

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 2315/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 11 marca 2025 r.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

REGULAMIN WYBORU PROJEKTÓW

Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

Dotyczący projektów złożonych w ramach postępowania konkurencyjnego

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

**Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca
włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych**

**Cel szczegółowy EFRR.CP4.III - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego
społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach
oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach,
dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi
społeczne**

Nabór nr: FEOP.09.02-IZ.00-001/25

*Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego
Uchwałą nr 2315/2025 z dnia 11 marca 2025 r.
Opole, 2025 r.*

Opracowanie:

*Departament Programowania Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
Opole, marzec 2025 r.*

Spis treści

1. Skróty i pojęcia stosowane w Regulaminie wyboru projektów w trybie konkurencyjnym i załącznikach:	5
2. Wstęp	8
3. Pełna nazwa i adres właściwej instytucji	9
4. Projekty podlegające dofinansowaniu.....	9
5. Typ beneficjenta ogólny	9
6. Typ beneficjenta szczegółowy*	9
7. Typy przedsięwzięć*	10
8. Szczegółowe warunki realizacji projektów	10
9. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów	12
10. Pomoc publiczna - unijna podstawa prawna	13
11. Pomoc publiczna - krajowa podstawa prawna.....	13
12. Dopuszczalny cross-financing (%).....	13
13. Uprozczone formy rozliczania wydatków	14
14. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych w projekcie	14
15. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych w projekcie (środki UE + ewentualne współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję.....	15
16. Minimalny wkład własny beneficjenta	15
17. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu	15
18. Forma komunikacji	15
19. Ocena projektu i sposób wyboru projektów	17
20. Zakres, w jakim możliwe jest uzupełnianie lub poprawianie wniosków.....	18
21. Rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania	19
22. Orientacyjny termin przeprowadzenia oceny projektów/ rozstrzygnięcia postępowania.....	19
23. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu.....	20
24. Realizacja polityk horyzontalnych, w tym zasady równości szans i niedyskryminacji	20
25. Czynności, które powinny zostać dokonane przed podpisaniem umowy o dofinansowaniu projektu oraz wymagane dokumenty i terminy ich przedłożenia	23
26. Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia	24
27. Wskaźniki produktu i rezultatu	26
28. Kwalifikowalność wydatków.....	26
29. Komunikacja i widoczność (Obowiązki informacyjne i promocyjne dot. wsparcia z Unii Europejskiej)	28
30. Informacje o przysługujących wnioskodawcy środkach odwoławczych oraz instytucji właściwej do ich rozpatrzenia	28

31. Uprawnienia skargowe wnioskodawcy/beneficjenta w postępowaniu konkurencyjnym (z wyłączeniem procedury odwoławczej o której mowa w pkt. 30 niniejszego Regulaminu)	29
32. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników postępowania konkurencyjnego	30
33. Sposób postępowania w sytuacji, w której wszystkie wnioski w postępowaniu zostaną wycofane przez wnioskodawców	31
34. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów	31
35. Informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie po rozstrzygnięciu w zakresie wyboru projektu do dofinansowania	32
36. Sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących postępowania	32
37. Archiwizacja i przechowywanie dokumentów	33
38. Załączniki.....	33
39. Inne dokumenty obowiązujące w naborze.....	34
40. Uwagi końcowe.....	35

1. Skróty i pojęcia stosowane w Regulaminie wyboru projektów w trybie konkurencyjnym i załącznikach:

Beneficjent – należy przez to rozumieć podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE,) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

DPF – Departament Programowania Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

DWF – Departament Wdrażania Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

DNSH – „Do No Significant Harm” zasada nieczynienia znaczącej szkody środowisku, odnosząca się do sześciu celów takich jak: łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling, zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi, ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów

Dokumentacja projektowa – wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami

Dyrektywa OOS – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/WE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, zmieniona dyrektywą 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 roku zmieniającą dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko

Dyrektywa SOOS – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Ekspert – rozumie się przez to osobę dokonującą oceny projektów złożonych w ramach FEO 2021-2027

FEO 2021-2027/Program – Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 – program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 przyjęty Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 24.07.2024 r. zmieniającą decyzję wykonawczą C(2022) 8515 zatwierdzającą program „Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Opolskiego w Polsce

CCI 2021PL16FFPR008

IZ FEO 2021-2027/IZ – Instytucja Zarządzająca Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, tj. Zarząd Województwa Opolskiego

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

KE – Komisja Europejska

KM FEO 2021-2027 – Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

KOP – Komisja Oceny Projektów

Korekta – uzupełniona/poprawiona dokumentacja projektowa

Koszty pośrednie – koszty niezbędne do realizacji projektu, ale niedotyczące bezpośrednio jego głównego przedmiotu (zgodnie z katalogiem wskazanym w punkcie 2 podrozdziału 3.12 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*). Koszty pośrednie są rozliczane metodami uproszczonymi.

KPON – Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

KPP – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. U. UE. C. z 2012 r. Nr 326, str. 391)

KPA – Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego

LSI 2021-2027 – Lokalny System Informatyczny FEO 2021-2027, którego elementem jest Panel Wnioskodawcy

MFIPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

MRU – mechanizm racjonalnych usprawnień, oznacza możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie realizowanym w ramach polityki spójności osoby z niepełnosprawnością (w charakterze uczestnika/uczestniczki lub personelu projektu). Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku.

Nabór – proces składania dokumentacji projektowej, który rozpoczyna się w dniu udostępnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w systemie teleinformatycznym, w terminach określonych w Regulaminie wyboru projektów

OOŚ – Ocena oddziaływania na środowisko

Podpis elektroniczny – pod pojęciem podpisu elektronicznego rozumie się podpis przy użyciu potwierdzonego profilu zaufanego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Pzp – Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych

Pomoc de minimis – pomoc zgodna z przepisami Rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023) oraz Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027

Pomoc publiczna – wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która wspiera podmioty prowadzące działalność gospodarczą na rynku, o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki określone w artykule 107 ustęp 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE):

- a) występuje transfer środków publicznych,
- b) podmiot uzyskuje korzyść ekonomiczną,
- c) wsparcie ma charakter selektywny, to znaczy uprzywilejowuje określony lub określone podmioty albo produkcję określonych towarów,
- d) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję na rynku unijnym przedsiębiorstwom oraz wpływa na wymianę handlową między krajami członkowskimi UE

Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Regulamin – Regulamin wyboru projektów

Rozporządzenie ogólne/ramowe – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

Rozporządzenie EFRR – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z 24 czerwca 2021 r. sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

SWI – Studium Wykonalności Inwestycji

SZOP – Szczegółowy Opis Priorytetów Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

UE – Unia Europejska

Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej 2021-2027- Umowa Partnerstwa, dokument przyjęty przez Komisję Europejską 30 czerwca 2022 r.

UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

UooŚ – Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ustawa wdrożeniowa – Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027

WE – Wspólnota Europejska

Wniosek o dofinansowanie projektu – zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027*, dokument, w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu lub przedstawione w innej formie informacje na temat projektu i wnioskodawcy, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów

Wnioskodawca – zgodnie z ustawą wdrożeniową należy przez to rozumieć podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu

ZWO – Zarząd Województwa Opolskiego

2. Wstęp

- 1) Celem regulaminu jest dostarczenie potencjalnym wnioskodawcom informacji przydatnych na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, złożenia do oceny w ramach postępowania konkurencyjnego, a następnie realizacji projektu.
- 2) IZ zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w regulaminie do czasu zakończenia postępowania, za wyjątkiem części dotyczącej wskazania sposobu wyboru projektów do dofinansowania i jego opisu. W zakresie kryteriów wyboru projektów może zostać dokonana zmiana regulaminu, wyłącznie w sytuacji, w której w ramach postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie projektu, chyba że konieczność dokonania ww. zmian wynika z przepisów odrębnych. W sytuacji zmiany kryteriów w trakcie postępowania IZ wydłuży termin składania wniosków, biorąc pod uwagę zakres i znaczenie zmian oraz szacując czas potrzebny wnioskodawcom, aby uwzględnić je we wnioskach o dofinansowanie projektów.
- 3) IZ udostępnia wszystkim wnioskodawcom zmiany regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane.
- 4) Jeżeli IZ zmieni regulamin, a w naborze zostaną już złożone wnioski o dofinansowanie projektu, to niezwłocznie i indywidualnie poinformuje o tym każdego wnioskodawcę. W sytuacji zmiany regulaminu w trakcie trwania naboru, wnioskodawcy będą mieli możliwość wycofania złożonych wniosków o dofinansowanie projektów oraz ich ponownego złożenia.
- 5) IZ zastrzega sobie prawo do możliwości wydłużenia lub skrócenia terminu naboru wniosków o dofinansowanie projektów, co może nastąpić jedynie z bardzo ważnych i szczególnie uzasadnionych powodów, po akceptacji zmiany regulaminu przez ZWO.

- 6) W celu równego traktowania wnioskodawców, IZ nie będzie stosowała w trakcie postępowania żadnych indywidualnych, podmiotowych preferencji, zarówno w zakresie procedur wyboru projektów, jak i kryteriów.

3. Pełna nazwa i adres właściwej instytucji

Instytucją odpowiedzialną za przeprowadzenie naboru jest Instytucja Zarządzająca FEO 2021-2027.

Funkcję Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 pełni Zarząd Województwa Opolskiego, którego zadania wykonuje:

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego:

- Departament Programowania Funduszy Europejskich;
- Departament Wdrażania Funduszy Europejskich;

które mieszczą się w Opolu przy ulicy Krakowskiej 38.

- Departament Finansów;

który mieści się w Opolu przy ulicy Ozimskiej 19.

4. Projekty podlegające dofinansowaniu

Regulamin wyboru projektów określa warunki naboru i zasady oceny projektu z zakresu inwestycji w infrastrukturę społeczną.

5. Typ beneficjenta ogólny

1. Administracja publiczna
2. Instytucje ochrony zdrowia
3. Organizacje społeczne i związki wyznaniowe
4. Służby publiczne

6. Typ beneficjenta szczegółowy*

1. Instytucje integracji i pomocy społecznej
2. Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego
3. Jednostki Samorządu Terytorialnego
4. Kościoły i związki wyznaniowe
5. Organizacje pozarządowe
6. Podmioty ekonomii społecznej
7. Publiczne zakłady opieki zdrowotnej

** Podmiot ubiegający się o wsparcie musi posiadać osobowość prawną*

7. Typy przedsięwzięć*

1. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie podmiotów świadczących usługi społeczne dla osób starszych i z niepełnosprawnościami (dzienne domy pomocy społecznej, dzienne domy pobytu, rodzinne domy pomocy, mieszkania treningowe i wspomagane, środowiskowe domy samopomocy).
2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną powiązaną z procesem integracji społeczno-zawodowej, w tym m.in. warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zajęciowej.
3. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie centrów usług społecznych wspierające rozwój usług społecznych celem komplementarności interwencji z EFS+.
4. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie podmiotów świadczących rodzicielstwo zastępcze zawodowe, w tym rodzinnych domów dziecka.

Przez inwestycje w infrastrukturę rozumie się m.in. budowę, nadbudowę, przebudowę, adaptację, modernizację, remont wraz z niezbędnym wyposażeniem.

** Numeracja typów przedsięwzięć zgodna z zapisami SZOP*

8. Szczegółowe warunki realizacji projektów

1. Wnioskodawca (Lider/Partner) może złożyć tylko jeden wniosek o dofinansowanie. Jednocześnie wnioskodawca nie może być partnerem w innym projekcie/innych projektach złożonym/złożonych w ramach danego naboru. Złożenie większej liczby wniosków będzie skutkowało odrzuceniem kolejnych wniosków złożonych przez Wnioskodawcę (Lidera/Partnera).
2. Maksymalna kwota dofinansowania jaką Wnioskodawca może otrzymać na jeden projekt to 5 mln PLN.
3. Wnioskodawca (Lider/Partner) na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach przedmiotowego naboru powinien prowadzić działalność co najmniej 12 miesięcy.
4. Przedsięwzięcia nie będą prowadzone dla zysku, samofinansujące się.
5. W ramach projektów nie będzie finansowana infrastruktura placówek świadczących usługi w formie instytucjonalnej oraz powodująca segregację społeczną i przestrzenną grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
6. Poprzez opiekę instytucjonalną rozumie się usługi świadczone w:
 - a) placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 8 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:
 - usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);

- wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
 - mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;
 - mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;
- b) placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub w innej placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu lub opieki;
- c) placówce interwencyjnego zakwaterowania (noclegownie, schroniska dla osób w kryzysie bezdomności, ogrzewalnie).

Opieka instytucjonalna realizowana jest w szczególności w takich instytucjach jak dom pomocy społecznej, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

7. Wsparcie dla mieszkań treningowych/wspomaganych polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach.
8. Inwestycje w mieszkalnictwo nie mogą przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup zmarginalizowanych. Oznacza to w szczególności, że:
 - a) mieszkania treningowe, mieszkania wspomagane nie mogą być zlokalizowane na nieruchomości, na której znajduje się placówka opieki instytucjonalnej,
 - b) w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, mieszkania treningowe, wspomagane mogą stanowić 50% lokali. W nieruchomości o większej liczbie lokali, maksymalna liczba takich mieszkań wynosi 4 i 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 4. W przypadku mieszkań, w których przebywa jedna osoba, mieszkania te mogą stanowić 100% lokali w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, a w przypadku większych nieruchomości — odpowiednio 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 8.
9. Liczba miejsc w mieszkaniu (treningowym, wspomagany) nie może być większa niż 3, chyba że większa liczba miejsc wynika z faktu bycia rodziną w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pokoje w mieszkaniu wspomagany powinny być 1 osobowe.
10. Mieszkania treningowe to forma pomocy społecznej określona w art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
11. Mieszkanie wspomagane to forma pomocy społecznej określona w art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

12. Wsparcie w zakresie mieszkań treningowych i wspomaganych jest realizowane zgodnie ze standardem wynikającym z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy, chyba że powyższe warunki stanowią inaczej.
13. Katalog osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym został określony w Regionalnym planie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa opolskiego na lata 2023-2025, który stanowi załącznik do umowy/decyzji o dofinansowanie projektu.
14. Zakres inwestycji musi wynikać z dokumentu pn. Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim – dostęp i potrzeby, który stanowi załącznik do umowy/decyzji o dofinansowanie projektu.
15. Wsparcie infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej będzie możliwe, o ile projekt będzie komplementarny z projektami dofinansowanymi z EFS+/celami EFS+ oraz zgodny z zapisami Regionalnego planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa opolskiego na lata 2023-2025. Wsparcie infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej będzie możliwe, o ile placówka otrzyma wsparcie w ramach działania 6.2 *Aktywizacja społeczno – zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym*.
16. Realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z zasadą DNSH.
17. Pozostałe warunki niezbędne do realizacji projektów niewskazane w SZOP 2021-2027 i niniejszym Regulaminie dla działania określone są w pozostałych dokumentach IZ FEO niezbędnych dla przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego, w tym w umowie o dofinansowanie.

9. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów

Wartość środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w postępowaniu konkurencyjnym dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027* wynosi 42 000 000,00 PLN środków z EFRR.

W ramach działania nie przewidziano wsparcia z budżetu państwa.

Umowy/decyzje o dofinansowanie projektów zostaną podpisane, z uwzględnieniem wysokości dostępnych środków wyliczonych na podstawie algorytmu przeliczania środków.

Sposób postępowania ze złożonymi wnioskami o dofinansowanie projektu, jeśli wyczerpie się kwota przewidziana na dofinansowanie projektów złożonych w naborze.

Zgodnie z art. 57 ust. 5 ustawy wdrożeniowej **po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania** IZ może wybrać do dofinansowania projekty, które zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w tym postępowaniu, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na

dofinansowanie projektów w ramach działania.

Z powyższego wynika, że **po zakończeniu postępowania IZ może wybierać kolejne projekty do dofinansowania, które spełniły wymagane kryteria, ale nie zostały wcześniej wybrane do dofinansowania ze względu na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie w postępowaniu.** Wybór projektów po zakończeniu postępowania jest uwarunkowany dostępnością kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania. **Wybór projektów po zakończeniu postępowania następuje w taki sam sposób jak w jego trakcie.** IZ po wybraniu projektu do dofinansowania może ponownie skierować projekt do oceny. Odbywa się to zgodnie z art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Jeżeli IZ po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu poweźmie wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu, ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, o czym informuje wnioskodawcę. Przepisy rozdziału 14 i rozdziału 16 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

10. Pomoc publiczna - unijna podstawa prawna

- Bez pomocy
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

11. Pomoc publiczna - krajowa podstawa prawna

- Bez pomocy
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686)
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743)
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

12. Dopuszczalny cross-financing (%)

W ramach działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027 dopuszczalne jest stosowanie zasady cross-financingu **w wysokości do 15 %.**

Cross-financing – zasada, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu

13. Uprozczone formy rozliczania wydatków

W przypadku gdy realizacja projektu prowadzi do powstania kosztów pośrednich, sposób ich obliczania możliwy jest jedynie według stawki ryczałtowej **w wysokości 2% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich.**

Zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, projekt, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu podpisania umowy o dofinansowanie projektu, rozliczany jest obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków.

Powyższy warunek zostanie spełniony, przy zastosowaniu obowiązkowej stawki ryczałtowej do rozliczenia kosztów pośrednich w projekcie, tak jak wskazano poniżej.

UWAGA!!!

Dla projektów, dla których wartość nie przekracza 200 tys. EUR obligatoryjnie należy uwzględnić koszty pośrednie w projekcie obliczone wg stawki ryczałtowej w wysokości 2% kwalifikowanych kosztów bezpośrednich. Natomiast bezpośrednie koszty kwalifikowane w projekcie rozliczane są wyłącznie na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

Finansowanie kosztów pośrednich realizowane jest w oparciu o stawki ryczałtowe wskazane w art. 54 Rozporządzenia parlamentu europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Kwalifikowalność kosztów pośrednich – zgodnie z katalogiem wskazanym w punkcie 2 podrozdziału 3.12 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.*

14. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych w projekcie

- 85%
- W przypadku występowania w projekcie pomocy publicznej/pomocy de minimis maksymalny poziom dofinansowania musi być zgodny z zapisami właściwych rozporządzeń przywołanych w punktach 10 i 11.

15. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych w projekcie (środki UE + ewentualne współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

- 85%
- W przypadku występowania w projekcie pomocy publicznej/pomocy de minimis maksymalny poziom dofinansowania musi być zgodny z zapisami właściwych rozporządzeń przywołanych w punktach 10 i 11.

16. Minimalny wkład własny beneficjenta

- 15%
- W przypadku występowania w projekcie pomocy publicznej/pomocy de minimis minimalny wkład własny beneficjenta musi być zgodny z zapisami właściwych rozporządzeń przywołanych w punktach 10 i 11.

17. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu

Nabór wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzony **od 28 marca 2025 r. do 28 kwietnia 2025 r.**

W przypadku awarii systemu LSI 2021-2027 podczas naboru/oceny wniosków/złożenia korekty wniosku o dofinansowanie projektu, ZWO upoważnia Zastępcę Dyrektora DPF do podjęcia decyzji o wydłużeniu czasu naboru/oceny wniosków/złożenia korekty wniosku o czas trwania awarii. Wówczas termin zakończenia naboru/oceny/złożenia korekty zostanie ogłoszony w komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich i/lub Wnioskodawca zostanie o tym fakcie poinformowany indywidualnie.

Inne okoliczności, które mogą wpływać na datę zakończenia naboru:

- a) zwiększenie kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów;
- b) inna niż przewidywana pierwotnie liczba składanych wniosków;
- c) zmiana Regulaminu wyboru projektów.

18. Forma komunikacji

Forma komunikacji wnioskodawcy z IZ FEO 2021-2027:

Wnioski o dofinansowanie wraz z załącznikami są składane wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego LSI 2021-2027 (nie ma możliwości składania wersji papierowej).

Zadaniem systemu LSI 2021-2027 jest umożliwienie wnioskodawcom tworzenie wniosków o dofinansowanie projektu, a IZ elektroniczne prowadzenie wykazu projektów od momentu ich złożenia przez wnioskodawcę, aż do utworzenia listy projektów wybranych do dofinansowania.

Elementem systemu LSI 2021-2027 jest Panel Wnioskodawcy. Jest to specjalna aplikacja, funkcjonująca jako serwis internetowy, dedykowana dla wnioskodawców, dostępna wyłącznie on-line. **Panel Wnioskodawcy jest jedynym narzędziem dostępnym dla wnioskodawców, za pomocą którego należy wypełnić i złożyć wniosek o dofinansowanie projektu w ramach programu FEO 2021-2027.**

Wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami oraz pismem przewodnim należy podpisać podpisem kwalifikowanym lub profilem zaufanym zgodnie z zapisami Instrukcji obsługi Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027 stanowiącej zał. nr 2 do Regulaminu (opis dotyczący podpisu elektronicznego wniosku). Pismo przewodnie nie jest wymagane na etapie składania pierwotnej wersji wniosku.

Adres strony internetowej Panelu Wnioskodawcy: <http://pw2021.opolskie.pl>

Panel Wnioskodawcy umożliwia złożenie załączników do wniosku o dofinansowanie projektu w wersji elektronicznej.

UWAGA!

Wszystkie załączniki muszą być dodane do Repozytorium w Panelu Wnioskodawcy jako pojedyncze pliki. Niedozwolone jest załączanie plików spakowanych/skompresowanych, tj. w formacie ZIP, RAR i 7Z. Jedyną dopuszczalną sytuacją, w której można dołączyć skompresowane pliki jest dokument podpisany podpisem kwalifikowanym znajdującym się w osobnym pliku z rozszerzeniem xades lub xml, który zawiera jedynie odwołanie do dokumentu źródłowego, a nie jego treść. Wówczas można skompresować oryginalny plik z plikiem xades.

Nazwa każdego załącznika musi składać się z:

- numeru załącznika (zgodnie z numeracją wskazaną w sekcji 10 wniosku);
- nazwy dokumentu;
- nazwy wnioskodawcy, którego dotyczy (w przypadku projektu partnerskiego);
- numeru wersji załącznika albo słownego dopisku „korekta formalna” lub „korekta merytoryczna”.

Przykładowe nazwy załączników:

Załącznik nr 1 – SWI

Załącznik nr 1 – SWI_korekta formalna

Załącznik nr 2 – formularz OOS_partner 2

Jeśli w ramach jednego numeru załącznika do wniosku występuje kilka dokumentów należy

je odpowiednio nazwać i ponumerować, np.

- Załącznik nr 1 – SWI;
 - Załącznik nr 1.1 – analiza finansowa;
- lub
- Załącznik nr 8.1 – Oświadczenie o zgodności tytułów;
 - Załącznik nr 8.2 – Pozwolenie konserwatora zabytków.

Szczegółowe informacje odnośnie sposobu dostępu do formularza wniosku znajdują się w Instrukcji obsługi Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027 stanowiącej załącznik nr 2 do Regulaminu.

Forma komunikacji IZ FEO 2021-2027 z wnioskodawcą:

W ramach postępowania konkurencyjnego **zastosowanie ma elektroniczna forma komunikacji obejmująca:**

- udostępnienie regulaminu wyboru projektów za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail;
- składanie wniosków o dofinansowanie projektu i załączników wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego LSI 2021-2027;
- przekazanie wezwania do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie projektu za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail (termin określony w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania);
- informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej IZ przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy w formie pisemnej lub w formie elektronicznej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

Sposób komunikacji między wnioskodawcą a IZ został szczegółowo opisany w Procedurze oceny projektów stanowiącej załącznik nr 1 do Regulaminu.

19. Ocena projektu i sposób wyboru projektów

Projekty będą wybierane w sposób konkurencyjny. Postępowanie w zakresie wyboru projektów obejmuje nabór i ocenę wniosków o dofinansowanie oraz rozstrzygnięcie w zakresie przyznania dofinansowania.

Przez przeprowadzenie naboru rozumie się:

- rozpoczęcie naboru;
- przyjęcie wniosków;
- zakończenie naboru.

W dniu rozpoczęcia naboru IZ udostępni formularz wniosku o dofinansowanie projektu w LSI 2021-2027, aby potencjalni wnioskodawcy mogli go wypełnić, a następnie złożyć wniosek w trakcie przyjmowania wniosków.

Wnioski złożone podczas naboru, podlegają ocenie, która przebiega w następujących etapach:

Etap I - ocena formalna dostępowa – rozpoczyna się kolejnego dnia po zakończeniu naboru wniosków o dofinansowanie projektu.

Etap II - ocena formalna – projekty pozytywnie ocenione na etapie oceny formalnej dostępowej poddawane są ocenie formalnej, która rozpoczyna się od dnia następnego po zakończeniu oceny formalnej dostępowej.

Etap I oraz etap II łącznie trwają do 100 dni kalendarzowych.

Etap III - ocena merytoryczna – projekty pozytywnie ocenione pod względem formalnym poddawane są ocenie merytorycznej, która trwa do 100 dni kalendarzowych liczonych od dnia następnego po zakończeniu etapu oceny formalnej.

Niezależnie od przeprowadzonej oceny formalnej lub merytorycznej każdy projekt zostaje poddany **ocenie środowiskowej**.

Celem postępowania jest wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria wyboru projektów, które wśród projektów z wymaganą minimalną liczbą punktów, uzyskały kolejno największą liczbę punktów w ramach dostępnej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów.

Szczegółowy opis procedury oceny projektów w ramach postępowania konkurencyjnego znajduje się w załączniku nr 1 do Regulaminu pn. Procedura oceny projektów.

Komisja Oceny Projektów pracuje zgodnie z zasadami i trybem określonym w „Regulaminie pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej projekty w ramach EFRR FEO 2021-2027”.

20. Zakres, w jakim możliwe jest uzupełnianie lub poprawianie wniosków

Etap I – ocena formalna dostępowa obejmuje ocenę spełniania przez projekt kryteriów o charakterze formalnym niepodlegających korekcie. Kryteriami takimi są kryteria, których ocena polega na przypisaniu wartości „TAK” lub „NIE”. Na tym etapie oceny nie ma możliwości poprawy wniosku o dofinansowanie projektu ani składania wyjaśnień.

IZ umożliwia uzupełnienie lub poprawienie wniosku o dofinansowanie projektu na pozostałych etapach oceny.

Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić wniosek tylko na wezwanie IZ. W wezwaniu do uzupełnienia lub poprawienia wniosku IZ określi zakres niezbędnych uzupełnień lub poprawek we wniosku oraz wyznaczy termin, w jakim należy to zrobić. Wyznaczony termin będzie adekwatny do zakresu uzupełnień lub poprawek wskazanych w wezwaniu i uwzględni

to, że będą one dokonywane przez wnioskodawcę w dni robocze. W uzasadnionych przypadkach, możliwe będzie wydłużenie wyznaczonego terminu na złożenie korekty, jednakże przy zapewnieniu, że nie naruszy to zasady równego traktowania wszystkich wnioskodawców. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dyrektor/ Zastępca Dyrektora DPF.

Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku przekazane zostanie wnioskodawcy drogą elektroniczną. Wynika to z art. 55 ust. 2 ustawy. Oznacza to, że wezwanie może zostać przekazane przykładowo na adres e-mail wnioskodawcy lub na jego konto we właściwym systemie teleinformatycznym.

UWAGA!

Jeżeli wnioskodawca uzupełni wniosek niezgodnie z wezwaniem, ocenie podlega projekt na podstawie złożonej korekty wniosku. Jeżeli wnioskodawca niełoży w wymaganym terminie korekty wniosku, ocenie podlega projekt na wersji wniosku, który został skierowany do uzupełnienia lub poprawy.

21. Rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania

Zarząd Województwa Opolskiego, na podstawie opracowanej przez KOP listy ocenionych projektów, z uwzględnieniem wyników oceny środowiskowej oraz dostępnej alokacji, podejmuje w formie uchwały decyzję o rozstrzygnięciu postępowania, a w konsekwencji dokonuje wyboru projektów do dofinansowania. IZ FEO 2021-2027 zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu Funduszy Europejskich informację o wybranych do dofinansowania projektach wraz z listą projektów, które otrzymały ocenę negatywną.

W celu zabezpieczenia sprawnego i efektywnego wdrażania Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027, należy uwzględnić poniższe zapisy:

1. Wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania jest zobowiązany do dostarczenia **dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie**, niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie projektu **w terminie maksymalnie do 60 dni kalendarzowych** od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego - Instytucję Zarządzającą FEO 2021-2027 Uchwały o wyborze projektu do dofinansowania (wskazany wyżej termin nie dotyczy dokumentacji w zakresie oceny oddziaływania na środowisko);
2. Po upływie terminu, o którym mowa w pkt. 1, wnioskodawca utraci możliwość dofinansowania. W uzasadnionych przypadkach, na prośbę wnioskodawcy, IZ może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminu.

22. Orientacyjny termin przeprowadzenia oceny projektów/ rozstrzygnięcia postępowania

- listopad 2025 r.

23. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu

Wzór wniosku o dofinansowanie projektu, którym należy się posługiwać ubiegając się o dofinansowanie projektu oraz instrukcja jego wypełniania stanowią odpowiednio załączniki nr 3 i 4 do niniejszego Regulaminu.

Integralną częścią wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR w ramach FEO 2021-2027 są załączniki do wniosku o dofinansowanie, które służą do uzupełniania, uwiarygodniania bądź weryfikacji danych opisywanych we wniosku o dofinansowanie.

Wzory załączników do wniosku o dofinansowanie zostały przedstawione w załączniku nr 5 do niniejszego Regulaminu.

Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie stanowi załącznik nr 6 do niniejszego Regulaminu.

24. Realizacja polityk horyzontalnych, w tym zasady równości szans i niedyskryminacji

1. Projekt musi być realizowany zgodnie z:

- art. 9 rozporządzenia ogólnego, który nakłada obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;
- zapisami *Wytycznych dotyczących realizacji zasady równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* z dnia 29 grudnia 2022 r. w tym załącznika nr 2 *Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027*;
- postanowieniami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. U. UE. C. z 2012 r. Nr 326, str. 391);
- zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169 ze zm.);
- Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

2. IZ FEO 2021-2027 obliguje Beneficjenta do zamieszczenia opisu dotyczącego zgodności projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji we wniosku o dofinansowanie (Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE, Punkt 9.2 Równość szans i niedyskryminacja).

3. Wnioskodawca powinien pamiętać, aby zapewnić dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia dla wszystkich jego uczestników oraz dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników. Wnioskodawca zobowiązany jest do zapewnienia dostępności oferowanego wsparcia zgodnie ze standardami dostępności, które stanowią załącznik nr 2 *Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027* do *Wytycznych dotyczących realizacji zasady równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027* z dnia 29 grudnia 2022 r. Głównym celem

standardów dostępności jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami, na równi z osobami pełnosprawnymi, dostępu do funduszy unijnych w zakresie udziału, użytkowania, zrozumienia, skorzystania z ich efektów. Należy pamiętać, że założenie, iż do projektu nie mogą zgłosić się, czy nie zgłaszają się osoby z niepełnosprawnościami lub zgłaszają się wyłącznie takie z określonymi rodzajami niepełnosprawności, jest dyskryminacją.

4. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której odmawia się dostępu do uczestnictwa w projekcie osobie z niepełnosprawnościami ze względu na bariery np. architektoniczne, komunikacyjne czy cyfrowe.
5. Należy pamiętać, że pomimo, iż projekt może nie zakładać bezpośredniej pomocy osobom o różnych potrzebach funkcjonalnych, to jednak efekty takich projektów (np. przebudowa skrzyżowania, remont budynku, nowy tabor/środki transportu w komunikacji zbiorowej) będą służyć różnym użytkownikom, również osobom z niepełnosprawnościami.
6. Ważnym elementem jest proces rekrutacji, który musi być zaplanowany tak, aby nikomu nie ograniczał dostępu. Należy mieć na uwadze:
 - materiały informacyjne o projekcie np. plakaty, ulotki, ogłoszenia prasowe i dokumenty rekrutacyjne min. formularze zgłoszeniowe, rekrutacyjne, ankiety są przygotowane w sposób dostępny i udostępniane co najmniej w wersji elektronicznej,
 - dostosowanie stron internetowych, na których będą publikowane informacje o projekcie oraz dokumenty rekrutacyjne, do standardów WCAG 2.1, (WCAG 3.0) jest niezbędne, aby umożliwić pozyskanie informacji o rekrutacji osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
 - zapewnienie różnych sposobów informowania o możliwości udziału w projekcie: plakaty, ulotki, informacje w polskim języku migowym (film na stronie www) itp;
 - wysyłanie informacji o projekcie do organizacji zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami działających na terenie realizacji projektu;
 - komunikacja na linii beneficjent-uczestnik/czka projektu jest zapewniona przez co najmniej dwa sposoby komunikacji np. z wykorzystaniem telefonu, e-mail, spotkania osobistego lub przez osobę trzecią np. opiekuna, członka rodziny;
 - sposób organizacji wsparcia w projekcie, w którym biorą udział osoby z niepełnosprawnościami, jest dostosowany do ich potrzeb, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników;
 - umieszczenie w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych wyraźnej informacji o możliwości skorzystania z usług dostępowych takich jak tłumacz języka migowego, asystent osoby z niepełnosprawnością, materiały szkoleniowe w formie dostępnej (np. elektronicznej z możliwością powiększenia druku lub odwrócenia kontrastu);
 - umieszczenie w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych opisu dostępności biura projektu/miejsc rekrutacji (szerokość drzwi, możliwość pokonania schodów, winda, itp., dostępność tłumaczenia na język migowy, możliwość korzystania z pętli indukcyjnej itp.);
 - wszystkie działania świadczone w projektach odbywają się w budynkach/miejscach dostępnych architektonicznie dla osób z niepełnosprawnościami, jeżeli na danym

terenie nie istnieje miejsce spełniające te warunki lub wnioskodawca ma do dyspozycji kilka miejsc w różnym stopniu spełniającym te warunki, wybiera to miejsce, które w pełni spełnia kryteria dostępności lub jest im najbliższe przy zastosowaniu racjonalnych usprawnień np. zastosowanie tymczasowych platform czy zapewnienie usługi asystenckiej.

7. W przypadku planowania projektu/usługi w pierwszej kolejności należy dążyć do zapewnienia jej dostępności w oparciu o koncepcję uniwersalnego projektowania, natomiast mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) jako narzędzie zapewnienia dostępności jest rozpatrywany w drugiej kolejności. Oznacza to, że na etapie projektowania budżetu wnioskodawca powinien przewidzieć jak najwięcej produktów i usług, które poprawiają dostępność projektu.
8. Zgodnie z zapisami *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*, w projektach, w których pojawiły się nieprzewidziane na etapie planowania wydatki związane z zapewnieniem dostępności uczestnikowi/uczestniczce (lub członkowi/członkini personelu) projektu, jest możliwe zastosowanie MRU.
9. W przypadku wystąpienia w projekcie potrzeby sfinansowania kosztów związanych z zapewnieniem dostępności, beneficjent ma możliwość skorzystania z przesunięcia środków w budżecie projektu lub wykorzystania powstałych oszczędności.
10. Decyzję w sprawie sfinansowania MRU podejmuje IZ, biorąc pod uwagę między innymi zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów w projekcie. Średni koszt MRU na 1 osobę w projekcie nie może przekroczyć 15 tysięcy PLN brutto.
11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz przepisy finansowe dotyczące tych funduszy i Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej wprowadziło **horyzontalny warunek podstawowy dotyczący stosowania i wdrażania KPP**, którego celem jest poszanowanie i ochrona wszystkich praw podstawowych w ramach wyżej wymienionych funduszy UE. Spełnienie tego warunku umożliwia korzystanie ze środków programów krajowych i regionalnych finansowanych w ramach wskazanych wyżej funduszy. Konieczność stosowania i wdrażania KPP została określona również w *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*.
12. Beneficjent ma obowiązek przestrzegania KPP w trakcie realizacji projektu. W tym celu niezbędne jest zapoznanie się z:
 - Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. U. UE. C. z 2012 r. Nr 326, str. 391);

- Samooceną spełnienia warunku Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych w Polsce;
 - Wytycznymi dotyczącymi zapewnienia poszanowania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2016/C 269/01) Komisji Europejskiej;
 - Procedurą składania zgłoszeń o podejrzeniu niezgodności z Kartą praw podstawowych do praktyki wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 – dokument przyjęty uchwałą ZWO.
13. W ramach oceny projektów, każdy wniosek o dofinansowanie będzie również oceniany pod kątem kryterium mówiącego o zgodności z KPP, tym samym dofinansowanie będą mogły otrzymać projekty nie zawierające zapisów, które mogą potencjalnie naruszać prawa i wolności określone w KPP.
 14. W dniu 6 listopada 2023 r. Zarząd Województwa Opolskiego przyjął uchwałę nr 10875/2023 w sprawie przyjęcia dokumentu pn. Procedura składania zgłoszeń o podejrzeniu niezgodności z Kartą praw podstawowych do praktyki wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Ww. uchwała została zmieniona uchwałą nr 2082/2025 z dnia 11 lutego 2025r. Ww. dokumenty dostępne są na stronie FEO 2021-2027.
 15. W celu zbadania zgodności z KPP opracowywanego oraz realizowanego wniosku, zaleca się wykorzystanie listy kontrolnej stanowiącej Załącznik nr III do „Wytycznych dotyczących zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (2016/C 269/01)”.
 16. W ramach oceny projektów, każdy wniosek o dofinansowanie będzie również oceniany pod kątem kryterium mówiącego o zgodności z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy. Dofinansowanie będą mogły otrzymać projekty, których zapisy nie są w sprzeczności z wymogami tego dokumentu lub wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.
 17. W dniu 6 listopada 2023 r. Zarząd Województwa Opolskiego przyjął uchwałę nr 10871/2023 w sprawie przyjęcia dokumentu pn. Procedura służąca do włączania zapisów Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) do praktyki wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Ww. uchwała została zmieniona uchwałą nr 2080/2025 z dnia 11 lutego 2025r. Ww. dokumenty dostępne są na stronie FEO 2021-2027.

25. Czynności, które powinny zostać dokonane przed podpisaniem umowy o dofinansowaniu projektu oraz wymagane dokumenty i terminy ich przedłożenia

Stronami umowy o dofinansowaniu projektu będą beneficjent i IZ.

Umowa o dofinansowanie projektu określa obowiązki Beneficjenta związane z realizacją projektu. Przed podpisaniem umowy, IZ weryfikuje, czy podmiot, który został wybrany do dofinansowania, lub partner projektu nie jest podmiotem wykluczonym z otrzymania dofinansowania (jeśli dotyczy). Rejestr podmiotów wykluczonych prowadzi Minister Finansów. W przypadku, gdy podmiot jest wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania informuje się wnioskodawcę o zaistniałym fakcie, tj. o braku możliwości podpisania umowy o dofinansowaniu z powodu wykluczenia podmiotu z możliwości otrzymania dofinansowania.

W sytuacji, gdy powyższy warunek jest spełniony lub gdy nie dotyczy Beneficjenta lub partnera, IZ wystosowuje do wnioskodawcy pismo z prośbą o załączniki do umowy o dofinansowaniu.

Przed podpisaniem umowy o dofinansowaniu projektu Wnioskodawca jest zobowiązany dostarczyć w terminie określonym przez IZ (w piśmie z prośbą o załączniki do umowy) niezbędne załączniki stanowiące integralną część umowy, które określone zostaną we wzorze umowy o dofinansowaniu.

Dodatkowo należy złożyć:

1. Pełnomocnictwo do reprezentowania Beneficjenta, zgodne z dokumentem rejestrowym;
2. Podanie numeru rachunku bankowego Beneficjenta, na który będzie przekazywane dofinansowanie w ramach refundacji (w przypadku wyboru przez Beneficjenta również formy przekazywania dofinansowania w postaci zaliczki należy podać wyodrębniony na potrzeby projektu rachunek bankowy, na który będzie przekazywana zaliczka). Posiadanie wyodrębnionego rachunku bankowego do przekazywania środków zaliczki nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego;
3. Wypełnioną kartę wzorów podpisów.

Ponadto Beneficjent zostanie poproszony o wskazanie formy zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu (jeżeli go dotyczy).

IZ zastrzega sobie też prawo żądania dodatkowych dokumentów/wyjaśnień w związku ze specyfiką danego projektu.

26. Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia

KOP dokona oceny projektów w oparciu o zatwierdzone przez KM FEO 2021-2027 Kryteria wyboru projektów dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027, które stanowią załącznik nr 8 do Regulaminu.

Każde kryterium posiada nazwę, definicję oraz opis znaczenia dla wyniku oceny. Definicja zawiera m. in. informacje o tym co będzie oceniane, wskazuje co wpływa na wynik oceny kryterium oraz przesądza w jakiej sytuacji kryterium uznaje się za spełnione albo niespełnione. Kryteria wyboru projektów podzielone są na:

- **formalne** bezwzględne;
- **merytoryczne uniwersalne** bezwzględne;

- **merytoryczne szczegółowe** bezwzględne;
- **merytoryczne szczegółowe punktowane**;
- **środowiskowe** bezwzględne.

Poszczególne typy przedsięwzięć zostaną ocenione według kryteriów dla wszystkich typów przedsięwzięć oraz dedykowanych dla danego typu przedsięwzięcia zgodnie z załącznikiem nr 8 do Regulaminu wyboru projektów.

W kryteriach wyboru projektów wskazano kryteria merytoryczne szczegółowe punktowane **o charakterze rozstrzygającym**.

W przypadku gdy dwa lub więcej projektów skierowanych do rozstrzygnięcia postępowania konkurencyjnego spełniają wszystkie bezwzględne kryteria wyboru projektów oraz **uzyskają taką samą liczbę punktów** w przeliczeniu na procenty (równą lub przewyższającą 50 % maksymalnej możliwej do zdobycia liczby punktów ogółem), ale ze względu na wielkość alokacji wszystkie z nich nie mogą zostać wybrane do dofinansowania, o możliwości dofinansowania projektu decyduje liczba punktów uzyskana w ramach kryteriów rozstrzygających.

Punktacja uzyskana za spełnienie kryterium pn. „Wpływ projektu na ograniczenie problemów społecznych występujących na terenie województwa opolskiego” jest rozstrzygająca w pierwszej kolejności, a w sytuacji, gdy nie jest to skuteczne, w drugiej kolejności brana jest pod uwagę punktacja za spełnienie kryterium pn. „Realizacja projektu w powiatach o największej liczbie odbiorców pomocy społecznej”.

W przypadku kryteriów wyboru projektów o charakterze bezwzględnym ocenianych na podstawie deklaracji zawartej we wniosku o dofinansowanie projektu, **IZ zastrzega sobie prawo do zażądania na etapie oceny/po rozstrzygnięciu postępowania, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, dostarczenia przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających spełnienie tych kryteriów**.

Ponadto na etapie weryfikacji wniosku o płatność oraz kontroli na miejscu realizacji projektu beneficjent zobowiązany jest do udowodnienia spełnienia poszczególnych kryteriów.

W związku z tym, kryteria wyboru projektów ocenione na podstawie deklaracji we wniosku o dofinansowanie projektu weryfikowane będą na podstawie dokumentów poświadczających ich spełnienie na etapie realizacji projektu oraz podczas kontroli.

Kryteria bezwzględne obowiązują przez cały okres realizacji projektu oraz w okresie trwałości, a ich niespełnienie skutkuje uznaniem wydatków kwalifikowalnych w 100% za niekwalifikowalne.

W przypadku konieczności potwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą, po podpisaniu Umowy, że Beneficjent spełnia kryteria wyboru projektów właściwe dla naboru, w ramach którego projekt został wybrany do dofinansowania, przed zatwierdzeniem wniosku o płatność końcową Instytucja Zarządzająca może wezwać Beneficjenta do przedłożenia stosownych dokumentów, o ile nie ma dostępu do tych dokumentów, w celu weryfikacji spełnienia tych

kryteriów. Warunkiem zatwierdzenia wniosku o płatność końcową jest potwierdzenie przez Instytucję Zarządzającą spełnienia tych kryteriów.

27. Wskaźniki produktu i rezultatu

Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru i określenia wartości docelowej we wniosku o dofinansowanie projektu wszystkich adekwatnych wskaźników produktu/rezultatu. Zestawienie wskaźników stanowi załącznik nr 9 do niniejszego Regulaminu (Lista wskaźników na poziomie projektu dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027).

W przypadku wskaźników horyzontalnych (automatycznie wybierane w Panelu Wnioskodawcy) Wnioskodawca jest zobowiązany do weryfikacji ich wartości. Jeżeli zakres rzeczowy projektu dotyczy danego wskaźnika horyzontalnego, powinien w tabeli określić wartość docelową większą od zera. Natomiast w przypadku, kiedy zakres rzeczowy projektu, nie dotyczy wskaźnika horyzontalnego, należy pozostawić wartość docelową „0”.

Zasady dotyczące wyboru i określenia przez Wnioskodawców wartości docelowych dla wskaźników wskazano w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu stanowiącej załącznik nr 4 do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

Zasady realizacji wskaźników na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu regulują zapisy umowy o dofinansowaniu projektu.

Szczegółowe zasady dotyczące monitorowania wskaźników zawarte zostały w „Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027”.

28. Kwalifikowalność wydatków

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych, w ramach programu FEO 2021-2027, musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi.

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r., z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty, z zastrzeżeniem punktów 3 i 4 podrozdziału 2.1 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2029 r.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu **może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu**. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne, wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności

określonych w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* i umowie o dofinansowanie projektu.

W przypadku, gdy wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, upublicznia zapytanie ofertowe w sposób określony w punkcie 1 sekcji 3.2.3 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Wnioskodawca przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także działa w sposób przejrzysty i proporcjonalny – zgodnie z procedurą określoną w podrozdziale 3.2 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu pod warunkiem, że wydatki te zostały poniesione w związku z realizacją projektu oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową (np. składki ZUS z tytułu wynagrodzeń personelu projektu, poniesione na końcowym etapie realizacji projektu). Postanowienie to nie dotyczy wydatków, o których mowa w punkcie 3 podrozdziału 2.1 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach FEO 2021-2027, musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z:

1. rozporządzeniem ogólnym;
2. Ustawą wdrożeniową,

a także z uwzględnieniem Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej: *Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Wydatki niekwalifikowalne:

Zgodnie z zapisami podrozdziału 2.3 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*. **Dodatkowo w ramach działania 9.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027 za niekwalifikowalne uznaje się:**

- zagospodarowanie terenu z wyłączeniem wydatków umożliwiających dostęp do infrastruktury stanowiącej przedmiot projektu (np. podjazd, chodniki),
- części nieruchomości, które nie stanowią mieszkań chronionych (treningowych, wspomaganych) – dotyczy projektów w zakresie wsparcia mieszkalnictwa w ramach typu przedsięwzięcia nr 1. Ponadto części wspólne nieruchomości będą kwalifikowalne proporcjonalnie do powierzchni mieszkań wspartych w ramach projektu. Metodologia obliczenia kosztów niekwalifikowalnych powinna zostać przedstawiona w Studium Wykonalności Inwestycji.

29. Komunikacja i widoczność (Obowiązki informacyjne i promocyjne dot. wsparcia z Unii Europejskiej)

Obowiązki informacyjne powstają od momentu uzyskania dofinansowania, tj. podpisania umowy o dofinansowanie lub wydania decyzji o dofinansowaniu, do końca realizacji projektu lub do końca okresu trwałości projektu, który został określony w umowie.

Prowadząc projekt z Funduszy Europejskich, istnieje obowiązek informowania opinii publicznej, uczestników i odbiorców ostatecznych projektu o uzyskanym dofinansowaniu. Niewypełnienie niektórych obowiązków może skutkować pomniejszeniem dofinansowania, na co wskazują zapisy w umowie o dofinansowanie projektu oraz załączniku do umowy pn.

„Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE”.

Obowiązki informacyjne, jakie należy wypełnić zapisane są w umowie o dofinansowanie oraz w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji.

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (EFRR) zawiera informacje dotyczące opisu działań informacyjnych/promocyjnych we wniosku o dofinansowanie projektu.

30. Informacje o przysługujących wnioskodawcy środkach odwoławczych oraz instytucji właściwej do ich rozpatrzenia

Wnioskodawca, którego projekt został oceniony negatywnie na którymkolwiek z etapów oceny, ma prawo w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o jego niezakwalifikowaniu do kolejnego etapu oceny lub nie wybraniu do dofinansowania (w tym z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w danym naborze), złożyć pisemny protest do IZ na adres:

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
Departament Wdrażania Funduszy Europejskich,
ul. Krakowska 38, 45-075 Opole.

Protest może zostać również złożony w formie elektronicznej z uwzględnieniem wymogów wskazanych w art. 72 ust. 2 ustawy.

Wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w niniejszym naborze nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Szczegółowe informacje dotyczące procedury odwoławczej zostały opisane w Rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej.

31. Uprawnienia skargowe wnioskodawcy/beneficjenta w postępowaniu konkurencyjnym (z wyłączeniem procedury odwoławczej o której mowa w pkt. 30 niniejszego Regulaminu)

Wniesienie skargi/wniosku do Rzecznika Praw Obywatelskich:

Wnioskodawcy mają możliwość wniesienia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z obowiązującymi przepisami. Skargę/wniosek do RPO można zgłosić pisemnie pod adresem:

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa

lub drogą elektroniczną na adres:

1. BIURORZECZNIKA@BRPO.GOV.PL
2. ePUAP (Elektroniczna Skrzynka Podawcza: /RPO/SkrytkaESP)

lub osobiście w czterech biurach RPO: w Warszawie, Katowicach, Gdańsku i we Wrocławiu.

Wniesienie skargi do sądu administracyjnego:

W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego, do rozpoznania sprawy właściwy jest wojewódzki sąd administracyjny, na którego obszarze właściwości ma siedzibę organ administracji publicznej, którego działalność została zaskarżona. Zgodnie z wymogami art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) skargę wnosi się w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a. Jak wskazuje przepis art. 54 ww. ustawy skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi. Wymogi formalne skargi są następujące:

skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności;
- 2) oznaczenie organu, którego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania skarga dotyczy;
- 3) określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego.

Skarga administracyjna wg przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego:

Wnioskodawca/beneficjent ma prawo składania skarg i wniosków do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych, na zasadach określonych przepisami działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. KPA. Skargi i wnioski mogą być składane do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie

zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Skargi i wnioski można składać w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą. Przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

32. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników postępowania konkurencyjnego

W postępowaniu konkurencyjnym po zatwierdzeniu każdego etapu oceny, IZ niezwłocznie zamieści na stronie internetowej FEO 2021-2027 informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Po rozstrzygnięciu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, IZ poda do publicznej wiadomości na stronie internetowej FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich, informację o projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji poda również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania, wynikającej z wyboru projektu do dofinansowania.

W przypadku zmian w zakresie informacji, o której mowa powyżej, IZ poda do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na stronie internetowej FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, IZ niezwłocznie poda do publicznej wiadomości na stronie internetowej FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich informację o składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów, o których mowa w art. 80 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny, IZ poda do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania oraz jego przyczynach na stronie internetowej FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez IZ w trybie przepisów Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Regulacja ma na celu w szczególności wyeliminowanie praktyk polegających na powielaniu, w ramach danego postępowania, rozwiązań opracowanych przez innych wnioskodawców.

Zgodnie z Podrozdziałem 3.6 *Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027*, dostęp do informacji przedstawianych przez wnioskodawców mogą uzyskać uprawnione

podmioty działające na podstawie odrębnych przepisów oraz podmioty dokonujące ewaluacji programów, pod warunkiem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić te informacje, które stanowią tajemnice prawnie chronione.

W myśl art. 48 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez IZ w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. Celem tej regulacji jest przede wszystkim zabezpieczenie sprawnego przeprowadzenia postępowania, które mogłoby być dezorganizowane znaczną liczbą wniosków dotyczących udostępnienia informacji publicznej lub informacji o środowisku. Art. 48 ust. 2 ustawy nie oznacza, że po zakończeniu postępowania wspomniane informacje lub dokumenty będą udostępniane automatycznie. Będą one każdorazowo analizowane, czy nie mają zastosowania wyłączenia przewidziane w ustawie o dostępie do informacji publicznej albo ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. IZ zapewnia wnioskodawcy, na jego wniosek, dostęp do dokumentów dotyczących oceny jego projektu. Dbą przy tym o to, aby do czasu wybrania do dofinansowania lub oceny negatywnej projektu tego wnioskodawcy, osoby oceniające projekt pozostały anonimowe.

33.Sposób postępowania w sytuacji, w której wszystkie wnioski w postępowaniu zostaną wycofane przez wnioskodawców

W sytuacji, w której wszystkie wnioski w postępowaniu zostaną wycofane przez wnioskodawców, takie postępowanie zostanie anulowane. IZ poinformuje o tym na stronie internetowej programu FEO 2021-2027 i na portalu Funduszy Europejskich.

34.Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów

Zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, IZ unieważnia postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, jeżeli:

1. w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono wniosku lub
2. wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć lub
3. postępowanie obciążone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

IZ podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania oraz jego przyczynach, na stronie internetowej FEO 2021-2027 oraz na portalu Funduszy Europejskich. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje co najmniej jedna z trzech przesłanek wymienionych powyżej.

Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek wymienionych powyżej w punktach 2 lub 3.

IZ nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z punktu 1, jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek.

Zawarcie w wyniku postępowania przynajmniej jednej umowy o dofinansowanie o dofinansowaniu oznacza, że IZ nie może już unieważnić postępowania. Zawarcie umowy oznacza, że nie wystąpiła żadna z przesłanek wymienionych powyżej w punktach 1 - 3. Zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania, wnioskodawcy nie będą traktowani pod tym względem odmiennie.

35. Informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie po rozstrzygnięciu w zakresie wyboru projektu do dofinansowania

W przypadku wyboru projektu do dofinansowania, wniosek o dofinansowanie projektu staje się załącznikiem do umowy o dofinansowaniu i stanowi jej integralną część.

Wnioski o dofinansowanie projektów, które nie zostały wybrane do dofinansowania, przechowywane są w IZ FEO 2021-2027 w systemie LSI FEO 2021-2027.

36. Sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących postępowania

W przypadku konieczności udzielenia wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru, IZ FEO 2021-2027 udziela indywidualnie odpowiedzi na pytania wnioskodawcy.

W przypadku pytań wymagających dodatkowych konsultacji, odpowiedzi będą przekazywane niezwłocznie po ich przeprowadzeniu.

Zapytania do IZ FEO 2021-2027 można kierować za pośrednictwem:

1) Głównego Punktu Informacyjnego:

- E-mail: pife.opole@opolskie.pl;
- Telefon: 77 44 04 720, 77 44 04 721, 77 44 04 722

2) Departamentu Programowania Funduszy Europejskich

- E-mail: dpf@opolskie.pl;
- Telefon: 77 54 16 200

37. Archiwizacja i przechowywanie dokumentów

Beneficjent przechowuje dokumentację związaną z realizacją Projektu w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo oraz jest zobowiązany do poinformowania Instytucji Zarządzającej o miejscu jej archiwizacji.

Instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programem z myślą o osiągnięciu celów programu. W szczególności pełni ona funkcje rejestracji i przechowywania w formie elektronicznej danych dotyczących każdej operacji, niezbędnych do monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów, zgodnie z załącznikiem XVII do rozporządzenia ogólnego, a także zapewnia bezpieczeństwo, integralność i poufność danych oraz uwierzytelnianie użytkowników.

Na podstawie art. 82 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, IZ FEO 2021-2027 zobowiązana jest do zapewnienia (bez uszczerbku dla zasad pomocy państwa), aby wszystkie dokumenty potwierdzające, dotyczące danej operacji wspieranej z Funduszy, przechowywane były na odpowiednim poziomie przez okres pięciu lat od dnia 31 grudnia roku, w którym IZ FEO 2021-2027 dokonała ostatniej płatności na rzecz beneficjenta, z zastrzeżeniem przepisów które mogą przewidywać dłuższy termin przeprowadzania kontroli, dotyczących trwałości projektu oraz pomocy publicznej, o której mowa w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub pomocy de minimis, o której mowa w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L z 2013 r. Nr 352, str. 1 ze zm.) i w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 114, str. 8 ze zm.).

Bieg ww. okresu zostaje wstrzymywany w przypadku wszczęcia postępowania prawnego albo na wniosek Komisji Europejskiej.

IZ FEO 2021-2027 informuje beneficjentów o dacie rozpoczęcia ww. okresu udostępnienia. Wszystkie dokumenty muszą być dostępne na żądanie IZ FEO 2021-2027, a także innych instytucji uprawnionych do kontroli.

38. Załączniki

1. Procedura oceny projektów
2. Instrukcja obsługi Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027
3. Wzór wniosku o dofinansowanie (zakres EFRR)
4. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (zakres EFRR)
5. Wzory załączników

6. Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR dla pozostałych wnioskodawców
7. Wzór umowy o dofinansowanie dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
8. Kryteria wyboru projektów dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
9. Lista wskaźników na poziomie projektu dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

39. Inne dokumenty obowiązujące w naborze

1. Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021-2027
2. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027
3. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027
4. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.
5. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z 18 listopada 2022 r.
6. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 z 29 grudnia 2022 r.
7. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 z 19 kwietnia 2023 r.
8. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 z 12 października 2022 r.
9. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027 z 25 stycznia 2023 r.
10. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027 z 26 października 2022 r.
11. Wytyczne dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 z 5 marca 2023 r.
12. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji ze stycznia 2024 r.
13. Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027 ze stycznia 2024 r.
14. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
15. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
16. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

17. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021-2027
18. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027
19. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027
20. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
21. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
22. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
23. Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa opolskiego na lata 2023-2025
24. Infrastruktura usług społecznych w województwie opolskim – dostęp i potrzeby
25. Strategia Rozwoju Usług Społecznych - polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)
26. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030
27. Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo - Uczestnictwo – Solidarność, - Strategią na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030
28. Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa opolskiego na lata 2023-2025
29. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
30. Analiza dotycząca obszarów komunikacyjnie wykluczonych w województwie opolskim
31. Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.
32. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

40. Uwagi końcowe

W kwestiach nieuregulowanych niniejszym Regulaminem wyboru projektów, zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego i Unii Europejskiej.

Nieznajomość powyższych dokumentów może skutkować niewłaściwym przygotowaniem projektu, nieprawidłowym wypełnieniem formularza wniosku o dofinansowanie projektu (części merytorycznej oraz budżetu) oraz załączników i innymi konsekwencjami, skutkującymi uzyskaniem negatywnej oceny projektu lub nieprawidłową realizacją projektu.

Załącznik nr 1 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK NR 1

PROCEDURA OCENY PROJEKTÓW (EFRR)

Spis treści

1. Wykaz skrótów i pojęć używanych w dokumencie	3
2. Informacje ogólne	3
3.Etap oceny formalnej dostępowej	5
4.Etap oceny formalnej	6
5.Etap oceny merytorycznej.....	8
6.Etap oceny środowiskowej.....	8
7.Rozstrzygnięcie naboru	12

1. Wykaz skrótów i pojęć używanych w dokumencie

Ekspert – osoba, o której mowa w rozdziale 17 ustawy wdrożeniowej

FEO 2021-2027 – program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

IZ FEO 2021-2027 – Instytucja Zarządzająca Funduszami Europejskimi dla Opolskiego 2021-2027

KOP – Komisja Oceny Projektów

LSI 2021-2027 – Lokalny System Informatyczny na lata 2021-2027, którego elementem jest Panel Wnioskodawcy

Portal – portal Funduszy Europejskich

Pracownik IZ – pracownik Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

Regulamin KOP – Regulamin pracy Komisji Oceny Projektów oceniającej projekty w ramach EFRR FEO 2021-2027, dotyczący postępowania konkurencyjnego

Strona internetowa – strona internetowa programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079)

ZWO – Zarząd Województwa Opolskiego

2. Informacje ogólne

Za przeprowadzenie oceny projektów odpowiada KOP powoływana zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego. Szczegółowe informacje dotyczące zasad i trybu pracy KOP opisane zostały w Regulaminie KOP.

W skład KOP wchodzi:

- Przewodniczący KOP (pracownik IZ);
- Sekretarz KOP (pracownik IZ);
- Członek KOP (pracownik IZ lub ekspert).

Członek KOP przeprowadza ocenę projektu w oparciu o kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący FEO 2021-2027. Lista wszystkich kryteriów wyboru projektu stanowi załącznik numer 8 do Regulaminu wyboru projektów.

Ocena projektu dokumentowana jest w postaci wypełnionej przez członka KOP listy sprawdzającej w LSI 2021-2027. Wypełniona w LSI 2021-2027 lista sprawdzająca jest pobierana z systemu w postaci pliku pdf, który następnie zostaje uwierzytelniony przez członka KOP poprzez:

- akceptację w systemie EZD (w przypadku pracownika IZ);
- podpis kwalifikowany lub podpis profilem zaufanym (w przypadku eksperta).

Ocena projektu pod kątem spełnienia kryteriów wyboru projektu podzielona jest na trzy etapy:

1. ocena formalna dostępowa,
2. ocena formalna,
3. ocena merytoryczna.

Etap oceny formalnej dostępowej i oceny formalnej łącznie trwają do 100 dni kalendarzowych.

Etap oceny merytorycznej trwa do 100 dni kalendarzowych.

W uzasadnionych przypadkach ww. terminy mogą zostać przedłużone. Za uzasadniony przypadek można uznać wszelkie sytuacje niezależne od IZ, które uniemożliwiają przeprowadzenie oceny w terminie, jak np. duża liczba złożonych wniosków w ramach ogłoszonego postępowania, wystąpienie siły wyższej. Decyzję o przedłużeniu danego etapu oceny podejmuje ZWO. Dopuszcza się wielokrotność takiego postępowania, jeżeli sytuacja tego wymaga. Informacja o przedłużeniu danego terminu oceny zamieszczana jest na stronie internetowej i portalu.

Dodatkowo, w przypadku naborów w ramach EFRR (z wyłączeniem PT), projekty oceniane są pod kątem spełnienia kryteriów środowiskowych. Ocena środowiskowa może być przeprowadzana na każdym etapie oceny.

KOP przekazuje wyniki oceny projektu do IZ FEO 2021-2027, która następnie zatwierdza wyniki oceny.

Zatwierdzenie wyniku oceny skutkować może:

- zakwalifikowaniem projektu do kolejnego etapu oceny;
- wybraniem projektu do dofinansowania;
- negatywną oceną projektu.

Informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, IZ FEO 2021-2027 przekazuje

niezwłocznie wnioskodawcy w formie pisemnej lub w formie elektronicznej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

W przypadku projektów wybieranych w sposób konkurencyjny, dla których podmiot pełniący funkcję IZ FEO 2021-2027 jest wnioskodawcą lub projektów podmiotów powiązanych z tą instytucją, w rozumieniu art. 3 ust. 3 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatów (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 187, str. 1, z późn. zm.), oceny spełnienia przez projekty kryteriów, innych niż mające charakter formalny, dokonują eksperci niebędący pracownikami tych instytucji i podmiotów.

Uwaga!

Na żadnym etapie oceny IZ FEO 2021-2027 nie dokonuje z urzędu korekty oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, o której mowa w art. 55 ust. 3 ustawy wdrożeniowej.

Wnioskodawca ma możliwość uzupełniania/poprawiania wniosku o dofinansowanie projektu w zakresie oceny kryteriów wyboru projektów na wezwanie IZ FEO 2021-2027, zgodnie z procedurą określoną w punktach 3, 4 i 5 niniejszego dokumentu.

Uwaga!

Wnioski są składane wyłącznie w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego LSI 2021-2027 (nie jest składana wersja papierowa).

3. Etap oceny formalnej dostępowej

Ocena formalna dostępowa wniosków o dofinansowanie projektów rozpoczyna się **następnego dnia po zakończeniu naboru wniosków.**

Ocena formalna dostępowa danego projektu dokonywana jest przez jednego pracownika IZ FEO 2021-2027 powołanego do składu KOP. W uzasadnionych przypadkach ocenę formalną mogą przeprowadzić dwie osoby (zgodnie z zasadą dwóch par oczu). Za uzasadniony przypadek uznaje się obszerność złożonych dokumentacji projektowych do wniosku oraz wysoki stopień skomplikowania projektów. Decyzję o powołaniu zespołu dwuosobowego do oceny poszczególnych wniosków podejmuje Przewodniczący KOP. Za wyznaczenie danego pracownika IZ FEO 2021-2027 do oceny projektu odpowiada Przewodniczący KOP. Informacja o tym jakie projekty zostały przydzielone do oceny formalnej dostępowej danemu pracownikowi IZ FEO 2021-2027, znajduje się w protokole cząstkowym z prac KOP sporządzanym po etapie oceny formalnej dostępowej.

Ocena formalna dostępowa dokonywana jest w oparciu o niepoprawialne kryteria formalne bezwzględne wskazane w regulaminie, na podstawie listy sprawdzającej do oceny formalnej dostępowej w systemie **TAK/NIE**.

Na tym etapie oceny nie ma możliwości pozyskiwania od wnioskodawcy wyjaśnień ani poprawy wniosku o dofinansowanie projektu.

W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej dostępowej projekt może zostać oceniony:

- a) **pozytywnie**, w przypadku gdy spełnia wszystkie wymagane kryteria formalne (żadne kryterium formalne nie zostało ocenione negatywnie),
- b) **negatywnie**, w przypadku gdy co najmniej jedno kryterium formalne zostało ocenione negatywnie.

W przypadku oceny negatywnej projektu, wnioskodawca otrzyma informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, stanowiącym ocenę negatywną, w formie pisemnej lub w formie elektronicznej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Informacja o dokonanej ocenie formalnej dostępowej wszystkich projektów zamieszczana jest w protokole cząstkowym z prac KOP sporządzanym po etapie oceny formalnej dostępowej i zatwierdzanym przez Przewodniczącego KOP. Załącznikiem do ww. protokołu jest lista wszystkich projektów ocenionych na etapie oceny formalnej dostępowej z wyróżnieniem projektów:

- a) ocenionych **pozytywnie**, czyli skierowanych do II etapu oceny, tj. oceny formalnej,
- b) ocenionych **negatywnie**.

Sekretarz KOP przekazuje IZ FEO 2021-2027 wyniki oceny celem ich zatwierdzenia. Zatwierdzenie wyników odbywa się poprzez podpisanie przez osobę upoważnioną listy ocenionych projektów. Osobą upoważnioną do podpisania listy ocenionych projektów jest Zastępca Dyrektora Departamentu Programowania Funduszy Europejskich. Dzień zatwierdzenia ww. listy jest dniem zakończenia etapu oceny formalnej dostępowej.

Niezwłocznie po zakończeniu etapu oceny formalnej dostępowej IZ FEO 2021-2027 zamieszcza na stronie internetowej oraz na portalu listę projektów, które zostały skierowane do etapu oceny formalnej.

4. Etap oceny formalnej

Projekty pozytywnie ocenione na etapie oceny formalnej dostępowej poddawane są ocenie formalnej, która trwa **od dnia następnego po zakończeniu oceny formalnej dostępowej**.

Ocena formalna dokonywana jest przez jednego pracownika IZ powołanego do składu KOP. W uzasadnionych przypadkach ocenę formalną mogą przeprowadzić dwie osoby (zgodnie z zasadą dwóch par oczu). Za uzasadniony przypadek uznaje się obszerność złożonych dokumentacji projektowych do wniosku oraz wysoki stopień skomplikowania projektów.

Decyzję o powołaniu zespołu dwuosobowego do oceny poszczególnych wniosków podejmuje Przewodniczący KOP. Informacja o tym, jakie projekty zostały przydzielone do oceny formalnej danemu pracownikowi IZ, znajduje się w protokole częściowym z prac KOP sporządzanym po etapie oceny formalnej. Ocena formalna dokonywana jest w oparciu o kryteria formalne, na podstawie listy sprawdzającej do oceny formalnej w systemie **TAK/NIE/DO KOREKTY/NIE DOTYCZY**.

W trakcie oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów, na wezwanie IZ FEO 2021-2027, wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów, jeżeli zostało to przewidziane w Regulaminie wyboru projektów.

Wezwanie do uzupełnienia/poprawy wniosku następuje drogą elektroniczną, tj. wezwanie przesyłane jest na adres e-mail podany w punkcie 2.3 wniosku o dofinansowanie projektu.

Termin na złożenie uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie projektu określony w ww. wezwaniu (nie krótszym niż 7 dni kalendarzowych), liczony jest od dnia następnego po wysłaniu wezwania (bieg terminu nie jest zależny od tego, czy adresat odebrał wiadomość przekazującą wezwanie).

Uzupełniony/poprawiony wniosek o dofinansowanie projektu musi zostać wysłany on-line za pośrednictwem LSI 2021-2027 wraz z pismem przewodnim, w którym powinny zostać opisane zmiany, jakie wprowadzono do wniosku (zgodnie z wezwaniem). W piśmie tym należy oświadczyć, że do wniosku wprowadzono tylko i wyłącznie zmiany wskazane w wezwaniu.

Uwaga!

LSI 2021-2027 uniemożliwia wysłanie uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie projektu po wyznaczonym terminie. W związku z powyższym, w przypadku, gdy wnioskodawca nie złoży w wymaganym terminie korekty wniosku, ocenie podlega wersja wniosku, która została przekazana do uzupełnienia/poprawy.

Jeżeli wnioskodawca uzupełni/poprawi wniosek o dofinansowanie projektu niezgodnie z wezwaniem, ocenie podlega projekt na podstawie złożonej korekty wniosku.

IZ FEO 2021-2027 w trakcie uzupełniania/poprawiania projektu zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.

IZ FEO 2021-2027 może wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień, dotyczących zapisów zawartych we wniosku w zakresie spełnienia kryteriów formalnych. Wezwanie do złożenia wyjaśnień zapisów zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu następuje drogą elektroniczną, tj. wezwanie przesyłane jest na adres e-mail podany w punkcie 2.3 wniosku o dofinansowanie projektu. Termin na złożenie wyjaśnień zapisów zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu określony w ww. wezwaniu, liczony jest od dnia następnego po wysłaniu wezwania (bieg terminu nie jest zależny od tego, czy adresat odebrał wiadomość

przekazującą wezwanie). Odpowiedź na ww. wezwanie Wnioskodawca przekazuje na wskazany przez IZ FEO 2021-2027 adres e-mail.

Uwaga!

Nieprzystanie przez wnioskodawcę wyjaśnień we wskazanym terminie skutkuje oceną projektu w oparciu o zapisy wniosku o dofinansowanie projektu.

W wyniku przeprowadzonej oceny formalnej projekt może zostać oceniony:

- c) **pozytywnie** w przypadku, gdy spełnia wszystkie wymagane kryteria formalne (żadne kryterium formalne nie zostało ocenione negatywnie);
- d) **negatywnie** w przypadku, gdy co najmniej jedno kryterium formalne zostało ocenione negatywnie.

Informacja o dokonanej ocenie formalnej wszystkich projektów zamieszczana jest w protokole częściowym z prac KOP, sporządzanym po etapie oceny formalnej i zatwierdzanym przez Przewodniczącego KOP, zawierającym listę wszystkich projektów ocenionych na etapie oceny formalnej z wyróżnieniem projektów:

- c) ocenionych **pozytywnie**, czyli skierowanych do II etapu oceny, tj. oceny merytorycznej;
- d) ocenionych **negatywnie**.

Po przedstawieniu przez KOP wyników oceny IZ FEO 2021-2027, upoważniony Zastępca Dyrektora Departamentu Programowania Funduszy Europejskich zatwierdza wyniki oceny projektów poprzez podpisanie listy ocenionych projektów. Dzień zatwierdzenia ww. listy jest dniem zakończenia etapu oceny formalnej.

Niezwłocznie po zakończeniu etapu oceny formalnej, IZ FEO 2021-2027 zamieszcza na stronie internetowej oraz na portalu listę projektów, które zostały skierowane do etapu oceny merytorycznej.

5. Etap oceny merytorycznej

Projekty pozytywnie ocenione pod względem formalnym poddawane są ocenie merytorycznej, **która trwa od dnia następnego po zakończeniu oceny formalnej**.

Ocena merytoryczna danego projektu dokonywana jest przez dwóch członków KOP powołanych do składu KOP, którzy tworzą parę oceniających.

Liczba członków KOP dokonujących oceny merytorycznej projektów, uzależniona jest każdorazowo od liczby projektów skierowanych do oceny merytorycznej lub innych zaistniałych okoliczności (np. stopnia złożoności projektów). O liczbie członków KOP dokonujących oceny merytorycznej w danym postępowaniu decyduje Przewodniczący KOP. Przewodniczący KOP wyznacza osoby, które dokonają oceny merytorycznej projektów, z kolei dobór członków KOP do par oceniających oraz przydzielenie projektów do oceny dla

danej pary oceniających odbywa się w drodze losowania. Losowanie odbywa się zgodnie z procedurą opisaną w Regulaminie KOP.

Informacja o tym, jakie projekty zostały przydzielone do oceny merytorycznej danym członkom KOP, znajduje się w protokole cząstkowym z prac KOP sporządzanym po etapie oceny merytorycznej.

Ocena odbywa się w oparciu o kryteria merytoryczne stanowiące załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów, na podstawie listy sprawdzającej do oceny merytorycznej w systemie:

- **TAK/NIE/NIE DOTYCZY** (kryteria merytoryczne bezwzględne);
- **PUNKTOWYM** (kryteria punktowane oceniane poprzez przypisanie danemu kryterium określonej liczby punktów pomnożonej przez wagę) – dotyczy trybu konkurencyjnego.

W trakcie oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów, na wezwanie IZ FEO 2021-2027, wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów, jeżeli zostało to przewidziane w regulaminie wyboru projektów.

Wezwanie do uzupełnienia/poprawy wniosku następuje drogą elektroniczną, tj. wezwanie przesyłane jest na adres e-mail podany w punkcie 2.3 wniosku o dofinansowanie projektu. Termin na złożenie uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie projektu określony w ww. wezwaniu (nie krótszym niż 7 dni kalendarzowych), liczony jest od dnia następnego po wysłaniu wezwania (bieg terminu nie jest zależny od tego, czy adresat odebrał wiadomość przekazującą wezwanie).

Uzupełniony/poprawiony wniosek o dofinansowanie projektu musi zostać wysłany on-line za pośrednictwem LSI 2021-2027. Ponadto, wnioskodawca jest zobowiązany do dostarczenia do IZ drogą elektroniczną pisma przewodniego, w którym powinny zostać opisane zmiany, jakie wprowadzono do wniosku (zgodnie z wezwaniem). W piśmie tym należy oświadczyć, że do wniosku wprowadzono tylko i wyłącznie zmiany wskazane w wezwaniu.

Uwaga!

LSI 2021-2027 uniemożliwia wysłanie uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie projektu po wyznaczonym terminie. W związku z powyższym, w przypadku, gdy wnioskodawca nie złoży w wymaganym terminie korekty wniosku, ocenie podlega wersja wniosku, która została przekazana do uzupełnienia/poprawy.

Jeżeli wnioskodawca uzupełni/poprawi wniosek o dofinansowanie projektu niezgodnie z wezwaniem, ocenie podlega projekt na podstawie złożonej korekty wniosku.

IZ FEO2021-2027 w trakcie uzupełniania/poprawiania projektu zapewnia równe traktowanie wnioskodawców.

IZ FEO 2021-2027 może wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień, dotyczących zapisów zawartych we wniosku w zakresie spełnienia kryteriów merytorycznych. Wezwanie do złożenia wyjaśnień zapisów zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu następuje drogą elektroniczną, tj. wezwanie przesyłane jest na adres e-mail podany w punkcie 2.3 wniosku o dofinansowanie projektu.

Termin na złożenie wyjaśnień zapisów zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu określony w ww. wezwaniu, liczony jest od dnia następnego po wysłaniu wezwania (bieg terminu nie jest zależny od tego, czy adresat odebrał wiadomość przekazującą wezwanie). Odpowiedź na ww. wezwanie Wnioskodawca przekazuje na wskazany przez IZ FEO 2021-2027 adres e-mail.

Uwaga!

Nieprzystanie przez wnioskodawcę wyjaśnień we wskazanym terminie skutkuje oceną projektu w oparciu o zapisy wniosku o dofinansowanie projektu.

Oceny spełnienia przez dany projekt kryteriów merytorycznych dokonuje się na podstawie wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami, a także informacji pozyskanych na temat wnioskodawcy lub projektu.

W wyniku przeprowadzonej oceny merytorycznej projekt może zostać:

- a) **Oceniony pozytywnie** w przypadku, gdy spełnia wszystkie wymagane kryteria merytoryczne bezwzględne i uzyskał wymagane minimum punktowe (dotyczy trybu konkurencyjnego), tj. 50% maksymalnej możliwej do zdobycia liczby punktów;
- b) **Oceniony negatywnie** w przypadku, gdy co najmniej jedno kryterium merytoryczne bezwzględne zostało ocenione negatywnie i/lub projekt nie uzyskał wymaganego minimum punktowego (dotyczy trybu konkurencyjnego) tj. 50% maksymalnej możliwej do zdobycia liczby punktów.

Za znaczną rozbieżność w ocenie projektu dokonanej przez 2 osoby oceniające należy uznać sytuację, w której spełniony jest co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- a) jeden z oceniających dokonał oceny chociażby jednego kryterium merytorycznego bezwzględnego na „TAK”, natomiast drugi oceniający to samo kryterium ocenił na „NIE” (Ocena merytoryczna w systemie TAK/NIE/NIE DOTYCZY);
- b) ocena punktowa jednego z dwóch oceniających jest oceną negatywną ze względu na nieosiągnięcie wymaganej liczby punktów (50 % możliwych do zdobycia punktów ogółem), a ocena punktowa drugiego oceniającego jest oceną pozytywną (tj. projekt uzyskuje łącznie min. 50% możliwych do zdobycia punktów ogółem) – dotyczy trybu konkurencyjnego.

W przypadku wystąpienia znacznej rozbieżności w ocenie, projekt jest poddawany ocenie trzeciego oceniającego. Ostatecznym wynikiem oceny projektu jest ocena na podstawie dwóch list sprawdzających, w których nie występują znaczne rozbieżności w ocenie projektu,

o których mowa powyżej. W przypadku, gdy ocena trzeciego oceniającego nie daje rozstrzygnięcia (w dalszym ciągu występują rozbieżności), powoływany jest kolejny oceniający.

Informacja o dokonanej ocenie merytorycznej wszystkich projektów, zamieszczana jest w protokole częściowym z prac KOP sporządzanym po etapie oceny merytorycznej, zatwierdzanym przez Przewodniczącego KOP. Na podstawie ww. protokołu opracowywana jest lista wszystkich projektów ocenionych na etapie oceny merytorycznej, z wyróżnieniem projektów:

- a) ocenionych **pozytywnie**, czyli skierowanych do rozstrzygnięcia;
- b) ocenionych **negatywnie**.

Po przedstawieniu przez KOP wyników oceny IZ FEO 2021-2027, upoważniony właściwy Zastępca Dyrektora Departamentu Programowania Funduszy Europejskich zatwierdza wyniki oceny projektów, poprzez podpisanie listy ocenionych projektów. Dzień zatwierdzenia ww. listy jest dniem zakończenia etapu oceny merytorycznej.

Niezwłocznie po zakończeniu etapu oceny merytorycznej IZ FEO 2021-2027 zamieszcza na stronie internetowej oraz na portalu listę projektów, które zostały skierowane do rozstrzygnięcia.

6. Etap oceny środowiskowej

Ocena środowiskowa przeprowadzana jest w oparciu o następujące kryteria:

1. Wpływ projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju;
2. Projekt jest zgodny z zasadą 'nie czyni znaczących szkód' DNSH;
3. Projekt jest zgodny z krajowymi oraz unijnymi przepisami ochrony środowiska;
4. Odporność infrastruktury na zmiany klimatu;
5. Poprawność formalno - techniczna projektu.

W ramach kryterium pn. *Wpływ projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju* bada się, czy projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę zrównoważonego rozwoju. Głównym założeniem tej zasady jest zachowanie zasobów i walorów środowiska w stanie zapewniającym trwałe i nie doznające uszczerbku możliwości korzystania z nich, zarówno przez obecne, jak i przyszłe pokolenia. Działania te muszą jednocześnie dążyć do zachowania trwałości procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej.

W ramach kryterium pn. *Projekt jest zgodny z zasadą 'nie czyni znaczących szkód' DNSH*, sprawdza się, czy projekt wpisuje się w „typy przedsięwzięć” na poziomie FEO 2021-2027, dla których zasada DNSH jest spełniona. Sprawdzenie polega na weryfikacji, czy projekt wypełnia wszystkie wymogi nałożone na dany typ działań w analizie DNSH. Kryterium uznaje się za spełnione tylko wtedy, gdy dane przedsięwzięcie wypełnia wszystkie wymogi dla danego

typu przedsięwzięcia, czyli nie ma wpływu na żaden z sześciu celów środowiskowych, wynikających z art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii. W przypadku przedsięwzięć inwestycyjnych kryterium uznaje się za spełnione, gdy w trakcie realizacji tych przedsięwzięć stosowane będą standardy ochrony drzew i zieleni.

W ramach kryterium pn. *Projekt jest zgodny z krajowymi oraz unijnymi przepisami ochrony środowiska* bada się, czy projekt został przygotowany (albo jest przygotowywany) zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym:

- ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
- ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.);
- ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) i Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1087 z późn. zm.) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

W ramach kryterium pn. *Odporność infrastruktury na zmiany klimatu* bada się, czy projekt jest zgodny z art. 73 ust. 2 lit. j) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., tzn. czy inwestycja w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat, przewidziana w ramach projektu, jest odporna na zmiany klimatu. Weryfikacja przeprowadzana jest na podstawie uzasadnienia odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu, przedstawionego we wniosku o dofinansowanie i załącznikach.

W ramach kryterium pn. *Poprawność formalno - techniczna projektu* sprawdza się, czy dołączona dokumentacja projektowa jest kompletna, czy wniosek i jego załączniki zostały prawidłowo podpisane oraz czy nie zawiera błędów formalno-technicznych. Weryfikacja przeprowadzona jest na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.

7. Rozstrzygnięcie naboru

Zarząd Województwa Opolskiego, na podstawie opracowanej przez KOP listy ocenionych projektów, oceny środowiskowej oraz dostępnej alokacji, podejmuje w formie uchwały

decyzję o rozstrzygnięciu postępowania, a w konsekwencji dokonuje wyboru projektów do dofinansowania.

IZ FEO 2021-2027 zamieszcza na stronie internetowej oraz na portalu informację o rozstrzygnięciu postępowania wraz z listą projektów, które spełniły kryteria bezwzględne oraz uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania, a także informację o składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów.

W przypadku, gdy dwa lub więcej projektów skierowanych do rozstrzygnięcia postępowania konkurencyjnego spełniają wszystkie bezwzględne kryteria wyboru projektów oraz **uzyskają taką samą liczbę punktów** w wyniku oceny merytorycznej w przeliczeniu na procenty (równą lub przewyższającą 50% maksymalnej możliwej do zdobycia liczby punktów ogółem), ale ze względu na wielkość alokacji wszystkie z nich nie mogą zostać wybrane do dofinansowania, o możliwości dofinansowania projektu decyduje liczba punktów uzyskana w ramach kryteriów rozstrzygających. Natomiast jeśli ww. projekty uzyskały taką samą liczbę punktów także w kryteriach rozstrzygających, to na ww. liście umieszczane są ex aequo.

W sytuacji, gdy dostępna alokacja środków jest niewystarczająca na dokonanie wyboru do dofinansowania wszystkich projektów, wybór projektu do dofinansowania następuje zgodnie z kolejnością zamieszczenia projektów na liście, przy czym ze względu na zasadę równego traktowania wnioskodawców, wybór projektów musi objąć wszystkie projekty, które uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach naboru.

Wnioskodawca, którego projekt został oceniony negatywnie na którymkolwiek z etapów oceny, ma prawo w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o jego niezakwalifikowaniu do kolejnego etapu oceny lub nie wybraniu do dofinansowania (w tym z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach postępowania konkurencyjnego), złożyć pisemny protest do IZ FEO 2021-2027. Jednakże wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach postępowania konkurencyjnego nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Szczegółowe informacje dotyczące procedury odwoławczej zostały opisane w Rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej.

W celu zabezpieczenia sprawnego i efektywnego wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, należy uwzględnić poniższe zapisy:

1. Każdy wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania, jest zobowiązany do dostarczenia **dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie**, niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie projektu, **w terminie maksymalnie 60 dni kalendarzowych** od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego - Instytucję Zarządzającą FEO 2021-2027 Uchwały o wyborze

projektu do dofinansowania (*wskazany wyżej termin nie dotyczy dokumentacji w zakresie oceny oddziaływania na środowisko*);

2. Po upływie terminu, o którym mowa w pkt. 1, wnioskodawca utraci możliwość dofinansowania.

W uzasadnionych przypadkach, na prośbę wnioskodawcy, ZWO może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminu.

IZ po wybraniu projektu do dofinansowania może ponownie skierować projekt do oceny. Odbywa się to zgodnie z art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Jeżeli IZ po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu poweźmie wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu, ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, o czym informuje wnioskodawcę. Przepisy rozdziału 14 i rozdziału 16 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

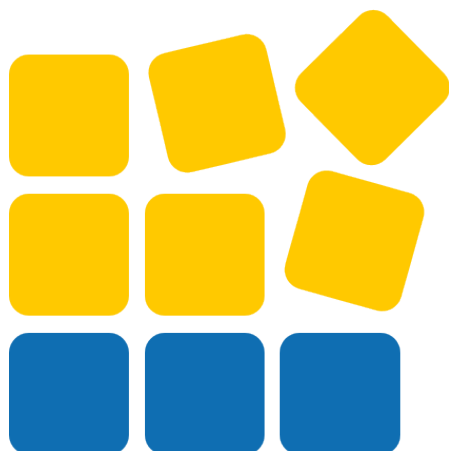

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

INSTRUKCJA OBSŁUGI PANELU WNIOSKODAWCY FEO 2021-2027

Opole, luty 2025 r.

Spis treści

Informacje ogólne.....	3
Wymagania techniczne pracy w Panelu Wnioskodawcy	3
Logowanie do Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027	3
Zanim rozpoczniesz pracę w generatorze	7
Pierwsze kroki	8
Udostępnianie profilu	9
Zakładka Wnioski	10
Zakładka Projekty	12
Zarządzanie załącznikami do wniosku	14
Zakładka Repozytorium załączników	15
Podpisywanie projektów	17
Zmiany do umowy	18
Zakładka Witryny	20
Zakładka Aktualności	20
Zakładka Pomoc	21
Schemat postępowania w przypadku złożenia projektu do IZ/IP	22

Informacje ogólne

Lokalny System Informatyczny FEO 2021-2027 służy IZ/IP jako narzędzie w skutecznym zarządzaniu projektami oraz w monitorowaniu i zarządzaniu środkami w ramach programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.

Zadaniem systemu jest umożliwienie Beneficjentom tworzenia wniosków o dofinansowanie oraz elektroniczne prowadzenie wykazu projektów od momentu ich złożenia przez wnioskodawcę, aż do utworzenia listy projektów wybranych do dofinansowania.

Elementem systemu LSI 2021-2027 jest Panel Wnioskodawcy. Jest to specjalna aplikacja, funkcjonująca jako serwis internetowy, dedykowana dla wnioskodawców oraz Beneficjentów, dostępna wyłącznie on-line. Panel Wnioskodawcy jest jedynym narzędziem dostępnym dla wnioskodawców, za pomocą którego potencjalni beneficjenci mogą wypełnić i złożyć w odpowiedniej instytucji wniosek o dofinansowanie w ramach FEO 2021-2027. W województwie opolskim Instytucja Zarządzająca/Instytucje Pośredniczące przyjmują wnioski o dofinansowanie projektów wyłącznie za pomocą systemu informatycznego LSI 2021-2027.

Wymagania techniczne pracy w Panelu Wnioskodawcy

W celu prawidłowej pracy w Panelu Wnioskodawcy należy na stacji roboczej zainstalować najnowszą przeglądarkę internetową oraz przeglądarkę plików PDF oraz zapewnić połączenie z siecią Internet.

Adres strony internetowej Panelu Wnioskodawcy:

<https://pw2021.opolskie.pl>

Logowanie do Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027

Aby zalogować się do Panelu Wnioskodawcy należy w pierwszej kolejności zarejestrować nowe konto w systemie. W tym celu należy na pierwszej stronie systemu kliknąć na zakładkę „Logowanie”, a następnie na opcję „Zarejestruj się jeśli nie masz jeszcze konta”.

W przeglądarce ukaże się formularz rejestracji nowego konta, w którym należy uzupełnić poniższe pola:

1. Dane do logowania:

- Login – login musi zawierać od 5 do 30 znaków, przy czym można użyć dużych i małych liter (bez polskich znaków), cyfr i znaku podkreślenia np.
jan_kowalski;
- E-mail;

- Hasło – hasło musi zawierać od 12 do 30 znaków, przy czym należy użyć dużych i małych liter, cyfr i znaków specjalnych !@#\$%^&* _+=-;
2. Dane kontaktowe:
- Imię;
 - Nazwisko;
 - Telefon – telefon musi zawierać od 9 do 15 cyfr;

Na samym końcu należy zaznaczyć wszystkie oświadczenia dotyczące zapoznania się z regulaminem korzystania z aplikacji, polityką prywatności i zgodę na podanie i przetwarzanie danych osobowych zgodnie z Ogólnym Rozporządzeniem o Ochronie Danych (RODO).

Po uzupełnieniu wszystkich pól należy kliknąć na przycisk

Zarejestruj konto

W kolejnym kroku system poinformuje cię o konieczności aktywacji konta poprzez kliknięcie na link aktywujący przesłany pocztą elektroniczną na wskazany przy rejestracji adres e-mail.

Aktywacja konta

Na adres e-mail podany przy rejestracji została wysłana wiadomość z prośbą o potwierdzenie rejestracji poprzez kliknięcie w link aktywujący - link będzie aktywny przez 24 godziny.

Witamy w systemie Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027.

Obecnie Twoje konto powiązane z loginem ████████ jest nieaktywne.

Aby aktywować konto i uzyskać dostęp do pełnej funkcjonalności systemu należy potwierdzić rejestrację poprzez kliknięcie w [link aktywacyjny](#) - link wygasa po 24 godzinach.

Aby korzystać z aplikacji niezbędne jest posiadanie zaktualizowanej przeglądarki internetowej.

W przypadku problemów z aktywacją konta, prosimy o kontakt na adres: lsi2021@opolskie.pl

Ta wiadomość została wygenerowana automatycznie - prosimy na nią nie odpowiadać.

Z poważaniem,
Administratorzy LSI FEO 2021-2027
e-mail: lsi2021@opolskie.pl
tel.: (77) 549 38 15 | 20 | 19

Po kliknięciu na link aktywacyjny, możesz logować się do Panelu Wnioskodawcy FEO2021-2027.

Aby zalogować się do aplikacji należy uzupełnić pola „Login” i „Hasło” danymi podanymi przy zakładaniu konta. Po poprawnym uzupełnieniu pól wciśnij przycisk

Zaloguj

System automatycznie przeniesie cię do okna głównego z funkcjonalnościami pozwalającymi na utworzenie wniosków i projektów.

Jeśli nie pamiętasz swojego hasła do logowania, możesz skorzystać z funkcji przypomnienia hasła. W tym celu, w oknie logowania, kliknij na opcję „Nie pamiętam hasła”. W dalszym kroku uzupełnij pole odzyskiwania hasła o adres e-mail, na który zostało założone konto w aplikacji.

Odzyskiwanie hasła

E-mail

Anuluj

Odzyskaj hasło

Na końcu kliknij na przycisk

Odzyskaj hasło

System poinformuje cię, że na adres e-mail na który zostało założone konto, została wysłana wiadomość e-mail z linkiem do zresetowania hasła. Procedurę resetu hasła należy wykonać w ciągu 24 godzin od otrzymania tej wiadomości.

Poniżej przykładowa treść wiadomości e-mail wysłana przez system przy resecie hasła.

Hasło do Twojego konta w systemie Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 można odzyskać pod [adresem](#) - link wygasa po 24 godzinach.

W przypadku problemów z odzyskaniem hasła, prosimy o kontakt na adres: lsi2021@opolskie.pl

Ta wiadomość została wygenerowana automatycznie - prosimy na nią nie odpowiadać.

Z poważaniem,
Administratorzy LSI FEO 2021-2027
e-mail: lsi2021@opolskie.pl
tel.: (77) 549 38 15 | 20 | 19

Po kliknięciu na link do resetu hasła w dostarczonej wiadomości, w przeglądarce należy uzupełnić poniższe pola:

1. Login – podany przy założeniu konta;
2. Hasło – hasło musi zawierać od 12 do 30 znaków, przy czym należy użyć dużych i małych liter, cyfr i znaków specjalnych !@#%\$^&* _+=-;

3. Powtórz hasło.

Odzyskanie hasła

Login

Hasło ⓘ

Powtórz hasło

Po poprawnym uzupełnieniu pól, w celu zresetowania hasła, kliknij na przycisk

Zmień hasło

W dalszym kroku system poinformuje cię o zmianie hasła i poprosi o zalogowanie do systemu.

Odzyskanie hasła

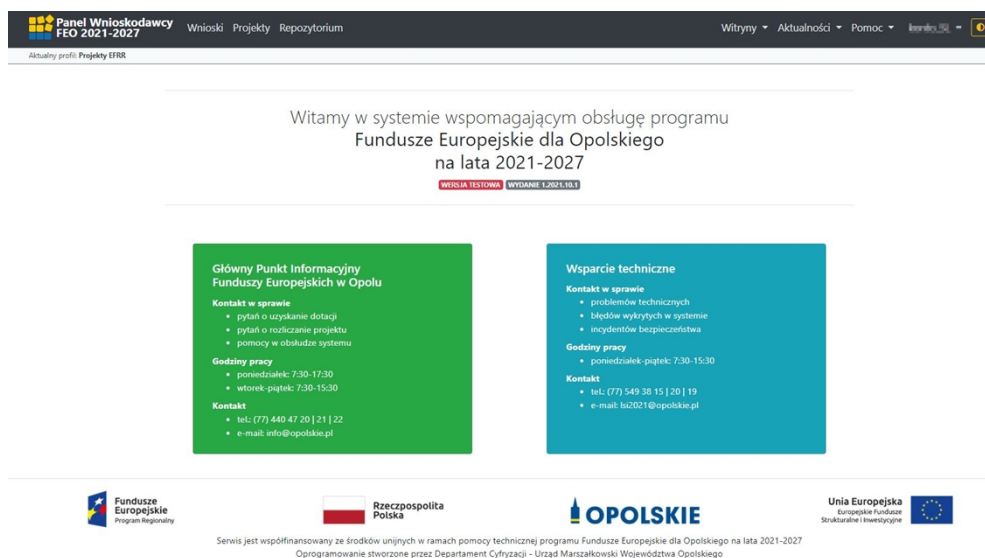
Hasło zostało zmienione - proszę się zalogować

W przypadku wygaśnięcia linku aktywacyjnego, system pozwala na ponowne jego wygenerowanie w celu dokończenia rejestracji konta. W tym celu, w oknie logowania, należy kliknąć na opcję „Link aktywacyjny stracił ważność”. W nowym oknie systemu należy wpisać adres e-mail na które zostało założone konto wymagające dokończenia rejestracji.

Wygenerowanie nowego linku aktywacyjnego

E-mail ⓘ

Widok systemu po poprawnym zalogowaniu do Panelu Wnioskodawcy FEO 2021-2027

Zanim rozpoczniesz pracę w generatorze

Aby rozpocząć pracę nad przygotowaniem projektu do dofinansowania, zapoznaj się w pierwszej kolejności z dostępnymi zakładkami i funkcjami generatora wniosków.

1. **Zakładka „Wnioski”**. To tutaj przygotowujesz wnioski, z których z kolei utworzysz projekt w zakładce „Projekty” i prześlesz do IZ/IP.
2. **Zakładka „Projekty”**. W tej zakładce tworzysz pliki projektów, które po twoim zatwierdzeniu, będą gotowe do wysłania do IZ/IP. W tej zakładce można również edytować przesłane przez IZ/IP korekty projektów.
3. **Zakładka „Repozytorium”**. W tej zakładce dodajesz załączniki do projektu, jeśli są wymagane.
4. **Zakładka „Witryny”**. W tej zakładce dostępne są odnośniki do stron:
 - Samorządu Województwa Opolskiego;
 - Serwisu FEO 2021-2027;
 - Portalu Funduszy Europejskich;
 - Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej.
5. **Zakładka „Aktualności”**. W tej zakładce dostępne są odnośniki do podstron dotyczących:
 - Aktualności – informacje na temat m.in. zmian i aktualizacji dokonanych w systemie;
 - Nabory – informacje na temat aktualnie trwających naborów.
6. **Zakładka „Pomoc”**. W tej zakładce dostępne są informacje na temat:

- O systemie;
 - Polityka prywatności;
 - Instrukcja obsługi;
 - Regulamin serwisu;
 - Deklaracja dostępności.
7. **Zakładka „Rejestracja”**. W tej zakładce dostępny jest formularz elektronicznej rejestracji konta w systemie.
 8. **Zakładka „Logowanie”**. W tej zakładce udostępnione są opcje do zalogowania się do konta w systemie.
 9. **Zakładka z nazwą konta**. Zakładka dostępna po zalogowaniu się do systemu. W niej dostępne są opcje dotyczące:
 - Profili;
 - Edycji konta;
 - Zmiany hasła;
 - Wylogowania.

Pierwsze kroki

Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 umożliwia tworzenie wniosków wyłącznie w ramach wcześniej utworzonego profilu. W celu utworzenia profilu należy wykonać poniższe kroki:

1. Utworzyć konto w systemie i zalogować się do niego.
2. Kliknąć na zakładkę z nazwą profilu i wybrać opcję „Profile”.
3. Kliknąć na ikonę „Utwórz nowy profil”
4. Widok tworzenia nowego profilu.

Utworzenie nowego profilu

Nazwa

REGON

☐ Podmiot nie posiada numeru REGON

Nazwa	-
Województwo	-
Powiat	-
Gmina	-
Miejscowość	-
Kod pocztowy	-
Ulica	-
Numer budynku	-
Numer lokalu	-
Podstawowa forma prawna	-
Szczegółowa forma prawna	-
Forma własności	-
NIP	-
Przeważające PKD	-
Nazwa i numer dokumentu rejestrowego	-

5. Uzupełnij nazwę profilu.
6. Jeśli podmiot nie posiada numeru REGON zaznacz odpowiedni checkbox.
7. Jeśli jednak podmiot aplikujący posiada numer REGON, zalecamy wpisanie go w odpowiednie okno. System korzysta z zewnętrznej bazy danych REGON, więc po wpisaniu numeru należy kliknąć na przycisk „Pobierz dane z bazy REGON”
8. Dane dotyczące podmiotu aplikującego zostaną automatycznie uzupełnione w tabeli poniżej.
9. Pamiętaj, że za aktualność i poprawność danych odpowiada podmiot, którego te dane dotyczą.
10. Na końcu należy kliknąć na przycisk „Utwórz profil”. Profil z danymi podmiotu zostanie utworzony.
11. Dane, w ten sposób utworzonego profilu, będą prezentowane we wniosku o dofinansowanie.

Po wykonaniu tych kroków można przejść do zakładki „Wnioski” i rozpocząć uzupełnianie wniosków w ramach dostępnych naborów.

Udostępnianie profilu

Uwaga! IZ/IP rekomendują Beneficjentom aby w ramach swojej organizacji utworzyli konto w Panelu Wnioskodawcy oraz profil przy użyciu adresu e-mail swojej organizacji. Profil ten będzie mógł być następnie udostępniony pracownikowi merytorycznemu organizacji bądź ewentualnie podmiotowi, który będzie składał w imieniu Beneficjenta projekt.

Aby udostępnić utworzony w ramach konta profil, należy kliknąć na opcję „Profile” dostępną w zakładce z nazwą konta. Następnie zaznaczyć profil, który będzie udostępniany, poprzez kliknięcie na niego i kliknięcie opcji „Szczegóły profilu” . W szczegółach profilu należy kliknąć na zakładkę „Udostępniania” i opcję „Udostępnij profil” . W nowym oknie uzupełnić pola „Login” i „E-mail” o dane konta, dla którego ma zostać udostępniony profil, a następnie kliknąć na przycisk „Udostępnij profil”. Na udostępnionym profilu pracownik merytoryczny organizacji Beneficjenta bądź podmiot, który będzie składał w imieniu Beneficjenta projekty, będzie mógł tworzyć wnioski o dofinansowanie, projekty i składać korekty projektów.

System umożliwia również wycofanie udostępnionego profilu. W tym celu należy zaznaczyć na szczegółach profilu właściwy profil i kliknąć na opcję „Cofnij udostępnienie profilu”. W nowym oknie system poprosi o potwierdzenie wykonania operacji poprzez kliknięcie na przycisk „Cofnij udostępnienie”.

W przypadku powyższych funkcjonalności system informuje o tym fakcie pracownika merytorycznego organizacji Beneficjenta bądź podmiot, któremu profil zostaje udostępniony bądź odebrany, wysyłając wiadomość e-mail.

Uwaga! IZ/IP rekomenduje utworzenie jednego profilu pod realizację jednego projektu.

Zakładka Wnioski

W tej zakładce możesz przygotować wniosek o dofinansowanie. Z przygotowanego wniosku utworzysz potem projekt i prześlesz go do IZ/IP.

Opis dostępnych funkcji:

Utwórz nowy wniosek. Umożliwia tworzenie nowego formularza wniosku o dofinansowanie w ramach aktualnych naborów.

Aby utworzyć w aplikacji wniosek o dofinansowanie należy kliknąć na przycisk „Utwórz nowy wniosek”. Pamiętaj aby wcześniej utworzyć profil w ramach swojego konta.

W kolejnym oknie system poprosi cię o podanie numeru ogłoszonego naboru oraz wpisanie nazwy pliku wniosku.

Utworzenie nowego wniosku

Numer naboru Wybierz	<table><tr><td>Oś priorytetowa</td><td>-</td></tr><tr><td>Działanie</td><td>-</td></tr><tr><td>Opis naboru</td><td>-</td></tr><tr><td>Typ wnioskodawcy</td><td>-</td></tr><tr><td>Wielkość przedsiębiorstwa</td><td>-</td></tr></table>	Oś priorytetowa	-	Działanie	-	Opis naboru	-	Typ wnioskodawcy	-	Wielkość przedsiębiorstwa	-
Oś priorytetowa	-										
Działanie	-										
Opis naboru	-										
Typ wnioskodawcy	-										
Wielkość przedsiębiorstwa	-										
Nazwa											
Pozostało 200 znaków											
Anuluj Utwórz wniosek											

Numer ogłoszonych naborów będą widoczne w formie listy rozwijanej. Nie będą na niej prezentowane nabory przed terminem ogłoszenia oraz nabory, których termin został zakończony. Po wybraniu numeru naboru, automatycznie uzupełniona zostanie tabela obok z podstawowymi danymi naboru.

Kiedy wszystkie niezbędne pola tworzenia nowego wniosku zostały już uzupełnione, kliknij na przycisk „Utwórz wniosek”. System automatycznie przeniesie cię do formularza wniosku o dofinansowanie.

- Zablokuj wniosek. Kliknij na ikonę jeśli chcesz zablokować w ramach tego profilu wniosek w celu jego edycji.
- Odblokuj wniosek. Odblokowanie wniosku jest niezbędne w celu jego udostępnieniu innemu kontu w ramach systemu.

Blokada wniosku jest niezbędna w celu jego edycji w ramach aktywnego profilu. Funkcję blokady wniosku jest reprezentowana poprzez odpowiednie ikony na liście wniosków.

- Wniosek odblokowany
- Wniosek zablokowany przez użytkownika *nazwa_konta*, na którym jesteś aktualnie zalogowany.
- Wniosek zablokowany przez użytkownika *nazwa_konta*, który został udostępniony innemu kontu w systemie.

Aby zablokować/odblokować wniosek, zaznacz go na liście wniosków, a następnie kliknij na odpowiedni przycisk.

Uwaga! Nie odblokujesz wniosku, który został udostępniony w profilu dla innego konta w aplikacji. Warunkiem tego jest również blokada tego wniosku na koncie, któremu profil został udostępniony.

- Edytuj wniosek. Kliknięcie na tę ikonę spowoduje wejście w tryb edycji wybranego wcześniej na liście wniosku o dofinansowanie.
- Wygeneruj podgląd wniosku. Za pomocą tej funkcji możesz wygenerować wersję roboczą wniosku o dofinansowanie. Plik tak wygenerowanego wniosku nie będzie zawierał sumy kontrolnej.
- Zmień nazwę wniosku. Umożliwia zmianę nazwy pliku wniosku o dofinansowanie.
- Usuń wniosek. Korzystając z tej opcji trwale usuwasz wniosek z systemu.

W zakładce tej dodatkowo dostępne są informacje o poszczególnych utworzonych wnioskach:

1. **Nazwa** – uzupełniania w momencie tworzenia wniosku.
2. **Autor** – pole to uzupełniane jest zależnie od właściciela profilu, w ramach którego został wniosek utworzony.
3. **Data utworzenia** – data i godzina utworzenia wniosku o dofinansowanie.
4. **Data edycji** – data i godzina ostatniej edycji pliku wniosku.
5. **Stan** – informacja w formie graficznej o zablokowaniu/odblokowaniu wniosku oraz czy został do końca wypełniony i nie zawiera błędów uniemożliwiających utworzenie projektu.
6. **Numer naboru** – numer naboru, w ramach którego wniosek został utworzony.

Zakładka Projekty

W zakładce tej przygotujesz, z wcześniej poprawnie uzupełnionego wniosku, projekt. Projektu nie utworzysz z pliku wniosku o dofinansowanie, który nie został poprawnie i do końca uzupełniony oraz w momencie kiedy nabór został już zakończony.

Opis dostępnych funkcji:

Utwórz nowy projekt. Umożliwia utworzenie nowego projektu. Warunkiem jest poprawnie uzupełnienie formularza wniosku o dofinansowanie w zakładce Wnioski. Po kliknięciu na przycisk, pojawi się nowe okno, w którym należy wybrać plik wniosku z listy rozwijanej. Po wybraniu wniosku należy kliknąć na przycisk „Utwórz projekt”. Na liście projektów pojawi się dodany projekt o statusie „Wersja robocza”.

Szczegóły projektu. Po kliknięciu na przycisk ukaże się nowa strona z podziałem na dwie zakładki:

1. Szczegóły. W tej zakładce znajdują się podstawowe informacje o projekcie oraz informacje o ocenie projektu przez pracownika IZ/IP.
2. Wnioski. Tutaj znajduje się lista wszystkich plików wersji danego projektu, a więc wniosek pierwotny oraz jego korekty.

W tej zakładce dostępne są dodatkowe opcje:

Wygeneruj podgląd wniosku. Funkcja pozwalająca wygenerować plik PDF projektu z sumą kontrolną.

Zarządzaj załącznikami do wniosku. Po kliknięciu na przycisk, system przeczuci cię do strony, na której możesz zarządzać załącznikami do wniosku. A więc dodawać i usuwać pliki załączników.

3. Dodatkowe załączniki. W tym miejscu możesz dołączyć do projektu niezbędne załączniki na wyraźne wezwanie IZ/IP. Funkcjonalności w tej zakładce są aktywowane przez pracownika IZ/IP poprzez ustalenie terminu ich dostarczenia. Przekroczenie terminu skutkuje ponowną ich blokadą.

Powiąz załącznik z wnioskiem. Pozwala na wybór i powiązanie załączników do przygotowanego projektu. Lista załączników jest prezentowana w formie listy rozwijanej. Na liście będą się znajdować wszystkie załączniki, które były wcześniej dodane w zakładce „Repozytorium”.

Odepnij załącznik od wniosku. Funkcja pozwala na usunięcie wcześniej powiązanego z projektem załącznika.

Pobierz załącznik. Funkcja pozwala na pobranie i zapisanie na swoim komputerze powiązanego z projektem załącznika

-
 Złóż załącznik do IZ/IP. Przy pomocy tego przycisku, zaznaczając załącznik na liście, akceptujesz i składasz go do IZ/IP.
-
 Zablokuj projekt. Kliknij na ikonę jeśli chcesz zablokować w ramach tego profilu projekt w celu jego przesłania do IZ/IP lub edycji.
-
 Odblokuj projekt. Odblokowanie projektu jest niezbędne w celu jego udostępnieniu innemu kontu w ramach systemu.
-
 Dołącz podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu. Funkcja umożliwia dołączenie do składanej dokumentacji projektu do IZ/IP, gotowego pliku projektu podpisanego elektronicznie przez osoby upoważnione.
-
 Złóż dokumentację projektu do IZ/IP. Za pomocą tego przycisku należy zatwierdzić ostateczną wersję projektu. Zatwierdzony projekt zmieni swój status na „Złożony”.
-
 Wygeneruj podgląd dokumentacji projektu złożonej do IZ/IP. Funkcjonalność umożliwia wygenerowanie pliku PDF złożonego do IZ/IP projektu z sumą kontrolną.
-
 Wyświetl listę załączników do projektu. Umożliwia wyświetlenie w formie okna listy załączonych do projektu dokumentów.
-
 Wycofaj ostatnią dokumentację projektu złożoną do IZ/IP. Za pomocą tego przycisku możesz wycofać w systemie projekt jedynie o statusie „Złożony”. Status ten bowiem wskazuje, że projekt nie został jeszcze zarejestrowany w systemie przez pracownika w IZ/IP. Wycofany projekt przyjmuje status „Wersja robocza”.
-
 Korekta. Używając tej funkcji możesz dokonać korekty na projekcie. Korekty możesz dokonać jedynie na projektach o statusie „Korekta *nazwa_oceny*” lub „W korekcie *nazwa_oceny*”.
-
 Usuń projekt. Przy pomocy tego przycisku możesz trwale usunąć projekt z systemu. Można usuwać projekty jedynie o statusie „Wersja robocza”.

W zakładce tej dodatkowo dostępne są informacje o poszczególnych utworzonych projektach:

1. **Tytuł** – pole prezentuje tytuł twojego projektu.
2. **Status** – w tym polu znajduje się status projektu. Status będzie cię informował na jakim etapie oceny znajduje się projekt.
3. **Numer** – jest nadawany dla projektu w momencie przyjęcia go przez pracownika IZ/IP.
4. **Data zatwierdzenia / wpływu** – pole prezentuje daty zatwierdzenia projektu przez ciebie oraz datę przyjęcia projektu przez pracownika IZ/IP.
5. **Stan** – informacja w formie graficznej o zablokowaniu/odblokowaniu projektu.

6. **Numer naboru** – pole prezentuje numer naboru, w ramach którego jest składany projekt.

Zarządzanie załącznikami do wniosku

Funkcja zarządzania załącznikami pozwoli ci na dodawanie załączników do gotowego projektu. Załączniki można dodawać wyłącznie dla projektów o statusie „Wersja robocza” oraz „Korekta *nazwa_oceny*” i „W korekcie *nazwa_oceny*”.

Opis dostępnych funkcji:

- Wyświetl listę wymaganych załączników. Po kliknięciu na przycisk, w nowym oknie otworzy się lista wszystkich wymaganych załączników w ramach naboru.
- Powiąż załącznik z wnioskiem. Pozwala na wybór i powiązanie załączników do przygotowanego projektu. Lista załączników jest prezentowana w formie listy rozwijanej. Na liście będą się znajdować wszystkie załączniki, które były wcześniej dodane w zakładce „Repozytorium”.
- Odepnij załącznik od wniosku. Funkcja pozwala na usunięcie wcześniej powiązanego z projektem załącznika. Odpięcie załącznika można wykonać dla projektów o statusie „Wersja robocza” oraz „Korekta *nazwa_oceny*” i „W korekcie *nazwa_oceny*”.
- Pobierz załącznik. Funkcja pozwala na pobranie i zapisanie na swoim komputerze powiązanego z projektem załącznika.

W zakładce tej dostępne są informacje o powiązanych z projektem załącznikach:

1. **Nazwa** – nazwa załącznika powiązanego z projektem. Nazwa jest podawana w zakładce „Repozytorium”.
2. **Opis** – opis załączonego do projektu pliku załącznika. Opis załącznika jest uzupełniany w zakładce „Repozytorium”.
3. **Typ** – pole określa jaki jest to typ załączonego pliku. System dopuszcza załączanie plików o następujących typach: PDF, DOC, DOCX, ODT, XLS, XLSX, ODS, JPG, JPEG, PNG, ZIP, RAR, 7Z.
4. **Rozmiar** – informacja o rozmiarze powiązanego z projektem załącznika.

Beneficjent jest zobowiązany powiązać z projektem bezwzględnie wszystkie załączniki wskazane w regulaminie naboru wraz z pismem przewodnim przekazującym do IZ/IP przygotowany projekt.

Zakładka Repozytorium załączników

Repozytorium załączników pozwoli ci na przygotowanie dokumentów niezbędnych do powiązania z przygotowanym projektem. Umieszczone tutaj dokumenty należy powiązać z projektem poprzez funkcjonalność „Zarządzanie załącznikami do wniosku”.

Opis dostępnych funkcji:

Dodaj nowy załącznik. Za pomocą tego przycisku możesz dodawać pliki załączników do repozytorium.

Dodanie nowego załącznika

Plik załącznika ⓘ

Wybierz plik albo przeciągnij go tutaj

Wybierz

Nazwa ⓘ

Opis

Pozostało 200 znaków

☒ Aktywny

Anuluj

Dodaj załącznik

W nowym oknie dodaj plik załącznika w odpowiednim formacie, a następnie uzupełnij pola z nazwą oraz opisem załącznika.

Sugerujemy aby nazwa załącznika była czytelna i jednoznacznie umożliwiała jego szybką identyfikację w repozytorium dokumentów. Pole „Opis” jest dodatkową opcją do uzupełnienia w celu lepszej identyfikacji pliku załącznika. Opis w sposób syntetyczny powinien wskazywać czego dotyczy załączony plik.

Poniżej przykłady nazwy załącznika w repozytorium dokumentów:

ŹLE – zał_3 biz. pl.

DOBRE – Załącznik nr 3. Biznesplan projektu

Na samym końcu zaznacz opcję „Aktywny” aby móc dodać ten załącznik do dokumentacji projektu. Opcję tę w każdej chwili będziesz mógł odznaczyć. Plik nie będzie wtedy widoczny na liście załączników do dodania w funkcji „Zarządzanie załącznikami do wniosku”.

- Edytuj załącznik. Za pomocą tej funkcji możesz edytować pola nazwy i opisu pliku załącznika. Jeżeli plik załącznika jest powiązany z projektem, pola te są zablokowane do edycji. Ponadto możesz ustawić plik jako aktywny/nieaktywny.
- Pobierz załącznik. Funkcja pozwala na pobranie na swój komputer, wybranego z listy repozytorium, pliku załącznika.
- Wyświetl listę powiązanych dokumentów. Za pomocą tej funkcji możesz podejrzeć listę swoich projektów, z którymi jest powiązany dany plik załącznika.
- Usuń załącznik. Funkcja umożliwia usunięcie załącznika z repozytorium. System uniemożliwia usunięcie załącznika powiązanego z projektem.

W zakładce tej dostępne są informacje o plikach załączników:

1. **Nazwa** – nazwa pliku załącznika. Nazwa jest podawana w momencie dodania pliku załącznika do repozytorium.
2. **Opis** – opis pliku załącznika jest podawana w momencie dodawania pliku załącznika do repozytorium.
3. **Data dodania** – data dodania pliku załącznika do repozytorium.
4. **Stan** – oznaczenie czy plik załącznika jest ustawiony na aktywny/nieaktywny.
5. **Typ** – rodzaj załącznika. System dopuszcza dodawanie załączników o rozszerzeniach: PDF, DOC, DOCX, ODT, XLS, XLSX, ODS, JPG, JPEG, PNG, ZIP, RAR, 7Z.
6. **Rozmiar** – rozmiar oddanego pliku załącznika.
7. **Autor** – w polu tym znajduje się informacja o autorze konta, z którego został dodany plik załącznika.

Uwaga! System dopuszcza załączanie do repozytorium dokumentów plików spakowanych/skompresowanych, a więc w formacie ZIP, RAR i 7Z. Jednak pliki stanowiące załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu należy dodawać do repozytorium tylko i wyłącznie jako pojedyncze pliki (nie w formie skompresowanej).

Jeśli w ramach jednego numeru załącznika do wniosku występuje kilka dokumentów należy je odpowiednio nazwać i ponumerować, np.

- Załącznik nr 1 - SWI
- Załącznik nr 1.1 – analiza finansowa

Lub

- Załącznik nr 2 – formularz ooś

- Załącznik nr 2.1 – Deklaracja wodna
- Załącznik nr 2.2 – Deklaracja Wody Polskie

Jedyną dopuszczalną sytuacją, w której można dołączyć skompresowane pliki jest dokument podpisany podpisem kwalifikowanym znajdującym się w osobnym pliku z rozszerzeniem xades lub xml, który zawiera jedynie odwołanie do dokumentu źródłowego, a nie jego treść. Wówczas można skompresować oryginalny plik z plikiem xades.

Podpisywanie projektów

System umożliwia po czenie podpisanego elektronicznie gotowego projektu. W celu podpisania elektronicznie dokumentu należy najpierw zaznaczyć go na liście projektów i kliknąć na przycisk *Dołącz podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu* aby pobrać go na swój komputer.

Dołączenie podpisanego elektronicznie pliku dokumentacji projektu

Tytuł	podpis
Informacje: • w celu złożenia projektu do IZ/IP konieczne jest dołączenie pliku PDF z dokumentacją projektu opatrzonego podpisem elektronicznym w formacie PAdES; • plik dokumentacji projektu w formacie PDF należy pobrać na dysk, a następnie podpisać elektronicznie przy użyciu podpisu zaufanego lub certyfikatu kwalifikowanego; • podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu w formacie PDF należy wczytać do systemu.	
Pobranie pliku PDF z dokumentacją projektu Podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu Wybierz plik albo przeciągnij go tutaj Wybierz Anuluj Dołącz plik	

W nowym oknie należy kliknąć na przycisk aby pobrać plik PDF z dokumentacją projektu.

Pobrany plik projektu będzie oznaczony sumą kontrolną. Plik dokumentacji projektu można podpisać:

1. Profilem zaufanym z poziomu usługi „Podpisz dokument elektronicznie”, która dostępna jest pod adresem:
<https://moj.gov.pl/nforms/signer/upload?xFormsAppName=SIGNER>
2. Podpisem kwalifikowanym z poziomu oprogramowania dedykowanego przez dostawcę certyfikatu kwalifikowanego.

Uwaga! Plik PDF projektu należy podpisać podpisem kwalifikowanym lub profilem zaufanym wyłącznie w formacie PAdES.

Podpisany elektronicznie dokument należy następnie dołączyć do projektu i kliknąć na przycisk „Dołącz plik”.

Tak przygotowana dokumentacja projektu jest gotowa do wysłania do IZ/IP.

Uwaga! Przy podpisywaniu projektu istotna jest kolejność wykonywanych czynności. W pierwszej kolejności należy dołączyć/powiązać wszystkie pliki załączników do projektu. Następnie pobrać plik projektu z sumą kontrolną. Podpisać go elektronicznie i załączyć do dokumentacji. Odstępstwo od tej kolejności skutkować będzie komunikatem walidacyjnym systemu i brakiem możliwości załączenia podpisanego elektronicznie projektu.

Zmiany do umowy

System LSI2021 umożliwia złożenie do IZ/IP zmian do umowy/aneksu w ramach realizowanego projektu. O tym, że umowa IZ/IP z Beneficjentem została podpisana jest w systemie prezentowane poprzez niebieską ikonę informacyjną w zakładce Projekty w kolumnie Stan

Ponadto na wskazane we wniosku adresy e-mail osób do kontaktu w ramach projektu oraz na adres e-mail konta w ramach którego został złożony projekt, zostanie wysłana automatyczna wiadomość o treści:

Informujemy, że w Lokalnym Systemie Informatycznym FEO 2021-2027 została utworzona umowa/decyzja o numerze FEOP...

Wszelkie zmiany do przedmiotowej umowy/decyzji należy inicjować w systemie Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 z poziomu zakładki 'Zmiany do umowy' w szczegółach projektu. Szczegóły funkcjonalności dotyczącej tworzenia zmian do umowy/decyzji zostały opisane w instrukcji obsługi systemu Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027 dostępnej w zakładce 'Pomoc'.

Proszę nie tworzyć wniosków o zmianę w systemie krajowym CST2021.

Ta wiadomość została wygenerowana automatycznie - prosimy na nią nie odpowiadać."

W zakładce „Zmiany do umowy” pojawi się komunikat o treści:

Informacje:

- *Propozycje zmian do umowy należy inicjować wyłącznie z poziomu systemu Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027;*
- *Proszę nie tworzyć wniosków o zmianę w systemie krajowym CST2021.*

Zmiany do umowy możesz wprowadzać w nowej zakładce znajdującej się w „Szczegółach projektu”. Zakładka „Zmiany do umowy” pojawi się dopiero wtedy kiedy pracownik IZ/IP wprowadzi odpowiednie zmiany w LSI2021 w celu utworzenia danych do umowy i wyeksportowaniu ich do systemu krajowego SL2021.

Opis dostępnych funkcji:

- Utwórz propozycję zmian do umowy. Funkcja umożliwia utworzenie nowej wersji wniosku o dofinansowanie z danymi z poprzedniego aktualnego projektu. W tym formularzu wniosku należy wprowadzić wszelkie zmiany wynikające z realizowanego projektu.
- Edytuj propozycję zmian do umowy. Kliknięcie na tę ikonę spowoduje wejście w tryb edycji wybranego wniosku o dofinansowanie.
- Wygeneruj podgląd wniosku z propozycją zmian do umowy. Funkcja umożliwia wygenerowanie pliku PDF wniosku o dofinansowanie z wprowadzonymi zmianami.
- Zarządzaj załącznikami do wniosku z propozycją zmian do umowy. Za pomocą tej funkcji możesz powiązać załączniki od propozycji zmian do umowy, które wcześniej umieściłeś w „Repozytorium”. Funkcja jest dostępna zarówno dla projektów EFRR jak i EFS+.
- Wygeneruj formularz wprowadzonych zmian. Klikając na ten przycisk wygenerujesz formularz zmian z uzupełnionymi polami dotyczącymi punktu we wniosku o dofinansowanie gdzie nastąpiła zmiana oraz pola przed i po wprowadzonej zmianie. Wygenerowany plik jest w pełni edytowalny i odnosi się wyłącznie do zmian wprowadzonych we wniosku o dofinansowanie. Należy przywołać i ująć tylko ten fragment treści/akapit. Który bezpośrednio dotyczy zmiany merytorycznej. W przypadku wprowadzenia zmian związanych z budżetem projektu należy w arkuszu formularza zmian wskazać dodatkowo zmiany, które wpłynęły na dane ujęte:
 - na pierwszej stronie wniosku o dofinansowanie
 - w tabelach podsumowujących z Sekcji 5 Harmonogram rzeczowo-finansowy
 - w Sekcji 6 Źródła finansowania wydatków.

Zmiany w załącznikach należy wprowadzać osobno do arkusza formularza. Te zmiany nie są generowane automatycznie.

- Dołącz podpisany elektronicznie plik dokumentacji projektu w ramach propozycji zmian do umowy. Funkcja umożliwia dołączenie do składanej dokumentacji projektu

do IZ/IP, gotowego pliku projektu podpisanego elektronicznie przez osoby upoważnione.

Pobierz podpisaną elektronicznie dokumentację projektu w ramach propozycji zmian do umowy. Poprzez tę ikonę możesz pobrać z systemu plik wniosku o dofinansowanie wraz z podpisami elektronicznymi wszystkich osób upoważnionych do jego podpisania.

Złóż do IZ/IP dokumentację projektu w ramach propozycji zmian do umowy. Funkcja umożliwia złożenie do IZ/IP już przygotowanej i podpisanej elektronicznie dokumentacji zmian do umowy.

Dokumentację projektu w ramach propozycji zmian do umowy należy również przesłać do IZ/IP za pośrednictwem systemu CST2021. Należy pamiętać że dokumentacja przekazana przez system LSI2021 musi być zbieżna z dokumentacją przekazaną w systemie CST2021 (wniosek o dofinansowanie/formularz zmian/załączniki). W systemie LSI2021 nie należy przysyłać pisma przewodniego do propozycji zmiany projektu, tą czynność należy wykonać jedynie w systemie CST2021.

Wycofaj ostatnią złożoną do IZ/IP dokumentację projektu w ramach propozycji zmian do umowy.

Usuń propozycję zmian do umowy. Możesz usunąć swoją propozycję zmian do umowy przy pomocy tej ikony. Usunąć można plik wniosku jedynie o statusie „Wersja robocza zmian”.

System umożliwia złożenie propozycji zmian do umowy jednorazowo. Oznacza to, że nie można złożyć więcej niż jedną propozycję zmian jednocześnie. Po zaakceptowaniu zmian przez pracownika IZ/IP system ponownie umożliwi utworzenie kolejnej wersji propozycji zmian do umowy.

Zakładka Witryny

W zakładce tej znajdują się linki do witryn związanych z funduszami europejskimi oraz samorządem województwa:

1. Samorząd Województwa Opolskiego.
2. Serwis FEO 2021-2027
3. Portal Funduszy Europejskich
4. Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej.

Zakładka Aktualności

Tutaj znajdziesz informacje na poniższe tematy:

1. Aktualności – informacje na temat aplikacji Panel Wnioskodawcy FEO 2021-2027.

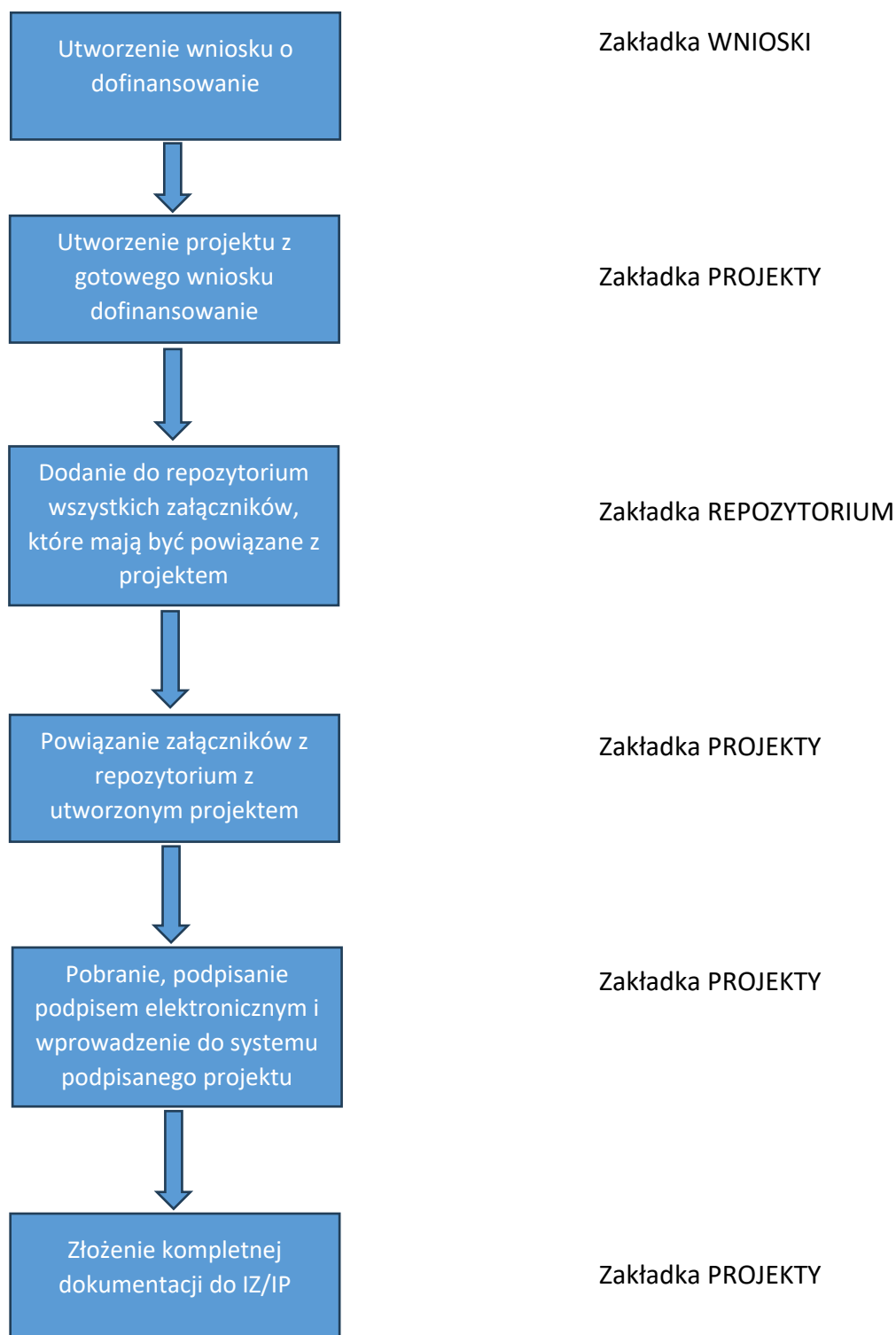
2. Nabory – informacje na temat aktualnych naborów. Informacje na temat naborów zakończonych nie są prezentowane.

Zakładka Pomoc

W zakładce tej znajdują się informacje:

1. O systemie.
2. Polityka prywatności.
3. Instrukcja obsługi.
4. Regulamin serwisu.
5. Deklaracja dostępności.

Schemat postępowania w przypadku złożenia projektu do IZ/IP

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK NR 3

WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

(zakres EFRR)

Wersja 1
Opole, marzec 2025 r.

**WNIOSEK O DOFINANSOWANIE PROJEKTU
ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU REGIONALNEGO
W RAMACH FUNDUSZY EUROPEJSKICH DLA OPOLSKIEGO 2021-2027**

Numer wniosku		Data złożenia wniosku	
Korekta¹		Data złożenia korekty	
Nazwa wnioskodawcy			
Tytuł projektu			
Rozpoczęcie realizacji		Zakończenie realizacji	
Wydatki ogółem		Wydatki kwalifikowalne	
Dofinansowanie		Dofinansowanie z EFRR	
Wkład własny		Koszty pośrednie – wydatki kwalifikowalne²	

¹ Dotyczy etapu oceny/realizacji.

² Podana wartość procentowa dotyczy rzeczywistej stawki ryczałtowej.

Sekcja 1. Informacje ogólne

1.1 Identyfikacja naboru

Numer naboru		Wybór niekonkurencyjny	
Priorytet FEO 2021-2027			
Działanie FEO 2021-2027			
Cel polityki			
Cele szczegółowe			
Cele operacyjne Strategii Opolskie 2030			

1.2 Partnerstwo w projekcie

Projekt partnerski		Partnerstwo publiczno-prywatne		Liczba partnerów w projekcie	

Numer	Nazwa partnera

Sekcja 2. Charakterystyka wnioskodawcy i partnerów

2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy

Nazwa wnioskodawcy					
Kraj		Województwo			
Powiat		Gmina			
Miejscowość		Kod pocztowy			
Ulica		Numer budynku		Numer lokalu	
Telefon		e-mail			
Skrytka ePUAP					
Strona internetowa					

2.2 Identyfikacja i klasyfikacja wnioskodawcy

Forma prawna			
Forma własności			
Wielkość przedsiębiorstwa		Możliwość odzyskania VAT	
Uzasadnienie braku możliwości odzyskania lub odliczania poniesionego ostatecznie podatku VAT			
REGON		NIP	
Rodzaj działalności gospodarczej			
PKD wnioskodawcy			
Nazwa i numer dokumentu rejestrowego			
Inne dokumenty			

2.3 Dane teleadresowe do korespondencji

Nazwa wnioskodawcy					
Kraj		Województwo			
Powiat		Gmina			
Miejscowość		Kod pocztowy			
Ulica		Numer budynku		Numer lokalu	
Telefon		e-mail			
Skrytka ePUAP					

2.4 Osoby do kontaktu w ramach projektu

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko	e-mail	Telefon

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

2.5 Osoby uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko	e-mail	Telefon

2.6 Pomoc uzyskana przez wnioskodawcę

Rodzaj pomocy	Kwota
Pomoc de minimis uzyskana w ciągu ostatnich 3 lat	€
Pomoc publiczna uzyskana na realizację danego przedsięwzięcia	€

2.7 Partnerzy

Partner nr ...

2.7.1 Dane teleadresowe siedziby partnera

Nazwa partnera			
Kraj		Województwo	
Powiat		Gmina	

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Miejscowość		Kod pocztowy			
Ulica		Numer budynku		Numer lokalu	
Telefon		e-mail			
Strona internetowa					

2.7.2 Identyfikacja i klasyfikacja partnera

Forma prawna				
Forma własności				
Wielkość przedsiębiorstwa		Możliwość odzyskania VAT		
Uzasadnienie braku możliwości odzyskania lub odliczania poniesionego ostatecznie podatku VAT				
REGON		NIP		
Rodzaj działalności gospodarczej				
PKD partnera				

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

Nazwa i numer dokumentu rejestrowego	
Inne dokumenty	

2.7.3 Pomoc uzyskana przez partnera

Rodzaj pomocy	Kwota
Pomoc de minimis uzyskana w ciągu ostatnich 3 lat	€
Pomoc publiczna uzyskana na realizację danego przedsięwzięcia	€

Sekcja 3. Informacje o projekcie

3.1 Informacje podstawowe

Tytuł projektu
Opis projektu

3.2 Okres realizacji projektu

W projekcie występuje leasing	Data od	Data do (zakończenie rzeczowe)	Data do (zakończenie finansowe)

3.3 Miejsce realizacji projektu

Lp.	Województwo	Powiat	Gmina	Miejscowość

3.4 Charakterystyka projektu

Typ projektu					
Powiązanie ze strategiami					
Pomoc publiczna					
Niestandardowy sposób rozliczania KE					
Instrumenty finansowe		Operacja strategicznego znaczenia		Rozliczanie wnioskami częściowymi	

3.5 Klasyfikacja projektu

PKD projektu	
Rodzaj działalności gospodarczej	
Zakres interwencji	
Forma wsparcia	
Realizacja instrumentów terytorialnych	

Wymiar równości płci	
Branże kluczowe	
Specjalizacja regionalna	

3.6 Identyfikacja projektów komplementarnych i efektów synergii

Pozycja nr ...	
Nazwa beneficjenta i tytuł projektu	
Dane o projekcie	
Opis powiązania	
Planowany efekt synergii	
Typ i zakres komplementarności	

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

3.7 Informacje dodatkowe

Cel realizacji projektu i jego wpływ na realizację celów FEO 2021-2027
Grupy docelowe
Wpływ projektu na realizację kierunków działań Strategii Opolskie 2030

Sekcja 4. Wskaźniki projektu

4.1 Wskaźniki produktu obowiązkowe

Wskaźnik nr ...					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Sposób pomiaru					
Szczegóły realizacji					

4.2 Wskaźniki produktu dodatkowe

Wskaźnik nr ...					
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów
Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Sposób pomiaru					
Szczegóły realizacji					

4.3 Wskaźniki rezultatu obowiązkowe

Wskaźnik nr ...								
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Sposób pomiaru								
Szczegóły realizacji								

4.4 Wskaźniki rezultatu dodatkowe

Wskaźnik nr ...								
Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Sposób pomiaru								
Szczegóły realizacji								

4.5 Podsumowanie w podziale na realizatorów

Wnioskodawca/partner

4.5.1 Wskaźniki produktu obowiązkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

4.5.2 Wskaźniki produktu dodatkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

4.5.3 Wskaźniki rezultatu obowiązkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

4.5.4 Wskaźniki rezultatu dodatkowe

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa			Wartość docelowa		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem

Sekcja 5. Harmonogram rzeczowo-finansowy

5.1 Zakres rzeczowo-finansowy

Zadanie nr ...

Nazwa zadania	Okres realizacji
Opis i uzasadnienie zadania	

Wydatki rzeczywiście ponoszone

Wydatek nr ...	
Realizator	
Kategoria kosztu	
Nazwa kosztu	

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Opis kosztu			
Typ przedsięwzięcia			
Limity			
Szczegóły wydatku	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Wydatki rozliczane ryczałtowo

Kwota ryczałtowa nr ...	
Realizator	
Nazwa ryczałtu	
Typ przedsięwzięcia	
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Limity				
Szczegóły wydatku	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	

Podsumowanie zadania nr ...

W ramach wydatków	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie
Wydatki rzeczywiście ponoszone			
Wydatki rozliczane ryczałtowo			
Razem			
W ramach kategorii podlegających limitom	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Koszty pośrednie

Nazwa zadania	Wysokość kosztów pośrednich niższa niż maksymalny poziom określony wybraną stawką	Okres realizacji
Koszty pośrednie		
Opis i uzasadnienie zadania		

Wydatki rozliczane ryczałtowo

Stawka ryczałtowa nr ...					
Realizator					
Nazwa ryczałtu					
Limity					
Szczegóły wydatku	Maksymalna stawka ryczałtowa	Rzeczywista stawka ryczałtowa	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Stawka ryczałtowa nr ...					
Realizator					
Nazwa ryczałtu					
Limity	Cross-financing Uwaga: limit dodany jako pozycja techniczna dla prawidłowego wykazania poziomu cross-financingu w ramach projektu				
Szczegóły wydatku	Maksymalna stawka ryczałtowa	Rzeczywista stawka ryczałtowa	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Podsumowanie – koszty pośrednie

W ramach wydatków	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie
Wydatki rzeczywiście ponoszone			
Wydatki rozliczane ryczałtowo			
Razem			
W ramach kategorii podlegających limitom	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

5.2 Podsumowanie budżetu

Pozycja podsumowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone				
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone (nie objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone (objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone (objęte pomocą de minimis)				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo (nie objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo (objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo (objęte pomocą de minimis)				
Ogółem wydatki				

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów
Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ogółem wydatki (nie objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki (objęte pomocą publiczną)				
Ogółem wydatki (objęte pomocą de minimis)				
Koszty bezpośrednie				
Koszty pośrednie				

5.3 Podsumowanie w ramach zadań

Zadanie	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Zadanie nr ...				
Koszty pośrednie				

5.4 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów

Kategoria kosztów	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

5.5 Podsumowanie w ramach typów przedsięwzięć

Typ przedsięwzięcia	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.6 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom

Limit	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.7 Podsumowanie w ramach realizatorów**Wnioskodawca/partner****5.7.1 Podsumowanie budżetu**

Pozycja podsumowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Ogółem wydatki rzeczywiście ponoszone				
Ogółem wydatki rozliczane ryczałtowo				
Ogółem wydatki				

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Koszty bezpośrednie				
Koszty pośrednie				

5.7.2 Podsumowanie w ramach zadań

Zadanie	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny
Zadanie nr ...				
Koszty pośrednie				

5.7.3 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów

Kategoria kosztów	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

5.7.4 Podsumowanie w ramach typów przedsięwzięć

Typ przedsięwzięcia	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

Suma kontrolna:

Podgląd wersji roboczej wniosku

5.7.5 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom

Limit	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie	Wkład własny kwalifikowalny

Sekcja 6. Źródła finansowania wydatków

6.1 Źródła finansowania wydatków – nie objęte pomocą publiczną

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFRR		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów
Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
Wersja nr 1, marzec 2025 r.

2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne		
2.2 Prywatne		

6.2 Źródła finansowania wydatków projektu – objęte pomocą publiczną

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFRR		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		

2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne		
2.2 Prywatne		

6.3 Źródła finansowania wydatków projektu – objęte pomocą de minimis

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFRR		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów
Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
Wersja nr 1, marzec 2025 r.

2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne		
2.2 Prywatne		

6.4 Źródła finansowania wydatków projektu - razem

Źródło finansowania	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
1 Dofinansowanie, w tym:		
1.1 Dofinansowanie z EFRR		
1.2 Dofinansowanie z budżetu państwa		
2 Razem wkład własny, w tym:		
2.1 Krajowe środki publiczne, w tym:		

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

2.1.1 Budżet państwa		
2.1.2 Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
2.1.3 Inne publiczne		
2.2 Prywatne		

6.5 Weryfikacja poziomu dofinansowania

Dofinansowanie	Maksymalny procentowy poziom dofinansowania	Maksymalny poziom dofinansowania	Dofinansowanie w projekcie
Dofinansowanie z EFRR			
Dofinansowanie z budżetu państwa			
Razem			

Sekcja 7. Potencjał do realizacji projektu

7.1 Informacje podstawowe

Doświadczenie
Opis sposobu zarządzania projektem
Opis wkładu rzeczowego
Opis potencjału finansowego

7.2 Analiza ryzyka

Pozycja nr ...			
Opis zidentyfikowanego ryzyka			
Prawdopodobieństwo wystąpienia		Skutek wystąpienia	
Mechanizmy zapobiegania			

Sekcja 8. Zgodność projektu z zasadą konkurencyjności/ ustawą prawo zamówień publicznych

8.1 Wydatki zgodne z ustawą prawo zamówień publicznych

Lp.	Tryb procedury	Przedmiot zamówienia	Termin rozpoczęcia procedury

8.2 Wydatki zgodne z zasadą konkurencyjności

Lp.	Przedmiot zamówienia	Termin rozpoczęcia procedury

Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE

9.1 Zrównoważony rozwój oraz zasada DNSH

Uzasadnienie

9.2 Równość szans i niedyskryminacja

Uzasadnienie	
Wpływ	

9.3 Równość kobiet i mężczyzn

Uzasadnienie	
Wpływ	

Sekcja 10. Załączniki

10.1 Lista załączników

Lp.	Nazwa załącznika	Tak	Nie dotyczy

Sekcja 11. Promocja projektu

11.1 Informacje podstawowe

Opis

11.2 Osoby odpowiedzialne za promocję projektu

Lp.	Imię	Nazwisko	Stanowisko	e-mail	Telefon

11.3 Projekt w internecie

11.3.1 Strona internetowa

11.3.2 Media społecznościowe

11.4 Plan działań promocyjnych

Lp.	Typ działania	Opis	Okres realizacji

Sekcja 12. Oświadczenia

12.1 Lista oświadczeń

Lp.	Treść oświadczenia

12.2. Wykaz informacji chronionych oraz tajemnic zawartych we wniosku

Lp.	Punkt wniosku	Podstawa prawna ochrony

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

ZAŁĄCZNIK NR 4

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA OPOLSKIEGO 2021-2027 (EFRR)

Spis treści

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach EFRR.....	5
Sekcja 1. Informacje ogólne	6
1.1 Identyfikacja naboru.....	6
1.2 Partnerstwo w projekcie	6
Sekcja 2. Charakterystyka wnioskodawcy i partnerów	7
2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy	7
2.2 Identyfikacja i klasyfikacja wnioskodawcy	7
2.3 Dane teleadresowe do korespondencji.....	9
2.4 Osoby do kontaktu w ramach projektu.....	9
2.5 Osoby uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie.....	9
2.6 Pomoc uzyskana przez wnioskodawcę.....	9
2.7 Partnerzy	10
Sekcja 3. Informacje o projekcie.....	10
3.1 Informacje podstawowe.....	10
3.2 Okres realizacji projektu.....	11
3.3 Miejsce realizacji projektu.....	11
3.4 Charakterystyka projektu	11
3.5 Klasyfikacja projektu.....	13
3.6 Identyfikacja projektów komplementarnych i efektów synergii.....	13
3.7 Informacje dodatkowe	17
Sekcja 4. Wskaźniki projektu.....	17
4.1, 4.2, 4.3, 4.4 Wskaźniki kluczowe i specyficzne (obowiązkowe i dodatkowe)	17
4.5 Podsumowanie w podziale na partnerów	20
Sekcja 5. Harmonogram rzeczowo-finansowy.....	20
5.1 Zakres rzeczowo-finansowy	20
5.2 Podsumowanie budżetu.....	24
Segment przedstawia ogólne podsumowanie kosztów projektu w podziale na rodzaj pomocy oraz rodzaj wydatków.	24
5.3 Podsumowanie w ramach zadań	24
5.4 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów	24
5.5 Podsumowanie w ramach typów przedsięwzięć.....	24
5.7 Podsumowanie w podziale na realizatorów	24
Sekcja 6. Źródła finansowania wydatków	24
6.1 Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu nie objętych pomocą publiczną	24

Załącznik nr 4 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

6.2 Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu objęte pomocą publiczną.....	25
6.3. Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu objęte pomocą de minimis	25
6.4 Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu - razem	25
6.5 Weryfikacja poziomu dofinansowania	26
Sekcja 7. Potencjał do realizacji projektu.....	26
7.1 Informacje podstawowe.....	26
7.2 Zidentyfikowane ryzyko.....	26
Sekcja 8. Zgodność projektu z zasadą konkurencyjności / ustawą prawo zamówień publicznych...	27
8.1 Wydatki zgodne z ustawą Prawo Zamówień Publicznych	27
8.2 Wydatki zgodne z zasadą konkurencyjności	27
Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE	28
9.1 Zrównoważony rozwój oraz zasada DNSH	28
9.2 Równość szans i niedyskryminacja	29
9.3 Równouprawnienie płci.....	31
Sekcja 10 Załączniki	32
10.1 Lista załączników	32
Sekcja 11. Promocja projektu.....	32
11.1 Informacje podstawowe.....	32
11.2 Osoby odpowiedzialne za promocję projektu.....	33
11.3 Projekt w internecie	33
11.4 Plan działań promocyjnych.....	33
Sekcja 12. Oświadczenia	34
12.1 Lista oświadczeń.....	34
12.2 Wykaz informacji chronionych oraz tajemnic zawartych we wniosku.....	35

Informacje wstępne

Uwaga!

W celu poprawnego wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu, wnioskodawca powinien zapoznać się z poniższą instrukcją.

W celu prawidłowego wypełnienia wniosku aplikacyjnego, niezbędna jest znajomość następujących aktów prawa wspólnotowego i krajowego oraz dokumentów programowych:

A. Prawodawstwo Unii Europejskiej:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności;

B. Prawodawstwo krajowe:

- 1) Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027
- 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
- 3) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług
- 4) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych
- 5) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
- 7) Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027

C. Dokumenty operacyjne:

- 1) Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 – program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 przyjęty Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia

24.7.2024 r. zmieniającą decyzję wykonawczą C(2022) 8515 zatwierdzającą program „Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Opolskiego w Polsce CCI 2021PL16FFPR008

- 2) Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027
- 3) Wytyczne wydane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 2 pkt 38 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach EFRR

Poniżej przedstawiono opis wszystkich pól formularza wniosku o dofinansowanie projektu wraz z instrukcją ich wypełniania. Wniosek o dofinansowanie powinien być sporządzony w języku polskim.

Nowy wniosek o dofinansowanie wypełniamy poprzez uzupełnienie karty *Utworzenie nowego wniosku*. W karcie tej dostępne będą dwa pola, które bezwzględnie należy wypełnić:

Numer naboru – z listy należy wybrać nabór, w ramach którego będzie składany wniosek o dofinansowanie. Na liście rozwijalnej będą widoczne tylko aktualne nabory. Nabory zakończone nie będą prezentowane na liście. Po wybraniu naboru, w oknie obok, system pokaże jego szczegóły;

Nazwa – nazwa pliku wniosku o dofinansowanie. Nazwa powinna umożliwić szybką identyfikację pliku wniosku.

Należy pamiętać, że dane w poszczególnych polach wniosku o dofinansowanie projektu należy wprowadzać zgodnie z zasadami przedstawionymi w poniższej instrukcji.

We wniosku o dofinansowanie wprowadzono obligatoryjne do wypełnienia pola. Są one oznaczone czerwoną ramką.

Walidacja i sprawdzanie poprawności wniosku

Generator wniosku posiada wbudowaną automatyczną walidację, która weryfikuje czy wszystkie pola obowiązkowe są uzupełnione. Jeśli wszystkie pola wniosku zostały uzupełnione, sekcje zostaną zaznaczone na zielono.

Jeśli nie uzupełniłeś jakiegoś pola lub pole zawiera błąd merytoryczny, to sekcja ta zostanie zaznaczona na czerwono. Błąd ten należy poprawić, gdyż nie będzie możliwe utworzenie projektu i w konsekwencji wysłanie go do IZ.

Strona tytułowa wniosku

Pierwsza strona na wydruku wniosku o dofinansowanie projektu (plik PDF) nie jest widoczna w generatorze. Zostanie ona utworzona automatycznie na podstawie danych wprowadzonych do generatora w poszczególnych sekcjach. Znajdują się na niej następujące pola:

Numer wniosku – pole zostanie uzupełnione w momencie jego rejestracji w systemie przez pracownika IZ;

Korekta – pole zostanie uzupełnione o numer składanej korekty;

Data złożenia wniosku oraz **Data złożenia korekty** – pola uzupełniane automatycznie w momencie złożenia dokumentacji przez Beneficjenta w IZ;

Nazwa wnioskodawcy – nazwa wnioskodawcy, która została uzupełniona w polu 2.1 formularza wniosku;

Tytuł projektu – tytuł realizowanego projektu, który został uzupełniony w polu 3.1 formularza wniosku;

Rozpoczęcie realizacji, Zakończenie rzeczowe i Zakończenie finansowe – pola z datami, które zostały uzupełnione w pkt. 3.2 formularza wniosku.

Pola dotyczące kwot wydatków ogółem, wydatków kwalifikowalnych, kwot dofinansowania, wkładu własnego, kosztów pośrednich i pomocy publicznej są zasilane danymi, które zostały uzupełnione w sekcji 6 formularza wniosku.

Sekcja 1. Informacje ogólne

1.1 Identyfikacja naboru

Wszystkie pola w tym punkcie są nieedytowalne. Dane zostaną automatycznie wypełnione przez generator po wcześniej wprowadzonych danych przez wnioskodawcę przy tworzeniu wniosku i wyborze naboru, w ramach którego wniosek będzie składany.

1.2 Partnerstwo w projekcie

Przy pomocy przycisku możesz zadeklarować, czy projekt będzie realizowany w partnerstwie.

Partnerstwo w projekcie

☒ Projekt partnerski

☐ Partnerstwo publiczno-prywatne

Anuluj

Zatwierdź

Zaznaczenie opcji „Projekt partnerski” spowoduje uruchomienie w dalszej części formularza wniosku o dofinansowanie dodatkowe opcje, konieczne do wypełnienia dla tego typu

projektu. Zaznaczenie tej opcji spowoduje odblokowanie dodatkowej opcji do zaznaczenia „Partnerstwo publiczno-prywatne”.

Sekcja 2. Charakterystyka wnioskodawcy i partnerów

2.1 Dane teleadresowe siedziby wnioskodawcy

Uwaga!

W przypadku, gdy siedziba wnioskodawcy znajduje się w gminie Opole, należy wypełniając generator w polu „powiat” wybrać z listy rozwijalnej m. Opole (a nie powiat opolski).

Dane teleadresowe wpisane we wniosku o dofinansowanie projektu, muszą być zgodne ze stanem faktycznym i prawnym. W pierwszym wierszu należy podać pełną nazwę własną podmiotu, uprawnionego do aplikowania o środki w ramach danego naboru programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, zgodnie z zapisami aktualnego dokumentu rejestrowego (m.in. wypisu z KRS, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub umowy spółki).

W kolejnym polach należy wybrać z listy rozwijalnej kraj, województwo, powiat, gminę, miejscowość i ulicę. W kolejnych polach należy uzupełnić dane dotyczące kodu pocztowego, numeru budynku i lokalu oraz podać numer telefonu i adres e-mail. Obligatoryjnie należy uzupełnić pole dotyczące „Skrytki ePUAP” i „Strony internetowej” wnioskodawcy.

Poprawnie wpisane dane teleadresowe są ważne ze względu na późniejszy kontakt pracowników IZ z wnioskodawcą.

2.2 Identyfikacja i klasyfikacja wnioskodawcy

Z rozwijalnej listy należy wybrać zgodnie z dokumentami rejestrowymi (np. KRS, CEIDG) jedną z podanych „*form prawnych*” oraz „*form własności*” wnioskodawcy. W przypadku, gdy na liście rozwijalnej brak jest formy prawnej przynależnej wnioskodawcy, należy wybrać pozycję „*bez szczególnej formy prawnej*”.

Dla potrzeb wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, na podstawie zapisów dokumentów Komisji Europejskiej przytacza się następujące definicje:

Podmiot gospodarczy – oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu pomocy z EFRR, z wyjątkiem państwa członkowskiego wykonującego swoje uprawnienia władzy państwowej;

Przedsiębiorstwo – podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub stowarzyszenia prowadzące regularną działalność gospodarczą.

Za **mikroprzedsiębiorstwa, małe oraz średnie przedsiębiorstwa** uważa się przedsiębiorstwa spełniające nw. kryteria:

- **Mikroprzedsiębiorstwa** definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 mln EUR;
- **Przedsiębiorstwo małe** - zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 mln EUR;
- **Przedsiębiorstwo średnie** - zatrudniające mniej niż 250 pracowników i którego roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR;
- **Duże** - zatrudniające więcej niż 250 pracowników i którego roczny obrót przekracza 50 mln EUR lub roczna suma bilansowa przekracza 43 mln EUR.

Przy obliczaniu progów zatrudnienia i pułapu finansowego kwalifikujących do MŚP uwzględnia się kryteria określone w artykułach od 3 do 6 Załącznika 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 187, str. 1 z późn. zm.).

Szczegółowe informacje na temat typów wnioskodawców zostały zamieszczone w Regulaminie wyboru projektów (punkty 5 i 6).

Ponadto w punkcie tym należy wskazać, czy wnioskodawca ma możliwość odzyskania podatku VAT oraz podać aktualny numer NIP i REGON wnioskodawcy.

W projekcie, którego łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT), podatek VAT może być kwalifikowalny, z zastrzeżeniem pkt. 8 podrozdziału 3.5 *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

W projekcie, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), podatek VAT może być kwalifikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Numer NIP i REGON należy wpisać pomijając separator, np. 8661730985. Generator weryfikuje poprawność wprowadzonych numerów sprawdzając sumę kontrolną. Dane są weryfikowane z krajowym rejestrem urzędowym podmiotów gospodarki narodowej, który jest prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny w systemie teleinformatycznym. Poniżej należy z rozwijalnej listy wybrać odpowiedni „Rodzaj działalności gospodarczej” i „PKD wnioskodawcy”. Natomiast w polu „Nazwa i nr dokumentu rejestrowego” należy wpisać nazwę i nr dokumentu, na podstawie którego został utworzony podmiot (KRS, CEIDG itp.). W polu „Inne dokumenty” proszę wpisać inny dokument określający status prawny beneficjenta.

2.3 Dane teleadresowe do korespondencji

W punkcie tym należy wskazać dane teleadresowe do korespondencji z wnioskodawcą w sprawie złożonego projektu.

Dane teleadresowe należy uzupełnić przy pomocy przycisku lub w przypadku gdy dane teleadresowe są tożsame z adresem siedziby wnioskodawcy należy je skopiować przy pomocy przycisku (Kopiuj) z pkt. 2.1 wniosku.

2.4 Osoby do kontaktu w ramach projektu

Należy wpisać aktualne dane osoby kompetentnej do udzielania informacji w sprawie projektu i uprawnionej bądź upoważnionej do kontaktu. Dane te są bardzo istotne w przypadku wyjaśnienia wątpliwości dotyczących ewentualnych poprawek i uzupełnień we wniosku o dofinansowanie projektu. Dane można wpisać po kliknięciu przycisku .

Numer telefonu można podać wraz z numerem wewnętrznym.

W przypadku, gdy wnioskodawca chciałby wpisać dane więcej niż jednej osoby do kontaktu, należy użyć przycisku .

2.5 Osoby uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie

Należy wpisać aktualne dane osoby/osób, które są prawnie uprawnione do podpisania wniosku o dofinansowanie. W odniesieniu do osób upoważnionych należy dołączyć upoważnienie i zamieścić je w ostatnim załączniku „*Inne niezbędne załączone dokumenty wymagane prawem lub kategorią projektu*” (osób upoważnionych nie należy wpisywać w pkt 2.5 wniosku).

Dane można wpisać po kliknięciu przycisku Numer telefonu można podać wraz z numerem wewnętrznym.

W przypadku, gdy wnioskodawca chciałby wpisać dane więcej niż jednej osoby należy użyć przycisku .

System umożliwia również skopiowanie przy pomocy przycisku danych osób wpisanych w pkt. 2.4 wniosku.

2.6 Pomoc uzyskana przez wnioskodawcę

Jeżeli Wnioskodawca **ubiega się** o pomoc de minimis/pomoc publiczną i w okresie ostatnich 3 lat (sektor MŚP), poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu, wnioskodawca uzyskał wsparcie w ramach pomocy *de minimis* oraz/lub korzystał z pomocy publicznej na realizację danego przedsięwzięcia, to należy podać w odpowiednim polu wielkość uzyskanej kwoty.

Informacja ta służy weryfikacji przestrzegania zakazu podwójnego dofinansowania i zabezpieczeniu przed przekroczeniem maksymalnych pułapów udzielania pomocy publicznej.

2.7 Partnerzy

Punkt ten jest aktywny tylko jeśli wnioskodawca w Sekcji 1 uzupełni pkt. 1.2. W takim przypadku należy uzupełnić wszystkie pola dotyczące „Danych teleadresowych siedziby partnera”, „Identyfikacji i klasyfikacji partnera” oraz rodzaju uzyskanej przez niego pomocy. Pola należy uzupełnić analogicznie jak w przypadku Lidera projektu.

Sekcja 3. Informacje o projekcie

3.1 Informacje podstawowe

Tytuł projektu

Tytuł projektu powinien w sposób jasny identyfikować projekt: jego przedmiot, lokalizację i etap w przypadku, gdy jest częścią większej inwestycji. Tytuł powinien stanowić krótką nazwę (maksymalnie 150 znaków). Powinien być zrozumiały i odpowiednio syntetyczny. Należy też mieć na uwadze, że tytuł projektu będzie w przyszłości często wykorzystywany przez beneficjenta, m.in. do celów promocyjnych – tablice informacyjne/pamiątkowe, materiały informacyjne. Należy pamiętać, że tytuł nie powinien ulegać modyfikacji po złożeniu wniosku i powinien, o ile to możliwe, być używany w całej dokumentacji związanej z realizacją projektu.

Opis projektu

Należy krótko opisać planowane przedsięwzięcie, tj. co stanowi przedmiot składanego projektu. Należy wskazać ogólny zakres i rodzaj prac/ robót budowlanych/ zakupywanego sprzętu oraz miejsce realizacji inwestycji. Przedstawione bezpośrednio, materialne efekty przedsięwzięcia czyli produkty powstałe w wyniku realizacji projektu powinny być spójne z sekcją 4 wniosku, gdzie zostaną zaprezentowane w formie wskaźników produktu wraz z konkretnymi wartościami. Zaprezentowane wskaźniki produktu w sekcji 4 wniosku powinny wynikać z przedstawionego przedmiotu projektu, jednakże nie należy ich nazw literalnie powielać w opisie projektu.

W przypadku gdy projekt dotyczy obiektu zabytkowego należy w opisie projektu ująć informację w tym zakresie.

Jeśli w opisie zawarte zostaną informacje dot. działań informacyjnych/promocyjnych należy wziąć pod uwagę, że ich niezrealizowanie lub nieprawidłowe zrealizowanie może skutkować pomniejszeniem dofinansowania. Określają to zapisy w umowie o dofinansowanie projektu oraz załącznik do umowy pn. „Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE”.

Obowiązki informacyjne, jakie należy wypełnić zapisane są w umowie o dofinansowanie oraz w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji.

3.2 Okres realizacji projektu

Należy użyć przycisku celem wprowadzenia okresu realizacji projektu.

W polu „Data od” należy wybrać z kalendarza datę rozpoczęcia realizacji projektu. Data ta jest tożsama z terminem poniesienia pierwszego wydatku kwalifikowalnego (np. robót budowlanych, dostaw, usług).

W polu „Data do (zakończenie rzeczowe)” należy wybrać z kalendarza datę zakończenia rzeczowej realizacji projektu, która jest tożsama z datą protokołu ostatecznego odbioru lub wystawienia świadectwa wykonania. Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu dotyczy wszystkich rodzajów kategorii wydatków kwalifikowalnych.

W polu „Data do (zakończenie finansowe)” należy wybrać z kalendarza datę zakończenia finansowej realizacji projektu. Data ta jest tożsama z terminem poniesienia ostatniego wydatku kwalifikowalnego (robót budowlanych, dostaw lub usług).

Należy jednak pamiętać, aby okres pomiędzy planowanym terminem zakończenia rzeczowej realizacji projektu, a planowaną datą zakończenia finansowego nie przekraczał 60 dni.

Termin ten nie dotyczy projektów w których występuje leasing (wówczas należy zaznaczyć pole typu checkbox „W projekcie występuje leasing”, co wyłączy walidację w generatorze ograniczającą datę zakończenia finansowego do 60 dni od daty zakończenia rzeczowej realizacji projektu). Data zakończenia finansowego projektu nie może być wcześniejsza od daty zakończenia rzeczowego projektu.

3.3 Miejsce realizacji projektu

Biorąc pod uwagę podejście terytorialne w Programie oraz odpowiednie zapisy działań, należy podać dane umożliwiające przestrzenną lokalizację projektu.

Miejsce realizacji projektu można uzupełnić na dwa sposoby:

- klikając na przycisk i z rozwijalnej listy należy wybrać powiat, gminę i miejscowość. Jeżeli projektu realizowany będzie na terenie kilku gmin lub powiatów to należy je wymienić, poprzez dodanie kolejnych wierszy. Jeżeli projekt realizowany będzie na terenie całej gminy, wówczas nie należy podawać miejscowości;
- zaznaczając checkbox „Całe województwo” - zostanie dodana tylko jedna rubryka z wypełnionym polem województwo – opolskie.

3.4 Charakterystyka projektu

W niniejszym punkcie należy wypełnić tabelę korzystając z list rozwijalnych.

W poszczególnych polach tj. *Typ projektu*, *Powiązanie ze strategiami* (w przypadku gdy projekt jest powiązany ze strategiami, z listy rozwijalnej należy dokonać odpowiedniego wyboru). W polu dotyczącym pomocy publicznej należy dokonać odpowiedniego wyboru (jest to pole wielokrotnego wyboru):

- pomoc de minimis;

- pomoc de minimis udzielana przez beneficjenta;
- pomoc publiczna;
- bez pomocy publicznej/pomocy de minimis.

Uwaga. W przypadku wybrania pozycji „bez pomocy publicznej/pomocy de minimis” nie można wybrać dodatkowo żadnej innej opcji.

Jeśli projekt jest rozliczany w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe, to w polu „Niestandardowy sposób rozliczania KE” powinna zostać wybrana opcja „artykuł 94”.

Pomoc publiczna

Od 1 maja 2004 r. w Polsce obowiązują, w zakresie pomocy publicznej, przepisy prawa Unii Europejskiej określające zarówno warunki dopuszczalności pomocy publicznej, jak i zasady jej nadzorowania. Dane wsparcie może zostać uznane za pomoc publiczną w oparciu o przepis art. 107. *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE), zgodnie z którym:

Wsparcie dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą podlega przepisom dotyczącym pomocy publicznej, o ile jednocześnie spełnione są następujące przesłanki:

- a) Udzielane jest ono przez Państwo lub ze środków państwowych, co oznacza, że pomoc nie musi być koniecznie udzielona przez państwo. Może być również udzielona przez prywatny lub publiczny organ pośredni wyznaczony przez państwo;
- b) Przedsiębiorca uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku, czyli korzyść ekonomiczną, której nie osiągnąłby w zwykłym toku działalności;
- c) Ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów). Za selektywny uważa się taki program, w przypadku, którego władze zarządzające posiadają pewną swobodę decyzyjną. Kryterium selektywności spełnione jest również wówczas, gdy program ma zastosowanie tylko do części terytorium państwa członkowskiego (tak jest w przypadku wszelkich programów pomocy regionalnej i sektorowej);
- d) Grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję, chodzi tu o konkurencję faktyczną (gdy konkurują ze sobą co najmniej dwa podmioty) lub potencjalną (w obecnej chwili daną działalność na określonym rynku wykonuje tylko jeden podmiot, lecz potencjalnie mogą pojawić się inne podmioty zainteresowane podjęciem tej samej działalności na tym samym rynku);
- e) Wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE. Zakłada się, że ta przesłanka jest spełniana w każdym przypadku, gdyż zgodnie z wyrokami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości nie ma znaczenia jaka jest „siła” oddziaływania wsparcia przyznanego przedsiębiorcy na wymianę handlową.

Biorąc powyższe pod uwagę, w celu stwierdzenia czy dane wsparcie stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, konieczne jest rozważenie, czy spełnione zostają wszystkie przesłanki zawarte w tym przepisie.

Odbiorcami pomocy publicznej są wszystkie kategorie podmiotów zaangażowanych w działalność gospodarczą, niezależnie od formy prawnej, źródeł finansowania, nie ma znaczenia także czy są nastawione na zysk. Przepisy prawa UE znajdują zastosowanie także do podmiotów sektora publicznego prowadzących działalność gospodarczą. Definicja podmiotu gospodarczego została przedstawiona w instrukcji do pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu.

Działalność gospodarczą mogą prowadzić także podmioty, które ze względu na formę organizacyjno-prawną nie znajdują się w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przykładem takich form są stowarzyszenia i fundacje, często realizujące swoje cele poprzez prowadzenie działalności gospodarczej. Taką możliwość musi przewidywać ich statut, przychody z takiej działalności są najczęściej przeznaczane na cele statutowe.

Wszyscy wnioskodawcy projektów korzystający z pomocy państwa, zobowiązani są do wypełnienia oświadczenia dotyczącego zgodności projektu z zasadami udzielania pomocy publicznej, zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami dotyczącymi przyznawania pomocy publicznej.

Szczegółowe informacje na temat intensywności pomocy publicznej w ramach działania znajdują się w Regulaminie wyboru projektów (punkty 10 i 11).

3.5 Klasyfikacja projektu

Z rozwijalnej listy należy wybrać kolejno: PKD projektu, rodzaj działalności gospodarczej, zakres interwencji, formę wsparcia, realizację instrumentów terytorialnych, wymiar równości płci (zgodny z uzasadnieniem wskazanym w pkt. 9.3 wniosku), branże kluczowe (lista wielokrotnego wyboru), specjalizacja regionalna. Należy zwrócić uwagę, aby dane, o których mowa powyżej, były zgodne z aktualnym stanem prawnym, wskazanym w dokumentach rejestrowych ujętych w pkt 2.2 wniosku o dofinansowanie projektu.

3.6 Identyfikacja projektów komplementarnych i efektów synergii

Projekt zgłaszany do wsparcia może być elementem realizacji szerszego przedsięwzięcia, jak również pozostawać w związku z realizacją innych projektów.

W niniejszym punkcie należy wskazać projekty powiązane logicznie i tematycznie z innymi realizowanymi / zrealizowanymi projektami. W takim przypadku należy skorzystać z przycisku w celu uaktywnienia odpowiednich pól w celu ich wypełnienia.

Dla projektów komplementarnych należy podać nazwę beneficjenta oraz tytuł projektu.

W polu *Dane o projekcie* należy wpisać nazwę programu, z którego projekt otrzymał dofinansowanie, wartość całkowitą projektu, wartość dofinansowania oraz okres realizacji. Natomiast w polu *Opis powiązania* należy ująć najważniejsze rezultaty i rozwiązania

wpracowane w ramach projektu komplementarnego. W polu *Planowany efekt synergii* należy wpisać planowany efekt synergii, natomiast w polu *Typ i zakres komplementarności* należy z listy rozwijalnej wybrać właściwe opcje. Wnioskodawca może podać kilka projektów, z którymi powiązany jest projekt zgłaszany do wsparcia. W takim wypadku należy ponownie skorzystać z przycisku .

Uwaga!

Wnioskodawca w polu *Typ i zakres komplementarności* powinien odnieść się wszystkich adekwatnych rodzajów komplementarności określonych w tabeli poniżej.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w poszczególnych polach została określona w generatorze.

Informacje ogólne dotyczące komplementarności

Rozporządzenie ogólne, w art. 4 pkt 2 stanowi, że „**Komisja i państwa członkowskie zapewniają, przy uwzględnieniu specyficznego kontekstu każdego państwa członkowskiego, spójność wsparcia z EFRR z właściwą polityką, zasadami horyzontalnymi określonymi w art. 5, 7 i 8 i priorytetami Unii oraz jego komplementarność z innymi instrumentami Unii.**”

Zgodnie z ww. artykułem, jedną z zasad przyznawania wsparcia przez Unię Europejską państwom członkowskim, jest zapewnienie komplementarności pomocy funduszy z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi.

Komplementarność:

- powinna być działaniem celowym, zamierzonym i ocenianym, nie zaś charakteryzować się przypadkowością;
- poprzez świadome programowanie działań powinna zapobiegać rozproszeniu środków publicznych;
- zawsze odnosi się do innego projektu (projekt nie może być komplementarny sam w sobie).

Należy jednocześnie pamiętać, że **komplementarność wsparcia nie jest tożsama z demarkacją**, która wyraźnie określa zakres interwencji poszczególnych funduszy i ma pomocniczy charakter w procesie zapewnienia komplementarności wsparcia.

Czym charakteryzują się projekty komplementarne:

- wzajemnie na siebie oddziałują;
- zwiększają efekty podejmowanych, uzupełniających się działań (tworzą wartość dodaną dzięki wspólnej realizacji);
- przyczyniają się do osiągnięcia lepszych / większych rezultatów i produktów za takie same (lub mniejsze) pieniądze;
- są (powinny być) planowane w powiązaniu ze sobą;

- projekty są komplementarne, jeśli uzupełniają się tworząc spójną całość i przyczyniają się do realizacji wspólnego celu (niekoniecznie wskazanego jako cel każdego z tych projektów);
- są jednym z elementów całościowego podejścia do problemu zapisanego w strategii (instytucji, firmy lub rozwoju danego terytorium);
- są elementem kompleksowego planu (np. realizacja projektów kompleksowych, partnerskich, zamiast projektów punktowych);
- mogą uzupełniać się w ramach jednego obszaru lub pomiędzy obszarami, w tym pomiędzy obszarami charakterystycznymi dla przedsięwzięć twardych a obszarami realizacji przedsięwzięć miękkich;
- mogą być realizowane przez różnych beneficjentów lub przez jednego beneficjenta;
- mogą być realizowane w różnych okresach czasu np. w odstępie kilku lat;
- wymagają koordynacji działań podejmowanych w ramach kilku projektów (zwłaszcza w przypadku różnych projektodawców).

Celem realizacji działań/projektów komplementarnych jest osiągnięcie efektu synergii. Efekt synergii zachodzi wówczas, gdy realizacja projektów przyczynia się do uzyskania wartości dodanej (potęgowania się rezultatów ich realizacji) tzn., że efekt synergii obserwowany jest wówczas, gdy łączny efekt wielu działań jest większy niż suma poszczególnych działań realizowanych osobno.

Zjawisko komplementarności ma charakter wielowymiarowy, uzupełnianie się działań może zachodzić na wielu płaszczyznach nie stojąc ze sobą w sprzeczności. Możemy wyróżnić kilka typów komplementarności:

Tabela nr 1 *Podstawowe rodzaje komplementarności*

Podział komplementarności ze względu na:	Komplementarność
okres programowania	jednookresowa dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych w tym samym okresie programowania, tj. 2021-2027.
	międzyokresowa dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych w ramach różnych okresów programowania, np. 2014-2020 oraz 2021-2027, 2007-2013 oraz 2021-2027.
polityki UE	w ramach jednej polityki dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych z funduszu lub funduszy, będących instrumentami jednej polityki, np. Polityki Spójności.

Podział komplementarności ze względu na:	Komplementarność
	między politykami dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych z funduszy będących instrumentami różnych polityk, np. Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej.
fundusze europejskie	wewnątrzfunduszowa dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych w ramach jednego funduszu, np. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
	międyfunduszowa dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych z różnych funduszy, np. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.
programy operacyjne	wewnątrzprogramowa (wewnętrzna) dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych w ramach jednego programu operacyjnego, tj. FEO 2021-2027.
	międzyprogramowa (zewnętrzna) dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych w ramach dwóch lub kilku różnych programów, np. FEO 2021-2027 oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
źródło finansowania	w ramach funduszy europejskich dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych w ramach funduszy europejskich, np. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności.
	funduszy europejskich z innymi środkami (publicznymi i prywatnymi) dotyczy projektów/działań względem siebie komplementarnych, finansowanych zarówno w ramach funduszy europejskich oraz innych środków np. programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 oraz dotacji celowej dla województwa.

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto komplementarność można podzielić na następujące typy:

- Komplementarność przestrzenna (geograficzna)
- Zachodzi w przypadku projektów uzupełniających się, które są realizowane na tym samym obszarze lub geometrycznie blisko siebie.
- Komplementarność w obszarze problemowym

Zachodzi wówczas, gdy działania/projekty komplementarne mają postawione za cel rozwiązanie tego samego problemu w danym obszarze problemowym, np. zagrożenie ekologiczne.

- Komplementarność przedmiotowa (sektorowa)

Zachodzi w przypadku projektów komplementarnych, które oddziałują na ten sam sektor/branżę, np. środowisko.

- Komplementarność funkcjonalna

Zachodzi wówczas, gdy projekty uzupełniające się ukierunkowane są na osiągnięcie celu związanego z funkcją, jaką projekty mają do spełnienia, np. zwiększenie dostępności komunikacyjnej danej miejscowości.

3.7 Informacje dodatkowe

W punkcie tym należy uzupełnić pola opisowe, dotyczące „Celu realizacji projektu i jego wpływu na realizację celów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” oraz „Grupy docelowe”.

Ponadto należy zaznaczyć jeden z checkboxów dotyczących wpływu projektu na realizację kierunków działań Strategii Opolskie 2030.

Sekcja 4. Wskaźniki projektu

4.1, 4.2, 4.3, 4.4 Wskaźniki kluczowe i specyficzne (obowiązkowe i dodatkowe)

Wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania rzeczowego postępu realizacji projektu.

Wnioskodawca wykazuje wartości wskaźników **w zestawieniu tabelarycznym w pkt 4 Lista mierzalnych wskaźników projektu**. W części tej wydzielono:

- **pkt 4.1 i 4.3 tj. wskaźniki kluczowe (obowiązkowe)** - są to wskaźniki kluczowe określone dla poszczególnych celów polityki i celów szczegółowych na poziomie krajowym na LWK 2021;

Pkt 4.1 - wskaźniki produktu – są to bezpośrednie, rzeczowe efekty podjętych działań mierzonych konkretnymi wielkościami. Opisują wszystkie te produkty, które powstają w trakcie realizacji projektu na skutek wydatkowania środków, tj. kosztów kwalifikowalnych, np. *Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej*;

Pkt 4.3 - wskaźniki rezultatu – są to efekty realizacji projektu. Opisują zmiany, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia projektu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu, np. *Przychody ze sprzedaży produktów na eksport*.

- **pkt 4.2 i 4.4 tj. wskaźniki specyficzne (dodatkowe)** dla programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 - dodatkowe wskaźniki określone przez IZ/IP na poziomie Programu, SZOP FEO i projektu, w celu uzyskania informacji

o konkretnych formach wsparcia realizowanych przez wnioskodawcę lub specyficznych dla działania. Jeśli dla danego naboru programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, IP/IZ nie zaproponuje wskaźników specyficznych, wówczas tabele w pkt 4.2 nie będą aktywne.

Podobnie jak w pkt 4.1 i 4.3, w pkt 4.2 i 4.4 również ujęte są tabele, dla wskaźników produktu i rezultatu.

Pkt 4.2 - wskaźniki produktu – jak wyżej;

Pkt 4.4 - wskaźniki rezultatu – jak wyżej.

Zestawienie wskaźników ujęto w dokumencie *Lista wskaźników na poziomie projektu* programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027- zakres EFRR, który stanowi załącznik nr 9 do Regulaminu naboru projektów.

Obowiązki wnioskodawcy:

1. Wnioskodawca musi **wybrać i określić wartość większą od „0” przynajmniej dla jednego obowiązkowego wskaźnika produktu/rezultatu**. Niedostosowanie się do tej zasady, uniemożliwi stworzenie projektu z wniosku – **dotyczy łącznie wskaźników ujętych w pkt 4.1 i 4.3.**
2. W przypadku, kiedy w projekcie występują wskaźniki horyzontalne (wybrane na stałe) a zakres rzeczowy projektu nie dotyczy danego wskaźnika horyzontalnego, w tabeli należy wykazać wartość docelową „0” – **dotyczy pkt 4.1.**
3. Wnioskodawca **zobowiązany jest do wyboru i określenia wartości większej niż „0” dla wszystkich wskaźników adekwatnych** dla danego projektu – **dotyczy łącznie wskaźników ujętych w pkt 4.1 i 4.2, 4.3 i 4.4.**

Uwaga

Wybór wskaźników horyzontalnych oraz określenie wartości docelowej przynajmniej dla jednego wskaźnika jest badane na etapie oceny formalnej. Uchylanie się wnioskodawcy od wyboru wskaźników adekwatnych dla danego projektu będzie skutkować odrzuceniem wniosku. Zwraca się ponadto uwagę, że na każdym z etapów oceny projektu wnioskodawca może zostać poproszony o uzupełnienie i wybór wskaźników (poza horyzontalnymi), do czego powinien się zastosować.

Zasady prezentowania wskaźników:

1. W celu wybrania wskaźników należy zastosować przycisk . Dla wybranego naboru wniosków o dofinansowanie zaimplementowana jest odpowiednia (rozwijalna) lista wskaźników (pole „Nazwa wskaźnika”). Należy wybrać wskaźnik z listy, po czym

ponownie stosując przycisk , uzupełnić składowe wskaźnika - należy wybrać „Realizatora” oraz wpisać wartość docelową wskaźnika (oraz ewentualnie bazową).

2. **Wartość bazowa w przypadku każdego wskaźnika wynosi „0”**, chyba że w definicji wskaźnika wskazano inaczej. W szczególności, wartość bazową różną od „0” mogą przyjmować wskaźniki rezultatu. W ramach projektów badany jest efekt netto, tzn. będący wynikiem realizacji inwestycji.

W wyjątkowych sytuacjach IZ może być zainteresowana monitorowaniem stanu wyjściowego w zakresie danego wskaźnika, wówczas wnioskodawca zobowiązany będzie w rubryce *sposób pomiaru* (znajdującą się pod rubryką „składowe wskaźnika”) wskazać tę wartość.

Przykład

Wskaźnik nr ...					
Nazwa wskaźnika	np. „Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami”	Jednostka miary	Wartość docelowa		
			Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
		szt.	0,00	0,00	1,00
<i>Sposób pomiaru („Na podstawie dokumentacji z realizacji projektu, jednorazowo na zakończenie realizacji projektu”)</i>					
<i>Szczegóły realizacji</i>					

3. **Jednostka miary** właściwa wybranemu wskaźnikowi pojawia się w generatorze **automatycznie**. Wartości należy wyrazić liczbowo w odpowiednich jednostkach miary, tj. m.in.: szt./EPC (ekwiwalent pełnego czasu pracy), km, m².
4. Założona do realizacji wartość wskaźnika powinna zostać **rzetelnie oszacowana**. Podstawa szacowania oraz metoda monitoringu (częstotliwość pozyskiwania danych pomiarowych oraz źródło informacji) powinna zostać wskazana w ***Sposobie pomiaru*** [w wierszu znajdującym się pod rubryką „składowe wskaźnika”].

Realność założonych wartości docelowych badana będzie na etapie oceny merytorycznej. Błędne założenia oraz uchylanie się od ich korekty będzie skutkować odrzuceniem wniosku. Należy ponadto podkreślić, że osiąganie wskaźników będzie szczegółowo badane na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu,

a nieosiągnięcie założonych wartości może skutkować zwrotem dofinansowania (zapisy umowy o dofinansowanie).

5. Wartości wskaźników powinny być prezentowane jednorazowo:

- dla wskaźników produktu – w momencie **zakończenia finansowej realizacji projektu**;
- dla wskaźników rezultatu – **w rok po zakończeniu finansowej realizacji projektu**.

Pola „rok” i „kwartał” automatycznie uzupełniane są przez system po określeniu przez wnioskodawcę terminu zakończenia finansowej realizacji projektu. Wartość docelowa jest tożsama z wartością prezentowanego wskaźnika.

W odniesieniu do projektów, w których występuje leasing:

- wartość wskaźnika produktu prezentowana jest w roku otrzymania przedmiotu leasingu;
- a wskaźnika rezultatu prezentowana jest w rok po zakończeniu finansowej realizacji projektu.

4.5 Podsumowanie w podziale na partnerów

Podsumowanie wskaźników w podziale na partnerów biorących udział w projekcie (jeżeli wcześniej wskazano realizację projektu w partnerstwie).

Sekcja 5. Harmonogram rzeczowo-finansowy

5.1 Zakres rzeczowo-finansowy

Zakres rzeczowy projektu przedstawiany jest w rozbiciu na poszczególne zadania, które dodajemy poprzez kliknięcie przycisku .

Do każdego zadania należy przypisać nazwę, daty rozpoczęcia oraz zakończenia, a w polu „Opis i uzasadnienie zadania” opisać działania, które są planowane do realizacji w ramach tego zadania oraz uzasadnić potrzebę realizacji zadania.

Wnioskodawca zobowiązany jest dla każdego zadania określić formę, w jaki sposób następować będzie rozliczanie wydatków poprzez dodanie rodzajów wydatków oznaczonych przyciskiem (wydatki rzeczywiście ponoszone / stawki jednostkowe / kwoty ryczałtowe / stawki ryczałtowe).

Należy pamiętać, iż prawidłowe wypełnienie ww. pól będzie miało wpływ na ostateczny kształt tabeli w dalszej jej części. Metodę rozliczania wydatków należy określić w oparciu o zapisy ujęte w Regulaminie wyboru projektów. Informacje podane w zadaniach powinny

być spójne z informacjami podanymi na poziomie wydatków (każdy element opisu projektu musi znaleźć odzwierciedlenie w kategorii wydatków i odwrotnie) oraz załączników.

Zadania o których mowa powyżej należy określić dla całego projektu.

W sytuacji wypełniania wniosku o dofinansowanie **projektu partnerskiego**, należy w ramach wszystkich zadań przypisać poszczególne wydatki do Lidera (Wnioskodawcy) lub do Partnera /ów, w zależności od tego przez kogo są realizowane.

W przypadku, gdy zadanie dotyczy różnych typów przedsięwzięć, każdy wydatek powinien odpowiadać danemu typowi przedsięwzięcia.

Jeżeli w ramach projektu występują zadania obejmujące wydatki wchodzące do limitu mniejszości, to nie mogą być łączone z wydatkami poza limitem mniejszości.

Zgodnie z zapisami sekcji 4.1.3 pkt 1 *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*, w ramach realizowanych inwestycji **koniecznym jest wydzielenie wydatków na dostępność**. W przypadku gdy wyłonienie konkretnych wydatków na dostępność jest utrudnione, można przyjąć, że wydatki na dostępność stanowią określoną wartość procentową całej inwestycji (np. 1-2-5%). Mając powyższe na uwadze, należy wydzielić do odrębnego kosztu wydatki na dostępność (przy wydzieleniu należy pamiętać o wypełnieniu pola „limity”) w wysokości oszacowanej na podstawie przeprowadzonej analizy, którą należy wykazać (wraz z metodologią) w punkcie A.1 SWI. Ponadto w opisie kosztu należy wskazać, jakie wydatki wchodzą w skład ww. limitu.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w poszczególnych polach została określona w generatorze.

Na podstawie uzupełnionych zadań i zaznaczonych rodzaju wydatków, generator automatycznie odblokuje tabele dotyczące wydatków rzeczywiście poniesionych oraz/lub część dotyczącą wydatków rozliczonych ryczałtowo (stawki jednostkowe, stawki ryczałtowe, kwoty ryczałtowe).

W celu uzupełnienia danych dla poszczególnych wydatków rzeczywiście poniesionych, należy kliknąć przycisk . Wnioskodawca dla każdego zadania powinien wybrać z rozwijalnej listy wszystkie planowane wydatki w rozbiciu na typy projektu / przedsięwzięć i kategorie kosztów. Jeżeli wydatek nie może być przypisany do jednego typu projektu / przedsięwzięcia (np. SWI, dokumentacja projektu), to należy wybrać z listy pozycję *Nie dotyczy*. Następnie należy podać nazwy kosztów oraz opisać rodzaje wydatków, które zostały zakwalifikowane do wybranej kategorii kosztów. Nazwa kosztu powinna być unikalna w ramach danej kategorii kosztów i danego zadania - system umożliwia kilkukrotne wybranie tej samej kategorii kosztu w ramach jednego zadania.

W polu *Opis kosztu* należy doprecyzować koszty ujęte w *Nazwie kosztu*. Nie należy powielać zapisów w obu wskazanych wyżej polach. Należy wymienić elementy, jakie składają się na

dany koszt, wskazać koszty jednostkowe oraz wartość wydatków niekwalifikowalnych, jeśli takie zostały ujęte.

W polu „Wydatki ogółem” należy wpisać planowane całkowite wydatki, natomiast w polu „Wydatki kwalifikowalne” tylko tą część planowanych wydatków, która kwalifikuje się do wsparcia zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów. Ponadto, w polu „Dofinansowanie” należy wpisać odpowiednią wartość. Jeśli całość wydatku stanowi wkład własny, należy w tym polu wprowadzić wartość 0,00.

Dodatkowo w przypadku, gdy wydatek będzie objęty pomocą publiczną lub pomocą de minimis, Wnioskodawca zobowiązany jest wybrać limit odpowiedni do rodzaju pomocy w rubryce „Limity”. Analogicznie należy postąpić w przypadku występowania innych kategorii kosztów podlegających limitom: Cross-financing, wkład niepieniężny, Wydatki poniesione na zakup nieruchomości, czy limit wydatków na dostępność.

Limit cross-financingu w projektach EFRR jest obliczany automatycznie jako suma kosztów bezpośrednich zaliczonych do tego limitu, powiększony o naliczone od nich, zgodnie z obowiązującą stawką ryczałtową koszty pośrednie.

Jeżeli projekt nie jest objęty pomocą publiczną a podatek VAT jest kosztem kwalifikowalnym, należy w kolumnie wydatki kwalifikowalne wykazać kwoty brutto (tj. z podatkiem VAT).

Co do zasady, za kwalifikowalne uznaje się tylko wydatki faktycznie poniesione i zapłacone w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2029 r., zgodnie z art. 63 pkt 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Szczegółowe informacje dotyczące okresu kwalifikowalności wydatków dla danego działania, w ramach którego organizowane jest postępowanie (konkurencyjne / niekonkurencyjne), zawarte są w Regulaminie wyboru projektów.

Koszty pośrednie

W pkt. 5.1 generatora można dodać koszty pośrednie klikając na przycisk , (czyli dodając zadanie, bądź później je edytując przyciskiem , a następnie w oknie „Zadanie” zaznaczając checkbox „Koszty pośrednie”. System umożliwia dodanie kosztów pośrednich niższych niż maksymalny poziom określony wybraną stawką (checkbox o takiej samej nazwie). Koszty pośrednie należy wypełnić w przypadku, gdy w projekcie będą występowały tego rodzaju wydatki oraz jeśli są one kwalifikowalne w ramach procedury wyboru projektów. Jeśli planujesz w projekcie koszty pośrednie to dodaj je na końcu, po wprowadzeniu wszystkich zadań i uzupełnieniu wszystkich wydatków w ramach zadań. Dodanie kosztów pośrednich na początku lub w trakcie sporządzania budżetu zablokuje możliwość edycji zadań.

Koszty pośrednie liczone z poziomu projektu (pole pojawia się tylko w przypadku projektów partnerskich): zaznaczenie tej opcji spowoduje, iż wysokość dostępnych kosztów do

Załącznik nr 4 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

obliczenia kosztów pośrednich będzie pochodzić z poziomu całego projektu, a nie z poziomu kosztów danego lidera / partnera.

Koszty pośrednie wyliczają się automatycznie na podstawie wprowadzonych wydatków w ramach kosztów bezpośrednich.

Jeśli dodałeś koszty pośrednie, a musisz jeszcze dodać lub poprawić jakiś wydatek, to:

- usuń koszty pośrednie z listy zadań w sekcji V, skorzystaj z ikony ;
- edytuj zadanie / wydatek w budżecie, skorzystaj z ikony ;
- dodaj ponownie koszty pośrednie.

Powyższa funkcjonalność została wyłączona w przypadku konieczności edycji pól opisowych we wprowadzonych zadaniach

UWAGA!

Usunięcie kosztów pośrednich z listy zadań w sekcji V spowoduje usunięcie wszystkich opisów dotyczących kosztów pośrednich. Przed usunięciem skopiuj opisy do innego dokumentu i zapisz je na komputerze.

Podobną operację trzeba będzie wykonać w przypadku konieczności poprawienia budżetu złożonego do IZ projektu, na etapie którejkolwiek z ocen.

Ryczałt

UWAGA!

W przypadku gdy realizacja projektu prowadzi do powstania kosztów pośrednich, sposób ich obliczania możliwy jest jedynie według stawki ryczałtowej **w wysokości określonej w Regulaminie wyboru projektów.**

Zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, projekt, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu podpisania umowy o dofinansowanie projektu, rozliczany jest **obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków.**

Powyższy warunek zostanie spełniony, przy zastosowaniu obowiązkowej stawki ryczałtowej do rozliczenia kosztów pośrednich w projekcie, tak jak wskazano powyżej.

Wartości liczbowe w poszczególnych polach należy wpisać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

W przypadku, gdy w projekcie wnoszony jest wkład niepieniężny (stanowiący część lub całość wkładu własnego), należy wydatek ten wyodrębnić do osobnego zadania. Zwraca się uwagę, iż dofinansowanie takiego wydatku powinno wynosić „0”, natomiast w celu

zachowania odpowiedniego poziomu dofinansowania na projekcie należy odpowiednio zwiększyć kwotę dofinansowania dla pozostałych wydatków. Szczegółowe warunki dla wkładu niepieniężnego w projekcie zostały określone w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w poszczególnych polach została określona w generatorze.

5.2 Podsumowanie budżetu

Segment przedstawia ogólne podsumowanie kosztów projektu w podziale na rodzaj pomocy oraz rodzaj wydatków.

5.3 Podsumowanie w ramach zadań

Segment przedstawia podsumowanie kosztów w podziale na zadania.

5.4 Podsumowanie w ramach kategorii kosztów

Segment przedstawia podsumowanie kosztów w podziale na kategorie kosztów.

5.5 Podsumowanie w ramach typów przedsięwzięć

Segment przedstawia podsumowanie kosztów w podziale na typy projektu.

5.6 Podsumowanie w ramach kategorii podlegających limitom

Segment przedstawia podsumowanie kosztów w podziale na kategorie kosztów podlegające limitom.

5.7 Podsumowanie w podziale na realizatorów

Segment przedstawia podsumowanie kosztów w podziale na realizatorów (jeżeli w projekcie przewidziano udział partnerów).

Sekcja 6. Źródła finansowania wydatków

6.1 Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu nie objętych pomocą publiczną

Należy dokonać podziału źródeł finansowania projektu, z których pokryte zostaną wydatki kwalifikowalne, w rozbiciu na: nieobjęte (tabela 6.1) lub/oraz objęte pomocą publiczną (tabela 6.2) czy objęte pomocą de minimis (tabela 6.3).

Na podstawie danych wprowadzonych w Sekcji V w polu *Dofinansowanie*, generator automatycznie wylicza sumę wartości dofinansowania dla wydatków nieobjętych pomocą publiczną z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (pole to nie jest edytowalne) oraz następuje automatyczne obliczenie % dofinansowania.

Kwota wydatków kwalifikowalnych nie objętych pomocą publiczną przenosi się automatycznie z sekcji V do nagłówka pkt 6.1. Wartości liczbowe w poszczególnych polach należy wpisywać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, zwracając uwagę, aby suma wartości dofinansowania oraz wkładu własnego była tożsama z wartością wydatków kwalifikowalnych.

W sytuacji, gdy środki własne wnioskodawcy na realizację projektu stanowią kredyty i pożyczki, należy zwrócić szczególną uwagę, aby spełniona została zasada zakazu podwójnego finansowania, tj. aby np. nie sfinansować wydatku w wysokości łącznej wyższej niż 100 % wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu, a także aby kredyty lub pożyczki przeznaczone na prefinansowanie wkładu UE nie zostały umorzone. Szczegółowe zasady w powyższym zakresie zostały opisane w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności 2021-2027*.

6.2 Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu objęte pomocą publiczną

W przypadku inwestycji objętych pomocą publiczną dofinansowanie powinno być zgodne ze schematami pomocy publicznej, określonymi przez ministra właściwego ds. rozwoju w programach pomocowych.

Tabelę należy wypełnić analogicznie jak dla projektu bez pomocy, tj. zgodnie z opisem w pkt 6.1.

6.3. Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu objęte pomocą de minimis

W przypadku inwestycji objętych pomocą de minimis, dofinansowanie powinno być zgodne ze schematami ww. pomocy, określonymi przez ministra właściwego ds. rozwoju w programach pomocowych.

Tabelę należy wypełnić analogicznie jak dla projektu bez pomocy, tj. zgodnie z opisem w pkt 6.1.

6.4 Źródła finansowania wydatków kwalifikowalnych projektu - razem

Generator na podstawie danych wprowadzonych do pkt 6.1 oraz 6.2 i 6.3 automatycznie wypełni tabelę zbiorczą. Na podstawie danych wprowadzonych w Sekcji V w polu *Dofinansowanie* generator automatycznie wylicza sumę wartości dofinansowania dla wydatków kwalifikowalnych z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (pole to nie jest edytowalne) oraz następuje automatyczne obliczenie % dofinansowania. Należy zwrócić szczególną uwagę na obliczoną przez generator wielkość %. W przypadku np. przekroczenia dopuszczalnej wielkości, należy dokonać korekty wielkości dofinansowania w Sekcji V lub pkt 6.1 / 6.2 / 6.3 wniosku o dofinansowanie projektu. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż wniosek o dofinansowanie projektu musi spełniać warunki finansowe (m.in. wartość kwotowa i wysokość procentowa wnioskowanego dofinansowania, całkowita wartość projektu), zgodnie z zapisami karty SZOP FEO dla danego działania.

6.5 Weryfikacja poziomu dofinansowania

W punkcie wbudowano mechanizm kontrolny sprawdzający przekroczenie maksymalnego % dofinansowania ustalonego dla naboru. W celu weryfikacji czy wnioskowana kwota dofinansowania przekracza ten %, należy w tych polach wpisać maksymalny % dofinansowania jaki wnioskodawca może uzyskać w ramach tego naboru (musi być on zgodny na poziomie całego projektu z dokumentacją wyboru projektów).

Uwaga!

Informacje dotyczące poziomu oraz źródeł dofinansowania znajdują się w Regulaminie wyboru projektów.

Następnie system sam obliczy, czy nastąpiło przekroczenie sygnalizując to pojawieniem się odpowiedniego komunikatu. W takiej sytuacji należy dokonać korekty wartości dofinansowania w tabelach w sekcji V lub pkt 6.1 / 6.2 / 6.3 wniosku w taki sposób, aby zapewnić, iż maksymalny procent dofinansowania nie został przekroczony.

Sekcja 7. Potencjał do realizacji projektu

7.1 Informacje podstawowe

W polu opisowym należy wykazać „Doświadczenie” wnioskodawcy w realizacji tego typu przedsięwzięcia. W polu Opis sposobu zarządzania projektem należy wskazać w jaki sposób projekt będzie prowadzony i zarządzany ze strony Wnioskodawcy.

W polu „Opis wkładu rzeczowego” (jeżeli występuje w projekcie) należy określić wkład rzeczowy, który może być wniesiony na rzecz projektu wyłącznie na zasadach określonych w podrozdziale 3.3 Wkład niepieniężny *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* – w przeciwnym razie należy wpisać „nie dotyczy”. W polu „Opis potencjału finansowego” należy wskazać źródła własnych środków finansowych.

7.2 Zidentyfikowane ryzyko

W polu tym należy wykazać ryzyka mogące mieć wpływ na niezrealizowanie projektu bądź tylko częściową jego realizację.

Po użyciu przycisku otworzy się okno, gdzie należy wypełnić pole *Opis zidentyfikowanego ryzyka*, określić *Prawdopodobieństwo wystąpienia* oraz *Skutek wystąpienia*, a na koniec *Mechanizm zapobiegania*.

Kolejne ryzyka można wybrać ponownie używając ww. przycisku.

W przypadku braku zidentyfikowanych ryzyk, należy użyć przycisku „Nie dotyczy” .

Sekcja 8. Zgodność projektu z zasadą konkurencyjności / ustawą prawo zamówień publicznych

Uwaga!

Prawidłowość wskazanych we wniosku do zastosowania trybów wyboru wykonawców do planowanych zamówień, weryfikowana jest na etapie realizacji projektu, tj. po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu projektu.

8.1 Wydatki zgodne z ustawą Prawo Zamówień Publicznych

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia wszystkich postępowań, które będą prowadzone w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*.

Zwraca się szczególną uwagę na właściwe określenie przedmiotu postępowania w przypadku realizacji projektu w formule zaprojektuj i wybuduj.

W przypadku, gdy wnioskodawca (np. przedsiębiorca, stowarzyszenie) nie jest zobligowany do przeprowadzenia postępowania przetargowego zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*, nad tabelą należy użyć przycisku „Nie dotyczy” .

8.2 Wydatki zgodne z zasadą konkurencyjności

W przypadku, gdy wnioskodawca nie jest zobowiązany do stosowania ustawy PZP musi pamiętać, że wydatki poniesione w trakcie realizacji projektu będą kwalifikować się do dofinansowania, jeśli zostaną dokonane m.in. „w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów”. W związku z powyższym, wnioskodawca zobowiązany jest do bezwzględnego stosowania zasad opisanych w dokumencie ministra właściwego ds. rozwoju tj. *Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*. W takim przypadku wnioskodawca powinien wypełnić tabelę opisując przedmioty zamówienia, z podaniem planowanych terminów rozpoczęcia poszczególnych procedur oraz terminów procedur, które już zostały przeprowadzone.

Uwaga!

W punkcie tym wnioskodawca powinien wypełnić tabelę wykazując **wszystkie wydatki**, do których nie zastosowano ustawy PZP (tj. te, które nie zostały ujęte w punkcie 8.1, a zostały wykazane w sekcji 5 wniosku).

W przypadku, gdy występuje konieczność wprowadzenia kolejnych postępowań, należy wybierać przycisk . Generator na podstawie wprowadzonych danych automatycznie zliczy liczbę postępowań o udzielenie zamówienia.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi 500 włącznie ze spacjami¹.

Sekcja 9. Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi UE

Podczas oceny merytorycznej polityki horyzontalne, tj.: zgodność z właściwymi zasadami unijnymi, w tym:

- zasadą równości szans kobiet i mężczyzn;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- zasadą zrównoważonego rozwoju;
- zasadą DNSH;

będą traktowane rozdzielnie, zgodnie z decyzją ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, odnośnie polityk horyzontalnych wymienionych w art. 9 Rozporządzenia ogólnego. W związku z tym, w celu spełnienia kryteriów merytorycznych i kryteriów środowiskowych, należy zachować zgodność projektu z każdą z wyżej wymienionych polityk horyzontalnych.

9.1 Zrównoważony rozwój oraz zasada DNSH

W punkcie tym wnioskodawca określa czy jego projekt będzie miał pozytywny bądź neutralny wpływ na zasadę zrównoważonego rozwoju oraz zasadę DNSH.

W polu „Uzasadnienie” należy opisać zgodność realizowanego projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz z zasadą „Do No Significant Harm” - „nie czyni poważnych szkód” (DNSH), w odniesieniu do wyznaczonych celów środowiskowych. Zasada zrównoważonego rozwoju ma charakter horyzontalny i w związku z tym będzie uwzględniana przy realizacji programu FEO 2021-2027. Zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia ogólnego, cele funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju. Jednym z narzędzi realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w ramach realizowanych

¹ Należy pamiętać, iż liczba znaków możliwa do wpisania w danym polu może być różna od liczby znaków wykazywanych w statystykach edytorów tekstów np. Word, z uwagi na fakt zliczania przez generator znaków/symboli/poleceń używanych przez te aplikacje. I tak np. znak następnej linii tj. enter, który przez MS Word nie jest liczony jako znak, przez generator traktowany jest jak znak.

przedsięwzięć, jest zastosowanie rozwiązań proekologicznych, takich między innymi jak oszczędność energii i wody, czy powtórne wykorzystanie zasobów.

Projekty realizowane w ramach FEO 2021-2027 co do zasady powinny mieć pozytywny wpływ na zasadę zrównoważonego rozwoju. Głównym założeniem tej zasady jest zachowanie zasobów i walorów środowiska w stanie zapewniającym trwałe i niedoznające uszczerbku możliwości korzystania z nich, zarówno przez obecne, jak i przyszłe pokolenia. Działania te muszą jednocześnie nie stać w sprzeczności z zachowaniem trwałości procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej. W praktyce może to oznaczać podejmowanie działań wykraczających poza obowiązujące przepisy prawa krajowego, jak i UE w zakresie ochrony środowiska, dotyczyć może także wdrożonych w jednostkach systemów zarządzania środowiskiem oraz stosowania zielonych zamówień publicznych. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby wymogi ochrony środowiska, efektywnego gospodarowania zasobami, dostosowanie do zmian klimatu i łagodzenia jej skutków, różnorodność biologiczna, odporność na klęski żywiołowe oraz zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem, były promowane podczas przygotowania i wdrażania umów partnerstwa i programów.

Produkty i efekty projektów powinny spełniać te wymogi lub, w uzasadnionych przypadkach, być w stosunku do nich neutralne.

Spełnianie wymogów rozwoju zrównoważonego lub neutralność produktu projektu musi wynikać z zapisów wniosku o dofinansowanie.

Ze względu na charakter interwencji, przewidzianej do realizacji w programie Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, realizowane przedsięwzięcia co do zasady są zgodne z zasadą DNSH. Ze względu na ich charakter przyjmuje się, że nie mają negatywnego wpływu na środowisko.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi 3000.

9.2 Równość szans i niedyskryminacja

W punkcie należy wybrać właściwą opcję, tj. wpływ pozytywny bądź neutralny.

W polu „Uzasadnienie” należy wskazać działania zaplanowane w projekcie, które świadczą o tym, że realizacja projektu ma pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnoprównościami.

Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie wsparcia bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na przesłanki określone w art. 9 Rozporządzenia ogólnego, w tym zapewnienie dostępności do oferowanego w projekcie wsparcia dla wszystkich jego uczestników/uczestniczek oraz zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne, dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek, zgodnie ze standardami dostępności, stanowiącymi załącznik

nr 2 do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

Przez pozytywny wpływ rozumie się wdrożenie w ramach projektu działań, umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religie lub przekonania, poglądy polityczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Wnioskodawca zobligowany jest do zaplanowania i opisanie w tym punkcie sposobu, w jaki zapewni zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027:

- dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia i rekrutacji dla wszystkich jego uczestników/uczestniczek;
- dostępność wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne, dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek zgodnie ze standardami dostępności;
- komunikację z biurem projektu i informowanie o projekcie.

W przypadku, gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek, dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. Wnioskodawca musi wykazać we wniosku o dofinansowanie projektu, że dostępność nie dotyczy danego produktu (lub usługi).

Ostateczna decyzja o uznaniu danego produktu (lub usługi) za neutralny należy do KOP, która dokonuje oceny wniosku o dofinansowanie projektu. W przypadku uznania, że dany produkt (lub usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (lub usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.

W tym polu **należy opisać również zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej (KPP) z dnia 26 października 2012 r.** Za zgodność projektu w zakresie odnoszącym się do sposobu jego realizacji, zakresu projektu oraz Wnioskodawcy z KPP należy rozumieć brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Należy wskazać również informacje potwierdzające zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON) sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. Za zgodność projektu w zakresie odnoszącym się do sposobu jego realizacji, zakresu oraz Wnioskodawcy z KPON należy rozumieć brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu

a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Uwaga!

Każdy beneficjent ma obowiązek stosowania KPP i KPON w trakcie realizacji projektu.

W przypadku gdy Wnioskodawca/Partner jest jednostką samorządu terytorialnego (lub podmiotem przez nią kontrolowanym lub od niej zależnym) należy opisać czy zostały przez jednostkę/podmiot podjęte jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060 bądź zadeklarować ich brak.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi: 3000.

W polu „Wpływ” wykazywany jest wpływ projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji. W polu tym należy z rozwijalnej listy wybrać „pozytywny”.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi 3000.

9.3 Równouprawnienie płci

W punkcie należy wybrać właściwą opcję, tj. wpływ pozytywny bądź neutralny.

W polu „uzasadnienie” należy wskazać również informacje potwierdzające zgodność planowanego projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn.

Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć, że Wnioskodawca:

- zaplanował w projekcie działania, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie);
- zaplanował w projekcie zastosowanie mechanizmów, dzięki którym na żadnym etapie realizacji projektu nie dojdzie do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Zasada ta ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów, z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach, neutralny wpływ projektu na zasadę równości mężczyzn i kobiet. Jeżeli Wnioskodawca uznaje, że projekt ma neutralny wpływ na realizację tej zasady, wówczas należy szczegółowo uzasadnić, dlaczego projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie spełniania ww. zasady.

Maksymalna liczba znaków do wpisania w tym polu wynosi 3000.

Sekcja 10 Załączniki

10.1 Lista załączników

Niniejsze listy służą weryfikacji zamieszczenia niezbędnych dla rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie projektu załączników. Właściwą listę należy wybrać z listy rozwijalnej (Przedsiębiorca lub pozostali wnioskodawcy). Na wybranej liście dla każdego załącznika należy wybrać opcję TAK / Nie dotyczy. Jedną z powyższych opcji wybieramy w następujących sytuacjach:

- TAK – gdy wnioskodawca składa załącznik wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu lub załącznik niezbędny do realizacji projektu jest w trakcie przygotowania i wnioskodawca załączył oświadczenia informujące o niezwłocznym dostarczeniu załącznika;
- Nie dotyczy – gdy załącznik nie ma związku z charakterystyką danego projektu.

Szczegółowe informacje nt. koniecznych załączników zamieszczone zostały w załączniku nr 6 do Regulaminu wyboru projektów.

Sekcja 11. Promocja projektu

Ważne

Zasady dotyczące informacji i promocji projektu znajdują się w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji*².

11.1 Informacje podstawowe

Informacje podstawowe o promocji projektu należy wprowadzić klikając przycisk i uzupełniając pole opis. Wprowadzanie danych potwierdzamy klikając przycisk „zatwierdź”. W polu *Opis* należy opisać podstawowe informacje na temat działań promocyjnych planowanych do realizacji w ramach projektu oraz o sposobie wypełnienia przez Wnioskodawcę obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym wymogu informowania społeczeństwa o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską, wynikających z zapisów rozporządzenia ogólnego (w szczególności art. 50) oraz Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji.

Opisując działania informacyjne/promocyjne należy wziąć pod uwagę, że ich niezrealizowanie lub nieprawidłowe zrealizowanie może skutkować pomniejszeniem

² <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/zasady-komunikacji-fe/#Podr%C4%99cznik%20informacji%20i%20promocji>

dofinansowania. Określają to zapisy w umowie o dofinansowanie projektu oraz załącznik do umowy pn. „Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE”.

11.2 Osoby odpowiedzialne za promocję projektu

Należy wpisać dane osoby upoważnionej do udzielania informacji w zakresie promocji projektu. Dane te są bardzo istotne w przypadku np. konieczności uzyskania materiałów promujących projekt, współpracy przy wydarzeniach promujących projekt/program. Dane można wpisać po kliknięciu przycisku . Numer telefonu wraz z numerem wewnętrznym (jeśli dotyczy).

W przypadku, gdy wnioskodawca chciałby wpisać dane więcej niż jednej osoby do kontaktu, należy ponownie użyć przycisku .

11.3 Projekt w internecie

W niniejszym punkcie wnioskodawca powinien wskazać swoją stronę internetową (jeżeli ją posiada) i konto/stronę w mediach społecznościowych, gdzie zamieści opis realizowanego projektu.

Dane można wpisać po kliknięciu przycisku . Lista adresów stron internetowych lub kont/stron w mediach społecznościowych musi zawierać co najmniej 1 pozycję.

Beneficjent ma obowiązek umieszczenia krótkiego opisu projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada, i na jego stronach mediów społecznościowych³. Nieprawidłowa realizacja działań informacyjnych/promocyjnych w tym zakresie objęta jest możliwością nałożenia pomniejszeń kwoty dofinansowania projektu (szczegóły w załączniku do umowy pn. „Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE”).

Ważne

Beneficjent zobowiązany jest do zamieszczenia na oficjalnej stronie internetowej, jeżeli taka strona istnieje, i na stronach mediów społecznościowych opisu realizowanego projektu. Minimalny zakres informacji znajduje się w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji*.

11.4 Plan działań promocyjnych

Działania promocyjne planowane do realizacji w ramach projektu należy wpisać do tabeli dodając kolejne wiersze klikając przycisk .

³ Jeżeli Beneficjent nie posiada takiego profilu, musi go założyć (przynajmniej jeden profil).

Do każdego działania należy wybrać z listy rozwijanej adekwatny typ, a następnie w kolejnym polu opisać sposób realizacji planowanego działania promocyjnego. Dla każdego działania należy określić jego planowany okres realizacji, wybierając z listy rozwijanej miesiąc początkowy i końcowy. Aby dodać działanie do planu, po uzupełnieniu wszystkich pól należy kliknąć przycisk „zatwierdź”.

Aby wprowadzić kolejne działanie promocyjne należy ponownie użyć przycisku .

Sekcja 12. Oświadczenia

12.1 Lista oświadczeń

Lista oświadczeń, z którymi należy się dokładnie zapoznać oraz odpowiednio wybrać i zaznaczyć.

1. Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.
2. Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym wniosku są zgodne z prawdą.
3. Oświadczam, że projekt, na dofinansowanie którego ubiegam się w niniejszym wniosku o dofinansowanie, nie został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed złożeniem ww. wniosku, niezależnie od tego czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane.
4. Oświadczam, że jestem uprawniony do reprezentowania wnioskodawcy w zakresie objętym niniejszym wnioskiem.
5. Oświadczam, że Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu na podstawie:
 - art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
 - art. 12 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - art. 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

Jednocześnie oświadczam, że jeśli w trakcie realizacji projektu znajdę się w wykazie podmiotów wykluczonych (art. 207 ustawy o finansach publicznych), niezwłocznie poinformuję o tym fakcie IZ/IP.

6. Oświadczam, że zadania przewidziane do realizacji i wydatki przewidziane do poniesienia w ramach projektu nie są i nie będą współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych, w tym z innych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
7. Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym wniosku dotyczące pomocy publicznej w żądanej wysokości, w tym pomocy de minimis, o którą ubiega się wnioskodawca pomocy, są zgodne z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach

dotyczących pomocy publicznej oraz z przepisami właściwego programu pomocowego/brak występowania w projekcie pomocy publicznej, w tym pomocy de minimis poparty jest rzetelnie przeprowadzonym testem pomocy publicznej.

8. Oświadczam, że wyboru Partnera/Partnerów dokonano zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 – jeśli dotyczy.

9. Oświadczam, że zaplanowany zakres i sposób realizacji projektu oraz inne podejmowane działania są zgodne z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. U. UE. C. z 2012 r. Nr 326, str. 391).

10. Oświadczam, że zaplanowany zakres i sposób realizacji projektu oraz inne podejmowane działania są zgodne z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).

12.2 Wykaz informacji chronionych oraz tajemnic zawartych we wniosku

Aby dodać pierwszą oraz kolejne informacje we wniosku, które powinny być chronione należy użyć przycisku „dodaj” .

Jeżeli wniosek nie zawiera informacji chronionych oraz tajemnic, należy posłużyć się przyciskiem „Nie dotyczy” .

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

ZAŁĄCZNIK NR 5

WZORY ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU ZE ŚRODKÓW EFRR DLA POZOSTAŁYCH WNIOSKODAWCÓW

Wersja 1

Opole, marzec 2025 r.

Wykaz wzorów dokumentów wymaganych jako załączniki do wniosku o dofinansowanie:

1. Załącznik nr 1a do wniosku o dofinansowanie - **Studium Wykonalności Inwestycji**
2. Załącznik nr 1b do wniosku o dofinansowanie - **Studium Wykonalności Inwestycji – wersja uproszczona**
3. Załącznik nr 2 do wniosku o dofinansowanie - **Formularz w zakresie oceny oddziaływania na środowisko**
4. Załącznik nr 7 do wniosku o dofinansowanie:
 - **Oświadczenie wnioskodawcy o zgodności projektu z pomocą publiczną;**
 - 7 A Oświadczenie wnioskodawcy o nieotrzymaniu pomocy publicznej;
 - 7 B Oświadczenie wnioskodawcy o otrzymanej pomocy publicznej;
 - Załącznik nr 7.1 - **Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis - wypełniają wnioskodawcy ubiegający się o pomoc de minimis;**
 - Załącznik nr 7.2 - **Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie;**
 - Załącznik nr 7.3 **Oświadczenie wnioskodawcy o niezaliczaniu się do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji.**

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów
Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027
Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 1a do wniosku o dofinansowanie

STUDIUM WYKONALNOŚCI INWESTYCJI WNIOSKODAWCÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WSPARCIE W RAMACH FEO 2021-2027

Priorytet: Fundusze europejskie wspierające inwestycje społeczne w Opolskim

Działanie: 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Cel szczegółowy: EFRR.CP4.III - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Wersja 1

Opole, marzec 2025 r.

- A. Identyfikacja wnioskodawcy oraz projektu**
- B. Definicja celów projektu**
- C. Analiza instytucjonalna i wykonalności projektu**
- D. Analiza popytu oraz opcji**
- E. Zastosowane uproszczone metody rozliczania wydatków**
- F. Analiza finansowa**
- G. Analiza ekonomiczna**
- H. Specyficzne analizy dla danego rodzaju projektu/sektora**
- I. Odniesienie do kryteriów oceny projektu**

Załączniki :

Zał. 1. Zestawienie analiz dla metody standardowej*

Zał. 2. Zestawienie analiz dla metody złożonej*

* - wykreślić jeśli nie dotyczy

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Dokument opracowany na podstawie:

Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, które zostały wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079),

które odwołują się do:

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Akwakultury, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcie Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r., w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

Nazwa podmiotu opracowującego SWI:

A. Identyfikacja wnioskodawcy oraz projektu

A.1 Informacje na temat koncepcji projektu oraz jego logicznych ram

Prezentacja projektu jako przedmiotu realizowanego przedsięwzięcia wraz z opisem, podaniem podstawowych parametrów technicznych, całkowitą wysokością wydatków kwalifikowanych itd.) – należy odnieść się do podpunktów a-n:

- a) **nazwa wnioskodawcy:** (do uzupełnienia);
- b) **tytuł projektu:** (do uzupełnienia);
- c) **numer projektu** (wypełnić tylko w przypadku złożenia korekty SWI): (do uzupełnienia);
- d) **zarys i ogólny charakter projektu** (tj. prezentację projektu jako przedmiotu przedsięwzięcia wraz z opisem, podaniem podstawowych parametrów technicznych, oraz zestawieniem zakupywanego sprzętu itp.): (do uzupełnienia);
- e) **zestawienie zakupywanego sprzętu** (w przypadku, gdy koszty kwalifikowalne projektu obejmują zakup sprzętu/wyposażenia oraz wartości niematerialnych i prawnych, należy wypełnić tabelę):

Lp.	Nazwa kosztu (np. Nazwa / Rodzaj sprzętu / Zestawu sprzętu ¹ / wartości niematerialne i prawne)	Główne parametry	Cena jednostkowa ² [PLN]	Liczba	Wartość ogółem [PLN]	Nr zadania (np. 1, 2, 3) - zgodnie z pkt. 5 wniosku
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
SUMA						

¹ W przypadku zestawu należy ogólnie określić, co wchodzi w jego skład.

² W sytuacji, gdy Wnioskodawca zaliczy podatek VAT do wydatków kwalifikowalnych kwoty, należy wpisać wartości brutto.
W pozostałych przypadkach należy wykazać kwoty netto.

- f) całkowita wartość projektu (PLN):** (do uzupełnienia);
- g) całkowita wartość wydatków kwalifikowanych (PLN):** (do uzupełnienia);
- h) całkowita wartość dofinansowania (PLN):** (do uzupełnienia);
- i) wydatki na dostępność** (wraz z metodologią ich obliczenia);
- j) dofinansowanie projektu stanowi Pomoc publiczną? (TAK lub NIE):** (do uzupełnienia);
- k) dofinansowanie projektu stanowi Pomoc de minimis? (TAK lub NIE):** (do uzupełnienia);
- l) projekt stanowi samodzielną jednostkę analizy? (TAK lub NIE):** (do uzupełnienia);

w sytuacji, gdy projekt nie stanowi samodzielnej jednostki (pod kątem operacyjności, jest np. jedną z faz większego przedsięwzięcia), należy rozszerzyć przedmiot analizy o dodatkowe zadania inwestycyjne, które będą rozpatrywane całościowo, jako jeden projekt. Należy pamiętać, aby w sztuczny sposób nie rozszerzać zakresu projektu poprzez uwzględnianie zadań inwestycyjnych, które nie mają wpływu na zapewnienie operacyjności tego projektu, a ponadto mogą stanowić samodzielną jednostkę analizy, zaś ich cele nie są bezpośrednio powiązane z celami projektu (szczegółowe informacje zawarte w Przewodniku AKK - Przewodnik po analizie kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych ang. Guide to cost-benefit analysis of investment projects; wersja polskojęzyczna dostępna na Portalu Funduszy Europejskich oraz w Vademecum analizy ekonomicznej (ang. Economic Appraisal Vademecum 2021-2027), Komisja Europejska, wrzesień 2021;

- m) analiza w kontekście całego układu infrastruktury, tj. funkcjonalne i rzeczowe powiązania między danym projektem a istniejącą infrastrukturą:** (do uzupełnienia);
- n) informacje o miejscu prowadzenia biura projektu³:** (do uzupełnienia).

³ Wnioskodawca powinien wskazać, że **prowadzi/będzie prowadził biuro projektu na terenie województwa opolskiego.**

W przypadku gdy biuro projektu zlokalizowane będzie poza siedzibą wnioskodawcy (wskazaną w punkcie 2.1 wniosku o dofinansowanie), należy wskazać jego dokładny adres.

B. Definicja celów projektu

B1. Zdefiniowanie celów projektu

Proszę o dokonanie odniesienia do celów projektu zgodnych z celami realizowanymi w ramach priorytetu, w ramach którego składany jest dany wniosek. Cele projektu, zarówno bezpośrednie jak i pośrednie, powinny zostać określone w oparciu o analizę potrzeb danego środowiska społeczno-gospodarczego, z uwzględnieniem zjawisk najbardziej adekwatnych do skali oddziaływania projektu – należy odnieść się do podpunktów a-d:

- a) jakie korzyści społeczno-gospodarcze pozwoli wdrożyć realizowany projekt:** (do uzupełnienia);
- b) czy realizowane w ramach projektu cele są ze sobą logicznie powiązane:** (do uzupełnienia);
- c) skwantyfikowanie realizowanych celów (określenie wartości bazowych i docelowych wraz z metodą pomiaru poziomu ich osiągnięcia):** (do uzupełnienia);
- d) proszę wykazać logiczne powiązanie projektu z ogólnymi celami realizacji priorytetu FEO 2021-2027, w ramach którego realizowany jest przedmiotowy projekt:** (do uzupełnienia).

C. Analiza wykonalności projektu

C.1 Analiza instytucjonalna

Proszę przedstawić informacje na temat – odnosząc się do podpunktów a-e:

- a) bezpośrednich i pośrednich grup docelowych projektu oraz problemów ich dotyczących:** (do uzupełnienia);
- b) instytucji/osób zaangażowanych w realizację projektu, włącznie z podziałem odpowiedzialności (dodatkowo należy wskazać link do statutu/aktu powołującego jednostkę (jeśli dotyczy), podać informację o bilansie jednostki za ostatni rok – tj. dane dotyczące płynności finansowej: strukturę zobowiązań i strukturę należności - krótko i długoterminowych):** (do uzupełnienia);
- c) powiązań z innymi podmiotami, które znajdują się w polu oddziaływania projektu:** (do uzupełnienia);
- d) właściciela inwestycji po jej zakończeniu:** (do uzupełnienia);

e) rozwiązań związanych z udostępnieniem przedmiotowej infrastruktury podmiotom trzecim: (do uzupełnienia).

C.2 Analiza wykonalności projektu

Proszę o zidentyfikowanie możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych, które można uznać za wykonalne m.in. pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym. Ponadto, proszę opisać kwestie prawne związane z realizacją projektu, w tym stan formalno-prawny nieruchomości, gruntów. W punkcie należy wymienić wszystkie dokumenty warunkujące wykonanie inwestycji np. pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgody na realizację przedsięwzięcia, pozwolenie na budowę, dokumentację budowlaną w zakresie wymaganych projektów lub program funkcjonalno-użytkowy w sytuacji gdy projekt jest realizowany w formule zaprojektuj i wybuduj – odnosząc się do podpunktów a-c:

- a) identyfikacja możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych:** (do uzupełnienia);
- b) stan formalno-prawny nieruchomości, gruntów** (potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością - minimum do zakończenia okresu trwałości projektu: (do uzupełnienia);
- c) dokumenty warunkujące wykonanie inwestycji:** (do uzupełnienia).

C.3 Zgodność z polityką konkurencji (pomoc publiczna)

Analizę należy przedstawić zgodnie z informacjami zawartymi w Regulaminie wyboru projektów.

1. Proszę wskazać czy:

- a) wnioskodawca prowadzi/będzie prowadził działalność gospodarczą i jaki jest/będzie jej zakres:** (do uzupełnienia);
- b) na jaki cel beneficjent przeznacza/będzie przekazywał środki uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej:** (do uzupełnienia).

2. Dodatkowo należy przeprowadzić test pomocy publicznej odnoszący się do poniższych warunków:

- a) transfer środków publicznych:** (do uzupełnienia);
- b) korzyść ekonomiczna:** (do uzupełnienia);

- c) **selektywność:** (do uzupełnienia);
- d) **wpływ na konkurencję:** (do uzupełnienia);
- e) **wpływ na wymianę handlową:** (do uzupełnienia).

D. Analiza popytu oraz opcji

D.1 Analiza popytu

Proszę o zidentyfikowanie i ilościowe określenie społecznego zapotrzebowania na realizację przedmiotowej inwestycji. W analizie proszę uwzględnić zarówno bieżący (w oparciu o aktualne dane), jak również prognozowany popyt (w oparciu o prognozy uwzględniające m.in. wskaźniki makroekonomiczne i społeczne). Analizę prognozowanego popytu należy przeprowadzić dla scenariusza z inwestycją oraz bez inwestycji. Ponadto, analiza ta powinna odwoływać się do kwestii bieżącego oraz przyszłego zapotrzebowania inwestycji na zasoby, przewidywanego rozwoju infrastruktury oraz efektu sieciowego (jeżeli występuje lub może wystąpić w wyniku realizacji inwestycji), związanego z koniecznością uwzględnienia faktu, że projekt będzie stanowił część sieci (np. transportowej lub energetycznej), co przełoży się na jego wyniki finansowe i ekonomiczne. Poniżej proszę przedstawić ogólne założenia dla przedmiotowej analizy. Właściwa analiza popytu prezentowana jest w załączniku do SWI.

(do uzupełnienia)

D.2 Analiza opcji

Przedmiotową analizę należy przeprowadzić w dwóch etapach:

1. etap pierwszy - analiza strategiczna - koncentruje się na podstawowych rozwiązaniach o charakterze strategicznym (np. odpowiada na pytanie, czy bardziej korzystna będzie modernizacja już funkcjonującej infrastruktury, czy też budowa nowej). Co do zasady, etap ten przyjmuje formę analizy wielokryterialnej i opiera się na kryteriach jakościowych.

Przykładowe kryteria jakościowe dla realizowanej inwestycji infrastrukturalnej, w zakresie rozwiązań technologicznych (kryteria należy dostosować do rodzaju realizowanego projektu):

- a) standard wykończenia inwestycji;**
- b) posiadana baza sprzętowa i maszynowa;**
- c) otoczenie inwestycji (np. sąsiedztwo);**
- d) (...).**

(do uzupełnienia)

2. etap drugi - analiza rozwiązań technologicznych - na tym etapie należy przeanalizować poszczególne rozwiązania pod kątem technologicznym.

Do przeprowadzenia tego etapu zazwyczaj zastosowanie mają metody oparte na kryteriach ilościowych.

Przykładowe kryteria ilościowe dla realizowanej inwestycji infrastrukturalnej, w zakresie rozwiązań technologicznych (kryteria należy dostosować do rodzaju realizowanego projektu):

- a) stopień wykorzystania powierzchni zabudowy;**
- b) koszt realizacji (budowy 1 m² powierzchni użytkowej);**
- c) koszt przygotowania terenu;**
- d) (...).**

(do uzupełnienia)

D.3 Przyjęte rozwiązanie

Jako podsumowanie analizy wykonalności (pkt C.2), popytu oraz opcji, należy przedstawić dokonany wybór przyjętego do zastosowania rozwiązania wraz ze stosownym uzasadnieniem.

(do uzupełnienia)

E. Zastosowane uproszczone metody rozliczania wydatków

E.1 Wskazanie wybranej uproszczonej metody rozliczania wydatków

W przypadku zastosowania, proszę o przedstawienie uproszczonej metody rozliczania wydatków zgodnej z zapisami zawartymi w Regulaminie wyboru projektów. Projekt, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu podpisania umowy/podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, **rozliczany jest obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków**. Powyższy warunek zostanie spełniony, przy zastosowaniu **obowiązkowej stawki ryczałtowej** do rozliczenia kosztów pośrednich w projekcie, tak jak wskazano poniżej.

(do uzupełnienia)

E.2 Koszty pośrednie w projekcie

(TAK lub NIE): (do uzupełnienia)

W przypadku gdy realizacja projektu prowadzi do powstania kosztów pośrednich, sposób ich obliczania możliwy jest jedynie według stawki ryczałtowej **w wysokości 2% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich**.

(do uzupełnienia)

F. Analiza finansowa

F.1 Analiza finansowa

Przeprowadzenie analizy finansowej ma na celu w szczególności:

- ocenę finansowej rentowności inwestycji i kapitału krajowego poprzez ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu;
- weryfikację trwałości finansowej projektu.

Analizę finansową przeprowadza się w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF), charakteryzującą się następującymi cechami:

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- obejmuje skonsolidowaną analizę finansową, prowadzoną jednocześnie z punktu widzenia właściciela infrastruktury, jak i podmiotu gospodarczego ją eksploatującego, w przypadku gdy są oni odrębnymi podmiotami;
- co do zasady, uwzględnia wyłącznie przepływy środków pieniężnych, tj. rzeczywistą kwotę pieniężną wypłacaną lub otrzymywaną przez dany projekt. Pominięte zostają takie pozycje rachunkowe, jak amortyzacja czy rezerwy na nieprzewidziane wydatki;
 - uwzględnia przepływy środków pieniężnych w roku, w którym zostały dokonane i ujęte w danym okresie odniesienia. Wyjątkiem są nakłady inwestycyjne poniesione na realizację projektu przed pierwszym rokiem okresu odniesienia - wydatki tego typu powinny zostać uwzględnione w pierwszym roku odniesienia, w wartościach niezdyskontowanych;
 - gdy okres ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych projektu przekracza przyjęty okres odniesienia, uwzględnia się wartość rezydualną;
 - uwzględnia wartość pieniądza w czasie przy sumowaniu przepływów finansowych w różnych latach.

W zależności od kategorii inwestycji, analizę finansową przeprowadzamy metodą standardową lub złożoną. Założenia niezbędne do sporządzenia analiz finansowych wraz z metodologią wyboru odpowiedniej metody przeprowadzenia analizy, zostały zawarte w *Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*, opublikowanych przez MFIPR.

W przypadku uproszczonej analizy finansowej, należy przedstawić:

- plan nakładów;
- źródła finansowania;
- koszty operacyjne projektu;
- weryfikację trwałości finansowej projektu.

Właściwa analiza finansowa prezentowana jest w załączniku (odrębnie dla metody standardowej oraz złożonej).

Założenia do projekcji dla projektu:

- stopa dyskontowa zastosowana w analizie finansowej** (4% - dla analizy prowadzonej w cenach stałych lub 9% - dla analizy prowadzonej w cenach bieżących): (do uzupełnienia);
- stopa podatku dochodowego**: (do uzupełnienia);
- stawki podatku VAT dla poszczególnych kategorii kosztów**:

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- **kategoria nr 1:** (do uzupełnienia);
 - **kategoria nr 2:** (do uzupełnienia);
 - **(...):** (do uzupełnienia);
 - **kategoria nr n:** (do uzupełnienia);
- d) zastosowane stawki amortyzacji z wyszczególnieniem grup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:**
- **grupa nr 1:** (do uzupełnienia);
 - **grupa nr 2:** (do uzupełnienia);
 - **(...):** (do uzupełnienia);
 - **grupa nr n:** (do uzupełnienia);
- e) okres odniesienia** (zgodnie z zapisami załącznika nr 6 do Regulaminu wyboru projektów): (do uzupełnienia);
- f) nakłady inwestycyjne w projekcie:** (do uzupełnienia);
- g) nakłady inwestycyjne:** (do uzupełnienia);
- h) nakłady odtworzeniowe:** (do uzupełnienia);
- i) przychody operacyjne projektu:** (do uzupełnienia);
- j) program sprzedaży:** (do uzupełnienia);
- k) prognozowane opłaty (taryfy, ceny):** (do uzupełnienia);
- l) inne przychody:** (do uzupełnienia);
- m) koszty operacyjne projektu:** (do uzupełnienia);
- n) kapitał obrotowy (w dniach):** (do uzupełnienia);
- o) zapasy (bez amortyzacji):** (do uzupełnienia);
- p) należności krótkoterminowe:** (do uzupełnienia);
- q) zobowiązania krótkoterminowe:** (do uzupełnienia).

(do uzupełnienia)

G. Analiza ekonomiczna

G.1 Analiza ekonomiczna

Sporządzenie analizy kosztów i korzyści wynika z konieczności oszacowania kosztów i korzyści projektu, z punktu widzenia całej społeczności. W zależności od rodzaju projektu, może ona przybrać formę analizy ekonomicznej bądź też analizy efektywności kosztowej.

Analiza ekonomiczna powinna być przeprowadzona w sposób uproszczony oraz powinna opierać się na oszacowaniu ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu. W przypadku takim, konieczne jest opisanie wszystkich znaczących dla projektu efektów środowiskowych, gospodarczych i społecznych oraz - jeśli to możliwe - zaprezentowanie ich w kategoriach ilościowych.

Wnioskodawca może odnieść się do analizy efektywności kosztowej wskazując, że realizacja danego projektu inwestycyjnego stanowi dla społeczeństwa najtańszy wariant. Proszę mieć na uwadze, że ze względu na konieczność spełnienia kryteriów wyboru projektów odnoszących się do wartości wskaźnika ENPV, konieczne jest przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści w pełnym zakresie.

W przypadku gdy korzyści danego projektu są bardzo trudne, niemożliwe do oszacowania, natomiast wymiar kosztów można określić z dużym prawdopodobieństwem, analiza kosztów i korzyści może przybrać formę analizy efektywności kosztowej (AEK).

Dalszą częścią analizy (dla wszystkich projektów) jest analiza ryzyka i wrażliwości (ocena ryzyka), której sporządzenie pozwala na oszacowanie trwałości finansowej inwestycji finansowanej z funduszy UE. Ocena ryzyka ma za zadanie wskazać, że określone czynniki ryzyka nie spowodują utraty płynności finansowej. Wymaga ona przeprowadzenia jakościowej analizy ryzyka oraz analizy wrażliwości. W uzasadnionych przypadkach, analiza ryzyka może być uzupełniona o ilościową analizę ryzyka. Analiza wrażliwości ma wskazać, jakie zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu (FNPV/C, FNPV/K oraz ENPV) oraz trwałość finansową. Zmienne poddane analizie w ramach analizy wrażliwości, powinny być dobrane w sposób odpowiadający specyfice projektu, sektora lub beneficjenta. Wyniki analizy są prezentowane w załączniku.

W przypadku zaleceń sektorowych należy odnieść się do założeń wynikających z odrębnych dokumentów, np. Niebieskiej Księgi w przypadku sektora transportowego, drogowego, kolejowego.

Założenia do projekcji dla projektu:

1. Stopa dyskontowa zastosowana w analizie ekonomicznej - 3,0%.
2. Przykładowe zmienne, jakie mogą zostać poddane analizie w ramach analizy wrażliwości:

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- prognozy makroekonomiczne określone w scenariuszach makroekonomicznych;
- nakłady inwestycyjne;
- prognoza popytu;
- ceny oferowanych usług;
- ceny jednostkowe głównych kategorii kosztów operacyjnych lub poziom kosztów operacyjnych ogółem;
- zmonetyzowane koszty efektu zewnętrznego przyjęte w analizie.

3. Jakościowa analiza ryzyka powinna obejmować *in*w. elementy:

a) listę ryzyk, na które narażony jest projekt;

b) matrycę ryzyka, prezentującą dla każdego ze zidentyfikowanych ryzyk:

- możliwe przyczyny niepowodzenia;
- powiązanie z analizą wrażliwości (gdy ma zastosowanie);
- przypisanie poszczególnym ryzykom jednej z pięciu kategorii prawdopodobieństwa: marginalne, niskie, średnie, wysokie, bardzo wysokie oraz jednej z pięciu kategorii wpływu: nieistotny, niewielki, średni, znaczący, duży;
- ustalenie poziomu ryzyka, stanowiącego wypadkową prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i stopnia jego wpływu;

c) identyfikację działań zapobiegawczych i minimalizujących;

d) interpretację matrycy ryzyk, w tym ocenę ryzyk rezydualnych, czyli ryzyk nadal pozostałych po zastosowaniu działań zapobiegawczych i minimalizujących.

(do uzupełnienia)

H. Specyficzne analizy dla danego rodzaju projektu/sektora (jeśli dotyczy)

H.1 Działanie 9.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027 należy przeprowadzić następujące analizy:

Dla wszystkich typów przedsięwzięć należy sporządzić:

- a) Analizę dostępności form świadczonych usług, która musi być przeprowadzona w zakresie następujących usług:
 - instytucjonalnych,
 - środowiskowych,
 - rodzinnych.
- b) Opis w jakim stopniu realizacja projektu uwzględnia i zaspokaja indywidualne potrzeby jednostki, jak również wprowadza trwałą i realną zmianę w dostępie do wskazanych usług przez jednostki, będące odbiorcami tych usług.

I. Odniesienie do kryteriów oceny projektu - kryteria merytoryczne szczegółowe

Należy dokonać odniesienia do kryteriów oceny projektu, przedstawionych w załączniku nr 8 do Regulaminu wyboru projektów.

I.1 Kryteria merytoryczne bezwzględne

- 1. Projekt jest zgodny z dokumentami wyższego rzędu w obszarze rozwoju usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym**
Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)
- 2. Realizacja projektu wpłynie na zwiększenie dostępności usług świadczonych w lokalnej społeczności (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)**
Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)
- 3. Wsparcie musi być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami tych usług**

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

4. Projekt jest komplementarny z interwencjami/ celami szczegółowymi EFS+

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

5. Projekt nie dotyczy placówek świadczących usługi w formie instytucjonalnej

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

6. Analiza problemów w kwestii wsparcia mieszkalnictwa (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

7. Inwestycje w mieszkalnictwo (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

8. Liczba miejsc w mieszkaniu (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

9. Zgodność z dokumentem pn. Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

10. Wsparcie infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej (dot. typu przedsięwzięć: 2)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

11. Ocena efektów pilotażu Centrów Usług Społecznych (dot. typu przedsięwzięć: 3)⁴

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

⁴ Kryterium obowiązuje w ramach naborów ogłoszonych po opublikowaniu przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej raportu końcowego z badania efektów pilotażu CUS.

I.2 Kryteria merytoryczne punktowane

Należy dokonać odniesienia do kryteriów oceny projektu, przedstawionych w załączniku nr 8 do Regulaminu wyboru projektów.

1. Ocena Koncepcji funkcjonowania placówki (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

2. Dostępność komunikacyjna wspieranej inwestycji

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

3. Zwiększenie dostępności określonych usług, zgodnie z indywidualnymi potrzebami dzieci przebywających w pieczy zastępczej (dot. typu przedsięwzięć 4 i 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

4. Zwiększenie dostępności określonych usług, zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (dot. typów przedsięwzięć: 1, 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

5. Komplementarność projektu

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

6. Wpływ projektu na ograniczenie problemów społecznych występujących na terenie województwa opolskiego

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

7. Ocena koncepcji funkcjonowania centrum usług społecznych (dot. typu przedsięwzięć: 3)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

**8. Dostępność do infrastruktury kulturalnej (lokalne centra kultury, kluby seniora, dom kultury, domy spotkań itp.)
(dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

9. Dostępność do infrastruktury sportowej (basen, boisko, sala sportowa, korty tenisowe, itp.) (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

10. Projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

11. Doświadczenie Wnioskodawcy

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

12. Realizacja projektu w powiatach o największej liczbie odbiorców pomocy społecznej

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

13. Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną z pieczą zastępczą, osobami opuszczającymi pieczę i rodzinami w kryzysie (dot. typu przedsięwzięć: 4 i 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

14. Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą zakładów aktywności zawodowej i warsztatów terapii zajęciowej (dot. typu przedsięwzięć: 2)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

15. Realizacja projektu w powiatach o deficytowym dostępie do infrastruktury mieszkaniowej (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

16. Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną z opieką nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami (dot. typu przedsięwzięć: 1 i 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

17. Projekt realizowany w partnerstwie

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

18. Udział środków własnych wyższy od minimalnego

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

Oświadczenie Wnioskodawcy:

Oświadczam(y), że wszelkie informacje przedstawione w niniejszym dokumencie są prawdziwe, przedstawione w sposób rzetelny oraz przygotowane w oparciu o najpełniejszą wiedzę dotyczącą Wnioskodawcy oraz perspektywy i możliwości jego rozwoju.

Podpis* osoby/osób uprawnionej/uprawnionych do występowania w imieniu Wnioskodawcy:

1. Imię i Nazwisko:** (do uzupełnienia);

Funkcja: (do uzupełnienia);

Data: (do uzupełnienia);

2. Imię i Nazwisko:** (do uzupełnienia);

Funkcja: (do uzupełnienia);

Data: (do uzupełnienia);

Podpis: (do uzupełnienia).

* należy podpisać dokument za pomocą podpisu elektronicznego – zgodnie z warunkami wskazanymi w zgodnie z warunkami wskazanymi w załączniku nr 2 do Regulaminu wyboru projektów.

** w razie konieczności należy powielić

Zał. nr 1 do SWI

Założenia projekcji finansowej dla celów przeprowadzenia analizy finansowej projektu inwestycyjnego

Założenia do projekcji dla projektu (metoda standardowa)

Wyszczególnienie/Pozycja	Stawka/Wskaźnik	Źródło danych/Objaśnienia/Uwagi
1. Założenia do analizy finansowej		
1.1. ZESTAWIENIE NAKŁADÓW PROJEKTU 1.1.1. Plan nakładów inwestycyjnych ... 1.1.2. Plan nakładów odtworzeniowych ... 1.2. ZESTAWIENIE PRZYCHODÓW OPERACYJNYCH PROJEKTU ... 1.2.1. Program sprzedaży ... 1.2.2. Prognozowane opłaty (ceny, taryfy) ... 1.2.3. Pozostałe przychody ... 1.3. ZESTAWIENIE KOSZTÓW OPERACYJNYCH PROJEKTU ... 1.4. Prognoza kapitału obrotowego <i>Wskaźniki wyrażone ilościami dni</i> Zapasy (bez amortyzacji) dni Należności krótkoterminowe dni Zobowiązania krótkoterminowe (bez amortyzacji) dni 1.5. MONTAŻ FINANSOWY PROJEKTU - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH Wnioskowany % dofinansowania % Wnioskowana kwota dofinansowania zł Pozostałe źródła: 1.6. POZOSTAŁE ZAŁOŻENIA Wartość rezydualna Inne istotne z punktu widzenia projektu (wymienić): ...		
2. Założenia do analizy ekonomicznej opracowanej przy wykorzystaniu "Analizy kosztów i korzyści"		
2.1. KOREKTY FISKALNE 2.2. RACHUNEK KOSZTÓW I KORZYŚCI SPOŁECZNYCH 2.3. POZOSTAŁE ZAŁOŻENIA		

ARKUSZ OBLICZEŃ

wg indywidualnego modelu analityka

metoda standardowa

W zależności od charakteru projektu należy przedstawić:

1. Plan nakładów odtworzeniowych (netto, brutto).
2. Analiza popytu.
3. Projekcje kształtowania się poziomu przychodów operacyjnych.
4. Projekcje kształtowania się poziomu kosztów operacyjnych.
5. Projekcje kształtowania się poziomu kapitału obrotowego.
6. Plan kredytowy wraz z wysokością kosztów finansowych (odsetek).
7. Plan amortyzacji i wyliczenie wartości rezydualnej.
8. Projekcje kształtowania się poziomu zysku/straty netto.
9. Inne projekcje zależnie od specyfiki projektu.

Tabela 1. Nakłady inwestycyjne i odtworzeniowe projektu [PLN]

[illegible]

Tabela 2. Przychody i koszty operacyjne projektu

[illegible]

Tabela 3. Kapitał obrotowy projektu

[illegible]

Tabela 4. Pozostałe wielkości finansowe projektu

[illegible]

[illegible]

Tabela 6. Finansowa efektywność inwestycji - Projekt UE [PLN]

[illegible]

[illegible]

Tabela 8. Weryfikacja trwałości finansowej - scenariusz z projektem [PLN]

[illegible]

Analiza ekonomiczna

Tabela 1. Ekonomiczna analiza kosztów i korzyści Projekt UE [PLN] - ENPV i ERR

Lp.	Kategoria/Okres projekcji	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
I.	Przepływy pieniężne netto z analizy finansowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
II.	Korekty fiskalne																													
III.	Rachunek kosztów i korzyści społecznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.	Korzyści społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
a.																														
b.																														
c.																														
d.																														
2.	Koszty społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
a.																														
b.																														
III.	Ekonomiczne przepływy pieniężne netto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Stopa dyskontowa	0,03																												
	Współczynnik dyskontowy dt=1/(1+r) ^t gdzie (r= 4% lub r= 9%)	1,000	0,971	0,943	0,915	0,888	0,863	0,837	0,813	0,789	0,766	0,744	0,722	0,701	0,681	0,661	0,642	0,623	0,605	0,587	0,570	0,554	0,538	0,522	0,507	0,492	0,478	0,464	0,450	0,437
	Zdyskontowane Eeonomiczne przepływy pieniężne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Ekonomiczna zaktualizowana wartość netto (ENPV)	0,00																												
	Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu (ERR)	#LICZBA!																												

Tabela 2. Ekonomiczna analiza kosztów i korzyści Projekt UE [PLN] - B/C

[illegible]

Stopa dyskontowa	

Zał. nr 2 do SWI

Założenia projekcji finansowej dla celów przeprowadzenia analizy ekonomiczno-finansowej projektu inwestycyjnego

Założenia do projekcji dla "scenariusza bez projektu" (metoda złożona)

Wyszczególnienie/Pozycja	Stawka/Wskaźnik	Źródło danych/Objaśnienia/Uwagi
1. Założenia do analizy finansowej		
1.1. PLAN PRZYCHODÓW OPERACYJNYCH DLA SCENARIUSZA BEZ PROJEKTU 1.1.1. Program sprzedaży ... 1.1.2. Prognozowane opłaty (ceny, taryfy) ... 1.1.3. Pozostałe przychody ... 1.2. PLAN KOSZTÓW OPERACYJNYCH DLA SCENARIUSZA BEZ PROJEKTU 1.3. Prognoza kapitału obrotowego dla scenariusza bez projektu <u>Wskaźniki wyrażone ilościami dni</u> Zapasy (w odniesieniu do kosztów operacyjnych bez amortyzacji) Należności krótkoterminowe (w odniesieniu do przychodów operacyjnych) Zobowiązania krótkoterminowe (w odniesieniu do kosztów operacyjnych poza amortyzacją) 1.4. POZOSTAŁE ZAŁOŻENIA DLA SCENARIUSZA BEZ PROJEKTU		

Założenia projekcji finansowej dla celów przeprowadzenia analizy ekonomiczno-finansowej projektu inwestycyjnego

Założenia do projekcji dla "scenariusza z projektem" (metoda złożona)

[illegible]

...		
3. Założenia do analizy ekonomicznej opracowanej przy wykorzystaniu "Analizy kosztów i korzyści"		
3.1. KOREKTY FISKALNE		
...		
3.2. RACHUNEK KOSZTÓW I KORZYŚCI SPOŁECZNYCH		
3.3. POZOSTAŁE ZAŁOŻENIA		
...		

ARKUSZ OBLICZEŃ

wg indywidualnego modelu analityka

metoda złożona

Gdzie zamieszczone winny być:

1. Plan nakładów odtworzeniowych (netto, brutto).
2. Analiza popytu.
3. Projekcje kształtowania się poziomu przychodów operacyjnych.
4. Projekcje kształtowania się poziomu kosztów operacyjnych.
5. Projekcje kształtowania się poziomu kapitału obrotowego.
6. Plan kredytowy wraz z wysokością kosztów finansowych (odsetek).
7. Plan amortyzacji i wyliczenie wartości rezidualnej.
8. Projekcje kształtowania się poziomu zysku/straty netto.
9. Inne projekcje zależnie od specyfiki projektu.

Tabele należy sporządzić w następującym układzie:

1. Dla scenariusza (działalność/podmiot) bez projektu
2. Dla scenariusza (działalność/podmiot) z projektem
3. Dla projektu UE

[illegible][illegible]

[illegible]

Tabela 3. Kapitał obrotowy

[illegible]

Tabela 4. Pozostałe wielkości finansowe

[illegible]

[illegible]

Tabela 5. Przepływy pieniężne - scenariusz bez projektu [PLN]

[illegible]

Tabela 6. Przepływy pieniężne - scenariusz z projektem [PLN]

[illegible]

Tabela 8. Finansowa efektywność inwestycji - Projekt UE [PLN]

[illegible]

[illegible]

Tabela 10. Trwałość finansowa - scenariusz z projektem [PLN]

[illegible]

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Tabela 2. Ekonomiczna analiza kosztów i korzyści Projekt UE [PLN] - B/C

Lp.	Kategoria/Okres projekcji	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	Rok ...	
I.	Wpływy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
II.	Korekty fiskalne																														
III.	Korzyści społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Razem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
IV.	Wydatki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
V.	Korekty fiskalne																														
VI.	Koszty społeczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Razem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Stopa dyskontowa																														
	Ekonomiczny Wskaźnik Korzyści/Koszty (B/C)	#DZIEL/0!																													

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 1b do wniosku o dofinansowanie

STUDIUM WYKONALNOŚCI INWESTYCJI WNIOSKODAWCÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WSPARCIE W RAMACH FEO 2021-2027 (wersja uproszczona)

Priorytet: Fundusze europejskie wspierające inwestycje społeczne w Opolskim

Działanie: 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Cel polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Cel szczegółowy: EFRR.CP4.III - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Wersja 1

Opole, marzec 2025 r.

- A. Identyfikacja projektu**
- B. Koszty realizacji projektu oraz ich szczegółowe uzasadnienie**
- C. Potencjał Wnioskodawcy**
- D. Cel i uzasadnienie projektu**
- E. Zgodność z polityką konkurencji (pomoc publiczna)**
- F. Analiza popytu i analiza korzyści**
- G. Sytuacja finansowa Wnioskodawcy oraz jej prognoza**
- H. Odniesienie do kryteriów oceny projektu - kryteria merytoryczne szczegółowe**
- I. Odniesienie do kryteriów oceny projektu - kryteria merytoryczne punktowane**
- J. Oświadczenie wnioskodawcy**

A. Identyfikacja projektu

Tytuł projektu: (do uzupełnienia)

Proszę opisać:

1. Zarys i ogólny charakter projektu;
2. **zestawienie zakupywanego sprzętu** (w przypadku, gdy koszty kwalifikowane projektu obejmują zakup sprzętu/wyposażenia oraz wartości niematerialnych i prawnych, należy wypełnić tabelę):

Lp.	Nazwa kosztu (np. Nazwa / Rodzaj sprzętu / Zestawu sprzętu ¹ / wartości niematerialne i prawne)	Główne parametry	Cena jednostkowa ² [PLN]	Liczba	Wartość ogółem [PLN]	Nr zadania (np. 1, 2, 3) - zgodnie z pkt. 5 wniosku
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
SUMA						

3. Grupę docelową projektu oraz problemy ją dotyczące.
4. Informacje o miejscu prowadzenia biura projektu³.

¹ W przypadku zestawu należy ogólnie określić, co wchodzi w jego skład.

² W sytuacji, gdy Wnioskodawca zaliczy podatek VAT do wydatków kwalifikowalnych kwoty, należy wpisać wartości brutto.
W pozostałych przypadkach należy wykazać kwoty netto.

UWAGA! Podatek VAT jest kosztem kwalifikowanym tylko wtedy, gdy w żaden sposób nie będzie mógł zostać odzyskany przez Wnioskodawcę. Możliwość odzyskania podatku VAT dyskwalifikuje taki wydatek, jako kwalifikowalny!

³ Wnioskodawca powinien wskazać, że **prowadzi/będzie prowadził biuro projektu na terenie województwa opolskiego**.

W przypadku gdy biuro projektu zlokalizowane będzie poza siedzibą wnioskodawcy (wskazaną w punkcie 2.1 wniosku o dofinansowanie), należy wskazać jego dokładny adres.

B. Koszty realizacji projektu oraz ich szczegółowe uzasadnienie

Proszę opisać:

1. Koszty realizacji projektu oraz ich uzasadnienie;

Przedstawione koszty oraz ich szczegółowe uzasadnienie pozwolą na weryfikację rzeczywistej potrzeby oraz adekwatności planowanych do poniesienia wydatków.

- a) całkowita wartość projektu (PLN):** (do uzupełnienia);
- b) całkowita wartość wydatków kwalifikowanych (PLN):** (do uzupełnienia);
- c) całkowita wartość dofinansowania (PLN):** (do uzupełnienia);
- d) wydatki na dostępność** (wraz z metodologią ich obliczenia):
- e) uzasadnienie poniesienia kosztów** (do uzupełnienia):

Uzasadnienie powinno zawierać:

- Rodzaje kosztów, ich specyfikację/główne parametry wraz z ich wstępną wyceną dokonaną przez potencjalnych wykonawców lub oszacowaną na podstawie danych historycznych;
- Uzasadnienie konieczności zakupu poszczególnych towarów, usług;
- Należy powiązać konkretny wydatek lub grupę wydatków z numerem zadania we wniosku o dofinansowanie projektu;
- Dotyczy tylko wydatków kwalifikowalnych. W sytuacji, gdy Wnioskodawca zaliczy podatek VAT do kosztów kwalifikowanych kwoty należy wpisać w wartości brutto. W pozostałych przypadkach należy wykazać kwoty netto.

C. Potencjał Wnioskodawcy

Proszę opisać:

1. Doświadczenie Wnioskodawcy w zakresie wdrażania zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu.
2. Doświadczenie we współpracy z innymi podmiotami.
3. Potencjał kadrowy Wnioskodawcy i jego doświadczenie w obszarach planowanych do realizacji w ramach projektu.
4. Potencjał techniczny Wnioskodawcy.

W ramach potencjału technicznego proszę również opisać posiadane prawo do dysponowania nieruchomością, w której realizowany będzie projekt. W przypadku formy władania nieruchomością na podstawie stosunku zobowiązaniowego wynikającego z zawartej umowy, np. najmu lub dzierżawy, proszę również wskazać na okres obowiązywania umowy oraz okres jej wypowiedzenia, a także proszę opisać inne ewentualne ograniczenia w dysponowaniu nieruchomością. Wnioskodawca może dostarczyć kopię umowy stanowiącej prawo do dysponowania nieruchomością w ramach Załącznika nr 8 do wniosku o dofinansowanie.

5. Proszę o podanie linku/odnośnika do aktualnego aktu/statutu powołującego jednostkę (jeśli dotyczy).

D. Cel i uzasadnienie projektu

Proszę o dokonanie analizy celów projektu odnośnie ich zgodności z celami realizowanymi w ramach osi priorytetowej, w ramach której składany jest dany wniosek. Cele projektu, zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie powinny zostać określone w oparciu o analizę potrzeb danego środowiska społeczno-gospodarczego, z uwzględnieniem zjawisk najbardziej adekwatnych do skali oddziaływania projektu.

Proszę o:

1. Wskazanie celów realizacji projektu (cel główny i szczegółowe);
2. Określenie jakie korzyści społeczno-gospodarcze pozwoli wdrożyć realizowany projekt;
3. Określenie czy realizowane w ramach projektu cele są ze sobą logicznie powiązane;
4. Proszę wykazać logiczne powiązanie projektu z ogólnymi celami realizacji osi priorytetowej FEO 2021 2027, w ramach której jest realizowany przedmiotowy projekt.

E. Zgodność z polityką konkurencji (pomoc publiczna)

Udzielanie pomocy w ramach programu wymaga stosowania zasad pomocy publicznej. Oznacza to, że w przypadku składania wniosków przez beneficjentów prowadzących działalność gospodarczą, przez którą należy rozumieć - zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości - *oferowanie towarów i usług na rynku także przez podmioty publiczne*, udzielanie wsparcia musi następować z uwzględnieniem warunków dopuszczalności pomocy publicznej. Decydujące znaczenie dla określenia czy dana działalność jest działalnością gospodarczą, jest stwierdzenie czy mogłaby być, co do zasady prowadzona przez podmiot prywatny w celu osiągnięcia zysku.

W punkcie tym należy zamieścić następujące informacje:

- a) czy beneficjent prowadzi/będzie prowadził działalność gospodarczą i jaki jest/będzie jej zakres?,
- b) na jaki cel beneficjent przeznacza/będzie przekazywał środki uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej?,

oraz przeprowadzić test pomocy publicznej odnosząc się do poniższych warunków:

- *transfer środków publicznych* – wsparcie przekazywane jest przez państwo lub przy wykorzystaniu zasobów państwowych,
- *korzyść ekonomiczna* – występuje wtedy, gdy przekazywane jest wsparcie o charakterze bezzwrotnym, udzielane są pożyczki/kredyty z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej (stopy referencyjnej KE), dokonuje się odroczenia/rozłożenia na raty płatności po stopie niższej od stopy rynkowej,
- *selektywność* – wsparcie uprzywilejowuje konkretne przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, bądź produkcję określonych towarów,
- *wpływ na konkurencję* – wsparcie zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji,
- *wpływ na wymianę handlową* – zgodnie z Traktatem WE każda pomoc, która wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest uznawana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

Przepisom o pomocy publicznej podlegają wszystkie kategorie podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą, niezależnie od formy prawnej i źródeł finansowania oraz tego czy są nastawione na zysk.

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Finansowanie usług o charakterze ogólnogospodarczym obejmujących taką działalność, jak np.: świadczenie określonych usług transportowych stanowi jeden z kluczowych problemów rozpatrywanych w świetle wspólnotowych zasad udzielania pomocy publicznej. Ważne jest, żeby rekompensata pokrywała dokładnie koszty świadczenia usługi, a nie stanowiła dodatkowego źródła zysku przedsiębiorstwa, gdyż wtedy byłaby traktowana jako pomoc publiczna i podlegała wszelkim rygorom zasad jej udzielania, łącznie ze zwrotem wraz z odsetkami.

1. Proszę wskazać czy:

- a) wnioskodawca prowadzi/będzie prowadził działalność gospodarczą i jaki jest/będzie jej zakres:** (do uzupełnienia);
- b) na jaki cel beneficjent przeznacza/będzie przekazywał środki uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej:** (do uzupełnienia).

2. Dodatkowo należy przeprowadzić test pomocy publicznej odnoszący się do poniższych warunków:

- a) transfer środków publicznych:** (do uzupełnienia);
- b) korzyść ekonomiczna:** (do uzupełnienia);
- c) selektywność:** (do uzupełnienia);
- d) wpływ na konkurencję:** (do uzupełnienia);
- e) wpływ na wymianę handlową:** (do uzupełnienia).

F. Analiza popytu i analiza korzyści

Proszę opisać:

1. Zidentyfikowanie i określenie społecznego zapotrzebowania na realizację przedmiotowego projektu. W analizie proszę uwzględnić zarówno bieżący (w oparciu o aktualne dane) jak również prognozowany popyt (w oparciu o prognozy uwzględniające m.in. wskaźniki makroekonomiczne i społeczne).
2. Proszę dokonać analizy korzyści wynikających z przyjęcia określonego rozwiązania. Proszę uzasadnić, że zostało wybrane najkorzystniejsze z rozwiązań w oparciu o uzasadnienie uwzględniające szereg kryteriów, m.in. kryteria techniczne, instytucjonalne, ekonomiczne i środowiskowe.

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

G.Sytuacja finansowa Wnioskodawcy oraz jej prognoza

Proszę o załączenie:

1. Sprawozdania finansowego za poprzedni zamknięty rok obrotowy;
2. Prognozy finansowej prezentującej planowane dochody oraz wydatki Wnioskodawcy.

H.Odniesienie do kryteriów oceny projektu - kryteria merytoryczne szczegółowe

Należy dokonać odniesienia do kryteriów oceny projektu, przedstawionych w załączniku nr 8 do Regulaminu wyboru projektów.

Kryteria merytoryczne bezwzględne

- 1. Projekt jest zgodny z dokumentami wyższego rzędu w obszarze rozwoju usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 2. Realizacja projektu wpłynie na zwiększenie dostępności usług świadczonych w lokalnej społeczności (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 3. Wsparcie musi być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami tych usług**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 4. Projekt jest komplementarny z interwencjami/ celami szczegółowymi EFS+**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 5. Projekt nie dotyczy placówek świadczących usługi w formie instytucjonalnej**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 6. Analiza problemów w kwestii wsparcia mieszkalnictwa (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)**

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

7. Inwestycje w mieszkalnictwo (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

8. Liczba miejsc w mieszkaniu (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

9. Zgodność z dokumentem pn. Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

10. Wsparcie infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej (dot. typu przedsięwzięć: 2)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

11. Ocena efektów pilotażu Centrów Usług Społecznych (dot. typu przedsięwzięć: 3)⁴

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

I. Odniesienie do kryteriów oceny projektu - kryteria merytoryczne punktowane

Należy dokonać odniesienia do kryteriów oceny projektu, przedstawionych w załączniku nr 8 do Regulaminu wyboru projektów.

1. Ocena Koncepcji funkcjonowania placówki (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

2. Dostępność komunikacyjna wspieranej inwestycji

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

3. Zwiększenie dostępności określonych usług, zgodnie z indywidualnymi potrzebami dzieci przebywających w pieczy zastępczej (dot. typu przedsięwzięć 4 i 8)

⁴ Kryterium obowiązuje w ramach naborów ogłoszonych po opublikowaniu przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej raportu końcowego z badania efektów pilotażu CUS.

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 4. Zwiększenie dostępności określonych usług, zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (dot. typów przedsięwzięć: 1, 8)**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 5. Komplementarność projektu**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 6. Wpływ projektu na ograniczenie problemów społecznych występujących na terenie województwa opolskiego**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 7. Ocena koncepcji funkcjonowania centrum usług społecznych (dot. typu przedsięwzięć: 3)**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 8. Dostępność do infrastruktury kulturalnej (lokalne centra kultury, kluby seniora, dom kultury, domy spotkań itp.) (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 9. Dostępność do infrastruktury sportowej (basen, boisko, sala sportowa, korty tenisowe, itp.) (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 10. Projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 11. Doświadczenie Wnioskodawcy**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

- 12. Realizacja projektu w powiatach o największej liczbie odbiorców pomocy społecznej**

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

13. Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną z pieczą zastępczą, osobami opuszczającymi pieczę i rodzinami w kryzysie (dot. typu przedsięwzięć: 4 i 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

14. Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą zakładów aktywności zawodowej i warsztatów terapii zajęciowej (dot. typu przedsięwzięć: 2)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

15. Realizacja projektu w powiatach o deficytowym dostępie do infrastruktury mieszkaniowej (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)

NIE WYPEŁNIAĆ – kryterium NIE DOTYCZY przedmiotowego naboru

16. Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną z opieką nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami (dot. typu przedsięwzięć: 1 i 8)

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

17. Projekt realizowany w partnerstwie

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

18. Udział środków własnych wyższy od minimalnego

Uzasadnienie/obliczenia wraz z metodologią: (do uzupełnienia)

J. Oświadczenie Wnioskodawcy

Oświadczam(y), że wszelkie informacje przedstawione w niniejszym dokumencie są prawdziwe, przedstawione w sposób rzetelny oraz przygotowane w oparciu o najpełniejszą wiedzę dotyczącą Wnioskodawcy oraz perspektywy i możliwości jego rozwoju.

Podpis* osoby/osób uprawnionej/uprawnionych do występowania w imieniu Wnioskodawcy:

1. Imię i Nazwisko:** (do uzupełnienia);

Funkcja: (do uzupełnienia);

Data: (do uzupełnienia);

2. Imię i Nazwisko:** (do uzupełnienia);

Funkcja: (do uzupełnienia);

Data: (do uzupełnienia);

Podpis: (do uzupełnienia).

* należy podpisać dokument za pomocą podpisu elektronicznego – zgodnie z warunkami wskazanymi w załączniku nr 2 do Regulaminu wyboru projektów.

** w razie konieczności należy powielić

Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 2 do wniosku o dofinansowanie

FORMULARZ W ZAKRESIE WPŁYWU PROJEKTU NA ŚRODOWISKO

Wersja 1
Opole, marzec 2025 r.

Tytuł projektu: *(do uzupełnienia)*

**I. FORMULARZ W ZAKRESIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Z UWZGLĘDNIENIEM ZASADY „NIE CZYŃ ZNACZĄCEJ SZKODY” (ZASADY DNSH)**

A.1. Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska i zrównoważoną środowiskowo działalnością gospodarczą:

W celu określenia stopnia, w jakim dany projekt jest zrównoważony środowiskowo (a dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo), ocenia się czy wnosi on istotny wkład w realizację, co najmniej jednego z celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia o taksonomii oraz czy nie wyrządza znaczących szkód dla żadnego z celów środowiskowych określonych w art. 9, zgodnie z zapisami art. 17, a także spełnia techniczne kryteria kwalifikacji, które zostały ustanowione przez Komisję dla danego rodzaju działalności w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2139.

A.1.1. Jak projekt wpisuje się w politykę ochrony środowiska i zrównoważoną działalność gospodarczą?

(do uzupełnienia)

A.2. Stosowanie dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywa SOOŚ” tj. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L z 2001 r. Nr 197, str. 30).

A.2.1. Czy projekt jest realizowany w wyniku planu lub programu, innego niż Fundusze Europejskie? - podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

A.2.2 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie A.2.1 zaznaczono „TAK”, należy określić, czy dany plan lub program podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą SOOŚ – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

– Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE”, należy podać krótkie wyjaśnienie:

(do uzupełnienia)

- Jeżeli zaznaczono odpowiedź „TAK”, należy podać nietechniczne streszczenie (przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem I do dyrektywy 2001/42/WE) sprawozdania dotyczącego środowiska oraz informacji wymaganych w art. 9 ust. 1 lit. b) przedmiotowej dyrektywy (łącze internetowe albo kopię elektroniczną):

(do uzupełnienia)

A.3. Stosowanie dyrektywy 2011/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywa OOS”-

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.):

A.3.1. Czy projekt wymieniono w następujących załącznikach do dyrektywy OOS (jeżeli projekt składa się z szeregu robót/działań/usług, które są zaklasyfikowane do różnych grup, informacje należy podać oddzielnie dla poszczególnych zadań inwestycyjnych) – proszę podkreślić właściwą odpowiedź):

- a) załączniku I do tej dyrektywy (należy przejść do pytania A.3.2);
- b) załączniku II do tej dyrektywy (należy przejść do pytania A.3.3);
- c) żadnym z powyższych załączników - należy przejść do pytania A.4 (w odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć wskazanych w żadnym z powyższych załączników dyrektywy, a ujętych wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy przejść do pytania A.3.4.) oraz przedstawić wyjaśnienie poniżej; proszę wyjaśnić czy przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wg prawa krajowego, jeżeli nie, proszę załączyć wymagane oświadczenie (wzór oświadczenia zawarty został we wzorze „Formularza w zakresie wpływu projektu na środowisko”).

(do uzupełnienia)

W odniesieniu do projektów, które nie obejmują przedsięwzięć wskazanych w żadnym z powyższych załączników dyrektywy, a ujętych wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy przejść do pytania A.3.3.

A.3.2. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem I do dyrektywy OOS (dotyczy to również projektów obejmujących przedsięwzięcia ujęte wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko), **należy załączyć następujące dokumenty i przedstawić poniżej dodatkowe informacje i wyjaśnienia** (dodatkowe informacje powinny obejmować głównie wybrane elementy procedury OOS istotne w odniesieniu do projektu (np. analizę danych, badania i oceny, dodatkowe):

- a) nietechniczne streszczenie raportu z OOŚ (przygotowane zgodnie z art. 5 i załącznikiem IV do dyrektywy 2011/92/UE) lub cały raport (tylko w przypadku, gdy uzasadnienie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawiera wymaganych informacji);
- b) informacje na temat konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz w stosownych przypadkach z innymi państwami członkowskimi przeprowadzonych zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy OOŚ (tylko w przypadku, gdy uzasadnienie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zawiera powyższych informacji);
- c) decyzję właściwego organu wydaną zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy OOŚ (w przypadkach gdy procedurę OOŚ zakończono prawnie wiążącą decyzją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję w rozumieniu dyrektywy 2011/92/UE, Wnioskodawca załącza do wniosku dokument, podpisany przez osoby uprawnione do jego reprezentacji, w którym zobowiązuje się do terminowego działania w celu uzyskania ww. zezwolenia na inwestycję oraz do rozpoczęcia prac dopiero po jego uzyskaniu), w tym informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej (należy podać numer i datę wydania decyzji oraz informacje dotyczące sposobu podania jej do wiadomości publicznej).

(do uzupełnienia)

A.3.3. Jeżeli projekt objęty jest załącznikiem II do przedmiotowej dyrektywy (dotyczy to również projektów obejmujących przedsięwzięcia ujęte wg prawa krajowego jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko),
czy przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko? – proszę podkreślić właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

Jeżeli zaznaczono odpowiedź „TAK”, należy załączyć niezbędne dokumenty wskazane w pkt A.3.2.

Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE”, należy podać następujące informacje:

- ustalenie wymagane w art. 4 ust. 4 dyrektywy OOŚ (w formie określanej mianem „decyzji dotyczącej preselekcji” lub „decyzji „screeningowej”);
- progi, kryteria lub przeprowadzone indywidualne badania przedsięwzięć, które doprowadziły do wniosku, że OOŚ nie była wymagana (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej);
- wyjaśnienie powodów, dla których projekt nie ma znaczących skutków środowiskowych, biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria selekcji określone w załączniku III do dyrektywy OOŚ (nie ma konieczności przedstawienia przedmiotowych informacji, jeżeli zawarto je już w decyzji wspomnianej w pkt a) powyżej).

(do uzupełnienia)

A.3.4. Zezwolenie na inwestycję/pozwolenie na budowę (w stosownych przypadkach):

A.3.4.1. Czy projekt jest już na etapie budowy (co najmniej jedno zamówienie na roboty budowlane)? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK (Komisja Europejska nie dopuszcza projektów znajdujących się na etapie budowy (odpowiedź „TAK” na pytanie A.3.4.1.), w przypadku których nie posiadano zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do co najmniej jednego zamówienia na roboty budowlane w momencie przedstawienia ich Komisji Europejskiej)
- b) NIE.

A.3.4.2. Czy udzielono już zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do danego projektu (w przypadku co najmniej jednego zamówienia publicznego na roboty budowlane)? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE (Komisja Europejska nie dopuszcza projektów znajdujących się na etapie budowy (odpowiedź „TAK” na pytanie A.3.4.1.), w przypadku których nie posiadano zezwolenia na inwestycję/pozwolenia na budowę w odniesieniu do co najmniej jednego zamówienia na roboty budowlane w momencie przedstawienia ich Komisji Europejskiej).

A.3.4.3. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „TAK” (na pytanie A 3.4.2), należy podać datę.

(do uzupełnienia)

A.3.4.4. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „NIE” (na pytanie A. 3.4.2), należy podać datę złożenia oficjalnego wniosku o zezwolenie na inwestycję:

(do uzupełnienia)

A.3.4.5. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Nie” (na pytanie A.3.4.2.), należy określić przeprowadzone dotychczas czynności administracyjne i opisać te, które pozostały do przeprowadzenia:

(do uzupełnienia)

A.3.4.6. Kiedy oczekuje się wydania ostatecznej decyzji (lub ostatecznych decyzji)?

(do uzupełnienia)

A.3.4.7. Należy określić właściwy organ (lub właściwe organy), który wydał lub wyda zezwolenie na inwestycję:

(do uzupełnienia)

A.4. ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU

Dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, jeżeli działalność ta wnosi istotny wkład w ustabilizowanie stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie pozwalającym zapobiec groźnej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny, zgodnie z długoterminowym celem dotyczącym temperatury, określonym w porozumieniu paryskim, poprzez niedopuszczanie do powstania emisji gazów cieplarnianych lub ich ograniczanie lub zwiększanie pochłaniania gazów cieplarnianych, w tym poprzez innowację procesową lub produktową.

A.4.1 Łagodzenie zmian klimatu: Czy oczekuje się, że projekt doprowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

(do uzupełnienia)

A.5. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU

Dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, jeżeli działalność ta obejmuje rozwiązania w zakresie adaptacji, które istotnie ograniczają ryzyko niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych dla tej działalności gospodarczej albo istotnie ograniczają te niekorzystne skutki bez zwiększania ryzyka niekorzystnych skutków wywieranych na ludzi, przyrodę lub gdy zapewnia rozwiązania w zakresie adaptacji, które wnoszą istotny wkład w zapobieganie ryzyku niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych wywieranych na ludzi, przyrodę.

A.5.1 Czy oczekuje się, że projekt doprowadzi do zwiększonego niekorzystnego wpływu obecnego i spodziewanego przyszłego klimatu na samo działanie lub na ludność, przyrodę lub aktywa? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

(do uzupełnienia)

A.5.2. Czy przyjęto rozwiązania w celu zapewnienia odporności na bieżącą zmienność klimatu i przyszłe zmiany klimatu w ramach projektu – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

(do uzupełnienia).

A.6 Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich

Dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, jeżeli działalność ta wnosi istotny wkład w osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód, w tym jednolitych części wód powierzchniowych i wód podziemnych, albo w zapobieganie pogorszeniu się dotychczas dobrego stanu jednolitych części wód, lub wnosi istotny wkład w osiągnięcie dobrego stanu środowiska wód morskich lub w zapobieganie pogorszeniu ich dotychczas dobrego stanu.

A.6.1. Czy projekt obejmuje zmiany charakterystyki fizycznej lub chemicznej części wód powierzchniowych, wód gruntowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, które pogarszają stan jednolitej części wód lub uniemożliwiają osiągnięcie dobrego stanu wód w tym stanu wód morskich?- podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

A.6.2. Jeżeli zaznaczono odpowiedź „Tak”, należy przedstawić ocenę oddziaływania na jednolite części wód i szczegółowe wyjaśnienie sposobu, w jaki spełniono lub w jaki zostaną spełnione wszystkie warunki zgodnie z art. 4 ust. 7 ramowej dyrektywy wodnej.

(do uzupełnienia)

A.7. Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling

Dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich ponowne użycie i recykling, jeżeli działalność ta wykorzystuje bardziej efektywnie w produkcji zasoby naturalne, w tym pochodzące ze zrównoważonych źródeł surowce pochodzenia biologicznego i inne surowce. Zwiększa trwałość produktów, a także możliwości ich naprawy, ulepszenia lub ponownego użycia, szczególnie w procesie projektowania i produkcji. Zwiększa możliwości recyklingu produktów, istotnie ogranicza zawartość substancji niebezpiecznych oraz prowadzi do zastąpienia tych substancji. Przedłuża okres użytkowania produktów, w tym poprzez ich ponowne wykorzystanie, zwiększa wykorzystywanie surowców wtórnych i podniesienia ich jakości, również poprzez wysokiej jakości recykling odpadów. Zapobiega wytwarzaniu odpadów, w tym wytwarzaniu odpadów pochodzących z wydobywania minerałów oraz odpadów z budowy i rozbiórki budynków, lub ogranicza ich wytwarzanie. Intensyfikuje działania w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów. Pobudza rozwój infrastruktury gospodarowania odpadami niezbędnej do zapobiegania ich powstawaniu, do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów, minimalizuje spalanie odpadów i prowadzi do uniknięcia unieszkodliwiania odpadów, w tym składowania, zgodnie z zasadami hierarchii postępowania z odpadami.

A.7. 1 Czy projekt ma istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich ponowne użycie i recykling? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

A.7.2 Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt spełnia cele określone w art. 1 dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. W szczególności, w jakim stopniu projekt jest spójny z odpowiednim planem gospodarki odpadami (art. 28), hierarchią postępowania z odpadami (art. 4) i w jaki sposób projekt przyczynia się do osiągnięcia celów w zakresie recyklingu (art. 11 ust. 2).

(do uzupełnienia)

A.8. Zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrola

Dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę, jeżeli działalność ta wnosi istotny wkład w ochronę środowiska przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie lub, gdy nie jest to możliwe do realizowania, ograniczania emisji zanieczyszczeń (innych niż emisje gazów cieplarnianych) do powietrza, wody lub ziemi. Dąży do poprawy jakości powietrza, wody lub gleby na obszarach, na których prowadzona jest dana działalność gospodarcza, przy jednoczesnym minimalizowaniu wszelkich niekorzystnych skutków lub zagrożeń dla zdrowia ludzi i dla środowiska. Zapobiegania wszelkim niekorzystnym skutkom dla zdrowia ludzi i dla środowiska wynikającym z produkcji, stosowania lub unieszkodliwiania chemikaliów lub minimalizowania takich niekorzystnych skutków.

A.8.1. Czy oczekuje się, że projekt doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

(do uzupełnienia)

A.9. Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów

Dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów, jeżeli działalność ta wnosi istotny wkład w ochronę, zachowanie, odbudowę bioróżnorodności lub w osiągnięcie dobrego stanu ekosystemów, lub w ochronę ekosystemów będących dotychczas w dobrym stanie. Poprzez zachowanie przyrody i bioróżnorodności, w tym osiągnięcie korzystnego stanu zachowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych oraz gatunków lub zapobieganie pogorszeniu ich

dotychczas korzystnego stanu zachowania, oraz ochronę i odbudowę ekosystemów lądowych, morskich i innych ekosystemów wodnych w celu poprawy ich stanu i zwiększenia ich zdolności do świadczenia usług ekosystemowych. Poprzez zrównoważone użytkowanie gruntów i gospodarowanie nimi, w tym odpowiednią ochronę bioróżnorodności gleby, neutralność degradacji gruntów i remediację terenów zanieczyszczonych. A także poprzez zrównoważone praktyki rolnicze, w tym praktyki, które przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności lub do powstrzymania degradacji gleby i innych ekosystemów, wylesiania i utraty siedlisk lub do zapobiegania tym procesom oraz zrównoważoną gospodarkę leśną, w tym praktyki i sposoby wykorzystywania lasów i gruntów leśnych, które przyczyniają się do zwiększenia bioróżnorodności lub do powstrzymania degradacji ekosystemów, wylesiania i utraty siedlisk lub do zapobiegania tym procesom.

A.9.1 Czy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami znacząco negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000? – podkreśl właściwą odpowiedź:

- a) TAK
- b) NIE

A.9.2 Jeżeli w odpowiedzi na pytanie A.9.1 zaznaczono „Tak”, należy przedstawić:

- 1) decyzję właściwego organu oraz odpowiednią ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej;
- 2) jeżeli właściwy organ ustalił, że dany projekt ma istotny negatywny wpływ na jeden obszar lub więcej obszarów objętych lub które mają być objęte siecią Natura 2000, należy przedstawić:
 - kopię standardowego formularza zgłoszeniowego „Informacje dla Komisji Europejskiej zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej, zgłoszone Komisji (DG ds. Środowiska) lub;
 - opinię Komisji zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej w przypadku projektów mających istotny wpływ na siedliska lub gatunki o znaczeniu priorytetowym, które są uzasadnione tak ważnymi względami jak nadrzędny interes publiczny inny niż zdrowie ludzkie i bezpieczeństwo publiczne lub korzystne skutki o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

II. OŚWIADCZENIE O BRAKU KONIECZNOŚCI PRZEPROWADZENIA POSTĘPOWANIA W SPRAWIE OŚ I WYDANIA DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

W związku z ubieganiem się *(do uzupełnienia pełna nazwa Wnioskodawcy)*
o przyznanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021 - 2027 na realizację projektu *(do
uzupełnienia nazwa projektu)* oświadczam, że:

Po przeprowadzonej weryfikacji planowanego do realizacji projektu polegającego na:
(do uzupełnienia krótki opis projektu) stwierdza się, że żadne z planowanych zadań/działań nie
jest przedsięwzięciem mogąącym znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy
o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094
z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie
przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.)

Ja niżej podpisany oświadczam, że jestem świadom odpowiedzialności karnej za podanie
fałszywych danych lub złożenie fałszywych oświadczeń (zgodnie z art. 47, pkt 2 Ustawy z dnia 28
kwietnia 2022 r. r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych
w perspektywie finansowej 2021-2027).

- NIE DOTYCZY *(do uzupełnienia)* – skreśl tę opcję lub podkreśl jako wybraną.

III. WPŁYW PROJEKTU NA ZASADĘ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Proszę przedstawić jaki wpływ będzie miał projekt na zasadę zrównoważonego rozwoju.
Głównym założeniem tej zasady jest zachowanie zasobów i walorów środowiska w stanie
zapewniającym trwałe i nie doznające uszczerbku możliwości korzystania z nich zarówno przez
obecne, jak i przyszłe pokolenia. Działania te muszą jednocześnie nie stać w sprzeczności z
zachowaniem trwałości procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej.
(do uzupełnienia)

IV. ODPORNOŚĆ INFRASTRUKTURY NA ZMIANY KLIMATU

Proszę przedstawić zgodność projektu z art. 73 ust. 2 lit. j) Rozporządzenie Parlamentu
Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. tzn. czy inwestycja w
infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat przewidziana
w ramach projektu jest odporna na zmiany klimatu.

(do uzupełnienia)

V. OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY:

Oświadczam(y), że wszelkie informacje przedstawione w niniejszym dokumencie są prawdziwe, przedstawione w sposób rzetelny oraz przygotowane w oparciu o najpełniejszą wiedzę dotyczącą przedsięwzięcia wskazanego we wniosku o dofinansowanie.

Podpis osoby/osób uprawnionej/uprawnionych do występowania w imieniu Wnioskodawcy:

Imię i Nazwisko:

Funkcja/Stnowisko:

Data:

Podpis:

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 7 do wniosku o dofinansowanie

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O ZGODNOŚCI PROJEKTU Z POMOCĄ PUBLICZNĄ

Opole, marzec 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nazwa i adres wnioskodawcy
(miejsce i data)

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O ZGODNOŚCI PROJEKTU Z POMOCĄ PUBLICZNĄ

W związku z ubieganiem się (proszę podać nazwę *wnioskodawcy oraz jego status prawny*) o przyznanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu FEO 2021-2027, na realizację projektu (proszę podać nazwę projektu), oświadczam, co następuje:

- realizowany projekt jest/nie jest objęty pomocą publiczną (niewłaściwe należy skreślić);
- posiadam/nie posiadam(niewłaściwe należy skreślić) statusu mikro-, małego, lub średniego przedsiębiorcy (niewłaściwe należy skreślić);
- zarówno w trakcie realizacji projektu jak i w ciągu 10 lat po jego zakończeniu infrastruktura nabyta bądź wytworzona w ramach projektu będzie/nie będzie (niewłaściwe należy skreślić) wykorzystywana do wykonywania działalności gospodarczej w rozumieniu prawa wspólnotowego, to jest działalności polegającej na oferowaniu dóbr lub usług na określonym rynku.

Ja niżej podpisany jestem świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 kodeksu karnego, dotyczącej poświadczania nieprawdy, co do okoliczności mającej znaczenie prawne.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 7 A **do wniosku o dofinansowanie**

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY **O NIEOTRZYMANIU POMOCY PUBLICZNEJ**

Wersja 1
Opole, marzec 2025 r.

Nazwa i adres wnioskodawcy

(miejsce i data)

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O NIEOTRZYMANIU POMOCY PUBLICZNEJ

Oświadczam, że

.....
.....

(imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo firma, siedziba i adres podmiotu
ubiegającego się o pomoc)

nie otrzymałem/-am pomocy publicznej na przedsięwzięcie, na którego realizację wnioskuję
o udzielenie pomocy publicznej.

.....
Imię i nazwisko

.....
Telefon

.....
Data i podpis

.....
Stanowisko służbowe

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 7 B **do wniosku o dofinansowanie**

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY **O OTRZYMANEJ POMOCY PUBLICZNEJ**

Wersja 1

Opole, marzec 2025 r.

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

(W przypadku, gdy wnioskodawca pozostaje w relacji powiązań z innymi podmiotami i stanowi z nimi „jedno przedsiębiorstwo” w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis) należy wypełnić oświadczenie znajdujące się poniżej. W przypadku, gdy wnioskodawca jest powiązany z kilkoma podmiotami należy powielić poniższe oświadczenie i wypełnić je dla każdego podmiotu powiązanego z wnioskodawcą.)

Nazwa i adres wnioskodawcy**(miejsce i data)****B. OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O OTRZYMANEJ POMOCY PUBLICZNEJ**

W związku z ubieganiem się.....(nazwa wnioskodawcy)..... o przyznanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027 na realizację projektu(nazwa projektu)..... oświadczam, że na realizację w/w projektu została mi udzielona pomoc publiczna:

Lp.	Dzień udzielenia pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Podstawa prawna otrzymanej pomocy	Nr programu pomocowego, decyzji lub umowy	Forma pomocy	Wartość otrzymanej pomocy				Przeznaczenie pomocy publicznej
						Brutto		Netto		
						PLN	Euro	PLN	Euro	
POMOC DE MINIMIS										
1.										
2.										
3.										
SUMA:										
INNA POMOC PUBLICZNA NIŻ POMOC DE MINIMIS										
1.										
2.										
3.										
SUMA:										

Ponadto oświadczam, iż w okresie ostatnich trzech lat została mi udzielona pomoc de minimis:

Lp.	Dzień udzielenia pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Podstawa prawna otrzymanej pomocy	Nr programu pomocowego, decyzji lub umowy	Forma pomocy	Wartość otrzymanej pomocy				Przeznaczenie pomocy publicznej
						Brutto		Netto		
						PLN	Euro	PLN	Euro	
POMOC DE MINIMIS										
1.										
2.										
3.										
SUMA:										

Załącznik nr 5 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ja niżej podpisany jestem świadom odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 kodeksu karnego, dotyczącego poświadczania nieprawdy, co do okoliczności mającej znaczenie prawne.

.....
(data i podpis)

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 7.1 do wniosku o dofinansowanie

FORMULARZ INFORMACJI PRZEDSTAWIANYCH PRZY UBIEGANIU SIĘ O POMOC DE MINIMIS

wersja nr 1

Opole, marzec 2025 r.

Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis

Stosuje się do pomocy de minimis udzielanej na warunkach określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023)

A. Informacje dotyczące podmiotu któremu ma być udzielona pomoc de minimis¹⁾

1) Identyfikator podatkowy NIP podmiotu

2) Imię i nazwisko albo nazwa podmiotu

3) Adres miejsca zamieszkania albo adres siedziby podmiotu

4) Identyfikator gminy, w której podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę⁴⁾

5) Forma prawna podmiotu⁵⁾

- ☐ przedsiębiorstwo państwowe
- ☐ jednoosobowa spółka Skarbu Państwa
- ☐ jednoosobowa spółka jednostki samorządu terytorialnego, w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679, z późn. zm.)
- ☐ spółka akcyjna albo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwo państwowe lub jednoosobowa spółka Skarbu Państwa są podmiotami, które posiadają uprawnienia takie, jak przedsiębiorcy dominujący w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2023 r. poz. 1689, z późn. zm.)
- ☐ jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.)
- ☐ inna (podać jaka)

A1. Informacje dotyczące wspólnika spółki cywilnej lub osobowej wnioskującego o pomoc de minimis w związku z działalnością prowadzoną w tej spółce²⁾

1a) Identyfikator podatkowy NIP wspólnika³⁾

2a) Imię i nazwisko albo nazwa wspólnika

3a) Adres miejsca zamieszkania albo adres siedziby wspólnika

6) Wielkość podmiotu, zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.⁵⁾)

- ☐ mikroprzedsiębiorca
☐ mały przedsiębiorca
☐ średni przedsiębiorca
☐ inny przedsiębiorca

7) Klasa działalności, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. nr 251, poz. 1885, z późn. zm.⁶⁾)

8) Data utworzenia podmiotu

 - -

Strona 1 z 7

9) Powiązania z innymi przedsiębiorcami⁷⁾

Czy pomiędzy podmiotem a innymi przedsiębiorcami istnieją powiązania polegające na tym, że:

a) jeden przedsiębiorca posiada w drugim większość praw głosu?

☐ tak ☐ nie

b) jeden przedsiębiorca ma prawo powołać lub odwołać większość członków organu zarządzającego lub nadzorującego innego przedsiębiorcy?

☐ tak ☐ nie

c) jeden przedsiębiorca ma prawo wywierać dominujący wpływ na innego przedsiębiorcę zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorcą lub jego dokumentami założycielskimi?

☐ tak ☐ nie

d) jeden przedsiębiorca, który jest akcjonariuszem lub współnikiem innego przedsiębiorcy lub jego członkiem, zgodnie z porozumieniem z innymi akcjonariuszami, współnikami lub członkami tego przedsiębiorcy, samodzielnie kontroluje większość praw głosu u tego przedsiębiorcy?

☐ tak ☐ nie

e) przedsiębiorca pozostaje w jakimkolwiek ze stosunków opisanych powyżej poprzez jednego innego przedsiębiorcę lub kilku innych przedsiębiorców?

☐ tak ☐ nie

W przypadku zaznaczenia przynajmniej jednej odpowiedzi twierdzącej, należy podać:

a) identyfikator podatkowy NIP wszystkich powiązanych z podmiotem przedsiębiorców

b) łączną wartość pomocy de minimis udzielonej w trzech minionych latach wszystkim powiązanym z podmiotem przedsiębiorcom⁸⁾

10) Informacja o utworzeniu wnioskodawcy/partnera w wyniku podziału innego przedsiębiorcy lub połączenia z innym przedsiębiorcą, w tym przez przejęcie innego przedsiębiorcy

Czy podmiot w ciągu trzech minionych lat:

a) powstał wskutek połączenia się innych przedsiębiorców?

☐ tak ☐ nie

b) przejął innego przedsiębiorcę?

☐ tak ☐ nie

c) powstał w wyniku podziału innego przedsiębiorcy?

☐ tak ☐ nie

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej w lit. a) lub b) należy podać:

a) identyfikator podatkowy NIP wszystkich połączonych lub przejętych przedsiębiorców

b) łączną wartość pomocy de minimis udzielonej w trzech minionych latach wszystkim połączonym lub przejętym przedsiębiorcom⁸⁾

W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej w lit. c) należy podać:

a) identyfikator podatkowy NIP przedsiębiorcy przed podziałem

b) łączną wartość pomocy de minimis udzielonej w trzech minionych latach przedsiębiorcy istniejącemu przed podziałem w odniesieniu do działalności przejmowanej przez podmiot⁸⁾

Jeśli nie jest możliwe ustalenie, jaka część pomocy de minimis uzyskanej przez przedsiębiorcę przed podziałem przeznaczona była na działalność przejętą przez podmiot, należy podać:

– łączną wartość pomocy de minimis udzielonej w trzech minionych latach przedsiębiorcy przed podziałem⁸⁾

– wartość kapitału przedsiębiorcy przed podziałem (w PLN)

– wartość kapitału podmiotu na moment podziału (w PLN)

B. Informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotu któremu ma być udzielona pomoc de minimis⁹⁾

1) Czy podmiot spełnia kryteria kwalifikujące go do objęcia postępowaniem upadłościowym?

☐ tak ☐ nie

2) Czy podmiot będący przedsiębiorcą innym niż mikro, mały lub średni znajduje się w sytuacji gorszej niż sytuacja kwalifikująca się do oceny kredytowej B-¹⁰⁾?

☐ tak ☐ nie

☐ nie dotyczy

3) Czy w odniesieniu do okresu ostatnich 3 lat poprzedzających dzień wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy de minimis:

a) podmiot odnotowuje rosnące straty?

☐ tak ☐ nie

b) obroty podmiotu maleją?

☐ tak ☐ nie

c) zwiększeniu ulegają zapasy podmiotu lub niewykorzystany potencjał do świadczenia usług?

☐ tak ☐ nie

d) podmiot ma nadwyżki produkcji¹¹⁾?

☐ tak ☐ nie

e) zmniejsza się przepływ środków finansowych?

☐ tak ☐ nie

f) zwiększa się suma zadłużenia podmiotu?

☐ tak ☐ nie

g) rosną kwoty odsetek od zobowiązań podmiotu?

☐ tak ☐ nie

h) wartość aktywów netto podmiotu zmniejsza się lub jest zerowa?

☐ tak ☐ nie

i) zaistniały inne okoliczności wskazujące na trudności w zakresie płynności finansowej?

☐ tak ☐ nie

Jeśli tak, należy wskazać jakie:

C. Informacje dotyczące działalności gospodarczej prowadzonej przez podmiot któremu ma być udzielona pomoc de minimis

Czy podmiot, któremu ma być udzielona pomoc de minimis, prowadzi działalność:

1) w sektorze rybołówstwa i akwakultury¹²⁾?

☐ tak ☐ nie

2) w dziedzinie produkcji podstawowej produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej?

☐ tak ☐ nie

3) w dziedzinie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej?

☐ tak ☐ nie

4) w sektorze drogowego transportu towarów?

☐ tak ☐ nie

Jeśli tak, to czy wnioskowana pomoc będzie przeznaczona na nabycie pojazdów wykorzystywanych do świadczenia usług w zakresie drogowego transportu towarów?

☐ tak ☐ nie

5) Czy wnioskowana pomoc de minimis przeznaczona będzie na działalność wskazaną w pkt 1-

☐ tak ☐ nie

6) W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej w pkt 1, 2 lub 4 czy zapewniona jest rozdzielnosc rachunkowa¹³⁾ uniemożliwiająca przeniesienie na wskazaną w tych punktach działalność korzyści wynikających z uzyskanej pomocy de minimis (w jaki sposób)?

☐ tak ☐ nie

☐ nie dotyczy

D. Informacje dotyczące pomocy otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów, na pokrycie których ma być przeznaczona wnioskowana pomoc de minimis

Czy wnioskowana pomoc de minimis zostanie przeznaczona na pokrycie dających się zidentyfikować kosztów?

☐ tak ☐ nie

Jeśli tak, czy na pokrycie tych samych kosztów, o których mowa powyżej, podmiot otrzymał pomoc inną niż pomoc de minimis?

☐ tak ☐ nie

Jeśli tak, należy wypełnić poniższą tabelę¹⁴⁾ w odniesieniu do ww. pomocy innej niż de minimis oraz pomocy de minimis na te same koszty.

Lp.	Dzień udzielenia pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Podstawa prawna udzielenia pomocy		Forma pomocy	Wartość otrzymanej pomocy		Przeznaczenie pomocy
			informacje podstawowe	informacje szczegółowe		nominalna	brutto	
	1	2	3a	3b	4	5a	5b	6
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								

Jeżeli w tabeli wykazano otrzymaną pomoc inną niż pomoc de minimis, należy dodatkowo wypełnić pkt 1-8 poniżej:

1) opis przedsięwzięcia:

2) koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą w wartości nominalnej i zdyskontowanej oraz ich rodzaje:

3) maksymalna dopuszczalna intensywność pomocy:

4) intensywność pomocy już udzielonej w związku z kosztami, o których mowa w pkt 2:

5) lokalizacja przedsięwzięcia:

6) cele, które mają być osiągnięte w związku z realizacją przedsięwzięcia:

7) etapy realizacji przedsięwzięcia:

8) data rozpoczęcia i zakończenia realizacji przedsięwzięcia:

E. Informacje dotyczące osoby upoważnionej do przedstawienia informacji

Imię i nazwisko

Stanowisko służbowe

Numer telefonu

Data i podpis

- 1) W przypadku gdy o pomoc de minimis wnioskuję wspólnik spółki cywilnej, jawnej albo partnerskiej albo komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej niebędący akcjonariuszem, w związku z działalnością prowadzoną w tej spółce, w formularzu podaje się informacje dotyczące tej spółki. W przypadku spółki cywilnej należy podać NIP tej spółki, nazwę pod jaką spółka funkcjonuje na rynku oraz miejsce prowadzenia działalności, a w przypadku braku nazwy i miejsca prowadzenia działalności imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich wspólników tej spółki.
- 2) Wypełnia się wyłącznie w przypadku, gdy o pomoc de minimis wnioskuję wspólnik spółki cywilnej, jawnej albo partnerskiej albo komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej niebędący akcjonariuszem, w związku z działalnością prowadzoną w tej spółce (podaje się informacje dotyczące tego wspólnika albo komplementariusza).
- 3) O ile posiada identyfikator podatkowy NIP.
- 4) Wpisuje się siedmiocyfrowe oznaczenie nadane w sposób określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.). Lista identyfikatorów gmin znajduje się na stronie internetowej http://www.uokik.gov.pl/sporzadzanie_sprawozdan_z_wykorzystaniem_aplikacji_shrimp.php.
- 5) Zaznacza się właściwą pozycję znakiem X.
- 6) Podaje się klasę działalności, w związku z którą podmiot ubiega się o pomoc de minimis. Jeżeli brak jest możliwości ustalenia jednej takiej działalności, podaje się klasę PKD tej działalności, która generuje największy przychód.
- 7) Za powiązane nie uważa się podmiotów, w przypadku których powiązanie występuje wyłącznie za pośrednictwem organu publicznego, np. Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego.
- 8) Podaje się wartość pomocy w euro obliczoną zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, rozporządzeniem Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 tej ustawy oraz właściwymi przepisami unijnymi.
- 9) Wypełnia się jedynie w przypadku podmiotów, którym ma być udzielona pomoc de minimis, do obliczenia wartości której konieczne jest ustalenie ich stopy referencyjnej (tj. w formie takiej jak: pożyczki, gwarancje, odroczenia, rozłożenia na raty), z wyjątkiem podmiotów, którym pomoc de minimis ma być udzielona na podstawie art. 34a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2021 r. poz. 442, z późn. zm.) oraz będących osobami fizycznymi, którzy na dzień złożenia informacji określonych w niniejszym rozporządzeniu nie rozpoczęli prowadzenia działalności gospodarczej.
- 10) Ocena kredytowa B- oznacza wysokie ryzyko kredytowe. Zdolność do obsługi zobowiązań istnieje jedynie przy sprzyjających warunkach zewnętrznych. Poziom odzyskania wierzytelności w przypadku wystąpienia niewypłacalności jest średni lub niski.
- 11) Dotyczy wyłącznie producentów.
- 12) Objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 1, z późn. zm.).
- 13) Rozdzielność rachunkowa określonej działalności gospodarczej polega na prowadzeniu odrębnej ewidencji dla tej działalności gospodarczej oraz prawidłowym przypisywaniu przychodów i kosztów na podstawie konsekwentnie stosowanych i mających obiektywne uzasadnienie metod, a także określeniu w dokumentacji, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), zasad prowadzenia odrębnej ewidencji oraz metod przypisywania kosztów i przychodów.
- 14) Wypełnia się zgodnie z Instrukcją wypełnienia tabeli w części D formularza.

Instrukcja wypełnienia tabeli w części D formularza

Należy podać informacje o dotychczas otrzymanej pomocy, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których udzielana będzie pomoc de minimis. Na przykład, jeżeli podmiot ubiegający się o pomoc de minimis otrzymał w przeszłości pomoc w związku z realizacją inwestycji, należy wykazać jedynie pomoc przeznaczoną na te same koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być udzielona pomoc de minimis.

1. Dzień udzielenia pomocy (kol. 1) - należy podać dzień udzielenia pomocy w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

2. Podmiot udzielający pomocy (kol. 2) - należy podać pełną nazwę i adres podmiotu, który udzielił pomocy. W przypadku gdy podmiot uzyskał pomoc na podstawie aktu normatywnego, który uzależnia nabycie prawa do otrzymania pomocy wyłącznie od spełnienia przesłanek w nim określonych, bez konieczności wydania decyzji albo zawarcia umowy, należy pozostawić to miejsce niewypełnione.

3. Podstawa prawna otrzymanej pomocy (kol. 3a i 3b)

Uwaga: istnieją następujące możliwości łączenia elementów tworzących podstawę prawną otrzymanej pomocy, które należy wpisać w poszczególnych kolumnach tabeli w sposób przedstawiony poniżej.

Podstawa prawna - informacje podstawowe	Podstawa prawna - informacje szczegółowe
3a	3b
przepis ustawy	brak*
przepis ustawy	przepis aktu wykonawczego
przepis ustawy	przepis aktu wykonawczego decyzja/uchwała/ umowa – symbol
przepis ustawy	decyzja/uchwała/umowa – symbol

* W przypadku braku aktu wykonawczego, decyzji, uchwały i umowy należy wpisać określenie „brak”.

Kol. 3a Podstawa prawna - informacje podstawowe - należy podać w następującej kolejności: datę i tytuł oraz oznaczenie roku (numeru) i pozycji Dziennika Ustaw, w którym ustawa została opublikowana oraz oznaczenie przepisu ustawy będącego podstawą udzielenia pomocy (w kolejności: artykuł, ustęp, punkt,

Kol. 3b Podstawa prawna - informacje szczegółowe - jeżeli podstawą udzielenia pomocy był akt wykonawczy do ustawy, należy podać w następującej kolejności: nazwę organu wydającego akt, datę aktu i tytuł aktu oraz oznaczenie roku (numeru) i pozycji Dziennika Ustaw, w którym akt został opublikowany oraz przepis aktu wykonawczego będącego podstawą udzielenia pomocy (w kolejności: paragraf, ustęp, punkt, litera, tiret).

Akt powinien być aktem wykonawczym do ustawy wskazanej w kol. 3a. W przypadku braku aktu wykonawczego będącego podstawą prawną udzielenia pomocy, należy wstawić określenie „brak”. Jeżeli podstawą udzielenia pomocy była decyzja, uchwała lub umowa, należy podać symbol określający ten akt; w przypadku decyzji - numer decyzji, w przypadku uchwały - numer uchwały, w przypadku umowy – numer, przedmiot oraz strony umowy. W przypadku braku decyzji, uchwały lub umowy będącej podstawą prawną udzielenia pomocy, należy wstawić określenie „brak”.

4. Forma pomocy (kol. 4) - należy podać wyłącznie kod oznaczający właściwą formę pomocy.

Forma pomocy	Kod
1	2
dotacja	A1.1
dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)	A1.2
inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych	A1.3
refundacja	A1.4
rekompensata	A1.5
zwolnienie z podatku	A2.1
odliczenie od podatku	A2.2
obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	A2.3
obniżenie wysokości opłaty	A2.4
zwolnienie z opłaty	A2.5
zaniechanie poboru podatku	A2.6
zaniechanie poboru opłaty	A2.7
umorzenie zaległości podatkowej wraz z odsetkami	A2.8
umorzenie odsetek od zaległości podatkowej	A2.9
umorzenie opłaty (składki, wpłaty)	A2.10
umorzenie odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty)	A2.11
umorzenie kar	A2.12
oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	A2.13
zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	A2.14
umorzenie kosztów egzekucyjnych	A2.15
jednorazowa amortyzacja	A2.16
umorzenie kosztów procesu sądowego	A2.17
wniesienie kapitału	B1.1
konwersja wierzytelności na akcje lub udziały	B2.1
pożyczka preferencyjna	C1.1
kredyt preferencyjny	C1.2
dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)	C1.3
pożyczki warunkowo umorzone	C1.4
odroczenie terminu płatności podatku	C2.1
odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z rozłożeniem na raty płatności podatku	C2.1.2
rozłożenie na raty płatności podatku	C2.2
rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	C2.3.1
odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty)	C2.4
odroczenie terminu płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami	C2.4.1
rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty)	C2.5
rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami	C2.5.1
odroczenie terminu płatności kary	C2.6
rozłożenie na raty kary	C2.7
rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych	C2.8
rozłożenie na raty odsetek	C2.9
Strona 2 z 5	

odroczenie terminu płatności kosztów egzekucyjnych	C2.10
odroczenie terminu płatności odsetek	C2.11
odroczenie terminu płatności kosztów procesu sądowego	C2.12
rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego	C2.13
poręczenie	D1.1
gwarancja	D1.2
inne	E
5. Wartość otrzymanej pomocy publicznej lub pomocy de minimis (kol. 5a i 5b) - należy podać: a) wartość nominalną pomocy (jako całkowitą wielkość środków finansowych będących podstawą do obliczania wielkości udzielonej pomocy, np. kwota udzielonej pożyczki lub kwota odroczonego podatku) oraz b) wartość brutto (jako ekwiwalent dotacji brutto obliczony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz właściwymi przepisami unijnymi).	
6. Przeznaczenie pomocy publicznej (kol. 6) - należy podać kod wskazujący przeznaczenie otrzymanej pomocy według poniższej tabeli.	
Wyszczególnienie	Kod
1	2
A. POMOC HORYZONTALNA	
Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	a1.1.1
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	a1.1.2
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	a1.1.3
pomoc dla młodych innowacyjnych przedsiębiorstw	a1.2
pomoc na techniczne studia wykonalności	a1.3
pomoc na innowacje w obrębie procesów i innowacje organizacyjne w sektorze usług	a1.4
pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji	a1.5
pomoc na tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanego personelu	a1.6
pomoc na klastry innowacyjne	a1.7
pomoc na pokrycie kosztów praw własności przemysłowej dla małych i średnich	a1.8
Pomoc na ochronę środowiska	
pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm wspólnotowych (zgodnie z załącznikiem XII Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej), zastosowanie norm surowszych niż normy wspólnotowe w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm wspólnotowych	a2.1
pomoc na nabycie nowych środków transportu spełniających normy surowsze niż normy wspólnotowe lub podnoszących poziom ochrony środowiska w przypadku braku norm wspólnotowych	a2.2
pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm wspólnotowych	a2.3
pomoc w obszarze ochrony środowiska na inwestycje zwiększające oszczędność energii, w tym pomoc operacyjna	a2.4
pomoc inwestycyjna w obszarze ochrony środowiska na układy kogeneracji o wysokiej sprawności, w tym pomoc operacyjna	a2.5
pomoc inwestycyjna w obszarze ochrony środowiska na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, w tym pomoc operacyjna	a2.6
pomoc na badania środowiska	a2.7
pomoc na ochronę środowiska w formie ulg podatkowych	a2.8
pomoc na efektywne energetycznie ciepłownictwo komunalne	a2.9
pomoc na gospodarowanie odpadami	a2.10
pomoc na rekultywację zanieczyszczonych terenów	a2.11
Strona 3 z 5	

pomoc na relokację przedsiębiorstw	a2.12
pomoc dotycząca programów handlu uprawnieniami	a2.13
Pomoc inwestycyjna i na zatrudnienie dla małych i średnich przedsiębiorstw	
pomoc inwestycyjna	a3
pomoc na zatrudnienie	a4
Pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz udział małych i średnich przedsiębiorstw w targach	
pomoc na usługi doradcze	a5
pomoc na udział w targach	a6
Pomoc dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych	
pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	a11
pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych	a12
pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	a13
Pomoc szkoleniowa	
szkolenia specjalistyczne	a14.1
szkolenia ogólne	a14.2
Pomoc na ratowanie	a15
Pomoc na restrukturyzację	a16
Pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	a17
Pomoc udzielana na zapobieganie lub likwidację poważnych zakażeń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym	a18
Pomoc udzielana na wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim	a19
Pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	a20
Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	a21
Pomoc w formie kapitału podwyższonego ryzyka	a22
Pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym z rynkiem wewnętrznym	a23
Pomoc na rzecz małych przedsiębiorstw nowo utworzonych przez kobiety	a24
B. POMOC REGIONALNA	
pomoc inwestycyjna	b1
pomoc na zatrudnienie	b2
regionalna pomoc inwestycyjna na duże projekty inwestycyjne	b3
pomoc operacyjna	b4
pomoc dla nowo utworzonych małych przedsiębiorstw	b5
C. INNE PRZEZNACZENIE	
pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym	c5
pomoc <i>de minimis</i>	e1
pomoc <i>de minimis</i> w sektorze transportu drogowego udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1998/2006 oraz pomoc <i>de minimis</i> w sektorze transportu drogowego towarów udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1407/2013	e1t
pomoc <i>de minimis</i> stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 360/2012	e1c

D. POMOC W SEKTORACH - przeznaczenia szczególne	
SEKTOR BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO	
pomoc na przedsięwzięcia innowacyjne	d2.1
pomoc związana z kredytami eksportowymi	d2.2
pomoc na rozwój	d2.3
całkowite zaprzestanie prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę	d2.4
częściowe zaprzestanie prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę	d2.5
SEKTOR GÓRNICTWA WĘGLA	
pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	d3.1
pomoc na pokrycie kosztów produkcji bieżącej dla jednostek objętych planem likwidacji	d3.2
pomoc na pokrycie kosztów produkcji bieżącej dla jednostek objętych planem dostępu do zasobów węgla	d3.3
pomoc na inwestycje początkowe	d3.4
SEKTOR TRANSPORTU	
ŻEGLUGA MORSKA	
pomoc inwestycyjna	d4.1
pomoc na poprawę konkurencyjności	d4.2
pomoc na repatriację marynarzy	d4.3
pomoc na wsparcie żeglugi bliskiego zasięgu	d4.4
LOTNICTWO	
pomoc na budowę infrastruktury portu lotniczego	d5.1
pomoc na usługi portu lotniczego	d5.2
pomoc dla przewoźników na rozpoczęcie działalności	d5.3
SEKTOR KOLEJOWY	
pomoc regionalna w celu zakupu lub modernizacji taboru	d6.1
pomoc w celu anulowania długów	d6.2
pomoc na koordynację transportu	d6.3
TRANSPORT MULTIMODALNY I INTERMODALNY	d7
INNA POMOC W SEKTORZE TRANSPORTU	t
SEKTOR ENERGETYKI	d8
pomoc na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	
SEKTOR KINEMATOGRAFII	d9
pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych	
SEKTOR TELEKOMUNIKACYJNY	d10
Strona 5 z 5	

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik nr 7.2

do wniosku o dofinansowanie

FORMULARZ INFORMACJI PRZEDSTAWIANYCH PRZY UBIEGANIU SIĘ O POMOC INNĄ NIŻ POMOC W ROLINCTWIE LUB RYBOŁÓWSTWIE, POMOC DE MINIMIS LUB POMOC DE MINIMIS W ROLNICTWIE LUB RYBOŁOWSTWIE

wersja nr 1
Opole, marzec 2025 r.

Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie

Zgodnie z art. 37 ust. 8 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021r. poz. 743 z późn. zm.) niniejszy formularz wypełnia się wyłącznie w zakresie, w którym informacje w nim określone nie są przedstawiane na podstawie odrębnych ustaw.

Wraz z formularzem przedstawia się sprawozdania finansowe zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 312, z późn. zm.).

A. Informacje dotyczące podmiotu, któremu ma być udzielona pomoc publiczna¹⁾

1) Identyfikator podatkowy NIP podmiotu

2) Imię i nazwisko albo nazwa podmiotu

3) Adres miejsca zamieszkania albo adres siedziby podmiotu

4) Identyfikator gminy, w której podmiot ma miejsce zamieszkania albo siedzibę⁴⁾

5) Forma prawna podmiotu⁵⁾

☐

przedsiębiorstwo państwowe

☐

jednoosobowa spółka Skarbu Państwa

☐

jednoosobowa spółka jednostki samorządu terytorialnego, w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. 2021, poz. 679)

☐

spółka akcyjna albo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwo państwowe lub jednoosobowa spółka Skarbu Państwa są podmiotami, które posiadają uprawnienia takie, jak przedsiębiorcy dominujący w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2021, poz. 275)

☐

jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021, poz. 305, z późn. zm.)

☐

inna (podać jaka)

6) Wielkość podmiotu, zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014"⁵⁾

☐

mikroprzedsiębiorca

☐

mały przedsiębiorca

☐

średni przedsiębiorca

☐

inny przedsiębiorca

7) Klasa działalności, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.)⁶⁾

8) Data utworzenia podmiotu

A1. Informacje dotyczące wspólnika spółki cywilnej lub osobowej wnioskującego o pomoc w związku z działalnością prowadzoną w tej spółce²⁾

1a) Identyfikator podatkowy NIP wspólnika³⁾

2a) Imię i nazwisko albo nazwa wspólnika

3a) Adres miejsca zamieszkania albo adres siedziby wspólnika

9) Powiązania z innymi przedsiębiorcami

Czy pomiędzy podmiotem a innymi przedsiębiorcami istnieją powiązania polegające na tym, że:

a) jeden przedsiębiorca posiada w drugim większość praw głosu?

☐ tak ☐ nie

b) jeden przedsiębiorca ma prawo powołać lub odwołać większość członków organu zarządzającego lub nadzorującego innego przedsiębiorcy?

☐ tak ☐ nie

c) jeden przedsiębiorca ma prawo wywierać dominujący wpływ na innego przedsiębiorcę zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorcą lub jego dokumentami założycielskimi?

☐ tak ☐ nie

d) jeden przedsiębiorca, który jest akcjonariuszem lub wspólnikiem innego przedsiębiorcy lub jego członkiem, zgodnie z porozumieniem z innymi akcjonariuszami, wspólnikami lub członkami tego przedsiębiorcy, samodzielnie kontroluje większość praw głosu u tego przedsiębiorcy?

☐ tak ☐ nie

e) przedsiębiorca pozostaje w jakimkolwiek ze stosunków opisanych w lit. a-d poprzez jednego innego przedsiębiorcę lub kilku innych przedsiębiorców?

☐ tak ☐ nie

f) przedsiębiorca pozostaje w jakimkolwiek ze stosunków opisanych w lit. a-d za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie oraz prowadzi swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych⁷⁾?

☐ tak ☐ nie

W przypadku zaznaczenia przynajmniej jednej odpowiedzi twierdzącej w lit. a - f, należy podać identyfikator podatkowy NIP wszystkich powiązanych z podmiotem przedsiębiorców:

B. Informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotu, któremu ma być udzielona pomoc publiczna⁸⁾

1) Czy, w przypadku spółki akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki komandytowo-akcyjnej, wysokość niepokrytych strat przewyższa 50 % wysokości kapitału zarejestrowanego⁹⁾?

☐ tak ☐ nie
☐ nie dotyczy

2) Czy, w przypadku spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki partnerskiej oraz spółki cywilnej, wysokość niepokrytych strat przewyższa 50 % wysokości jej kapitału według ksiąg spółki?

☐ tak ☐ nie
☐ nie dotyczy

3) Czy podmiot spełnia kryteria kwalifikujące go do objęcia postępowaniem upadłościowym?

☐ tak ☐ nie

4) Czy podmiot otrzymał pomoc na ratowanie i nie spłacił do tej pory pożyczki lub nadal jest stroną umowy gwarancji lub otrzymał pomoc na restrukturyzację i nadal realizuje plan restrukturyzacyjny?

☐ tak ☐ nie

5) Czy, w przypadku podmiotu innego niż mikro, mały lub średni przedsiębiorca, w ciągu ostatnich dwóch lat stosunek długów do kapitału własnego był większy niż 7,5 a stosunek zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację do odsetek był niższy niż 1?

☐ tak ☐ nie
☐ nie dotyczy

6) Czy w odniesieniu do okresu ostatnich 3 lat poprzedzających dzień wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy:¹⁰⁾

a) podmiot odnotowuje rosnące straty?

☐ tak ☐ nie

b) obroty podmiotu maleją?

☐ tak ☐ nie

c) zwiększeniu ulegają zapasy podmiotu lub niewykorzystany potencjał do świadczenia usług?

☐ tak ☐ nie

d) podmiot ma nadwyżki produkcji¹¹⁾?

☐ tak ☐ nie

e) zmniejsza się przepływ środków finansowych?

☐ tak ☐ nie

f) zwiększa się suma zadłużenia podmiotu?

☐ tak ☐ nie

g) rosną kwoty odsetek od zobowiązań podmiotu?

☐ tak ☐ nie

h) wartość aktywów netto podmiotu zmniejsza się lub jest zerowa?

☐ tak ☐ nie

i) zaistniały inne okoliczności wskazujące na trudności w zakresie płynności finansowej?

☐ tak ☐ nie

Jeśli tak, należy wskazać jakie:

7) Czy którykolwiek z przedsiębiorców powiązanych, których identyfikatory podatkowe są wskazane w części A pkt 9 Formularza spełnia co najmniej jedną z przesłanek określonych w pkt 1-5?

☐ tak ☐ nie
☐ nie dotyczy

C. Informacja o decyzji Komisji Europejskiej nakładającej obowiązek zwrotu udzielonej pomocy publicznej

Czy na podmiocie któremu ma być udzielona pomoc publiczna lub którymkolwiek przedsiębiorcy z nim powiązanym, którego identyfikator podatkowy jest wskazany w części A pkt 9 Formularza, ciąży obowiązek zwrotu udzielonej pomocy, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej nakazującej zwrot?

☐ tak ☐ nie

D. Informacje dotyczące działalności gospodarczej prowadzonej przez podmiot, któremu ma być udzielona pomoc publiczna

1. Czy podmiot, któremu ma być udzielona pomoc, prowadzi działalność:

a) w sektorze rybołówstwa i akwakultury ¹²⁾ ?	☐ tak	☐ nie
b) w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej?	☐ tak	☐ nie
c) w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej?	☐ tak	☐ nie
d) w sektorze hutnictwa żelaza i stali ¹³⁾ ?	☐ tak	☐ nie
e) w sektorze budownictwa okrętowego ¹⁴⁾ ?	☐ tak	☐ nie
f) w sektorze włókien syntetycznych ¹⁵⁾ ?	☐ tak	☐ nie
g) w sektorze transportu ¹⁶⁾ lub związanej z nim infrastruktury?	☐ tak	☐ nie
h) w sektorze wytwarzania energii, jej dystrybucji i infrastruktury energetycznej ¹⁷⁾ ?	☐ tak	☐ nie
i) w sektorze węglowym ¹⁸⁾ ?	☐ tak	☐ nie
j) w sektorze finansowym ¹⁹⁾ ?	☐ tak	☐ nie
2. Czy wnioskowana pomoc przeznaczona będzie na działalność wskazaną w pkt 1 lit. a-j?
☐ tak	☐ nie
3. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej w pkt 1 lit. a, b lub d-j, czy zapewniona jest rozdzielność rachunkowa²⁰⁾ uniemożliwiająca przeniesienie na wskazaną w tych punktach działalność korzyści wynikających z uzyskanej pomocy (w jaki sposób)?
☐ tak	☐ nie
☐ nie dotyczy	

4. Informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia²¹⁾ na realizację którego podmiot ubiega się o pomoc

a) opis przedsięwzięcia, w tym planowane daty jego rozpoczęcia i zakończenia

b) lokalizacja przedsięwzięcia

c) wykaz kosztów przedsięwzięcia oraz ich wartości nominalne i zdyskontowane

5. w przypadku ubiegania się o regionalną pomoc inwestycyjną udzielaną na warunkach określonych w Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014 – 2020 (Dz. Urz. UE C 209 z 23.07.2013, str. 1) lub rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014, czy podmiot ubiegający się o pomoc zamknął taką samą lub podobną działalność²²⁾ jak wskazana w pkt 4 lit. a na terytorium państwa będącego stroną porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym w okresie dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o pomoc lub planuje zamknąć taką działalność w okresie dwóch lat od zakończenia przedsięwzięcia, na realizację którego ubiega się o pomoc?

☐ tak	☐ nie

E. Informacje dotyczące otrzymanej pomocy

1. Czy wnioskowana pomoc zostanie przeznaczona na przedsięwzięcie, na które podmiot otrzymał inną pomoc? ☐ tak ☐ nie
2. Czy wnioskowana pomoc zostanie przeznaczona na pokrycie dających się zidentyfikować kosztów? ☐ tak ☐ nie
3. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej w pkt 2, czy podmiot otrzymał inną pomoc na pokrycie tych samych kosztów, o których mowa w pkt 2? ☐ tak ☐ nie
4. W przypadku ubiegania się o pomoc na ratowanie, restrukturyzację lub tymczasową pomoc na restrukturyzację, czy w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie pomocy została udzielona tego rodzaju pomoc lub zakończony został okres restrukturyzacji wspierany pomocą lub wstrzymana została realizacja planu restrukturyzacji wspieranego pomocą? ☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej w pkt 1, 3 lub 4 należy wypełnić poniższą tabelę²³⁾ w odniesieniu do już otrzymanej pomocy.

Lp.	Dzień udzielenia pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Podstawa prawna udzielenia pomocy		Przeznaczenie pomocy	Forma pomocy	Wartość otrzymanej pomocy	
			informacje podstawowe	informacje szczegółowe			nominalna	brutto
	1	2	3a	3b	4	5	6a	6b
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								

6. W przypadku ubiegania się o pomoc w ramach następujących przeznaczeń pomocy:

- a) na udział mikro-, małych i średnich przedsiębiorców w targach (art. 19 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014),
- b) w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji (art. 32 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014),
- c) w formie subsydiowania wynagrodzeń na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych (art. 33 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014),
- d) na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych (art. 34 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014),
- e) na rekompensatę kosztów wsparcia udzielanego pracownikom znajdującym się w szczególnie niekorzystnej sytuacji (art. 35 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014),
- f) operacyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (art. 53 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014),

należy podać całkowitą wartość w euro²⁴⁾ pomocy otrzymanej przez podmiot ubiegający się o pomoc oraz powiązane z nim podmioty, których identyfikatory podatkowe są wskazane w części A pkt 9 Formularza w roku, w którym podmiot ubiega się o pomoc, w ramach tego samego przeznaczenia, co przeznaczenie pomocy o którą się ubiega:

7. W przypadku ubiegania się o pomoc na finansowanie ryzyka (art. 21 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014) lub pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność (art. 22 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014) należy podać całkowitą wartość w euro²⁴⁾ pomocy otrzymanej przez podmiot ubiegający się o pomoc oraz powiązane z nim podmioty, których identyfikatory podatkowe są wskazane w części A pkt 9 Formularza, w ramach tego samego przeznaczenia, co przeznaczenie pomocy o którą się ubiega:

8. Jeżeli w tabeli zamieszczonej w pkt 5 wykazano jakąkolwiek pomoc, należy dodatkowo podać następujące informacje dotyczące przedsięwzięcia na realizację którego podmiot tę pomoc otrzymał

a) opis przedsięwzięcia²⁵⁾:

b) wykaz kosztów przedsięwzięcia kwalifikujących się do objęcia pomocą oraz ich wartości nominalne i zdyskontowane:

c) lokalizacja przedsięwzięcia:

d) etapy realizacji przedsięwzięcia:

e) data rozpoczęcia i zakończenia realizacji przedsięwzięcia:

F. Informacje dotyczące osoby upoważnionej do przedstawienia informacji

Imię i nazwisko

Stanowisko służbowe

Numer telefonu

Data i podpis

- 1) W przypadku gdy o pomoc wnioskuje wspólnik spółki cywilnej, jawnej albo partnerskiej albo komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej niebędący akcjonariuszem, w związku z działalnością prowadzoną w tej spółce, w formularzu podaje się informacje dotyczące tej spółki. W przypadku spółki cywilnej należy podać NIP tej spółki, nazwę pod jaką spółka funkcjonuje na rynku oraz miejsce prowadzenia działalności, a w przypadku braku nazwy i miejsca prowadzenia działalności imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich wspólników tej spółki.
- 2) Wypełnia się wyłącznie w przypadku, gdy o pomoc wnioskuje wspólnik spółki cywilnej, jawnej albo partnerskiej albo komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej niebędący akcjonariuszem, w związku z działalnością prowadzoną w tej spółce (podaje się informacje dotyczące tego wspólnika albo komplementariusza).
- 3) O ile posiada identyfikator podatkowy NIP.
- 4) Wpisuje się siedmiocyfrowe oznaczenie nadane w sposób określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.). Lista identyfikatorów gmin znajduje się na stronie internetowej http://www.uokik.gov.pl/porozumienie_sprawozdanie_z_wykorzystaniem_aplikacji_shrimp.php.
- 5) Zaznacza się właściwą pozycję znakiem X.
- 6) Podaje się klasę działalności, w związku z którą podmiot ubiega się o pomoc. Jeżeli brak jest możliwości ustalenia jednej takiej działalności, podaje się klasę PKD tej działalności, która generuje największy przychód.
- 7) Za rynek pokrewny uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego.
- 8) Części B formularza nie wypełnia się w przypadku podmiotów, którym pomoc ma być udzielona na podstawie art. 34a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2021 r. poz. 442, z późn. zm.). Ponadto punkty 1 i 2 nie dotyczą mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, istniejących krócej niż 3 lata (od dnia ich utworzenia do dnia wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy) albo ubiegających się o pomoc udzielaną na warunkach określonych w art. 21 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 w okresie siedmiu lat od daty pierwszej sprzedaży komercyjnej, które kwalifikują się do inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w następstwie przeprowadzenia procedury due diligence przez wybranego pośrednika finansowego.
- 9) Warunek jest spełniony, jeśli po odjęciu wartości skumulowanych strat od sumy kapitałów o charakterze rezerwowym (takich jak kapitał zapasowy, rezerwy oraz kapitał z aktualizacji wyceny) uzyskano wynik ujemny, którego wartość bezwzględna przekracza połowę wartości kapitału zarejestrowanego, tj. akcyjnego lub zakładowego.
- 10) Wypełnia się jedynie w przypadku podmiotów, którym ma być udzielona pomoc, do obliczenia wartości której konieczne jest ustalenie ich stopy referencyjnej (tj. w formie takiej jak: pożyczki, gwarancje, odroczenia, rozłożenia na raty).
- 11) Dotyczy wyłącznie producentów.
- 12) Objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 1, z późn. zm.).
- 13) W rozumieniu art. 2 pkt 43 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.
- 14) W rozumieniu Zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego (Dz. Urz. UE C 364 z 14.12.2011, str. 9).
- 15) W rozumieniu art. 2 pkt 44 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.
- 16) W rozumieniu art. 2 pkt 5 oraz 45 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.
- 17) W rozumieniu art. 2 pkt 130 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.
- 18) W rozumieniu decyzji Rady 2010/787/UE z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. UE L 336, z 21.12.2010, str. 24).
- 19) W rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.6.2013, str. 1, z późn. zm.).
- 20) Rozdzielność rachunkowa określonej działalności gospodarczej polega na prowadzeniu odrębnej ewidencji dla tej działalności gospodarczej oraz prawidłowym przypisywaniu przychodów i kosztów na podstawie konsekwentnie stosowanych i mających obiektywne uzasadnienie metod, a także określeniu w dokumentacji, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.), zasad prowadzenia odrębnej ewidencji oraz metod przypisywania kosztów i przychodów.
- 21) Przez przedsięwzięcie należy rozumieć w szczególności projekt, inwestycję, działanie lub usługę świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym.
- 22) Przez taką samą lub podobną działalność należy rozumieć działalność wskazaną w art. 2 pkt 50 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.
- 23) Wypełnia się zgodnie z Instrukcją zawartą w części G formularza.
- 24) Podaje się wartość pomocy w euro obliczoną zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
- 25) W przypadku otrzymania pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, należy podać opis usługi, w związku z którą podmiot otrzymywał rekompensatę. Podaje się informacje pozwalające na zidentyfikowanie konkretnej usługi świadczonej przez podmiot, tj. pozwalające odróżnić tę usługę od innych usług świadczonych przez podmiot oraz usług świadczonych przez inne podmioty, np. nazwa usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym, sektor w jakim jest świadczona, okres oraz obszar jej wykonywania.

G. Instrukcja wypełnienia tabeli w części E formularza

Należy podać informacje o pomocy otrzymanej w odniesieniu do tego samego przedsięwzięcia w związku z realizacją którego wnioskodawca ubiega się o pomoc publiczną, lub pomocy na ratowanie, restrukturyzację lub tymczasową pomoc na restrukturyzację. Na przykład, jeżeli podmiot ubiegający się o pomoc otrzymał w przeszłości pomoc w związku z realizacją inwestycji, należy wykazać jedynie pomoc przeznaczoną na te same koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być udzielona wnioskowana pomoc.

1. Dzień udzielenia pomocy (kol. 1) - należy podać dzień udzielenia pomocy w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

2. Podmiot udzielający pomocy (kol. 2) - należy podać pełną nazwę i adres podmiotu, który udzielił pomocy. W przypadku gdy podmiot uzyskał pomoc na podstawie aktu normatywnego, który uzależnia nabycie prawa do otrzymania pomocy wyłącznie od spełnienia przesłanek w nim określonych, bez konieczności wydania decyzji albo zawarcia umowy, należy pozostawić to miejsce niewypełnione.

3. Podstawa prawna otrzymanej pomocy (kol. 3a i 3b)

Uwaga: istnieją następujące możliwości łączenia elementów tworzących podstawę prawną otrzymanej pomocy, które należy wpisać w poszczególnych kolumnach tabeli w sposób przedstawiony poniżej.

Podstawa prawna - informacje podstawowe	Podstawa prawna - informacje szczegółowe
3a	3b
przepis ustawy	brak*
przepis ustawy	przepis aktu wykonawczego
przepis ustawy	przepis aktu wykonawczego decyzja/uchwała/ umowa – symbol
przepis ustawy	decyzja/uchwała/umowa – symbol

* W przypadku braku aktu wykonawczego, decyzji, uchwały i umowy należy wpisać określenie „brak”.

Kol. 3a Podstawa prawna - informacje podstawowe - należy podać w następującej kolejności: datę i tytuł oraz oznaczenie roku (numeru) i pozycji Dziennika Ustaw, w którym ustawa została opublikowana oraz oznaczenie przepisu ustawy będącego podstawą udzielenia pomocy (w kolejności: artykuł, ustęp, punkt, litera, tiret).

Kol. 3b Podstawa prawna - informacje szczegółowe - jeżeli podstawą udzielenia pomocy był akt wykonawczy do ustawy, należy podać w następującej kolejności: nazwę organu wydającego akt, datę aktu i tytuł aktu oraz oznaczenie roku (numeru) i pozycji Dziennika Ustaw, w którym akt został opublikowany oraz przepis aktu wykonawczego będącego podstawą udzielenia pomocy (w kolejności: paragraf, ustęp, punkt, litera, tiret). Akt powinien być aktem wykonawczym do ustawy wskazanej w kol. 3a. W przypadku braku aktu wykonawczego będącego podstawą prawną udzielenia pomocy, należy wstawić określenie „brak”. Jeżeli podstawą udzielenia pomocy była decyzja, uchwała lub umowa, należy podać symbol określający ten akt; w przypadku decyzji - numer decyzji, w przypadku uchwały - numer uchwały, w przypadku umowy – numer, przedmiot oraz strony umowy. W przypadku braku decyzji, uchwały lub umowy będącej podstawą prawną udzielenia pomocy, należy wstawić określenie „brak”.

4. Przeznaczenie pomocy publicznej (kol. 4) - należy podać kod wskazujący przeznaczenie otrzymanej pomocy według poniższej tabeli.

W przypadku pomocy de minimis:	Kod
pomoc de minimis	e1
pomoc de minimis w sektorze transportu drogowego udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1998/2006 oraz pomoc de minimis w sektorze transportu drogowego towarów udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1407/2013	e1t
pomoc de minimis stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 360/2012	e1c
W przypadku pomocy publicznej:	Kod
A. POMOC HORYZONTALNA	
Pomoc na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną	
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	a1.1.1
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	a1.1.2
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	a1.1.3
pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	a1.2
pomoc na studia wykonalności	a1.3
pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	a1.4
pomoc dla klastrów innowacyjnych	a1.7
pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	a1.9
pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury	a.1.10
Pomoc na ochronę środowiska i cele związane z energią	
pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych (zgodnie z załącznikiem XII Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej), zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych	a2.1
pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych	a2.3
pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	a2.4
pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	a2.4.1
pomoc na wysokosprawną kogenerację	a2.5
pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	a2.6.1
pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	a2.6.2
pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w instalacjach działających na małą skalę	a2.6.3
pomoc na badania środowiska	a2.7
pomoc w formie ulg podatkowych na ochronę środowiska na mocy dyrektywy 2003/96/WE	a2.8
pomoc w formie ulg podatkowych na odnawialne źródła energii	a2.8.1
pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	a2.9
pomoc na gospodarowanie odpadami	a2.10
pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów	a2.11
pomoc na relokację przedsiębiorstw	a2.12
pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych	a2.13

pomoc na wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla	a2.14
pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	a2.15
pomoc na zapewnienie wystarczalności mocy wytwórczych	a2.16
Pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw	
pomoc inwestycyjna	a3
pomoc na usługi doradcze	a5
pomoc na udział w targach	a6
pomoc na udział w projektach w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej	a25
Pomoc dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz pracowników niepełnosprawnych	
pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	a11
pomoc na rekompensatę kosztów wsparcia udzielanego pracownikom znajdującym się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	a11.1
pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych	a12
pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	a13
Pomoc szkoleniowa	a14
Pomoc na ratowanie	a15
Pomoc na restrukturyzację	a16
Tymczasowa pomoc na restrukturyzację	a16.1
Pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	a17
Pomoc udzielana na zapobieżenie lub likwidację poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym	a18
Pomoc udzielana na wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim	a19
Pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	a20
Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	a21
Pomoc w formie kapitału podwyższonego ryzyka	a22
Pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania	
pomoc na finansowanie ryzyka	a22.1
pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	a22.2
pomoc na rzecz alternatywnych platform specjalizujących się w małych i średnich przedsiębiorstwach	a22.3
pomoc na koszty rozpoznania	a22.4
Pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym z rynkiem wewnętrznym	a23
Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	a26
Pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	a27
B. POMOC REGIONALNA	
pomoc inwestycyjna	b1
pomoc operacyjna	b4
pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	b6
C. INNE PRZEZNACZENIE	
pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	c5
Strona 10 z 12	

D. POMOC W SEKTORACH - przeznaczenia szczególne	
SEKTOR GÓRNICTWA WĘGLA	
pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	d3.1
pomoc na zamknięcie	d3.2
SEKTOR TRANSPORTU	
ŻEGLUGA MORSKA	
pomoc inwestycyjna	d4.1
pomoc na poprawę konkurencyjności	d4.2
pomoc na repatriację marynarzy	d4.3
pomoc na wsparcie żeglugi bliskiego zasięgu	d4.4
LOTNICTWO	
pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych	d5.1
pomoc na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych	d5.3
pomoc operacyjna dla portów lotniczych	d5.4
pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	d5.5
SEKTOR KOLEJOWY	
pomoc regionalna w celu zakupu lub modernizacji taboru	d6.1
pomoc w celu anulowania długów	d6.2
pomoc na koordynację transportu	d6.3
TRANSPORT MULTIMODALNY I INTERMODALNY	d7
INNA POMOC W SEKTORZE TRANSPORTU	t
SEKTOR ENERGETYKI	d8
pomoc na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	
SEKTOR KINEMATOGRAFII	d9
pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych	
SEKTOR TELEKOMUNIKACYJNY	d10
SEKTOR BANKOWY	d11
5. Forma pomocy (kol. 5) - należy podać wyłącznie kod oznaczający właściwą formę pomocy.	Kod
dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	A1.1
dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)	A1.2
inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych	A1.3
refundacja	A1.4
rekompensata	A1.5
zwolnienie z podatku	A2.1
odliczenie od podatku	A2.2
obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	A2.3
obniżenie wysokości opłaty	A2.4
zwolnienie z opłaty	A2.5
zaniechanie poboru podatku	A2.6
zaniechanie poboru opłaty	A2.7
umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej wraz z odsetkami	A2.8
Strona 11 z 12	

umorzenie w całości lub w części odsetek od zaległości podatkowej	A2.9
umorzenie opłaty (składki, wpłaty)	A2.10
umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)	A2.11
umorzenie kar	A2.12
oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	A2.13
zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	A2.14
umorzenie kosztów egzekucyjnych	A2.15
jednorazowa amortyzacja	A2.16
umorzenie kosztów procesu sądowego	A2.17
wniesienie kapitału	B1.1
konwersja wierzytelności na akcje lub udziały	B2.1
pożyczka preferencyjna	C1.1
kredyt preferencyjny	C1.2
dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)	C1.3
pożyczki warunkowo umorzone	C1.4
odroczenie terminu płatności podatku	C2.1
odroczenie terminu zapłaty zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	C2.1.2
rozłożenie na raty płatności podatku	C2.2
rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	C2.3.1
odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty)	C2.4
odroczenie terminu zapłaty zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami	C2.4.1
rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty)	C2.5
rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami	C2.5.1
odroczenie terminu płatności kary	C2.6
rozłożenie na raty kary	C2.7
rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych	C2.8
rozłożenie na raty odsetek	C2.9
odroczenie terminu płatności kosztów egzekucyjnych	C2.10
odroczenie terminu płatności odsetek	C2.11
odroczenie terminu płatności kosztów procesu sądowego	C2.12
rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego	C2.13
poręczenie	D1.1
gwarancja	D1.2
inne	E
6. Wartość otrzymanej pomocy publicznej lub pomocy de minimis (kol. 6a i 6b) - należy podać:	
a) wartość nominalną pomocy (jako całkowitą wielkość środków finansowych będących podstawą do obliczania wielkości udzielonej pomocy, np. kwota udzielonej pożyczki lub kwota odroczonego podatku) oraz	
b) wartość brutto (jako ekwiwalent dotacji brutto obliczony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz właściwymi przepisami unijnymi).	
Strona 12 z 12	

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 7.3 do wniosku o dofinansowanie

OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O NIEZALICZENIU SIĘ DO PRZEDSIĘBIORSTW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI

Wersja 1
Opole, marzec 2025 r.

Nazwa i adres wnioskodawcy

(miejsce i data)

**A. OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O NIEZALICZENIU SIĘ DO PRZEDSIĘBIORSTW
ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI**

W związku z ubieganiem się.....(*nazwa wnioskodawcy*)..... o przyznanie dofinansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027 na realizację projektu(*nazwa projektu*)..... objętego pomocą publiczną oświadczam, że nie zaliczam się do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, zgodnie z Art. 1 pkt 4 c) Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.

Ja niżej podpisany jestem świadom odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 kodeksu karnego, dotyczącego poświadczania nieprawdy, co do okoliczności mającej znaczenie prawne.

.....
(podpis i pieczęć)

Nazwa i adres wnioskodawcy

(miejsce i data)

B. OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O NIEZALICZENIU SIĘ DO GRUPY PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI

W związku z ubieganiem się(*nazwa wnioskodawcy*)..... o przyznanie dofinansowania w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027 na realizację projektu(*nazwa projektu*)..... objętego pomocą *de minimis* oświadczam, że nie zaliczam się do grupy przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, w rozumieniu Komunikatu Komisji w sprawie wytycznych dotyczących pomocy państwa, na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE 2014/C249/01).

Ja niżej podpisany jestem świadom odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 kodeksu karnego, dotyczącego poświadczania nieprawdy, co do okoliczności mającej znaczenie prawne.

.....
(podpis i pieczęć)

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK NR 6

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA ZAŁĄCZNIKÓW

DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU

ZE ŚRODKÓW EFRR DLA POZOSTAŁYCH

WNIOSKODAWCÓW

Wersja nr 1
Opole, marzec 2025 r.

Integralną częścią wniosku o dofinansowanie realizacji projektu ze środków EFRR w ramach FEO 2021-2027 są załączniki, które służą do uzupełniania, uwiarygodniania bądź weryfikacji danych opisywanych we wniosku o dofinansowanie.

Uwaga!

Każdy załącznik do wniosku o dofinansowanie powinien być złożony w systemie jako oddzielny plik. Nie jest dopuszczalne składanie załączników w formie spakowanej uwzględniającej kilka różnych załączników. Przy nazywaniu plików należy kierować się nazewnictwem z poniższej instrukcji.

Wymaganymi załącznikami do wniosku o dofinansowanie w ramach działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027 są:

1.	STUDIUM WYKONALNOŚCI INWESTYCJI (SWI)	3
1.1.1.	SŁOWNIK POJĘĆ.....	4
1.1.2.	WSTĘP.....	13
1.1.3.	IDENTYFIKACJA PROJEKTU.....	14
1.1.4.	DEFINICJA CELÓW PROJEKTU	15
1.1.5.	ANALIZA INSTYTUCJONALNA I WYKONALNOŚCI PROJEKTU	15
1.1.6.	ANALIZA POPYTU ORAZ OPCJI	18
1.1.7.	ZASTOSOWANE UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW	19
1.1.8.	ANALIZA FINANSOWA.....	19
1.1.9.	ANALIZA KOSZTÓW I KORZYŚCI	32
1.1.10.	ANALIZA RYZYKA I WRAŻLIWOŚCI:	35
1.1.11.	STOSOWANIE PODEJŚCIA SZCZEGÓŁOWEGO	37
1.1.12.	SPECYFICZNE ANALIZY DLA DANEGO RODZAJU PROJEKTU/SEKTORA	37
1.1.13.	ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTU	37
2.	FORMULARZ W ZAKRESIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	37
3.	POZWOLENIE NA BUDOWĘ, ZEZWOLENIE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI DROGOWEJ BĄDŹ ZGŁOSZENIE BUDOWY LUB DOKUMENTY DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.	50
4.	DOKUMENTACJA TECHNICZNA LUB PROGRAM FUNKCJONALNO-UŻYTKOWY	52
5.	DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW KONIECZNYCH DO ZREALIZOWANIA INWESTYCJI.....	54
6.	UMOWA/POROZUMIENIE ZAWARTE NA REALIZACJĘ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA (JEŚLI DOTYCZY).....	57
7.	OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O ZGODNOŚCI PROJEKTU Z POMOCĄ PUBLICZNĄ	60
8.	INNE NIEZBĘDNE DOKUMENTY WYMAGANE PRAWEM LUB KATEGORIĄ PROJEKTU	61

ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE REALIZACJI PROJEKTU

1. STUDIUM WYKONALNOŚCI INWESTYCJI (SWI)

Studium Wykonalności Inwestycji powinno zostać przygotowane w oparciu o wzory umieszczone w załączniku nr 5 do Regulaminu wyboru projektów, w którym zawarte są wytyczne dotyczące tego, jaki opis powinien Wnioskodawca/Partner ująć w ramach każdego punktu. W przypadku gdy projekt realizujące wyłącznie działania obejmujące zakup sprzętu, należy sporządzić załącznik 1 b tj. Studium Wykonalności Inwestycji – wersja uproszczona. Dla pozostałych inwestycji należy przygotować Studium Wykonalności Inwestycji w pełnej wersji – załącznik 1a.

Studium Wykonalności Inwestycji (SWI) ma za zadanie:

- wskazać, które z różnych proponowanych rozwiązań problemu będzie najlepsze pod względem technicznym, ekonomicznym, społecznym oraz ekologicznym;
- wstępnie określić zakres rzeczowy przedsięwzięcia oraz główne parametry techniczne;
- oszacować nakłady inwestycyjne;
- zidentyfikować potencjalne problemy związane z realizacją oraz eksploatacją analizowanej inwestycji;
- wykazać celowość realizowanej inwestycji.

W załączniku nr 5 do Regulaminu wyboru projektów zamieszczono wzory SWI, w których zawarte są wytyczne dotyczące tego, jaki opis powinien wnioskodawca ująć w ramach każdego punktu. Opracowując SWI należy mieć na uwadze cykl życia projektu, uwzględniając kolejno etapy od planowania strategicznego, tj. identyfikacji potrzeb i możliwości, poprzez projektowanie, wdrażanie, rozliczanie i ewaluację. Studium powinno zawierać, m.in. identyfikację projektu, analizę instytucjonalną i prawną wykonalności projektu, analizę popytu oraz analizę opcji, analizę finansową i ekonomiczną, zgodnie z opisem określonym we wzorze SWI.

Dla jednego projektu należy sporządzić jedno studium wykonalności, uwzględniające korzyści bądź straty z wykonania całej inwestycji niezależnie od jej typu oraz złożoności. Ponadto, obliczamy jeden wskaźnik efektywności kosztowej, obejmujący cały projekt.

W przypadku realizacji jednego z kilku etapów projektu w studium wykonalności należy uzasadnić ekonomicznie celowość dofinansowania danego etapu w myśl zasady, że dofinansowanie może uzyskać projekt kompletny dający po ukończeniu wymierny efekt.

Ponadto wnioskodawca zobowiązany jest odnieść się do kryteriów merytorycznych oceny projektu określonych dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027, stanowiących załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów. W przypadku gdy wartości kryteriów wynikają z dokonanych obliczeń należy zaprezentować szczegółową metodologię ich obliczenia.

1.1. INSTRUKCJA PRZYGOTOWANIA STUDIUM WYKONALNOŚCI INWESTYCJI.

1.1.1. SŁOWNIK POJĘĆ

- **Analiza efektywności kosztowej (AEK)** (ang. *Cost Effectiveness Analysis – CEA*): jest to metoda analizy efektywności projektów, którą stosuje się gdy zmierzenie korzyści w kategoriach pieniężnych nie jest w praktyce możliwe. Stanowi ona szczególny rodzaj analizy kosztów i korzyści i polega na wyliczeniu jednostkowego kosztu osiągnięcia korzyści generowanych przez projekt. Warunkiem przeprowadzenia takiej analizy jest możliwość skwantyfikowania korzyści, a następnie odniesienia ich do pieniężnych kosztów projektu; nie jest natomiast konieczne przypisanie korzyściom konkretnej wartości pieniężnej lub ekonomicznej. Przykładem analizy efektywności kosztowej jest analiza dynamicznego kosztu jednostkowego (ang. *Dynamic Generation Cost – DGC*).
- **Analiza ekonomiczna**: analiza mająca na celu ustalenie wskaźników efektywności ekonomicznej projektu. Posługuje się wartościami ekonomicznymi, które odzwierciedlają wartości, jakie społeczeństwo byłoby gotowe zapłacić za określone dobro lub usługę. Wycenia ona wszystkie czynniki zgodnie z ich wartością użytkową lub kosztem alternatywnym dla społeczeństwa. Analiza ekonomiczna jest szczególnym rodzajem analizy kosztów i korzyści – przeprowadzana jest w drodze skorygowania wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne oraz ceny rozrachunkowe. Podobnie jak w analizie finansowej, w analizie ekonomicznej stosuje się metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych (ang. *Discounted Cash Flows – DCF*).
- **Analiza finansowa**: analiza mająca na celu ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu, weryfikację trwałości finansowej projektu oraz ustalenie właściwego (maksymalnego) dofinansowania z funduszy UE¹. Dokonywana jest ona zazwyczaj z punktu widzenia właściciela infrastruktury. W przypadku, gdy w projekcie UE występuje kilka podmiotów (np. właściciel infrastruktury i jej operator), należy dokonać analizy skonsolidowanej całościowo pokazującej projekt. W analizie finansowej, w celu ustalenia wskaźników efektywności finansowej oraz wyliczenia luki w finansowaniu, stosuje się metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF).
- **Analiza kosztów i korzyści (AKK/CBA)**²: analiza mająca na celu ustalenie, czy lub w jakiej mierze dany projekt zasługuje na realizację z publicznego lub społecznego punktu widzenia. Analiza kosztów i korzyści różni się od zwykłej oceny finansowej tym, że uwzględnia również możliwe do skwantyfikowania zyski (korzyści – ang. *benefits*) i straty (koszty – ang. *costs*), niezależnie od tego, czy ponosi je podmiot realizujący inwestycję, czy też społeczeństwo. AKK przybiera często postać analizy ekonomicznej, w której koryguje się wyniki analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne oraz ceny rozrachunkowe. Wyniki AKK można wyrazić na wiele sposobów, w tym w postaci ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu, ekonomicznej bieżącej wartości netto oraz współczynnika korzyści/koszty. Szczegółowe informacje na temat metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści

można znaleźć w Rozdziale 7 *Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*.

– **Analiza ryzyka:** analiza, której celem jest ustalenie prawdopodobieństwa wygenerowania przez projekt określonych wyników, jak również ustalenie najbardziej prawdopodobnego przedziału odchyień tych wyników od wartości reprezentującej najbardziej dokładny ich szacunek.

– **Analiza skonsolidowana:** szczególne podejście w ramach analizy finansowej, stosowane w przypadku projektów realizowanych w systemie kilku podmiotów, w których:

a) obok beneficjenta występuje operator (system beneficjent – operator), przy czym operator to podmiot odpowiedzialny za eksploatację majątku powstałego lub zmodernizowanego w wyniku zrealizowanych przez beneficjenta umów związanych z przeprowadzaniem projektem inwestycyjnym. Operator może stać się właścicielem majątku wytworzonego w ramach powyższych umów, z poszanowaniem zasady trwałości projektu;

b) występuje wiele podmiotów (system wielu podmiotów).

W przypadku analizowania projektu, w którego realizację zaangażowany jest więcej niż jeden podmiot, rekomendowane jest przeprowadzenie analizy dla projektu oddzielnie z punktu widzenia każdego z tych podmiotów (np. gdy projekt budowy drogi jest realizowany przez kilka gmin), a następnie sporządzenie analizy skonsolidowanej (tzn. ujęcie przepływów wcześniej wyliczonych dla podmiotów zaangażowanych w realizację projektu i wyeliminowanie wzajemnych rozliczeń między nimi związanych z realizacją projektu). Dla potrzeb dalszych analiz (analizy ekonomicznej oraz analizy ryzyka i wrażliwości) należy wykorzystywać wyniki analizy skonsolidowanej.

– **Analiza trwałości finansowej:** analiza mająca na celu weryfikację faktu, czy wpływy finansowe (źródła finansowania projektu, łącznie z przychodami oraz innymi wpływami) wystarczą na pokrycie wszystkich kosztów, w tym finansowych, rok po roku, na przestrzeni całego okresu odniesienia. Trwałość finansowa inwestycji zostaje potwierdzona, jeśli skumulowane przepływy pieniężne netto nie są ujemne w żadnym roku analizy. Trwałość finansowa powinna zostać zbadana także w odniesieniu do beneficjenta/operatora z projektem. Należy ją przeprowadzać w wartościach niezdyskontowanych.

– **Analiza wrażliwości:** analiza umożliwiająca systematyczne badanie tego, co dzieje się z wynikami projektu w sytuacji, kiedy zdarzenia odbiegają od ich wartości szacunkowych ustalonych na etapie prognozowania. Polega ona na określeniu wpływu zmiany pojedynczych zmiennych krytycznych o określoną procentowo wartość, na wartość finansowych i ekonomicznych wskaźników efektywności projektu oraz trwałość finansową projektu (i trwałość finansową beneficjenta/operatora z projektem) wraz z obliczeniem wartości progowych zmiennych w celu określenia, jaka zmiana procentowa zmiennych krytycznych zrównałaby NPV (ekonomiczną lub finansową) z zerem. Istotą analizy

wrażliwości jest zasada, iż modyfikacji poddawana być powinna tylko jedna zmienna, podczas gdy inne parametry powinny pozostać niezmienione (por. *Przewodnik AKK*).

– **Bieżąca wartość netto** (ang. *Net Present Value* – NPV): suma zdyskontowanych oddzielnie dla każdego roku przepływów pieniężnych netto (różnica pomiędzy wpływami i wydatkami) zaobserwowanych w całym okresie odniesienia, przy założonym stałym poziomie stopy dyskontowej. W ramach analizy finansowej wylicza się finansową bieżącą wartość netto – FNPV.

Wyróżnia się finansową bieżącą wartość netto inwestycji (FNPV/C), która jest sumą zdyskontowanych strumieni pieniężnych netto generowanych przez projekt obliczoną bez względu na strukturę finansowania projektu oraz finansową bieżącą wartość netto kapitału (FNPV/K), będącą sumą zdyskontowanych strumieni pieniężnych netto wygenerowanych dla beneficjenta w wyniku realizacji rozważanej inwestycji, pozwalającą ocenić rentowność zaangażowanych środków własnych.

W ramach analizy ekonomicznej ustala się ekonomiczną bieżącą wartość netto – ENPV. Ekonomiczna bieżąca wartość netto (ENPV) jest sumą zdyskontowanych oddzielnie dla każdego roku korzyści społecznych netto (różnica ogółu zdyskontowanych korzyści społecznych i kosztów społecznych związanych z projektem) zaobserwowanych w całym okresie odniesienia, przy założonym stałym poziomie społecznej stopy dyskontowej.

Szczegółowy zakres przepływów pieniężnych uwzględnianych w celu wyliczenia poszczególnych wskaźników oraz wzory dla ich wyliczenia przedstawiono w Załączniku 1 do Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.

– **Całkowity koszt projektu/inwestycji**: wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w rozumieniu *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*, ponoszone do momentu ukończenia realizacji projektu. Obejmuje m.in. nakłady inwestycyjne na realizację projektu, powiększone o ewentualne rezerwy na nieprzewidziane wydatki (jeżeli instytucja zarządzająca przewiduje taką możliwość), koszty ogólne oraz inne koszty nie mające charakteru pieniężnego, o których mowa w ww. wytycznych, których wartość ustalana jest na zasadach określonych w tych wytycznych. Całkowity koszt inwestycji powinien zawierać podatek VAT, niezależnie od tego, czy podlega on zwrotowi.

– **Całkowity koszt kwalifikowalny projektu/inwestycji (EC)**: wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 63 rozporządzenia nr 2021/1060 oraz Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 ponoszone do momentu ukończenia projektu.

– **Ceny rozrachunkowe ukryte** – (ang. *shadow prices*): alternatywny koszt dóbr, który zazwyczaj różni się od cen rynkowych i od wysokości regulowanych taryf. Użycie cen rozrachunkowych w ramach analizy ekonomicznej projektu pozwala ująć w bardziej adekwatny sposób rzeczywiste koszty i rzeczywiste korzyści dla społeczeństwa. Szczegółowe

informacje na temat przekształcania cen rynkowych na ceny rozrachunkowe wraz z przykładowymi czynnikami konwersji przedstawione zostały w *Przewodniku AKK*.

- **Ceny bieżące (nominalne):** są to ceny występujące faktycznie w danym czasie. Ceny takie uwzględniają efekt ogólnej inflacji i należy je odróżniać od cen stałych.
- **Ceny stałe (realne):** ceny według roku bazowego (tj. pierwszego roku przyjętego okresu odniesienia), których stosowanie pozwala wyeliminować wpływ inflacji na dane finansowe i ekonomiczne. Należy odróżniać je od cen bieżących.
- **Dostępność cenowa taryf:** zasada mówiąca, iż poziom taryf powinien uwzględniać zdolność gospodarstw domowych do płacenia za dobra i usługi. Poziom taryf może zostać ustalony poprzez odniesienie się do określonego procentu dochodu do dyspozycji gospodarstw domowych.
- **Dyskontowanie:** proces dostosowywania przyszłej wartości kosztu lub korzyści do ich obecnej wartości przy użyciu stopy dyskontowej, w celu ujęcia zmiany wartości pieniądza w czasie. Dyskontowanie odbywa się poprzez przemnożenie przyszłej wartości kosztu lub korzyści przez współczynnik dyskontowy, który maleje wraz z upływem czasu. Wzór na współczynnik dyskontowy przedstawiony został w Załączniku 1 do *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*. W związku z faktem, iż na potrzeby dyskontowania pierwszy rok okresu odniesienia traktowany jest jako „rok zerowy” ($t=0$; współczynnik dyskontowy=1) prognoza przepływów pieniężnych powinna obejmować okres od roku zerowego do roku n , gdzie n oznacza liczbę lat okresu odniesienia przyjętego do analizy pomniejszoną o 1 (patrz: Załącznik 1 do *Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*).
- **Effekt zewnętrzny:** koszty lub korzyści generowane przez projekt współfinansowany ze środków UE, przenoszone na podmioty trzecie niezależnie od ich woli bez odpowiedniej rekompensaty pieniężnej.

Teoria ekonomii wyróżnia efekty zewnętrzne pieniężne powstające za pośrednictwem mechanizmu rynkowego oraz efekty zewnętrzne niepieniężne (inaczej technologiczne) zachodzące poza mechanizmem rynkowym.

Efekty zewnętrzne projektów UE, które analizuje się w ramach analizy ekonomicznej to efekty zewnętrzne niepieniężne. Przykładem niepieniężnych efektów zewnętrznych są efekty środowiskowe, np. koszty zanieczyszczenia środowiska wynikające z emisji spalin.

Niepieniężne efekty zewnętrzne nie są przedmiotem transakcji rynkowych, nie są przez rynek wyceniane, a to w praktyce oznacza, że beneficjent nie ujmuje ich w swojej analizie finansowej. Wycena efektów zewnętrznych jest więc przedmiotem analizy ekonomicznej – do rachunku finansowego projektu dodaje się zmonetyzowane efekty zewnętrzne.

Monetyzacja efektów zewnętrznych polega zaś na ich wycenie na ściśle określonych zasadach i podaniu ich na użytek analizy w wartościach pieniężnych.

- **Finansowanie krzyżowe (*cross-financing*):** zasada polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+, w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego Funduszu - z zastrzeżeniem ograniczenia do 15 % wsparcia z tych Funduszy na rzecz każdego priorytetu danego programu, całość lub część operacji, w przypadku której koszty kwalifikują się do wsparcia z tego drugiego Funduszu w oparciu o zasady kwalifikowalności mające zastosowanie do tego Funduszu, pod warunkiem że koszty takie są konieczne do celów wdrażania.
- **Koszty operacyjne:** dla potrzeb ustalania wskaźników efektywności finansowej oraz wyliczania wartości dofinansowania przyjmuje się, że są to koszty eksploatacji i utrzymania (np. wynagrodzenia, surowce, elektryczność), koszty administracyjne i ogólne, koszty związane ze sprzedażą i dystrybucją. Przy określaniu kosztów operacyjnych na potrzeby analizy projektu nie należy uwzględniać pozycji, które nie powodują rzeczywistego wydatku pieniężnego, nawet jeżeli są one zazwyczaj wykazywane w bilansie lub rachunku zysków i strat. Do kosztów operacyjnych nie należy zatem zaliczać kosztów amortyzacji oraz rezerw na nieprzewidziane wydatki. Jako koszty operacyjne nie są również traktowane koszty finansowania (np. odsetki od kredytów⁷). Podatki bezpośrednie (m.in. podatek od nieruchomości) powinny być uwzględniane jako koszt wyłącznie w ramach analizy trwałości.
- **Metoda/zasada kasowa:** metoda rachunkowa polegająca na ujmowaniu operacji księgowych tylko wtedy, gdy następuje wpływ środków pieniężnych lub ponoszone są wydatki. Zasadę tę należy odróżniać od zasady memoriału, zgodnie z którą w księgach rachunkowych ujmuje się wszystkie przychody oraz koszty dotyczącego danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich spłaty.
- **Nakłady inwestycyjne na realizację projektu (koszty inwestycyjne, inwestycja początkowa):** wydatki ponoszone w związku z realizacją projektu do momentu oddania powstałego majątku do użytkowania. Nakłady inwestycyjne na realizację projektu obejmują głównie nakłady na środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz nakłady na przygotowanie projektu (w tym przygotowanie dokumentacji projektowej, doradztwo)⁸. Zdyskontowane nakłady inwestycyjne na realizację projektu (bez ewentualnych rezerw na

⁷ Koszty finansowania, np. odsetki od zaciągniętych kredytów nie są uwzględniane w analizie finansowej efektywności inwestycji. Brane są one natomiast pod uwagę w analizie trwałości finansowej projektu oraz przy obliczaniu efektywności kapitału krajowego.

⁸ Jeżeli na rzecz projektu wnoszony jest wkład niepieniężny (w rozumieniu Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027) powinien on również zostać uwzględniony w nakładach inwestycyjnych oraz przy określaniu wartości rezydualnej.

nieprzewidziane wydatki, które nie są brane pod uwagę w analizie przepływów finansowych) stanowią zdyskontowany koszt inwestycji (ang. *Discounted Investment Cost* – DIC).

– **Nakłady odtworzeniowe:** nakłady o charakterze inwestycyjnym ponoszone w fazie operacyjnej projektu, przeznaczone na niezbędne odtworzenie tych elementów projektu, których okres użytkowania jest krótszy niż okres odniesienia analizy. Nakłady te muszą mieć charakter niezbędny dla zapewnienia operacyjności projektu w przyjętym okresie odniesienia. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić we wniosku o dofinansowanie konieczność poniesienia tych nakładów dla zapewnienia operacyjności projektu.

– **Okres odniesienia (horyzont czasowy inwestycji):** okres, za który należy sporządzić prognozę przepływów pieniężnych w projekcie, uwzględniający zarówno okres realizacji projektu, jak i okres po jego ukończeniu, tj. fazę inwestycyjną i operacyjną. Wskazania co do możliwych do zastosowania okresów odniesienia zawarto w Vademecum AE (Część II – zastosowania w sektorach). Wymiar okresu odniesienia jest taki sam w analizie finansowej i w analizie ekonomicznej. Rokiem bazowym w analizie finansowej i ekonomicznej powinien być założony w analizie rok rozpoczęcia realizacji projektu (np. rok rozpoczęcia robót budowlanych). Wyjątkiem od tej zasady jest sytuacja, w której wniosek o dofinansowanie został sporządzony na etapie, gdy realizacja projektu została już rozpoczęta. Wówczas rokiem bazowym jest rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Zakupu gruntów oraz prac przygotowawczych (np. prac geodezyjnych lub uzyskania zezwoleń, czy przeprowadzenia studiów wykonalności) nie uznaje się za rozpoczęcie rzeczowej realizacji projektu. Szczegółowe zasady dot. wyznaczania okresu odniesienia określa instytucja zarządzająca.

– **Oszczędności kosztów operacyjnych:** spadek poziomu kosztów operacyjnych związanych z funkcjonowaniem infrastruktury, powstały w wyniku realizacji projektu. Wartość oszczędności ustala się poprzez porównanie poziomu kosztów operacyjnych dla scenariusza „z projektem” oraz scenariusza „bez projektu” (patrz: Wykaz pojęć – różnicowy Opłata za dostępność: Zryczałtowane wynagrodzenie pieniężne wypłacane cyklicznie przez podmiot publiczny na rzecz partnera prywatnego w fazie eksploatacji infrastruktury⁹ model finansowy).

– **Projekt:** przedsięwzięcie inwestycyjne zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, posiadające określony początek i koniec realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem w ramach środków EFSI.

– **Projekt hybrydowy:** [za art. 40 ustawy wdrożeniowej] wspólna realizacja projektu przez partnerstwo publiczno-prywatne w rozumieniu art. 2 pkt 15 rozporządzenia nr 2021/1060. Artykuł 2 pkt 15 rozporządzenia nr 2021/1060 wskazuje, że projekt hybrydowy, to 15 inwestycja wdrażana w oparciu o umowę o PPP zawartą pomiędzy podmiotem publicznym a sektorem prywatnym. Celem tej umowy jest realizowanie usług publicznych

⁹ Szerzej patrz: Opłata za dostępność. Interpretacja prawna i finansowa pojęcia wraz z opinią na temat wybranych zagadnień dotyczących podziału ryzyk, wpływu na dług publiczny oraz klasyfikacji opłaty za dostępność w budżetach podmiotów publicznych. Warszawa, marzec 2012. Publikacja dostępna pod adresem: www.ppp.gov.pl

dzięki podziałowi ryzyka oraz połączeniu doświadczenia (strony prywatnej) lub dodatkowych źródeł kapitału (zapewnionych przez stronę prywatną) albo obu tych elementów łącznie. Projekt hybrydowy należy odróżnić od projektu partnerskiego. Wynika to zarówno ze specyfiki tych dwóch rodzajów projektów, jak i z art. 39 ust. 15 ustawy wdrożeniowej, który wskazuje, że przepisy tego aktu prawnego odnoszące się do projektów partnerskich (zawartych w art. 39) nie mają zastosowania do projektów hybrydowych.

– **Przewodnik AKK⁴:** Przewodnik do analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych (ang. Guide to cost-benefit Analysis of Investment Projects), Komisja Europejska, grudzień 2014. Pomimo faktu, iż Przewodnik AKK został opracowany jako dokument metodologiczny dla projektów inwestycyjnych z perspektywy finansowej 2014-2020 i formalnie nie obowiązuje w perspektywie finansowej 2021-2027, zaleca się stosowanie jego postanowień, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii, w których do tego dokumentu odsyłają postanowienia Vademecum AE (patrz: Wykaz pojęć – Vademecum AE).

– **Przychód:** wpływ środków pieniężnych powstały w związku z projektem, najczęściej mający postać opłat za towary lub usługi zapewnione przez projekt. Podstawowym kryterium weryfikacji, czy dany wpływ środków pieniężnych ma związek z projektem jest kryterium bezpośredniości – czy wpływ (na rzecz beneficjenta) miałby miejsce, gdyby projekt nie został zrealizowany; czy dany towar lub usługa byłaby świadczona (przez beneficjenta), gdyby projekt nie został zrealizowany. Należy mieć na uwadze, iż podmiotem płacącym za usługi może być zarówno ich bezpośredni odbiorca, jak i określona podmiot/instytucja, natomiast w kalkulacji wskaźników efektywności finansowej uwzględniany jest przychód od użytkowników nawet jeżeli jest pobierany przez inny podmiot; inne przepływy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w projekt wykazujemy wyłączenie w analizie trwałości finansowej.

– **Rachunek powierniczy:** zgodnie z art. 2 pkt 39 rozporządzenia nr 2021/1060, rachunek bankowy prowadzony na podstawie pisemnej umowy zawartej między podmiotem publicznym będącym beneficjentem a partnerem prywatnym i zatwierdzonej przez instytucję zarządzającą lub pośredniczącą, wykorzystywany do płatności w trakcie okresu kwalifikowalności lub po jego upływie.

- **Różnicowy model finansowy:** model finansowy sporządzany dla projektu, w którym zestawia się ze sobą przepływy pieniężne dla scenariusza „podmiot (lub działalność gospodarcza) z projektem” oraz scenariusza „podmiot (lub działalność gospodarcza) bez projektu” i poprzez ich porównanie ustala się przepływy różnicowe, stanowiące podstawę dla ustalenia wartości wskaźników efektywności finansowej projektu. Model ten polega na oszacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych w dwóch scenariuszach – inwestycyjnym i

⁴ Dokument dostępny jest pod adresem:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-ministra-infrastruktury-i-rozwoju-w-zakresie-zagadnien-zwiazanych-z-przygotowaniem-projektow-inwestycyjnych-w-tym-projektow-generujacych-dochod-i-projektow-hybrydowych-na-lata-2014-2020-1/>

bez inwestycji (projektu). Analiza finansowa przedstawia koszty i przychody wynikające z pierwszego scenariusza, pomniejszone o koszty i przychody wynikające ze scenariusza drugiego.

– **Scenariusz (wariant) bezinwestycyjny (kontrfaktyczny):** W scenariuszu bez inwestycji (projektu UE) należy ująć wszystkie nakłady inwestycyjne, operacyjne i odtworzeniowe, które beneficjent poniósłby w danym okresie odniesienia oraz przychody, które uzyskałby w tym okresie, w sytuacji, gdyby nie zrealizował inwestycji (projektu UE). Scenariusz ten powinien charakteryzować się możliwie najwyższym stopniem prawdopodobieństwa. Zgodnie z Przewodnikiem AKK scenariusz ten powinien zakładać ponoszenie wszelkich kosztów, koniecznych do zapewnienia minimalnego poziomu świadczonych usług. Jeśli scenariusz bezinwestycyjny będzie zakładał poniesienie dodatkowych nakładów celem zapewnienia funkcjonalności infrastruktury, należy ująć je pod pozycją nakładów odtworzeniowych. Ponadto, w scenariuszu bezinwestycyjnym należy uwzględnić wszystkie kategorie kosztów, które są niezbędne do przeprowadzenia analizy trwałości beneficjenta z projektem, w tym również tych ponoszonych poza projektem. Należy pamiętać, że jeżeli przedmiotowe koszty zostaną ujęte zarówno w ramach wariantu bezinwestycyjnego, jak i inwestycyjnego, to w rachunku różnicowym zniosą się wzajemnie, a zatem nie będą miały wpływu na analizę finansową projektu⁵.

– **Stopa dyskontowa:** stopa, przy użyciu której przyszłe wartości sprowadza się do wartości bieżącej, wyrażająca alternatywny koszt kapitału.

– **Ustawa wdrożeniowa:** ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079).

– **Vademecum AE⁶:** Vademecum analizy ekonomicznej (ang. Economic Appraisal Vademecum 2021-2027), Komisja Europejska, wrzesień 2021. Dokument odnosi się przede wszystkim do analizy ekonomicznej, ale zawiera również odniesienia do analizy finansowej. Składa się z 2 części – ogólnej i sektorowej. Uzupełnienie dokumentu stanowi arkusz kalkulacyjny, który instytucje zarządzające mogą wykorzystać (bezpośrednio lub po uprzednim dostosowaniu) jako narzędzie do przeprowadzenia analizy ekonomicznej i ew.

⁵ Jeśli beneficjent równoległe do projektu UE prowadzi jeszcze inną inwestycję, to w scenariuszu bezinwestycyjnym i inwestycyjnym należy ująć wszystkie przepływy finansowe związane z tą inną inwestycją, w tym nakłady inwestycyjne, koszty operacyjne i przychody. Jeśli na przykład przedsiębiorstwo komunikacji publicznej aktualnie kupuje 20 autobusów, z czego tylko 15 stanowi projekt UE, to w scenariuszu bezinwestycyjnym pokazujemy zakup 5 autobusów, natomiast w scenariuszu inwestycyjnym zakup 20 autobusów, w podziale na projekt UE (15 autobusów) i pozostałe inwestycje (5 autobusów). Scenariusz inwestycyjny będzie w takim ujęciu pokazywał rzeczywistą sytuację przedsiębiorstwa, czyli 20 nowych autobusów w procesie inwestycyjnym, a potem w eksploatacji. Jednocześnie, przepływy różnicowe dotyczyć będą tylko 15 autobusów objętych projektem UE.

⁶ Dokument (w wersji angielskojęzycznej oraz polskojęzycznej [robocze tłumaczenie MFIPR]) dostępny jest w Portalu Funduszy Europejskich (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>).

finansowej. Dokumentem powiązany z Vademecum AE jest Przewodnik AKK (patrz: Wykaz pojęć – Przewodnik AKK)

– **Wartość rezydualna:** potencjał finansowy lub ekonomiczny projektu w pozostałych latach jego trwania (życia ekonomicznego), obliczony w ostatnim roku okresu odniesienia przyjętego do analizy. Wartość ta będzie zerowa lub bliska zeru jeżeli okres odniesienia będzie zbliżony do okresu życia ekonomicznego danych aktywów trwałych. Jeżeli okres życia ekonomicznego aktywów trwałych przekracza okres odniesienia, wówczas okres ten kończy się z upływem roku, w którym całkowicie zamortyzują się te aktywa. Jeżeli natomiast okres życia ekonomicznego aktywów trwałych jest krótszy niż okres odniesienia, wówczas okres ten kończy się z upływem roku, w którym całkowicie zamortyzują się nakłady odtworzeniowe poniesione w okresie odniesienia, w czasie trwania amortyzacji. W analizie finansowej wartość rezydualna określana jest w oparciu o: a) bieżącą wartość netto przepływów pieniężnych, wygenerowanych przez projekt w pozostałych latach jego trwania (życia ekonomicznego), następujących po zakończeniu okresu odniesienia (patrz: Wykaz pojęć – okres odniesienia), b) inne metody, np. wycenę wartości aktywów trwałych netto, określoną przy wykorzystaniu metody i okresu amortyzacji zgodnych z polityką rachunkowości beneficjenta/operatora. W przypadku analizy ekonomicznej, metoda określania wartości rezydualnej jest zależna od metody zastosowanej w analizie finansowej:

a) metoda bieżącą wartość netto przepływów ekonomicznych, wygenerowanych przez projekt w pozostałych latach jego trwania (życia ekonomicznego), następujących po zakończeniu okresu odniesienia (patrz: Wykaz pojęć – okres odniesienia), jeśli tę metodę zastosowana w analizie finansowej;

b) zastosowanie odpowiedniego wskaźnika konwersji w stosunku do oszacowanej wartości aktywów trwałych, jeśli w analizie finansowej zastosowano jedną z „innych metod”, o których mowa w punkcie b) powyżej.

Wybór metody obliczania wartości rezydualnej w analizie finansowej i ekonomicznej, którą należy stosować w odniesieniu do danego typu projektu/działania w ramach priorytetu programu leży w kompetencji instytucji zarządzającej, z zastrzeżeniem, że wybrane przez nią podejście będzie stosowane przez wszystkich wnioskodawców, w ramach tego samego typu projektu/działania w ramach programu. Dopuszczalne jest, aby w ramach jednego projektu zastosowana została zarówno metoda oparta na bieżącej wartości netto przepływów pieniężnych, jak i inna metoda, np. metoda wyceny wartości aktywów trwałych netto. Należy przy tym pamiętać, że zastosowanie metody innej niż metody opartej o wartość przepływów pieniężnych wymaga uzasadnienia. Takie uzasadnienie może stanowić fakt, że dany składnik projektu nie generuje przychodów, ani oszczędności kosztów operacyjnych. W przypadku, w którym budynki użyteczności publicznej (w rozumieniu rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225) lub budynki mieszkalne wielorodzinne, będące przedmiotem projektu, będą wykorzystywane w ten sam

sposób po zakończeniu okresu odniesienia, a ponadto nie ma możliwości potencjalnego osiągnięcia korzyści finansowej w wyniku ich sprzedaży, dopuszczalne jest przyjęcie założenia, iż wartość rezydualna wynosi 0⁷.

- **Wewnętrzna stopa zwrotu** (ang. *Internal Rate of Return* – IRR): stopa dyskontowa, przy której bieżąca wartość netto strumienia kosztów i korzyści jest równa 0. W ramach analizy finansowej ustalana jest FRR. Natomiast w ramach analizy ekonomicznej otrzymujemy ekonomiczną stopę zwrotu ERR. Wewnętrzną stopę zwrotu porównuje się z wysokością wskaźnika wzorcowego (np. wysokością stopy dyskontowej przyjętej do analizy, wyrażającej alternatywny koszt kapitału), aby ocenić efektywność proponowanego projektu.
- **Wynagrodzenie ukryte**: wynagrodzenie odzwierciedlające rzeczywisty alternatywny koszt pracy, o poziomie innym (na ogół niższym) niż wynagrodzenie obserwowane w gospodarce (tzw. wynagrodzenie finansowe), na skutek zniekształceń rynku pracy (takich jak płace minimalne, świadczenia z tytułu bezrobocia itp.)
- **Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków**: wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
- **Zdyskontowane przepływy pieniężne** (ang. *Discounted Cash Flow* – DCF): metoda wyceny projektu, spółki lub jej poszczególnych aktywów, wykorzystująca podejście rachunku wartości pieniądza w czasie. Wszystkie przyszłe przepływy pieniężne są szacowane i dyskontowane w celu określenia ich wartości bieżącej.
- **Zmiany w kapitale obrotowym netto**: wzrost lub spadek kapitału obrotowego netto w danym okresie. Kapitał obrotowy netto stanowi różnicę pomiędzy aktywami bieżącymi i zobowiązaniami bieżącymi. Ponieważ kapitał obrotowy netto jest z natury zasobem, w celu przekształcenia go w strumień pieniężny uwzględniane powinny być wyłącznie przyrosty roczne, tj. zmiany w stosunku do poziomu kapitału obrotowego netto w poprzednim roku. Wzrost kapitału obrotowego netto w stosunku do poprzedniego roku traktowany jest jako rodzaj nakładu poniesionego w danym roku na rzecz projektu.

1.1.2. WSTĘP

Studium Wykonalności Inwestycji jest obowiązkowym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.

Niniejsza instrukcja została sporządzona z myślą o osobach przygotowujących Studia Wykonalności. Dokument zawiera wytyczne pozwalające na opracowanie Studium w taki sposób, aby eksperci mogli uzyskać wystarczającą informację niezbędną do dokonania oceny i analizy projektu w oparciu o jasno określone przez Instytucję Zarządzającą kryteria

⁷ Dla przykładu: 1) Budynek urzędu gminy – po realizacji projektu nadal będzie służył do tych samych celów, a ponadto nie będzie możliwości jego sprzedaży. 2) Budynek biurowy – jest prawdopodobne, że po zakończeniu okresu odniesienia zmieni swoją obecną funkcję, a ponadto może on zostać sprzedany.

merytoryczne, finansowe i ekonomiczne. Wszelkie dane zawarte w SWI powinny w pełni odpowiadać stanowi faktycznemu, ***wnioskodawca ponosi pełną odpowiedzialność za informacje zawarte w składanych dokumentach.***

W Studium należy szczegółowo opisać cele projektu, sposób ich osiągnięcia i warunki realizacji, zidentyfikować możliwości inwestycyjne, w oparciu o wymogi wykonalności i trwałości efektów projektu oraz pokazać zasadność realizowanego przedsięwzięcia. Zasadność musi dotyczyć wszystkich elementów projektu, gdyż w przeciwnym wypadku koszty dotyczące części nieuzasadnionej trzeba będzie uznać za niekwalifikowane. Instrukcja ta pozwala precyzyjnie zaplanować działanie i zawczasu przewidzieć trudności. Pomaga ocenić opłacalność inwestycji poprzez wcześniejsze oszacowanie kosztów.

Opracowując SWI należy mieć na uwadze *cykl życia projektu*, uwzględniając kolejne etapy od planowania strategicznego, tj. identyfikacji potrzeb i możliwości, poprzez projektowanie, wdrażanie, rozliczanie i ewaluację.

Studium Wykonalności Inwestycji składa się z następujących podstawowych elementów:

- A. Identyfikacja projektu;
- B. Definicja celów projektu;
- C. Analiza instytucjonalna i wykonalności projektu;
- D. Analiza popytu oraz opcji;
- E. Zastosowane uproszczone metody rozliczania wydatków;
- F. Analiza finansowa;
- G. Analiza ekonomiczna;
- H. Specyficzna analiza dla danego rodzaju projektu/sektora;
- I. Odniesienie do kryteriów oceny projektu.

Załącznik obliczeniowy stanowiący część studium wykonalności powinien umożliwiać weryfikację dokonanych wyliczeń (odblokowane formuły) oraz powinien zawierać wydzieloną część zawierającą założenia będące podstawą wyliczeń.

1.1.3.IDENTYFIKACJA PROJEKTU

Identyfikacja projektu ma na celu prezentację projektu jako przedmiotu realizowanego przedsięwzięcia wraz z opisem, podaniem podstawowych parametrów technicznych, całkowitym kosztem inwestycji, wysokością kosztów kwalifikowanych, wydatkami na dostępność (wraz z metodologią ich obliczenia), lokalizacją, poziomem dofinansowania, itp.

1.1.4. DEFINICJA CELÓW PROJEKTU

Identyfikacja projektu powinna dostarczyć zwięzłej i jednoznacznej informacji na temat jego całościowej koncepcji. Powinna obejmować następujące kwestie: zarys i ogólny charakter projektu (tj. prezentację projektu jako przedmiotu realizowanego przedsięwzięcia wraz z opisem, podaniem podstawowych parametrów technicznych, całkowitym kosztem inwestycji, w tym całkowitym kosztem kwalifikowalnym, poziomem dofinansowania, lokalizacją, itp.

Cele projektu, zarówno te bezpośrednie, jak i pośrednie, powinny zostać określone w oparciu o analizę potrzeb danego środowiska społeczno- gospodarczego, z uwzględnieniem zjawisk najbardziej adekwatnych do skali oddziaływania projektu.

Należy zwrócić uwagę, aby cele projektu zdefiniowane w analizie spełniały następujące założenia:

- a) jasno wskazywały, jakie korzyści społeczno-gospodarcze można osiągnąć dzięki wdrożeniu projektu,
- b) były logicznie powiązane ze sobą (w przypadku gdy w ramach projektu realizowanych jest jednocześnie kilka celów),
- c) na tyle, na ile to możliwe powinny zostać skwantyfikowane, poprzez określenie wartości bazowych i docelowych oraz metodę pomiaru poziomu ich osiągnięcia,
- d) były logicznie powiązane z ogólnymi celami odnośnych funduszy, tj. wymagane jest określenie zbieżności celów projektu z celami realizacji danego priorytetu programu operacyjnego.

1.1.5. ANALIZA INSTYTUCJONALNA I WYKONALNOŚCI PROJEKTU

Celem analizy wykonalności jest zidentyfikowanie możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych, które można uznać za wykonalne m.in. pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym.

1.1.5.1. Analiza instytucjonalna - zawiera informacje na temat:

- a) bezpośrednich i pośrednich beneficjentów projektu oraz problemów ich dotyczących,
- b) instytucji/osób zaangażowanych w realizację projektu, włącznie z podziałem odpowiedzialności,
- c) powiązań z innymi podmiotami, które znajdują się w polu oddziaływania projektu,
- d) właściciela inwestycji po jej zakończeniu,
- e) rozwiązań związanych z udostępnieniem przedmiotowej infrastruktury podmiotom trzecim.

W punkcie tym należy udowodnić, że beneficjent posiada zdolność organizacyjną i finansową do wdrożenia projektu (opisując dokładnie proces wdrażania wraz

z towarzyszącymi mu procedurami, harmonogramem pozyskiwania odpowiednich zezwoleń, prac przygotowawczych, przetargów oraz realizacji projektu); jak również wskazać instytucję odpowiedzialną za zarządzanie projektem w okresie, co najmniej 5 lat od chwili zakończenia jego realizacji (określając sposób finansowania kosztów związanych z utrzymaniem i eksploatacją inwestycji), zgodnie z art. 65 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dn. 24 czerwca 2021 r.

1.1.5.2. Analiza prawnej wykonalności projektu - opisuje kwestie prawne związane z realizacją projektu, w tym stan formalno-prawny nieruchomości, gruntów. W punkcie tym należy wymienić wszystkie dokumenty warunkujące wykonanie inwestycji np. pozwolenie na budowę, pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, umowę na świadczenie usług publicznych, dokument potwierdzający kwalifikowalność podatku VAT oraz wszelkie inne dokumenty warunkujące prawidłową realizację projektu. Jeżeli realizacja projektu wymaga uzyskania dodatkowych pozwoleń/decyzji/innych dokumentów, należy podać informację o terminie uzyskania (lub przypuszczalnym terminie uzyskania danego dokumentu).

1.1.5.3. Zgodność z polityką konkurencji (pomoc publiczna) – udzielanie pomocy w ramach programu wymaga stosowania zasad pomocy publicznej. Oznacza to, że w przypadku składania wniosków przez beneficjentów prowadzących działalność gospodarczą, przez którą należy rozumieć - zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości - *oferowanie towarów i usług na rynku także przez podmioty publiczne*, udzielanie wsparcia musi następować z uwzględnieniem warunków dopuszczalności pomocy publicznej. Decydujące znaczenie dla określenia czy dana działalność jest działalnością gospodarczą, jest stwierdzenie czy mogłaby być, co do zasady prowadzona przez podmiot prywatny w celu osiągnięcia zysku.

W punkcie tym należy zamieścić następujące informacje:

- a) czy beneficjent prowadzi/będzie prowadził działalność gospodarczą i jaki jest/będzie jej zakres?,
- b) na jaki cel beneficjent przeznacza/będzie przekazywał środki uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej?,

oraz przeprowadzić test pomocy publicznej odnosząc się do poniższych warunków:

- *transfer środków publicznych* – wsparcie przekazywane jest przez państwo lub przy wykorzystaniu zasobów państwowych,
- *korzyść ekonomiczna* – występuje wtedy, gdy przekazywane jest wsparcie o charakterze bezzwrotnym, udzielane są pożyczki/kredyty z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej (stopy referencyjnej KE), dokonuje się odroczenia/rozłożenia na raty płatności po stopie niższej od stopy rynkowej,

- *selektywność – wsparcie uprzywilejowuje konkretne przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, bądź produkcję określonych towarów,*
- *wpływ na konkurencję – wsparcie zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji,*
- *wpływ na wymianę handlową – zgodnie z Traktatem WE każda pomoc, która wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest uznawana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.*

Przepisom o pomocy publicznej podlegają wszystkie kategorie podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą, niezależnie od formy prawnej i źródeł finansowania oraz tego czy są nastawione na zysk.

Finansowanie usług o charakterze ogólnogospodarczym obejmujących taką działalność, jak np.: świadczenie określonych usług transportowych stanowi jeden z kluczowych problemów rozpatrywanych w świetle wspólnotowych zasad udzielania pomocy publicznej. Ważne jest, żeby rekompensata pokrywała dokładnie koszty świadczenia usługi, a nie stanowiła dodatkowego źródła zysku przedsiębiorstwa, gdyż wtedy byłaby traktowana jako pomoc publiczna i podlegała wszelkim rygorom zasad jej udzielania, łącznie ze zwrotem wraz z odsetkami.

W odniesieniu do pomocy związanej ze świadczeniem usług publicznych, szczególnie doniosłe znaczenie ma orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) w sprawie *Altmark* (sprawa C-280/00). ETS wskazał cztery przesłanki, których spełnienie oznacza, że rekompensata finansowa ze strony państwa za poniesione przez przedsiębiorcę koszty w związku ze świadczeniem usług o charakterze ogólnogospodarczym nie stanowi pomocy publicznej. Są to mianowicie następujące warunki:

- a) Przedsiębiorcy otrzymującemu pomoc publiczną należy powierzyć wypełnienie odpowiedniego, jasno określonego zobowiązania w zakresie świadczenia usług publicznych.
- b) Parametry zastosowane do obliczenia rekompensaty muszą zostać ustalone wcześniej w sposób obiektywny i przejrzysty.
- c) Wysokość rekompensaty nie powinna przekraczać kwoty całości lub części kosztów poniesionych w czasie realizacji usług publicznych, z uwzględnieniem wszystkich stosownych rachunków oraz rozsądnego zysku.
- d) W przypadkach kiedy przedsiębiorstwo, któremu powierzono wykonanie takich zadań, nie zostało wyłonione zgodnie z procedurą zamówień publicznych, poziom rekompensaty ma być obliczony na podstawie analizy kosztów, które poniosłoby przeciętne dobrze zarządzane przedsiębiorstwo, z uwzględnieniem rozsądnego zysku.

Łączne spełnienie wskazanych powyżej warunków powoduje, że rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych nie jest korzyścią dla przedsiębiorcy przekazywaną na

zasadach odbiegających od rynkowych, a zatem nie stanowi pomocy publicznej (tym samym nie podlega ona notyfikacji, o której mowa w art. 108 ust. 3 TFUE).

1.1.6. ANALIZA POPYTU ORAZ OPCJI

Analiza popytu identyfikuje i ilościowo określa społeczne zapotrzebowanie na realizację planowanej inwestycji. W jej ramach należy uwzględnić zarówno bieżący (w oparciu o aktualne dane), jak również prognozowany popyt (w oparciu o prognozy uwzględniające m.in. wskaźniki makroekonomiczne i społeczne). Analizę prognozowanego popytu należy przeprowadzić dla scenariusza z inwestycją oraz bez inwestycji. Ponadto, analiza ta powinna odwoływać się do kwestii bieżącego oraz przyszłego zapotrzebowania inwestycji na zasoby, przewidywanego rozwoju infrastruktury, oraz efektu sieciowego (jeżeli występuje lub może wystąpić w wyniku realizacji inwestycji).

Analiza opcji polega na dokonaniu porównania i oceny możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych zidentyfikowanych na etapie analizy wykonalności. Nie jest dopuszczalne, aby w ramach analizy opcji dokonać porównania jednego rozwiązania inwestycyjnego z wariantem bezinwestycyjnym, za wyjątkiem projektów, dla których brak jest technicznego, finansowego i prawnego alternatywnego rozwiązania inwestycyjnego (np. rozbudowa systemu informatycznego, który musi być kompatybilny z istniejącym już systemem informatycznym). Wówczas wnioskodawca musi we wniosku o dofinansowanie uzasadnić, iż nie istnieje więcej niż jedno rozwiązanie inwestycyjne, mające uzasadnienie techniczne, prawne i finansowe. Celem tej analizy jest wskazanie, które z ww. rozwiązań jest najkorzystniejsze. Powinny one być ze sobą porównywalne w oparciu o szereg kryteriów, m.in. kryteria techniczne, instytucjonalne, ekonomiczne i środowiskowe.

Analizę opcji należy przeprowadzać w dwóch etapach:

- a) etap pierwszy – analiza strategiczna – ten etap koncentruje się na podstawowych rozwiązaniach o charakterze strategicznym (np. rodzaj infrastruktury lub środków transportu albo lokalizacja projektu). Etap ten, co do zasady, przyjmuje formę analizy wielokryterialnej i opiera się na kryteriach jakościowych.
- b) etap drugi – analiza rozwiązań technologicznych – na tym etapie należy przeanalizować poszczególne rozwiązania pod kątem technologicznym, np. odpowiedzieć na pytanie, czy bardziej korzystna będzie modernizacja już funkcjonującej infrastruktury, czy też budowa nowej. Do przeprowadzenia tego etapu zazwyczaj zastosowanie mają metody oparte na kryteriach ilościowych.

W odniesieniu do projektów nie będących dużymi projektami możliwe jest przeprowadzenie analizy opcji w sposób uproszczony – wyłącznie w oparciu o kryteria jakościowe.

Po przeprowadzeniu analizy wykonalności, analizy popytu oraz analizy opcji wnioskodawca powinien dokonać wyboru rozwiązania do zastosowania i sformułować jego uzasadnienie.

1.1.7.ZASTOSOWANE UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW

W przypadku gdy w projekcie występują wydatki rozliczane na podstawie uproszczonych metod rozliczania wydatków należy w tabeli E.1 przedstawić zastosowaną w projekcie uproszczoną metodę. Zwraca się uwagę na zachowanie zgodności z zapisami zawartymi w Regulaminie wyboru projektów.

W przypadku wskazania uproszczonej metody rozliczania wydatków, w pkt. E.2 wnioskodawca przedstawia metodologię obliczeń. Dodatkowo w pkt. E.3 należy wpisać rzeczywisty % kosztów pośrednich w projekcie.

1.1.8.ANALIZA FINANSOWA

1.1.8.1. Cele analizy

Analiza finansowa powinna wykazać: rentowność projektu z punktu widzenia inwestora, wymagania w zakresie finansowania zewnętrznego oraz przepływy finansowe związane z projektem. W szczególności powinna obejmować: ocenę finansowej efektywności inwestycji oraz kapitału własnego, weryfikację trwałości finansowej projektu. Analiza finansowa ma na celu wykazanie, że zapewnione środki finansowe będą wystarczające do sfinansowania projektu w okresie jego realizacji, a następnie eksploatacji. Istotne jest zwłaszcza wykazanie, że beneficjent posiada środki na sfinansowanie wkładu własnego na realizację projektu.

1.1.8.2. Etapy analizy finansowej

W ramach analizy finansowej należy przeprowadzić m.in. następujące działania:

- a) określić założenia do analizy,
- b) zestawić przepływy pieniężne projektu dla każdego roku analizy,
- c) określić źródła finansowania projektu,
- d) ustalić wartości wskaźników efektywności finansowej projektu,
- e) przeprowadzić analizę trwałości finansowej.

1.1.8.3. Metodyka analizy finansowej.

Analiza finansowa polega na przygotowaniu szeregu tabel, w których należy zamieścić dane dotyczące przepływu środków pieniężnych, tzn. rzeczywistej kwoty wypłaconej lub otrzymanej w ramach realizowanego projektu. Przeprowadza się ją w oparciu o metodologię zdyskontowanego przepływu środków pieniężnych, zwaną dalej analizą DCF (ang. Discounted Cash Flow).

Metodologia DCF charakteryzuje się następującymi cechami:

- obejmuje skonsolidowaną analizę finansową,
- bierze pod uwagę wyłącznie przepływ środków pieniężnych,

- uwzględnia przepływy środków pieniężnych w tym roku, w którym zostały dokonane i ujęte w danym okresie odniesienia,
- uwzględnia wartość rezydualną, w przypadku gdy rzeczywisty okres gospodarczego życia projektu przekracza dany okres odniesienia,
- uwzględnia wartość pieniądza w czasie, przy zsumowaniu przepływów finansowych w różnych latach.

1.1.8.4. Założenia do analizy finansowej

Poprawne założenia analizy finansowej, jednolite dla wszystkich projektów w danym sektorze, powinny się opierać na nw. założeniach:

a) o ile to możliwe i uzasadnione, powinna być przeprowadzona w cenach stałych, powinna być sporządzona:

- w cenach netto (bez podatku VAT) w przypadku gdy podatek VAT nie stanowi wydatku kwalifikowanego lub
- w cenach brutto (wraz z podatkiem VAT), gdy podatek VAT stanowi koszt kwalifikowany oraz gdy jest niekwalifikowany, ale stanowi rzeczywisty nieodzyskiwalny wydatek podmiotu ponoszącego wydatki (patrz: Przewodnik AKK (wersja polskojęzyczna), podrozdział 2.7.2, przypis 33).

Podatek VAT należy wyodrębnić jako osobną pozycję analizy finansowej.

b) zasady klasyfikujące VAT, jako wydatek kwalifikowalny bądź niekwalifikowalny znajdują się w *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*.

c) podatki bezpośrednie (m.in. podatek od nieruchomości) mogą zostać uwzględnione w analizie finansowej jako koszty, o ile stanowią one faktyczny koszt operacyjny ponoszony w związku z funkcjonowaniem projektu oraz istnieje możliwość ich skwantyfikowania. Każdorazowo, niezależnie od powyższych kryteriów, podatki bezpośrednie należy uwzględnić jako koszty w ramach analizy trwałości. Zasadność wskazania podatków bezpośrednich (np. podatku od nieruchomości) jako przychodów projektu powinna zostać poddana pogłębionej analizie, uwzględniającej specyfikę danego projektu. Opłata może zostać uznana za przychód projektu, jeżeli jest ona bezpośrednio związana z jego realizacją i usługami dostarczanyymi przez projekt;

d) analizy należy dokonać wyłącznie dla scenariusza (wariantu) podstawowego. W trakcie sporządzania prognozy przepływów/projekcji finansowej, należy korzystać z danych makroekonomicznych zawartych w wytycznych Ministra Finansów z dnia 3 października 2022 r. dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw albo w nowszej wersji tych wytycznych, jeżeli jest dostępna. Dla okresu analizy wykraczającego poza okres prognozy zawartej w ww. dokumencie należy stosować wartości, jak z ostatniego roku ww. wariantów, o ile zalecenia sektorowe, o których mowa w rozdziale 9 *Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów*

inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027, nie stanowią inaczej. Warianty te będą podlegały okresowej aktualizacji. W przypadku stawek podatkowych (w tym stawek VAT), należy stosować ich wartości, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podczas sporządzania analizy finansowej należy wziąć pod uwagę te z ww. założeń, które mają swoje uzasadnienie w kontekście specyfiki projektu, sektora itp., a także inne, które z punktu widzenia beneficjenta/operatora i projektu są istotne do uwzględnienia przy sporządzaniu analizy. W przypadku gdy znane są już rzeczywiste wartości danych makroekonomicznych dla lat będących przedmiotem analizy, należy je wykorzystać zamiast danych pochodzących ze scenariuszy

e) finansowa stopa dyskontowa, jaka powinna zostać przyjęta w analizie finansowej dla inwestycji planowanych do dofinansowania z funduszy UE wynosi:

- 4% dla analizy prowadzonej w cenach stałych,
- 9% dla analizy prowadzonej w cenach bieżących – wartość określona w uproszczeniu, zgodnie ze wzorem:

$$(1+n)=(1+r)*(1+i)$$

gdzie:

n – stopa dyskontowa dla cen bieżących,

r – stopa dyskontowa dla cen stałych,

i – wskaźnik inflacji, na podstawie danych z wytycznych Ministra Finansów z dnia 3 października 2022 r. dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, zgodnie z którymi średni wskaźnik inflacji w okresie 2022-2026 będzie się kształtował na poziomie 6,74%, a w okresie 2026-2029 - na poziomie 2,5%.

f) horyzont czasowy - okres odniesienia, jaki należy przyjąć w analizie finansowej.

W przypadku projektu, który łączy ze sobą zadania inwestycyjne z co najmniej dwóch sektorów, należy dokonać wyboru wymiaru okresu odniesienia posługując się przedziałem właściwym dla sektora dominującego. Określenie sektora dominującego w ramach projektu należy przeprowadzić w oparciu o cele działania lub naboru albo poprzez porównanie wysokości nakładów inwestycyjnych przypadających na poszczególne zadania inwestycyjne.

Do analizy projektów składanych w ramach działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027 należy przyjąć 15 letni okres referencyjny.

g) amortyzacja – metoda oraz okres amortyzacji dla każdego typu aktywa muszą być zgodne z polityką rachunkowości beneficjenta/operatora. Amortyzacja, ze względu na fakt, iż nie

stanowi faktycznego przepływu pieniężnego, nie jest uwzględniana w kosztach operacyjnych w ramach analizy finansowej.

- h) wartość dofinansowania projektu z funduszy UE może zostać uwzględniona wyłącznie w ramach analizy trwałości projektu.

1.1.8.5. Metody analizy finansowej uwzględniające kategorię inwestycji.

- 1) Odpowiednią metodę analizy finansowej dobiera się również, w zależności od kategorii inwestycji (*Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020*). Wyróżnia się dwie kategorie inwestycji, które są przedmiotem różnych metod analizy finansowej. Kwalifikacji inwestycji do danej kategorii dokonuje się na podstawie odpowiedzi uzyskanych na następujące pytania:
 - a) *Czy możliwe jest oddzielenie strumienia przychodów projektu od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta?*
 - b) *Czy możliwe jest oddzielenie strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych na realizację projektu od ogólnego strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych beneficjenta?*
- 2) **Kategoria 1** dotyczy inwestycji, dla których możliwe jest oddzielenie przepływów pieniężnych związanych z projektem od ogólnych przepływów pieniężnych beneficjenta. Ma ona miejsce wówczas, jeśli na oba wyżej wymienione pytania zostały udzielone **pozytywne odpowiedzi**. W tej sytuacji możliwe jest zastosowanie **metody standardowej**, polegającej na uwzględnieniu w analizie jedynie przepływów pieniężnych w ramach projektu UE.
- 3) Analiza finansowa przeprowadzona w oparciu o **metodę standardową** ma zastosowanie w szczególności do projektów, realizowanych przy założeniu, że środki dłużne przeznaczone na finansowanie realizacji projektu spłacane będą w oparciu o nadwyżkę finansową generowaną w oparciu o działalność prowadzoną w wyniku realizacji projektu, a zabezpieczeniem spłaty tego zadłużenia będzie majątek powstały w wyniku realizacji projektu.
- 4) W metodzie standardowej należy w szczególności określić prognozowane na przestrzeni całego okresu odniesienia:
 - a) koszty:
 - i) nakłady inwestycyjne na realizację projektu współfinansowanego ze środków UE,
 - ii) nakłady odtworzeniowe w ramach ww. projektu,
 - iii) zmiany w kapitale obrotowym netto w całym okresie odniesienia – fazy inwestycyjnej i operacyjnej (w uzasadnionych przypadkach),

- iv) koszty działalności operacyjnej,
- b) przychody generowane przez projekt
- c) wartość rezydualną.

W razie potrzeby zapoznania się ze szczegółowym opisem dotyczącym metodyki przeprowadzania analizy finansowej, należy odnieść się do *Przewodnika AKK*.

5) **Kategoria 2** dotyczy inwestycji, dla których niemożliwe jest rozdzielanie przepływów pieniężnych, zarówno osobno dla kategorii przychodów oraz kosztów, jak i dla obydwu kategorii równocześnie. Występuje ona wówczas, jeśli odpowiedź przynajmniej na jedno z pytań wymienionych w pkt 1 **jest negatywna**. W tym przypadku niemożliwe jest zastosowanie metody standardowej, w związku z czym analiza finansowa przeprowadzana jest **metodą złożoną**, która opiera się na różnicowym (przyrostowym) modelu finansowym.

6) W ramach **metody złożonej** dopuszczalne jest stosowanie dwóch podejść:

- a) strumienie pieniężne szacowane są jako różnica pomiędzy strumieniami pieniężnymi dla scenariusza „podmiot z projektem” (wnioskodawca z inwestycją) oraz strumieniami pieniężnymi dla scenariusza „podmiot bez projektu” (wnioskodawca bez inwestycji).

Metoda ta może zostać zastosowana m.in. w poniższych przypadkach:

- i) w branżach regulowanych i/lub branżach sieciowych, w tym w szczególności dla projektów dotyczących gospodarki wodnej, kanalizacji, odpadów i sieci grzewczych/ciepłownictwa,
 - ii) zalecana jest dla całego sektora regulowanego (gospodarka wodna, energetyka, telekomunikacja itd.), w którym wartość projektu inwestycyjnego jest znacząca w porównaniu z wartością netto istniejących aktywów podmiotu,
- b) strumienie pieniężne szacowane są jako różnica pomiędzy strumieniami pieniężnymi dla scenariusza „działalność gospodarcza z projektem” oraz strumieniami pieniężnymi dla scenariusza „działalność gospodarcza bez projektu”. W ramach działalności gospodarczej można wyróżnić:
- i) usługę (działalność) / pakiet usług oferowanych w obrębie zdefiniowanego regionu,
 - ii) usługę (działalność) / pakiet usług oferowanych w ramach kilku regionów,
 - iii) nowy produkt wytwarzany w już istniejącej fabryce,
 - iv) inne.

Takie podejście umożliwia uproszczenie obliczeń. W przypadku podmiotu działającego na obszarze całej Polski, nie ma potrzeby analizowania jego finansów w skali całego kraju. W takim przypadku wystarczającym może się okazać przeprowadzenie analizy finansów w aspekcie danego regionu bądź usługi (rodzaju działalności), o ile tego typu dane są możliwe do wyodrębnienia z ksiąg rachunkowych firmy. Zamiast poddawać analizie podmiot działający w wielu regionach, wystarczy przyrzeć się przepływowi finansowemu generowanemu przez fabrykę, która jest unowocześniana. W przypadku branż sieciowych (np. koleje), wystarczające może okazać się przeprowadzenie analizy wybranej części sieci.

- 7) W złożonej metodzie analizy finansowej przepływy finansowe powinny zostać obliczone zgodnie z metodą **różnicowego modelu finansowego**, według następujących założeń:
- a) należy sporządzić prognozę wartości przepływów pieniężnych obejmujących wszystkie nakłady inwestycyjne, które podmiot/operator ponosiłby nie realizując projektu UE, nakłady odtworzeniowe związane z tymi inwestycjami, zmiany w kapitale obrotowym netto w całym okresie odniesienia – fazie inwestycyjnej i operacyjnej (w uzasadnionych przypadkach), koszty operacyjne i przychody (inne niż wynikające z projektu UE) dla podmiotu/operatora (działalność gospodarcza) bez inwestycji (scenariusz bez projektu UE) dla poszczególnych lat okresu odniesienia,
 - b) w kolejnym kroku należy sporządzić scenariusz z projektem, tj. należy wziąć pod uwagę ww. prognozę dla podmiotu/operatora (działalność gospodarcza) z inwestycją (scenariusz z projektem) uwzględniając:
 - i) wszystkie nakłady inwestycyjne, łącznie z nakładami inwestycyjnymi na realizację projektu UE (bez rezerw na nieprzewidziane wydatki w nakładach inwestycyjnych projektu współfinansowanego ze środków UE),
 - ii) wszystkie nakłady odtworzeniowe,
 - iii) zmiany w kapitale obrotowym netto w całym okresie odniesienia – fazie inwestycyjnej i operacyjnej (w uzasadnionych przypadkach),
 - iv) wszystkie koszty operacyjne,
 - v) wszystkie przychody uwzględniające ewentualną korektę taryf, biorąc pod uwagę dostępność cenową (*ang. affordability*)⁸,
 - vi) wartość rezydualną.

Wynikiem sporządzenia powyższej prognozy jest ustalenie wartości przepływów pieniężnych obejmujących nakłady inwestycyjne, nakłady odtworzeniowe, koszty operacyjne, zmiany w kapitale obrotowym netto w całym okresie odniesienia – fazie

⁸ Patrz: Podrozdział 6.6 *Wytucznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.*

inwestycyjnej i operacyjnej (w uzasadnionych przypadkach) i przychody w scenariuszu z projektem.

- c) Następnie należy dokonać porównania obu ww. scenariuszy. Różnice w poszczególnych kategoriach przepływów pieniężnych dla projektu (m.in. przychód, koszty operacyjne) stanowią różnicę pomiędzy odpowiednimi kategoriami przepływów pieniężnych dla scenariusza „podmiot (lub działalność gospodarcza) z projektem” oraz scenariusza „podmiot (lub działalność gospodarcza) bez projektu”. Tak uzyskane przepływy określa się jako przepływy przyrostowe lub różnicowe. Określone przepływy różnicowe są wykorzystywane między innymi dla ustalenia wskaźnika luki w finansowaniu.

1.1.8.6. Określenie przychodów projektu, kalkulacja taryf.

1. Wysokość taryf ustalających ceny za towary lub usługi zapewniane przez dany projekt jest, obok popytu, głównym czynnikiem pozwalającym określić poziom przychodów, jakie będą generowane w fazie operacyjnej projektu.
2. W odniesieniu do projektów dotyczących określonych sektorów⁹, taryfę opłat dokonywanych przez użytkowników należy ustalić zgodnie z **zasadą „zanieczyszczający płaci”** oraz **zasadą pełnego zwrotu kosztów**, przy uwzględnieniu kryterium dostępności cenowej taryf (ang. affordability), wyrażającego granicę zdolności gospodarstw domowych do ponoszenia kosztów zakupu dóbr i usług zapewnianych przez projekt. Zastosowanie zasady pełnego zwrotu kosztów polega na tym, że: a) przyjęte taryfy powinny, na tyle, na ile to możliwe, pokrywać nakłady inwestycyjne oraz koszty operacyjne i nakłady odtworzeniowe, jak również koszty związane z zanieczyszczeniem środowiska, b) struktura taryf powinna maksymalizować przychody projektu przed uwzględnieniem subwencji/dotacji, przy uwzględnieniu kryterium dostępności cenowej.
3. Dostępność cenowa jest miarą statystyczną i odzwierciedla (mierzony medianą) średni próg, powyżej którego wzrost taryf nie miałby charakteru trwałego (prowadziłby w rezultacie do wyraźnego spadku popytu) lub koszty musiałyby być pokrywane pomocą socjalną na rzecz części gospodarstw domowych. Pomoc, o której mowa powyżej może przyjąć postać zasiłków z budżetu państwa wypłacanych gospodarstwom domowym lub też dopłat do taryf wypłacanych określonej grupie taryfowej z budżetu lokalnego.
4. Korekty taryf w oparciu o zasadę dostępności cenowej należy dokonać w sytuacji, gdy analiza finansowa wykazała, że zakładany poziom taryf może okazać się zbyt wysoki, co będzie skutkowało spadkiem popytu (wynikającym z niezdolności odbiorców do pokrycia kosztów towarów i usług), a tym samym zagrozi finansowej trwałości inwestycji.

⁹ Sektorów, których celem jest realizacja usług ogólnego interesu gospodarczego – usług, które nie byłyby świadczone na rynku (lub byłyby świadczone na innych warunkach, jeżeli chodzi o jakość, bezpieczeństwo, przystępność cenową, równe traktowanie czy powszechny dostęp) bez interwencji publicznej.

5. Skalę korekty ustala beneficjent, uwzględniając przy tym uwarunkowania lokalne, w tym zwłaszcza aktualny poziom wydatków ponoszonych przez gospodarstwa domowe.

6. Odwołując się do kryterium dostępności cenowej przy ustalaniu poziomu taryf należy zastosować się do poniższych reguł:

- a) korekta poziomu taryf nie powinna zagrażać trwałości finansowej projektu,
- b) co do zasady, korekta powinna mieć charakter tymczasowy i obowiązywać do momentu, do którego jest ona niezbędna do zastosowania,
- c) korekta poziomu taryf oparta na przedmiotowej zasadzie może być dokonana wyłącznie w odniesieniu do opłat ponoszonych przez gospodarstwa domowe,
- d) jeżeli w analizie finansowej stosowano taryfy w wymiarze uwzględniającym kryterium dostępności cenowej, tożsame taryfy muszą być stosowane w fazie operacyjnej projektu,
- e) maksymalna dopuszczalna korekta taryfy nie może doprowadzić do obniżenia wydatków ponoszonych przez gospodarstwo domowe poniżej poziomu wydatków ponoszonych przed realizacją projektu, jak również poziomu wydatków gospodarstw domowych prognozowanych dla wariantu bez inwestycji.

7. W analizie finansowej projektu, na potrzeby obliczenia efektywności finansowej projektu, powinny być uwzględniane wyłącznie przychody pochodzące z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników lub określone instytucje za towary lub usługi zapewniane przez dany projekt, tzn. przychody z opłat wnoszonych według taryf ustalonych zgodnie z zapisami niniejszego podrozdziału. W analizie tego typu nie należy uwzględniać ewentualnych subsydiów lub dopłat do taryf służących sfinansowaniu różnicy pomiędzy planami taryfowymi wynikającymi z zasady pełnego zwrotu kosztów, a przewidzianymi do wdrożenia w fazie operacyjnej projektu (ograniczonymi zgodnie z regułą dostępności cenowej). Na przychód projektu, co do zasady, nie składają się zatem transfery z budżetu państwa lub samorządu ani z publicznych systemów ubezpieczeń (np. dotacje na działalność oraz subsydia).

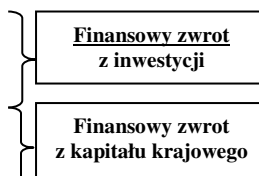
8. Właściwym do uwzględniania wszystkich źródeł przychodów etapem analizy finansowej jest etap analizy trwałości finansowej projektu.

1.1.8.7. Ustalenie wartości wskaźników finansowej efektywności

1) Ustalenie wartości wskaźników finansowej efektywności projektu dokonywane jest na podstawie przepływów pieniężnych określonych przy zastosowaniu metody standardowej bądź złożonej.

2) Wskaźniki efektywności finansowej projektu to:

- a) finansowa bieżąca wartość netto inwestycji (FNPV/C),
- b) finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C),
- c) finansowa bieżąca wartość netto kapitału krajowego (FNPV/K),
- d) finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału krajowego (FRR/K).

- 3) Dla wszystkich projektów inwestycyjnych, w przypadku których dla uzyskania dofinansowania wymagane jest przedłożenie studium wykonalności lub Innego Dokumentu (patrz: Rozdział 2, pkt 1), należy wyliczyć 2 pierwsze wskaźniki, tj. FNPV/C i FRR/C. Wskaźniki FNPV/K i FRR/K – dla projektów/typów projektów określonych przez instytucję zarządzającą w dokumentacji programu lub naboru.
- 4) Efektywność finansowa inwestycji może być oceniona przez oszacowanie FNPV/C i FRR/C. Wskaźniki te obrazują zdolność wpływów z projektu do pokrycia wydatków z nim związanych. W tym celu jako wpływy projektu przyjmuje się wyłącznie przychody oraz wartość rezydualną. Pozostałe wpływy, np. dotacje o charakterze operacyjnym należy traktować jako jedno ze źródeł finansowania i uwzględnić we wpływach całkowitych w analizie trwałości finansowej projektu.
- 5) FNPV/C jest sumą zdyskontowanych strumieni pieniężnych netto generowanych przez projekt. FRR/C jest stopą dyskontową, przy której wartość FNPV/C wynosi zero, tzn. bieżąca wartość przychodów jest równa bieżącej wartości kosztów projektu.
- 6) Zgodnie z art. 73 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060, projekty wybrane do wsparcia powinny charakteryzować się najkorzystniejszą relacją między kwotą wsparcia, podejmowanymi działaniami i celami, które mają być osiągnięte w wyniku 41 ich realizacji. Co do zasady, dla projektu wymagającego dofinansowania z funduszy UE wskaźnik FNPV/C przed otrzymaniem wkładu z UE powinien mieć wartość ujemną, a FRR/C – niższą od stopy dyskontowej użytej w analizie finansowej. Taka wartość wskaźników oznacza, że bieżąca wartość przyszłych przychodów nie pokrywa bieżącej wartości kosztów projektu. Odstępstwo od tej zasady może wynikać ze specyfiki projektu¹⁹, np. znacznego poziomu ryzyka związanego z wysokim poziomem innowacyjności, jak również faktu objęcia projektu pomocą publiczną.
- 7) Finansowa bieżąca wartość netto kapitału (FNPV/K) jest sumą zdyskontowanych strumieni pieniężnych netto wygenerowanych dla beneficjenta w wyniku realizacji inwestycji. FRR/K jest równa stopie dyskontowej, dla której wartość FNPV/K wynosi zero. Projekt uznaje się za efektywny dla podmiotu realizującego projekt, jeżeli wskaźnik FNPV/K jest dodatni, co świadczy o tym, iż zdyskontowane wpływy przewyższają zdyskontowane wydatki związane z projektem.
- 8) Biorąc pod uwagę przepis art. 73 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060 (patrz: punkt 6) co do zasady, w przypadku projektu wymagającego wkładu z funduszy UE, wskaźnik FNPV/K ze wsparciem unijnym powinien mieć wartość ujemną lub równać się zero, natomiast FRR(K) powinna być niższa lub równa stopie dyskontowej. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odstępstwa od tej zasady, m.in. może mieć to miejsce w przypadkach wskazanych w *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*.
- 9) Zestawienie kategorii przepływów pieniężnych branych pod uwagę w celu wyliczenia poszczególnych wskaźników efektywności finansowej oraz wzory do obliczenia

powyższych wskaźników zostały przedstawione w Załączniku 1 do *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*, jak również w *Przewodniku AKK*.

1.1.8.8. Analiza trwałości finansowej

- 1) Zgodnie z art. 73 ust. 2 lit. d rozporządzenia nr 2021/1060 analiza trwałości finansowej projektu polega na wykazaniu, że beneficjent dysponuje niezbędnymi zasobami, aby pokryć koszty eksploatacji i utrzymania inwestycji realizowanej w ramach projektu zarówno na etapie inwestycyjnym, jak i operacyjnym. Analizę trwałości należy przeprowadzić dla wszystkich projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne, w przypadku których dla uzyskania dofinansowania wymagane jest przedłożenie Studium Wykonalności Inwestycji.
- 2) Analiza trwałości finansowej projektu powinna obejmować co najmniej następujące działania:
 - a) analizę zasobów finansowych projektu,
 - b) analizę sytuacji finansowej wnioskodawcy/operatora z projektem.
- 3) Analiza zasobów finansowych projektu zakłada dokonanie weryfikacji trwałości finansowej projektu i polega na zbadaniu salda niezdyskontowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez projekt, z uwzględnieniem dofinansowania projektu z funduszy UE. Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeżeli saldo to jest większe bądź równe zeru we wszystkich latach objętych analizą. Oznacza to wówczas, że planowane wpływy (w tym z tytułu dofinansowania z funduszy UE) i wydatki zostały odpowiednio czasowo zharmonizowane tak, że przedsięwzięcie ma zapewnioną płynność finansową.
- 4) Analiza sytuacji finansowej wnioskodawcy/operatora polega na sprawdzeniu trwałości finansowej nie tylko samego projektu, ale również wnioskodawcy/operatora z projektem. Jeżeli operator zbankrutuje, trwałość samej inwestycji może stracić znaczenie. Analiza przepływów pieniężnych powinna wykazać, że beneficjent/operator z projektem ma dodatnie roczne saldo przepływów pieniężnych na koniec każdego roku, we wszystkich latach objętych analizą.
- 5) Analizę trwałości finansowej przeprowadza się w wartościach niezdyskontowanych, w oparciu o ceny stałe lub bieżącego, zależnie od tego, w jakich cenach prowadzona była analiza finansowa.
- 6) Przy analizie trwałości finansowej bierze się pod uwagę wszystkie przyprływy pieniężne, w tym również te wpływy na rzecz projektu, które nie stanowią przychodów np. dotacje o charakterze operacyjnym.

1.1.8.9. Zestawienie kategorii przepływów pieniężnych branych pod uwagę w celu wyznaczenia wskaźników efektywności finansowej oraz wzory do obliczenia tych wskaźników

1) Wskaźniki efektywności finansowej projektu

a) Kategorie przepływów pieniężnych branych pod uwagę w celu wyliczenia wskaźników efektywności finansowej.

FNPV/C, FRR/C:

- Przychody,
- Wartość rezydualna,
- Koszty operacyjne,
- Zmiany w kapitale obrotowym netto w całym okresie odniesienia – fazie inwestycyjnej i operacyjnej (w uzasadnionych przypadkach),
- Nakłady odtworzeniowe w ramach projektu,
- Nakłady inwestycyjne na realizację projektu.

FNPV/K, FRR/K:

- Przychody,
- Wartość rezydualna,
- Koszty operacyjne,
- Nakłady odtworzeniowe w ramach projektu, o ile nie uwzględniono ich w ramach pozycji „Wkład krajowy”,
- Koszty finansowania, w tym odsetki,
- Spłaty kredytów,
- Wkład krajowy (publiczny lub prywatny), w uzasadnionych przypadkach uwzględniający zmiany w kapitale obrotowym netto w całym okresie odniesienia – fazie inwestycyjnej i operacyjnej.

Uwaga: w kalkulacji FNPV/K oraz FRR/K nie bierze się pod uwagę wartości dofinansowania z funduszy UE, gdyż celem ustalenia wartości FNPV/K i FRR/K jest ustalenie zwrotu i wartości bieżącej kapitału krajowego zainwestowanego w projekt.

b) Wzory do obliczenia wskaźników efektywności finansowej:

FNPV/C Finansowa bieżąca wartość netto inwestycji

WZÓR

$$FNPV / C(S) = \sum_{t=0}^n a_t S_t^C = \frac{S_0^C}{(1+r)^0} + \frac{S_1^C}{(1+r)^1} + \dots + \frac{S_n^C}{(1+r)^n}$$

gdzie:

S^C – salda przepływów pieniężnych generowanych przez projekt w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**,

a – finansowy współczynnik dyskontowy,

$$a_t = \frac{1}{(1+r)^t}$$

r – przyjęta finansowa stopa dyskontowa,

FRR/C Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji

WZÓR

$$FNPV / C(S) = \sum_{t=0}^n \frac{S_t^C}{(1 + FRR / C)^t} = 0$$

gdzie:

S^C – salda przepływów pieniężnych generowanych przez projekt w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**.

FNPV/K Finansowa bieżąca wartość netto kapitału

WZÓR

$$FNPV / K(S) = \sum_{t=0}^n a_t S_t^K = \frac{S_0^K}{(1+r)^0} + \frac{S_1^K}{(1+r)^1} + \dots + \frac{S_n^K}{(1+r)^n}$$

gdzie:

S^K – salda przepływów pieniężnych dla podmiotu realizującego projekt w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy generowane w związku z wdrożeniem projektu,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**,

a – finansowy współczynnik dyskontowy,

$$a_t = \frac{1}{(1+r)^t}$$

r – przyjęta finansowa stopa dyskontowa.

FRR/K Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału

WZÓR

$$FNPV / K(S) = \sum_{t=0}^n \frac{S_t^K}{(1 + FRR / K)^t} = 0$$

gdzie:

S^K – salda przepływów pieniężnych dla podmiotu realizującego projekt w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy generowane w związku z wdrożeniem projektu,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**.

2. Wskaźniki efektywności ekonomicznej projektu

Wzory do obliczenia wskaźników efektywności finansowej.

ENPV Ekonomiczna bieżąca wartość netto

WZÓR

$$ENPV = \sum_{t=0}^n a_t S_t^E = \frac{S_0^E}{(1+r)^0} + \frac{S_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{S_n^E}{(1+r)^n}$$

gdzie:

S^E – salda strumieni ekonomicznych kosztów i korzyści generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**,

a – ekonomiczny współczynnik dyskontowy,

$$a_t = \frac{1}{(1+r)^t}$$

r – przyjęta społeczna stopa dyskontowa.

ERR Ekonomiczna wewnętrzna stopa zwrotu

WZÓR

$$ENPV = \sum_{t=0}^n \frac{S_t^E}{(1+ERR)^t} = 0$$

gdzie:

S^E – salda strumieni ekonomicznych kosztów i korzyści generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**.

B/C Wskaźnik korzyści-koszty

WZÓR

$$B/C = \frac{\sum_{t=0}^n a_t B_t^E}{\sum_{t=0}^n a_t C_t^E} = \frac{\frac{B_0^E}{(1+r)^0} + \frac{B_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{B_n^E}{(1+r)^n}}{\frac{C_0^E}{(1+r)^0} + \frac{C_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{C_n^E}{(1+r)^n}}$$

gdzie:

B^E – strumienie korzyści ekonomicznych generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy,

C^E – strumienie kosztów ekonomicznych generowanych w wyniku realizacji projektu w poszczególnych latach przyjętego okresu odniesienia analizy,

n – okres odniesienia (liczba lat) **pomniejszona o 1**,

a – ekonomiczny współczynnik dyskontowy,

$$a_t = \frac{1}{(1+r)^t}$$

r – przyjęta społeczna stopa dyskontowa.

1.1.9. ANALIZA KOSZTÓW I KORZYŚCI

Bada *efektywność projektu*, tj. czy środki przeznaczone zostały na właściwe cele oraz czy korzyści wynikające z ich rozdysponowania są większe od poniesionych kosztów. Analiza powinna wykazać, jakie wymierne efekty dla społeczności lokalnej zostaną wygenerowane przez projekt. W zależności od rodzaju projektu opracowanie może przybrać formę analizy ekonomicznej lub analizy efektywności kosztowej.

Analiza ekonomiczna

1. Analiza ekonomiczna jest pełną formą analizy kosztów i korzyści. Przeprowadza się ją jeżeli zmierzenie i zaprezentowanie korzyści projektów w kategoriach pieniężnych jest możliwe.
2. Analiza ekonomiczna przeprowadzana jest w drodze skorygowania wyników analizy finansowej o efekty fiskalne, efekty zewnętrzne oraz ceny rozrachunkowe.
3. Do oszacowania kosztów i korzyści ekonomicznych stosowana jest, podobnie jak w analizie finansowej, metoda DCF.
4. Analizę ekonomiczną przeprowadza się w cenach stałych (patrz: Wykaz pojęć – ceny stałe). Społeczna stopa dyskontowa (społeczny wskaźnik waloryzacji), jaką należy przyjąć w analizie ekonomicznej, zgodnie z rekomendacją zawartą w Vademecum AE, wynosi **3%**.
5. Podstawą do przeprowadzenia analizy ekonomicznej są przepływy środków pieniężnych określone w analizie finansowej. Przy określaniu ekonomicznych wskaźników efektywności należy jednak dokonać niezbędnych korekt dotyczących:
 - a) efektów fiskalnych (transferów),
 - b) efektów zewnętrznych,
 - c) przekształceń z cen rynkowych na ceny rozrachunkowe.
6. Korekty fiskalne polegają, m.in. na skorygowaniu następujących pozycji:
 - a) odliczeniu podatków pośrednich (np. VAT, który w analizie finansowej był uwzględniany w cenach, czy też podatku akcyzowego),
 - b) odliczeniu subwencji i wpłat, mających charakter wyłącznie przekazu pieniężnego – tzw. "czystych" płatności transferowych przekazywanych przez podmioty publiczne na rzecz osób fizycznych (np. płatności z tytułu ubezpieczeń społecznych),

- c) uwzględnieniu w cenie tych konkretnych podatków pośrednich / subwencji / dotacji, które mają za zadanie zmienić efekty zewnętrzne. Jednakże należy pamiętać, aby w trakcie analizy nie liczyć ich podwójnie (przykładowo jako podatek włączony do danej ceny oraz jako szacunkowy zewnętrzny koszt środowiskowy).
- 7. Korekta dotycząca efektów zewnętrznych ma na celu ustalenie wartości negatywnych i pozytywnych skutków projektu (odpowiednio kosztów i korzyści zewnętrznych).
Ponieważ efekty zewnętrzne, z samej definicji, następują bez pieniężnego przepływu, nie są one uwzględnione w analizie finansowej, w związku z czym muszą zostać oszacowane i wycenione. W przypadku, gdy wyrażenie ich za pomocą wartości pieniężnych jest niemożliwe, należy skwantyfikować je w kategoriach materialnych w celu dokonania oceny jakościowej. Należy wówczas wyraźnie zaznaczyć, że nie zostały one ujęte przy obliczaniu wskaźników analizy ekonomicznej.
- 8. Przekształcenie z cen rynkowych w ceny rozrachunkowe (ukryte) ma na celu uwzględnienie czynników mogących oderwać ceny od równowagi konkurencyjnej (tj. skutecznego rynku), takich jak: niedoskonałości rynku, monopole, bariery handlowe, regulacje w zakresie prawa pracy, niepełna informacja itp. Przeliczanie cen rynkowych na rozrachunkowe ma na celu zapewnienie, że te ostatnie będą odzwierciedlały koszt alternatywny wkładu w projekt oraz gotowość klienta do zapłaty za produkt końcowy. W szczególności, w przypadku gdy wynagrodzenie finansowe nie odzwierciedla alternatywnego kosztu pracy, należy skorygować je do poziomu wynagrodzenia ukrytego (ang. shadow wage). Szczegółowe informacje na temat przekształcania cen rynkowych na ceny rozrachunkowe wraz z przykładowymi czynnikami konwersji przedstawione zostały w Vademecum AE.
- 9. W celu dokonania oceny ekonomicznej projektu należy posłużyć się następującymi ekonomicznymi wskaźnikami efektywności:
 - a) ENPV, która powinna być większa od zera,
 - b) ERR, która powinna przewyższać przyjętą stopę dyskontową,
 - c) relacją zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów (B/C), która powinna być wyższa od jedności.
- 10. Ekonomiczna bieżąca wartość netto inwestycji jest różnicą ogółu zdyskontowanych korzyści i kosztów związanych z inwestycją. Uznaje się, że projekt jest efektywny ekonomicznie, jeżeli wskaźnik ekonomicznej bieżącej wartości netto jest dodatni. W przypadku projektów, w których ze względu na ich specyfikę nie jest możliwe określenie ENPV, istnieje możliwość przeprowadzenia analizy efektywności kosztowej.
- 11. Ekonomiczna stopa zwrotu (ERR) określa ekonomiczny zwrot z projektu.
W przypadku, gdy wartość ENPV wynosi zero, tzn. bieżąca wartość przyszłych korzyści

ekonomicznych jest równa bieżącej wartości kosztów ekonomicznych projektu, ERR jest równe przyjętej stopie dyskontowej. W przypadku, gdy ERR jest niższe od przyjętej stopy dyskontowej, ENPV jest ujemne, co oznacza, że bieżąca wartość przyszłych korzyści ekonomicznych jest niższa niż bieżąca wartość kosztów ekonomicznych projektu. Jeżeli ekonomiczna stopa zwrotu jest mniejsza od zastosowanej stopy dyskontowej, wówczas projekt nie jest efektywny ekonomicznie i nie powinien zostać zakwalifikowany do dofinansowania.

12. Wskaźnik B/C (korzyści/koszty) ustala się jako stosunek sumy zdyskontowanych korzyści do sumy zdyskontowanych kosztów generowanych w okresie odniesienia. Uznaje się, że inwestycja jest efektywna, jeżeli wskaźnik B/C jest większy od jedności, co oznacza, że wartość korzyści przekracza wartość kosztów inwestycji.
13. Wzory do obliczenia powyższych wskaźników zostały przedstawione w Załączniku 1 do Wytycznych.
14. Te spośród czynników społeczno-gospodarczych, których nie da się wyrazić w wartościach pieniężnych, należy określić ilościowo i jakościowo, biorąc pod uwagę wszystkie istotne społeczne, ekonomiczne i środowiskowe skutki realizacji projektu.

Analiza efektywności kosztowej

1. Analiza kosztów i korzyści może przybrać formę analizy efektywności kosztowej wyłącznie w sytuacji, gdy korzyści danego projektu są trudne bądź wręcz niemożliwe do oszacowania, natomiast wymiar kosztów można określić z dużą dozą prawdopodobieństwa.
2. Skorzystanie z analizy efektywności kosztowej jest uzasadnione szczególnie w przypadku projektów realizowanych w związku z koniecznością podporządkowania się przepisom UE. W odniesieniu do projektów tego rodzaju analiza powinna skupić się na wykazaniu, że dany projekt stanowi najbardziej efektywne źródło zaspokojenia określonych potrzeb społecznych.
3. Analiza efektywności kosztowej jest przeprowadzana w drodze obliczenia jednostkowego kosztu osiągnięcia niepieniężnych korzyści, wymaga ich skwantyfikowania, jednak nie przypisuje im wartości pieniężnych. Wymogi zastosowania analizy efektywności kosztowej są następujące:
 - a) w efekcie realizacji projektu powstaje jeden niepodzielny i łatwo mierzalny produkt,
 - b) produkt projektu jest niezbędny dla zapewnienia podstawowych potrzeb społecznych,
 - c) projekt ma na celu osiągnięcie założonego produktu przy minimalnym koszcie, nie występują znaczące koszty zewnętrzne,

- d) istnieje szerokie spektrum wskaźników pozwalających na zweryfikowanie faktu, czy wybrana do realizacji projektu technologia spełnia minimalne wymagania efektywności kosztowej.

4. Analiza efektywności kosztowej może również stanowić uzupełniający element w stosunku do analizy kosztów i korzyści w formie analizy ekonomicznej, np. w przypadku stosowania wskaźnika efektywności kosztowej w ramach analizy opcji lub w procesie wyboru (rankingowania) projektów do dofinansowania.

1.1.10. ANALIZA RYZYKA I WRAŻLIWOŚCI:

- 1) Przeprowadzenie oceny ryzyka pozwala na oszacowanie trwałości finansowej inwestycji finansowanej z funduszy UE. Powinna ona zatem wykazać, czy określone czynniki ryzyka nie spowodują utraty płynności finansowej.
- 2) Ocena ryzyka wymaga przeprowadzenia jakościowej analizy ryzyka oraz analizy wrażliwości. Dodatkowo, analiza ryzyka może być w uzasadnionych przypadkach (w zależności do skali projektu i dostępności danych) uzupełniona o ilościową analizę ryzyka.
- 3) Analiza wrażliwości ma na celu wskazanie, jak zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu, a w szczególności na wartość wskaźników efektywności finansowej i ekonomicznej projektu (w szczególności FNPV/C, FNPV/K oraz ENPV) oraz trwałość finansową. Analizy wrażliwości dokonuje się poprzez identyfikację zmiennych krytycznych, w drodze zmiany pojedynczych zmiennych o określoną procentową wartość i obserwowanie występujących w rezultacie wahań w finansowych i ekonomicznych wskaźnikach efektywności oraz trwałości finansowej. Jednorazowo zmianie poddawana być powinna tylko jedna zmienna, podczas gdy inne parametry powinny pozostać niezmienione. Według *Przewodnika AKK*, za krytyczne uznaje się te zmienne, w przypadku których zmiana ich wartości o +/- 1 % powoduje zmianę wartości bazowej NPV o co najmniej +/- 1 %. W ramach analizy wrażliwości należy również dokonać obliczenia wartości progowych zmiennych w celu określenia, jaka zmiana procentowa zmiennych zrównałaby NPV (ekonomiczną lub finansową) z zerem.
- 4) Przykładowe zmienne, jakie mogą być poddane analizie w ramach analizy wrażliwości:
 - a) prognozy makroekonomiczne, określone w scenariuszach makroekonomicznych, o których mowa w rozdziale 6.4 pkt 1 lit. e) *Wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027*, np. zmiana stopy wzrostu PKB z wariantu podstawowego na wariant pesymistyczny,
 - b) nakłady inwestycyjne,
 - c) prognoza popytu, np. prognozowane natężenie ruchu, prognozowany wolumen świadczonych usług,

- d) ceny oferowanych usług,
 - e) ceny jednostkowe głównych kategorii kosztów operacyjnych (np. ceny energii) lub poziom kosztów operacyjnych ogółem,
 - f) (w analizie ekonomicznej) jednostkowe, zmonetyzowane koszty efektu zewnętrznego przyjęte w analizie, np. koszty czasu w transporcie, koszty emisji substancji toksycznych do środowiska, itd.
- 5) Niezależnie od powyższej listy, zmienne poddane analizie w ramach analizy wrażliwości powinny być dobrane w sposób odpowiadający specyfice projektu, sektora, beneficjenta/operatora.
- 6) Jakościowa analiza ryzyka obejmować powinna następujące elementy:
- a) Lista ryzyk, na które narażony jest projekt;
 - b) Matryca ryzyka prezentująca dla każdego ze zidentyfikowanych ryzyk:
 - i. Możliwe przyczyny niepowodzenia;
 - ii. Powiązanie z analizą wrażliwości (gdy ma to zastosowanie);
 - iii. Przypisanie poszczególnym ryzykom jednej z pięciu kategorii prawdopodobieństwa: marginalne, niskie, średnie, wysokie, bardzo wysokie oraz jednej z pięciu kategorii wpływu: nieistotny, niewielki, średni, znaczący, duży. Dodatkowo, należy opisać, w jakich okolicznościach prawdopodobieństwa przyporządkowane poszczególnym zmiennym mogą się zmienić¹⁰;
 - iv. Ustalenie poziomu ryzyka stanowiącego wypadkową prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i stopnia jego wpływu¹¹;
 - c) Identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących;
 - d) Interpretacja matrycy ryzyk, w tym ocena ryzyk rezydualnych, czyli ryzyk nadal pozostałych po zastosowaniu działań zapobiegawczych i minimalizujących.
- 7) Ilościowa analiza ryzyka polega na przypisaniu krytycznym zmiennym zidentyfikowanym na etapie analizy wrażliwości właściwego rozkładu prawdopodobieństwa i oszacowaniu rozkładu prawdopodobieństwa finansowych i ekonomicznych wskaźników efektywności i trwałości projektu. W celu przeprowadzenia ilościowej analizy ryzyka rekomenduje się zastosowanie tzw. symulacji *Monte Carlo*¹².

¹⁰ Instytucja zarządzająca powinna zobowiązać beneficjenta do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie bardziej szczegółowych danych, np. opisanie sposobu zdefiniowania kategorii prawdopodobieństwa oraz wskazania, po czyjej stronie znajduje się ryzyko (np. beneficjenta, wykonawców itp.). Ponadto, w przypadku uwzględnienia przez beneficjenta w wartości całkowitej projektu rezerwy na nieprzewidziane wydatki, instytucja zarządzająca może zobowiązać beneficjenta do uwzględnienia tej okoliczności w jakościowej analizie ryzyka oraz uzasadnienia takiego podejścia.

¹¹ W szczególności można wziąć pod uwagę podejście wskazane w *Przewodniku AKK*, wersja polskojęzyczna, str. 65 i nast.

¹² Szerzej patrz: Podrozdział 2.9.3. Probabilistyczna ocena ryzyka *Przewodnika AKK*.

1.1.11. STOSOWANIE PODEJŚCIA SZCZEGÓŁOWEGO

Ze względu na oczywiste i możliwe różnice w podejściu do stosowania analizy finansowej i ekonomicznej oraz analizy ryzyka i wrażliwości w odniesieniu do poszczególnych sektorów lub typów projektów (np. projekty hybrydowe) przyjmuje się możliwość dopracowania założeń określonych w *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów hybrydowych na lata 2021-2027* w oparciu o odrębne dokumenty stanowiące zalecenia sektorowe.

1.1.12. SPECYFICZNE ANALIZY DLA DANEGO RODZAJU PROJEKTU/SEKTORA

Dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027 należy przeprowadzić następujące analizy.

Dla wszystkich typów przedsięwzięć należy sporządzić:

- a) Analizę dostępności form świadczonych usług, która musi być przeprowadzona w zakresie następujących usług:
 - instytucjonalnych,
 - środowiskowych,
 - rodzinnych.
- b) Opis w jakim stopniu realizacja projektu uwzględnia i zaspokaja indywidualne potrzeby jednostki, jak również wprowadza trwałą i realną zmianę w dostępie do wskazanych usług przez jednostki, będące odbiorcami tych usług.

1.1.13. ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTU

W niniejszym rozdziale należy odnieść się do kryteriów merytorycznych oceny projektu określonych dla działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021- 2027, stanowiących załącznik nr 8 do *Regulaminu wyboru projektów*. W przypadku gdy kryteria odnoszą się do wartości liczbowych i wynikają z dokonanych obliczeń należy zaprezentować szczegółową metodologię ich obliczenia.

2. FORMULARZ W ZAKRESIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ochrona środowiska stanowi jeden z głównych celów polityki unijnej. W związku z tym, Komisja Europejska przywiązuje dużą wagę do prawidłowego przeprowadzania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla projektów współfinansowanych z EFRR. Istnieje zatem ryzyko nie zrealizowania projektu ze środków FEO 2021-2027 w momencie, gdy dostarczona dokumentacja z postępowania OOŚ zawiera uchybienia proceduralne, bądź wykaże negatywne oddziaływanie projektu na środowisko.

Uwaga!

Projekt oceniany jest w zakresie wpływu na środowisko w ramach kryteriów środowiskowych. Projekty, które nie spełniają kryteriów, tj. wskazują znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko, **nie mogą być zrealizowane** ze środków FEO 2021-2027.

Podstawowym wymogiem, który Wnioskodawcy muszą uwzględnić w związku z finansowaniem inwestycji ze środków pochodzących z budżetu Wspólnoty Europejskiej, jest przeprowadzenie postępowania OOŚ (dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000) przez właściwe organy.

PAMIĘTAJ

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) należy przeprowadzić w oparciu o następujące dokumenty:

- Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.).

W celu zapewnienia transpozycji prawa wspólnotowego, 15 listopada 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Uooś dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia m.in. Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity) (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1, zmienionej przez dyrektywę 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r.).

Uooś dzieli przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko na:

- a) przedsięwzięcia mogące **zawsze** znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. przedsięwzięcia z **grupy I**),
- b) przedsięwzięcia mogące **potencjalnie** znacząco oddziaływać na środowisko (tzw. przedsięwzięcia z **grupy II**),
- c) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na **obszar Natura 2000** (tzw. przedsięwzięcia z **grupy III**).

Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.).

W świetle przepisów realizacja planowanego przedsięwzięcia z I, II lub III grupy, jest dopuszczalna wyłącznie po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zaleca się wnioskodawcom umieszczenie we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach opisu przedsięwzięcia, informacji, iż Wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków Unii Europejskiej w ramach właściwego Programu Operacyjnego.

Wszyscy wnioskodawcy do wniosku o dofinansowanie projektu zobowiązani są dołączyć wypełniony załącznik nr 2 do wniosku tj. formularz w zakresie wpływu projektu na środowisko (wraz z wymaganymi dokumentami m.in. decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach i/lub oświadczenie) oraz opisać wpływ projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju i odporność na zmiany klimatu wskazane we wzorze załącznika nr 2.

W przypadku **projektów inwestycyjnych wymagających przeprowadzenia postępowania w sprawie OOŚ**, tj. projektów dotyczących przedsięwzięć wskazanych w ww. rozporządzeniach oraz Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity) (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1, zmienionej przez dyrektywę 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r.), beneficjenci zobowiązani są dołączyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (zgodnie z procedurą określoną w art. 80-86 Uoos).

Uwaga!

W przypadku braku decyzji środowiskowej, Wnioskodawca jest zobowiązany załączyć oświadczenie o braku konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie OOŚ i wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przypadku projektów **nie wymagających przeprowadzenia postępowania w sprawie OOŚ**, tj. przedsięwzięć nie ujętych w ww. rozporządzeniach oraz Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity) (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1, zmienionej przez dyrektywę 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r.), wnioskodawcy zobowiązani są dołączyć odpowiednie oświadczenie (oświadczenie zawarte zostało w punkcie II w załączniku nr 2 do wniosku, którego wzór znajduje się w Załączniku nr 5 do Regulaminu).

Uwaga!

IZ FEO 2021-2027 może na każdym etapie procedury zażądać od Wnioskodawcy pełnej dokumentacji o przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko.

W razie wątpliwości Wnioskodawcy, co do klasyfikacji przedsięwzięcia dopuszcza się załączenie postanowienia organu o braku przesłanek do przeprowadzenia postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przypadku projektów realizowanych w formule zaprojektuj i wybuduj tj. na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego, proces oceny dokumentacji z przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko przebiega dwustopniowo:

1. Pierwszy etap obejmuje ocenę procedury oddziaływania na środowisko przeprowadzonej na etapie tworzenia koncepcji określonego przedsięwzięcia – Wnioskodawca w momencie składania wniosku o dofinansowanie zobowiązany jest dostarczyć dokumentację środowiskową dla planowanego przedsięwzięcia.
2. Drugi etap polega na stwierdzeniu zgodności dostarczonego przez Wnioskodawcę pozwolenia na budowę i projektu budowlanego z przedłożoną wcześniej dokumentacją projektową (w tym z programem funkcjonalno-użytkowym).

W sytuacji stwierdzenia pełnej zgodności ww. dokumentów nie jest wymagane ponowna ocena dokumentacji z przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko. Natomiast w przypadku, gdy Wnioskodawca dokona zmian w projekcie budowlanym w stosunku do wcześniej złożonej dokumentacji projektowej, powinien wystąpić do właściwego organu o ponowne przeprowadzenie procedury OOŚ przed wystąpieniem o pozwolenie na budowę. Dokumentację z ponownie przeprowadzonej procedury OOŚ wraz z pozwoleniem na budowę oraz projektem budowlanym należy przedłożyć do IZ FEO 2021-2027.

Uwaga!

W przypadku projektów realizowanych w formule zaprojektuj i wybuduj, tj. na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego, które zostaną wybrane do dofinansowania, natomiast dostarczona dokumentacja z postępowania OOŚ wskaże znacząco negatywne oddziaływanie projektu na środowisko, projekt nie będzie mógł być zrealizowany ze środków FEO 2021-2027.

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA FORMULARZA OOS

Uwaga!

Wzór Formularza w zakresie wpływu projektu na środowisko został zamieszczony we wzorze załącznika nr 2 do wniosku, w załączniku nr 5 do Regulaminu.

W przypadku, gdy dany projekt składa się z więcej niż jednego przedsięwzięcia, dla każdego takiego przedsięwzięcia należy odrębnie wypełnić formularz (poprzez powielenie punktu I we wzorze załącznika nr 2 do wniosku). Pojęcie „przedsięwzięcie” należy rozumieć zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zwanej dalej ustawą OOS). W polach nie wypełnianych należy wpisać „nie dotyczy”.

Fundusze unijne oznaczają fundusze objęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021-2027”). Beneficjent to podmiot zgodnie z art. 2 pkt 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021-2027. Pojęcie „przedsięwzięcie” należy rozumieć zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.), dalej jako „ustawa OOS”. Zasada „nieczynienia znaczącej szkody” oznacza niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni znaczące szkody dla któregośkolwiek z celów środowiskowych, w stosownych przypadkach, w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852.

W celu właściwego wypełnienia formularza należy stosować poniższe wskazówki:

Punkt A.1.1.

W punkcie A.1.1. w szczególności należy odnieść się do 6 celów środowiskowych art. 9 z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088. Cele te związane są z: łagodzeniem zmian klimatu, adaptacją do zmian klimatu, zrównoważonym wykorzystywaniem i ochroną zasobów wodnych i morskich, gospodarką o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganiem powstawaniu odpadów i recyklingiem, zapobieganiem zanieczyszczeniom powietrza, wody lub gleby i jego kontrolą, ochroną i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów. Należy wskazać, w jaki

sposób projekt odnosi się do zrównoważonej działalności i jak uwzględniono przedmiotowe cele środowiskowe w danym projekcie.

Punkt A.2.

Przez plan lub program inny niż Fundusze Europejskie należy rozumieć dokument, o którym mowa w art. 46 ustawy OOS, z którego postanowień wynika realizacja przedsięwzięcia. Przez Fundusze Europejskie należy rozumieć krajowe i regionalne Fundusze Europejskie np. Fundusze Europejskie na rzecz Infrastruktury Klimatu i Środowiska (FEnKS), jako plan należy rozumieć np. Krajowy Plan na rzecz Odbudowy (KPO). Zalecane jest również zamieszczenie informacji, w jaki sposób SOOS (w szczególności prognoza) dla danego planu lub programu odnosi się do przedmiotowego projektu. Zalecane jest podanie informacji czy ustalenia podjęte na etapie planu lub programu wobec projektu wzięto pod uwagę w trakcie jego przygotowania (szczególnie istotne dla projektów wrażliwych środowiskowo), a także czy realizowany projekt jest zgodny z założeniami planu lub programu.

Punkt A.3.1.

Należy dokonać klasyfikacji danego przedsięwzięcia w ramach rodzajów przedsięwzięć wskazanych w załącznikach do dyrektywy OOS. Zwraca się uwagę na poprawność dokonanej kwalifikacji według załączników dyrektywy OOS.

Punkt A.3.2.

Wskazane dokumenty do załączenia:

- a) streszczenie w języku niespecjalistycznym raportu OOS, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 18 ustawy OOS (zastrzeżeniem przyp. 62). W przypadku, gdy w raporcie była przeprowadzona ocena zgodnie z art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej należy załączyć rozdziały raportu związane z oceną wskazaną w art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej lub pełną wersję raportu OOS.
- b) zasadniczo wystarczającym źródłem powyższych informacji powinno być uzasadnienie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i wystarczające jest jej wskazanie (w przypadku ponownej oceny również decyzji, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy OOS). W przypadku, gdy uzasadnienia ww. decyzji nie zawierają właściwych informacji dotyczących konsultacji z organami ochrony środowiska, ze społeczeństwem oraz informacji na temat transgranicznej OOS należy załączyć stosowną dokumentację w tym zakresie lub przedstawić stosowne wyjaśnienia. Udział społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko regulują przepisy ustawy OOS. Prezentując ten etap/etapy procedury oceny należy w szczególności wskazać sposób podania informacji do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust 1 pkt. 11 ustawy OOS (w jaki sposób podano informację o konsultacjach i gdzie były dostępne), termin składania uwag i wniosków zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 7 ustawy OOS (termin minimalny to 21 dni), informacje na temat spotkań konsultacyjnych (ustawa OOS w art. 36 przewiduje rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa, w przypadku innego rodzaju

spotkań konsultacyjnych zasadne jest je również opisać), zgłoszone uwagi i wnioski, a także sposób ich uwzględnienie w tym przyczyny dla których uwag i wniosków nie uwzględniono zgodnie z art. 85 ust 2 pkt. 1a ustawy OOŚ.

W przypadku konsultacji z organami ds. ochrony środowiska, postępowania ws. transgranicznego oddziaływania na środowisko, o których mowa w przedmiotowej sekcji należy zwrócić uwagę na kwestię sposobu wzięcia pod uwagę i uwzględnienia uzgodnień z organami ochrony środowiska z art. 85 ust 2 pkt. 1b ustawy OOŚ.

Punkt A.3.3.

W punkcie A.3.3 należy odpowiedzieć na pytanie, czy dla przedsięwzięcia objętego rodzajem przedsięwzięcia wskazanym w załączniku II do dyrektywy OOŚ zostało przeprowadzone postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, będące wynikiem wydania postanowienia o obowiązku przeprowadzenia OOŚ. W przypadku, gdy takie postępowanie:

- a) zostało przeprowadzone – należy zaznaczyć kwadrat TAK oraz dołączyć stosowne dokumenty wskazane w punkcie A.3.2;
- b) nie zostało przeprowadzone – należy zaznaczyć kwadrat NIE, podać wyjaśnienie oraz dołączyć stosowne dokumenty, wymagana jest również informacja, co do sposobu powiadomienia społeczeństwa o podjętej decyzji.
- c) przez „decyzję dotyczącą preselekcji” lub „decyzję „screeningową” należy rozumieć postanowienie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
- d) w przypadku inwestycji składającej się z co najmniej dwóch przedsięwzięć, dla których wydano decyzję bez oceny oddziaływania na środowisko, zalecane jest przedstawienie w jaki sposób wszystkie te przedsięwzięcia razem wpływają na stan środowiska (efekt skumulowany). W tym celu należy posłużyć się uzasadnieniami postanowień i decyzji, odmawiających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 63 ustawy OOŚ.

Punkt A.3.4.

Przez pojęcie „zezwoenie na inwestycję” w rozumieniu dyrektywy OOŚ w odniesieniu do prawa polskiego należy rozumieć zbiór decyzji koniecznych do uzyskania w procesie inwestycyjnym, którego ostatnim etapem jest decyzja budowlana (pozwolenie na budowę albo decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji), ewentualnie inna z decyzji administracyjnych kończących przygotowanie procesu inwestycyjnego, jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy prawa nie przewidują konieczności uzyskania pozwolenia na budowę.

Pojęcie „zezwoenie na inwestycję” w rozumieniu formularza OOŚ należy interpretować jako instrument dla sprawdzenia gotowości projektu do ubiegania się o dofinansowanie (niezależnie od tego czy ocena oddziaływania na środowisko była prowadzona, czy też nie).

Dlatego „zezwoleniem na inwestycję” w ww. znaczeniu są w szczególności zbiory decyzji obejmujące decyzje wymienione w art. 72 ust. 1 w tym „decyzje budowlane” lub zgłoszenia wymienione w art. 72 ust. 1a ustawy OOŚ.

Wobec powyższego ilekroć w formularzu ooś jest mowa o „zezwoleniu na inwestycję/decyzji budowlanej” należy przez to rozumieć każdą decyzję uprawniającą do rozpoczęcia robót budowlanych a także sytuację, kiedy w wyniku braku sprzeciwu właściwego organu beneficjent jest uprawniony do realizacji przedsięwzięcia w oparciu o zgłoszenie robót budowlanych w trybie art. 30 ustawy Prawo budowlane (w takiej sytuacji należy wskazać tą okoliczność w treści formularza w polu tekstowym A.3.4.3).

Punkt A.3.4.1. i Punkt A.3.4.2.

W punkcie A.3.4.1 oraz A.3.4.2 oczekuje się informacji potwierdzającej, że w przypadku rozpoczęcia robót budowlanych poprzedzone one zostały stosowną procedurą zezwolenia na inwestycję.

Uwaga: W punkcie A.3.4.1 poprzez „co najmniej jedno zamówienie na roboty budowlane” rozumie się podpisaną umowę na roboty budowlane, w ramach której rozpoczęto realizację robót budowlanych.

W przypadku zgłoszenia robót budowlanych, formularz wypełnia się analogicznie.

Punkt A.3.4.3.

Należy wymienić uzyskane decyzje budowlane wskazując jednocześnie datę, sygnaturę, organ wydający oraz przedmiot każdej z decyzji. W przypadku gdy roboty budowlane są realizowane na podstawie zgłoszenia należy podać datę zgłoszenia (tj. datę wpływu do organu) oraz właściwy organ oraz datę upływu terminu na zgłoszenie sprzeciwu przez organ.

Punkt A.3.4.4.

Należy podać daty wniosków oraz wskazać organy, do których złożono wnioski o zezwolenie na inwestycję/decyzji budowlanej.

Punkt A.3.4.5.

Należy wskazać dotychczas uzyskane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach oraz określić obecnie realizowany etap procesu przygotowania dokumentacji do wniosku lub obecny etap procesu uzyskiwania zezwoleń na inwestycję/decyzji budowlanych.

Wskazać należy czynności administracyjne niezbędne do wykonania w celu uzyskania ostatecznej decyzji budowlanej (lub ostatecznych decyzji budowlanych).

Punkt A.3.4.6.

Należy podać przewidywane daty uzyskania decyzji budowlanych oraz daty upływu terminu wniesienia sprzeciwu przez organ, do któremu zgłoszono roboty budowlane w rozumieniu art. 30 Prawa budowlanego (zgodnie z przyjętym harmonogramem dla projektu). Należy zwrócić uwagę na spójność prezentowanych danych z pozostałą częścią formularza.

Jeżeli, w pkt. A.3.4.1 i A.3.4.2 zaznaczono kwadrat TAK wobec uzyskania przynajmniej jednego zezwolenia na inwestycję/decyzji budowlanej, ale planuje się uzyskiwanie jeszcze kolejnych, to w niniejszym punkcie należy wskazać kiedy zostały lub będą złożone wnioski na pozostałe zezwolenia na inwestycję/decyzje budowlane oraz kiedy planowane jest ich uzyskanie.

Punkt A.3.4.7.

Należy wskazać organ, który wyda/wydał zezwolenie na inwestycje/decyzje budowlane lub do którego dokonano zgłoszenia robót budowlanych oraz organ, który wydał decyzje środowiskowe.

Punkt A.4.1.

Należy opisać, w jaki sposób realizacja projektu wpisuje się w cele klimatyczne określone w Strategii Europejski Zielony Ład, Prawie Klimatycznym, Pakiecie energetyczno- klimatycznym, Krajowym Planie na Rzecz Energii i Klimatu, w celu dążenia do neutralności klimatycznej do roku 2050. Konieczne jest w niniejszym punkcie wskazanie, w syntetyczny sposób, zastosowanej metody oszacowania emisji GHG.

Cel 1 Łagodzenie zmian klimatu art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii w art. 17 wskazuje, że jeżeli projekt prowadzi do znacznych emisji gazów cieplarnianych to stanowi znaczące szkody dla środowiska i jest nie zgodny z zasadą DNSH.

Bezpośrednim odwołaniem dla tego celu jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza znaczących szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

Punkt A.5.1.

Cel 2 Adaptacja do zmian klimatu w art. 9 rozporządzenia o taksonomii w art. 17 stanowi, że jeżeli działalność prowadzi do nasilenia niekorzystnych skutków obecnych i oczekiwanych, dla przyszłych warunków klimatycznych, wywieranych na tę działalność lub na ludzi, przyrodę lub aktywa to wpływa znacząco na środowisko i jest niezgodna z zasadą DNSH.

Należy wyjaśnić, w jaki sposób uwzględniono zagrożenia związane ze zmianami klimatu, kwestie dotyczące przystosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia oraz odporność na klęski żywiołowe. Czy w trakcie przygotowywania projektu przeprowadzono ocenę zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych lub kontrolę podatności (ocenę ryzyka związanego prognozowanymi zmianami klimat lub analizę podatności)? W jaki sposób kwestie klimatyczne zostały uwzględnione w analizie i rankingu odpowiednich wariantów? W jaki sposób projekt odnosi się do strategii krajowej lub regionalnej w zakresie przystosowania się do zmian klimatu? Czy projekt w połączeniu ze zmianami klimatu będzie miał jakikolwiek

pozytywny lub negatywny wpływ na otoczenie? Czy zmiany klimatu wpłynęły na lokalizację projektu?

Bezpośrednim odwołaniem dla tego celu jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza znaczących szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

Punkt A.5.2.

W niniejszym punkcie należy odnieść się do tych kwestii które odnoszą się do rodzaju i charakteru projektu. Zakres oddziaływań poszczególnych zagrożeń klimatycznych na projekt zależy od miejsca lokalizacji projektu, jego wrażliwości, zdolności adaptacyjnych oraz kierunku przewidywanych zmian natężenia tych czynników w czasie, które będą następowały wraz ze zmianami klimatu.

W szczególności należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: w jaki sposób uwzględniono zmiany klimatu podczas opracowywania projektu i jego części składowych np. w odniesieniu do sił zewnętrznych (np. obciążenie wiatrem, obciążenie śniegiem, różnice temperatury) i oddziaływań (np. fale upałów, zagrożenie powodziowe, jak również przedłużające się okresy suszy wpływające np. na właściwości gleby). Konieczne jest opisanie odpowiednich warunków czy zaleceń dotyczących zarówno projektowania, jak i eksploatacji, które zostały sformułowane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wchodzących w skład projektu oraz ewentualnie na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokumentów strategicznych, tworzących ramy realizacji tego projektu.

Punkt A.6.1

Stosowanie dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady („ramowej dyrektywy wodnej”) do oceny oddziaływania na jednolite części wód. Ramowa Dyrektywa Wodna wyznacza cele dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych, jak również dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych. Osiągnięcie celów dyrektywy wspierane jest poprzez opracowanie niezbędnych dokumentów planistycznych, jakimi są Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz Program wodno-środowiskowy kraju. Cel 3 zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich art. 19 rozporządzenia o taksonomii stanowi, że jeżeli projekt będzie zagrażał dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych oraz dobremu stanowi środowiska wód morskich to nie spełnia on zasady DNSH. Słowo „projekt” przez co należy rozumieć jakiegokolwiek działanie lub działania objęte wnioskiem o dofinansowanie. Pojęcie „przedsięwzięcie” rozumiane jest zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt. 13 ustawy OOS.

Punkt A.6.2

Należy wskazać także, czy projekt jest wynikiem krajowej/regionalnej strategii w odniesieniu do danego sektora lub wynikiem planu gospodarowania wodami w dorzeczu, który uwzględnia wszystkie istotne czynniki (np. wariant korzystniejszy dla środowiska, oddziaływanie skumulowane itd.)? Jeżeli tak, należy podać szczegółowe informacje. Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt pokrywa się z celami planu gospodarowania wodami w dorzeczu, które ustanowiono dla odpowiednich jednolitych części wód.

W przedmiotowym punkcie należy dokonać identyfikacji jednolitych części wód, których dotyczy planowany projekt oraz przypisanych im celów środowiskowych. W nawiązaniu do ustalonych celów należy wskazać w jaki sposób projekt wpływa na ich osiągnięcie.

Punkt A.7.1

Zastosowanie dyrektywy 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁶⁹ („dyrektywy ramowej w sprawie odpadów”) do oceny celów zrównoważonej działalności gospodarczej. Dla celu 4 Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i ich recykling wskazanego w art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii i zapisy art. 17 stanowią, że jeżeli prowadzi działanie do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu lub doprowadzi do znaczącej nieefektywności w zakresie bezpośredniego lub pośredniego korzystania z jakiegokolwiek zasobu naturalnego na dowolnym etapie jego cyklu życia, która nie zostanie ograniczona do minimum za pomocą odpowiednich środków lub spowoduje znaczące i długoterminowe szkody dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym. Co jest niezgodne z zasadą DNHS.

Punkt A.7.2.

Należy wyjaśnić, w jaki sposób projekt wpisuje się w realizację celów dyrektywy ramowej o odpadach na obszarze oddziaływania przedsięwzięcia. Należy wskazać zgodność wsparcia z wojewódzkimi planami gospodarki odpadami oraz Krajowym planem gospodarki odpadami, Krajowym Planem Zapobiegania Powstawaniu Odpadów. W szczególności należy opisać, w jaki sposób została uwzględniona hierarchia sposobów postępowania z odpadami od zapobiegania powstawaniu odpadów poprzez selektywne zbieranie, przygotowanie do ponownego użytku, recykling, inne procesy odzysku po unieszkodliwianie.

Punkt A.8.1.

Zastosowanie m.in. dyrektywy 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych”). Należy wykazać, że instalacja jest/będzie eksploatowana zgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniach środowiskowych z uwzględnieniem, tam gdzie ma to zastosowanie, granicznych wielkości emisji określonych we właściwych Konkluzjach BAT-AEL i innych obowiązujących standardach emisyjnych środowiskowych.

Cel 5 Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii w art. 17 stanowi, że, jeżeli działalność prowadzi do znaczącego wzrostu emisji

zanieczyszczeń do powietrza, wody lub ziemi w porównaniu z sytuacją sprzed rozpoczęcia tej działalności to wyrządza znaczące szkody i jest niezgodna z zasadą DNSH.

Punkt A.9.

Zastosowanie Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa). Punkt A.9 dotyczy obszarów, które już zostały objęte siecią Natura 2000 oraz tych, które mają zostać objęte tą siecią. Należy podkreślić, że oddziaływanie na te obszary może mieć projekt realizowany nie tylko w obrębie tego obszaru, ale również poza nim.

Cel 6 Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów wynikający z art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii i art. 17 przewiduje, że przedsięwzięcie, które będzie w znacznym stopniu szkodliwe dla dobrego stanu i odporności ekosystemów lub będzie szkodliwe dla stanu zachowania siedlisk i gatunków, w tym siedlisk i gatunków objętych zakresem zainteresowania Unii nie spełnia zasady DNSH.

Wnioskodawca zaznacza odpowiedź „NIE”, tylko jeżeli nie istniało lub nie istnieje prawdopodobieństwo, że projekt może znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000 i nie uznano w związku z tym za konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000.

Jeżeli jednak w trakcie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko kwestia oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 była szczegółowo analizowana przez odpowiednie organy, ale ostatecznie uznano, że znaczącego negatywnego oddziaływania nie będzie, także dzięki zastosowaniu działań minimalizujących, należy uznać, że przeprowadzono ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000.

Najczęściej spotykanymi sytuacjami, w których konieczne jest uzyskanie deklaracji przez Wnioskodawcę, są następujące przypadki:

- a) dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, właściwy organ określając zakres raportu OOS, wskazał i uzasadnił, że ze względu na brak możliwości wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu tego organu, a następnie w postanowieniu uzgadniającym RDOŚ oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- b) dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego nie ustalano zakresu raportu OOS, przeprowadzona OOS, ze względu na wykazany w raporcie OOS brak możliwości wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, nie obejmowała oceny na obszar Natura 2000 (a jedynie wyniki kwalifikacji przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000) – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu uzgadniającym RDOŚ oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- c) dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, właściwy organ nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia OOS (w tym w zakresie wpływu na obszary Natura 2000) w ramach kwalifikacji przedsięwzięcia do oceny – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu tego organu oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- d) dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, właściwy organ, stwierdzając obowiązek przeprowadzenia OOS i określając jednocześnie zakres raportu OOS, wskazał i uzasadnił, że ze względu na brak możliwości wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu tego organu, a następnie w postanowieniu uzgadniającym RDOŚ oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- e) dla przedsięwzięcia innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, po rozważeniu czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i stwierdzeniu braku takiej możliwości, nie wydał postanowienia nakładającego obowiązek przedłożenia przez inwestora dokumentacji, w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia, do RDOŚ, aby ten przeprowadził kwalifikację przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia;
- f) dla przedsięwzięcia innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko, RDOŚ stwierdził, po przeanalizowaniu przedłożonej przez inwestora dokumentacji, w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia, brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 (w ramach kwalifikacji przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000) – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu RDOŚ o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 oraz w decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia.

Istotne są zalecenia zawarte w dokumentach:

- Zarządzanie obszarami Natura 2000. Postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej” 92/43/EWG;
- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG.

W przypadku, gdy w raporcie była przeprowadzona ocena zgodnie z art. 6 ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej należy załączyć pełną wersję raportu albo rozdziały raportu, w których zawarto ocenę wskazaną w art. 6. ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej.

W przypadku procedury oceny dla przedsięwzięć innych niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko opisanej w rozdziale 5 ustawy OOS (tzn. przedsięwzięć, które nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko ale mogą znacząco wpływać na obszary Natura 2000) wymaga się załączenia raportu, o którym mowa w art. 97 ust. 3 ustawy OOS, postanowienia, o którym mowa w art. 98 ust. 1 ustawy OOS oraz kopii decyzji, o której mowa w art. 96 ust. 1 ustawy OOS wraz z informacją o jej podaniu do publicznej wiadomości w formie przewidzianej w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS.

W przypadku, o którym mowa w art. 35 ustawy o ochronie przyrody, czyli informacji dotyczącej ustalenia kompensacji przyrodniczej niezbędne jest dołączeniu tej dokumentacji. Zakładany efekt kompensacji przyrodniczej powinien nastąpić nie później niż w terminie rozpoczęcia działań powodujących negatywne oddziaływanie co powinno zostać odnotowane/potwierdzone na potrzeby wniosku o dofinansowanie.

Pozostałe części formularza – jak wskazano do uzupełnienia.

3. POZWOLENIE NA BUDOWĘ, ZEZWOLENIE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI DROGOWEJ BĄDŹ ZGŁOSZENIE BUDOWY LUB DOKUMENTY DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik wymagany jest w przypadku gdy projekt obejmuje swoim zakresem realizację robót budowlanych, dla których wskazane dokumenty są wymagane Ustawą Prawo budowlane. Załącznik nie dotyczy projektów polegających wyłącznie na zakupie sprzętu ruchomego, środków trwałych (maszyn, urządzeń, wartości niematerialnych i prawnych), dostawach bądź innych usługach. W takiej sytuacji należy wypełnić tabelę przedstawiającą zestawienie zakupywanego sprzętu/wyposażenia w pkt A.1 Studium Wykonalności Inwestycji.

3.1. POZWOLENIE NA BUDOWĘ, ZEZWOLENIE NA REALIZACJĘ INWESTYCJI DROGOWEJ BĄDŹ ZGŁOSZENIE BUDOWY

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie przedsięwzięcia, dla którego niezbędne jest pozyskanie pozwolenia na budowę, zgłoszenia budowy bądź zezwolenia na realizację inwestycji drogowej zobowiązany jest przedłożyć ww. dokumenty. Załączone dokumenty powinny być ostateczne i aktualne tzn.

- jeśli prace budowlane nie zostały rozpoczęte **pozwolenie na budowę nie powinno być starsze niż trzy lata** od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.
Natomiast **zgłoszenie budowy nie powinno być starsze niż trzy lata** od określonego w zgłoszeniu terminu rozpoczęcia prac budowlanych;

- gdy prace budowlane zostały rozpoczęte, dodatkowo należy dostarczyć **skan pierwszej strony dziennika budowy oraz stronę z ostatnim wpisem**, który potwierdza ważność pozwolenia na budowę;
- niezbędna jest informacja o ostateczności decyzji o pozwoleniu na budowę w formie pieczęci o treści „decyzja ostateczna” lub adnotacji o tej treści na odpisie decyzji przez ten sam organ, który ją wydał lub zaświadczenia organu, że decyzja stała się ostateczna. W przypadku projektów realizowanych w oparciu o zgłoszenie budowy należy dostarczyć potwierdzenie organu, że nie wniósł sprzeciwu wobec zgłoszonego zamiaru wykonania robót budowlanych.

Informacje zawarte w pozwoleniu na budowę bądź zgłoszeniu budowy powinny być zbieżne z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie oraz pozostałych załącznikach.

Roboty budowlane, które wymagają zgłoszenia właściwemu organowi zostały określone w art. 29 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

W sytuacji gdy na moment składania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca nie posiada jeszcze wyżej wymienionych dokumentów i jest w trakcie ich pozyskiwania zobowiązany jest złożyć stosowne oświadczenie z deklaracją dostarczenia wymaganych prawem budowlanym dokumentów do czasu podpisania umowy o dofinansowanie projektu ze środków EFRR.

Natomiast gdy Wnioskodawca planuje realizować projekt w formule zaprojektuj i wybuduj, tj. na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego dostarczenie pozwolenia na budowę przed podpisaniem umowy nie jest wymagane ze względu na specyfikę projektu. W tej sytuacji Wnioskodawcy na etapie składania wniosku o dofinansowanie zobowiązani są dostarczyć jeden z dokumentów wymienionych w pkt. 3.2 dotyczących zagospodarowania przestrzennego uwzględniające wszystkie nieruchomości, na których realizowany jest projekt. Pozwolenie budowlane należy dostarczyć niezwłocznie po jego uzyskaniu wraz z potwierdzeniem, iż decyzja stała się ostateczna. Dokumenty wskazane w pkt. 3.2 wymagane są w szczególności gdy wniosek obejmuje swoim zakresem np. budowę nowych obiektów, zmianę sposobu użytkowania obiektów co pozwoli podczas oceny projektu potwierdzić możliwość realizacji zaplanowanych przez Wnioskodawcę przedsięwzięć.

W przypadku realizacji inwestycji na podstawie Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych należy przedstawić ostateczną *Decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID)*. W sytuacji gdy decyzja ZRID nie została jeszcze uzyskana, do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć stosowne oświadczenie opisujące przejmowanie nieruchomości pod drogi publiczne wraz z deklaracją dostarczenia decyzji ZRID do czasu podpisania umowy o dofinansowanie projektu ze środków EFRR. Informacje zawarte w oświadczeniu powinny

wynikać z zapisów zawartych w punkcie C.2 Analiza wykonalności projektu Studium Wykonalności Inwestycji.

3.2. DOKUMENTY DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W przypadku projektów realizowanych w formule zaprojektuj i wybuduj, tj. na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego, do wniosku o dofinansowanie wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć właściwe dokumenty opisane w pkt. 3.2.1, 3.2.2 oraz 3.2.3.

W sprawach dotyczących zezwolenia na realizację inwestycji drogowej nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Z uwagi na powyższe w przypadku projektów w formule zaprojektuj i wybuduj realizowanych na podstawie ZRID nw. dokumenty nie są wymagane.

3.2.1 WYPIS I WYRYS Z MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Należy dołączyć aktualny wypis i wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określający przeznaczenie terenu oraz zawierający numery działek, na których będzie realizowany projekt.

3.2.2 DECYZJA O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Dokument ten jest sporządzany w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla tych projektów**, dla których jest on wymagany **zgodnie z przepisami art. 50 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**.

3.2.3 DECYZJA O WARUNKACH ZABUDOWY

Dokument ten jest sporządzany w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla tych projektów**, dla których jest on wymagany **zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**.

4. DOKUMENTACJA TECHNICZNA LUB PROGRAM FUNKCJONALNO-UŻYTKOWY

Dla projektów obejmujących swoim zakresem wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy Prawo budowlane jako jeden z wymaganych załączników wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć **metrykę projektu budowlanego oraz wyciąg z opisu technicznego** zawartego w dokumentacji technicznej. Dokumenty te pozwalają na

weryfikację poprawności wybranych wskaźników produktu. **Metryka projektu budowlanego** powinna zawierać:

- numery tomów dokumentacji (jeśli dotyczy),
- nazwę zamierzenia budowlanego - tytuł opracowania,
- adres i kategorię obiektu budowlanego,
- identyfikatory działek ewidencyjnych, na których obiekt budowlany jest usytuowany (lokalizacja projektu),
- imię i nazwisko lub nazwę inwestora oraz jego adres,
- datę opracowania,
- imię i nazwisko autora/autorów opracowań, specjalność wraz z numerami posiadanych uprawnień budowlanych.
- podpis projektanta/projektantów.

Ponadto wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć wyciąg z opisu technicznego bądź opcjonalnie pełną dokumentację techniczną projektu.

W przypadku zgłoszenia budowy należy przedłożyć wyciąg z dokumentacji technicznej załączonej do zgłoszenia.

Projekty realizowane w formule zaprojektuj i wybuduj na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego

W przypadku, gdy wnioskodawca zdecyduje się realizować projekt w formule zaprojektuj i wybuduj na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego, obowiązek przygotowania projektów niezbędnych do pozyskania pozwolenia na budowę wykonawczych oraz zgłoszenia prac i uzyskania prawomocnych pozwoleń dla takich projektów spoczywa na wykonawcy wyłonionym do realizacji zadania w ramach projektu.

W sytuacji realizacji projektu w formule zaprojektuj i wybuduj do wniosku o dofinansowanie obowiązkowe jest załączenie **programu funkcjonalno-użytkowego**. Jeżeli dokument nie zostanie złożony w terminie naboru wniosków, wnioskodawca zostanie wezwany do jego konieczne będzie jego przedłożenia na etapie oceny formalnej.

PAMIĘTAJ!

Szczegółowy zakres i formę programu funkcjonalno-użytkowego określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2454).

Jednakże należy pamiętać wówczas o tym, iż zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, jeżeli przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.

Prawo budowlane, zamawiający opisuje przedmiot zamówienia za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego.

Program funkcjonalno-użytkowy obejmuje opis zadania budowlanego, w którym podaje się przeznaczenie ukończonych robót budowlanych oraz stawiane im wymagania techniczne, ekonomiczne, architektoniczne, materiałowe i funkcjonalne.

Dla projektów z programem funkcjonalno-użytkowym należy również załączyć dokumenty, o których mowa w pkt. 3.2, tj. dotyczące zagospodarowania przestrzennego (skan decyzji o warunkach zabudowy lub skan decyzji o ustaleniu inwestycji celu publicznego lub wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego).

Dla projektów tego typu nie jest koniecznym przedstawienie skanu pozwolenia na budowę lub zgłoszenia budowy. Jednakże należy pamiętać, iż dokumenty te będą musiały zostać dostarczone do Instytucji Zarządzającej po ich otrzymaniu przez wnioskodawcę, już po podpisaniu umowy o dofinansowanie. Po otrzymaniu dokumentacji projektu oraz wszelkich wymaganych prawem pozwoleń na realizację projektu, Instytucja Zarządzająca dokona oceny czy projekt spełnia *Kryteria Środowiskowe dla wszystkich działań FEO 2021-2027*, stanowiące załącznik do Regulaminu wyboru projektów obowiązującego w naborze, w ramach którego projekt został wybrany do dofinansowania - (szczegółowe zapisy znajdują się w umowie/decyzji o dofinansowaniu).

5. DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW KONIECZNYCH DO ZREALIZOWANIA INWESTYCJI

Wnioskodawca powinien zapewnić posiadanie wystarczających środków finansowych gwarantujących płynną i terminową realizację projektu przedstawionego we wniosku. Na etapie oceny projektu **Wnioskodawca ma obowiązek potwierdzić ten fakt poprzez przedstawienie odpowiedniego dokumentu zabezpieczającego posiadanie środków w wysokości wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych lub w przypadku braku tego dokumentu należy złożyć oświadczenie o zapewnieniu i udokumentowaniu środków niezbędnych do realizacji projektu.**

W ramach FEO 2021-2027 beneficjenci mogą otrzymać dofinansowanie w formie:

1. zaliczki;
2. refundacji.

Możliwość wypłacania przez IZ FEO 2021-2027 zaliczek dla beneficjentów nie zmienia obowiązku złożenia przez Wnioskodawcę oświadczenia o posiadaniu środków finansowych oraz dokumentów potwierdzające posiadanie środków, w wysokości niezbędnej do pokrycia wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych.

W praktyce oznacza to, że na etapie naboru wniosków o dofinansowanie projektów wszyscy Wnioskodawcy muszą zapewnić środki w taki sposób, aby możliwe było realizowanie

zaplanowanego projektu w terminie ujętym we wniosku o dofinansowanie bez otrzymania środków dofinansowania.

Dla przykładu beneficjenci, którzy z powodu braku wystarczającej ilości środków w budżecie środków europejskich/budżecie państwa nie będą mogli otrzymać środków dofinansowania w formie zaliczki lub refundacji, będą musieli sami sfinansować swoje wydatki na rzecz wykonawcy/dostawcy, natomiast refundację poniesionych wydatków kwalifikowalnych otrzymają w późniejszym czasie.

W przypadku projektów realizowanych w ramach umów partnerskich należy dołączyć dokumenty poświadczające zabezpieczenie wkładu własnego i wydatków niekwalifikowalnych przez partnera/ów partycypujących finansowo w kosztach projektu.

Rodzaj dokumentu, przedstawianego przez Wnioskodawcę, potwierdzającego posiadanie środków zabezpieczających realizację projektu zależy od kategorii Wnioskodawcy:

- **Jednostka samorządu terytorialnego** załącza skan uchwały budżetowej na dany rok. Jeśli realizacja projektu obejmuje okres dłuższy niż jeden rok załącza skan podjętej uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata realizacji projektu wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową stanowiącą załącznik do uchwały budżetowej. W uchwale powinna być wymieniona **dokładna nazwa zadania objętego wnioskiem oraz podana kwota przeznaczona na finansowanie w poszczególnych latach**. Do celów potwierdzenia zabezpieczenia środków w budżecie jednostki wystarczające jest przedstawienie strony wydatkowej budżetu. IZ nie planuje analizować w jaki sposób wydatki JST przewidziane w budżecie do realizacji są równoważone po stronie dochodowej budżetu. **Należy jednak pamiętać, że podstawą do wprowadzenia środków dotacji celowej do strony dochodowej budżetu jednostki jest dopiero umowa o dofinansowanie/decyzja o dofinansowaniu projektu.**
- **Państwowa jednostka budżetowa** zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jako dokument potwierdzający posiadanie środków na realizację projektu załącza plan dochodów i wydatków danej jednostki budżetowej, zwany planem finansowym jednostki budżetowej, który przewiduje pokrycie wkładu własnego i wydatków niekwalifikowalnych zgodnie z montażem finansowym zawartym we wniosku. W przypadku, gdy okres realizacji projektu jest dłuższy niż rok zabezpieczenie środków jest możliwe za pomocą planów wieloletnich stanowiących załącznik do uchwały budżetowej.
- W przypadku **Kościelnych osób prawnych i organów działających w imieniu tych osób** określenie dokumentu, który może stanowić potwierdzenie zabezpieczenia środków jest zależne od przepisów regulujących funkcjonowanie danego kościoła/innych związków wyznaniowych. Kościelne osoby prawne i organy uprawnione do działania w imieniu tych osób określają właściwe przepisy prawa polskiego i prawa wewnętrznego kościoła/ innych związków wyznaniowych.

W przypadku kościołów i innych związków wyznaniowych organy te wymieniane są w ustawach regulujących stosunek Państwa do kościołów i związków wyznaniowych.

W pozostałych przypadkach są to organy ujawnione w rejestrze MSWiA.

W przypadku, gdy z przepisów regulujących funkcjonowanie danego kościoła lub związku wyznaniowego wynika, że w imieniu kościelnej osoby prawnej występuje organ jednoosobowy (np. biskup, proboszcz) wówczas wymaganym dokumentem będzie oświadczenie danego organu. Natomiast, gdy z odrębnych przepisów regulujących funkcjonowanie danego kościoła lub innych związków wyznaniowych wynika, że organem właściwym do postępowania w imieniu kościelnej osoby prawnej jest organ kolegialny (np. synod, rada parafialna) wówczas właściwą formą działania takiego organu będzie uchwała.

- W przypadku **pozostałych kategorii Wnioskodawców** do wniosku aplikacyjnego należy załączyć:
 - Dokument wynikający z przepisów prawa dotyczących konkretnego podmiotu oraz jego regulacji wewnętrznych wynikających np. z zapisów statutu Wnioskodawcy.
Przykład: dokumentem zabezpieczającym środki niezbędne do realizacji inwestycji dla szkoły wyższej jest uchwała senatu, a dla szpitala – uchwała rady społecznej.
 - W wypadku zamiaru zaciągnięcia **kredytu** na realizację projektu należy przedstawić promesę kredytową uzyskaną z banku zapewniającą, iż w przypadku uzyskania dofinansowania Wnioskodawca otrzyma środki na współfinansowanie inwestycji. Środki objęte promesą powinny zostać uruchomione umożliwiającym finansowanie projektu w terminie. Informacja zawarta w promesie powinna potwierdzać, że Wnioskodawca posiada zdolność kredytową do jej uzyskania, a jedynym warunkiem jej uruchomienia będzie umowa/decyzja o dofinansowaniu. Nie będą zatem uznane za zabezpieczenie inwestycji tzw. promesy warunkowe, gdyż w celu jej udzielenia Wnioskodawca musi spełnić szereg warunków, m.in. złożyć wniosek o udzielenie promesy, złożyć dokumenty potwierdzające posiadanie zdolności kredytowej.
 - W celu udokumentowania finansowania projektu ze **środków zewnętrznych** (np. środków instytucji finansowych) do wniosku o dofinansowanie projektu należy dołączyć dokumenty potwierdzające możliwość pozyskania tych środków w wysokości i terminie umożliwiającym sfinansowanie inwestycji w ramach złożonego projektu. (dokumentami mogą być m.in. umowa pożyczki). Instytucja Zarządzająca zastrzega możliwość weryfikacji sytuacji finansowej instytucji finansowej udzielającej ww. pożyczki oraz przedstawienia dokumentu potwierdzającego posiadanie przez nią środków na realizację zadania.
 - W przypadku przedsiębiorstw, które zamierzają finansować projekt ze **środków własnych** (np. środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym beneficjenta) do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć aktualny wyciąg z konta bankowego lub lokatę (nie starszy niż 3 miesiące).

- **W przypadku finansowania projektu z innych źródeł niż EFRR i środki własne**, należy dołączyć dodatkowe oświadczenie instytucji partycypującej finansowo w kosztach projektu (lub inny wiążący dokument, np. umowę). Oświadczenie powinno zawierać nazwę instytucji finansującej, nazwę projektu oraz kwotę, którą zamierza ona przeznaczyć na współfinansowanie projektu.

W przypadku warunkowego przyznania środków na realizację inwestycji informacja o tym musi znaleźć się w oświadczeniu. Instytucja Zarządzająca może zażądać przedstawienia dokumentu potwierdzającego posiadanie środków na realizację zadania przez instytucję partycypującą finansowo w kosztach projektu.

W przypadku kiedy do dofinansowania składany jest projekt, którego rzeczowa realizacja już się rozpoczęła (został poniesiony wydatek kwalifikowalny) należy dołączyć do wniosku o dofinansowanie projektu skany faktur lub inne dokumenty o równoważnej wartości dowodowej wraz z poleceniami przelewu potwierdzające poniesienie wydatków kwalifikowalnych wraz z zestawieniem faktur zawierającym odniesienie do pozycji kosztu, której dotyczy. Powyższe nie dotyczy projektów objętych pomocą publiczną.

Dokument potwierdzający zabezpieczenie wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych należy dostarczyć w terminie określonym każdorazowo w terminie określonym w Regulaminie wyboru projektów - co do zasady nie dłuższym niż 60 dni kalendarzowych od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego – IZ FEO 2021-2027 uchwały o wyborze projektów do dofinansowania. W uzasadnionych przypadkach, na prośbę Wnioskodawcy, ZWO może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminu.

W przypadku nieudokumentowania przez Wnioskodawcę posiadania ww. środków w terminie określonym powyżej, projekt utraci możliwość dofinansowania na jego realizację.

6. UMOWA/POROZUMIENIE ZAWARTE NA REALIZACJĘ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA (JEŚLI DOTYCZY)

Umowa/porozumienie na realizację wspólnego przedsięwzięcia musi zostać zawarta przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, tylko i wyłącznie pomiędzy Wnioskodawcami, którzy wpisują się w typy beneficjentów określonych w Regulaminie wyboru projektów.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 Ustawy wdrożeniowej (Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027), w celu wspólnej realizacji projektu mogą być tworzone partnerstwa przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe realizujące wspólny projekt. Jednak udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji tych zasobów. **Należy mieć na uwadze, że aby**

uznać związane partnerstwo za zasadne i racjonalne niezbędne jest korzystanie przez partnerów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnerów w budżecie projektu, w powiązaniu z zadaniami, które mają do wykonania.

Podmioty realizują wspólnie projekt partnerski, na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

W przypadku projektów partnerskich realizowanych na podstawie umowy partnerskiej, podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- 3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

W przypadku realizacji projektu przez więcej niż jeden podmiot, do wniosku o dofinansowanie projektu należy dołączyć skan umowy/porozumienia stron uczestniczących w realizacji projektu. Umowa partnerska powinna w szczególności określać zadania partnerów, zasady wspólnego zarządzania projektem oraz sposób przekazywania przez Wnioskodawcy środków finansowych na pokrycia niezbędnych kosztów ponoszonych przez partnerów na realizację zadań w ramach projektu.

Zasady tworzenia związków, porozumień i stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego zostały określone w ustawie o samorządzie terytorialnym oraz w ustawie o samorządzie powiatowym.

Każdy partner powinien być podmiotem uprawnionym do otrzymania wsparcia w ramach działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027.

Zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów.

Ponadto podmioty, które zostały wykluczone z możliwości otrzymania dofinansowania, nie mogą być stroną porozumienia czy umowy o partnerstwie.

W umowie/ porozumieniu należy wskazać lidera projektu, który będzie odpowiedzialny za realizację projektu. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie

podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. Lider projektu będzie odpowiadał za zarządzanie projektem, a więc: składanie wniosku o dofinansowanie projektu, koordynowanie całego przedsięwzięcia, reprezentowanie wszystkich umawiających się stron, sprawozdawczość i rozliczenia oraz wyłonienie w drodze przetargu wyspecjalizowanego podmiotu. Pozostałe podmioty zaangażowane w realizację projektu występują w charakterze partnerów.

W umowie/porozumieniu powinno zostać określone m.in.: sposób odbioru poszczególnych elementów robót, sposób zapłaty za poszczególne faktury, wielkość i czas zaangażowania środków własnych stron, sposób zapłaty bądź zwrotu podatku VAT i inne sprawy ważne dla sprawnej realizacji inwestycji (np. upoważnienie do podpisywania załączników do wniosku).

Każdy partner powinien złożyć wszystkie, adekwatne do charakteru projektu, załączniki wymienione w liście załączników do wniosku o dofinansowanie, poza SWI.

Realizacja projektu w partnerstwie wymaga spełnienia niżej wskazanych warunków:

1. Posiadania Partnera wiodącego (będącego stroną umowy o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu).
2. Adekwatności udziału partnerów, tj. adekwatności wnoszonych przez nich zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych i finansowych do zakresu zadań realizowanych przez nich w ramach projektu.
3. Wspólnego przygotowania dokumentacji projektowej przez Lidera i pozostałych Partnerów.

Umowa /porozumienie na realizację wspólnego przedsięwzięcia powinna określać m.in.:

- 1) Strony umowy;
- 2) Przedmiot umowy albo porozumienia;
- 3) Zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań,
- 4) Partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu,
- 5) Prawa i obowiązki stron umowy (podział obowiązków stron podczas realizacji projektu);
- 6) Finansowanie wspólnego przedsięwzięcia:, (kto, w jakiej wysokości i w jakich terminach będzie współfinansował projekt, jak będą dokonywane i rozliczane płatności); sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiające określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów,
- 7) Własność majątku uzyskanego w ramach projektu (czyją własnością będą produkty zrealizowane w ramach projektu?, zobowiązanie o zachowaniu celów projektu

zgodnych z wnioskiem aplikacyjnym w ciągu 5 lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta, zobowiązanie Wnioskodawcy do utrzymania majątku w przeciągu 5 lat od daty zakończenia realizacji projektu);

- 8) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy. Postanowienia końcowe;

UWAGA:

Do umowy/porozumienia o partnerstwie należy dołączyć oświadczenia wszystkich partnerów z treścią zgodną z oświadczeniami Wnioskodawcy zawartymi we wzorze wniosku o dofinansowanie projektu (w formie załącznika do umowy/porozumienia).

Podpisanie umowy/porozumienia o partnerstwie musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

7. OŚWIADCZENIE WNIOSKODAWCY O ZGODNOŚCI PROJEKTU Z POMOCĄ PUBLICZNĄ

Wzór oświadczenia o zgodności projektu z pomocą publiczną został umieszczony w załączniku nr 5 do Regulaminu wyboru projektów.

Wnioskodawca zobowiązany jest do wypełnienia oświadczenia o zgodności projektu z zasadami udzielania pomocy publicznej zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami dotyczącymi przyznawania pomocy publicznej (zgodnie ze wzorem załącznika nr 7 do wniosku o dofinansowanie projektu).

Pomoc publiczna występuje w przypadku, gdy łącznie zostaną spełnione poniższe przesłanki:

1. wsparcie jest przyznane przez państwo lub przy wykorzystaniu zasobów państwowych (**środki publiczne**),
2. wsparcie ma charakter bezzwrotny, udzielane są pożyczki/kredyty z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej (stopy referencyjnej KE), dokonuje się odroczenia/rozłożenia na raty płatności po stopie niższej od stopy rynkowej (**korzyść ekonomiczna**),
3. wsparcie uprzywilejowuje konkretne przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, bądź produkcję określonych towarów (**selektywność**),
4. wsparcie zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji (**wpływ na konkurencję**),
5. wsparcie **wpływa na wymianę handlową** między państwami członkowskimi. Zgodnie z Traktatem WE każda pomoc, która wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

Załącznik nr 7:

- *Oświadczenie wnioskodawcy o zgodności projektu z pomocą publiczną* – wypełniają wszyscy wnioskodawcy;
- część A *Oświadczenie wnioskodawcy o nieotrzymaniu pomocy publicznej* lub część B *Oświadczenie wnioskodawcy o otrzymanej pomocy publicznej* – odpowiednio wypełniają wnioskodawcy ubiegający się o pomoc publiczną, którzy nie otrzymali/ otrzymali pomoc publiczną na realizację projektu składanego w ramach naboru.

Załącznik nr 7.1 *Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis* – wypełniają wnioskodawcy ubiegający się o pomoc de minimis.

Załącznik nr 7.2 *Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie* – wypełniają wnioskodawcy ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis.

Załącznik nr 7.3 *Oświadczenie wnioskodawcy o niezaliczeniu się do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji* – należy wypełnić w przypadku, gdy projekt będzie objęty pomocą publiczną.

8. INNE NIEZBĘDNE DOKUMENTY WYMAGANE PRAWEM LUB KATEGORIĄ PROJEKTU

W ramach działania 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027 jako obligatoryjne należy złożyć następujące dokumenty:

Dla typów przedsięwzięć nr 1 i 4 należy dołączyć Koncepcję funkcjonowania placówki pobytu dziennego lub typu rodzinnego. Zapisy koncepcji powinny odnosić się do wymienienia rodzaju i szczegółowego opisu świadczonych usług oraz do:

- a) doświadczenia zatrudnionego w ramach projektu personelu;
- b) rodzaju przewidzianej w placówce infrastruktury odpowiedniej do jej funkcjonowania;
- c) organizowanych w placówce zajęć aktywizujących dla osób korzystających z powstałej infrastruktury oraz częstotliwości ich odbywania się.

Dla typu przedsięwzięcia nr 3 należy dołączyć Koncepcję funkcjonowania centrum usług społecznych. Zapisy koncepcji powinny odnosić się do liczby i opisu rodzaju usług społecznych realizowanych przez centrum usług społecznych spośród wymienionych zakresów usług: polityki prorodzinnej, wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji publicznej, przeciwdziałania bezrobociu, kultury, kultury fizycznej i turystyki,

pobudzania aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwa, ochrony środowiska, reintegracji zawodowej i społecznej.

Dla wszystkich typów przedsięwzięć należy dołączyć dokumentację przedstawiającą doświadczenie Wnioskodawcy w zakresie usług społecznych. Preferowane będzie doświadczenie Wnioskodawcy, który udokumentował działalność w dziedzinie usług społecznych.

Wnioskodawca może dołączyć **wszelkie inne załączniki mogące pomóc w należytej ocenie przedstawionego projektu**.

Dodatkowymi dokumentami mogą być np. wszelkie upoważnienia, oświadczenia o zgodności tytułu wniosku z pozostałymi dokumentami, opinie, ekspertyzy, uchwały w sprawie związanej z przedmiotem projektu, umowy o współpracy, dokumenty potwierdzające doświadczenie i potencjał Wnioskodawcy, itp.

Wnioskodawca, dołączając dodatkowe dokumenty zobowiązany jest zachować chronologiczną numerację załączników (tj. Załącznik nr 8.1, Załącznik nr 8.2, itd.).

W przypadku **projektów infrastrukturalnych**, obejmujących prace budowlane, Wnioskodawca może zostać wezwany przez Komisję Oceny Projektów do przedstawienia kosztorysów inwestorskich, potwierdzających przyjęte koszty.

W przypadku projektu, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), podatek VAT może być kwalifikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT, zgodnie z przepisami prawa krajowego. W takiej sytuacji Wnioskodawca zobowiązany jest do załączenia do wniosku **interpretacji przepisów prawa podatkowego**, wydanej przez właściwy organ. W sytuacji, gdy Wnioskodawca nie jest w stanie dostarczyć indywidualnej interpretacji na etapie naboru wniosków o dofinansowanie projektów, zobowiązany jest dołączyć do wniosku o dofinansowanie skan wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, który złożył do właściwego organu, wraz z oświadczeniem, iż niezwłocznie po otrzymaniu indywidualnej interpretacji przedłoży ją do IZ FEO 2021-2027 (maksymalnym terminem dostarczenia indywidualnej interpretacji jest okres 60 dni od dnia przyjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego – IZ FEO 2021-2027 Uchwały o wyborze projektów do dofinansowania). W uzasadnionych przypadkach na prośbę Wnioskodawcy ZWO może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminu.

Wnioskodawcy/Partnerzy niebędący JST lub będący jednostkami organizacyjnymi JST zobowiązani są do dostarczenia bilansu jednostki za ostatni rok. Jeżeli wnioskodawca nie posiada jeszcze bilansu za ostatni rok, powinien dołączyć bilans za rok przedostatni.

Dodatkowo, Wnioskodawcy/Partnerzy zaliczający się do przedsiębiorców zobowiązani są w przypadku, gdy złożony przez nich projekt zostanie wybrany do dofinansowania do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Urzędu Skarbowego oraz ZUS o niezaleganiu z należnościami w terminie do 60 dni kalendarzowych licząc od dnia następnego od decyzji

ZWO o wyborze projektu do dofinansowania. W uzasadnionych przypadkach na prośbę Wnioskodawcy ZWO może wyrazić zgodę na wydłużenie ww. terminu.

Ponadto na każdym etapie oceny Wnioskodawca/Partner może zostać wezwany przez IZ do uzupełnienia niezbędnych dokumentów w celu przeprowadzania oceny projektów, a także dokonania weryfikacji prawidłowości zawartych w nim danych.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WZÓR¹

Umowa o dofinansowanie Projektu w formie zaliczki lub refundacji

dla Projektu wdrażanego przez Instytucję Zarządzającą

w ramach

programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, zwana dalej

Umową w ramach:

Priorytetu FEOP 9: Fundusze Europejskie wspierające inwestycje społeczne w opolskim

Działanie FEOP.09.02 Inwestycje w infrastrukturę społeczną

Numer ewidencyjny wniosku [numer wniosku]

Nr Umowy:

Umowa o dofinansowanie Projektu: **[tytuł Projektu]** w ramach programu regionalnego

Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zwana dalej „Umową” zawarta

w **[miejsce zawarcia Umowy]** w dniu

pomiędzy:

Województwem Opolskim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa Opolskiego

w osobach:

.....**[imię, nazwisko, pełniona funkcja],**

¹ Wzór Umowy może być przez strony uzupełniony o postanowienia niezbędne dla realizacji Projektu, w szczególności w zakresie wynikającym z przepisów prawa. Postanowienia stanowiące uzupełnienie wzoru Umowy nie mogą być sprzeczne z postanowieniami zawartymi w tym wzorze. Wzór Umowy stosuje się dla Beneficjentów niebędących państwowymi jednostkami budżetowymi oraz Beneficjentów, którzy nie otrzymują środków na realizację projektów na podstawie odrębnych przepisów prawa krajowego.

.....[imię, nazwisko, pełniona funkcja],

na podstawie § 62 ust. 1 Statutu Województwa Opolskiego uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/346/2005 Sejmiku Województwa Opolskiego z dn. 26 lipca 2005 r. w sprawie przyjęcia Statutu Województwa Opolskiego – tj. Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego z dnia, poz., pełniącym funkcję Instytucji Zarządzającej programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 zwanym dalej „Instytucją Zarządzającą”

a

[nazwa i adres Beneficjenta, gdy posiada NIP i/lub REGON, należy podać te numery],
zwanym/zwaną dalej „Beneficjentem”, reprezentowanym(a) przez:

..... [imię, nazwisko, pełniona funkcja],

na podstawie,

zwanymi dalej „Stronami Umowy”

§ 1

Ilekoć w Umowie jest mowa o:

- 1) „Beneficjencie” - oznacza to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9) Rozporządzenia ogólnego. Ilekoć jest mowa o Beneficjencie należy przez to rozumieć również wskazanych we wniosku partnera i podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków, chyba że z treści Umowy wynika, że chodzi o Beneficjenta jako stronę Umowy;
- 2) „BGK” – oznacza to Bank Gospodarstwa Krajowego, zajmujący się obsługą bankową płatności i współfinansowania, wynikających z Umowy, w ramach umowy rachunku bankowego zawartej z Ministrem Finansów;
- 3) „CST2021” – oznacza to aplikację główną centralnego systemu teleinformatycznego, wykorzystywaną w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania się;

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 4) „danych osobowych” oznacza to dane osobowe w rozumieniu RODO, dotyczące Beneficjentów Projektu, które muszą być przetwarzane przez Instytucję Zarządzającą oraz Beneficjenta w celu wykonywania obowiązków państwa członkowskiego w zakresie aplikowania o środki wspólnotowe i w związku z realizacją Projektów w ramach FEO 2021-2027;
- 5) „DNSH” – zasada „Do No Significant Harm” - „nie czynić poważnych szkód” w odniesieniu do wyznaczonych celów środowiskowych;
- 6) „Dofinansowaniu” – oznacza zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy wdrożeniowej finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa, albo decyzja o dofinansowaniu projektu. Finansowanie UE, to środki, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy wdrożeniowej;
- 7) „EFRR” – oznacza to Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
- 8) „Instytucji Zarządzającej” oznacza to Zarząd Województwa Opolskiego;
- 9) „Konflikcie interesów” – oznacza to sytuację wskazaną w art. 61 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. zgodnie z którym: „Do celów ust. 1 konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, o których mowa w ust. 1, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste”;
- 10) „korupcji i nadużyciach finansowych” – oznacza to dokument pn.: Zapobieganie i sposób postępowania w sytuacjach wystąpienia korupcji i nadużyć finansowych, w tym konfliktu interesów w ramach programu regionalnego pn. Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021 – 2027;
- 11) „LSI FEO 2021-2027” oznacza to Lokalny System Informatyczny Funduszy Europejskich dla Opolskiego na lata 2021–2027;
- 12) „nieprawidłowość indywidualna” – zgodnie z zapisami art. 2 pkt 17 ustawy wdrożeniowej, oznacza to nieprawidłowość, o której mowa w art. 2 pkt 31 rozporządzenia ogólnego, tj.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem. Przez podmiot gospodarczy, zgodnie z art. 2 pkt 30 rozporządzenia ogólnego, należy rozumieć każdą osobę fizyczną lub prawną lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu Funduszy, z wyjątkiem państwa członkowskiego podczas wykonywania uprawnień władzy publicznej;

- 13) „Partnerze” – oznacza to podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony we wniosku, realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie z innymi Partnerami) Projekt na warunkach określonych w umowie lub decyzji o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do Projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa;
- 14) „personelu Projektu” – zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności, oznacza to osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy i wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.); personelem projektu jest również osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będąca beneficjentem oraz osoby z nią współpracujące w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.);
- 15) „podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta” oznacza „Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”
- 16) „Powierzającym” - oznacza Instytucję Zarządzającą, pełniącą rolę pełniącą rolę administratora danych osobowych dla zbioru FEO 2021-2027;
- 17) „Programie” - oznacza to program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 - przyjęty Decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej z dnia 24.07.2024 r. zatwierdzającą program regionalny „Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu opolskiego w Polsce CCI 2021PL16FFPR008;

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 18) „Projekcie” – oznacza to Projekt **[Tytuł Projektu]**, nr **[numer Projektu]**, określony we wniosku;
- 19) „przetwarzaniu danych osobowych” przetwarzanie w rozumieniu art. 4 pkt 2 RODO, tj. operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesyłanie, rozpowszechnianie, lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemie informatycznym;
- 20) „RODO” - oznacza to Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- 21) „Rozporządzeniu ogólnym” – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.);
- 22) „stronie internetowej Instytucji Zarządzającej” – oznacza to adres strony: www.funduszeue.opolskie.pl;
- 23) „SZOP” – oznacza to Szczegółowy Opis Priorytetów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021-2027;
- 24) „środkach europejskich” - oznacza to część lub całość dofinansowania pochodzącą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przekazywaną w formie

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- płatności z rachunku Ministra Finansów, o którym mowa w art. 200 ust. 1 ustawy o finansach, prowadzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 25) „ustawie o finansach” – oznacza to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.);
- 26) „ustawie Pzp” - oznacza to ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320);
- 27) „ustawie wdrożeniowej” - ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021- 2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079 z późn. zm.);
- 28) „wniosku” – oznacza to wniosek o dofinansowanie projektu wybranego do dofinansowania i realizowanego na warunkach określonych w umowie lub decyzji o dofinansowaniu;
- 29) „wskaźnikach produktu i rezultatu” – wskaźniki postępu rzeczowego wskazane na Liście wskaźników na poziomie Projektów, które Beneficjent wybiera i określa dla nich wartość docelową w Tabeli pkt. 4.1 i pkt. 4.2 oraz pkt.4.3 wniosku o dofinansowanie;
- 30) „wydatkach kwalifikowalnych” - oznacza to wydatki kwalifikowalne zgodnie ze Szczegółowym opisem priorytetów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 oraz z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, ww. SZOP oraz Wytyczne są dostępne na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej;
- 31) „wytycznych dotyczących korygowania” – oznacza Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027;
- 32) „wytycznych dotyczących monitorowania” – oznacza to Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027;
- 33) „wytycznych dotyczących kwalifikowalności” – oznacza Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
- 34) „wytycznych dotyczących informacji i promocji” - oznacza Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027;

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 35) „wytycznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności” – oznacza Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności” na lata 2021-2027;
- 36) „wytycznych dotyczących unikania konfliktów interesów” - oznacza Wytyczne dotyczące unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego;
- 37) „zamówieniu” - oznacza to zamówienie w rozumieniu odpowiednio: zapisów ustawy Pzp albo Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Przedmiot Umowy

§ 2

1. Beneficjent oświadcza, że nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o środki przeznaczone na realizację Projektu na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach.
2. Całkowita wartość Projektu wynosi zł, (słownie: ...).
3. Łączna wartość wydatków kwalifikowalnych wynosi zł (słownie: ...), w tym wydatki kwalifikowalne objęte pomocą publiczną wynoszą zł (słownie:). Beneficjent podejmuje się realizacji Projektu, ze szczególnym uwzględnieniem postanowień § 4 ust. 1.
4. Na warunkach określonych w niniejszej Umowie, Instytucja Zarządzająca przyznaje Beneficjentowi dofinansowanie na realizację Projektu. Instytucja Zarządzająca przyznaje Beneficjentowi na realizację Projektu dofinansowanie w kwocie zł (słownie:), stanowiącej nie więcej niż ... % wydatków kwalifikowalnych, w tym kwota zł stanowiącą płatność ze środków europejskich.
5. Dofinansowanie jest przeznaczone na częściowe pokrycie wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez Beneficjenta w związku z realizacją projektu.
6. Dofinansowanie na realizację Projektu może być przeznaczone na sfinansowanie wydatków poniesionych w ramach Projektu przed podpisaniem niniejszej Umowy, o ile wydatki zostaną uznane za kwalifikowalne zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności oraz dotyczyć będą okresu realizacji Projektu, o którym mowa w § 3 ust. 1.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

7. Beneficjent zobowiązuje się do wniesienia wkładu własnego w kwocie zł (słownie:), co stanowi co najmniej % wydatków kwalifikowalnych Projektu.
8. Zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności, podatek VAT w wydatkach w Projekcie będzie rozliczany zgodnie z oświadczeniem/oświadczeniami stanowiącym/i **Załącznik nr 12** do Umowy – dotyczy wyłącznie projektów, których całkowita wartość, o której mowa w ust. 2, wynosi **co najmniej 5 mln euro** (włączając VAT), w ramach których podatek VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym.
9. Zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności, w przypadku zmiany całkowitej wartości Projektu, o której mowa w ust. 2, mającej wpływ na kwalifikowalność podatku VAT, konieczne jest ponowne badanie kwalifikowalności podatku VAT.
10. Zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności, do przeliczania całkowitej wartości Projektu, o której mowa w ust. 2, w przypadkach określonych w ust. 8 i ust. 9 stosuje się odpowiednio, miesięczny obrachunkowy kurs wymiany walut stosowany przez Komisję Europejską, aktualny w dniu podpisania Umowy lub w dniu podpisania aneksu do Umowy wynikającego ze zmiany całkowitej wartości Projektu, o której mowa w ust. 2.
11. Zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności po podpisaniu niniejszej Umowy nie może zostać zmieniony sposób rozliczania projektu. Wyjątkowo wprowadzenie uproszczonych metod rozliczania wydatków na pozostałą część projektu dopuszczalne jest w przypadku projektów wieloletnich. W takich przypadkach okres, za który deklarowane są koszty faktycznie poniesione powinien być wyraźnie oddzielony od okresu, za który koszty są deklarowane na podstawie uproszczonych metod rozliczania wydatków, tak aby uniknąć podwójnego finansowania kosztów projektu.

Okres realizacji Projektu i zakres rzeczowy Umowy

§ 3

1. Okres realizacji Projektu jest zgodny z okresem wskazanym we wniosku.
2. Okres, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczny z okresem kwalifikowalności wydatków w ramach projektu. Za końcową datę kwalifikowalności wydatków uznaje się datę zakończenia finansowego, wskazaną we wniosku.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

3. Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji Projektu na pisemny uzasadniony wniosek Beneficjenta.
4. Zmiana okresu realizacji nie wymaga formy aneksu do Umowy.
5. Poniesienie wydatków przed podpisaniem Umowy jest dokonywane na ryzyko Beneficjenta. Zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatki poniesione przed podpisaniem Umowy lub Decyzji o dofinansowaniu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w wytycznych dotyczących kwalifikowalności i Umowy o dofinansowanie projektu.
6. Okres obowiązywania Umowy trwa od dnia jej podpisania do dnia wykonania przez obydwie Strony Umowy wszystkich obowiązków z niej wynikających, w szczególności w zakresie realizacji zadań w ramach projektu, osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu oraz zapewnienia trwałości projektu, a także przechowywania i archiwizacji dokumentacji.
7. Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków²:

Nazwa podmiotu:
Adres podmiotu:
NIP podmiotu
REGON podmiotu:

§ 4

1. Beneficjent odpowiada za realizację Projektu na podstawie wniosku, w tym za:
 - 1) osiągnięcie wskaźników produktu oraz rezultatu określonych we wniosku;
 - 2) realizację Projektu w oparciu o wniosek;
 - 3) zapewnienie realizacji Projektu przez personel Projektu posiadający kwalifikacje określone we wniosku;

² W przypadku, gdy w Projekcie występuje więcej niż 1 podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków, zapis należy powielić analogicznie dla pozostałych podmiotów. Jeżeli wydatki w Projekcie będą ponoszone wyłącznie przez Beneficjenta lub partnera, ust. 7 nie wypełnia się.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 4) zachowanie trwałości Projektu;
- 5) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczących monitorowania”;
- 6) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczących kwalifikowalności”;
- 7) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych”;
- 8) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych”;
- 9) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowości”;
- 10) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności”;
- 11) zapewnienie stosowania „wytycznych dotyczące informacji i promocji”;
- 12) zapewnienie stosowania zapisów „podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta”;
- 13) zapewnienie stosowania zapisów zasady DNSH;
- 14) zapewnienie stosowania Wytycznych dotyczących unikania konfliktów interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (Wytyczne Komisji Europejskiej – Zawiadomienie Komisji (2021/C 121/01)) w zakresie dotyczącym zapobiegania konfliktom interesów w odniesieniu do beneficjentów i wykonawców zamówień, w tym w szczególności: powstrzymania się od jakiegokolwiek działalności prowadzącej do konfliktu interesów oraz przeniesienia tych i innych odpowiednich obowiązków na osoby fizyczne, które mogą ich reprezentować lub podejmować decyzje w ich imieniu, na ich personel oraz osoby trzecie zaangażowane w wykonanie/realizację decyzji, w tym podwykonawców;
- 15) realizację projektu zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów, dotyczącego naboru w ramach którego projekt został wybrany do dofinansowania;
- 16) w zakresie, w jakim w ramach Projektu jest udzielana pomoc publiczna w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub pomoc de minimis zastosowanie mają szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

2. Beneficjent zobowiązuje się monitorować zmiany wszystkich wytycznych wskazanych w ust. 1 i stosować aktualne wytyczne. Publikacja wytycznych odbywa się zgodnie z zapisami art. 5 ust. 5 ustawy wdrożeniowej.
3. W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu (po podpisaniu Umowy) wersja wytycznych dotyczących kwalifikowalności wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla Beneficjenta, wówczas w stosunku do wydatków poniesionych przed tym dniem, oraz do postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed tym dniem, stosuje się zapisy nowej wersji wytycznych dotyczących kwalifikowalności.
4. Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie i pisemnie za pośrednictwem CST 2021 poinformować Instytucję Zarządzającą o problemach w realizacji Projektu.
5. W przypadku konieczności dokonania zmian w Projekcie, stosuje się zapisy § 25 Umowy.
6. Beneficjent jest zobowiązany do realizacji inwestycji w oparciu o Kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący FEO 2021-2027.
7. Beneficjent jest zobowiązany do monitorowania i sprawozdawania z realizacji założonych wartości wskaźników w trakcie realizacji Projektu na zasadach określonych w Wytycznych dotyczących monitorowania. W razie postępów w realizacji wskaźników produktu, Beneficjent powinien wykazać je w każdym wniosku o płatność składanym do Instytucji Zarządzającej. Wartości osiągnięte wskaźników sprawozdawane we wnioskach o płatność odnoszą się do stanu rzeczywistego i efektów faktycznie osiągniętych, niezależnie od stanu zaawansowania finansowego całego projektu oraz poziomu jego finansowego rozliczenia (należy wykazać faktycznie osiągniętą wartość wskaźnika, a nie przeliczać proporcjonalnie do zaangażowanych środków).
8. W przypadku zidentyfikowania przez Beneficjenta ryzyka nieosiągnięcia wskaźników, zobowiązany jest on niezwłocznie poinformować o tym na piśmie Instytucję Zarządzającą i przedstawić stosowne wyjaśnienia.
9. W przypadku zmian w zakresie rzeczowym projektu, skutkujących nieosiągnięciem wskaźnika produktu i rezultatu, Instytucja Zarządzająca dokona indywidualnej analizy powodów odchylenia, w wyniku czego może pomniejszyć wartość dofinansowania stosownie do niezrealizowanego zakresu rzeczowego stosując regułę proporcjonalności.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

10. Wskaźniki uznaje się za osiągnięte i powinny być wykazane przez beneficjenta w przypadku:

- a) wskaźników produktu – w momencie zakończenia finansowej realizacji i wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową;
- b) wskaźników rezultatu – osiągnięte muszą zostać w rok po terminie zakończenia finansowej realizacji projektu i wykazane w sprawozdaniu z osiągniętych wskaźników rezultatu, które Beneficjent składa do Instytucji Zarządzającej w terminie do 30 dni od upłynięcia roku od zakończenia finansowej realizacji projektu, stanowiącym

Załącznik nr 11 do Umowy. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek beneficjenta i za zgodą Instytucji Zarządzającej, termin osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika rezultatu może zostać przedłużony.

11. W przypadku nieosiągnięcia przez Beneficjenta założonych wartości wskaźników produktu lub rezultatu, Instytucja Zarządzająca na etapie weryfikacji wniosku o płatność końcową dokona indywidualnej analizy powodów nieosiągnięcia wskaźników, biorąc pod uwagę:

- a) zakres % odchylenia wartości osiągniętej od wartości założonej,
- b) liczbę nieosiągniętych wskaźników,
- c) informację, w jaki sposób odchylenie wskaźnika/wskaźników wpływa na odchylenie wskaźnika/wskaźników ujętych w Programie,
- d) informację czy wskaźnik/wskaźniki miały wpływ na wybór projektu do dofinansowania,
- e) wyjaśnienia Beneficjenta, w szczególności podejmowane przez niego działania naprawcze.

12. W zależności od wyników indywidualnej analizy przeprowadzonej w oparciu o zapisy ust. 11 zmiany w realizacji założonych wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu związane mogą być z regułą proporcjonalności projektu.

- a) osiągnięcie na poziomie minimum 80% - o stosowaniu reguły proporcjonalności decyduje Instytucja Zarządzająca,

- b) osiągnięcie na poziomie poniżej 80% - stosuje się regułę proporcjonalności do poziomu odchylenia wskaźnika, jednak w uzasadnionych przypadkach, na podstawie wyników analizy opisanej w ust. 11, Instytucja Zarządzająca może odstąpić od nałożenia korekty finansowej.

13. Zgodnie z regułą proporcjonalności:

- a) w przypadku niespełnienia któregośkolwiek kryterium, o którym mowa w ust. 6 Instytucja Zarządzająca może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach Projektu za niekwalifikowalne,
- b) w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu – Instytucja Zarządzająca może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach Projektu za niekwalifikowalne. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia niezrealizowania celu Projektu. Wydatki niekwalifikowalne obejmują wydatki związane z tym zadaniem merytorycznym (zadaniami merytorycznymi), którego założenia nie zostały osiągnięte. Stopień nieosiągnięcia założeń projektu określany jest przez Instytucję Zarządzającą,
- c) w przypadku wystąpienia siły wyższej Instytucja Zarządzająca może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania reguły proporcjonalności.

14. Reguła proporcjonalności stosowana jest przez Instytucję Zarządzającą według stanu na zakończenie realizacji Projektu na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność.

15. Beneficjent jest zobowiązany udostępnić dokumentację potwierdzającą osiągnięcie wskaźników na każde żądanie Instytucji Zarządzającej, w szczególności podczas kontroli prowadzonych w ramach Projektu.

16. Niewykonanie wskaźnika w projekcie może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej.

17. Instytucja Zarządzająca na każdym etapie realizacji projektu ma prawo wezwać Beneficjenta do złożenia dokumentów źródłowych potwierdzających treść składanych przez Beneficjenta oświadczeń. Niezłożenie dokumentu źródłowego przez Beneficjenta może stanowić podstawę do niewypłacenia dofinansowania, a także do przerwania

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

weryfikacji wniosku o płatność (o którym mowa w § 13 ust. 4) do czasu złożenia tego dokumentu, lub uznania wydatków za niekwalifikowane w sytuacji braku możliwości potwierdzenia prawdziwości okoliczności wskazanych przez Beneficjenta w treści oświadczenia.

18. W przypadku konieczności potwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą, po podpisaniu Umowy, że Beneficjent spełnia kryteria wyboru projektów właściwe dla naboru, w ramach którego projekt został wybrany do dofinansowania, przed zatwierdzeniem wniosku o płatność końcową Instytucja Zarządzająca może wezwać Beneficjenta do przedłożenia stosownych dokumentów, o ile nie ma dostępu do tych dokumentów, w celu weryfikacji spełnienia tych kryteriów. Warunkiem zatwierdzenia wniosku o płatność końcową jest potwierdzenie przez Instytucję Zarządzającą spełnienia tych kryteriów. W sytuacji, gdy Instytucja Zarządzająca stwierdzi, że kryterium nie zostało przez Beneficjenta spełnione, może uznać wszystkie lub część wydatków w ramach projektu za niekwalifikowalne, jako niespełniające warunków wynikających z regulaminu wyboru projektów. W przypadku uznania przez Instytucję Zarządzającą części lub wszystkich wydatków w ramach projektu za niekwalifikowalne, do tych wydatków zastosowanie mają zapisy § 15.

§ 5

1. W związku z realizacją projektu, Beneficjentowi przysługują, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności koszty pośrednie wg stawki ryczałtowej w **wysokości (....) % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich**. Wartość kwotowa kosztów pośrednich określona jest we wniosku.
2. W przypadku zmiany wartości wydatków kwalifikowalnych stanowiących podstawę wyliczenia kosztów pośrednich, wysokość procentowa stawki ryczałtowej, wskazanej w ust. 1 nie ulega zmianie.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

3. Rozliczenie kosztów pośrednich odbywa się poprzez rozliczenie w każdym wniosku o płatność takiej wysokości kosztów pośrednich, obliczonych na podstawie poniesionych, udokumentowanych i zatwierdzonych w ramach tego wniosku o płatność bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych/bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych dot. zaangażowania personelu, z zastrzeżeniem ust. 4, w proporcji jaka wynika ze stawki, o której mowa w ust. 1.
4. W przypadku stwierdzenia wydatku niekwalifikowalnego lub w przypadku nałożenia korekty finansowej w ramach bezpośrednich wydatków kwalifikowanych/ bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych dot. zaangażowania personelu, stawka ryczałtowa, o której mowa w ust. 1 wyliczana jest w oparciu o wysokość prawidłowo poniesionych wydatków w ramach bezpośrednich wydatków kwalifikowanych/ bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych dot. zaangażowania personelu.
5. Katalog kosztów pośrednich określony został przez Instytucję Zarządzającą w Regulaminie wyboru projektów.
6. Na etapie realizacji projektu Instytucja Zarządzająca weryfikując wniosek o płatność, weryfikuje czy w zestawieniu poniesionych kosztów bezpośrednich nie zostały wykazane koszty z katalogu kosztów pośrednich, określone w Regulaminie wyboru projektów. Koszty z katalogu kosztów pośrednich nie mogą być rozliczone jako wydatki bezpośrednie.

Odpowiedzialność Instytucji Zarządzającej i Beneficjenta

§ 6

1. Instytucja Zarządzająca nie ponosi odpowiedzialności wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu.
2. W przypadku realizowania Projektu przez Beneficjenta działającego w formie partnerstwa, umowa/porozumienie o partnerstwie określa odpowiedzialność Beneficjenta oraz Partnerów wobec osób trzecich za działania wynikające z niniejszej Umowy.

3. Beneficjent zobowiązuje się do:

- 1) pisemnej informacji o złożeniu do Sądu wniosków o ogłoszenie upadłości lub wszczęciu postępowania restrukturyzacyjnego przez Beneficjenta lub partnera lub przez ich wierzycieli, w terminie do 3 dni od dnia wystąpienia powyższych okoliczności;
- 2) pisemnego informowania Instytucji Zarządzającej o pozostawaniu w stanie likwidacji albo podleganiu zarządowi komisarzycznemu, bądź zawieszeniu swej działalności, w terminie do 3 dni od dnia wystąpienia powyższych okoliczności;
- 3) pisemnego informowania Instytucji Zarządzającej o toczącym się wobec Beneficjenta jakimkolwiek postępowaniu egzekucyjnym, karnym skarbowym, o posiadaniu zajętych wierzytelności, w terminie do 7 dni od dnia wystąpienia powyższych okoliczności oraz pisemnego powiadamiania Instytucji Zarządzającej w terminie do 7 dni od daty powzięcia przez Beneficjenta informacji o każdej zmianie w tym zakresie.

4. Odpowiedzialność Beneficjenta:

- 1) Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach Programu, oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie celów i wskaźników Projektu założonych we Wniosku.
- 2) Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowość realizacji Umowy.
- 3) Beneficjent zobowiązany jest przestrzegać zapisów niniejszej Umowy. W wypadku stwierdzenia nieprzestrzegania zapisów Umowy Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do podjęcia działań przewidzianych w Umowie oraz może wstrzymać wypłatę środków dofinansowania do czasu podjęcia przez Beneficjenta odpowiednich działań, a także stosuje pozostałe przewidziane w Umowie środki.
- 4) Beneficjent zobowiązuje się do zapobiegania i właściwego sposobu postępowania w sytuacjach wystąpienia korupcji i nadużyć finansowych, zgodnie z dokumentem wskazanym w § 1 pkt 10 Umowy, w szczególności:

- a) powstrzymania się od jakiegokolwiek działalności prowadzącej lub mogącej prowadzić do konfliktu interesów oraz przeniesienia tego wymogu na osoby fizyczne, które mogą ich reprezentować lub podejmować decyzje w ich imieniu, na ich personel oraz osoby trzecie zaangażowane w wykonanie/realizację Umowy, w tym podwykonawców,
 - b) zapewnienia, aby w toku realizacji Umowy osoby wymienione powyżej nie znalazły się w sytuacji, która mogłaby prowadzić do konfliktu interesów, a jeżeli do takiej sytuacji dojdzie zobowiązani są do niezwłocznego informowania o wszelkich przypadkach, w których dochodzi do konfliktu interesów lub sprzeczności interesów,
 - c) podejmowania natychmiastowych działań w celu naprawy sytuacji związanej z wystąpieniem konfliktu interesów.
- 5) Działania te podlegać będą ocenie instytucji systemu wdrażania FEO 2021-2027 udzielającej dofinansowania lub zamawiającego w przypadku konfliktu interesów stwierdzonego przy udzielaniu zamówienia publicznego pod kątem ich właściwości, adekwatności i skuteczności. W przypadku uznania, że podjęte działania nie są wystarczające właściwa instytucja/zamawiający wzywa beneficjenta/wykonawcę do podjęcia dalszych działań w określonym terminie lub podejmuje decyzję o nieprzyznaniu dofinansowania czy wymierzenia sankcji w postaci nałożenia korekty finansowej/nieudzieleniu zamówienia danemu wykonawcy w zgodzie z właściwymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

Wyodrębniona ewidencja wydatków³

§ 7

1. Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wszystkich wydatków Projektu lub do korzystania z odpowiedniego kodu księgowego w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z

³ Nie dotyczy wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Projektem, z wyłączeniem wydatków rozliczanych w oparciu o metody uproszczone wskazane w wytycznych dotyczących kwalifikowalności.

2. Przez wyodrębnioną ewidencję wydatków rozumie się ewidencję prowadzoną w oparciu o:

- 1) Ustawę o rachunkowości - Beneficjent prowadzący pełną księgowość - księgi rachunkowe - zobowiązany jest do prowadzenia, na potrzeby realizowanego przez siebie Projektu, wyodrębnionej ewidencji księgowej zgodnie z zasadami rachunkowości, przez co należy rozumieć ewidencję wyodrębnioną w ramach już prowadzonych przez daną jednostkę ksiąg rachunkowych. System ewidencji księgowej powinien umożliwić sporządzenie sprawozdań i kontroli wykorzystania środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, poprzez wprowadzenie kont syntetycznych, analitycznych i pozabilansowych. W związku z tym, na kierowniku podmiotu jako organie odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, ciąży obowiązek ustalenia i opisanie zasad dotyczących ewidencji i rozliczania środków otrzymanych w ramach funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
- 2) Krajowe przepisy podatkowe - Beneficjent, który nie prowadzi pełnej księgowości, a rozlicza się w formie podatkowej księgi przychodów i rozchodów, ma możliwość wyboru i prowadzenia na potrzeby realizowanego przez siebie Projektu, wyodrębnionej ewidencji księgowej w formie „Zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego Projektu”, bądź wykorzystać do tego celu książkę przychodów i rozchodów, w taki sposób, aby dokument (tj. faktura lub inny dokument o równoważnej wartości dowodowej) w ww. ewidencji został oznaczony tak, żeby to oznaczenie w jednoznaczny sposób wskazywało na związek operacji gospodarczej z Projektem finansowanym w ramach Programu .
- 3) Beneficjent nie stosujący ustawy o rachunkowości i krajowych przepisów podatkowych lub Beneficjent, który nie ma możliwości przeksięgowania wydatków poniesionych w latach ubiegłych ze względu na fakt, iż w momencie księgowania wydatków nie wiedział, iż Projekt zostanie dofinansowany, lub Beneficjent, który nie jest zobowiązany do prowadzenia jakiejkolwiek ewidencji księgowej na podstawie obowiązujących przepisów, jest zobowiązany do prowadzenia, na potrzeby realizowanego przez siebie

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Projektu „Zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego Projektu”.

3. Wzór „Zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego Projektu”, o których mowa w ust. 2 pkt 2) i pkt 3) stanowi **Załącznik nr 4** do Umowy.
4. W przypadku Projektu partnerskiego obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy każdego z Partnerów, w zakresie tej części Projektu, za której realizację odpowiada dany Partner.

Planowanie płatności na rzecz Beneficjenta

§ 8

1. Harmonogram płatności, stanowi **Załącznik nr 2** do Umowy. W harmonogramie płatności Beneficjent ma obowiązek ująć terminy i wartości na jakie składane będą wnioski o płatność do Instytucji Zarządzającej.
2. Beneficjent w terminie 5 dni roboczych po podpisaniu Umowy ma obowiązek wprowadzić do CST2021 dane wynikające z harmonogramu płatności, o którym mowa w ust. 1.
3. Beneficjent ma obowiązek aktualizowania w CST2021 harmonogramu płatności, o którym mowa w ust. 1, przy każdym składanym wniosku o płatność. Jednym z warunków zatwierdzenia wniosku o płatność, jest złożenie do niego przez Beneficjenta prawidłowego harmonogramu płatności.
4. Sama aktualizacja harmonogramu płatności, o której mowa w ust. 3, nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy. W sytuacji konieczności zawarcia aneksu do Umowy z innych powodów, harmonogram płatności również podlega zmianie jako załącznik do aneksu do Umowy.
5. Harmonogram składania wniosków o płatność, stanowi **Załącznik nr 3** do Umowy. W harmonogramie składania wniosków o płatność Beneficjent ma obowiązek ująć terminy i wartości na jakie składane będą wnioski o płatność do Instytucji Zarządzającej.
6. Beneficjent ma obowiązek aktualizowania harmonogramu składania wniosków o płatność, o którym mowa w ust. 5, przy każdym składanym wniosku o płatność. Jednym z

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

warunków zatwierdzenia wniosku o płatność, jest złożenie do niego przez Beneficjenta prawidłowego harmonogramu składania wniosków o płatność.

7. Sama aktualizacja harmonogramu składania wniosków o płatność, o której mowa w ust. 6, nie wymaga zawarcia aneksu do Umowy. W sytuacji konieczności zawarcia aneksu do Umowy z innych powodów, harmonogram składania wniosków o płatność również podlega zmianie jako załącznik do aneksu do Umowy.
8. Dane wynikające z harmonogramu płatności, o którym mowa w ust. 1 muszą być zbieżne z danymi wynikającymi z harmonogramu składania wniosków o płatność, o którym mowa w ust. 5.
9. Dofinansowanie w formie zaliczki jest przekazywane Beneficjentowi na następujący rachunek bankowy Beneficjenta **[nr rachunku, nazwa banku]**. Dofinansowanie w formie refundacji jest przekazywane Beneficjentowi na następujący rachunek bankowy Beneficjenta **[nr rachunku, nazwa banku]**.
10. Beneficjent przekazuje odpowiednią część dofinansowania na pokrycie wydatków Partnerów, zgodnie z umową/porozumieniem o partnerstwie.
11. Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o zmianie rachunku/ów bankowego/ych, o którym/ch mowa w ust. 9. Zmiana rachunku/ów bankowego/ych wymaga zawarcia aneksu do Umowy.
12. Beneficjent zapewnia, że wydatki w ramach Projektu są ponoszone z rachunku bankowego Beneficjenta lub w przypadku Projektu partnerskiego z rachunków bankowych Partnerów Projektu lub podmiotu/ów upoważnionego/ych do ponoszenia wydatków, wskazanego/ych w § 3 ust. 7.

Przekazanie Beneficjentowi Dofinansowania w formie zaliczki

§ 9

1. Beneficjentowi może zostać przekazane dofinansowanie w formie zaliczki.
2. Wysokość zaliczki wnioskowanej przez Beneficjenta powinna opiewać na kwotę nie większą i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do prawidłowej realizacji projektu.

3. Beneficjent ma obowiązek złożyć do Instytucji Zarządzającej wniosek rozliczający zaliczkę, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 4), pkt 5), pkt 6) lub pkt 9) w terminie **60 dni** od dnia przekazania całości środków wnioskowanej zaliczki na rachunek bankowy Beneficjenta. W przypadku gdy wniosek rozliczający zaliczkę, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 4) lub pkt 6), jest równocześnie wnioskiem o płatność końcową, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 8), wówczas Beneficjent ma obowiązek złożyć ten wniosek do Instytucji Zarządzającej w terminie wynikającym z zapisów § 12 ust. 3.
4. Zaliczka może być przekazana w jednej lub kilku transzach na podstawie prawidłowo złożonych przez Beneficjenta Wniosków o płatność zaliczkową i wniosków rozliczających przyznane transze zaliczki, przy czym wypłata kolejnej transzy dofinansowania jest uzależniona od rozliczenia **100 %** dotychczas otrzymanej zaliczki.
5. Poprzez rozliczenie zaliczki rozumie się złożenie prawidłowego wniosku o płatność rozliczającego wydatki kwalifikowalne niezbędne do rozliczenia **100 %** przekazanego w formie zaliczki dofinansowania **lub zwrot** środków zaliczki nierozliczonych w ww. wniosku o płatność. Zwrotu środków nierozliczonej zaliczki należy dokonać na rachunek wskazany w § 15 ust. 3 wraz z opisem, o którym mowa w § 15 ust. 2.
6. Dofinansowanie w formie zaliczki przekazywane jest Beneficjentowi przelewem na rachunek bankowy Beneficjenta, wskazany w § 8 ust. 9.
7. Środki europejskie są przekazywane na rachunek bankowy Beneficjenta na podstawie Zleceń płatności kierowanych do BGK. Instytucja Zarządzająca nie ponosi odpowiedzialności za terminowość wypłat środków przez BGK.
8. Warunkiem przekazania Beneficjentowi **pierwszej transzy** zaliczki, jest:
 - 1) złożenie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej prawidłowego Wniosku o płatność zaliczkową wraz z prawidłowymi harmonogramami, o których mowa w § 8. Zasady oraz terminy składania Wniosków o płatność i przygotowania odpowiednich dokumentów załączanych do Wniosku o płatność określa § 12,
 - 2) prawidłowe wniesienie przez Beneficjenta zabezpieczenia, o którym mowa w § 16 – jeśli dot. Beneficjenta.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 3) dostępność środków europejskich w limicie określonym przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
9. W przypadku Projektów z programem funkcjonalno - użytkowym transza zaliczki przekazywana jest Beneficjentowi dodatkowo po spełnieniu wymagań określonych w § 11.
10. Warunkiem przekazania Beneficjentowi **drugiej i kolejnych transz** zaliczki jest:
 - 1) złożenie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej prawidłowych Wniosków o płatność wraz z prawidłowymi harmonogramami, o których mowa w § 8, rozliczających **100 %** otrzymanej transzy zaliczki. Zasady oraz terminy składania Wniosków o płatność oraz przygotowania odpowiednich dokumentów załączanych do Wniosku o płatność określa § 12,
 - 2) potwierdzenie przez Instytucję Zarządzającą prawidłowości wydatkowania przez Beneficjenta przekazanej wcześniej transzy zaliczki, tj. poniesienia wydatków objętych Umową i zgodnie z jej zapisami oraz ich kwalifikowalności. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas weryfikacji Wniosku o płatność rozliczającego przekazane transze zastosowanie mają zapisy § 13,
 - 3) dostępność środków europejskich w limicie określonym przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego,
 - 4) Wniosek rozliczający otrzymaną transzę zaliczki jest weryfikowany zgodnie z zasadami określonymi w § 13.
11. Warunkiem końcowego rozliczenia Projektu jest złożenie przez Beneficjenta prawidłowego wniosku o płatność końcową.
12. Potwierdzenie prawidłowości wydatków przez Instytucję Zarządzającą, o którym mowa w ust. 10 pkt 2) **podlega przedłożeniu do Komisji Europejskiej przez Instytucję odpowiedzialną za księgowanie wydatków**. Stwierdzenie przez tę Instytucję nieprawidłowości wydatków poniesionych przez Beneficjenta obciąża Beneficjenta. W takim przypadku zastosowanie mają zapisy § 15.
13. Zgodnie z art. 189 ust. 3 Ustawy o finansach, w przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych niezbędną do rozliczenia 100 % kwoty przekazanych wcześniej transz zaliczki lub niezwrócenia niewykorzystanej części zaliczki w

terminie 14 dni od dnia upływu terminu określonego w ust. 3, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki **nalicza się odsetki** w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków zaliczki do dnia złożenia prawidłowo sporządzonego i kompletnego wniosku o płatność lub do dnia zwrócenia niewykorzystanej części zaliczki.

14. **Odsetki bankowe** naliczone na rachunku bankowym Beneficjenta, o którym mowa w § 8 ust. 9 od przekazanych Beneficjentowi w formie zaliczki transz dofinansowania podlegają zwrotowi, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. W przypadku realizowania Projektu przez Beneficjenta działającego w formie partnerstwa, kwestie zwrotu odsetek bankowych naliczonych na rachunkach projektowych Partnera/Partnerów reguluje umowa/porozumienie o partnerstwie. Beneficjent przekazuje informację o odsetkach i dokonuje ich zwrotu, w terminie do 10 stycznia następnego roku lub w przypadku Projektów, których realizacja kończy się w trakcie danego roku, w terminie zakończenia realizacji Projektu.
15. W przypadku niedokonania zapłaty odsetek, o których mowa w ust. 13, Instytucja Zarządzająca odzyskuje środki w trybie określonym w § 15.
16. Instytucja Zarządzająca może zawiesić wypłatę dofinansowania, w przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w związku z realizacją Projektu doszło do powstania rażących nieprawidłowości, w szczególności oszustwa. Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta, o zawieszeniu biegu terminu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach.
17. Kwota dofinansowania, o której mowa w § 2 ust. 4, niewydatkowana z końcem roku budżetowego, pozostaje na rachunku bankowym wyodrębnionym do obsługi projektu, o którym mowa w § 8 ust. 9, do dyspozycji Beneficjenta w następnym roku budżetowym, o ile realizacja projektu przewidziana jest w kolejnym roku budżetowym.

Przekazanie Beneficjentowi Dofinansowania w formie refundacji

§ 10

1. Dofinansowanie w formie refundacji przekazywane jest Beneficjentowi przelewem na rachunek bankowy Beneficjenta, o którym mowa w § 8 ust. 9, w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej.
2. Płatność końcowa, przekazana zostanie Beneficjentowi po złożeniu i zatwierdzeniu wniosku o płatność końcową.
3. Środki europejskie są przekazywane na rachunek bankowy Beneficjenta na podstawie Zleceń płatności do BGK. Instytucja Zarządzająca nie ponosi odpowiedzialności za terminowość wypłat środków przez BGK.
4. Warunkiem przekazania Beneficjentowi dofinansowania w formie refundacji jest:
 - 1) złożenie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej prawidłowego wniosku o płatność pośrednią lub końcową wraz z prawidłowymi harmonogramami, o których mowa w § 8. Zasady, oraz terminy składania Wniosków o płatność oraz przygotowania odpowiednich dokumentów załączanych do wniosku o płatność określa § 12,
 - 2) potwierdzenie przez Instytucję Zarządzającą prawidłowości wydatków przedstawionych przez Beneficjenta, tj. poniesienia wydatków objętych Umową zgodnie z jej zapisami oraz ich kwalifikowalności z zastrzeżeniem zapisów § 14 ust. 1-12,
 - 3) dostępność środków europejskich w limicie określonym przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego,
 - 4) prawidłowe wniesienie przez Beneficjenta zabezpieczenia, o którym mowa w § 16 – jeśli dotyczy Beneficjenta.
5. W przypadku Projektów z programem funkcjonalno - użytkowym Dofinansowanie przekazywane jest Beneficjentowi dodatkowo po spełnieniu wymagań określonych w § 11.

6. Warunkiem końcowego rozliczenia Projektu jest złożenie przez Beneficjenta prawidłowego wniosku o płatność końcową, wraz z prawidłowymi harmonogramami, o których mowa w § 8.
7. Beneficjent zobowiązuje się do rozliczenia całkowitej wartości dofinansowania, w ramach projektu, przedstawionego we wniosku o płatność końcową, obliczonego jako iloraz kwoty dofinansowania oraz kwoty wydatków kwalifikowalnych wskazanych we Wniosku o dofinansowanie aktualnym na dzień składania wniosku o płatność końcową. W przypadku wykazania przez Beneficjenta we wniosku o płatność końcową wydatków kwalifikowalnych w wysokości mniejszej niż wynikające z aktualnego Wniosku, Instytucja Zarządzająca ma możliwość pomniejszenia kwoty dofinansowania w projekcie na zasadach określonych w zdaniu pierwszym. Powyższe może wiązać się z pomniejszeniem kwoty dofinansowania do wypłaty lub z koniecznością dokonania zwrotu dofinansowania przez Beneficjenta. W przypadku konieczności dokonania zwrotu dofinansowania przez Beneficjenta zastosowanie mają zapisy § 15.
8. Potwierdzenie prawidłowości wydatków przez Instytucję Zarządzającą, o którym mowa w ust. 4 pkt 2) **podlega przedłożeniu do Komisji Europejskiej przez Instytucję odpowiedzialną za księgowanie wydatków**. Stwierdzenie przez tę Instytucję nieprawidłowości wydatków poniesionych przez Beneficjenta obciąża Beneficjenta.
9. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wydatków, o których mowa w ust. 8, po przedłożeniu do Komisji Europejskiej kwot ujętych przez Beneficjenta we wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca odzyskuje środki w trybie określonym w § 15.
10. Instytucja Zarządzająca może zawiesić wypłatę dofinansowania, w przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w związku z realizacją Projektu doszło do powstania rażących nieprawidłowości, w szczególności oszustwa. Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta, o zawieszeniu biegu terminu wypłaty transzy dofinansowania i jego przyczynach.
11. Instytucja Zarządzająca podejmuje decyzję o wypłacie kwoty dofinansowania niezwłocznie po ustaniu przyczyny zawieszenia biegu terminu wypłaty transzy.

Przekazanie dofinansowania dla Projektów realizowanych w formule zaprojektuj i wybuduj na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego

§ 11

1. Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1320.), jeżeli przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.), zamawiający opisuje przedmiot zamówienia za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego, który stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie.
2. Dla projektów typu zaprojektuj i wybuduj nie jest koniecznym przedstawienie kopii pozwolenia na budowę lub zgłoszenia budowy na etapie oceny. Jednakże należy pamiętać, iż dokumenty te jeśli będą wymagane prawem będą musiały zostać dostarczone do Instytucji Zarządzającej po ich uzyskaniu przez wnioskodawcę, już po podpisaniu Umowy o dofinansowanie. Przekazanie dofinansowania na zasadach określonych w § 9 i § 10 dla Projektów z programem funkcjonalno-użytkowym możliwe będzie po otrzymaniu dokumentacji projektu oraz wszelkich wymaganych prawem pozwoleń na realizację projektu po ocenie przez Instytucję Zarządzającą, czy projekt spełnia Kryteria Środowiskowe dla wszystkich działań FEO 2021-2027, stanowiące załącznik do Regulaminu wyboru projektów obowiązującego w naborze... **[należy wpisać nr naboru]**.
3. W przypadku, gdy wnioskodawca zdecyduje się realizować projekt w formule zaprojektuj i wybuduj na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego, obowiązek przygotowania projektów wykonawczych, zgłoszenia prac i uzyskania prawomocnych pozwoleń dla takich projektów spoczywa na wykonawcy wyłonionym do realizacji zadania w ramach projektu (jeśli będą wymagane).
4. Beneficjent zobowiązuje się przekazać wyciąg z dokumentacji technicznej lub dokumentację techniczną Projektu, oraz wszelkie wymagane prawem pozwolenia na realizację Projektu, niezbędne do oceny przez Instytucję Zarządzającą spełnienia kryteriów o których mowa w ust. 2, w terminie 7 dni od daty otrzymania ostatniego z ww. dokumentów.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

5. Instytucja Zarządzająca, po weryfikacji otrzymanych dokumentów, o których mowa w ust. 4, w przypadku, gdy jest to wymagane dokonuje ponownej oceny środowiskowej w terminie 30 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnej dokumentacji, lub wzywa Beneficjenta do uzupełnienia dokumentów. W przypadku konieczności wezwania Beneficjenta do uzupełnienia braków, bieg terminu oceny zostaje przerwany.
6. Instytucja Zarządzająca może wydać rekomendacje dotyczące poprawy dokumentów lub przeprowadzonych procedur, w celu osiągnięcia zgodności z kryteriami, o których mowa w ust. 2.
7. Po wdrożeniu zaleceń Beneficjent przekazuje dokumenty, na zasadach określonych w ust. 2, a Instytucja Zarządzająca dokonuje ponownie oceny, na zasadach określonych w ust. 5.
8. Stwierdzenie przez Instytucję Zarządzającą zgodności z kryteriami, o których mowa w ust. 2 Beneficjent otrzymuje na piśmie.
9. Wszelkie skutki wynikające ze stwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą niespełnienia przez Projekt kryteriów, o których mowa w ust. 2, obciążają Beneficjenta.
10. Stwierdzenie przez Instytucję Zarządzającą niezgodności Projektu z kryteriami, o których mowa w ust. 2, a także niemożliwość wdrożenia rekomendacji w celu osiągnięcia zgodności z kryteriami o których mowa w ust. 2, może spowodować rozwiązaniem Umowy, na zasadach określonych w § 27.
11. IZ zastrzega sobie prawo do dokonania ponownej oceny w zakresie spełnienia przez projekt wskazanych w załączniku do Regulaminu wyboru projektów kryteriów formalnych i merytorycznych w przypadku stwierdzenia wprowadzenia zmian do zaplanowanego przedsięwzięcia w odniesieniu do przedłożonego wcześniej PFU. Przepisy § 25 stosuje się odpowiednio.
12. Złożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność, w którym wnioskuje o wypłatę dofinansowania na wydatki objęte programem funkcjonalno – użytkowym, jest możliwe po spełnieniu warunku wynikającego z ust. 8.

Zasady i terminy składania wniosków o płatność

§ 12

1. Beneficjent składa wnioski o płatność w jednej z następujących form:
 - 1) **refundacyjny** – w którym wnioskuję o refundację na podstawie wykazanych we wniosku o płatność zapłaconych faktur, lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej,
 - 2) **zaliczkowy** – w którym wnioskuję o wypłatę dofinansowania bez wykazywania we wniosku o płatność faktur, lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej,
 - 3) **refundacyjno - zaliczkowy** – w którym Beneficjent wnioskuję równocześnie o refundację i zaliczkę,
 - 4) **rozliczający zaliczkę** – w którym rozlicza kwotę przekazanej wcześniej zaliczki, IZ nie stosuje ograniczeń co do terminu zapłaty faktur, które Beneficjent rozlicza w ramach wniosku rozliczającego zaliczkę,
 - 5) **refundacyjno – zaliczkowy - rozliczający zaliczkę** - w którym Beneficjent wnioskuję równocześnie o refundację i zaliczkę, a także rozlicza środki przekazanej wcześniej zaliczki,
 - 6) **refundacyjno-rozliczający zaliczkę** – w którym Beneficjent wnioskuję o refundację, a także rozlicza środki przekazanej wcześniej zaliczki,
 - 7) **sprawozdawczy** – Beneficjent składa w przypadku, gdy nie rozlicza żadnych wydatków, a sprawozdaje tylko postęp rzeczowy z realizacji Projektu,
 - 8) **o płatność końcową** – ostatni wniosek składany przez Beneficjenta na zakończenie realizacji Projektu, może mieć formę wniosku, o którym mowa w pkt 1), pkt 4) albo pkt 6),
 - 9) **rozliczający zaliczkę – zaliczkowy** - w którym Beneficjent wnioskuję równocześnie o zaliczkę, a także rozlicza środki przekazanej wcześniej zaliczki.
2. Beneficjent składa wnioski o płatność zgodnie z harmonogramami, o których mowa w § 8.

3. Beneficjent składa wniosek o płatność końcową, o którym mowa w ust. 1 pkt 8) w terminie **do 30 dni kalendarzowych** od dnia zakończenia finansowego realizacji Projektu, o którym mowa we Wniosku.
4. Beneficjent przedkłada wniosek o płatność oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia Projektu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 17, chyba że z przyczyn technicznych nie jest to możliwe. W takim przypadku, po uzyskaniu zgody Instytucji Zarządzającej, Beneficjent składa w wersji papierowej wniosek o płatność w terminach wynikających z zapisów ust. 2 i ust. 3, przy czym zobowiązuje się do złożenia wniosku za pośrednictwem systemu teleinformatycznego niezwłocznie po ustaniu przyczyn, o których mowa w zdaniu pierwszym. Wzór wniosku o płatność, który Beneficjent ma obowiązek złożyć w wersji papierowej stanowi **Załącznik nr 5** do Umowy.
5. Beneficjent zobowiązuje się do przedkładania każdorazowo na żądanie Instytucji Zarządzającej⁴, wskazanych do weryfikacji w oparciu o metodologię doboru próby do danego wniosku o płatność (z wyłączeniem wniosków, o których mowa w ust. 1 pkt 2) i pkt 7), następujących dokumentów (w formie wskazanej przez Instytucję Zarządzającą – skany (za pośrednictwem CST 2021) oryginałów dokumentów lub kopii oryginałów dokumentów oznaczone datą i potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Beneficjenta lub osobę upoważnioną do reprezentowania Beneficjenta):
 - 1) faktury lub inne dokumenty o równoważnej wartości dowodowej/inny dokument rozliczający wydatki ustalony przez Instytucję Zarządzającą, wraz ze skanami wyciągów bankowych/dowodów zapłaty, potwierdzających poniesienie wydatków rozliczanych w danym wniosku o płatność, z wyłączeniem wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi,
 - 2) dokumenty, z których wynika, iż Beneficjent prowadzi wyodrębnioną ewidencję wydatków projektu, bądź są stosowane odpowiednie kody księgowe, o których mowa w § 7 ust. 1, wraz ze wskazaniem konkretnych zapisów tego dokumentu, z których wynika sposób prowadzenia ewidencji wydatków projektu. Ponadto Beneficjent ma

⁴ Nie dotyczy wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi.

obowiązek przedłożyć wydruk operacji księgowych dla projektu za okres pokrywający się ze złożonym wnioskiem o płatność, z oznaczeniem wydatków, które zostały wybrane do próby w ramach danego wniosku o płatność,

- 3) dokumenty potwierdzające odbiór urządzeń, sprzętu lub wykonanie prac,
 - 4) w przypadku zakupu urządzeń/sprzętu, które nie zostały zamontowane – kopie protokołów odbioru urządzeń/sprzętu lub przyjęcia materiałów, z podaniem miejsca ich składowania,
 - 5) inne niezbędne dokumenty potwierdzające i uzasadniające prawidłową realizację Projektu oraz potwierdzające, że wydatki zostały poniesione w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących kwalifikowalności ujętych w § 1 pkt 33),
 - 6) wymaganym dokumentem potwierdzającym realizację Projektu (związanego z przebudową lub rozbudową obiektu) mogą być także dokumenty księgowe potwierdzające zwiększenie wartości środka trwałego po zakończeniu inwestycji.
6. Do wniosku o płatność końcową Beneficjent zobowiązuje się do przedłożenia **oświadczenia o kwalifikowalności VAT**, zgodnie z **Załącznikiem nr 13** - dotyczy wyłącznie projektów, których całkowita wartość, o której mowa w ust. 2, wynosi **co najmniej 5 mln** euro (włączając VAT), w ramach których podatek VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym.
7. Oprócz dokumentów wskazanych w ust. 5 i ust. 6 Beneficjent zobowiązuje się przekazać Instytucji Zarządzającej w jednej z form wskazanych przez Instytucję Zarządzającą na jej żądanie: skan oryginału (za pośrednictwem CST 2021) lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii, wskazanych przez Instytucję Zarządzającą dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku o płatność, w wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą terminie. Zgodnie z zapisami art. 25 ust. 9 ustawy wdrożeniowej, jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu, Beneficjent jest zobowiązany udostępnić Instytucji Zarządzającej również dokumenty, niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją.

8. W przypadku, gdy Beneficjent złoży kolejny wniosek o płatność, przed zatwierdzeniem poprzedniego wniosku o płatność, weryfikacja tego wniosku o płatność jest wstrzymywana do czasu zatwierdzenia wcześniej złożonego wniosku o płatność, o czym Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta. Termin weryfikacji kolejnego wniosku o płatność rozpoczyna się w następnym dniu roboczym po dniu zatwierdzenia poprzedniego wniosku o płatność.
9. Beneficjent jest zobowiązany złożyć wniosek o płatność co najmniej raz na 3 miesiące, licząc od dnia podpisania Umowy. W przypadku braku konieczności rozliczenia wydatków, Beneficjent składa wniosek sprawozdawczy, o którym mowa w ust. 1 pkt 7).
10. W przypadku konieczności złożenia wniosku o płatność w wersji papierowej, o czym jest mowa w ust. 4, Beneficjent ma obowiązek przechowywania drugiego egzemplarza wniosku o płatność (wraz z załącznikami - jeśli ich złożenie wraz z wnioskiem wymaga Instytucja Zarządzająca) złożonego do Instytucji Zarządzającej, w swojej siedzibie, zgodnie z zapisami Umowy dotyczącymi dokumentacji Projektu, o których mowa w § 18.
11. Oryginały faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej związane z realizacją Projektu⁵ na odwrocie powinny posiadać opis zawierający co najmniej:
 - 1) numer Umowy,
 - 2) nazwę projektu,
 - 3) opis związku wydatku z projektem – należy zaznaczyć w opisie faktury, do którego zadania oraz do której kategorii kosztu przedstawionego we Wniosku odnosi się wydatek kwalifikowalny,
 - 4) kwotę wydatków kwalifikowalnych,
 - 5) informację o poprawności formalno-rachunkowej i merytorycznej,
 - 6) informację czy Beneficjent stosuje ustawę PZP, zasadę konkurencyjności, o której mowa w wytycznych dotyczących kwalifikowalności, czy też w sytuacji, gdy na podstawie zapisów wytycznych dotyczących kwalifikowalności, Beneficjent jest zwolniony z zastosowania ww. stosuje inny tryb,

⁵ Nie dotyczy wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi

- 7) w przypadku, gdy w ramach projektu występuje pomoc publiczna należy zamieścić informację w tym zakresie oraz informację o kwocie wydatków kwalifikowalnych, z podziałem na kwoty objęte pomocą publiczną oraz nieobjęte pomocą publiczną,
 - 8) podanie numeru ewidencyjnego lub księgowego,
 - 9) w przypadku faktur wystawionych w walucie obcej należy zamieścić datę i kurs waluty na dzień przeprowadzenia operacji zakupu oraz datę i kurs waluty na dzień zapłaty,
 - 10) tłumaczeń wykonanych przez tłumacza przysięgłego dokumentów finansowych wystawionych w języku obcym,
 - 11) tłumaczeń (niekoniecznie sporządzonych przez tłumacza przysięgłego) wszelkich innych dokumentów wystawionych w języku obcym składanych jako załącznik do wniosku o płatność.
12. W przypadku rozliczania w projekcie kosztów wyrażonych w walucie obcej należy przedstawić Instytucji Zarządzającej informację o przyjętych zasadach rozliczeń związanych z transakcjami walutowymi, ujętych w Polityce rachunkowości beneficjenta. Informację tę należy złożyć wraz z pierwszym wnioskiem o płatność, w którym występują koszty wyrażone w walucie obcej.
13. Opis dowodu księgowego wyrażonego w walutach obcych oprócz elementów wymienionych w ust. 11 powinien zawierać przeliczenie ich wartości według faktycznie zastosowanego kursu na walutę polską i być zgodny z art. 30 Ustawy z dnia 20.09.1994 r. o rachunkowości. W takim przypadku kosztem kwalifikowalnym są także różnice kursowe. Różnice kursowe w ujęciu ustawy o rachunkowości, wyrażone są, jako różnice w wycenie między zarachowaniem, a realizacją przychodu lub kosztu.

Zasady i terminy weryfikacji wniosków o płatność przez Instytucję Zarządzającą

§ 13

1. Po wpłynięciu pierwszego wniosku o płatność w ramach projektu, Instytucja Zarządzająca przeprowadza analizę ryzyka mającą na celu ustalenie jakiego rodzaju weryfikacji będą podlegały wnioski o płatność w danym projekcie, tj. w ramach których wniosków o płatność zweryfikowana zostanie próba dokumentów poświadczających

prawidłowość wydatków ujętych we wniosku. Instytucja Zarządzająca przystępuje do weryfikacji wniosku o płatność. W sytuacji gdy z analizy ryzyka wynika konieczność dokonania doboru próby dokumentów, Instytucja Zarządzająca w terminie 5 dni roboczych od dnia następującego po dniu otrzymania wniosku o płatność dokonuje doboru próby dokumentów do weryfikacji w oparciu o metodologię doboru próby i wzywa Beneficjenta do ich przedłożenia.

2. Instytucja Zarządzająca dokonuje weryfikacji wniosku o płatność i przekazuje Beneficjentowi wynik weryfikacji wniosku o płatność, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 1) i od pkt 3) do pkt 9), w terminie 25 dni roboczych liczonych od dnia następującego po dniu otrzymania wniosku o płatność
3. Instytucja Zarządzająca dokonuje weryfikacji wniosku o płatność, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt 2) w terminie 20 dni roboczych od dnia jego otrzymania i w tym terminie przekazuje Beneficjentowi wynik weryfikacji wniosku o płatność.
4. Bieg terminów, o których mowa w ust. 2 i ust. 3 może zostać przerwany przez Instytucję Zarządzającą w przypadku gdy informacje przedstawione przez Beneficjenta nie pozwalają Instytucji Zarządzającej ustalić, czy kwota dofinansowania jest należna, w szczególności np. gdy istnieje konieczność dalszych wyjaśnień w procesie weryfikacji wniosku o płatność, lub gdy z powodu wystąpienia błędów systemowych lub technicznych systemu CST 2021 nie jest możliwe prowadzenie formalnej weryfikacji wniosku o płatność. O przerwaniu biegu terminów, o których mowa w ust. 2 i ust. 3, a także o jego przyczynach, z powodów wskazanych powyżej Instytucja Zarządzająca każdorazowo informuje Beneficjenta na piśmie, wraz ze wskazaniem przyczyny przerwania biegu terminu weryfikacji wniosku. Bieg terminu rozpoczyna się na nowo po ustaniu przyczyny przerwania.
5. Bieg terminów, o których mowa w ust. 2 i ust. 3 może zostać zawieszony przez Instytucję Zarządzającą w przypadku:
 - 1) akceptacja formularza zmian/sporządzenie zmiany umowy o dofinansowanie ma wpływ na możliwość zatwierdzenia wniosku o płatność,lub

2) w ramach Projektu jest dokonywana kontrola na miejscu i został złożony końcowy wniosek o płatność,

lub

3) Instytucja Zarządzająca zleciła kontrolę doraźną na miejscu⁶ w związku ze złożonym wnioskiem o płatność,

lub

4) w ramach prowadzonych czynności kontrolnych (innych niż weryfikacja wniosku o płatność) istnieje podejrzenie stwierdzenia wydatków niekwalifikowalnych w danym wniosku o płatność. gdy w ramach Projektu jest dokonywana kontrola planowa realizacji projektu.

O zawieszeniu biegu terminów, o których mowa w ust. 2 i ust. 3, a także o jego przyczynach z powodów wskazanych powyżej Instytucja Zarządzająca każdorazowo informuje Beneficjenta na piśmie wraz ze wskazaniem daty zakończenia biegu terminu zawieszenia.

6. Bieg terminów weryfikacji o których mowa w ust. 2 i ust. 3, z powodów, o których mowa w ust. 5 ulega zawieszeniu do dnia przekazania przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej informacji o wykonaniu lub zaniechaniu wykonania zaleceń pokontrolnych w przypadku ust. 5 pkt 2-4, chyba że wyniki kontroli nie wskazują na wystąpienie wydatków niekwalifikowalnych w Projekcie lub nie mają wpływu na rozliczenie końcowe Projektu.
7. W przypadku stwierdzenia oczywistych błędów w złożonym wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca może dokonać uzupełnienia lub poprawienia wniosku, o czym informuje Beneficjenta, albo wezwać Beneficjenta do poprawienia lub uzupełnienia wniosku lub złożenia dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów. Instytucja Zarządzająca nie może poprawiać lub uzupełniać kopii dokumentów potwierdzających poniesione wydatki załączonych do wniosku o płatność.
8. Beneficjent zobowiązuje się do usunięcia błędów lub złożenia pisemnych wyjaśnień lub przekazania dokumentów w wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą terminie.

⁶ Przez kontrolę rozumie się również audyty upoważnionych organów audytowych

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

9. Instytucja Zarządzająca, po pozytywnym zweryfikowaniu wniosku o płatność, przekazuje Beneficjentowi w terminie, o którym mowa w ust. 2 albo ust. 3, informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność, przy czym informacja o zatwierdzeniu wniosku o płatność powinna zawierać w szczególności:
- 1) zatwierdzoną kwotę rozliczenia wydatków kwalifikowalnych oraz rozliczoną kwotę dofinansowania,
 - 2) w przypadku zidentyfikowania wydatków niekwalifikowanych kwotę wydatków, które zostały uznane za niekwalifikowalne wraz z uzasadnieniem, oraz w przypadku, gdy jest to konieczne jednoczesne wezwanie do zwrotu środków przez Beneficjenta zgodnie z § 15,
 - 3) w przypadku zidentyfikowania wydatków niekwalifikowalnych, o których mowa w pkt 2), zatwierdzoną kwotę rozliczenia wydatków kwalifikowalnych, oraz rozliczoną kwotę dofinansowania, wynikające z pomniejszenia kwoty wydatków rozliczanych we wniosku o płatność o wydatki niekwalifikowalne.
10. Dofinansowanie, o którym mowa w § 2 ust. 4, będzie przekazywane na wskazane przez Beneficjenta rachunki bankowe w terminie nie dłuższym niż 80 dni licząc od dnia przedłożenia wniosku o płatność. Bieg ww. terminu może zostać wstrzymany, jeżeli informacje przedstawione przez Beneficjenta nie pozwalają Instytucji Zarządzającej ustalić, czy kwota dofinansowania jest należna, w tym gdy zaistnieją przesłanki wskazane w ust. 4 i ust. 5.

§ 14

1. Pozytywna weryfikacja wniosku o płatność nie wyklucza stwierdzenia niekwalifikowalności wydatków w późniejszym okresie. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w toku innych czynności kontrolnych lub ponownej weryfikacji wniosku lub wniosków o płatność, lub weryfikacji innych wniosków o płatność, kwota wydatków objętych wnioskiem o płatność podlega pomniejszeniu.
2. Zgodnie z zapisami art. 26 ust. 8 pkt 1) ustawy wdrożeniowej, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej w złożonym przez Beneficjenta wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca w trakcie weryfikacji wniosku dokonuje pomniejszenia wartości

wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo.

3. Stwierdzenie nieprawidłowości indywidualnej we wniosku o płatność przed jego zatwierdzeniem, nie wiąże się z obniżeniem dofinansowania dla projektu, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W miejsce wydatków nieprawidłowych Beneficjent może przedstawić inne wydatki kwalifikowalne, nieobarczone błędem. Wydatki te mogą być przedstawione w jednym bądź kilku wnioskach o płatność składanych w późniejszym terminie.
5. W przypadku, gdy Beneficjent nie ma możliwości przedstawienia do dofinansowania innych wydatków kwalifikowalnych, wówczas dofinansowanie dla projektu ulega obniżeniu.
6. Jeżeli Beneficjent nie zgadza się ze stwierdzeniem wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej oraz pomniejszeniem wartości wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność, może zgłosić umotywowane pisemne zastrzeżenie w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji.
7. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 6 jest rozpatrywane przez Instytucję Zarządzającą w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty zgłoszenia zastrzeżeń. Podjęcie przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa w ust. 9, każdorazowo przerywa bieg terminu.
8. Beneficjent może wycofać zastrzeżenia w każdym czasie. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, pozostawia się bez rozpatrzenia.
9. W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń Instytucja Zarządzająca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień na piśmie.
10. Instytucja Zarządzająca po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza w terminie nie dłuższym niż 10 dni ostateczną informację, zawierającą skorygowane ustalenia weryfikacji wniosku lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń. Ostateczna informacja jest przekazywana Beneficjentowi i nie przysługuje możliwość złożenia zastrzeżeń.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

11. Zgodnie z zapisami art. 26 ust. 8 pkt 2) ustawy wdrożeniowej, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej po zatwierdzeniu wniosku Beneficjenta o płatność, zachodzi konieczność nałożenia korekty finansowej zgodnie z wytycznymi dotyczącymi korygowania na wydatki w ramach Projektu.
12. Stwierdzenie nieprawidłowości indywidualnej po zatwierdzeniu wniosku o płatność wiąże się z obniżeniem całkowitej kwoty dofinansowania dla danego projektu o kwotę nałożonej korekty. Beneficjent w miejsce nieprawidłowych wydatków nie ma już możliwości przedstawienia do dofinansowania innych wydatków kwalifikowalnych, nieobarczonych błędem. Odzyskanie środków następuje w trybie określonym w § 15.

Nieprawidłowości i zwrot środków

§ 15

1. W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację projektu są:
 - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 Ufp,
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości,Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do zwrotu środków zgodnie z zapisami art. 207 Ufp.
2. Beneficjent w tytule przelewu dokonuje opisu zwracanych środków, o których mowa w ust. 1, poprzez wskazanie:
 - 1) numeru Projektu – element bezwzględnie obowiązkowy;
 - 2) informacji o kwocie głównej i kwocie odsetek;
 - 3) tytułu zwrotu (a w przypadku dokonania zwrotu środków na podstawie decyzji, o której mowa w art. 207 Ufp, także numeru decyzji);
 - 4) daty otrzymania transzy dofinansowania, której dotyczy zwrot;
 - 5) klasyfikacji budżetowej (podstawą zakwalifikowania zwrotu do odpowiedniego paragrafu klasyfikacji budżetowej będzie ustalenie jego rodzaju oraz podstawy prawnej).

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Beneficjent ma obowiązek przekazać wszystkie niezbędne informacje dotyczące zwracanych środków w formie pisemnej do Instytucji Zarządzającej.

3. Wszelkich zwrotów środków związanych z realizowanym projektem Beneficjent dokonuje na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej, wyodrębniony dla zwrotów z projektów współfinansowanych ze środków EFRR w ramach FEO 2021-2027 **nr 47 1160 2202 0000 0005 7496 3675** prowadzony w Banku Millennium.
4. W przypadku niedokonania przez Beneficjenta zwrotu środków zgodnie z ust. 2 Instytucja Zarządzająca, po przeprowadzeniu postępowania określonego przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), wydaje decyzję, o której mowa w art. 207 ust. 9 Ufp. Od ww. decyzji Beneficjentowi przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
5. Decyzji, o której mowa w ust. 4, nie wydaje się, jeżeli Beneficjent dokonał zwrotu środków przed jej wydaniem.
6. W przypadku braku zwrotu środków w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia upływu terminu zwrotu określonego w ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 4, Beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków zgodnie z art. 207 ust. 4 pkt 3 Ufp, z zastrzeżeniem art. 207 ust. 7 Ufp.

Zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy

§ 16⁷

1. Beneficjent wnosi oraz przekazuje do Instytucji Zarządzającej, poprawnie ustanowione zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy nie później niż w terminie do 30 dni od dnia zawarcia Umowy, na kwotę nie mniejszą niż wysokość kwoty dofinansowania, o której mowa w § 2 ust. 4.
2. W przypadku, gdy wartość przyznanego Dofinansowania, o którym mowa w § 2 ust. 4 nie przekracza **10 000 000,00 zł**, lub Beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art.

⁷ Nie ma zastosowania do Beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także do Banku Gospodarstwa Krajowego.

106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jest instytutem badawczym w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (t.j. Dz.U. 2024 r., poz. 534), zabezpieczenie o którym mowa w ust. 1, ustanawiane jest w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.

3. W przypadku, gdy wartość przyznanego Dofinansowania, o którym mowa w § 2 ust. 4 przekracza **10 000 000,00 zł**, zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 ustanawiane jest w jednej albo kilku następujących form, która została wskazana przez Beneficjenta po wyrażeniu zgody przez Instytucję Zarządzającą na wskazaną przez Beneficjenta formę zabezpieczenia⁸⁾:

- 1) pieniężnej;
- 2) poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo - kredytowej, z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- 3) gwarancji bankowej;
- 4) gwarancji ubezpieczeniowej;
- 5) poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (t.j. Dz. U z 2025 r., poz. 98);
- 6) weksla z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- 7) zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- 8) zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; w przypadku, gdy mienie objęte zastawem może stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;
- 9) przewłaszczenia rzeczy ruchomych Beneficjenta na zabezpieczenie;

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 10) hipoteki, w przypadku, gdy Instytucja Zarządzająca uzna to za konieczne wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
 - 11) poręczenia według prawa cywilnego.
4. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, ustanawiane jest na okres od dnia podpisania Umowy, do upływu okresu trwałości Projektu. Po upływie tego okresu Beneficjent, pod warunkiem niestwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą nieprawidłowego zrealizowania Projektu, nieosiągnięcia celu Projektu, zostaje poinformowany o możliwości odbioru zabezpieczenia o ile jest ono w formie dokumentowej (np. weksel). Po terminie wyznaczonym do odbioru, zabezpieczenie zostanie anulowane i odesłane Beneficjentowi. W sytuacji prawidłowego wywiązania się przez Beneficjenta z obowiązków umownych, Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest podjąć stosowne czynności w celu zwolnienia zabezpieczenia.
 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym ze względu na wybraną formę zabezpieczenia wymagającą podjęcia czynności sądowych przewidzianych prawem polskim, Instytucja Zarządzająca może na pisemny, uzasadniony wniosek Beneficjenta wydłużyć termin wniesienia zabezpieczenia.
 6. Nieprzekazanie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej zabezpieczenia w terminie wskazanym w ust. 1 z zastrzeżeniem ust. 5 może stanowić podstawę do rozwiązania Umowy, w trybie określonym w § 27 ust. 1 pkt 4).
 7. W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie przepisów o finansach publicznych lub postępowania sądowo-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub w przypadku prowadzenia egzekucji administracyjnej zwrot zabezpieczenia może nastąpić po zakończeniu postępowania i odzyskaniu środków. Te same zasady stosuje się w wypadku wszczęcia cywilnego postępowania sądowego i egzekucji sądowej.
 8. Koszty ustanowienia, zmiany i wykreślenia zabezpieczenia ponosi Beneficjent.

Zasady wykorzystywania systemu teleinformatycznego CST 2021

§ 17

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

1. Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystywania CST2021 w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania z Instytucją Zarządzającą, zgodnie z Instrukcją użytkownika SL2021, udostępnioną na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej. Wykorzystanie CST2021 obejmuje co najmniej przesyłanie:
 - 1) wniosków o płatność,
 - 2) dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach projektu i wykazywanych we wnioskach o płatność,
 - 3) informacji na temat osób zatrudnionych do jego realizacji (jeżeli dotyczy),
 - 4) harmonogramów, o których mowa w § 8,
 - 5) innych dokumentów związanych z realizacją projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli projektu, przy czym Beneficjent zobowiązuje się do wprowadzania danych do systemu teleinformatycznego CST2021 z należytą starannością i zgodnie z dokumentami źródłowymi,
 - 6) informacji o zamówieniach udzielonych zgodnie z Pzp (tj. daty ogłoszenia, numeru ogłoszenia, rodzaju zamówienia, trybu udzielenia zamówienia, szacunkowej wartości zamówienia, danych dotyczących kontraktu) oraz o zawartych w ramach tych zamówień kontraktach.
2. Przekazanie dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2), pkt 3), pkt 4) i pkt 5) i pkt 6) drogą elektroniczną nie zdejmuje z Beneficjenta obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu lub na wezwanie Instytucji Zarządzającej.
3. Beneficjent i Instytucja Zarządzająca uznają za prawnie skuteczne przyjęte w Umowie rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w CST2021, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania.
4. Beneficjent⁹ wyznacza osobę uprawnioną do wykonywania w jego imieniu czynności związanych z realizacją projektu oraz która w jego imieniu będzie zarządzać

⁹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- uprawnieniami użytkowników CST2021. Wniosek o dodanie osoby zarządzającej projektem dokonywany jest na podstawie **Załącznika nr 14** do niniejszej Umowy.
5. Beneficjent zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 4, wykorzystują certyfikat niekwalifikowany generowany przez CST2021 (jako kod autoryzacyjny przesyłany na adres email danej osoby uprawnionej) lub kwalifikowany podpis elektroniczny w ramach uwierzytelniania czynności dokonywanych w ramach CST2021.
 6. Logowanie do CST2021 następuje poprzez wprowadzenie loginu i hasła.
 7. Wszelkie działania w CST2021 osób uprawnionych przez Beneficjenta są traktowane w sensie prawnym jako działania Beneficjenta.
 8. Beneficjent zapewnia, że wszystkie osoby korzystające w jego imieniu z CST2021 przestrzegają regulaminu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w CST2021.
 9. Beneficjent zobowiązuje się do każdorazowego informowania Instytucji Zarządzającej o nieautoryzowanym dostępie do danych Beneficjenta w CST2021.
 10. Wsparciem technicznym i merytorycznym dla Beneficjenta w ramach CST2021 są Administratorzy Merytoryczni przy Instytucji Zarządzającej. W przypadku pytań, wystąpienia problemów lub niedostępności CST2021 Beneficjent zgłasza Instytucji Zarządzającej zaistniały problem na adres e-mail: cst2021@opolskie.pl lub telefonicznie pod numerem 77 54 93 815/819/820. Po potwierdzeniu awarii CST2021 przez pracownika Instytucji Zarządzającej proces rozliczania Projektu oraz komunikowania z Instytucją Zarządzającą odbywa się drogą pisemną. Wszelka korespondencja papierowa, aby została uznana za wiążącą, musi zostać podpisana przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta. O usunięciu awarii CST2021 Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta na adresy e-mail osób uprawnionych przez Beneficjenta do pracy w CST2021, Beneficjent zaś zobowiązuje się niezwłocznie uzupełnić dane w CST2021 w zakresie dokumentów przekazanych drogą pisemną.
 11. Beneficjent zobowiązuje się do wprowadzania do CST2021 danych dotyczących angażowania personelu Projektu zgodnie z zakresem określonym w **Załączniku nr 15** oraz danych dotyczących zamówień udzielonych w ramach Projektu.
 12. Nie mogą być przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu CST2021:

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 1) zmiany treści Umowy;
- 2) kontrole na miejscu przeprowadzane w ramach Projektu;
- 3) dochodzenie zwrotu środków od Beneficjenta, o których mowa w § 15, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków;
- 4) wniesienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy, o którym mowa w § 16.

Dokumentacja Projektu

§ 18

1. Beneficjent zobowiązany jest do przechowywania i udostępniania pełnej dokumentacji związanej z realizacją Projektu przez okres 5 lat od dnia 31 grudnia roku, w którym Instytucja Zarządzająca dokonała płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, o której mowa w § 22 ust. 3 z zastrzeżeniem ust. 4. Bieg okresu o którym mowa w zdaniu pierwszym, zostaje przerwany w przypadku wszczęcia postępowania prawnego albo na wniosek Komisji Europejskiej, o czym Beneficjent jest informowany pisemnie przez Instytucję Zarządzającą.
2. Beneficjent przechowuje dokumentację związaną z realizacją Projektu w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo, oraz jest zobowiązany do poinformowania Instytucji Zarządzającej o miejscu jej archiwizacji.
3. W przypadku zmiany miejsca archiwizacji dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez Beneficjenta działalności przed terminem, o którym mowa w ust. 1, Beneficjent zobowiązuje się pisemnie poinformować Instytucję Zarządzającą o miejscu archiwizacji dokumentów związanych z realizowanym Projektem. Informacja ta jest wymagana w przypadku zmiany miejsca archiwizacji dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 1.
4. Dokumenty dotyczące pomocy publicznej Beneficjent zobowiązuje się przechowywać przez 10 lat, licząc od dnia jej przyznania, w sposób zapewniający poufność i bezpieczeństwo, o ile Projekt dotyczy pomocy publicznej.

Kontrola i przekazywanie informacji

§ 19

1. Beneficjent zobowiązuje się poddać audytom lub kontrolom, zgodnie z art. 25 ust. 1-3 ustawy wdrożeniowej wykonywanym lub zleconym przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Audytową, Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz inne podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów odrębnych, lub na zlecenie tych instytucji.
2. Kontrola może zostać przeprowadzona w siedzibie instytucji kontrolującej lub w innym miejscu świadczenia przez osoby kontrolujące pracy lub usług na rzecz instytucji kontrolującej, w siedzibie Beneficjenta lub w każdym miejscu związanym z realizacją Projektu.
3. Beneficjent zapewnia podmiotom, o których mowa w ust. 1, prawo wglądu we wszystkie dokumenty związane, jak i niezwiązane z realizacją Projektu, o ile jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków w Projekcie, w tym dokumenty elektroniczne, przez cały okres ich przechowywania określony w § 18 ust. 1 i 4.
4. Ustalenia podmiotów, o których mowa w ust. 1, mogą prowadzić do korekty wydatków kwalifikowalnych rozliczonych w ramach Projektu.
5. W wyniku kontroli wydawane są zalecenia pokontrolne, a Beneficjent jest zobowiązany do podjęcia w określonym w nich terminie wskazanych w zaleceniach działań naprawczych.
6. Beneficjent jest zobowiązany do przekazywania Instytucji Zarządzającej informacji o kontrolach i audytach przeprowadzonych w ramach realizacji Projektu przez uprawnione instytucje, w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o kontroli lub audycie oraz o ich wynikach w terminie 7 dni od daty otrzymania dokumentu stwierdzającego ustalenia kontroli i audytu.
7. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przekazywania do Instytucji Zarządzającej powziętych przez siebie informacji o postępowaniach prowadzonych przez organy ścigania oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
8. Szczegółowe zasady dotyczące kontroli określają Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027.

9. W przypadku stwierdzenia podczas kontroli nieprawidłowości, o której mowa w art. 2 pkt 31 rozporządzenia ogólnego, instytucje kontrolujące lub inne podmioty działające na zlecenie tych instytucji, stosują sposoby postępowania z nieprawidłowościami zgodnie z wytycznymi dotyczącymi korygowania.

§ 20

1. Beneficjent zobowiązuje się do przedstawiania na wezwanie Instytucji Zarządzającej wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją projektu, w terminie określonym w wezwaniu.
2. Postanowienia ust. 1 stosuje się w okresie realizacji Projektu, o którym mowa w § 3 ust. 1, oraz w okresie wskazanym w § 18 ust. 1 i ust. 4 oraz w § 22 ust. 2.
3. Beneficjent jest zobowiązany do współpracy z podmiotami zewnętrznymi, realizującymi badanie ewaluacyjne na zlecenie Instytucji Zarządzającej lub innego podmiotu, który zawarł porozumienie z Instytucją Zarządzającą na realizację ewaluacji. Beneficjent jest zobowiązany do udzielania każdorazowo na wniosek tych podmiotów dokumentów i informacji na temat realizacji Projektu, niezbędnych do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.

Udzielanie zamówień w ramach Projektu¹⁰

§ 21

1. Beneficjent udziela zamówień w ramach Projektu na warunkach określonych w wersji wytycznych dotyczących kwalifikowalności obowiązującej na dzień poniesienia wydatku lub na dzień wszczęcia postępowania, które zakończyło się zawarciem umowy albo ustawy Pzp.
2. W przypadku wydatków o wartości poniżej **50 tys. zł netto** Beneficjent zapewnia, że wydatek został poniesiony w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
3. Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta zasad określonych w wytycznych dotyczących kwalifikowalności, dokonuje korekt finansowych,

¹⁰ Nie dotyczy wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi

zgodnie z wytycznymi dotyczącymi korygowania. Korekty obejmują całość wydatku poniesionego z naruszeniem ww. zasad w części odpowiadającej kwocie współfinansowania UE, jak i krajowego.

4. Instytucja Zarządzająca, w przypadku stwierdzenia naruszenia przez Beneficjenta zasad określonych w ust 1- 2, może uznać wydatki związane z udzielonym zamówieniem w całości lub części za niekwalifikowalne.
5. Zobowiązuje się Beneficjenta do zamieszczania w CST 2021 informacji, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt. 6 Umowy.

Trwałość Projektu

§ 22

1. Zachowanie trwałości Projektu obowiązuje w odniesieniu do dofinansowanej w ramach Projektu infrastruktury lub inwestycji produkcyjnych.
2. Trwałość Projektów powinna być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku mikro, małych i średnich przedsiębiorstw - w odniesieniu do Projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymagania w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.
3. Za datę płatności końcowej, o której mowa w ust. 2, uznaje się:
 - 1) w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową Beneficjentowi przekazywane są środki - datę obciążenia rachunku płatniczego Instytucji Zarządzającej, lub BGK.
 - 2) w pozostałych przypadkach – datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową.
4. Naruszenie zasady trwałości oznacza konieczność zwrotu przez Beneficjenta środków otrzymanych na realizację Projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości – w trybie określonym w art. 207 Ufp.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

5. Naruszenie zasady trwałości następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości co najmniej jednej z poniższych przesłanek:
 - 1) zaprzestanie lub przeniesienie działalności produkcyjnej poza region na poziomie NUTS 2 (województwo opolskie), w którym projekt otrzymał wsparcie,
 - 2) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależną korzyść,
 - 3) istotna zmiana wpływająca na charakter Projektu, jego cele lub warunki jego wdrażania, mogąca doprowadzić do naruszenia pierwotnych celów Projektu.
6. Zgodnie z art. 65 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, upadłość wynikająca z oszustwa potwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu oznacza naruszenie zasady trwałości Projektu.
7. Brak ogłoszenia upadłości Beneficjenta, który zaprzestał prowadzenia działalności, oznacza naruszenie trwałości.
8. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego pisemnego poinformowania Instytucji Zarządzającej o wszelkich okolicznościach, które spowodowały lub mogą spowodować nieutrzymanie trwałości Projektu, zmianę kwalifikowalności wydatków w okresie trwałości Projektu, w tym zmiany powodujące możliwość odzyskania przez Beneficjenta podatku od towarów i usług, który stanowił wydatek kwalifikowany w okresie realizacji Projektu, zmianę struktury własnościowej, zmianę siedziby.

Ochrona danych osobowych

§ 23

1. W związku z art. 28 RODO, Instytucja Zarządzająca powierza Beneficjentowi przetwarzanie danych osobowych, na warunkach opisanych w niniejszym paragrafie.
2. Przetwarzanie danych osobowych w odniesieniu do zbioru FEO 2021-2027 jest dopuszczalne na podstawie:
 - a) rozporządzenia ogólnego;

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- b) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2021/1058”;
 - c) ustawy wdrożeniowej.
- 3. Beneficjent zobowiązuje się, przy przetwarzaniu powierzonych danych osobowych, do ich zabezpieczenia poprzez stosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających adekwatny stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w art. 32-34 RODO.
- 4. Beneficjent zapewnia gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie spełniało wymogi RODO i chroniło prawa osób, których dane dotyczą.
- 5. Powierzone dane osobowe mogą być przetworzone wyłącznie zgodnie z zapisami Umowy albo udokumentowanym poleceniem Powierzającego przekazywanym elektronicznie lub pisemnie.
- 6. Beneficjent ponosi odpowiedzialność, tak wobec osób trzecich, jak i wobec Powierzającego, za szkody powstałe w związku z nieprzestrzeganiem ustawy o ochronie danych osobowych, RODO, przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych oraz za przetwarzanie powierzonych do przetwarzania danych osobowych niezgodnie z Umową.
- 7. Powierzone dane osobowe mogą być przetwarzane przez Beneficjenta wyłącznie w celu aplikowania o środki unijne i realizacji Projektów, w szczególności potwierdzania kwalifikowalności wydatków, udzielania wsparcia uczestnikom Projektów, ewaluacji, monitoringu, kontroli, audytu, sprawozdawczości oraz działań informacyjno-promocyjnych, w ramach Programu w zakresie określonym w **Załączniku nr 7** do Umowy.
- 8. Przy przetwarzaniu danych osobowych Beneficjent zobowiązany jest do przestrzegania zasad wskazanych w niniejszym paragrafie, w RODO, w ustawie o ochronie danych osobowych oraz innych przepisach prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

9. Beneficjent nie decyduje o celach i środkach przetwarzania powierzonych danych osobowych.
10. Beneficjent, w przypadku przetwarzania powierzonych danych osobowych w systemie informatycznym, zobowiązany jest do przetwarzania ich w LSI 2021-2027 i w CST2021.
11. Beneficjent prowadzi rejestr wszystkich kategorii czynności przetwarzania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 RODO.
12. Powierzający umocowuje Beneficjenta do powierzania przetwarzania danych osobowych podmiotom wykonującym zadania związane z udzieleniem wsparcia i realizacją Projektu, w tym w szczególności realizującym badania ewaluacyjne, jak również podmiotom realizującym zadania związane z audytem, kontrolą, monitoringiem i sprawozdawczością oraz działaniami informacyjno-promocyjnymi prowadzonymi w ramach Programu, pod warunkiem niewyrażenia sprzeciwu przez Instytucję Zarządzającą w terminie 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia informacji o zamiarze powierzania przetwarzania danych osobowych do Instytucji Zarządzającej i pod warunkiem, że Beneficjent zawrze z każdym podmiotem, któremu powierzy przetwarzanie danych osobowych umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych w kształcie zasadniczo zgodnym z postanowieniami niniejszego paragrafu.
13. Powierzający zobowiązuje Beneficjenta, by podmioty świadczące usługi na jego rzecz zagwarantowały wdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających adekwatny stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych osobowych, o których mowa w art. 32-34 RODO, tak aby przetwarzanie spełniało wymogi RODO i chroniło prawa osób, których dane dotyczą.
14. Powierzający zobowiązuje Beneficjenta, do wskazania w umowie powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w ust. 12, że podmiot świadczący usługi na jego rzecz ponosi odpowiedzialność, tak wobec osób trzecich, jak i wobec administratora, za szkody powstałe w związku z nieprzestrzeganiem ustawy o ochronie danych osobowych, RODO, przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych oraz za przetwarzanie powierzonych do przetwarzania danych osobowych niezgodnie z umową powierzenia przetwarzania danych osobowych.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

15. Powierzający zobowiązuje Beneficjenta, by podmioty świadczące usługi na jego rzecz, którym powierzył przetwarzanie danych osobowych w drodze umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w ust. 12 prowadziły rejestr wszystkich kategorii czynności przetwarzania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 RODO.
16. Zakres danych osobowych powierzanych przez Beneficjenta podmiotom, o których mowa w ust. 12, powinien być adekwatny do celu powierzenia oraz każdorazowo indywidualnie dostosowany przez Beneficjenta, przy czym zakres nie może być szerszy niż zakres określony w **Załączniku nr 7** do Umowy.
17. Beneficjent przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych podejmie środki umożliwiające należyte zabezpieczenie danych osobowych i prywatności, wymagane przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącego ochrony danych osobowych, w tym w szczególności art. 32 RODO oraz o których mowa w regulaminie bezpiecznego użytkowania CST2021.
18. Przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych Beneficjent zobowiązany jest przygotować dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych osobowych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę i bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych, które uwzględniają warunki przetwarzania w szczególności te, o których mowa w art. 32 RODO.
19. Do przetwarzania danych osobowych mogą być dopuszczone jedynie osoby upoważnione przez Beneficjenta oraz przez podmioty, o których mowa w ust. 12, posiadające imienne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.
20. Powierzający zobowiązuje Beneficjenta, by osoby upoważnione przez niego oraz przez podmioty, o których mowa w ust. 12 do przetwarzania danych osobowych zobowiązane zostały do zachowania w tajemnicy danych osobowych oraz informacji o stosowanych sposobach ich zabezpieczenia, także po ustaniu stosunku prawnego łączącego osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych z Beneficjentem i z wyżej wymienionymi podmiotami.
21. Powierzający umocowuje Beneficjenta do wydawania oraz odwoływania osobom, o których mowa w ust. 19, imiennych upoważnień do przetwarzania danych osobowych w

zbiorze, o których mowa w ust. 2. Upoważnienia przechowuje Beneficjent w swojej siedzibie. Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzór odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych zostały określone odpowiednio w **Załącznikach nr 8 i 9** do Umowy. Powierzający dopuszcza stosowanie przez Beneficjenta innych wzorów niż określone odpowiednio w **Załącznikach nr 8 i 9** do Umowy, o ile zawierają one wszystkie elementy wskazane we wzorach określonych w tych załącznikach.

22. Imienne upoważnienia, o których mowa w ust. 21 są ważne do dnia odwołania, nie dłużej jednak niż do dnia, o którym mowa w § 18 ust. 1. Upoważnienie wygasa z chwilą ustania zatrudnienia upoważnionego pracownika. Upoważnienie wygasa z chwilą ustania stosunku prawnego łączącego Beneficjenta z osobą wskazaną w ust. 19. Beneficjent winien posiadać przynajmniej jedną osobę legitymującą się imiennym upoważnieniem do przetwarzania danych osobowych odpowiedzialną za nadzór nad zarchiwizowaną dokumentacją do dnia zakończenia jej archiwizowania.
23. Beneficjent prowadzi ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w związku z wykonywaniem umowy.
24. Powierzający umocowuje Beneficjenta do dalszego umocowywania podmiotów, o których mowa w ust. 12, do wydawania oraz odwoływania osobom, o których mowa w ust. 19, upoważnień do przetwarzania danych osobowych w zbiorach, o których mowa w ust. 2. W takim wypadku stosuje się odpowiednie postanowienia dotyczące Beneficjentów w tym zakresie.
25. Powierzający umocowuje Beneficjenta do określenia wzoru upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzoru odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych przez podmioty, o których mowa w ust. 12. Powierzający zaleca stosowanie wzoru upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzoru odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, które zostały określone odpowiednio w **Załącznikach nr 8 i 9** do Umowy. Powierzający dopuszcza stosowanie innych wzorów niż określone odpowiednio w **Załącznikach nr 8 i 9** do Umowy, o ile zawierają one wszystkie elementy wskazane we wzorach określonych w tych załącznikach.

26. Powierzający, w imieniu własnym zobowiązuje Beneficjenta do wykonywania wobec osób, których dane dotyczą, obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i art. 14 RODO.
27. Beneficjent zobowiązany jest do przekazania Powierzającemu wykazu podmiotów, o których mowa w ust. 12, za każdym razem, gdy takie powierzenie przetwarzanie danych osobowych nastąpi, a także na każde jej żądanie. Wykaz podmiotów będzie zawierał, co najmniej, nazwę podmiotu oraz dane kontaktowe podmiotu.
28. Powierzający umocowuje Beneficjenta do takiego formułowania umów zawieranych przez Beneficjenta z podmiotami, o których mowa w ust. 12, by podmioty te były zobowiązane do wykonywania wobec osób, których dane dotyczą, obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i art. 14 RODO.
29. Beneficjent zobowiązany jest do podjęcia wszelkich kroków służących zachowaniu tajemnicy danych osobowych przetwarzanych przez mające do nich dostęp osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych oraz sposobu ich zabezpieczenia.
30. Beneficjent niezwłocznie informuje Powierzającego o:
- 1) wszelkich przypadkach naruszenia tajemnicy danych osobowych lub o ich niewłaściwym użyciu oraz naruszeniu obowiązków dotyczących ochrony powierzonych do przetwarzania danych osobowych, z zastrzeżeniem ust. 32;
 - 2) wszelkich czynnościach z własnym udziałem w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych prowadzonych w szczególności przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Europejskim Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, urzędami państwowymi, policją lub przed sądem;
 - 3) o wynikach kontroli prowadzonych przez podmioty uprawnione w zakresie przetwarzania danych osobowych wraz z informacją na temat zastosowania się do wydanych zaleceń, o których mowa w ust. 43;
 - 4) sytuacji, gdy jego zdaniem wydane mu polecenie stanowi naruszenie RODO lub innych przepisów o ochronie danych osobowych.
31. Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia Powierzającemu, na każde jego żądanie, informacji na temat przetwarzania danych osobowych, o których mowa w niniejszym

paragrafie, a w szczególności niezwłocznego przekazywania informacji o każdym przypadku naruszenia przez niego i osoby przez niego upoważnione do przetwarzania danych osobowych, obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych.

32. Beneficjent, bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin po stwierdzeniu naruszenia, zgłosi Powierzającemu każde naruszenie ochrony danych osobowych. Zgłoszenie powinno oprócz elementów określonych w art. 33 ust. 3 RODO zawierać informacje umożliwiające Powierzającemu określenie czy naruszenie skutkuje wysokim ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Jeżeli informacji, o których mowa w art. 33 ust. 3 RODO nie da się udzielić w tym samym czasie, Beneficjent może ich udzielać sukcesywnie bez zbędnej zwłoki.
33. W przypadku wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych, mogącego powodować w ocenie Powierzającego wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, Beneficjent na wniosek Powierzającego zgodnie z jego zaleceniami Powierzającego bez zbędnej zwłoki zawiadomi osoby, których naruszenie ochrony danych osobowych dotyczy, o ile Powierzający o to wystąpi.
34. Beneficjent pomaga Powierzającemu wywiązać się z obowiązków określonych w art. 32 - 36 RODO.
35. Beneficjent pomaga Powierzającemu wywiązać się z obowiązku odpowiadania na żądania osoby, której dane dotyczą, w zakresie wykonywania jej praw określonych w rozdziale III RODO.
36. Beneficjent umożliwi Powierzającemu lub podmiotom przez niego upoważnionym, w miejscach, w których są przetwarzane powierzone dane osobowe, dokonanie kontroli lub audytu zgodności przetwarzania powierzonych danych osobowych z RODO, ustawą o ochronie danych osobowych, przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącymi ochrony danych osobowych z Umową. Zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli powinno być przekazane podmiotowi kontrolowanemu co najmniej 5 dni przed rozpoczęciem kontroli lub audytu.
37. Podmioty, o których mowa w ust. 12 powinny spełniać te same gwarancje i obowiązki, jakie zostały nałożone w niniejszej Umowie na Beneficjenta.

38. Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność wobec Powierzającego za niewywiązywanie się z obowiązków spoczywających na Podmiotach, o których mowa w ust. 12 wynikających z niniejszej Umowy.
39. W przypadku powzięcia przez Powierzającego wiadomości o rażącym naruszeniu przez Beneficjenta obowiązków wynikających z RODO, ustawie o ochronie danych osobowych, przepisów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących ochrony danych osobowych lub z umowy, Beneficjent umożliwi Powierzającemu lub podmiotom przez niego upoważnionym dokonanie niezapowiedzianej kontroli, w celu, o którym mowa w ust. 36.
40. Kontrolerzy Powierzającego lub podmiotów przez nich upoważnionych, mają w szczególności prawo:
- 1) wstępu, w godzinach pracy Beneficjenta, za okazaniem imiennego upoważnienia, do pomieszczenia, w którym jest zlokalizowany zbiór powierzonych do przetwarzania danych osobowych oraz pomieszczenia, w którym są przetwarzane powierzone dane osobowe i przeprowadzenia niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych w celu oceny zgodności przetwarzania danych osobowych z RODO, ustawą o ochronie danych osobowych, przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz Umową;
 - 2) żądać złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień przez osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych, przedstawiciela Beneficjenta oraz pracowników w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
 - 3) wglądu do wszelkich dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli oraz sporządzania ich kopii;
 - 4) przeprowadzania oględzin urządzeń, nośników oraz systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych.
41. Uprawnienia kontrolerów Powierzającego lub podmiotu przez niego upoważnionego, o których mowa w ust. 40, nie wyłączają uprawnień wynikających z wytycznych w zakresie kontroli wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.
42. Beneficjent może zostać poddany kontroli lub audytowi zgodności przetwarzania powierzonych do przetwarzania danych osobowych z ustawą o ochronie danych

osobowych, RODO, przepisami prawa powszechnie obowiązującego dotyczącymi ochrony danych osobowych w miejscach, w których są one przetwarzane przez instytucje uprawnione do kontroli lub audytu na podstawie odrębnych przepisów.

43. Beneficjent zobowiązuje się zastosować zalecenia dotyczące poprawy jakości zabezpieczenia danych osobowych oraz sposobu ich przetwarzania sporządzonych w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Powierzającego lub przez podmioty przez niego upoważnione albo przez inne instytucje upoważnione do kontroli na podstawie odrębnych przepisów.
44. Powierzający zobowiązuje Beneficjenta, do zastosowania odpowiednio ustępów 36-43 w stosunku do podmiotów świadczących usługi na jego rzecz, którym powierzył przetwarzanie danych osobowych w drodze umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w ust. 12.
45. Postanowienia ust. 1-44 stosuje się odpowiednio do przetwarzania danych osobowych przez Partnerów Projektu, pod warunkiem zawarcia umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w kształcie zgodnym z postanowieniami niniejszego paragrafu.¹¹

Komunikacja i widoczność (Obowiązki informacyjne i promocyjne dot. wsparcia z Unii Europejskiej)

§ 24

1. Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu Projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX - Komunikacja i widoczność), Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji¹² oraz zgodnie z

¹¹ Dotyczy przypadku, gdy Projekt jest realizowany w ramach partnerstwa.

¹² <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/zasady-komunikacji-fe/#Podr%C4%99cznik%20informacji%20i%20promocji>

Załącznikiem nr 10 do Umowy (Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”).

2. W okresie realizacji projektu, o którym mowa w § 3 ust. 1 Beneficjent jest zobowiązany do:
- 1) umieszczania w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa), znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego (dot. lit. a – c) na:
 - a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących projektu,
 - b) wszystkich dokumentach i materiałach (m. in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej,
 - c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w projekcie,
 - d) produktach, sprzęcie, pojazdach, aparaturze itp., powstałych lub zakupionych z projektu, poprzez umieszczenie trwałego oznakowania w postaci naklejek,
 - 2) umieszczenia w miejscu realizacji Projektu trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z Unii Europejskiej, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu, w odniesieniu do:
 - a) Projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, którego całkowity koszt przekracza 500 000 euro¹³,

W przypadku, gdy miejsce realizacji Projektu nie zapewnia swobodnego dotarcia do ogółu społeczeństwa z informacją o realizacji tego projektu, umiejscowienie tablicy powinno być uzgodnione z Instytucją Zarządzającą.

¹³ Całkowity koszt projektu obejmuje koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisania Umowy o dofinansowaniu.

Tablica musi być umieszczona niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu aż do końca okresu trwałości Projektu.

- 3) w przypadku projektów innych niż te, o których mowa w pkt 2), umieszczenia w widocznym miejscu realizacji projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z Unii Europejskiej,
- 4) umieszczenia krótkiego opisu projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada i na jego stronach mediów społecznościowych¹⁴. Opis projektu musi zawierać:
 - a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę,
 - b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej, znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego,
 - c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
 - d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
 - e) cel lub cele Projektu,
 - f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
 - g) wartość projektu (całkowity koszt projektu),
 - h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich,
 - i) hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie.
- 5) Jeżeli projekt ma znaczenie strategiczne¹⁵ lub jego całkowity koszt przekracza 10 mln euro¹⁶, zorganizowania wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego (np.

¹⁴ Jeżeli Beneficjent nie posiada takiego profilu, musi go założyć (przynajmniej jeden profil).

¹⁵ Projekt, który wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i który podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji.

¹⁶ Całkowity koszt projektu obejmuje koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego

konferencję prasową, wydarzenie promujące projekt, prezentację projektu na targach branżowych) w ważnym momencie realizacji projektu, np. na otwarcie projektu, zakończenie projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp.

Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli Komisji Europejskiej i Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem poczty elektronicznej euuropejskie@opolskie.pl oraz regio-poland@ec.europa.eu.

- 6) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach projektu.
3. Beneficjent, który realizuje projekt o całkowitym koszcie przekraczającym 5 mln euro¹⁷ (z wyłączeniem beneficjentów, którzy realizują wyłącznie projekty pomocy technicznej), informuje Instytucję Zarządzającą o:
 - 1) planowanych wydarzeniach informacyjno-promocyjnych związanych z projektem,
 - 2) innych planowanych wydarzeniach i istotnych okolicznościach związanych z realizacją projektu, które mogą mieć znaczenie dla opinii publicznej i mogą służyć budowaniu marki Funduszy Europejskich.¹⁸
4. Beneficjent przekazuje informacje o planowanych wydarzeniach, o których mowa w ust. 3, na co najmniej 14 dni przed wydarzeniem za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres Instytucji Zarządzającej euuropejskie@opolskie.pl. Informacja powinna wskazywać dane kontaktowe osób ze strony Beneficjenta zaangażowanych w wydarzenie.

dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisana Umowy o dofinansowanie.

¹⁷ Całkowity koszt projektu obejmuje koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podpisana Umowy o dofinansowanie.

¹⁸ Wydarzenia otwierające/kończące realizację projektu lub związane z rozpoczęciem/realizacją/zakończeniem ważnego etapu projektu.

5. Każdorazowo na prośbę Instytucji Zarządzającej, Beneficjent jest zobowiązany do zorganizowania wspólnego wydarzenia informacyjno-promocyjnego dla mediów (np. briefingu prasowego, konferencji prasowej) z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej.
6. Jeśli Beneficjent realizuje projekt, w którym przewidziany jest udział uczestników projektu¹⁹, Beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego i regularnego wprowadzania aktualnych danych do wyszukiwarki wsparcia dla potencjalnych beneficjentów i uczestników projektu, dostępnej na Portalu Funduszy Europejskich.
7. W przypadku niewywiązania się Beneficjenta z obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1) lit. a) - c) oraz pkt 2)-5), Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do podjęcia działań zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Beneficjenta działań zaradczych, o których mowa w wezwaniu, Instytucja Zarządzająca pomniejsza maksymalną kwotę dofinansowania, o której mowa w § 2 ust. 4 o wartość nie większą niż 3 % tego dofinansowania, zgodnie z wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania Projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych, który stanowi **Załącznik nr 10a** do Umowy (Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania Projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE). W takim przypadku Instytucja Zarządzająca w drodze jednostronnego oświadczenia woli, które jest wiążące dla Beneficjenta, dokona zmiany maksymalnej kwoty dofinansowania, o której mowa w § 2 ust. 4, o czym poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej lub elektronicznej. Jeżeli w wyniku pomniejszenia dofinansowania okaże się, że Beneficjent otrzymał środki w kwocie wyższej niż maksymalna wysokość dofinansowania, o której mowa w zdaniu poprzednim, różnica podlega zwrotowi bez odsetek w terminie i na zasadach określonych przez Instytucję Zarządzającą. Po bezskutecznym upływie terminu do zwrotu, następuje on w trybie i na zasadach określonych w art. 207 Ufp.
8. W przypadku stworzenia przez osobę trzecią utworów, w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o Prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2025 r.

¹⁹ Uczestnik projektu oznacza osobę fizyczną, która odnosi bezpośrednio korzyści z danego projektu, przy czym nie jest odpowiedzialna ani za inicjowanie projektu, ani jednocześnie za jego inicjowanie, i wdrażanie i która nie otrzymuje wsparcia finansowego.

poz. 24) związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. projektu), powstałych w ramach projektu Beneficjent zobowiązuje się do uzyskania od tej osoby – bez odrębnego wynagrodzenia, majątkowych praw autorskich do tych utworów.

9. Każdorazowo, na wniosek Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej i unijnych instytucji lub organów i jednostek organizacyjnych, Beneficjent zobowiązuje się do udostępnienia tym podmiotom utworów związanych komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. projektu) powstałych w ramach projektu.

10. Na wniosek Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej i unijnych instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia tym podmiotom nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z utworów związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. Projektu) powstałych w ramach Projektu w następujący sposób:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej,
- 2) na okres 10 lat,
- 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:
 - a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
 - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,
 - c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, Internet),

- d) udostępnianie, w tym unijnym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii Europejskiej, Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa, Instytucji Zarządzającej oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
 - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej,
- 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa w niniejszym ustępie punkcie 3.
11. Znaki graficzne oraz obowiązkowe wzory tablic, plakatów i naklejek są określone w Księdze Tożsamości Wizualnej i dostępne na stronie www.funduszeue.opolskie.pl oraz w **Załączniku nr 10** do Umowy (Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”).
12. Zmiana adresów poczty elektronicznej, wskazanych w ust. 2 pkt 5) i ust. 4 i strony internetowej wskazanej w ust. 11 nie wymaga aneksowania Umowy. Instytucja Zarządzająca poinformuje Beneficjenta o tym fakcie w formie pisemnej lub elektronicznej, wraz ze wskazaniem daty, od której obowiązuje zmieniony adres. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Beneficjentowi.
13. Beneficjent przyjmuje do wiadomości, że objęcie dofinansowaniem oznacza umieszczenie danych beneficjenta w publikowanym przez Instytucję Zarządzającą wykazie projektów.²⁰

Zmiany w Projekcie

§ 25

1. Beneficjent może dokonywać zmian w Projekcie²¹, za zgodą pisemną Instytucji Zarządzającej, jeżeli:
 - 1) zmiany nie wpłynęłyby na wynik oceny Projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną Projektu, albo

²⁰ Zgodnie z art. 49 ust. 3 i 5 rozporządzenia ogólnego.

²¹ Zgodnie z zapisami art. 62 ustawy wdrożeniowej.

- 2) zmiany wynikają z wystąpienia okoliczności niezależnych od Beneficjenta, których nie mógł przewidzieć, działając z należytą starannością, oraz zmieniony projekt w wystarczającym stopniu będzie przyczyniał się do realizacji celów programu.
2. Zmiany, o których mowa w ust. 1 Beneficjent ma obowiązek zgłosić w formie pisemnej Instytucji Zarządzającej niezwłocznie poprzez system LSI2021, nie później niż na 1 miesiąc przed planowanym zakończeniem realizacji Projektu. O konieczności przyjęcia zmiany Umowy decyduje Instytucja Zarządzająca. W uzasadnionych sytuacjach Instytucja Zarządzająca może rozpatrzyć zmiany złożone po terminie 1 miesiąca przed planowanym zakończeniem realizacji Projektu.
3. W celu zgłoszenia zmian, o których mowa w ust. 1, oraz zmian okresu realizacji projektu, o którym mowa w § 3 ust. 1, Beneficjent przesyła, nie częściej niż raz na kwartał za pośrednictwem LSI 2021, zaktualizowany wniosek wraz z formularzem zmian, którego wzór stanowi **Załącznik nr 6** do Umowy. Aktualizacja wzoru formularza zmian nie wymaga aneksu do Umowy.
4. Dopuszczalne są przesunięcia kwotowe między zadaniami i kategoriami określonymi we wniosku, pod warunkiem uzyskania zgody Instytucji Zarządzającej, z uwzględnieniem zapisów wytycznych dotyczących kwalifikowalności.
5. Jeżeli wartość wydatków kwalifikowalnych ulegnie zmniejszeniu w stosunku do wartości wydatków kwalifikowanych określonych we Wniosku, wysokość kwoty dofinansowania ulega odpowiedniemu zmniejszeniu z zachowaniem udziału procentowego dofinansowania w wydatkach kwalifikowanych określonego we Wniosku.
6. Jeżeli wartość wydatków kwalifikowalnych ulegnie zwiększeniu w stosunku do sumy wartości tych wydatków, określonych we Wniosku, wysokość kwotowa dofinansowania nie ulega zmianie, zostaje obniżony procentowy poziom dofinansowania.
7. Instytucja Zarządzająca na pisemny wniosek Beneficjenta może wstrzymać zmianę wysokości dofinansowania, o której mowa w ust. 4 i ust. 5, do czasu ustalenia ostatecznej wartości wydatków kwalifikowalnych Projektu.

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

8. Zmiana wartości dofinansowania, o której mowa w ust. 4 i ust. 5 w przypadku Projektu partnerskiego może być rozpatrywana przez Instytucję Zarządzającą osobno w odniesieniu do Beneficjent oraz Partnerów.
9. W uzasadnionych przypadkach Instytucja Zarządzająca może podjąć decyzję o zwiększeniu Dofinansowania, o którym mowa w § 2 ust. 4, na zasadach przez siebie określonych.
10. Wszelkie wydatki w ramach Projektu, których poniesienie stało się konieczne po podpisaniu Umowy, a których poniesienie jest konieczne w celu prawidłowego zrealizowania Projektu, Beneficjent ma obowiązek zgłosić Instytucji Zarządzającej. Instytucja Zarządzająca może podjąć decyzję o wprowadzeniu tych wydatków do zapisów Umowy jako wydatków niekwalifikowalnych lub kwalifikowanych. Instytucja Zarządzająca podejmując decyzję o wprowadzeniu ww. wydatków do wydatków niekwalifikowanych lub kwalifikowanych bierze pod uwagę cel Projektu określony we wniosku, oraz zapisy § 4 ust. 1.
11. Zmiana formy prawnej Beneficjenta, przekształcenia własnościowe lub konieczność wprowadzenia innych zmian, mogących skutkować przeniesieniem praw i obowiązków wynikających z niniejszej Umowy, możliwe są wyłącznie po uprzednim poinformowaniu Instytucji Zarządzającej o konieczności ich wprowadzenia i zaakceptowaniu ich przez Instytucję Zarządzającą. Niezgłoszenie ww. zmian przez Beneficjenta Instytucji Zarządzającej przed ich wprowadzeniem lub nie uzyskanie akceptacji Instytucji Zarządzającej na dokonanie ww. zmian może skutkować rozwiązaniem Umowy na zasadach w niej przewidzianych.

Zasady równościowe - Zasada równości kobiet i mężczyzn oraz zasada równości szans i niedyskryminacji

§ 26

1. Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania zasad równościowych, w tym Standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027, Karty Praw Podstawowych (KPP) (w szczególności z artykułami wskazanymi w Procedurze składania zgłoszeń o podejrzeniu niezgodności z Kartą praw podstawowych (KPP) do praktyki wdrażania programu

regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 dostępnej na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej) oraz Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) (w szczególności z artykułami wskazanymi w Procedurze służącej do włączania zapisów Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) do praktyki wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 dostępnej na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej).

2. W przypadku Beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego lub podmiotami od nich zależnymi lub przez nie kontrolowanymi, warunek ten nie odnosi się wyłącznie do działalności prowadzonej w ramach Projektu, ale do ogółu podejmowanych przez jednostkę działań, w tym ustanawianych przez Beneficjenta aktów prawa miejscowego.
3. W przypadku Beneficjentów, o których mowa w ust. 2, podpisanie Umowy o dofinansowanie jest jednoznaczne ze złożeniem przez Beneficjenta oświadczenia, iż instytucja którą reprezentuje nie podejmowała i nie podejmuje jakichkolwiek działań dyskryminujących, w tym nie ustanowiła jakichkolwiek aktów prawa miejscowego, sprzecznych z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, a w przypadku podjęcia takich działań przez Beneficjenta, podjęte zostały działania naprawcze, skutkujące uchynieniem działań dyskryminujących, w szczególności uchylające dyskryminujące akty prawa miejscowego Beneficjenta.
4. Beneficjent, o którym mowa w ust. 2, podpisując niniejszą Umowę o dofinansowaniu oświadcza również, że na dzień zawarcia Umowy o dofinansowaniu nie toczy się wobec niego jakiejkolwiek postępowanie w związku z możliwością podejmowania przez Beneficjenta działań dyskryminacyjnych, nie zostały wydane jakiejkolwiek orzeczenia organów administracji publicznej lub sądów stwierdzające podejmowanie działań dyskryminacyjnych przez Beneficjenta, a w przypadku wydania orzeczenia stwierdzającego podejmowanie działań dyskryminacyjnych przez Beneficjenta, Beneficjent, oświadcza, że podjęte zostały działania naprawcze, skutkujące uchynieniem działań dyskryminujących, w szczególności uchylające dyskryminujące akty prawa miejscowego Beneficjenta.
5. Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o wystąpieniu jakichkolwiek okoliczności, które powodować będą nieaktualność w/w

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

oświadczeń Beneficjenta wskazanych w ust. 3 i 4, w szczególności o podjęciu działań dyskryminacyjnych, w tym o ustanowieniu przez Beneficjenta aktów prawa miejscowego, sprzecznych z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, toczących się wobec Beneficjenta postępowaniach lub wydanych wobec Beneficjenta orzeczeniach organów administracji publicznej lub sądów, w przedmiocie podejmowania przez Beneficjenta działań dyskryminacyjnych.

6. Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania zasad równościowych, w tym Standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027, Karty Praw Podstawowych (KPP) oraz Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) na wszystkich etapach wdrażania Projektu (w tym w odniesieniu do uczestników projektów).
7. Powyższe ma charakter deklaracyjny wyłącznie na etapie wnioskowania i będzie podlegać weryfikacji na etapie rozliczania i kontroli.
8. W przypadku powzięcia wiedzy lub otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu naruszenia przez Beneficjenta zasad równościowych lub/i podejmowanych działań dyskryminacyjnych, sprzecznych z zasadami horyzontalnymi, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, wypłata dofinansowania przewidzianego w Umowie może zostać wstrzymana do czasu wyjaśnienia sprawy.
9. Po rozpatrzeniu sprawy przez właściwy organ/instytucję, w zależności od okoliczności może to oznaczać uznanie za niekwalifikowalne wszystkich wydatków w ramach Projektu i obciążenie Beneficjenta korektą finansową lub pomniejszeniem wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.
10. W przypadku rażących lub notorycznych naruszeń Standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027, stanowiących załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 lub uchylania się beneficjenta od realizacji działań naprawczych Instytucja Zarządzająca może uznać część wydatków za niekwalifikowalne. Skutkować może to obciążeniem Beneficjenta korektą finansową lub pomniejszeniem wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.

Rozwiązanie Umowy

§ 27

1. Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą Umowę bez wypowiedzenia w przypadku, gdy:
 - 1) Beneficjent wykorzystał w całości bądź w części przekazane środki na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z Umową;
 - 2) Beneficjent złożył podrobione, przerobione lub stwierdzające nieprawdę dokumenty w celu uzyskania dofinansowania w ramach Umowy, w tym uznania za kwalifikowalne wydatków ponoszonych w ramach Projektu;
 - 3) Beneficjent z przyczyn leżących po jego stronie nie rozpoczął realizacji Projektu w ciągu 3 miesięcy od ustalonej we wniosku początkowej daty okresu realizacji Projektu;
 - 4) Beneficjent nie przedłożył zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy zgodnie z § 16;
2. Instytucja Zarządzająca może rozwiązać Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, w przypadku, gdy:
 - 1) Beneficjent nie realizuje projektu zgodnie z wnioskiem, zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z Umową lub nie przestrzega zapisów Umowy w okresie jej obowiązywania;
 - 2) Beneficjent odmówił poddania się kontroli;
 - 3) Beneficjent w ustalonym przez Instytucję Zarządzającą terminie nie doprowadził do usunięcia stwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą uchybień w realizacji Umowy;
 - 4) Beneficjent nie przedkłada zgodnie z Umową wniosków o płatność;
 - 5) Beneficjent w sposób uporczywy uchyla się od wykonywania obowiązków, o których mowa w § 20 ust. 1.
3. Umowa może zostać rozwiązana na wniosek każdej ze stron w przypadku wystąpienia okoliczności, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie postanowień zawartych w Umowie. W przypadku złożenia przez Beneficjenta wniosku o rozwiązanie Umowy, jej rozwiązanie następuje po jego zaakceptowaniu przez IZ.

§ 28

1. W przypadku rozwiązania Umowy, na podstawie § 27, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu całości otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków dofinansowania do dnia zwrotu środków przez Beneficjenta, w terminie wskazanym w piśmie Instytucji Zarządzającej informującym o rozwiązaniu Umowy i wzywającym do zwrotu dofinansowania.
2. W przypadku niedokonania zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami zgodnie z ust. 1, stosuje się odpowiednio § 15 Umowy.

Postanowienia końcowe

§ 29

1. Prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z Umowy nie mogą być przenoszone na osoby trzecie, bez uprzedniej zgody Instytucji Zarządzającej wyrażonej na piśmie. Powyższy zapis nie dotyczy przenoszenia praw i obowiązków w ramach umowy/porozumienia o partnerstwie.
2. Beneficjent zobowiązuje się wprowadzić do umowy/porozumienia o partnerstwie zapisy określające prawa i obowiązki partnerów wynikające z niniejszej Umowy.
3. Instytucja Zarządzająca na uzasadniony wniosek Beneficjenta, w granicach obowiązujących przepisów i niniejszej Umowy, może wyrazić zgodę na zmianę terminów, wskazanych w Umowie, obowiązujących Beneficjenta w zakresie składanych dokumentów, z wyłączeniem terminu na złożenie wniosku rozliczającego zaliczkę, o którym mowa w § 9 ust. 3.

§ 30

W sprawach nieuregulowanych Umową zastosowanie mają odpowiednie reguły i zasady wynikające z programu, a także odpowiednie przepisy prawa Unii Europejskiej, w szczególności:

- 1) rozporządzenie ogólne,

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności,
- 3) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.),
- 4) Ufp,
- 5) ustawa wdrożeniowa,
- 6) ustawa Pzp,
- 7) rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2022 r., poz. 2055),
- 8) rozporządzenie wydane na podstawie zapisu art. 30 ust. 4 ustawy wdrożeniowej,
- 9) przepisy dotyczące szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy finansowej przy korzystaniu podczas realizacji Projektu ze środków stanowiących pomoc publiczną.

§ 31

1. Spory związane z realizacją Umowy strony będą starały się rozwiązać polubownie.
2. W przypadku braku porozumienia spór będzie podlegał rozstrzygnięciu przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Instytucji Zarządzającej, z wyjątkiem sporów związanych ze zwrotem środków na podstawie przepisów Ufp.

§ 32

1. Wszelkie wątpliwości związane z realizacją Umowy wyjaśniane będą w formie pisemnej.
2. Zmiany w treści Umowy wymagają formy aneksu do Umowy, z zastrzeżeniem § 3 ust. 4, § 24 ust. 12.

3. Za formę pisemną uważa się również korespondencję prowadzoną za pośrednictwem CST 2021, EPUAP lub poczty elektronicznej²², z uwzględnieniem zapisów § 17 ust. 11.

§ 33

1. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.
2. Integralną część niniejszej Umowy stanowią następujące załączniki:
 - 1) Załącznik nr 1: Wniosek suma kontrolna ... **[należy wpisać sumę kontrolną wniosku o dofinansowanie]**.
 - 2) Załącznik nr 2: Harmonogram płatności.
 - 3) Załącznik nr 3: Harmonogram składania wniosków o płatność.
 - 4) Załącznik nr 4: Wzór zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dot. realizowanego projektu.
 - 5) Załącznik nr 5: Wzór wniosku o płatność.
 - 6) Załącznik nr 6: Wzór formularza zmian.
 - 7) Załącznik nr 7: Zakres danych osobowych powierzonych do przetwarzania.
 - 8) Załącznik nr 8: Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.
 - 9) Załącznik nr 9: Wzór odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.
 - 10) Załącznik nr 10: Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”.
 - 11) Załącznik nr 10a: Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE.
 - 12) Załącznik nr 10b: Wzór oświadczenie przekazania licencji.
 - 13) Załącznik nr 11: Wzór sprawozdania z osiągniętych wskaźników rezultatu.
 - 14) Załącznik nr 12: Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT **[jeśli dotyczy]**.

²² W przypadku poczty elektronicznej korespondencję do IZ należy kierować na adres: dpf@opolskie.pl

Załącznik nr 7 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

- 15) Załącznik nr 13: Wzór Oświadczenia o kwalifikowalności VAT na zakończenie projektu
[jeśli dotyczy].
- 16) Załącznik nr 14: Wniosek o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie Beneficjenta.
- 17) Załącznik nr 15: Baza personelu zaangażowanego w realizację projektu.
- 18) Załącznik nr 16: Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2023-2025.
- 19) Załącznik nr 17: Infrastruktura usług społecznych w województwie opolskim – dostęp i potrzeby.
- 20) Załącznik nr 18: Analiza dotycząca obszarów komunikacyjnie wykluczonych w województwie opolskim.

Podpisy i pieczęcie:

.....
Instytucja Zarządzająca

.....
Beneficjent

Harmonogram płatności projektu nr

Rok	Kwartał	Miesiąc	Wydatki kwalifikowaln	Dofinasowanie		
				Zaliczka	Refundacja	Razem
2024	I	styczeń	0	0	0	0
		luty	0	0	0	0
		marzec	0	0	0	0
	Suma kwartał I		0	0	0	0
	II	kwiecień	0	0	0	0
		maj	0	0	0	0
		czerwiec	0	0	0	0
	Suma kwartał II		0	0	0	0
	III	lipiec	0	0	0	0
		sierpień	0	0	0	0
		wrzesień	0	0	0	0
	Suma kwartał III		0	0	0	0
	IV	październik	0	0	0	0
		listopad	0	0	0	0
		grudzień	0	0	0	0
	Suma kwartał IV		0	0	0	0
Razem dla rok 2024			0	0	0	0
2025	I	styczeń	0	0	0	0
		luty	0	0	0	0
		marzec	0	0	0	0
	Suma kwartał I		0	0	0	0
	II	kwiecień	0	0	0	0
		maj	0	0	0	0
		czerwiec	0	0	0	0
	Suma kwartał II		0	0	0	0
	III	lipiec	0	0	0	0
		sierpień	0	0	0	0
		wrzesień	0	0	0	0
	Suma kwartał III		0	0	0	0
	IV	październik	0	0	0	0
		listopad	0	0	0	0
		grudzień	0	0	0	0
	Suma kwartał IV		0	0	0	0
Razem dla rok 2025			0	0	0	0
Razem			0	0	0	0

Załącznik nr 3 do Umowy

[illegible]

Rok X	czerwiec	o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	lipiec	o zaliczkę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	sierpień	o zaliczkę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		
						0,00	0,00			0,00	0,00

[illegible]

Legenda:

1. wydatki ogółem	to suma dofinansowania, wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych (pokrywanych w całości ze środków Beneficjenta), jeśli projekt zakłada wydatki niekwalifikowalne,
2. wydatki kwalifikowalne	to suma dofinansowania oraz wkładu własnego
3. dofinansowanie ogółem	To inaczej wnioskowana kwota z wniosku o płatność
4. o zaliczkę	to dofinansowanie, uzupełniamy wiersze tylko w kolumnach: 8,9 (kolumna 7 wylicza się automatycznie) oraz 11,12 (jeśli występuje BP) (kolumna 10 wylicza się automatycznie)
5. o rozliczenie zaliczki	uzupełniamy wiersze tylko w kolumnach: 4,5 (to suma dofinansowania oraz wkładu własnego wynikająca z kwoty wydatków objętych wnioskiem o płatność w zakresie wydatków ogółem i wydatków kwalifikowalnych ROZLICZANEJ ZALICZKI)
6. o refundację	uzupełniamy wiersze w kolumnach: 4, 5 (to suma dofinansowania oraz wkładu własnego wynikająca z kwoty wydatków objętych wnioskiem o płatność w zakresie wydatków ogółem i wydatków kwalifikowalnych w części dotyczącej REFUNDACJI) oraz 8,9 (to suma wynikająca z pola refundacja we wniosku o płatność) (kolumna 7 wylicza się automatycznie) oraz 11,12 (jeśli występuje BP) (kolumna 10 wylicza się automatycznie)

* harmonogram powinien ujmować miesiące od miesiąca podpisania umowy

* wszystkie pola powinny zawierać kwotę lub "0"

* w przypadku wniosków sprawozdawczych we wszystkich polach wiersza będzie kwota "0"

* harmonogram musi przedstawiać każdy miesiąc osobno

* harmonogram przedstawia rzeczywiste kwoty wynikające ze złożonych wniosków o płatność oraz planowane kwoty dla przyszłych wniosków o płatność

*** UWAGA: w przypadku zwrotu niewykorzystanej zaliczki, należy odpowiednio pomniejszyć wiersz z kwotą wypłaconej wcześniej zaliczki**

****Typ Beneficjenta** wymagany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przy zabezpieczaniu środków z budżetu środków europejskich oraz współfinansowania z budżetu państwa w ramach prac nad projektem ustawy budżetowej

proszę o wybór typu beneficjenta z rozwijalnej listy

budżet państwa (z wyjątkiem GDDKiA)

jednostki samorządu terytorialnego

Fundusz Pracy

PARP

NFOŚiGW

Fundusz Kredytu Technologicznego

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Nauki

uczelnie publiczne

zakłady opieki zdrowotnej

samorządowe zakłady opieki zdrowotnej

państwowe instytucje kultury

samorządowe instytucje kultury

PFRON

GDDKiA (w zakresie finansowania z Krajowego Funduszu Drogowego)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne
Polska Organizacja Turystyczna
wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej
pozostałe jednostki sektora finansów publicznych
podmioty pozostałe
PKP PLK S.A.

Harmonogram składania wniosków o płatność	

data sporządzenia:

proszę o wybór typu beneficjenta z rozwijalnej listy

Nr projektu:

	Miesze				Wnieckow						

[illegible]

[illegible]

	październik	o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	listopad	o zaliczkę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	grudzień	o zaliczkę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Razem dla rok X		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	styczeń	o zaliczkę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	luty	o zaliczkę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o rozliczenie zaliczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		o refundację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	suma		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem dla rok Y		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ogółem w projekcie X+Y		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Legenda:

1. wydatki ogółem	to suma dofinansowania, wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych (pokrywanych w całości ze środków Beneficjenta), jeśli projekt zakłada wydatki niekwalifikowalne.
2. wydatki kwalifikowalne	to suma dofinansowania oraz wkładu własnego
3. dofinansowanie ogółem	To inaczej wnioskowana kwota z wniosku o płatność
4. o zaliczkę	to dofinansowanie, uzupełniamy wiersze tylko w kolumnach: 8,9 (kolumna 7 wylicza się automatycznie) oraz 11,12 (jeśli występuje BP) (kolumna 10 wylicza się automatycznie)
5. o rozliczenie zaliczki	uzupełniamy wiersze tylko w kolumnach: 4,5 (to suma dofinansowania oraz wkładu własnego wynikająca z kwoty wydatków objętych wnioskiem o płatność w zakresie wydatków ogółem i wydatków kwalifikowalnych ROZLICZANEJ ZALICZKI)
6. o refundację	uzupełniamy wiersze w kolumnach: 4, 5 (to suma dofinansowania oraz wkładu własnego wynikająca z kwoty wydatków objętych wnioskiem o płatność w zakresie wydatków ogółem i wydatków kwalifikowalnych w części dotyczącej REFUNDACJI) oraz 8,9 (to suma wynikająca z pola refundacja we wniosku o płatność) (kolumna 7 wylicza się automatycznie) oraz 11,12 (jeśli występuje BP)

* harmonogram powinien ujmować miesiące od miesiąca podpisania umowy

* wszystkie pola powinny zawierać kwotę lub "0"

* w przypadku wniosków sprawozdawczych we wszystkich polach wiersza będzie kwota "0"

* harmonogram musi przedstawiać każdy miesiąc osobno

* harmonogram przedstawia rzeczywiste kwoty wynikające ze złożonych wniosków o płatność oraz planowane kwoty dla przyszłych wniosków o płatność

*** UWAGA: w przypadku zwrotu niewykorzystanej zaliczki, należy odpowiednio pomniejszyć wiersz z kwotą wypłaconej wcześniej zaliczki**

współfinansowania z budżetu państwa w ramach prac nad projektem ustawy budżetowej

proszę o wybór typu beneficjenta z rozwijalnej listy

budżet państwa (z wyjątkiem GDDKiA)

jednostki samorządu terytorialnego

Fundusz Pracy

PARP

NFOŚiGW

Fundusz Kredytu Technologicznego

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Narodowe Centrum Nauki

uczelnie publiczne

zakłady opieki zdrowotnej

samorządowe zakłady opieki zdrowotnej

państwowe instytucje kultury

samorządowe instytucje kultury

PFRON

GDDKiA (w zakresie finansowania z Krajowego Funduszu Drogowego)

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne

Polska Organizacja Turystyczna

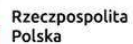
wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

pozostałe jednostki sektora finansów publicznych

podmioty pozostałe

PKP PLK S.A.

Załącznik nr 4 do Umowy

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zestawienie wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu*

(faktur i innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej)

Numer umowy:

Tytuł projektu:

*nie dotyczy Beneficjentów prowadzących pełną księgowość-księgi rachunkowe.

[illegible]

Instrukcja do „Zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu”

W „Zestawieniu wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu” w kolejnych kolumnach należy podać:

- 1) kolejną liczbę wprowadzonego chronologicznie dokumentu księgowego. Dokumenty należy wprowadzać w kolejności chronologicznej, poczynając od dokumentu wystawionego najwcześniej,
- 2) numer dokumentu księgowego dotyczącego realizowanego projektu (np. nr faktury, nr rachunku),
- 3) datę wystawienia dokumentu księgowego ujętego w kolumnie nr 2,
- 4) strony dokonujące operacji gospodarczej, tj. nazwę sprzedającego i nabywającego wynikającą np. z faktury, z rachunku,
- 5) nazwę towaru lub usługi wynikającą z dokumentu księgowego. Należy podać nazwy wszystkich pozycji, nawet gdy dotyczą kosztów niekwalifikowalnych projektu. Pozycje, które nie dotyczą realizowanego projektu nie należy podawać. Jeżeli pozycje w dokumencie księgowym dotyczą jednego rodzaju asortymentu, możliwe jest podanie zbiorczej nazwy bez przepisywania wszystkich pozycji z dokumentu,
- 6) pozycję, pod którą dokument księgowy został ujęty w ewidencji księgowej,
- 7) formę płatności wskazaną na dowodzie zakupu, należy wpisać G – płatność gotówką, K – karta płatnicza, albo P – płatność przelewem bankowym,
- 8) numer dowodu potwierdzającego dokonanie płatności (np. nr wyciągu bankowego, nr KP), oraz datę dokonania zapłaty wynikającą z dowodu potwierdzającego dokonanie płatności,
- 9) kwotę dokumentu księgowego brutto,
- 10) kwotę wydatków kwalifikowalnych wynikających z dokumentu księgowego, jeśli VAT wynikający z faktury jest kwalifikowalny należy wpisać kwotę brutto wydatków kwalifikowalnych z faktury, jeśli VAT jest niekwalifikowalny należy wpisać kwotę netto wydatków kwalifikowalnych z faktury,
- 11) uwagi odnoszące się do dokonanych przez beneficjenta zapisów, podane wg uznania beneficjenta.

Załącznik nr 5 do Umowy

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Wzór wniosku o płatność

Numer wniosku o płatność

**Pole uzupełnia pracownik instytucji.*

-----INFORMACJE O PROJEKCIE-----

Numer projektu		
Tytuł projektu		
Nazwa beneficjenta		
Wniosek za okres od		Wniosek za okres do
Rodzaj wniosku <i>* Wniosku zaliczkowego nie można łączyć z wnioskiem końcowym.</i> <i>* Wniosek refundacyjny lub Wniosek rozliczający zaliczkę musi być także oznaczony jako wniosek sprawozdawczy.</i>		
☐ Wniosek zaliczkowy ☐ Wniosek refundacyjny ☐ Wniosek rozliczający zaliczkę ☐ Wniosek sprawozdawczy ☐ Wniosek końcowy		
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne	Dofinansowanie
Wnioskowana kwota, w tym:	Zaliczka	Refundacja

-----POSTĘP RZECZOWY¹-----

Numer i nazwa zadania ²
Stan realizacji zadania

Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu (pole opcjonalne)
Planowany przebieg realizacji projektu (pole opcjonalne)

¹ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek sprawozdawczy”.

² Dla każdego ze swoich zadań powiel i uzupełnij pola „Numer i nazwa zadania” oraz „Stan realizacji zadania”.

-----WSKAŹNIKI PRODUKTU³-----

Numer i nazwa wskaźnika⁴		
Jednostka miary		Czy podział na płeć? ☐ Tak ☐ Nie
Wartość docelowa – Ogółem	Wartość docelowa – Kobiety⁵	Wartość docelowa – Mężczyźni⁶
Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Ogółem	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Kobiety⁷	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Mężczyźni⁸
Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) – Ogółem	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Kobiety⁹	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Mężczyźni¹⁰
Stopień realizacji (%) – Ogółem	Stopień realizacji (%) - Kobiety¹¹	Stopień realizacji (%) - Mężczyźni¹²

³ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek sprawozdawczy”.

⁴ Powiel i uzupełnij tabelkę dot. wskaźnika tyle razy, ile masz wskaźników produktu w projekcie.

⁵ Uzupełnij pole, jeśli wskaźnik wykazujesz w podziale na płeć.

⁶ Jw.

⁷ Jw.

⁸ Jw.

⁹ Jw.

¹⁰ Jw.

¹¹ Jw.

¹² Jw.

-----WSKAŹNIKI REZULTATU¹³-----

Numer i nazwa wskaźnika ¹⁴		
Jednostka miary		Czy podział na płeć? ☐ Tak ☐ Nie
Wartość bazowa – Ogółem	Wartość bazowa – Kobiety ¹⁵	Wartość bazowa – Mężczyźni ¹⁶
Wartość docelowa – Ogółem	Wartość docelowa – Kobiety ¹⁷	Wartość docelowa – Mężczyźni ¹⁸
Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym – Ogółem	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Kobiety ¹⁹	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym - Mężczyźni ²⁰
Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) – Ogółem	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Kobiety ²¹	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco) - Mężczyźni ²²
Stopień realizacji (%) – Ogółem	Stopień realizacji (%) - Kobiety ²³	Stopień realizacji (%) - Mężczyźni ²⁴

¹³ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek sprawozdawczy”.

¹⁴ Powiel i uzupełnij tabelkę dot. wskaźnika tyle razy, ile masz wskaźników rezultatu w projekcie.

¹⁵ Uzupełnij pole, jeśli wskaźnik wykazujesz w podziale na płeć.

¹⁶ Jw.

¹⁷ Jw.

¹⁸ Jw.

¹⁹ Jw.

²⁰ Jw.

²¹ Jw.

²² Jw.

²³ Jw.

²⁴ Jw.

-----ZESTAWIENIE DOKUMENTÓW²⁵-----

Razem wydatki rzeczywiście poniesione	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
W tym VAT	Dofinansowanie

Razem Zadanie (...) ²⁶	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
W tym VAT	Dofinansowanie

Numer i nazwa zadania²⁷	
Lp.	Rodzaj dokumentu <i>*Zaznacz jeden rodzaj.</i> ☐ Faktura lub dokument o równoważnej mocy dowodowej ☐ Lista płac ☐ Inne
Numer dokumentu	Numer księgowy lub ewidencyjny
Rodzaj identyfikatora wystawcy <i>*Zaznacz jeden rodzaj.</i> ☐ PESEL ☐ Numer zagraniczny ☐ NIP ☐ Nie dotyczy	Nr identyfikacyjny wystawcy²⁸
Data wystawienia dokumentu	Data zapłaty
Kwota dokumentu brutto	Kwota dokumentu netto

²⁵ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek refundacyjny” lub „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

²⁶ Wstaw tu numer i nazwę swojego zadania, a w tabelce wpisz sumę wydatków które zgłaszasz tym wnioskiem. Tabelkę powiel tyle razy, ile masz zadań w projekcie rozliczanych za pomocą wydatków rzeczywiście ponoszonych.

²⁷ Powiel tą tabelkę (od pola „Numer i nazwa zadania” do pola „Typ dokumentu”) tyle razy, ile wykazujesz dokumentów na zestawieniu dokumentów.

²⁸ Jeśli jako „Rodzaj identyfikatora” wskazano „Nie dotyczy”, nie uzupełniaj tego pola.

Czy faktura korygująca? ☐ Tak ☐ Nie		Numer kontraktu	
Nazwa towaru lub usługi			
Uwagi (pole opcjonalne)			
Numer i nazwa pozycji budżetowej 1			
Wydatki ogółem		Wydatki kwalifikowalne	
W tym VAT		Dofinansowanie	
Numer i nazwa pozycji budżetowej 2 <i>*Uzupełnij, jeśli dany dokument rozlicza więcej niż jedną pozycję budżetową.</i>			
Wydatki ogółem		Wydatki kwalifikowalne	
W tym VAT		Dofinansowanie	
Załączniki:			
Nazwa załącznika 1		Typ dokumentu 1	
Nazwa załącznika 2		Typ dokumentu 2	

-----UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA²⁹-----

Razem uproszczone metody rozliczania	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

Razem Zadanie (...) ³⁰	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

Numer i nazwa zadania ³¹	
Lp.	Rodzaj ryczałtu <i>*Zaznacz jeden rodzaj.</i> ☐ Kwota ryczałtowa ☐ Stawka jednostkowa ☐ Stawka ryczałtowa
Nazwa ryczałtu	
Nazwa wskaźnika 1 ³²	Wartość wskaźnika 1 ³³
Stawka jednostkowa ³⁴	Liczba stawek ³⁵
Stawka ryczałtowa (%) ³⁶	

²⁹ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek refundacyjny” lub „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

³⁰ Wstaw tu numer i nazwę swojego zadania, a w tabelce wpisz sumę wydatków które zgłaszasz tym wnioskiem. Tabelkę powiel tyle razy, ile masz zadań w projekcie rozliczanych za pomocą uproszczonych metod rozliczania.

³¹ Powiel tą tabelkę (od pola „Numer i nazwa zadania” do pola „Dofinansowanie”) tyle razy, ile w projekcie masz pozycji budżetowych rozliczanych za pomocą uproszczonych metod rozliczania.

³² Pole wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj ryczałtu wskazano „kwotę ryczałtową”.

³³ Jw.

³⁴ Pole wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj ryczałtu wskazano „stawkę jednostkową”.

³⁵ Jw.

³⁶ Pole wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj ryczałtu wskazano „stawkę ryczałtową”.

Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

-----**ŹRÓDŁA FINANSOWANIA WYDATKÓW³⁷**-----

Nazwa źródła	Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie		
W tym UE		
Razem wkład własny		
Budżet państwa		
Budżet jednostek samorządu terytorialnego		
Inne publiczne		
Prywatne		
Suma		

³⁷ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek refundacyjny” lub „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

-----**ROZLICZANIE ZALICZEK³⁸**-----

Środki dotychczas przekazane beneficjentowi w formie zaliczki
Kwota zaliczek zwróconych-niewykorzystanych
Kwota zaliczek rozliczonych w poprzednich wnioskach
Kwota zaliczek rozliczana bieżącym wnioskiem
Kwota zaliczek pozostających do rozliczenia
Procent rozliczenia (%)
Odsetki narosłe od środków zaliczki
W tym zwrócone do dnia sporządzania wniosku o płatność:

³⁸ Sekcja wymaga uzupełnienia, jeśli jako rodzaj wniosku oznaczono „Wniosek rozliczający zaliczkę”.

-----ZWROTY/KOREKTY-----

Razem	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	

Lp. ³⁹	Numer wniosku o płatność w ramach którego wydatek został rozliczony
Numer zadania	Kategoria kosztu – Nazwa kosztu/Nazwa ryczału
Numer dokumentu (pole opcjonalne)	
Wydatki ogółem	Wydatki kwalifikowalne
Dofinansowanie	
Kategoria podlegająca limitom	Wydatki w ramach limitu
Uwagi / komentarze (pole opcjonalne)	

³⁹ Powiel tą tabelkę dla każdego raportowanego zwrotu i każdej raportowanej tym wnioskiem korekty.

-----DOCHÓD-----

Razem	
Kwota pomniejszająca wydatki kwalifikowalne	Kwota pomniejszająca dofinansowanie

Rodzaj dochodu ⁴⁰	
Kwota pomniejszająca wydatki kwalifikowalne	Kwota pomniejszająca dofinansowanie

⁴⁰ Powiel tą tabelkę dla każdego wykazywanego dochodu.

-----OŚWIADCZENIA-----

Projekt jest realizowany zgodnie z zasadami polityk wspólnotowych
☐ Tak ☐ Nie
W przypadku nieprzestrzegania polityk wspólnoty należy opisać, na czym polegały nieprawidłowości oraz wskazać planowane i podjęte działania naprawcze⁴¹:
Oświadczenie Ja niżej podpisany oświadczam, iż zgodnie z moją wiedzą: • wydatki wskazane we wniosku jako kwalifikowalne zostały poniesione zgodnie ze wszystkimi odpowiednimi zasadami kwalifikowania wydatków; • informacje zawarte we wniosku o płatność rzetelnie odzwierciedlają rzeczowy i finansowy postęp realizacji projektu; • we wniosku o płatność nie pominięto żadnych istotnych informacji, ani nie podano nieprawdziwych informacji, które mogłyby wpłynąć na ocenę prawidłowości realizacji projektu oraz finansowego i rzeczowego postępu w realizacji projektu; jestem świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 297 kodeksu karnego, dotyczącej poświadczania nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne.
Miejsce przechowywania dokumentacji

⁴¹ Pole wymaga uzupełnienia, jeśli projekt nie jest realizowany zgodnie z zasadami polityk wspólnotowych.

-----**ZAŁĄCZNIKI**-----

Załączniki:	
Nazwa załącznika 1 ⁴²	Typ dokumentu 1

Data i podpis składającego wniosek

⁴² Powiel wiersze tyle razy, ile wykazujesz załączników.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 6 do Umowy

FORMULARZ WPROWADZANIA ZMIAN W PROJEKCIE REALIZOWANYM W RAMACH FEO 2021-2027

INFORMACJE O PROJEKCIE

NAZWA BENEFICJENTA	
NUMER WNIOSKU O DOFINANSOWANIE	
TYTUŁ PROJEKTU	

ZAKRES MODYFIKACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM

W przypadku wprowadzenia przez Beneficjenta zmian związanych z budżetem projektu należy w arkuszu formularza zmian wskazać **dodatkowo zmiany**, które wpłynęły na dane ujęte:

- na pierwszej stronie wniosku o dofinansowanie
- w tabelach podsumowujących z sekcji 5 Harmonogram rzeczowo-finansowy
- w Sekcji 6 Źródła finansowania wydatków.

LP.	DOTYCZY PUNKTU WE WNIOSKU I/LUB ZAŁĄCZNIKA	ZAPIS PRZED ZMIANĄ	ZAPIS PO ZMIANIE	UZASADNIENIE ZAPROPONOWANEJ ZMIANY
1				

dofinansowanie projektu nie zostały wprowadzone zmiany, które zostały zakwestionowane na etapie wyboru projektu do dofinansowania.

.....

(podpis osoby uprawnionej do
reprezentowania wnioskodawcy,
zgodnie z pkt 2.5 wniosku)

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 7 do Umowy - Zakres danych osobowych powierzonych do przetwarzania

1. Kategorie osób których dane dotyczą:

- wykonawcy, zleceńbiornicy, klienci,
- wnioskodawcy, beneficjenci i partnerzy oraz ich pracownicy, którzy aplikują o środki wspólnotowe i realizują projekty w ramach FEO 2021-2027,
- pracownicy instytucji zaangażowanych we wdrażanie FEO 2021-2027,
- eksperci,
- osoby których dane przetwarzane są w związku z badaniem kwalifikowalności wydatków w projektach (w tym w szczególności personel projektu, wykonawcy, oferenci, uczestnicy komisji przetargowych).

2. Dane osobowe osób z ww. kategorii:

- nazwiska i imiona
- adres zamieszkania lub pobytu
- numer ewidencyjny PESEL
- numer identyfikacji podatkowej NIP
- miejsce pracy
- zawód
- wykształcenie
- numer telefonu
- obywatelstwo,
- adres e-mail,
- rodzaj uczestnika,
- nazwa instytucji,
- płeć,
- forma zaangażowania,
- okres zaangażowania w projekcie,
- wymiar czasu pracy,
- stanowisko,
- numer konta bankowego,
- kwota wynagrodzenia,
- nazwa instytucji/organizacji,
- REGON,
- forma prawna,

- forma własności,
- osoba/y uprawniona/e do podejmowania decyzji wiążących,
- osoba do kontaktów roboczych,
- symbol partnera,
- typ instytucji,
- informacja, czy wsparciem zostali objęci pracownicy instytucji,
- identyfikator użytkownika,
- rodzaj użytkownika.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 8 do Umowy - Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych

UPOWAŻNIENIE Nr _____

DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH

z dniem [_____] r., na podstawie art. 29 w związku z art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. 2016.119.1) (RODO), upoważniam [_____] do przetwarzania danych osobowych w zbiorze FEO 2021-2027 w ramach projektu [_____] realizowanego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 przez [_____]. Upoważnienie wygasa z chwilą ustania Pana/Pani* stosunku prawnego z [_____] lub z chwilą jego odwołania.

Czytelny podpis osoby upoważnionej do wydawania i odwoływania upoważnień.

(miejscowość, data, podpis)

Oświadczam, że zapoznałem/am się z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w tym z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE. L. 2016.119.1), a także z obowiązującymi w___Polityką bezpieczeństwa ochrony danych osobowych oraz Instrukcją zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych i zobowiązuje się do przestrzegania zasad przetwarzania danych osobowych określonych w tych dokumentach.

Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych, z którymi zapoznałem/am się oraz sposobów ich zabezpieczania, zarówno w okresie trwania decyzji

jak również po ustaniu stosunku prawnego łączącego mnie z [_____].

Upoważnienie wygasa z chwilą ustania Pana/Pani* stosunku prawnego z [_____] lub z chwilą jego odwołania.

Czytelny podpis osoby składającej oświadczenie

Upoważnienie otrzymałem

(miejscowość, data, podpis)

*niepotrzebne skreślić

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 9 do Umowy - Wzór odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych

**ODWOŁANIE UPOWAŻNIENIA Nr _____
DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH**

Z dniem _____ r., na podstawie art. 29 w związku z art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. 2016.119.1) (RODO), odwołuję upoważnienie Pana /Pani* _____ do przetwarzania danych osobowych nr _____ wydane w dniu _____

Czytelny podpis osoby, upoważnionej do
wydawania i odwoływania upoważnień

(miejscowość, data)

*niepotrzebne skreślić

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 10 do Umowy

Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”

1. Jak oznaczać dokumenty i działania informacyjno-promocyjne w projekcie?

Jako beneficjent musisz oznaczać działania informacyjne i promocyjne oraz dokumenty związane z realizacją projektu, które podajesz do wiadomości publicznej lub przeznaczasz dla uczestników projektów. Z wyjątkiem dokumentów, których ze względu na ich specyfikę nie można zmieniać i ingerować w ich wzory, np. z powodu obowiązującego prawa (dokumenty księgowe, certyfikaty etc.).

Uwaga! Jeśli w zestawieniu lub na materiale występują inne znaki dodatkowe (logo), to nie mogą być one większe (mierzone wysokością lub szerokością) od flagi (symbolu) Unii Europejskiej.

1.1. Jakie znaki graficzne należy umieścić?

Jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny, oznaczenie projektu musi zawierać następujące znaki:

Znak Funduszy Europejskich dla Opolskiego złożony z symbolu graficznego i nazwy Fundusze Europejskie dla Opolskiego	Znak barw Rzeczypospolitej Polskiej złożony z barw RP oraz nazwy Rzeczypospolita Polska	Znak Unii Europejskiej złożony z flagi UE i napisu „Dofinansowane przez Unię Europejską”	Oficjalne logo promocyjne województwa opolskiego

Przykładowe zestawienie znaków:

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

1.2. Liczba znaków w zestawieniu

Liczba znaków w zestawieniu (tzn. w jednej linii) **nie może przekraczać czterech**¹, łącznie ze znakami FE, znakiem barw RP i znakiem UE, a w przypadku programów regionalnych również z herbem lub oficjalnym logo województwa.

Nie można w zestawieniu umieszczać znaków wykonawców, którzy realizują działania w ramach projektu, ale którzy nie są beneficjentami. Inne znaki, jeśli są potrzebne, można umieścić poza zestawieniem – linią znaków: FE, barw RP, UE (z wyjątkiem tablic, plakatów i naklejek, których wzory nie mogą być modyfikowane).

2. Jak oznaczać miejsce projektu? Tablice i plakaty.

Twoje obowiązki związane z oznaczaniem miejsca realizacji projektu zależą od rodzaju projektu oraz całkowitego kosztu projektu. Zarówno tablice, jak i plakaty, muszą znajdować się **w miejscu dobrze widocznym**.

2.1. Tablice informacyjne

2.1.1. Jak powinna wyglądać tablica informacyjna?

Tablica musi zawierać:

- 1) znak FE, znak UE oraz oficjalne logo promocyjne województwa (jeśli realizujesz projekt dofinansowany przez program regionalny),
- 2) nazwę beneficjenta,
- 3) tytuł projektu (maksymalnie 150 znaków),
- 4) adres portalu www.mapadotacji.gov.pl.

Wzór tablicy dla programu regionalnego (przykład):

¹ Nie dotyczy tablic, plakatów, naklejek, których wzory nie mogą być zmieniane

Fundusze
Europejskie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

[To jest miejsce na tytuł projektu
w jednym, dwóch lub trzech
wierszach]

Beneficjent: [Nazwa beneficjenta do uzupełnienia
w jednym lub dwóch wierszach]

www.mapadotacji.gov.pl

Projekty tablic są przygotowane w trzech wymiarach: 80/40, 120/60 i 240/120 cm.

UWAGA: Wzór tablic informacyjnych jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków, poza uzupełnianiem treści we wskazanych polach.

2.1.2. Gdzie umieścić tablicę informacyjną?

Tablicę informacyjną umieścić w miejscu realizacji projektu, np. tam, gdzie prowadzone są prace budowlane lub infrastrukturalne.

Jeżeli realizujesz projekt, ale nie przewidujesz w nim prac budowlanych lub infrastrukturalnych, a planujesz inwestycje rzeczowe lub zakup sprzętu, to tablica powinna znajdować się na lub przed siedzibą beneficjenta.

Wybierz miejsce dobrze widoczne i ogólnie dostępne, gdzie największa liczba osób będzie miała możliwość zapoznać się z treścią tablicy.

Jeśli prowadzisz prace w kilku lokalizacjach, należy ustawić kilka tablic w kluczowych dla projektu miejscach.

W przypadku inwestycji liniowych (takich jak np. drogi, koleje, ścieżki rowerowe etc.) umieść przynajmniej dwie tablice informacyjne: na odcinku początkowym i końcowym. Tablic może być więcej, w zależności od potrzeb.

Powierzchnia tablicy powinna być odpowiednio duża tak, aby była dobrze widoczna.

2.1.3 Kiedy umieścić tablicę informacyjną i na jak długo?

Tablicę informacyjną musisz umieścić niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu. Jeśli projekt rozpoczął się przed uzyskaniem dofinansowania, tablica powinna stanąć bezpośrednio po podpisaniu umowy lub uzyskaniu decyzji o dofinansowaniu (nie później niż dwa miesiące od tej daty).

Tablica informacyjna powinna być wyeksponowana w okresie realizacji projektu oraz w okresie jego trwałości. Okres trwałości projektu jest określony w umowie o dofinansowanie. Musi zatem być wykonana z trwałych materiałów, odpornych na warunki atmosferyczne. Uszkodzoną lub nieczytelną tablicę musisz wymienić lub odnowić.

2.1.4 Co zrobić, jeśli realizuję kilka projektów w tym samym miejscu?

Jeśli w tym samym miejscu realizujesz kilka projektów, które musisz oznaczyć tablicami lub jeśli w późniejszym terminie otrzymasz dalsze finansowanie na ten sam projekt, możesz umieścić jedną, **wspólną tablicę informacyjną**. Wygląd wspólnej tablicy musi być zgodny z zasadami określonymi w „Księdze Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027”.

2.2 Plakaty informujące o projekcie

2.2.1 Jak powinien wyglądać plakat?

Plakat musi zawierać:

- 1) znak FE, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa (jeśli realizujesz projekt finansowany przez program regionalny),
- 2) nazwę beneficjenta,
- 3) tytuł projektu (maksymalnie 150 znaków),
- 4) wysokość dofinansowania projektu z Unii Europejskiej,
- 5) adres portalu www.mapadotacji.gov.pl

Wzór plakatu dla programu regionalnego:

Fundusze
Europejskie

Dofinansowane przez
Unię Europejską

[Nazwa beneficjenta do uzupełnienia]
realizuje projekt [tytuł projektu do
uzupełnienia]

Dofinansowanie projektu z UE:
[kwota w PLN do uzupełnienia]

www.mapadotacji.gov.pl

UWAGA: Wzór plakatu jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków poza uzupełnieniem treści we wskazanych polach.

2.2.2 Gdzie umieścić plakat?

Plakat umieścić w widocznym i dostępnym publicznie miejscu. Może być to np. wejście do budynku, w którym masz swoją siedzibę albo w recepcji. Musisz zawiesić przynajmniej jeden plakat, a jeśli działania w ramach projektu realizujesz w kilku lokalizacjach, plakaty umieścić w każdej z nich.

2.2.3 Kiedy umieścić plakat i na jak długo?

Plakat musi być wyeksponowany w trakcie realizacji projektu. Trzeba go umieścić w widocznym miejscu nie później niż miesiąc od uzyskania dofinansowania.

3. Jak oznaczyć sprzęt i wyposażenie zakupione/powstałe w projekcie?

3.1.1. Jak powinna wyglądać naklejka?

Jako beneficjent, jesteś zobowiązany do umieszczenia naklejek na wyposażeniu, sprzęcie i środkach transportu, powstałych lub zakupionych w ramach projektu

dofinansowanego z Funduszy Europejskich. **Naklejki powinny znajdować się w dobrze widocznym miejscu.**

Naklejka musi zawierać:

- zestawienie znaków: Funduszy Europejskich dla Opolskiego, barw Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej,
- tekst „Zakup współfinansowany ze środków Unii Europejskiej”.

Wzór naklejki:

UWAGA: Wzór naklejki jest obowiązkowy, tzn. nie można go modyfikować, dodawać/usuwać znaków, poza zmianą znaku „Fundusze Europejskie” na znak odpowiedniego programu.

Naklejki należy umieścić na:

- a) sprzętach, maszynach, urządzeniach (np. maszyny, urządzenia produkcyjne, laboratoryjne, komputery, laptopy),
- b) środkach transportu (np. samochodach, radiowozach, tramwajach, autobusach, wagonach kolejowych),
- c) aparaturze (np. laboratoryjnej, medycznej, modelach szkoleniowych),
- d) środkach i pomocach dydaktycznych (np. tablicach, maszynach edukacyjnych), itp.

4. Jakie informacje musisz umieścić na oficjalnej stronie internetowej i w mediach społecznościowych?

Jeśli posiadasz oficjalną stronę internetową, musisz zamieścić na niej opis projektu, który zawiera:

1. tytuł projektu lub jego skróconą nazwę (maksymalnie 150 znaków),
2. podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej, znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego,
3. zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
4. grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
5. cel lub cele projektu,
6. efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
7. wartość projektu (całkowity koszt projektu),
8. wysokość wkładu Funduszy Europejskich.

Jest to minimalny zakres informacji, obowiązkowy dla każdego projektu.

Dodatkowo muszą znaleźć się hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie w przypadku wszelkich informacji o projekcie.

Rekomendujemy też zamieszczanie zdjęć, grafik, materiałów audiowizualnych oraz harmonogramu projektu, prezentującego jego główne etapy i postęp prac.

Powyższe informacje i oznaczenia (pkty 1-8) musisz także umieścić na profilu w mediach społecznościowych. Pamiętaj także o hasztagach.

Jeżeli nie posiadasz profilu w mediach społecznościowych, musisz go założyć.

Zarówno profil w mediach społecznościowych, jak i oficjalna strona internetowa, na której zamieszczasz powyższe informacje, powinny być utrzymywane do końca realizacji projektu.

Pamiętaj, że oznaczenia na stronach internetowych i w mediach społecznościowych występują **zawsze w wariancie pełnokolorowym**. Nie można tu zastosować wersji achromatycznych.

Uwaga! Jeżeli tworzysz nową stronę internetową, którą finansujesz w ramach projektu, oznaczenia graficzne muszą znaleźć się na samej górze strony internetowej (szczegóły znajdziesz w Podręczniku). Taką stronę musisz utrzymywać do końca okresu trwałości projektu.

5. Jak oznaczać projekty dofinansowane jednocześnie z Funduszy Europejskich oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności?

Jeśli realizujesz projekt, który dofinansowany jest jednocześnie z Funduszy Europejskich (FE) oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), umieść wspólne zestawienie znaków: FE z nazwą właściwego programu, barw RP, UE oraz znak dodatkowy KPO (po linii oddzielającej). Pod zestawieniem tych znaków musisz umieścić informację słowną: „Dofinansowane przez Unię Europejską - NextGenerationEU”.

Wzór wspólnego zestawienia znaków:

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Jeśli w Twoim projekcie istnieje obowiązek umieszczenia tablic informacyjnych, możesz umieścić dwie oddzielne tablice – jedną dla Funduszy Europejskich i drugą dla Krajowego Planu Odbudowy **albo** możesz postawić jedną wspólną tablicę informacyjną.

Jeśli w Twoim projekcie musisz umieścić plakaty informacyjne, możesz umieścić dwa oddzielne plakaty – jeden dla FE i drugi dla KPO **lub** możesz umieścić co najmniej jeden wspólny plakat informacyjny.

Aby oznaczyć sprzęt i wyposażenie zakupione/ powstałe w ramach projektu finansowanego z FE i KPO, zastosuj wspólny wzór naklejek.

Wspólne **wzory tablicy, plakatu oraz naklejek, znajdziesz w Podręczniku** i na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

6. Gdzie znajdziesz znaki: FE, barw RP, UE i wzory materiałów?

Potrzebne znaki i zestawienia znaków zapisane w plikach programów graficznych, a także wzory plakatów, tablic, naklejek i poglądowe wzory innych materiałów informacyjno-promocyjnych znajdziesz na portalu Funduszy Europejskich:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/zasady-komunikacji-fe/> oraz na [stronach internetowych programów](#).

Jest tam również dostępna „Księga Tożsamości Wizualnej marki Fundusze Europejskie 2021-2027”, w której znajdziesz szczegółowe zasady tworzenia i używania oznaczeń projektów.

Zasady stosowania herbu województwa lub jego oficjalnego logo promocyjnego oraz gotowe zestawienia znaków dla programów regionalnych, znajdziesz na [stronach internetowych programów regionalnych](#).

Załącznik nr 10a do Umowy

Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów FE

Maksymalna wielkość pomniejszenia za wszystkie uchybienia nie może przekroczyć 3% kwoty dofinansowania.

LP	Obowiązek	Uchybienie	Wielkość pomniejszenia kwoty dofinansowania
1.	Umieszczenia krótkiego opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada. Opis projektu musi zawierać: a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę, b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej, znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego, c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.), d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta), e) cel lub cele projektu,	Brak opisu Projektu na oficjalnej stronie internetowej Beneficjenta, jeśli ją posiada lub Brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej	0,5%

	f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów), g) wartość projektu (całkowity koszt projektu), h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich; i) hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego; § 24 ust. 2 pkt 4) Umowy)		
2.	Umieszczenia krótkiego opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta. Opis projektu musi zawierać: a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę, b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, barw Rzeczypospolitej Polskiej, znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego, c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.), d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta), e) cel lub cele projektu, f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów), g) wartość projektu (całkowity koszt projektu), h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich, i) hasztagi: #FunduszeUE lub #FunduszeEuropejskie. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. a rozporządzenia ogólnego; § 24 ust. 2 pkt 4) Umowy)	Brak opisu Projektu na stronach mediów społecznościowych Beneficjenta lub Brak w umieszczonym opisie Projektu informacji o fakcie otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej	0,5%

3.	Umieszczenie w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa), znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego: a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu, b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe) podawanych do wiadomości publicznej, c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego; § 24 ust. 2 pkt 1) lit. a)-c) Umowy)	Nieumieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa), znaku Unii Europejskiej i oficjalnego logo promocyjnego Województwa Opolskiego w którymkolwiek działaniu, dokumencie, materiale	0,25%
4.	Umieszczenie w miejscu realizacji Projektu trwałej tablicy informacyjnej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji Projektu obejmującego inwestycje rzeczowe lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. c rozporządzenia ogólnego; § 24 ust. 2 pkt 2) Umowy)	Nieumieszczenie tablicy	0,5%
		Umieszczenie tablicy informacyjnej niezgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 10 do Umowy	0,25%
		Umieszczenie tablicy informacyjnej w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
5.	Umieszczenie w widocznym miejscu realizacji Projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym	Nieumieszczenie przynajmniej jednego plakatu lub elektronicznego wyświetlacza	0,5%

	formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z UE. (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. d rozporządzenia ogólnego; § 24 ust. 2 pkt 3) Umowy)	Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza niezgodnie ze wzorem i wytycznymi określonymi w pkt. 2 załącznika nr 10 do Umowy	0,25%
		Umieszczenie plakatu lub elektronicznego wyświetlacza w miejscu niewidocznym lub mało widocznym dla społeczeństwa	0,25%
6.	Zorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego (np. konferencja prasowa, wydarzenie promujące projekt, prezentacja projektu na targach branżowych) w ważnym momencie realizacji projektu, np. na otwarcie projektu, zakończenie projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp. Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli KE i IZ za pośrednictwem poczty elektronicznej (dotyczy: art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego; § 24 ust. 2 pkt 5) umowy)	Niezorganizowanie wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego lub Niezaproszenie do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym przedstawicieli KE odpowiedniej IZ	0,5%

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 10b do Umowy

..... (miejscowość, data)

Wzór oświadczenia udzielenia licencji niewyłącznej

Niniejszym, jako posiadacz majątkowych praw autorskich, udzielam (nazwa
licencjobiorcy) nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z
..... (przekazane utwory),
powstałego/powstałych w ramach Projektu (nazwa
Projektu) na następujących warunkach:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich UE,
- 2) na okres 10 lat,
- 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:
 - a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
 - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,
 - c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, kanał youtube, Internet),
 - d) udostępnianie, w tym instytucjom i jednostkom organizacyjnym Unii, IK UP, IZ, IP i IW oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
 - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej,
- 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa powyżej.

.....

Podpis Beneficjenta

Załącznik nr 11 do Decyzji

Wzór sprawozdania z osiągniętych wskaźników rezultatu

Numer umowy/decyzji o dofinansowanie:.....

Nazwa Beneficjenta:.....

Tytuł projektu:.....

Lp.	Wskaźnik rezultatu	Źródło danych	Jednostka miary	Wartość docelowa wskaźnika określona w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu	Wartość wskaźnika osiągnięta w wyniku zrealizowania projektu w rok po terminie zakończenia finansowej realizacji projektu	Stopień realizacji wskaźnika (%)	Wyjaśnienia Beneficjenta w przypadku nieosiągnięcia wartości wskaźnika

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 12 do Umowy

OŚWIADCZENIE O KWALIFIKOWALNOŚCI VAT¹

W związku z przyznaniem (*nazwa Beneficjenta oraz jego status prawny*).....
dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach
programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 na realizację
projektu (*nazwa i nr projektu*) (*nazwa
Beneficjenta/Partnera*) oświadczam, iż realizując powyższy projekt nie może odzyskać w żaden
sposób poniesionego kosztu podatku VAT, którego wysokość została zawarta w budżecie
Projektu.

Jednocześnie (*nazwa Beneficjenta/Partnera*)
zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej w ramach Projektu
(*nazwa i nr projektu*) części poniesionego VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające
odzyskanie tego podatku* przez (*nazwa Beneficjenta/Partnera*) .

..... (*nazwa Beneficjenta/Partnera*) zobowiązuje się również do
udostępniania dokumentacji finansowo-księgowej oraz udzielania uprawnionym organom
kontrolnym informacji umożliwiających weryfikację kwalifikowalności podatku VAT.

.....

(podpis i pieczęć)

¹ Oświadczenie może być modyfikowane w przypadku gdy beneficjent kwalifikuje VAT wyłącznie w odniesieniu do poszczególnych kategorii wydatków. W przypadku realizacji projektu w ramach partnerstwa, oświadczenie składa każdy z partnerów, który w ramach ponoszonych przez niego wydatków będzie kwalifikował VAT.

* Por. z art. 91 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 361 z późn. zm.).

Załącznik nr 13 do Umowy

OŚWIADCZENIE O KWALIFIKOWALNOŚCI VAT NA ZAKOŃCZENIE PROJEKTU¹

W związku z rozliczeniem końcowym projektu nr *(nr projektu)* realizowanym przez *(nazwa Beneficjenta/Partnera oraz jego status prawny)* w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, którego dofinansowanie pochodziło ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oświadczam, iż realizując powyższy projekt nie odzyskałem/am poniesionego kosztu podatku VAT, którego wysokość została wykazana we wnioskach o płatność.

Jednocześnie *(nazwa Beneficjenta/Partnera)* zobowiązuję się do zwrotu rozliczonej w ramach Projektu *(nazwa i nr projektu)* części poniesionego VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku* przez *(nazwa Beneficjenta/Partnera)*.

Zobowiązuję się również do udostępniania dokumentacji finansowo-księgowej oraz udzielania uprawnionym organom kontrolnym informacji umożliwiających weryfikację kwalifikowalności podatku VAT.

.....

(podpis i pieczęć)

¹ Oświadczenie może być modyfikowane w przypadku, gdy beneficjent kwalifikuje VAT wyłącznie w odniesieniu do poszczególnych kategorii wydatków. W przypadku realizacji projektu w ramach partnerstwa, oświadczenie składa każdy z partnerów, który w ramach ponoszonych przez niego wydatków będzie kwalifikował VAT.

* Por. z art. 91 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 361 z późn.zm.).

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Załącznik nr 14 do Umowy

Wniosek o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie Beneficjenta

Dane Beneficjenta:	
Kraj	
NIP Beneficjenta	
Nazwa Beneficjenta	
Nr projektu	
Tytuł projektu	

Dane osoby uprawnionej:	
Adres e-mail	
Imię i nazwisko	

Oświadczenie osoby uprawnionej:

Ja, niżej podpisany/a oświadczam, że:

Imię

Nazwisko

- Zapoznałem się z Regulaminem bezpiecznego użytkowania CST2021 i zobowiązuję się do jego przestrzegania
- Zapoznałem się z Regulaminem SM EFS i szkoleniem z bezpieczeństwa SM EFS i zobowiązuję się do jego przestrzegania¹

.....

Data, Podpis osoby uprawnionej

.....

Data, Podpis Beneficjenta

¹ Pozostawić, jeżeli dotyczy

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

[illegible]

**REGIONALNY PLAN ROZWOJU
USŁUG SPOŁECZNYCH I DEINSTYTUCJONALIZACJI
DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
NA LATA 2023-2025**

Spis treści

1. Najważniejsze skróty	3
2. Wprowadzenie	4
3. Obszary interwencji.....	7
4. Karty obszarów	7
KARTA OBSZARU 1: Osoby starsze i z niepełnosprawnościami oraz osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	7
KARTA OBSZARU 2: Rodzina i dzieci, w tym w kryzysie	18
KARTA OBSZARU 3: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym	23
KARTA OBSZARU 4: Osoby w kryzysie bezdomności.....	29
KARTA OBSZARU 5: Cudzoziemcy (w tym osoby przybyłe w wyniku wojny w Ukrainie)	34
5. Wskaźniki.....	37
6. Finansowanie / Alokacja na poszczególne działania	39
7. Monitoring.....	40
8. Załączniki	41

1. Najważniejsze skróty

CIS – Centrum Integracji Społecznej

CUS – Centrum Usług Społecznych

CZP – Centrum Zdrowia Psychicznego

DI – Deinstytucjonalizacja

DPF – Departament Programowania Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

DZD – Departament Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

ETHOS – Europejska Typologia Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego

FEO 2021-2027 – program regionalny pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

IP FEO 2021-2027 - Instytucja Pośrednicząca programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

IZ FEO 2021-2027 – Instytucja Zarządzająca programem regionalnym *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

KIS – Klub Integracji Społecznej

MFIPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

MKS – Marszałkowski Kurier Społeczny

MRiPS – Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia

OOW NFZ – Opolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, przygotowywane przez samorząd województwa

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

RPDI – Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu

RPO WO 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020

SRUS – Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

SWO – Samorząd Województwa Opolskiego

SZOP 2021-2027 – Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

UMWO – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej

2. Wprowadzenie

Usługi społeczne, obok polityki zabezpieczenia dochodu, stają się obecnie najważniejszym komponentem współczesnej polityki społecznej. Stanowią odpowiedź na nowe wyzwania społeczne (i wynikające z nich potrzeby) związane z takimi procesami jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, migracje, kryzysy indywidualne i rodzinne, a także wynikające z tych zjawisk zapotrzebowanie na nowe kompetencje społeczne i kwalifikacje zawodowe. Dostępność usług w zakresie wsparcia społecznego i działań profilaktycznych powinna być realizowana z myślą o każdej osobie, która może ich potrzebować, przy czym szczególne miejsce w społeczeństwie przypisuje się osobom z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem, takich jak: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym, osoby w kryzysie bezdomności, rodziny z dziećmi z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i w kryzysie, dzieci i młodzież w pieczy zastępczej, a także imigranci, przybyli do Polski również w wyniku działań wojennych (jako wyodrębnionej grupie wymagającej wsparcia i integracji społecznej). Przede wszystkim tym grupom dedykowane są *Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)* oraz *Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030*, a na poziomie regionalnym Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (RPDI).

Proces rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji programowany jest w perspektywie wielu lat, co powoduje, że zmiany w zakresie dostępności usług i ich koordynacji będą następowały etapowo, w sposób:

- a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
- b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą (w zakresie wsparcia dzieci uwzględnianie ich zdania);
- c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
- d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami osoby z niej korzystającej.

Jednocześnie wskazuje się, że choć realizowane i planowane usługi kierowane są do wszystkich mieszkańców woj. opolskiego, to szczególnym wsparciem winny zostać objęte osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Przy czym pod pojęciem osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należy rozumieć:

- osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym osoby spełniające kryteria o których mowa w art. 8 pkt 1 pkt 1 i 2 tej ustawy;
- osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w art. 16a ust.1 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych;
- osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym oraz

absolwenci Centrów Integracji Społecznej i Klubów Integracji Społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 1 a i 1b tej ustawy;

- osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne, o których mowa w ustawie z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- osoby poszukujące pracy, o których mowa w art. 2 ust 6 pkt c ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- osoby przebywające w pieczy zastępczej oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- osoby przebywające w pieczy zastępczej do ukończenia 25 roku życia na warunkach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- osoby opuszczające pieczę zastępczą, zgodnie z ustawą z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz inne ośrodki wsparcia, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, o których mowa w ustawie z 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- osoby z niepełnosprawnością – osoba z niepełnosprawnością w rozumieniu *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*¹ lub uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności, lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej²;
- członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością;
- osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu³;

¹ [Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych](https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027) dostępne na Portalu Funduszy Europejskich zarządzanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027>

² Definicja ujęta w [Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027](https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dot-realizacji-projektow-z-udzialem-srodkow-efs-plus-w-regionalnych-programach-na-lata-2021-2027/), zamieszczonych na Portalu Funduszy Europejskich zarządzanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/wytyczne-dot-realizacji-projektow-z-udzialem-srodkow-efs-plus-w-regionalnych-programach-na-lata-2021-2027/>

³ Osoba, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

- osoby starsze, o których mowa w art. 2 ust 6 pkt k ustawy z 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- osoby w kryzysie bezdomności, dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, w rozumieniu definicji ujętych w [Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027](#), zamieszczonych na Portalu Funduszy Europejskich zarządzanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej⁴;
- osoby, które opuściły jednostki penitencjarne oraz pełnoletnie osoby opuszczające zakład poprawczy;
- osoby korzystające z *Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027*;
- osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Dodatkowo, w ramach powyższych grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, preferowane do wsparcia będą osoby:

- ◆ o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- ◆ z niepełnosprawnością sprzężoną;
- ◆ z zaburzeniami psychicznymi;
- ◆ z niepełnosprawnością intelektualną;
- ◆ z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi (w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych);
- ◆ korzystające z *Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027*;
- ◆ zamieszkujące samotnie.

Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji przygotowywany jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu (ROPS) w wymiarze wojewódzkim. Ma przyczynić się do ustrukturyzowania planowanych zmian w zakresie rozwoju usług społecznych, w tym zgodnie z wynikiem przeprowadzonej diagnozy regionalnej, oraz ma być ważnym punktem odniesienia do tworzenia lokalnych planów rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji, realizowanych na poziomie gmin i powiatów.

W procesie tworzenia RPDl brali udział eksperci i przedstawiciele reprezentujący m. in. IZ FEO 2021-2027 i IP FEO 2021-2027 (DPF i WUP) oraz DZD.

Założenia i kierunki interwencji w RPDl, w tym rekomendowane działania, opracowano w oparciu o materiały krajowe i regionalne, w tym przede wszystkim: *Strategię Rozwoju Usług Społecznych. Polityka publiczna do 2030 r. (z perspektywą do 2035)*, *Zdrowa Przyszłość. Ramy*

⁴ a) Osoba bezdomna w rozumieniu art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, czyli osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowane na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania; b) osoba znajdująca się w sytuacjach określonych w Europejskiej Typologii Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego ETHOS w kategoriach operacyjnych: bez dachu nad głową, bez mieszkania, w niezabezpieczonym mieszkaniu, w nieodpowiednim mieszkaniu; c) osoba zagrożona bezdomnością - osoba znajdująca się w sytuacji wykluczenia mieszkaniowego zgodnie z typologią ETHOS, osoba bezpośrednio zagrożona eksmisją lub utratą mieszkania, a także osoba wcześniej doświadczająca bezdomności, zamieszkująca mieszkanie i potrzebująca wsparcia w utrzymaniu mieszkania.

strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 oraz Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Natomiast podstawę diagnostyczną niniejszego planu przygotowano na podstawie wyników Ankiety dot. rozwoju usług społecznych (deinstytucjonalizacji) w gminach i powiatach w woj. opolskim (przekazanych do wszystkich samorządów gminnych i powiatowych w grudniu 2022 r.), materiałów własnych WUP, DZD, ROPS (badań, analiz i informacji, w tym corocznie opracowywanej Oceny zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego) oraz innych dostępnych źródeł i materiałów zewnętrznych (w tym publikowanych przez GUS oraz MRiPS).⁵

3. Obszary interwencji

Obszary wskazane w RPDl odpowiadają obszarom opisanym w *Strategii Rozwoju Usług Społecznych* oraz innych dokumentach strategicznych. Wyodrębniono następujące obszary:

- 1) osoby starsze i z niepełnosprawnościami oraz osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- 2) rodzina i dzieci, w tym w kryzysie;
- 3) osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym;
- 4) osoby w kryzysie bezdomności;
- 5) cudzoziemcy (w tym osoby przybyłe w wyniku wojny w Ukrainie).

4. Karty obszarów

KARTA OBSZARU 1: Osoby starsze i z niepełnosprawnościami oraz osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

1.1. Opis obszaru interwencji

I. Sytuacja demograficzna

Aktualna sytuacja demograficzna w woj. opolskim i kraju wyróżnia się wysokim odsetkiem osób starszych i większą długością życia oraz niską dzietnością. Konsekwencją tej sytuacji jest konieczność zapewnienia opieki stale rosnącej liczbie osób niesamodzielnych. W czerwcu 2021 r. w woj. opolskim mieszkało 973,3 tys. osób, w tym 226,6 tys. (23,4 %) w wieku poprodukcyjnym (w 2012 r. było to 185,0 tys. osób – 18,3%, tj. o 41,6 tys. mniej).⁶ Największy udział osób starszych (60/65+) w populacji występuje w Mieście Opolu (26,0%) oraz powiatach: nyskim, kędzierzyńsko-kozielskim oraz głubczyckim, a najmniejszy w powiatach: opolskim (21,7%) i strzeleckim (21,9%). Według prognozy GUS do 2050 r. w woj. opolskim:

- liczba ludności w wieku 65 lat i więcej wzrośnie do 269 tys., i stanowić będzie 36,1% mieszkańców;
- mediana wieku ludności (przeciętny wiek), wynosić będzie 56,1 lat (przy średniej w Polsce 52,5 lat);

⁵ Wypełnioną Ankietę dot. rozwoju usług społecznych (deinstytucjonalizacji) w gminach i powiatach w woj. opolskim, w wersji elektronicznej, przekazały do DPF/ROPS wszystkie samorządy powiatowe oraz ponad 90% samorządów gminnych. Ankiety wypełniano w okresie od 16.12.2022 r. do 17.01.2023 r.

⁶ Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2021 r. <https://ops.rops-opole.pl/wp-content/uploads/ocena-zasobow-pomocy-spoecznej/OZPS%202021.pdf>

→ liczba osób najstarszych (80 lat i więcej) wzrosła 2,5-krotnie, stanowiąc 12,2% ludności.⁷

Jednocześnie w województwie jest ponad 100 tys. osób z niepełnosprawnościami (głównie wśród osób starszych), co wraz z procesem starzenia się społeczeństwa będzie wpływało na funkcjonujący system zabezpieczenia społecznego, w tym systemy pomocy i integracji społecznej.

W związku z tym, mając na uwadze zmieniającą się strukturę demograficzną regionu i wynikające z tego potrzeby osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz innych osób w trudnej sytuacji życiowej, rekomenduje się systematyczne diagnozowanie ich potrzeb oraz zaplanowanie możliwych działań, obejmujących rozwój usług społecznych, odpowiadających sytuacji demograficznej poszczególnych obszarów województwa opolskiego.

II. Centrum Usług Społecznych (CUS)

Centra Usług Społecznych są ważnym elementem procesu deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych. Zostały pomyślane jako lokalne podmioty koordynujące usługi społeczne w gminach. Ich zadaniem jest integracja, rozwój i poszerzenie dostępności usług społecznych, tak by stanowiły one odpowiedź na konkretne potrzeby osób, rodzin i grup społecznych oraz ogółu mieszkańców.

Obecnie w woj. opolskim funkcjonuje jedno Centrum Usług Społecznych w Gogolinie. Natomiast gotowość do utworzenia Centrum zgłosiło 15 gmin. W związku z powyższym zakłada się, że w ramach wsparcia regionalnego ze środków unijnych na lata 2021-2027 do końca 2025 r. utworzone zostaną 3 CUS-y w regionie (będzie to 5% gmin w województwie; zgodnie z zapisami *Strategii Rozwoju Usług Społecznych* ich liczba do 2030 r. - nie później jednak niż do 2035 r. - ma obejmować 25% gmin woj. opolskiego). Rekomenduje się także stałą i bieżącą analizę miejsc i sposobów koordynacji usług realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego woj. opolskiego i dostosowanie ich działań do krajowych założeń procesu deinstytucjonalizacji.

III. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Celem wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, głównie chorych, starszych i z niepełnosprawnościami w miejscu ich zamieszkania, gmina organizuje usługi opiekuńcze, a także specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2021 r. pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych objęto 3 577 osób, w tym 554 osoby z zaburzeniami psychicznymi, korzystające ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze świadczone są w 86% (61) gmin w województwie, a specjalistyczne usługi opiekuńcze w 59% (42 gminach). Przy czym brak tego rodzaju wsparcia występuje przede wszystkim w gminach wiejskich, a w przypadku usług specjalistycznych także w części gmin miejsko-wiejskich. W podziale powiatowym usługi są realizowane we wszystkich powiatach: najwięcej osób objętych wsparciem jest w powiecie nyskim, a najmniej w powiecie namysłowskim.

Usługi opiekuńcze będą zyskiwały na znaczeniu zarówno ze względu na rosnące potrzeby osób starszych i potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, jaki i proces starzenia się społeczeństwa. Rekomenduje się kontynuowanie i rozwój świadczonych usług opiekuńczych w środowisku zamieszkania osób potrzebujących. Ponadto należy położyć nacisk na ich optymalne

⁷ Informacja o sytuacji osób starszych w Polsce w 2018 r., GUS, Warszawa, luty 2020 r., s. 13-15
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/osoby-starsze/osoby-starsze/sytuacja-osob-starszych-w-polsce-w-2018-roku,2,1.html>

dopasowanie do potrzeb osób korzystających (liczba godzin, częstotliwość), co ma istotne znaczenie dla ich jakości życia i prowadzenia gospodarstwa domowego.

IV. Mieszkalnictwo wspierające (mieszkania chronione, wspomagane, komunalne, najem socjalny)

Istotnym elementem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu jest rozwój różnych form mieszkalnictwa wspierającego. Zaspokojenie potrzeb w tym zakresie odbywa się najczęściej w ramach posiadanych przez gminę zasobów komunalnych, w tym poprzez najem socjalny oraz tworzenie (także przez powiat) mieszkań chronionych, jako formy systemu pomocy społecznej, przeznaczonych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (starszych, chorych, z niepełnosprawnościami). Wskazuje się przy tym, że ze względu na wieloletnią praktykę działań środowiskowych, w tym realizację projektów unijnych, mieszkania chronione winny być obecnie rozwijane jako mieszkania wspomagane z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających (w Polsce promowane jest także wsparcie mieszkaniowe osób z niepełnosprawnościami w formie centrów opiekuńczo-mieszkalnych, zapewniających lokale w ramach opieki całodobowej i dziennej; obecnie w woj. opolskim funkcjonuje jedno takie centrum w Walcach).

W 2020 r. gminy w woj. opolskim dysponowały 20,6 tys. mieszkaniami komunalnymi, w tym 16,2% (3 335) to lokale w najmie socjalnym. W zdecydowanej większości gmin (bez kilku gmin wiejskich) liczba oczekujących na mieszkanie komunalne, w tym w ramach najmu socjalnego, jest większa niż samych lokali. Przy czym w przypadku najmu socjalnego (dla osób o najniższych dochodach lub ich braku) najniższy stopień zaspokojenia potrzeb występuje w powiatach: kluczborskim, kędzierzyńsko-kozielskim, brzeskim i strzeleckim (głównie dotyczy stolic tych powiatów). Najmniej (151) jest mieszkań chronionych i wspomaganych o różnym typie przeznaczenia (dla starszych, chorych, z niepełnosprawnościami, wychowanków pieczy zastępczej). Wprawdzie w latach 2015-2020 liczba miejsc w mieszkaniach chronionych i wspomaganych zwiększyła się ponad 2-krotnie (ze 101 do 235 miejsc), a województwo ma najwyższy ich wskaźnik na 10 tys. ludności (2,41, w kraju 1,08), nadal w dwóch powiatach województwa brak jest takich mieszkań (głubczycki i namysłowski, a w pow. oleskim pierwsze 2 mieszkania chronione otwarto w 2022 r.). W pozostałych powiatach wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach chronionych i wspomaganych (na 10 tys. ludności) waha się od 8,1 (pow. strzelecki) do 0,6 (pow. opolski).

Oznacza to konieczność zwiększenia liczby mieszkań, zwłaszcza wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do potrzeb osób i rodzin wymagających pomocy, szczególnie osób starszych i z niepełnosprawnościami, w tym w gminach i powiatach, w których nie funkcjonują takie mieszkania (co jest szczególnie istotne w kontekście ograniczania liczby osób kierowanych do jednostek całodobowej opieki, tj. głównie domów pomocy społecznej).

V. Dzienne formy wsparcia

Istotnym warunkiem pomyślnego starzenia coraz liczniejszej grupy osób starszych w populacji regionu są wszelkie inicjatywy przeciwdziałające ich marginalizacji, poczuciu osamotnienia i bierności życiowej. Na utrzymanie dobrego stanu zdrowia, w tym sprawności fizycznej, umysłowej i społecznej seniorów, wpływają różne formy aktywizacji oferowane przez domy dziennego pobytu i kluby seniora.

Domy dziennego pobytu organizowane są przez samorząd terytorialny (głównie gminy), a kluby seniora przez samorząd gminny, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, a także inne

lokalne instytucje, co umożliwia ich finansowanie z różnych źródeł.

W 2021 r. w woj. opolskim funkcjonowało 96 placówek wsparcia dziennego dla osób starszych, w tym z niepełnosprawnościami (24 dzienne domy pomocy i 72 kluby seniora), na 4 140 miejsc. Wprawdzie ta forma usług systematycznie rozwija się, to nadal ich nasycenie w województwie jest niewystarczające. W trzech powiatach (kluczborskim, oleskim i strzeleckim) brak jest domów dziennego pobytu, a kluby seniora są w większości w ośrodkach miejskich (w małych miejscowościach wiejskich jest 20 klubów utworzonych ze środków unijnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa Opolskiego).

Ze względu na sukcesywnie zwiększającą się grupę osób starszych rekomenduje się kontynuowanie realizacji usług kierowanych do osób starszych i z niepełnosprawnościami w ramach domów dziennego pobytu i klubów seniora (wspieranie już istniejących i powstawanie nowych). Istotne jest także utrzymywanie już realizowanych i sprawdzonych działań kierowanych przez samorząd terytorialny do osób starszych, obejmujących m. in. udział w spotkaniach i wyjazdach integracyjno-krajoznawczych czy terapii zajęciowej w miejscu ich pobytu (a w razie konieczności zapewnienie dowozu do placówki lub w inne miejsce dla osób tego potrzebujących).

VI. Usługi asystenckie i wspomagające osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów

Usługi asystenckie

Usługi asystenckie są jedną z podstawowych form wsparcia osób potrzebujących, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami, stwarzając im przy pomocy innej osoby możliwość uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności i integrację społeczną. Usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami (oraz ich rodzin), świadczone są przez asystentów, którzy wspierają ich w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego. Gminy i powiaty realizując tę usługę posiłkują się najczęściej środkami zewnętrznymi (program *Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej*) oraz korzystając ze wsparcia w ramach realizacji różnych projektów finansowanych ze środków unijnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa Opolskiego.

W 2022 r. pomoc na zatrudnienie asystenta osoby z niepełnosprawnością otrzymały 3 powiaty woj. opolskiego (nyski, prudnicki i krapkowicki) oraz 28 gmin – głównie miejskich i miejsko wiejskich (Biała, Zdzeszowice, Bierawa, Brzeg, Ozimek, Gorzów Śląski, Komprachcice, Paczków, Lubsza, Kluczbork, Baborów, Dobrzeń Wielki, Lasowice Wielkie, Branice, Głubczyce, Opole, Kędzierzyn-Koźle, Wołczyn, Tułowice, Lewin Brzeski, Zawadzkie, Turawa, Domaszowice, Murów, Prószków, Nysa, Prudnik, Niemodlin). Jednocześnie w ramach dotychczasowych działań projektowych SWO objęto usługami opiekuńczymi 48 osób.

Oznacza to, że usługi asystenckie są świadczone jedynie w części województwa, obejmując wsparciem ograniczoną grupę osób potrzebujących. Rekomenduje się kontynuowanie i rozwój tej formy wsparcia, szczególnie na obszarach województwa, gdzie taka usługa nie jest zapewniona. Należy zachęcać gminy do uruchomienia usługi asystenckiej osoby z niepełnosprawnością wraz z zapewnieniem możliwości jego wyboru, czasu i formy wsparcia, uwzględniającą podmiotowość i potrzeby osoby z niepełnosprawnością.

Opieka wytchnieniowa

Opieka wytchnieniowa to forma wsparcia nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekuna faktycznego (najczęściej członka rodziny), w związku ze zdarzeniem losowym, potrzebą załatwienia codziennych spraw lub odpoczynku opiekuna. Obejmuje także wsparcie samego opiekuna, w szczególności w postaci poradnictwa specjalistycznego, edukacji, grup samopomocowych. Jest szczególnie ważna w przypadku wsparcia opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami oraz osób dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Jest czasową usługą opiekuńczą w miejscu jej zamieszkania lub w formie całodobowego lub dziennego pobytu.

W 2022 r. usługa była realizowana w ramach wsparcia zewnętrznego (program *Opieka wytchnieniowa*) przez powiat prudnicki oraz 30 gmin z województwa opolskiego (Kluczbork, Komprachcice, Opole, Turawa, Wołczyn, Zawadzkie, Bierawa, Dobrodzień, Dobrzeń Wielki, Praszka, Brzeg, Cisek, Głubczyce, Baborów, Tułowice, Biała, Głogówek, Kędzierzyn-Koźle, Domaszowice, Świerczów, Popielów, Nysa, Reńska Wieś, Kietrz, Prudnik, Strzelce Opolskie, Pawłowiczki, Byczyna, Lewin Brzeski, Wilków).

Rekomenduje się propagowanie opieki wytchnieniowej jako ważnego wsparcia opiekunów osób z niepełnosprawnościami, wprowadzenie możliwości wyboru rodzaju formy opieki wytchnieniowej oraz rozwój placówek i miejsc pobytu krótkoterminowego wraz ze wsparciem psychologicznym i doradczym.

Usługi sąsiedzkie

Samopomoc sąsiedzka, w tym usługowa, realizowana jest obecnie w ramach wolontariatu i doraźnych działań projektowych. Zależy od więzi społecznych istniejących w środowisku lokalnym. Wpływa na zachowanie lepszego dobrostanu życiowego osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wydłużając jej aktywność i poczucie funkcjonowania w lokalnej społeczności. Rozwój wsparcia sąsiedzkiego jest korzystny dla osoby korzystającej z pomocy i świadczonych dla niej usług oraz ma wymiar ekonomiczny, gdyż jest duża tańsza i bardziej akceptowalna niż instytucjonalne formy wsparcia.

W ramach dotychczasowych działań Samorządu Województwa Opolskiego sąsiedzkimi usługami opiekuńczymi objęto 63 osoby w 28 miastach i miejscowościach województwa (Ochodze, Nowa Kuźnia, Nysa, Nowy Browiniec, Gostomia, Zakrzów, Brożec, Polska Cerekiew, Chrzastowice, Daniec, Suchy Bór, Kamień Śląski, Opole, Bierdzany, Kolanowice, Świerczów, Chocianowice, Laskowice, Bogacica, Kujakowice Górne, Kujakowice Dolne, Olesno, Większyce, Turawa, Dąbrowice, Dębska Kuźnia, Nakło, Walce).

Rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do wsparcia osób, świadczących sąsiedzkie usługi opiekuńcze i rozwój tej formy wsparcia, w tym poprzez pomoc szkoleniową, zaopatrzenie w środki ochrony indywidualnej, a nawet zabezpieczenie wynagrodzenia. Ponadto zaleca się promocję i propagowanie usług sąsiedzkich oraz zapewnienie możliwości ich finansowania.

Usługi dowozu dla osób o ograniczonej mobilności (*door-to-door*)

Forma wsparcia polegająca na zindywidualizowanej pomocy transportowej przeznaczonej dla osób o ograniczonej mobilności m. in. w celu zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych (np. dostępu do usług zdrowotnych). Obecnie w województwie z tej usługi korzysta ok. 400 osób z gmin Turawa i Łubniany (w ramach projektu PFRON *Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych*).

W celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu koniecznym jest rozwój tej usługi i rozszerzenie katalogu innych usług świadczonych w jej ramach, by lepiej zabezpieczyć funkcjonowanie osoby w swoim środowisku zamieszkania. Zaleca się rozwój usługi door-to-door, obejmującej świadczenie bezpośredniej pomocy w przemieszczaniu się osoby potrzebującej oraz innych dostosowanych do jej potrzeb usług.

Marszałkowski Kurier Społeczny (MKS)

Usługa *Marszałkowskiego Kuriera Społecznego* (MKS) była odpowiedzią na zagrożenie epidemiczne spowodowane pandemią COVID-19 i miała związek z potrzebą zabezpieczenia świadczenia usług społecznych dla osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagały opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Usługa finansowana była ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Polskiego na lata 2014-2020 (RPO WO 2014-2020).

Z usługi wspierającej MKS korzystały głównie osoby starsze, chore i z niepełnosprawnościami. Usługa obejmowała w szczególności sprawienie zakupów, dowóz artykułów spożywczych i leków, dostarczenie gotowych, ciepłych posiłków (obiad), doraźną pomoc wg potrzeb – na podstawie indywidualnych uzgodnień między kurierem i osobą wspieraną.

Usługi MKS realizowane były w województwie od kwietnia 2020 r. do grudnia 2022 r. w ramach trzech edycji. W pierwszej edycji usługę świadczyło 90, w drugiej 73, a w trzeciej 100 kurierów. Łącznie wsparcie udzielane było w 53 gminach dla około 4 000 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Z uwagi na nadal zgłaszane przez gminy duże zapotrzebowanie na tę formę wsparcia osób potrzebujących, szczególnie zamieszkałych na terenach oddalonych od instytucji pomocowych, rekomenduje się kontynuowanie realizacji w województwie usługi *Marszałkowskiego Kuriera Społecznego*.

Teleopieka

Teleopieka to usługa dająca możliwość całodobowego wezwania pomocy poprzez system przyzywowo-alarmowy (np. opaskę na rękę) w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub dla zapewnienia bezpieczeństwa (np. nagłe zasłabnięcie, upadek), kierowana do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, głównie starszych i samotnych.

W ramach środków unijnych RPO WO 2014-2020 z usług *teleopieki* skorzystało dotychczas 129 osób w gminach: Kędzierzyn-Koźle, Pokój i Kluczbork oraz w powiecie krapkowskim.

Wraz z rozwojem technologicznym i korzyściami społecznymi, świadomość korzystania z rozwiązań *teleopieki* w Polsce stopniowo rośnie. Barrierami w jej upowszechnianiu są m. in. nieufność osób starszych przed nowymi technologiami związana np. z utratą prywatności, koniecznością uczenia się obsługi nowych urządzeń lub lękiem przed inwigilacją swojego życia. Stąd, przed wprowadzeniem bardziej powszechnego i jednolitego systemu *teleopieki*, rekomenduje się przeprowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych, które przybliżą potencjalnym odbiorcom zalety korzystania z usług *teleopieki*. Takie działania mogą realizować organizacje pozarządowe lub przedsiębiorstwa, we współpracy z władzami samorządowymi, dla zapewnienia legitymizacji technologii w oczach potencjalnych użytkowników. Zaleca się także, by w ramach rozwoju usług *teleopieki* szczególnie brać

pod uwagę mieszkańców mieszkań chronionych/wspomaganych o szczególnych potrzebach, wynikających z wieku, choroby i niepełnosprawności.

Wolontariat

Wachlarz pomocy i usług świadczonych przez wolontariuszy jest bardzo szeroki. Wolontariuszem może zostać każda osoba, chcąc poświęcić swój czas i posiadane umiejętności dla innych. Wsparcie oferowane przez wolontariusza może obejmować pomoc wpisującą się w proces rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji, tj. usługi sąsiedzkie, opiekuńcze, opiekę wychowawczą, usługi asystenckie, usługi „złotej rączki” itp.

W związku z tym, jednym ze sposobów na wykorzystanie potencjału pomocowego wolontariuszy może być np. utworzenie banku danych usług wolontariackich wraz kategoriami wsparcia, tj. grupą adresatów pomocy i zakresem świadczenia usług wolontariackich. Ponadto pomocnym w rozwoju i realizacji usług społecznych w środowisku lokalnym jest propagowanie wolontariatu senioralnego i sąsiedzkiego jako profilaktyki wykluczenia społecznego osób starszych, w tym samotnych i chorych.

VII. Placówki całodobowej opieki a proces deinstytucjonalizacji

Województwo opolskie utrzymuje od wielu lat najwyższy w Polsce wskaźnik liczby miejsc w domach pomocy społecznej na 10 tys. ludności (w 2021 r. – 32, w kraju – 21 miejsc). Mimo tego średni czas oczekiwania na umieszczenie w placówce waha się od kilku tygodni do 2 lat (w zależności od typu domu, najdłużej czeka się na umieszczenie w domach dla osób z zaburzeniami psychicznymi). W domach pomocy społecznej przebywają osoby, w tym o niskich dochodach, wymagające specjalistycznej, całodobowej opieki, umieszczone w takiej instytucji na podstawie decyzji ośrodka pomocy społecznej. Oznacza to, że nawet dla grupy osób najbardziej potrzebujących liczba miejsc w publicznych placówkach całodobowej opieki jest daleka od zaspokojenia potrzeb (średni stopień zaspokojenia potrzeb wśród klientów pomocy społecznej na tego typu całodobową opiekę wynosi 67%). Wprawdzie liczba klientów pomocy społecznej corocznie zmniejsza się, jednak ze względu na zmiany demograficzne i spadek liczby urodzeń, zmienia się struktura korzystających z pomocy społecznej. Zwiększa się udział emerytów i rencistów, w tym samotnie gospodarujących, a istotnie spada liczba rodzin z dziećmi i rodzin niepełnych, objętych pomocą społeczną (w 2010 r. rodziny z dziećmi i niepełne stanowiły 53% objętych pomocą, a w 2021 r. – 30%, natomiast rodziny emerytów i rencistów w 2010 r. stanowiły 22% korzystających ze wsparcia, a w 2021 r. – 29%).

W konsekwencji, celem zabezpieczenia obecnych potrzeb oraz przyszłego niwelowania liczby osób kierowanych do publicznych placówek całodobowych, koniecznym jest rozwój usług polegających na wsparciu opiekunów osób wymagających intensywnej opieki oraz chorych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Sprzyjać temu będzie m. in.

- rozwój stacjonarnej opieki krótkoterminowej (opieka wychowawcza), prowadzonej m. in. przez domy pomocy społecznej;
- realizacja przez placówki całodobowej opieki świadczenia usług w środowisku lokalnym, które dotychczas oferowane były tylko mieszkańcom placówki;
- wspieranie zindywidualizowanymi usługami środowiskowymi osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, chcących pozostać w swoim miejscu zamieszkania;

— rozwój rodzinnych domów pomocy.

Zwiększony udział usług środowiskowych, realizowanych przez m. in. placówki opieki długoterminowej, ma też umożliwić powrót do społeczności lokalnej przynajmniej części osób dotychczas przebywających w instytucjach całodobowych (w przypadku stwierdzenia możliwości ich powrotu do środowiska np. poprzez badania okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca).

Zgodnie z zapisami *Strategii Rozwoju Usług Społecznych. Polityka publiczna do 2030 r. (z perspektywą do 2035)* w działania zmierzające do rozwoju usług w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej mają być stopniowo angażowane placówki całodobowej opieki. Wskazuje się, że do 2035 r. 40% jednostek typu domy pomocy społecznej w kraju winno przekształcić się w placówki realizujące kompleksowe usługi stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową. Oznacza to, że mają one równoległe świadczyć usługi środowiskowe przy ograniczeniu do niezbędnego minimum wsparcia stacjonarnego (co będzie wymagało licznych działań wspierających to przekształcenie, np. w zakresie rozwoju kwalifikacji pracowników).

VIII. Podmioty ekonomii społecznej jako dostarczyciele usług społecznych

Podmioty ekonomii społecznej - obok gmin i powiatów, pełnią kluczową rolę w dostarczaniu i realizacji usług w środowisku. Wśród licznych atutów, wynikających ze znajomości środowisk, którymi się zajmują, mają często lepsze rozpoznanie lokalnych potrzeb oraz mogą szybciej udzielić pomocy. Jednocześnie część zleconych usług mogą wykonywać w cenach korzystniejszych i lepszych jakościowo niż podmioty komercyjne, a występując w podwójnej roli: dostarczyciela usług społecznych oraz podmiotu reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem, są w stanie bardziej angażować społeczność lokalną.

Wśród podmiotów ekonomii społecznej o dużym potencjale w zakresie rozwoju usług społecznych należy wymienić: podmioty o statusie przedsiębiorstw społecznych (w tym spółdzielnie socjalne), spółdzielnie inwalidów i niewidomych, spółdzielnie pracy, zakłady pracy chronionej oraz jednostki reintegracji społeczno-zawodowej, aktywizujące osoby z niepełnosprawnościami (ZAZ, WTZ) oraz osoby wykluczone społecznie (KIS, CIS), a także wszelkie organizacje pozarządowe działające nie dla zysku (non profit), czyli zdecydowana większość stowarzyszeń i fundacji w województwie (choć jedynie część z nich prowadzi działania wpisujące się w obszar pomocy i integracji społecznej).

W 2022 r. ogółem funkcjonowało w woj. opolskim 3 696 podmiotów zaliczanych do ekonomii społecznej: 47 przedsiębiorstw społecznych (29 spółdzielni socjalnych, 8 stowarzyszeń, 4 fundacje oraz 6 spółek non profit o statusie przedsiębiorstwa społecznego), 35 podmiotów reintegracyjnych (10 klubów integracji społecznej, 5 centrów integracji społecznej, 5 zakładów aktywności zawodowej i 15 warsztatów terapii zajęciowej), a także 433 fundacji i 2 981 stowarzyszeń oraz 200 innych organizacji pozarządowych i kościelnych (spółdzielnie: pracy, inwalidów i niewidomych, zakłady pracy chronionej, Koła gospodyń wiejskich i np. Caritas).

Spośród nich usługi społeczne, w rozumieniu współczesnych wyzwań i potrzeb oraz procesu deinstytucjonalizacji, np. w zakresie usług opiekuńczych bezpośrednio kierowanych do osób starszych lub z niepełnosprawnościami, świadczą nieliczne (głównie są to organizacje pozarządowe, prowadzące jednostki reintegracji społeczno-zawodowej – warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej, oraz część podmiotów sprofilowanych jako opiekuńczo-wspomagających).

Zatem istotnym wyzwaniem jest stworzenie warunków, które umożliwią silniejsze włączenie tych podmiotów jako dostarczcicieli usług społecznych, by mogły skutecznie odpowiadać na potrzeby

swoich świadczeniobiorców i mieszkańców społeczności lokalnej, przy jednoczesnym wzmocnieniu ich pozycji jako ważnych lokalnych i ponadlokalnych podmiotów przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, przyczyniających się m.in. do tworzenia nowych miejsc pracy w środowisku lokalnym.

W grudniu 2022 r. wysłano do wszystkich samorządów: gminnych i powiatowych w woj. opolskim, ankietę dot. rozwoju usług społecznych (i deinstytucjonalizacji), celem rozpoznania ich najważniejszych potrzeb w tym zakresie, wg głównych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym:

- osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- osób z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym,
- osób w kryzysie bezdomności,
- rodzin z dziećmi i w kryzysie,
- oraz imigrantów (szczególnie osób przybyłych do Polski w wyniku działań wojennych).

Z przekazanych odpowiedzi wynika, że gminy i powiaty za najważniejsze usługi, które winny być realizowane i rozwijane dla osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wymieniają: usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby, usługi asystenckie i wspomagające (np. w ramach *Marszałkowskiego kuriera społecznego*), usługi asystentury osobistej (głównie dla osób z niepełnosprawnościami), usługi rehabilitacyjne oraz usługi w ramach mieszkalnictwa, w tym wspomaganego, z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osoby zamieszkującej. W dalszej kolejności wymieniano potrzeby: rozwoju opieki wytchnieniowej jako wsparcia opiekunów osób zależnych, tworzenia warunków do godnego i samodzielnego życia osób ze specjalnymi potrzebami w swoim otoczeniu (np. poprzez likwidację barier architektonicznych, przeciwdziałanie stygmatyzacji, wspieranie metod komunikacji alternatywnej, aktywne włączanie w życie lokalnej społeczności), rozwoju usług w ramach dziennych form wsparcia (klubów seniora, dziennych domów pomocy, klubów samopomocy itp.) oraz usług dowozu (door-to-door, w celu zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych, związanych np. transportem osoby do lekarza), a także rozwijania innych, alternatywnych form wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym usługi sąsiedzkie i teleopieki). Wskazywano także na konieczność realizacji innych działań służących wsparciu osób starszych, z niepełnosprawnościami i potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zaznaczając potrzebę m. in. promowania i rozwoju idei oraz treningów „niezależnego życia”, w tym usług wspierających (np. łączących wsparcie opiekunów formalnych i nieformalnych w środowisku zamieszkania, przeciwdziałających wykluczeniu np. cyfrowemu, trening umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego), wzmacniania kompetencji i umiejętności opiekunów tych grup społecznych, poprzez poradnictwo specjalistyczne i rozwój umiejętności praktycznych (np. finansowych). Zwracano uwagę na potrzebę wykorzystania potencjału tkwiącego w podmiotach ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwach społecznych jako dostarczycieli usług społecznych (np. usług opiekuńczych lub jako pracodawców dla osób z niepełnosprawnościami) oraz rozwoju wolontariatu.

1.2. Założenia dotyczące rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Cel strategiczny: Stworzenie skutecznego i trwałego systemu usług społecznych w formie zdeinstytucjonalizowanej dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Fundamentalnym założeniem procesu deinstytucjonalizacji w obszarze wsparcia osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu jest rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Zmiany zachodzące w strukturze społecznej województwa opolskiego, w tym zwłaszcza starzenie się społeczeństwa, powoduje zwiększenie zapotrzebowania na usługi społeczne oraz ich bardziej efektywną i skuteczną realizację. Niezbędne jest wsparcie ściśle skoncentrowane na potrzebach osób, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i preferencjami, tak aby osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i inne potrzebujące wsparcia, przy zapewnieniu niezbędnych usług wspierających, mogły pozostać jak najdłużej w miejscu swojego zamieszkania.

1.3. Działania przewidziane planem na lata 2023-2025

1.3.1 Stworzenie warunków do powstania i funkcjonowania centrów usług społecznych oraz realizowanych w nich usług.

- A. Wsparcie gmin, w których funkcjonują centra usług społecznych lub zamierzają utworzyć CUS (szkolenia wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych, doradztwo w zakresie tworzenia i funkcjonowania CUS).
- B. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie centrów usług społecznych na potrzeby realizacji usług społecznych (dostosowanie lokali do potrzeb realizacji usług w ramach CUS).
- C. Rozwój usług społecznych oferowanych w CUS (szkolenia kadry, finansowanie usług społecznych i koniecznego wyposażenia do ich realizacji).

1.3.2 Stworzenie warunków do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji poprzez koordynację tego procesu na poziomie regionalnym (szkolenia dla pracowników ROPS jako koordynatorów procesu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w regionie, świadczących wsparcie dla gmin) oraz lokalnym (szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników służb społecznych).

1.3.3 Wzmocnienie i rozwój usług dla osób i rodzin, sprawujących opiekę nad osobą starszą, z niepełnosprawnością oraz osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

- A. Szkolenia podnoszące kwalifikacje i umiejętności społeczne osób pełniących opiekę nad osobą starszą, z niepełnosprawnością oraz osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, na potrzeby realizacji usług społecznych w środowisku lokalnym.
- B. Zwiększenie dostępności do wsparcia psychologicznego, opieki wytchnieniowej oraz możliwości wyboru jej formy, a także innych form wsparcia dostosowanych do potrzeb opiekunów sprawujących opiekę nad osobami i rodzinami, w tym domowych usług z elementami opieki pielęgniarstwa

1.3.4 Wzmocnienie i rozwój usług dla osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

- A. Zwiększenie dostępu do dobrej jakości, spersonalizowanych, nowoczesnych usług opiekuńczych, asystenckich i rehabilitacyjnych, świadczonych w środowisku lokalnym, w rodzinnych domach pomocy, dziennych domach pobytu oraz w ośrodkach wsparcia i gospodarstwach opiekuńczych, w których liczba miejsc pobytu całodobowego nie jest większa niż 8.
- B. Upowszechnienie dostępu do usługi dowozu osób o ograniczonej mobilności (*door-to-door*) oraz innych usług wspomagających (w tym dowozu artykułów spożywczych, leków itp.).
- C. Poprawa dostępu do usług społecznych i zdrowotnych poprzez wdrożenie usługi teleopieki/telemedycyny.

- D. Poprawa dostępności architektonicznej dla osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz innych osób o szczególnych potrzebach.
 - E. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji placówek całodobowych, długoterminowej opieki w formie wsparcia dziennego, środowiskowego, w tym rozwój stacjonarnej opieki krótkoterminowej (wytchnieniowej).
 - F. Rozwój innych usług zapobiegających umieszczeniu osób w placówkach całodobowych (w tym np. usprawnień w adaptacji mieszkań).
 - G. Wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych (z wykorzystaniem usług opiekuńczych, mieszkalnictwa wspomagane, asystentury osobistej i innych usług i form wsparcia).
 - H. Rozwój usług w ramach dziennych form pobytu i wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi (typu środowiskowego domu samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywności zawodowej).
- 1.3.5 Inwestycje infrastrukturalne, w tym w mieszkalnictwo wspomagane z koszykiem usług dla osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- A. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie mieszkań wspomaganych / chronionych połączone z usługami społecznymi dostosowanymi do indywidualnych potrzeb ich mieszkańców.
 - B. Rozwój inwestycji w infrastrukturę i wyposażenie podmiotów świadczących zdeinstytucjonalizowane usługi społeczne (np. dzienne domy pomocy społecznej, dzienne domy pobytu, rodzinne domy pomocy).
 - C. Inwestycje w infrastrukturę społeczną powiązaną z procesem integracji społeczno-zawodowej, w tym m.in. WTZ oraz ZAZ.
- 1.3.6 Budowanie i wykorzystanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej na rzecz realizacji usług społecznych.
- A. Diagnoza potencjału lokalnych podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców usług społecznych.
 - B. Przygotowanie działań na rzecz budowania potencjału podmiotów ekonomii społecznej i włączenia ich w lokalny rynek usług społecznych.

1.4. Rekomendacje

- Stała i bieżąca analiza miejsc i sposobów koordynacji usług realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego woj. opolskiego i dostosowanie ich działań do krajowych założeń procesu deinstytucjonalizacji.
- Kontynuowanie i rozwój kompleksowych usług, zawierających zarówno komponent zdrowotny jak i społeczny, świadczonych w środowisku zamieszkania osób potrzebujących, ze szczególnym naciskiem na ich optymalne dopasowanie do potrzeb tych osób (rodzaj usługi, liczba godzin, częstotliwość).
- Zwiększenie liczby mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do potrzeb osób i rodzin wymagających pomocy, szczególnie osób starszych i z niepełnosprawnościami, w tym w gminach i powiatach, w których nie funkcjonują takie mieszkania;
- Kontynuowanie i rozwój usług asystenckich, szczególnie na obszarach województwa, gdzie taka usługa nie jest zapewniona i zachęcanie gmin do uruchomienia usługi asystenckiej osoby z niepełnosprawnością wraz z zapewnieniem możliwości jego wyboru, czasu i formy wsparcia, uwzględniającą podmiotowość i potrzeby osoby z niepełnosprawnością.
- Wykorzystanie potencjału pomocowego wolontariuszy poprzez np. utworzenie banku danych usług wolontariackich wraz z kategoriami wsparcia, tj. grupą adresatów pomocy i zakresem

świadczenia usług wolontariackich.

- Stworzenie warunków, które umożliwią silniejsze włączenie podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców usług społecznych, tak aby mogły skutecznie odpowiadać na potrzeby swoich świadczeniobiorców i mieszkańców społeczności lokalnej.
- Wdrożenie pilotażowego modelu opieki domowej, przeznaczonego dla osób starszych z pogłębiającą się niepełnosprawnością, zamieszkujących w szczególności tereny wiejskie⁸ lub innego modelu wypracowanego w ramach POWER 2014-2021.

KARTA OBSZARU 2: Rodzina i dzieci, w tym w kryzysie

2.1. Opis obszaru interwencji

I. Sytuacja demograficzna – struktura rodzin

Rodzina jest naturalnym środowiskiem życia i rozwoju człowieka. Pomimo wielu zmian społeczno-politycznych oraz ekonomicznych w ostatnich dziesięcioleciach rodzina nadal pozostaje podstawową komórką życia społecznego, a szczęście rodzinne uważane jest za jedną z najważniejszych wartości życiowych wielu Polaków. Jednak model dotychczasowej rodziny ulega istotnym zmianom. Opóźnia się wiek zawierania małżeństw, wzrasta liczba rozwodów i separacji, a także decyzji o życiu w pojedynkę. Coraz częstszym zjawiskiem są alternatywne formy życia rodzinnego i małżeńskiego – w tym głównie związki partnerskie, rodziny niepełne, samotni rodzice wychowujący dzieci oraz rodziny zrekonstruowane (tzw. patchworkowe).

Wg Narodowego Spisu Powszechnego 2011 (obecnie brak jeszcze danych z NSP 2021) w Polsce było 8 153,2 tys. rodzin, natomiast w województwie opolskim – 285,9 tys. Najczęstszym typem rodziny pozostaje małżeństwo z dziećmi. W 2011 r. w woj. opolskim takich rodzin było 111,5 tys., a związków partnerskich z dziećmi 3,9 tys. Znaczna jest liczba rodzin niepełnych 2 502,9 tys., w tym 65,8 tys. w woj. opolskim.

Na zmieniającą się strukturę rodzin wpływ mają zmiany demograficzne. W 2021 r. woj. opolskie liczyło 948 tys. ludności, tj. 6,3% (62 tys.) mniej niż 2012 r. Jednocześnie zmniejsza się liczba urodzeń, a wzrasta liczba zgonów (w 2021 r. urodziło się 7,2 tys. dzieci, a zmarło 13,1 tys. osób), co wpływa na depopulację regionu i starzenie się społeczeństwa. Wskazuje się, że w najbliższych latach liczba ludności regionu nadal będzie spadać (do ok. 900 tys. w 2030 r.), a przyrost naturalny będzie nadal ujemny (w 2030 r. zakłada się 5,6 tys. urodzeń i 10,1 tys. zgonów). Zwiększać się będzie liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60/65+), a zmniejszać liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym. W konsekwencji wzrosną potrzeby osób w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami, przybywać będzie jednoosobowych gospodarstw domowych, co będzie wymagało rozwoju usług społecznych kierowanych do tych grup ludności. Jednocześnie nadal wsparcia będą wymagać osoby i rodziny z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją, w tym mające problemy opiekuńczo-wychowawcze i wymagające pomocy z powodu przemocy.

II. Interwencja kryzysowa

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie oraz zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej

⁸ Skalowanie innowacji społecznej „Opieka domowa na terenach wiejskich”.

niewydolności psychospołecznej. Interwencja kryzysowa obejmuje osoby i rodziny, bez względu na posiadany dochód, poprzez udzielenie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

W 2021 r. w woj. opolskim 3 009 rodzin (6 276 osób w rodzinach) zostało objętych interwencją kryzysową. Na terenie województwa funkcjonuje 7 ośrodków interwencji kryzysowej, w tym tylko 3 dysponują miejscami interwencyjnymi (łącznie jest ich 15, z których w 2021 r. skorzystały 52 osoby). Ośrodki znajdują się w Opolu i 6 powiatach: opolskim, kluczborskim, krapkowickim, namysłowskim, nyskim i prudnickim. Pomimo ustawowego obowiązku w 5 pozostałych powiatach nadal brak jest ośrodków interwencji kryzysowej. Natomiast w części gmin i powiatów są punkty interwencji kryzysowej, choć funkcjonowanie ich odbywa się bez umocowania w ustawie o pomocy społecznej.

W związku z powyższym rekomenduje się rozwój usług interwencji kryzysowej, szczególnie w powiatach bez ośrodków interwencji kryzysowej, z uwagi na konieczność zwiększenia oferty i dostępności do tego rodzaju wsparcia na całym obszarze woj. opolskiego.

III. Usługi wspierające rodzinę w kryzysie oraz dzieci i młodzież w środowisku

Wspieranie rodziny, przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci, opiera się na udzielaniu wsparcia w przywracaniu zdolności do pełnienia przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zwiększanie dostępu do różnorodnych usług społecznych wpływa na ograniczanie występujących deficytów i dysfunkcji oraz przeciwdziałania ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu swoich funkcji przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, zaleconą przez lekarza opiekę higieniczną, pielęgnację oraz - w miarę możliwości - zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dzieci z rozpoznanym autyzmem).

W 2021 r. w woj. opolskim pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych objęto 3 577 osoby, w tym 554 osoby z zaburzeniami psychicznymi (specjalistyczne usługi opiekuńcze) i 55 osób w ramach projektów RPO WO 2014-2020.

Rekomenduje się wzmocnienie i rozwój różnych form usług opiekuńczych w woj. opolskim, w tym wprowadzanie usług dostosowanych do potrzeb osób i rodzin w kryzysie.

Asystent rodziny

Wsparcie rodzin w kryzysie udzielane jest także przez asystenta rodziny, którego zadaniem jest pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, służącego wychowaniu dzieci. Asystent wspiera starania zmierzające do zażegnania kryzysu w rodzinie, w tym niedopuszczania do oddzielenia dzieci od rodziny biologicznej. W przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną, asystenci współpracują z rodzicami na rzecz jego powrotu.

W 2021 r. liczba zatrudnionych asystentów rodziny w województwie wyniosła 94. Asystenci zatrudnieni byli w 70 gminach woj. opolskiego. Na 94 asystentów rodziny 21 zatrudniono w latach 2016-2021 w ramach regionalnych funduszy europejskich. Od 2012 r., tj. od początku działania systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej - liczba asystentów rodziny wzrosła prawie 3-krotnie (ich liczba w ostatnich 3 latach waha się w granicach 99-89).

W 2021 r. asystenci rodziny mieli pod opieką 1 131 rodzin (na 1 asystenta przypadało średnio 12 rodzin), co oznacza, że od 2012 r. liczba rodzin korzystających z pracy asystentów rodziny wzrosła prawie 4-krotnie.

Rekomenduje się rozwój asystentury rodzinnej, w tym wsparcie szkoleniowe asystentów rodziny m. in. z zakresu psychologii, pedagogiki, pracy socjalnej.

Placówki wsparcia dziennego

W ramach pomocy rodzinie, w tym rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, działają placówki wsparcia dziennego, obejmując opieką i wychowaniem dzieci w czasie pozalekcyjnym. Pełnią funkcje opiekuńcze, wspierają rodziców w wychowaniu dzieci, prowadzą zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami zachowania, niosą pomoc specjalistyczną dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Są wśród nich placówki w formie pracy podwórkowej, działające w bezpośrednim kontakcie z dziećmi w ich środowisku.

W 2022 r. liczba placówek wsparcia dziennego wyniosła 42. Wśród nich (na ogółem 946 miejsc) było: 10 placówek opiekuńczych, 12 specjalistycznych (w tym opiekuńczo-specjalistycznych) oraz 20 w formie pracy podwórkowej (przy czym 16 placówek wsparcia dziennego na 227 miejsc utworzono z wykorzystaniem regionalnych środków unijnych, tworząc w większości w placówki w formie pracy podwórkowej).

Rekomenduje się wspieranie tworzenia i rozwoju placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, szczególnie w formie pracy podwórkowej i w miejscach o szczególnym zapotrzebowaniu oraz występowaniu rodzin w kryzysie.

IV. Rodzinna piecza zastępcza

Zadaniem pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) jest zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom z rodzin, niemogących takiej opieki i wychowania sprawować. Piecza zastępcza ma zapewnić dziecku bezpieczne środowisko, respektujące jego prawa, w tym powrotu do rodziny, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień oraz pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

W 2021 r. liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej wynosiła 1 013, z tego funkcjonowało: 635 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, 306 rodzin niezawodowych, 49 rodzin zastępczych zawodowych (37 „zwykłych” zawodowych, 8 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i 4 rodziny specjalistyczne, wychowujące dzieci z niepełnosprawnościami) oraz 23 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 152 dzieci. Rodzinne domy dziecka (od 3 do 8 wychowanków) to obecnie jedna z najbardziej pożądaných i najlepszych form zdeinstytucjonalizowanej pieczy zastępczej.

W woj. opolskim w 2021 r. opiekę nad rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka sprawowało 46 koordynatorów pieczy zastępczej (w tym 3 było zatrudnionych z regionalnych środków europejskich). Koordynatorzy pracowali z 697 rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka (średnio 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka na 1 koordynatora).

Należy nadal rozwijać i wspierać pieczę zastępczą, w szczególności poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, właściwe standardy świadczonej pomocy oraz taki poziom współpracy między podmiotami udzielającymi dziecku wsparcia, który – jeśli jest to możliwe – pozwoli na przywrócenie dziecka jego rodzinie lub też umożliwi mu funkcjonowanie we właściwy sposób w ramach rodziny zastępczej. Ponadto rekomenduje się propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze oraz warsztaty dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich rodzin, a także szkolenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Należy także wspierać już funkcjonujące rodziny zastępcze poprzez tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu rodziny zastępczej np. przez wsparcie wytchnieniowe, realne możliwości korzystania z urlopów i tworzenie tzw. rodzin zaprzyjaźnionych pochodzących z bezpośredniego otoczenia rodziny.

V. Mieszkalnictwo chronione dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

Osoba w pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletności zostaje objęta pomocą, mającą na celu podjęcie przez nią samodzielnego życia (rozpoczyna się proces usamodzielnienia, tj. wyjścia z dotychczasowego systemu wsparcia). Jest to trudny etap, z uwagi na m. in. oczekiwania związane z rozpoczęciem samodzielnego życia pojawiające się dużo wcześniej niż u ich rówieśników dorastających w rodzinach. Liczne pokusy i ryzyka powodują, że młodzież opuszczająca pieczę zastępczą jest szczególnie narażona na wykluczenie społeczne, w tym zwłaszcza bezdomność i marginalizację.

W 2021 r. w woj. opolskim w ramach systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz innych instytucji wsparcia, pomoc na usamodzielnienie otrzymało 119 wychowanków, z tego: 66 osób opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej (rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka), 45 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze (domy dziecka) oraz 8 osób opuszczających inne ośrodki wsparcia (np. zakład poprawczy).

Jedną z form pomocy osobom usamodzielnianym jest zapewnienie pobytu w mieszkaniu chronionym. Jest ono kierowane do osób usamodzielnianych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Osobie w mieszkaniu świadczona jest pomoc umożliwiająca przygotowanie jej do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą ją w codziennym funkcjonowaniu. Jest to wsparcie w zakresie doskonalenia umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, rozporządzania posiadanymi środkami finansowymi, integracji ze środowiskiem, uzyskania wykształcenia, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy czy pozyskania samodzielnego mieszkania.

W 2021 r. w woj. opolskim funkcjonowało 19 mieszkań chronionych na 59 miejsc dla osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą oraz inne ośrodki wsparcia (przy czym 9 mieszkań dla 26 osób utworzono z regionalnych środków unijnych).

Z uwagi na brak wystarczającej liczby mieszkań dedykowanych wychowankom pieczy zastępczej rekomenduje się rozwój tej formy wsparcia, wraz z koszykiem usług dostosowanym do potrzeb osoby usamodzielnianej.

Z badania ankietowanego gmin i powiatów dot. rozwoju usług społecznych (i deinstytucjonalizacji) w zakresie rozwoju usług dla rodzin i dzieci, w tym przeżywających kryzys, wynika, że do najważniejszych potrzeb w tym obszarze, które zgłaszają samorządy, należą: rozwój mieszkalnictwa dla wychowanków pieczy zastępczej, promowanie i rozwój rodzicielstwa zastępczego i adopcyjnego, w tym rodzinnych domów dziecka, usługi wspierające dzieci i młodzież (np. telefony zaufania, wsparcie psychologiczne) oraz wsparcie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo-wychowawczych (np. leczenie uzależnień, wsparcie zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej), a także rozwój rodzin zastępczych i adopcyjnych celem kontynuowania działań ograniczających liczbę miejsc w domach dziecka do wymaganego standardu).

2.2. Założenia dotyczące rozwoju usług i deinstytucjonalizacji

Cel strategiczny: Wzmocnienie i rozwój usług społecznych w formie zdeinstytucjonalizowanej, wspierających rodziny i dzieci, w tym w kryzysie

Rodzina jest podstawową instytucją społeczną. Zaspokaja najistotniejsze potrzeby swoich członków oraz pełni szereg funkcji na rzecz społeczeństwa, co oznacza, że wypełnia zadania: wobec społeczeństwa i wobec jednostek wchodzących w jej skład. Kryzys w rodzinie utrudnia i zaburza relacje osobiste i społeczne, co negatywnie wpływa na rozwój i funkcjonowanie jej członków, zwłaszcza dzieci. Umieszczenie dziecka poza domem rodzinnym powinno być traktowane jako ostateczność. Zatem istnieje konieczność wzmocnienia i rozwoju takich usług, które wzmocnią rodzinę i pomogą jej w przezwyciężeniu i rozwiązaniu swoich problemów.

2.3. Działania przewidziane planem na lata 2023-2025

2.3.1 Rozwój usług środowiskowych dla rodzin i dzieci, w tym w kryzysie.

- A. Wzmacnianie i rozwój usług wspierających rodzinę poprzez zwiększenie dostępu do usług asystenta rodziny oraz usług rodziny wspierającej.
- B. Rozwój usług wspierających trwałości rodziny, w tym rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, przez organizowanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla dzieci, młodzieży i rodziców, lub innych form wsparcia, w tym poradnictwa rodzinnego specjalistycznego.
- C. Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, świadczonych w miejscu zamieszkania, oraz usług świadczonych w placówkach wsparcia dziennego.
- D. Rozwój usług wspierających dzieci z rodzinami lub ich opiekunami, obejmujących spędzanie czasu wolnego, rekreację oraz uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych w celu wzmacniania więzi.

2.3.2 Rozwój usług wspierających rodziny i dzieci w kryzysie.

- A. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie ośrodków interwencji kryzysowej na potrzeby świadczenia usług społecznych dla osób i rodzin w kryzysie, w tym rozwój mieszkań interwencyjnych (w związku z doświadczeniem trudnej sytuacji kryzysowej lub przemocy).
- B. Zwiększenie dostępu do dobrej jakości usługi interwencji kryzysowej.

2.3.3 Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz rodzicielstwa adopcyjnego.

- A. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego i adopcyjnego poprzez organizację kampanii społecznych celem pozyskania kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze, rodziny adopcyjne oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka.
- B. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz doskonalenie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w ramach działań prowadzących do tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.

2.3.4 Rozwój oferty wsparcia dla dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej.

- A. Rozwój usług wspomagających i aktywnej integracji o charakterze społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej skierowane do dzieci i młodzieży umieszczonej w pieczy zastępczej.
- B. Rozwój usług wspomagających i aktywnej integracji o charakterze zawodowym skierowanych do młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej.

2.3.5 Wsparcie osób opuszczających pieczę zastępczą oraz inne ośrodki wsparcia, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

- A. Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie mieszkań wspomaganych, chronionych, komunalnych lub w ramach najmu socjalnego na potrzeby realizacji usług społecznych.
- B. Rozwój usług społecznych dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób opuszczających pieczę zastępczą.

2.4. Rekomendacje

- Rozwój usług interwencji kryzysowej, szczególnie w powiatach bez ośrodków interwencji kryzysowej.
- Wzmocnienie i rozwój różnych form usług opiekuńczych w woj. opolskim, w tym wprowadzanie usług dostosowanych do potrzeb osób i rodzin w kryzysie.
- Rozwój asystentury rodzinnej, w tym wsparcie szkoleniowe asystentów rodziny m. in. z zakresu psychologii, pedagogiki, pracy socjalnej.
- Podjęcie działań wspierających tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, szczególnie w formie pracy podwórkowej i w miejscach o szczególnym zapotrzebowaniu oraz nagromadzeniu niekorzystnych zjawisk i wynikającej z tego dużej liczbie rodzin w kryzysie.
- Rozwój i wsparcie pieczy zastępczej, w szczególności poprzez zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, właściwe standardy świadczonej pomocy oraz taki poziom współpracy między podmiotami udzielającymi dziecku wsparcia, który – jeśli jest to możliwe – pozwoli na przywrócenie dziecka jego rodzinie lub też umożliwi mu funkcjonowanie we właściwy sposób w ramach rodziny zastępczej;
- Zwiększenie limitu środków w ramach projektów EFS+ na wydatki objęte regułą cross-financjingu do maksymalnego możliwego pułapu.
- Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Objęcie opieką koordynatora wszystkich rodzin zastępczych.
- Zapewnienia wsparcia kompetencyjnego osobom opuszczającym pieczę zastępczą przez minimum 12 miesięcy po zakończeniu działań projektowych w postaci wsparcia ukierunkowanego, np. na wsparcie psychologiczne.

KARTA OBSZARU 3: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym

3.1. Opis obszaru interwencji

I. System ochrony zdrowia psychicznego – pacjenci, rozpoznania, kadra

W związku z dużym zapotrzebowaniem na szeroko rozumianą pomoc i wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, wskazanym jest podnoszenie jakości tych

usług poprzez kształcenie i podnoszenie kwalifikacji kadr świadczących usługi medyczne w ośrodkach I-go poziomu referencyjnego systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz w Centrach Zdrowia Psychicznego.

Według danych Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w województwie opolskim w latach 2017–2020 najniższa liczba pacjentów psychiatrycznej opieki zdrowotnej wynosiła 32,6 tys. a najwyższa 35,4 tys. W 2021 r. w psychiatrycznej opiece zdrowotnej leczyło się 32,7 tys. osób, co oznacza, że średnio u co 29-go mieszkańca regionu stwierdzono różnego typu rozpoznania z grupy F00–F99 (wszystkie rozpoznania dotyczące chorób i zaburzeń psychicznych) zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10. W omawianym roku największą kumulację pacjentów odnotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – 4,6 tys. osób, co stanowiło 13,9% wszystkich pacjentów leczonych w w/w rodzaju opieki zdrowotnej w województwie opolskim, a najmniejszą w powiecie namysłowskim (analogicznie: 1,1 tys. osób oraz 3,3%).

W 2021 r. odnotowano w województwie opolskim blisko 27 tys. pacjentów z rozpoznaniem F20–F99 (tj. bez rozpoznań dotyczących zaburzeń ołepiennych i uzaleźnień) wobec 28 tys. przed czterema laty. W przypadku roku 2021 r. w województwie opolskim było 11 966 rozpoznań F40–F48, tzn. rozpoznań różnego rodzaju zaburzeń nerwicowych, 6 465 rozpoznań F30–F39, tzn. zaburzeń nastroju (depresji), 4 275 rozpoznań F20, tzn. rozpoznań schizofrenii, 1 808 rozpoznań F70–F79, tzn. rozpoznań związanych z upośledzeniem umysłowym. Wskazane wyżej najliczniejsze grupy rozpoznań w przedziale F20–F99 dotyczą pacjentów i ich rodzin, którym należałoby dedykować wsparcie.

Liczba pacjentów w poradniach psychologicznych dla dzieci i młodzieży w ramach I-go poziomu referencyjnego zakontraktowanych przez OOW NFZ ukształtowała się w 2021 r. na poziomie 2,8 tys. osób podczas gdy rok wcześniej wynosiła 0,9 tys. (3-krotny wzrost), co jest m.in. konsekwencją zwiększenia w skali roku dostępności terytorialnej udzielanych świadczeń z dwóch powiatów (prudnickiego i strzeleckiego) do dwunastu w roku następnym.

Świadczeń medycznych w ramach psychiatrycznej opieki zdrowotnej na terenie województwa opolskiego w 2021 r. udzielało: 109 lekarzy psychiatrów (w tym z II stopniem specjalizacji – 78, z I stopniem specjalizacji – 12, a w trakcie specjalizacji – 19), 8 lekarzy psychiatrów dziecięcych (analogicznie: 6, 1 i 1) oraz 65 pielęgniarek ze specjalizacją psychiatryczną.

Według danych gromadzonych w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych w województwie opolskim na dzień 27.01.2023 r. z 410 szkół podstawowych 263 szkoły zatrudniały psychologa szkolnego, a 271 pedagoga. Wśród 240 szkół ponadpodstawowych, psychologa zatrudniało 148 szkół, a pedagoga 138. Niejednokrotnie zdarza się, że psychologowie i pedagodzy szkolni zatrudniani są na części etatu, co znacznie ogranicza ich dostępność dla nauczycieli, uczniów i rodziców.

W związku z powyższym wskazane jest szkolenie osób pracujących na co dzień z dziećmi i młodzieżą – kadry ośrodków I-go poziomu systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, nauczycieli/pedagogów i psychologów szkolnych, rodziców/opiekunów. Ponadto celem wzmocnienia jakości pomocy wskazanym jest szkolenie kadr świadczących usługi w ramach Centrów Zdrowia Psychicznego. Jak zasygnalizowano wyżej, potrzebnym jest wsparcie pacjentów i ich rodzin z najliczniejszych rozpoznań, tj. F40–F48 (zaburzenia nerwicowe), F30–F39 (depresje), F20 (schizofrenia) oraz F70–F79 (rozpoznania związane z upośledzeniem umysłowym).

II. Pomoc psychologiczna i wsparcie dla dzieci i młodzieży, w tym w obszarze dotyczącym ryzykownych zachowań seksualnych

Według danych Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w 2020 r. na terenie województwa opolskiego ośrodki I-go poziomu referencyjnego systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży obejmowały pacjentów z pięciu powiatów, a ich liczba wyniosła 934 osoby. W 2021 r. ośrodki I-go poziomu referencyjnego obejmowały pacjentów ze wszystkich powiatów województwa, a ich liczba wyniosła 2835 osób. Najprawdopodobniej liczba pacjentów zgłaszających się do ośrodków I-go poziomu referencyjnego „psychiatrii dzieci i młodzieży” będzie rosła, co może skutkować wydłużaniem się czasu oczekiwania na świadczenie. W województwie opolskim obserwuje się zróżnicowaną dostępność świadczeń opieki psychiatrycznej skierowanych do dzieci i młodzieży. Na dzień 30.01.2023 r. wg portalu NFZ – Informator o Terminach Leczenia, czas oczekiwania do poradni psychologicznej w Kluczborku wynosi ok. jednego miesiąca, zaś do poradni psychologicznej przyjmującej również dzieci w mieście Opolu ok. 11 miesięcy.

W związku z powyższym wskazane jest wdrożenie działań obejmujących pozamedykalną pomoc psychologiczną i wsparcie dla dzieci i młodzieży, którzy przejawiają problemy w obszarze zdrowia psychicznego.

W badaniach w metodologii HBSC Health Behaviour in School-aged Children (Badania nad Zachowaniami Zdrowotnymi Młodzieży Szkolnej) dotyczących zdrowia uczniów w Polsce w 2018 r. przeprowadzonych przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, 16,4% chłopców i 10,1% dziewcząt w wieku 15 lat w Polsce zadeklarowało odbycie inicjacji seksualnej. „Dziewczęta i chłopcy zapytani o wiek, w którym odbyli pierwszy stosunek płciowy odpowiadali podobnie (zbliżona średnia wieku inicjacji ustalona odrębnie dla dziewcząt i chłopców – odpowiednio 14,2 i 14,6 lat)”. Wśród młodzieży 15-letniej, która odbyła inicjację seksualną, tylko 57,6% w czasie ostatniego stosunku seksualnego stosowało prezerwatywy.⁹

Ryzykowne zachowanie seksualne młodzieży, w tym wczesne kontakty seksualne oraz kontakty seksualne bez zabezpieczenia stanowią poważne i bardzo trudne wyzwanie profilaktyczne. Zdrowie seksualne jest obszarem złożonym i jednocześnie dotyczącym różnych wrażliwych sfer funkcjonowania człowieka. Rozwój psychoseksualny jest integralną i uniwersalną częścią życia człowieka, problemy w tym obszarze funkcjonowania pojawiające się we wczesnych okresach rozwojowych rzutować mogą negatywnie na późniejsze funkcjonowanie. Ponadto część młodych, w tym bardzo młodych osób, doświadcza w swoim życiu różnych form przemocy związanej z seksualnością. Wszystko to wskazuje na potrzebę realizacji wsparcia i interwencji w tym obszarze.

III. Zachowania autodestrukcyjne

Jak piszą autorzy opracowania „Kondycja psychiczna mieszkańców Polski” – „Istotnym czynnikiem ryzyka samobójstwa jest występowanie zaburzeń psychicznych. W krajach o wysokich dochodach prawie 90% aktów samobójczych dokonują osoby z zaburzeniami psychicznymi”.¹⁰

Według opracowania Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego „niepokojąca również stała się liczba samobójstw w grupie młodzieży szkolnej. W tej grupie liczba samobójstw rocznie oscylowała wokół 100 osób w ciągu ostatnich 4 lat (107 osób

⁹ Raport "Zdrowie uczniów w 2018 roku na tle nowego modelu badań HBSC" pod redakcją Joanny Mazur i Agnieszki Małkowskiej-Szkućnik. Badania przeprowadzone w Polsce w roku szkolnym 2017/18 przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie, Warszawa 2018 r.

¹⁰ Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raport z badań „Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań – EZOP II. Red. J. Moskaiewicz, J. Wciórka. Warszawa 2021 r., str. 680.

w 2020 r.)”.¹¹ Wyniki badań wskazują, „że 5,7% młodzieży szkolnej w Polsce w wieku 12–17 lat przejawia w perspektywie życia tendencje samobójcze, co po ekstrapolacji na całą populację młodzieży szkolnej oznacza zapotrzebowanie na specjalistyczną pomoc dla co najmniej 131 tys. młodych ludzi (i ich rodzin)”.¹² Ponadto „wysokie bieżące ryzyko samobójstwa u młodzieży z tendencjami samobójczymi stwierdzono u 0,4% populacji, co oznacza potrzebę natychmiastowej interwencji specjalistycznej wobec ok. 9 tys. nastolatków poważnie zagrożonych podjęciem próby samobójczej”.¹³

Jak podaje Instytut Psychiatrii i Neurologii na pytanie „czy kiedykolwiek próbowałeś popełnić samobójstwo?” w populacji młodzieży w wieku 12–17 lat pozytywnie odpowiedziało ok. 14 tys. osób, co stanowi 0,6% populacji. Tendencje samobójcze w tej grupie przejawiało niespełna 131 tys. osób czyli ok. 5,7% populacji¹⁴. Ponadto według danych IPIŃ „rozpowszechnienie tendencji samobójczych wzrasta z wiekiem nastolatków. Największe rozpowszechnienie (8,4%) odnotowano w najstarszej grupie wiekowej 16–17 lat, a najmniejsze (3%) w najmłodszej grupie wiekowej 12–13 lat. Dynamika zmian w rozpowszechnieniu tych zaburzeń była bardzo podobna u chłopców i dziewcząt – w obu tych podgrupach rosła wraz z wiekiem”¹⁵. Dane wskazują również, że „niskie ryzyko zamachu samobójczego dotyczy ok. 111 tys. młodzieży, średnie ryzyko – 11 tys., a wysokie ryzyko – 9 tys.”.¹⁶

W związku z powyższym wskazana jest realizacja działań ukierunkowanych na pomoc psychologiczną, edukację, wsparcie i profilaktykę zachowań autodestrukcyjnych dla dzieci i młodzieży, ich rodzin oraz otoczenia społecznego i instytucjonalnego.

IV. Organizacje pozarządowe działające w obszarze ochrony zdrowia psychicznego

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego, wynika, że w 2020 r. aktywnych organizacji pozarządowych było w województwie opolskim ok. 2,5 tys., a na 10 tys. mieszkańców przypadało prawie 26 organizacji pozarządowych. Oznacza to, że województwo opolskie plasowało się (podobnie jak w latach ubiegłych) na 9–11 miejscu pod względem wskaźnika liczba aktywnych organizacji III sektora w Polsce.

Działalność w obszarze ochrony zdrowia prowadziło w Polsce zaledwie ok. 3,9% organizacji. Trudno oszacować ile organizacji prowadziło działania w obszarze zdrowia psychicznego. Przeważająca część organizacji non-profit działała w 2020 r. wyłącznie w oparciu o pracę społeczną (wolontariat). Brak korzystania z płatnego personelu deklarowało 61,6% z nich.

W związku z powyższym wskazanym wydaje się wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych działających w obszarze ochrony zdrowia psychicznego.

Z badania ankietowanego gmin i powiatów w województwie opolskim, przeprowadzonego w grudniu 2022 r., wynika, że za najważniejsze potrzeby w zakresie rozwoju usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym samorządy uznają rozwój: specjalistycznych

¹¹ Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania 2022. Red. B. Wojtyniak, P. Goryński. Warszawa 2022 r., str. 308.

¹² Tamże, str. 309.

¹³ Tamże, str. 309.

¹⁴ Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raport z badań „Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań – EZOP II. Red. J. Moskaiewicz, J. Wciórka. Warszawa 2021 r., str. 681–682.

¹⁵ Tamże, str. 682.

¹⁶ Tamże, str. 686.

usług opiekuńczych w miejscu lub środowisku zamieszkania, rozwój asystentury osobistej, tworzenie i rozwój dziennych form wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego (w tym klubów samopomocy lub typu środowiskowego domu samopomocy) oraz usług sąsiedzkich i wspomagających (obejmujących dowóz żywności, leków, usługę „złotej rączki” itp., np. w ramach Marszałkowskiego kuriera społecznego). Następnie samorządy wskazały na istotną konieczność rozwoju różnych form mieszkalnictwa (w tym wspomaganego) oraz opieki wytchnieniowej dla członków rodzin i opiekunów osób w kryzysie zdrowia psychicznego (w tym placówek środowiskowych i miejsc krótkoterminowego pobytu oraz wsparcia psychologicznego i doradczego). W dalszej kolejności zaznaczono, że ważną rolę w tworzeniu i rozwoju wsparcia dla tej grupy ludności mogą pełnić organizacje pozarządowe, w tym przedsiębiorstwa społeczne jako dostarczyciele usług społecznych (np. jako pracodawcy osób z zaburzeniami psychicznymi). Zwrócono także uwagę na potencjał rozwojowy innych usług wspierających osoby w kryzysie psychicznym, np. łączących wsparcie opiekunów formalnych i nieformalnych w środowisku zamieszkania czy treningi prowadzenia gospodarstwa domowego.

3.2. Założenia dotyczące rozwoju usług i deinstytucjonalizacji

Przedsięwzięcia zawarte w *Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Opolskiego na lata 2023-2025* ustalono w powiązaniu z zapisami zawartymi w dokumentach strategicznych:

- 1) *Zdrowa Przyszłość. Ramy Strategiczne Rozwoju Systemu Ochrony Zdrowia na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 r.* – Załącznik Nr 2 *Strategia Deinstytucjonalizacji: Opieka Zdrowotna nad Osobami z Zaburzeniami Psychicznymi*;
- 2) *Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*.

Cel strategiczny: Inspirowanie oraz tworzenie warunków do wdrażania w formie zdeinstytucjonalizowanej działań zmierzających do poprawy jakości oraz zakresu usług wspierających, adresowanych do osób doświadczających chorób i zaburzeń psychicznych, osób w kryzysie psychicznym oraz do członków ich rodzin, a także do ich otoczenia społecznego i instytucjonalnego.

3.3. Działania przewidziane planem na lata 2023–2025

Przedstawione poniżej działania proponuje się wdrażać w formach maksymalnie uelastycznionych dopasowanych do specyfiki beneficjentów działań.

3.3.1 Rozwój usług środowiskowych między innymi w formie:

- A. Centrów Zdrowia Psychicznego,
- B. tworzenia i wsparcia funkcjonowania lokalnych punktów konsultacyjnych dla osób doświadczających kryzysów, chorób i zaburzeń psychicznych oraz dla członków ich rodzin,
- C. tworzenia grup wsparcia psychologicznego dla osób dorosłych doświadczających kryzysów, chorób i zaburzeń psychicznych oraz dla członków ich rodzin,
- D. wsparcia wytchnieniowego oraz wsparcia mobilnego dla członków rodzin osób doświadczających chorób i zaburzeń psychicznych,
- E. przedsięwzięć o charakterze włączeniowym i aktywizującym adresowanych do osób dorosłych doświadczających chorób i zaburzeń psychicznych.

3.3.2 Pomoc psychologiczna i wsparcie dla dzieci i młodzieży (w tym przebywającej w pieczy zastępczej, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych) przejawiających problemy/trudności w obszarze zdrowia psychicznego oraz dla członków ich rodzin.

3.3.3 Pomoc psychologiczna, profilaktyka oraz edukacja dotyczące zachowań społecznych, w tym autodestrukcyjnych i samobójczych adresowane do osób przejawiających takie zachowania, do członków ich rodzin oraz do ich otoczenia społecznego i instytucjonalnego.

3.3.4 Pomoc psychologiczna i wsparcie dla osób mających problemy w obszarze zdrowia i rozwoju seksualnego oraz dla członków ich rodzin.

3.3.5 Wsparcie szkoleniowe i konsultacyjne dla kadry Centrów Zdrowia Psychicznego i innych placówek świadczących usługi środowiskowe dla osób dorosłych w kryzysie zdrowia psychicznego, dla kadry I-go poziomu referencyjnego systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz dla kadry pracującej w innych podmiotach psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

3.3.6 Wsparcie szkoleniowe, superwizyjne i konsultacyjne dla kadry pedagogicznej i psychologicznej szkół, kadry poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz dla kadry organizacji pozarządowych pracujących z dziećmi i młodzieżą przejawiającymi problemy/trudności w obszarze zdrowia psychicznego oraz dla członków ich rodzin, a także dla osób pracujących w innych niemedycznych instytucjach.

3.3.7 Zakup i/lub refundacja zakupu diagnostycznych testów psychologicznych, szkolenia z ich używania, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania dla osób używających tych testów, pracujących w szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz w innych podmiotach oświatowych i wychowawczych. Opcjonalnie finansowanie i/lub refinansowanie wykonania testów psychologicznych na potrzeby szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych podmiotów oświatowych i wychowawczych.

3.3.8 Wsparcie infrastruktury szkół oraz poradni/gabinetów psychologiczno – pedagogicznych, w tym poprzez finansowanie sal do integracji sensorycznej oraz mobilnych sal do integracji sensorycznej.

3.3.9 Budowanie i wzmacnianie potencjału podmiotów ekonomii społecznej działających w obszarze zdrowia psychicznego - w tym organizacji zrzeszających osoby doświadczające chorób i zaburzeń psychicznych oraz członków rodzin i opiekunów takich osób.

3.3.10 Realizacja Treningu Umiejętności Społecznych dla dzieci wymagających wsparcia w zakresie kompetencji społecznych ze szkół podstawowych z klas I-III (ewentualnie I-IV). Trening realizowany przez zewnętrznych realizatorów. Ten element zadania może nie być realizowany w przypadku wystąpienia kolizji formalno-prawnej związanej z umieszczeniem Treningu Umiejętności Społecznych w koszyku świadczeń gwarantowanych tj. świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Alternatywnie lub równocześnie realizacja szkoleń przygotowujących realizatorów, w tym nauczycieli klas I-III (ewentualnie I-IV) do realizacji Treningu Umiejętności Społecznych wraz z superwizyjnym wsparciem pierwszej realizacji treningu.

3.3.11 Realizacja programów rekomendowanych w zakresie profilaktyki selektywnej i profilaktyki wskazującej zawartych w bazie programów rekomendowanych.

3.3.12 Opracowanie i pilotażowa realizacja wraz ze zgłoszeniem do systemu rekomendowanych programów nowego/nowych programów w zakresie profilaktyki selektywnej i/lub profilaktyki wskazującej dotyczących zdrowia psychicznego i/lub profilaktyki zachowań ryzykownych/problemowych oraz uzależnień.

3.3.13. Realizacja indywidualnych zajęć integracji sensorycznej dla dzieci ze szkół podstawowych z klas I-III (ewentualnie I-IV). Realizacja zajęć dla dzieci wyselekcjonowanych ze względu na potrzebę

uczestnictwa w zajęciach. Zajęcia realizowane przez zewnętrznych realizatorów. Alternatywnie lub równocześnie realizacja szkoleń przygotowujących realizatorów, w tym nauczycieli klas I-III (ewentualnie I-IV) do realizacji zajęć integracji sensorycznej.

3.4. Rekomendacje

- Prowadzenie szkoleń, konsultacji i zajęć o charakterze superwizyjnym dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, w tym kadry ośrodków I-go poziomu systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, nauczycieli/pedagogów i psychologów szkolnych oraz rodziców/opiekunów.
- Prowadzenie szkoleń, konsultacji i superwizji dla osób pracujących w podmiotach psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
- Wdrożenie działań obejmujących pozamedyczną pomoc psychologiczną i wsparcie dla dzieci i młodzieży, przejawiających problemy w obszarze zdrowia psychicznego i zachowań ryzykownych – w tym realizacja Treningów Umiejętności Społecznych dla dzieci wymagających wsparcia w zakresie kompetencji społecznych z klas I-III (z zastrzeżeniem zawartym w punkcie 3.3.10).
- Wdrożenie działań obejmujących pozamedyczną pomoc psychologiczną i wsparcie dla osób dorosłych, które przejawiają problemy w obszarze zdrowia psychicznego i zachowań ryzykownych.
- Realizacja działań ukierunkowanych na pomoc psychologiczną, edukację, wsparcie i profilaktykę zachowań autodestrukcyjnych dla dzieci i młodzieży, ich rodzin oraz otoczenia społecznego i instytucjonalnego.
- Wsparcie instytucji oświatowych w zakresie zwiększania kompetencji i możliwości diagnostycznych.
- Realizacja programów rekomendowanych w zakresie profilaktyki selektywnej i profilaktyki wskazującej, zawartych w bazie programów rekomendowanych.
- Opracowanie i pilotażowa realizacja wraz ze zgłoszeniem do systemu rekomendowanych programów nowego/nowych programów w zakresie profilaktyki selektywnej i/lub profilaktyki wskazującej dotyczących zdrowia psychicznego i/lub profilaktyki zachowań ryzykownych/problemowych oraz uzależnień.
- Realizacja indywidualnych zajęć integracji sensorycznej dla dzieci ze szkół podstawowych z klas I-III (ewentualnie I-IV). Realizacja zajęć dla dzieci wyselekcjonowanych ze względu na potrzebę uczestnictwa w zajęciach. Zajęcia realizowane przez zewnętrznych realizatorów. Alternatywnie lub równocześnie realizacja szkoleń przygotowujących realizatorów, w tym nauczycieli klas I-III (ewentualnie I-IV) do realizacji zajęć integracji sensorycznej.

KARTA OBSZARU 4: Osoby w kryzysie bezdomności

4.1. Opis obszaru interwencji

I. Struktura społeczno-demograficzna osób w kryzysie bezdomności

Bezdomność jest najbardziej skrajną formą ubóstwa i wykluczenia społecznego, a osoby jej doświadczające wymagają kompleksowego wsparcia i form pomocy, które mogą oferować różne

podmioty (w tym pozarządowe). Wsparcie osób w kryzysie bezdomności powinno odbywać się na różnych płaszczyznach – psychologicznej, zawodowej (ekonomicznej) i socjalno-bytowej.

Wg obowiązujących zapisów (ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) za osobę bezdomną uznaje się osobę: niezamieszkującą lokal mieszkalny (w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy), niezameldowaną na pobyt stały (w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności) lub niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Zgodnie ze *Strategią rozwoju usług społecznych, polityką publiczną do roku 2030 (z perspektywą do 2035r.)* taka definicja utrudnia kompleksowe wsparcie osób w kryzysie bezdomności, gdyż pomija osoby korzystające ze wsparcia w programach mieszkaniowych. Stąd zasadne jest (zwłaszcza na potrzeby niniejszego dokumentu i planowanego wsparcia), by przyjąć definicję osoby w kryzysie bezdomności, dotkniętej wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonej bezdomnością bezdomności ujętą w *Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027*. Definicja ta uwzględnia bezdomność w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej oraz bezdomność i zagrożenie tym zjawiskiem wg Europejskiej Typologii Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego (ETOS). Określa ona, że posiadanie domu to: posiadanie odpowiedniego schronienia przed warunkami atmosferycznymi (domena fizyczna), w którym można zachować prywatność i czerpać satysfakcję z relacji społecznych (domena społeczna), oraz do której posiada się tytuł prawny (domena prawna). Brak choć jednej z tych przesłanek należy rozumieć jako brak dachu nad głową, mieszkania oraz posiadanie takiego mieszkania, które jest niezabezpieczone lub nieodpowiednie. Ponadto *Wytyczne* do kategorii osób zagrożonych bezdomnością zaliczają osoby, które wcześniej doświadczyły zjawiska bezdomności, zamieszkują w mieszkaniu ale potrzebują wsparcia w jego utrzymaniu.

Zgodnie z ostatnimi, cyklicznie prowadzonymi przez MRiPS badaniami liczby osób w kryzysie bezdomności w Polsce w 2019 r. w Polsce jest około 31 tysięcy osób bezdomnych, w tym w woj. opolskim ich liczba szacowana jest na 849 osób (2-3%).¹⁷ Większość bezdomnych to mężczyźni (82%), a 37% bezdomnych ma niskie wykształcenie (maksymalnie gimnazjalne). Jednocześnie ok. 25% osób to bezdomni chroniczni, których czas bezdomności przekracza 10 lat (w następnej kolejności są osoby w kryzysie bezdomności do 2 lat oraz od 2 do 5 lat). Wśród bezdomnych 46% to osoby w wieku 41-60 lat, choć w kryzysie bezdomności znajdują się także osoby młode (w wieku 18-25 lat).

Zdecydowana większość bezdomnych przebywa w palcówkach instytucjonalnych (80%), pozostali zajmują miejsca niemieszkalne oraz pustostany lub przebywało na terenie ogrodów działkowych. Głównym źródłem ich dochodu jest zasiłek z pomocy społecznej (38%), przy czym ok. 17% bezdomnych pracuje (formalnie i nieformalnie, choć powszechniejsze jest zatrudnienie nierejestrowane).

W 2021 r. w woj. opolskim 1 107 osób (około 5% wszystkich klientów korzystających z pomocy społecznej) otrzymało pomoc z tytułu bezdomności. Najwięcej osób w kryzysie bezdomności znajduje się w gminach miejskich, tj. w Opolu (298 rodzin), Brzegu (130 rodzin) oraz Kędzierzynie-Koźlu (138 rodzin). Najmniej osób w kryzysie bezdomności jest w gminach wiejskich, co wynika ze specyfiki gmin, tj. z mniejszego dostępu do usług oraz świadczeń.

Jedną z grup szczególnie zagrożonych kryzysem bezdomności są wychowankowie opuszczający system pieczy zastępczej (rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze). Wprawdzie

¹⁷ Zob. więcej na stronie MRiPS <https://www.gov.pl/web/rodzina/wyniki-ogolnopolskiego-badania-liczby-osob-bezdomnych-edycja-2019>

otrzymują oni świadczenia na usamodzielnienie, w tym mogą skorzystać z usług w ramach pobytu w mieszkaniu chronionym, jednak praktyka wskazuje, że proces adaptacji społecznej i pełnego ich usamodzielnienia jest trudny, a liczba dedykowanych im mieszkań mała. Istnieje zatem konieczność rozwoju różnorodnych usług wspierających i przeciwdziałających zjawisku bezdomności osób w wieku do 25 lat, w tym szczególnie wśród wychowanków pieczy zastępczej.

II. Usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

Wsparcie w formie usług świadczonych w instytucji

W 2020 r. w woj. opolskim funkcjonowało 17 instytucji udzielających pomoc w formie schronienia dla osób w kryzysie bezdomności na 810 miejsc. Są to noclegownie, ogrzewalnie, hostele, schroniska i domy dla bezdomnych, zlokalizowane w 10 gminach. Zdecydowaną większość z nich prowadzą organizacje pozarządowe, w tym w ramach dofinansowania ze środków publicznych. Wśród tych placówek dwa ośrodki wsparcia dla osób bezdomnych (w Bielicach i w Opolu), poza funkcją noclegową, świadczą także usługi opiekuńcze.

Oznacza to, że potrzeby w zakresie doraźnej pomocy dla osób w kryzysie bezdomności w regionie w większości mogą być zabezpieczone w ramach dostępnych zasobów. Jednak trudnością pozostają działania mające na celu przezwyciężenie stanu bezdomności i wsparcia społecznego dostosowanego do potrzeb i możliwości osoby bezdomnej. Odnosi się to szczególnie do bezdomnych rezygnujących z dostępnej oferty pomocowej i funkcjonujących poza formalnym, instytucjonalnym system wsparcia.

Streetworking

W woj. opolskim jedną z najmniej rozwiniętych form pracy socjalnej, kierowanej do osób w kryzysie bezdomności, jest streetworking. Jest to metoda, mająca na celu dotarcie do konkretnej grupy odbiorców, poprzez bezpośrednie spotkanie w miejscach najczęściej przez nich odwiedzanych. Istotną zaletą streetworkingu jest docieranie do osób, będących poza systemem pomocy społecznej. Spośród gmin z największą liczbą rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezdomności, tj. Opola, Kędzierzyna-Koźła, Brzegu, Nysy, Kluczborka i Strzelec Opolskich, tylko w Kędzierzynie-Koźlu i Strzelcach Opolskich realizowane są usługi streetworkingu. W Kędzierzynie-Koźlu dwóch streetworkerów przypada na około 60 bezdomnych.

Rekomenduje się rozwój tej formy usługi, szczególnie w większych gminach (miastach) woj. opolskiego, w których problem bezdomności występuje w większym zakresie. Istotną kwestią w realizacji usług streetworkingu jest ich ciągłość, a zapewnić ją można poprzez m.in. zmniejszenie rotacji streetworkerów, gwarantując im zatrudnienie na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.

III. Mieszkalnictwo wspomagane dla osób w kryzysie bezdomności

Długotrwałe przebywanie w placówkach wieloosobowych (schroniskach, ogrzewalniach, domach dla bezdomnych) pogłębia wykluczenie społeczne, z uwagi m.in. na brak konieczności podejmowania decyzji dotyczących własnego życia, stały kontakt tylko z osobami w podobnej sytuacji życiowej, brak motywacji do zmiany. W związku z powyższym konieczne jest wzmocnienie i rozwój kompleksowych usług świadczonych bezdomnym, przede wszystkim w miejscach ich pobytu i środowisku lokalnym. Badania z zakresu wsparcia mieszkaniowego osób w kryzysie bezdomności

wskazują na potrzebę rozwijania oraz uświadomienia większej skuteczności rozwiązań pozainstytucjonalnych i alternatywnych, w tym promocji wsparcia w formie modelu „Najpierw mieszkanie”. Jest to specjalistyczna usługa kierowana do osób od lat korzystających z tradycyjnej pomocy z tytułu bezdomności, która w ich przypadku jest nieskuteczna, ponieważ nadal pozostają oni bez domu, w tym z powodu zaburzeń psychicznych lub uzależnień. Założeniem tego rozwiązania jest budowanie relacji z osobą bezdomną jako klientem, by w kolejnym kroku zaproponować mu przeniesienie do samodzielnego mieszkania i dopiero później, na bazie wypracowanego poczucia bezpieczeństwa, rozpocząć z nim pracę nad problemami stojącymi za jego długotrwałą bezdomnością.

Obecnie jedyne w woj. opolskim mieszkanie wspomagane/treningowe na 6 miejsc dla osób w kryzysie bezdomności, bez konieczności skierowania przez instytucję, tj. ośrodek pomocy społecznej, prowadzi Stowarzyszenie Pomocy Osobom Bezdomnym, Ubogim oraz Wykluczonym Społecznie "Nadzieja" w Opolu.

Rekomenduje się rozwój tego typu form mieszkalnictwa dla osób bezdomnych, w tym tworzenie mieszkań wspomaganych/treningowych, które byłyby mieszkaniami przejściowymi, pomagającym wrócić do pełnienia ról społecznych i przezwyciężyć kryzys bezdomności.

IV. Podmioty ekonomii społecznej jako dostarczyciele usług społecznych

Na terenie woj. opolskiego zarejestrowanych jest około 30 organizacji pozarządowych wspierających osoby w kryzysie bezdomności. Do najprężniej działających należy Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”, które prowadzi 6 domów dla osób bezdomnych, oraz punkt „Przytulisko” w Strzelcach Opolskich. Stowarzyszenie świadczy pomoc osobom bezdomnym, przebywającym „na ulicy”, które odrzucają oferowane, instytucjonalne formy pomocy. W „Przytulisku” jest biuro streetworkingu, w ramach którego bezdomni mogą liczyć na wsparcie ze strony doświadczonych streetworkerów. Kolejną, wyróżniającą się w tym zakresie organizacją pozarządową, jest Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, którego oddziały na terenie woj. opolskiego prowadzą schroniska dla osób bezdomnych (w Pępicach i w Jasienicy Górnej), a wraz z usługami opiekuńczymi w Bielicach (dla swoich mieszkańców oraz osób bezdomnym spoza schroniska). Do tych organizacji należy dołączyć Stowarzyszenie Pomocy Osobom Bezdomnym, Ubogim oraz Wykluczonym Społecznie w Opolu, prowadzące mieszkanie treningowe dla osób w kryzysie bezdomności, a także świadczące rzadko stosowane usługi asystenta osoby bezdomnej.

Rekomenduje się wzmocnienie i rozwój innych, także mało rozpowszechnionych, form usług wspierających osoby w kryzysie bezdomności (np. usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, pomoc mieszkaniowa), z uwzględnieniem doświadczeń i potencjału organizacji pozarządowych.

Wyniki diagnozy dot. rozwoju usług społecznych (i deinstytucjonalizacji), przeprowadzonej wśród gmin i powiatów woj. opolskiego (z grudnia 2022 r.), potwierdzają, że do usług, które należy rozwijać i inicjować z zakresu wsparcia osób w kryzysie bezdomności, należą: różnego rodzaju formy mieszkalnictwa, w tym także oparte na modelu „Najpierw mieszkanie”, wraz z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osoby, usługi wspomagające (np. w ramach terapii uzależnień) oraz poradnictwo specjalistyczne skierowane do osób zagrożonych bezdomnością z powodu m.in. eksmisji, przemocy w rodzinie, uzależnień oraz po opuszczeniu zakładu karnego i innych instytucji, w tym szpitali.

4.2. Założenia dotyczące rozwoju usług społecznych oraz procesu deinstytucjonalizacji kierowane do osób w kryzysie bezdomności

Cel strategiczny: Wzmocnienie i rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym kierowanych do osób w kryzysie bezdomności

Zgodnie z przedstawioną diagnozą skuteczne wspieranie osób w kryzysie bezdomności wymaga wzmocnienia i rozwoju usług świadczonych szczególnie w jego środowisku, w tym bezpośrednio w miejscach przebywania osób bezdomnych. Istotne jest zwiększenie ich dostępu do mieszkań, w tym wspomaganych/treningowych, oraz rozwój zindywidualizowanych usług społecznych, w tym zwłaszcza streetworkingu oraz innych form pracy socjalnej, np. indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności, kontraktu socjalnego, a także innych usług kierowanych, zwłaszcza do osób młodych, w tym wychowanków pieczy zastępczej, zagrożonych zjawiskiem bezdomności.

4.3. Działania przewidziane planem na lata 2023-2025

4.3.1 Wzmocnienie i rozwój usług społecznych, w tym pozainstytucjonalnych form wsparcia, dla osób w kryzysie bezdomności

- A. Świadczenie kompleksowego wsparcia w procesie wychodzenia z bezdomności poprzez zapewnienie dostępu do mieszkań wspomaganych/treningowych, na przykład w ramach modelu „Najpierw mieszkanie” wraz z usługami w miejscu zamieszkania.
- B. Wdrożenie usług środowiskowych skierowanych do osób w kryzysie bezdomności, w szczególności usługi streetworkingu, asystenta osoby bezdomnej, terapii uzależnień, poradnictwa specjalistycznego (prawnego, socjalnego, psychologicznego) i usług opiekuńczych.
- C. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych zjawiskiem bezdomności i w kryzysie bezdomności za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.
- D. Budowanie i wzmacnianie potencjału podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz osób w kryzysie bezdomności.

4.4. Rekomendacje

- Rozwój streetworkingu, jako formy wsparcia osób w kryzysie bezdomności ulicznej poprzez szkolenia dla kadr oraz wspieranie zatrudnienia streetworkerów w gminach, w szczególności w miastach powiatowych.
- Tworzenie mieszkań wspomaganych i mieszkań chronionych w ramach zasobów lokalowych gmin powiązane z rozwojem usług opiekuńczych i innych usług społecznych adresowanych do osób w kryzysie bezdomności.
- Zwiększenie limitu środków w ramach projektu niekonkurencyjnego w działaniu 6.6 FEO na wydatki objęte regułą cross-financingu do maksymalnego możliwego pułapu celem przeprowadzenia prac remontowych w lokalach, w których następnie będą zamieszkiwali uczestnicy projektu.
- Wspieranie zatrudnienia osób w kryzysie bezdomności w centrach integracji społecznej i przedsiębiorstwach społecznych, jeżeli osoby te spełnią przesłanki do objęcia ich wsparciem określonych w SZOP 2021-2027 oraz, w opinii CIS, OPS lub OWES, będą mogły podjąć

zatrudnienie realizując indywidualny program zatrudnienia socjalnego, indywidualny program wychodzenia z bezdomności czy też indywidualny plan reintegracyjny.

KARTA OBSZARU 5: Cudzoziemcy (w tym osoby przybyłe w wyniku wojny w Ukrainie)

5.1. Opis obszaru interwencji

I. Liczba i struktura społeczno-demograficzna cudzoziemców w województwie opolskim

Według ZUS w grudniu 2021 r. liczba cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń (emerytalnego i rentowych) w woj. opolskim wynosiła 23 285 osób.¹⁸ Wśród pracujących cudzoziemców dominują obywatele Ukrainy (90%) oraz Białorusi, Mołdawii i Gruzji.

Z powodu wybuchu wojny w Ukrainie od 24 lutego 2022 r. nastąpił nagły napływ uciekinierów wojennych do Polski. Po prawie roku od rozpoczęcia konfliktu zbrojnego (do 6 lutego 2023 r.) na terenie woj. opolskiego status legalnego pobytu, na podstawie nr PESEL, otrzymało 21 558 osób (zgodnie z ustawą z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).¹⁹

Struktura demograficzna imigrantów z Ukrainy jest jednak inna niż imigrantów dotychczas przybywających do Polski, co wynika z nagłego otwarcia granic Polski z Ukrainą dla osób uciekających przez działania zbrojne oraz dekretu Prezydenta Ukrainy, który w związku z ogłoszeniem powszechnej mobilizacji zakazał wyjazdu z kraju mężczyznom w wieku 18-60 lat (z wyjątkiem m. in. ojców z co najmniej trójką dzieci w wieku poniżej 18 lat).

W konsekwencji zdecydowana większość dorosłych uciekinierów z Ukrainy w woj. opolskim to kobiety (14 112), a wg grup wiekowych to osoby w wieku 30-44 lat.²⁰ Znaczna część tych osób przyjechała z dziećmi, co oznacza, że w grupie przybyłych cudzoziemców dominują kobiety z dziećmi (ok. 80-90%) w wieku aktywności zawodowej (badania krajowe z 2022 r. wskazały także na istotny odsetek wśród przybyłych do kraju osób powyżej 60 roku życia, które w normalnych warunkach pozostałyby w swoim kraju).²¹

Tak istotny wzrost liczby cudzoziemców w Polsce, w tym w woj. opolskim, ma istotnym wpływ na różne obszary życia społecznego, w tym m. in. rynku pracy, edukacji, usług zdrowotnych i społecznych. W związku z tym rekomenduje się dalszą analizę sytuacji cudzoziemców, szczególnie imigrantów wojennych, oraz kontynuowanie i rozwój wsparcia w formie usług społecznych, dostosowanych do struktury i potrzeb cudzoziemców, przebywających na terenie woj. opolskiego.

II. Wsparcie integracji społecznej cudzoziemców, w tym imigrantów wojennych

Nagły i trudno przewidywalny napływ dużej liczby uciekinierów wojennych z Ukrainy spowodował konieczność uruchomienia szybkiego wsparcia, zwłaszcza w zakresie pomocy socjalno-

¹⁸ Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych – XII 2021, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Warszawa, czerwiec 2022.

¹⁹ Szczegółowe statystyki dot. osób zarejestrowanych w rejestrze obywateli Ukrainy i członków ich rodzin, którym nadano status cudzoziemca na podstawie specustawy. Stan na 06.02.2023 r. <https://dane.gov.pl/pl/dataset/2715/resource/44869/table>

²⁰ Tamże.

²¹ *Sytuacja życiowa i ekonomiczna uchodźców z Ukrainy w Polsce*. Raport z badania ankietowego zrealizowanego przez OO NBP, Departament Statystyki, Warszawa 2022 r.

bytowej, stając się szansą na m. in. możliwe wzmocnienie potencjału demograficznego woj. opolskiego.

Wprawdzie większość imigrantów z Ukrainy przyjęły duże województwa i aglomeracje w kraju, jednak woj. opolskie dla części z nich jest bardziej atrakcyjnym regionem pobytu niż inne regiony (dane ZUS za 2021 r. podają, że woj. opolskie ma więcej cudzoziemców niż województwa: podkarpackie, świętokrzyskie, podlaskie, warmińsko-mazurskie, tylko minimalnie ustępując województwom: lubelskiemu i lubuskiemu).²²

Zgodnie z wcześniej prowadzonymi badaniami wybór przez obcokrajowców województwa opolskiego na miejsce pracy i zamieszkania wynika z kilku czynników, głównie wyższych zarobków, niż w innych częściach Polski, a także zapotrzebowania na pracowników zgłaszanych przez pracodawców. Studentów natomiast przekonują warunki studiowania zaoferowane przez uczelnie (brak lub niskie opłaty, zapomogi, zakwaterowanie itp.). Jednocześnie badania wskazują, że większość przybyłych osób deklaruje chęć pozostania w woj. opolskim.²³

W związku z tym, mając na względzie aktualną sytuację demograficzną woj. opolskiego oraz potrzeby rynku pracy należy podjąć działania wspierające obywateli państw trzecich, przybyłych do woj. opolskiego, poprzez m.in. pomoc w integracji społecznej, poprawę warunków bytowych oraz aktywizację zawodową.

Samorząd Województwa Opolskiego już po kilku tygodniach od wybuchu wojny w Ukrainie rozpoczął, w ramach działań wspierających imigrantów wojennych, realizację projektu "Solidarni z Ukrainą". Pozwala on na rozwijanie infrastruktury mieszkaniowej przeznaczonej dla cudzoziemców ze Wschodu (docelowo ma powstać 50 mieszkań w 17 gminach), wspieranie aktywizacji zawodowej poprzez naukę języka polskiego, która jest główną barierą w procesie poszukiwania pracy (docelowo wsparciem ma zostać objętych 350 osób), oraz lepszą integrację ze społeczeństwem poprzez organizację kolonii, półkolonii i wycieczek dla dzieci imigrantów (działania zaplanowano dla około 1200 dzieci i młodzieży).

Rekomenduje się dalsze wsparcie cudzoziemców w postaci kontynuowania i rozwoju usług społecznych ułatwiających integrację społeczną oraz aktywizację zawodową, wsparcie adaptacyjne, w tym wsparcie psychologiczne, wsparcie infrastruktury mieszkaniowej, umożliwiającej zamieszkanie na stałe w woj. opolskim.

Z badań ankietowych gmin i powiatów (grudzień 2022 r.) dot. zakresu wsparcia cudzoziemców, szczególnie osób przybyłych do Polski z terenu Ukrainy w wyniku działań wojennych, wynika, że najważniejsze działania w tym zakresie samorządy wymieniają: rozwój usług w zakresie integracji cudzoziemców na rynku pracy (np. wsparcie szkoleniowe, pomoc w znalezieniu zatrudnienia itp.), wsparcie mieszkaniowe (np. w zapewnieniu mieszkania, zakwaterowania), pomoc dla dzieci i rodzin cudzoziemców (np. usługi opiekuńcze, psychologiczne, asystenckie, wparcia dziennego w placówkach dla dzieci i młodzieży) oraz rozwój usług z zakresu włączenia społecznego cudzoziemców w swoim miejscu zamieszkania, w tym przede wszystkim nauka języka polskiego.

5.2. Założenia dotyczące rozwoju usług i deinstytucjonalizacji

²² Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych..., s. 21.

²³ Zob. więcej: *Słowność cudzoziemców do podejmowania pracy i osiedlania się w woj. opolskim*, dr S. Kubiciel-Lodzińska, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice 2017.

Cel strategiczny: Wzmocnienie integracji cudzoziemców, w tym szczególnie imigrantów z Ukrainy, poprzez rozwój usług społecznych służących włączeniu społecznemu

Znaczny wzrost liczby cudzoziemców w regionie wskazuje na konieczność zintensyfikowania działań zmierzających do zapewnienia im należytej integracji ze społeczeństwem, poprawy warunków bytowych i aktywizacji zawodowej. Wśród elementów o kluczowym znaczeniu w procesie integracji cudzoziemców upatruje się naukę języka polskiego, pomoc w formie poradnictwa np. psychologicznego i prawnego, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia oraz pomoc w zapewnieniu mieszkania.

5.3. Działania przewidziane planem na lata 2023-2025

5.3.1 Wspieranie i rozwój usług społecznych skierowanych do cudzoziemców, szczególnie imigrantów wojennych

- A. Wzmocnienie integracji cudzoziemców ze społeczeństwem poprzez rozwój oferty w formie różnorodnych usług, dostosowanych do ich potrzeb (m. in. kursy językowe, adaptacyjne, wsparcie psychologiczne).
- B. Wsparcie edukacji dzieci z rodzin migranckich.
- C. Inwestycje w infrastrukturę społeczną celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu cudzoziemców.
- D. Wsparcie rodzin, zwłaszcza kobiet z dziećmi, celem ich integracji społecznej.
- E. Wzmocnienie i rozwój usług wspierających cudzoziemców oraz pracodawców w procesie integracji na rynku pracy.
- F. Wspólne aktywności dla rodzin obywateli państw trzecich i społeczeństwa włączającego.
- G. Budowa potencjału organizacji pozarządowych działających na rzecz cudzoziemców.

5.4. Rekomendacje

- Podejmowanie kompleksowych działań wspierających obywateli państw trzecich, przybyłych do woj. opolskiego, poprzez m.in. pomoc w integracji społecznej, oraz aktywizację zawodową.
- Wspieranie w pierwszej kolejności osób, które po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę zostały objęte ochroną czasową.
- Indywidualizacja wsparcia skierowanego do obywateli państw trzecich, uwzględniająca ich sytuację na rynku pracy, znajomość języka polskiego, wykształcenia, posiadane kwalifikacje i kompetencje, rodzaj wykonywanej lub poszukiwanej pracy, różnice kulturowe, płeć, wiek, status migracyjny itp.
- Podejmowanie wspólnych działań integracyjnych (np. pikniki edukacyjne, festiwale filmowe, aktywności dla dzieci) obywateli państw trzecich i społeczeństwa przyjmującego w celu przełamanie stereotypów oraz niekorzystnych trendów w zakresie postrzegania imigrantów.
- Budowanie i wzmacnianie potencjału wolontariatu oraz podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz obywateli państw trzecich.

5. Wskaźniki

Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Obszar RPDI	Działanie RPDI	Wartość oczekiwana do 31.12.2025 r. (liczba nowych instytucji lub % gmin)	Źródło wskaźnika	Źródło danych do pomiaru wskaźnika
Liczba nowo utworzonych mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb	Wskaźnik rezultatu	I, II, V	1.3.5; 2.3.5	4	Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) – inaczej SRUS	Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 ; Ocena Zasobów Pomocy Społecznej województwa opolskiego (OZPS)
Odsetek gmin, w których zostanie utworzone centrum usług społecznych	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.1	4	SRUS	Ocena Zasobów Pomocy Społecznej województwa opolskiego
Odsetek gmin, w których zostanie utworzone miejsce koordynacji usług społecznych	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.2	100%	SRUS	OZPS
Odsetek dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które wychowują się w rodzinnej pieczy zastępczej	Wskaźnik produktu	II	2.3.3	79%	SRUS	OZPS
Odsetek stacjonarnych placówek opieki przekształconych w placówki realizujące kompleksowe usługi, stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową.	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.4	1	SRUS	-
Odsetek DPS, w których wprowadzono badania okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca	Wskaźnik produktu	I	-	100%	SRUS	OZPS, Ogólnopolska diagnoza w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych
Liczba powstałych centrów opiekuńczo-mieszkalnych (upowszechnienie i rozwój)	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.5	1	SRUS	OZPS
Liczba utworzonych przedsiębiorstw społecznych	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.6	6	SRUS	OZPS
Odsetek gmin, w których uruchomiono specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Wskaźnik produktu	II	2.3.1	45%	SRUS	OZPS
Odsetek gmin, w których zabezpieczono dzienne formy pobytu i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.4	30%	SRUS	OZPS
Liczba gmin, w których są świadczone usługi streetworkerów zintegrowane z systemem interwencyjnych usług schronienia i innymi usługami typu outreach	Wskaźnik produktu	IV	4.3.1	0	SRUS	OZPS
Odsetek placówek dla osób w kryzysie bezdomności przekształconych w zespolone mieszkania wspomagane lub w placówki o charakterze interwencyjnym	Wskaźnik rezultatu	IV	4.3.1	0	SRUS	OZPS
Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej	Wskaźnik produktu	I	1.3.2; 1.3.4; 1.3.5;	377	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w

Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Obszar RPDI	Działanie RPDI	Wartość oczekiwana do 31.12.2025 r. (liczba nowych instytucji lub % gmin)	Źródło wskaźnika	Źródło danych do pomiaru wskaźnika
						ramach FEO 2021-2027
Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	Wskaźnik rezultatu	I	1.3.1; 1.3.4; 1.3.5;	10	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej	Wskaźnik produktu	II	2.3.1; 2.3.4	1 330	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	Wskaźnik rezultatu	I, II, IV	1.3.1; 1.3.4; 1.3.5; 2.3.1; 4.3.1	900	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu	Wskaźnik rezultatu	II	2.3.1; 2.3.4; 2.3.5	95	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie	Wskaźnik produktu	V	5.3.1	262	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych	Wskaźnik produktu	I,II,IV,V	1.3.5; 2.3.5; 4.3.1; 5.3.1	11	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury społecznej	Wskaźnik rezultatu	I, II, IV, V	1.3.1; 1.3.5; 2.3.5; 4.3.1; 5.3.1	30	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych	Wskaźnik rezultatu	I, II, IV, V	1.3.5; 2.3.5; 4.3.1; 5.3.1	11	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027
Liczba osób korzystających z usług środowiskowych w ramach wsparcia zdrowia psychicznego osób dorosłych	Wskaźnik produktu	III	3.3.1	30	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027 oraz raporty ze zrealizowanych projektów
Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług środowiskowych w ramach wsparcia zdrowia psychicznego	Wskaźnik produktu	III	3.3.1	3	FEO 2021-2027	Wnioski o płatność projektów realizowanych w ramach FEO 2021-2027 oraz raporty ze zrealizowanych projektów
Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego i/lub z zajęć integracji sensorycznej	Wskaźnik produktu	III	3.3.2; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.13	40	Analizy własne	Raporty ze zrealizowanych projektów

Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Obszar RPDI	Działanie RPDI	Wartość oczekiwana do 31.12.2025 r. (liczba nowych instytucji lub % gmin)	Źródło wskaźnika	Źródło danych do pomiaru wskaźnika
Liczba godzin zrealizowanego wsparcia psychologicznego i/lub zajęć integracji sensorycznej	Wskaźnik rezultatu	III	3.3.2; 3.3.3; 3.3.4; 3.3.13	100	Analizy własne	Raporty ze zrealizowanych projektów
Liczba osób, które podniosły kompetencje w obszarze zdrowia psychicznego	Wskaźnik produktu	III	3.3.5; 3.3.6; 3.3.7; 3.3.8; 3.3.9; 3.3.10; 3.3.11; 3.3.12; 3.3.13	50	Analizy własne	Raporty ze zrealizowanych projektów

6. Finansowanie / Alokacja na poszczególne działania

Obszar	Działanie	Źródło finansowania	Alokacja UE na lata 2023 -2025 [PLN]	Uwagi
Osoby starsze i z niepełnosprawnościami oraz osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	1.3.1.-1.3.6 (RPDI), 7.1 Usługi zdrowotne i społeczne (FEO 2021-2027)	FEO 2021-2027	115 900 006	Działania z zakresu tego obszaru mogą być finansowane z innych środków np. PFRON, ze środków własnych gmin i powiatów, FERS, środki z Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego, programy MRiPS
Rodzina i dzieci, w tym w kryzysie	2.3.1-2.3.5 (RPDI), 6.7 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej (FEO 2021-2027)	FEO 2021-2027	37 000 003	Działania z zakresu tego obszaru mogą być finansowane z innych środków np. środków własnych gmin i powiatów, FERS, środki z Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego, programy MRiPS

Obszar	Działanie	Źródło finansowania	Alokacja UE na lata 2023 -2025 [PLN]	Uwagi
Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym	3.3.1-3.3.8 (RPDI), 7.1 Usługi zdrowotne i społeczne (FEO 2021-2027)	FEO 2021-2027	9 000 000	Działania z zakresu tego obszaru mogą być finansowane z innych środków np. PFRON, ze środków własnych gmin i powiatów, FERS, środki z Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami , Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego, programy MRiPS
	3.3.1-3.3.13 (RPDI), 6.8 Profilaktyka zachowań społecznych dzieci i młodzieży (FEO 2021-2027)	FEO 2021-2027	20 250 000	
Osoby w kryzysie bezdomności	4.2.3.(RPDI), 6.6 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności (FEO 2021-2027)	FEO 2021-2027	6 300 000	Działania z zakresu tego obszaru mogą być finansowane z innych środków np. środków własnych gmin i powiatów, FERS, środki z Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego, programy MRiPS
Cudzoziemcy (w tym osoby przybyłe w wyniku wojny w Ukrainie)	5.3.1 (RPDI), 6.4 Wsparcie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (FEO 2021-2027)	FEO 2021-2027	46 311 628	-

7. Monitoring

Ze względu na przyjęty, trzyletni termin realizacji RPDI w woj. opolskim oraz procedury ogłaszania konkursów przez samorząd wojewódzki na realizację zadań ze środków z nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027, obejmując różne obszary interwencji oraz terminy naborów projektów, zakłada się sukcesywną analizę przyjętych działań i wskaźników (w ramach prowadzonych na bieżąco konsultacji między pracownikami zespołu tworzącego niniejszy dokument, tj. przedstawicielami ROPS, WUP, DZD, DPF, oraz – w zależności od potrzeb – z udziałem innych ekspertów

lub interesariuszy działań). Jednocześnie zmiany w dokumencie będą dokonywane jedynie w wyjątkowych sytuacjach, spowodowanych potrzebami regionalnymi lub krajowymi (np. związanych z dostępnymi środkami finansowymi). Sposób przygotowania, procedowania i realizacji niniejszego RPDI będzie podstawą do opracowania kolejnego planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji, uwzględniającego doświadczenia we wdrażaniu RPDI za lata 2023-2025.

8. Załączniki

- 1) Załącznik 1 - Przegląd dokumentów strategicznych regionalnych, krajowych i unijnych z odniesieniem do najważniejszych kierunków rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji (które powinny zostać zaimplementowane w woj. opolskim).

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Referat Zarządzania i Programowania
Departament Programowania Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

dpf@opolskie.pl

www.funduszeue.opolskie.pl

  | Fundusze Europejskie dla Opolskiego

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
1. Usługi społeczne dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.....	4
1.1 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami.....	4
1.2 Rodzaje wsparcia środowiskowego dla osób starszych i z niepełnosprawnościami	6
1.3 Dostęp do usług dla osób starszych i z niepełnosprawnościami	9
2. Centra Usług Społecznych	13
3. Infrastruktura społeczna związana z procesem integracji społeczno-zawodowej	15
3.1 Zakłady Aktywności Zawodowej	15
3.2 Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	17
3.3 Dostęp do usług w obszarze związanym ze wsparciem procesu integracji społeczno-zawodowej.....	19
4. Rodzinna piecza zastępcza i infrastruktura służąca młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą oraz rodzinom w kryzysie	22
4.1.1 Infrastruktura służąca młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą.....	24
4.2 Placówki wsparcia dziennego	26
4.3 Interwencja kryzysowa oraz wsparcie ofiar przemocy domowej.....	27
4.4 Ośrodek Adopcyjny.....	28
4.5 Działalność usługowa Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu.....	30
4.6 Dostęp do usług w obszarze związanym ze wsparciem rodziny w kryzysie i systemu pieczy zastępczej	31
5. Usługi społeczne (w tym infrastruktura mieszkaniowa) służące wsparciu osób w kryzysie bezdomności oraz innych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.....	34
5.1 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności	34
5.2 Infrastruktura służąca osobom i rodzinom z problemem uzależnienia.....	37
5.2.1.....	37
5.3 Infrastruktura mieszkaniowa dla imigrantów	39
Uwagi i wnioski	43

Wprowadzenie

Celem niniejszej analizy jest przedstawienie infrastruktury usług społecznych w województwie opolskim – dostępu do usług oraz potrzeb na terenie poszczególnych powiatów. Aktualnie usługi społeczne, obok polityki zabezpieczenia dochodu, stają się najważniejszym elementem współczesnej polityki społecznej, stanowiąc odpowiedź na nowe wyzwania społeczne związane z takimi procesami jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, migracje ludności, kryzysy indywidualne i rodzinne, a także wynikające z tych zjawisk zapotrzebowanie na nowe kompetencje społeczne i zawodowe.

W analizie wykorzystano:

- dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych,
- *Ocenę zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r. oraz gminne i powiatowe oceny zasobów pomocy społecznej*, sprawozdanie MRiPS-03 oraz MRiPS-06 zamieszczone w Centralnej Aplikacji Statystycznej – rządowej platformie do sporządzenia mi.in. sprawozdań z realizacji zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
- badania własne Obserwatorium Polityki Społecznej ROPS w Opolu ośrodków pomocy społecznej i zakładów aktywności zawodowej w woj. opolskim, przeprowadzone w sierpniu 2023 r.

1. Usługi społeczne dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

1.1 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami

Województwo opolskie jest jednym z „najstarszych demograficznie” regionów w Polsce. Według stanu na koniec 2022 r. w województwie opolskim udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosił 24% i był wyższy niż średni w kraju o 1,1%. Według danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego¹, przeprowadzonego w 2021 r., woj. opolskie zamieszkuje prawie 125 tys. osób z niepełnosprawnościami, co w porównaniu do danych ze Spisu z 2011 r. wskazuje na wzrost o 21%. (w 2011 r. było

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>

103 tys. osób z niepełnosprawnościami). Prawie połowa (48%) wszystkich beneficjentów ośrodków pomocy społecznej w woj. opolskim w 2022 r. korzystała ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności. Konsekwencją tej sytuacji jest potrzeba zapewnienia opieki stale rosnącej liczbie osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Tabela 1. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat dla kobiet i więcej oraz 65 lat dla mężczyzn i więcej) w powiatach woj. opolskiego w 2022 r. (w %)

Lp.	Powiat	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	23,7
2	Głubczycki	25,7
3	Kędzierzyńsko-kozielski	24,8
4	Kluczborski	23,8
5	Krapkowicki	22,6
6	Miasto Opole	25,5
7	Namysławski	23,2
8	Nyski	25,6
9	Oleski	23,6
10	Opolski	21,8
11	Prudnicki	24,1
12	Strzelecki	21,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym (tabela 1) znajduje się w powiatach: głubczyckim (25,7%), nyskim (25,6%) oraz w Mieście Opolu (25,5%). Planowane interwencje w zakresie infrastruktury społecznej dla osób niesamodzielnych powinny uwzględniać udział osób w wieku 60/65+ oraz odsetek osób z niepełnosprawnościami (tabela 2) w populacji danego regionu i wynikające z tego tytułu potrzeby.

Tabela 2. Odsetek (%) osób z niepełnosprawnościami w stosunku do liczby ludności w powiatach województwa opolskiego (dane z NSP w 2021 r.)

Lp.	Powiat	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	15,1
2	Głubczycki	16,2
3	Kędzierzyńsko-kozielski	13,9
4	Kluczborski	13,7
5	Krapkowicki	12,1
6	Miasto Opole	11,9
7	Namysławski	14,1
8	Nyski	13,1
9	Oleski	12,8
10	Opolski	11,2
11	Prudnicki	15,7
12	Strzelecki	12,3

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych

1.2 Rodzaje wsparcia środowiskowego dla osób starszych i z niepełnosprawnościami

Alternatywą dla opieki instytucjonalnej jest rozwój usług środowiskowych. Usługi te mogą być świadczone w różnej formie – od usług świadczonych bezpośrednio w miejscu zamieszkania osoby (np. usługi opiekuńcze), jak i w środowisku lokalnym (np. kluby seniora, dzienne domy pobytu, środowiskowe domy samopomocy).

Jednocześnie, osobie potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność) można zapewnić usługi całodobowe w dotychczasowym środowisku zamieszkania poprzez tworzenie rodzinnych domów pomocy (dla 3-8 osób), jako alternatywy dla funkcjonujących obecnie domów pomocy społecznej (zlokalizowanych bardzo często poza swoją gminą lub powiatem, mających co najmniej kilkadziesiąt miejsc). Przy czym obecnie w regionie brak jest takich form całodobowego wsparcia środowiskowego (rodzinnych domów pomocy).

Tabela 3. Liczba miejsc w domach dziennego pobytu (DDP) i wskaźnik liczby miejsc na 10 tys. ludności w woj. opolskim w 2022 r.

Lp.	Powiat	Liczba miejsc w DDP	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	35	2,9
2	Głubczycki	207	48,1
3	Kędzierzyńsko-kozielski	505	58
4	Kluczborski	0	0
5	Krapkowicki	140	23,4
6	Miasto Opole	470	37,2
7	Namysławski	45	10,7
8	Nyski	155	12
9	Oleski	0	0
10	Opolski	61	5,1
11	Prudnicki	20	3,9
12	Strzelecki	0	0
Razem		1 638	17,4

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Oceny zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.*

Najwięcej miejsc i najwyższy wskaźnik miejsc w DDP-ach jest w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (58 miejsc na 10 tys. ludności), natomiast w powiatach: strzeleckim, kluczborskim i oleskim brak jest dziennych domów pobytu.

Tabela 4. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz wskaźnik na 10 tys. ludności w woj. opolskim w 2022 r.

Lp.	Powiat	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, w tym specjalistycznymi	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	247	28,5
2	Głubczycki	193	44,8
3	Kędzierzyńsko-kozielski	242	27,8
4	Kluczborski	218	35,3
5	Krapkowicki	314	52,4
6	Miasto Opole	424	33,5
7	Namysławski	69	16,4
8	Nyski	701	54,1
9	Oleski	168	24,0
10	Opolski	294	24,3
11	Prudnicki	242	46,6
12	Strzelecki	283	39,5
Razem		3395	36,7

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Oceny zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.*

W 2022 r. najwięcej osób objętych usługami opiekuńczymi (w tym specjalistycznymi) w odniesieniu do liczby ludności miały powiaty: nyski (54,1 - tj. 54 osoby na 10 tys. ludności), krapkowicki (52,4) i prudnicki (46,6). Natomiast najmniej pomocy w formie usług opiekuńczych udzielał powiat namysłowski (16,4 osób na 10 tys. mieszkańców).

Tabela 5. Liczba uczestników środowiskowych domów samopomocy i wskaźnik na 10 tys. ludności w woj. opolskim w 2022 r.

Lp.	Powiat	Liczba uczestników ŚDS	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	58	6,7
2	Głubczycki	60	13,9
3	Kędzierzyńsko-kozielski	52	6
4	Kluczborski	86	13,9
5	Krapkowicki	73	12,2
6	Miasto Opole	124	9,8
7	Namysłowski	35	8,3
8	Nyski	100	7,7
9	Oleski	91	14,8
10	Opolski	0	0
11	Prudnicki	60	11,6
12	Strzelecki	60	8,4
Razem		799	8,5

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Oceny zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.*

Jedynym powiatem w woj. opolskim bez środowiskowego domu samopomocy jest powiat opolski (a po dwa ŚDS-y występują w Mieście Opolu oraz powiatach: brzeskim, nyskim i oleskim). Powiat oleski ma też najwyższy wskaźnik liczby miejsc w stosunku do liczby mieszkańców (14,8), co oznacza, że na każde 10 tys. ludności przypada prawie 15 miejsc w tych placówkach.

Tabela 6. Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach wspomaganych i treningowych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami na 10 tys. ludności w woj. opolskim w 2022 r.

Lp.	Powiat	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	0,8
2	Głubczycki	0,0
3	Kędzierzyńsko-kozielski	6,0
4	Kluczborski	1,0
5	Krapkowicki	1,3
6	Miasto Opole	0,8
7	Namysłowski	0,0
8	Nyski	2,8
9	Oleski	0,7
10	Opolski	0,2
11	Prudnicki	1,2
12	Strzelecki	8,4

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Oceny zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.*

Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego odbywa się głównie w ramach posiadanych przez gminę zasobów komunalnych, w tym poprzez najem socjalny oraz tworzenie (także przez powiat) nowych mieszkań. Najwięcej miejsc w mieszkaniach dla osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz najwyższy wskaźnik miejsc do liczby ludności ma powiat strzelecki (8,4, co oznacza, że na 10 tys. ludności przypada ponad 8 miejsc w takich mieszkaniach).

1.3 Dostęp do usług dla osób starszych i z niepełnosprawnościami

W celu przedstawienia dostępu do usług dla osób starszych i z niepełnosprawnościami przyjęto następujące wskaźniki:

1. Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach wspomaganych i treningowych na 10 tys. ludności

- ❖ wysoki $\geq 5,0 = 10$ pkt
- ❖ $2,5 < \text{średni} < 5,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 2,5 = 0$ pkt

1 - Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach wspomaganych i treningowych na 10 tys. ludności			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski			0
Głubczycki			0
Kędzierzyńsko-kozielski	10		
Kluczborski			0

Krapkowicki			0
Miasto Opole			0
Namysławski			0
Nyski		5	
Oleski			0
Opolski			0
Prudnicki			0
Strzelecki	10		

2. Wskaźnik liczby miejsc w dziennych domach pobytu na 10 tys. ludności

- ❖ wysoki $\geq 20,0 = 10$ pkt
- ❖ $5,0 < \text{średni} < 20,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 5,0 = 0$ pkt

2 - Wskaźnik liczby miejsc w dziennych domach pobytu na 10 tys. ludności			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski			0
Głubczycki	10		
Kędzierzyńsko-kozielski	10		
Kluczborski			0
Krapkowicki	10		
Miasto Opole	10		
Namysławski		5	
Nyski		5	
Oleski			0
Opolski		5	
Prudnicki			0
Strzelecki			0

3. Wskaźnik liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na 10 tys. ludności

- ❖ wysoki $\geq 40,0 = 10$ pkt
- ❖ $20,0 < \text{średni} < 40,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 20,0 = 0$ pkt

3 - Wskaźnik liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na 10 tys. ludności			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski		5	
Głubczycki	10		
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski		5	

3 - Wskaźnik liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na 10 tys. ludności			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Krapkowicki	10		
Miasto Opole		5	
Namysłowski			0
Nyski	10		
Oleski		5	
Opolski		5	
Prudnicki	10		
Strzelecki		5	

4. Wskaźnik liczby miejsc w Środowiskowych domach samopomocy na 10 tys. ludności

- ❖ wysoki $\geq 10,0 = 10$ pkt
- ❖ $5,0 < \text{średni} < 10,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 5,0 = 0$ pkt

4 - Wskaźnik liczby miejsc w Środowiskowych domach samopomocy na 10 tys. ludności			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski		5	
Głubczycki	10		
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski	10		
Krapkowicki	10		
Miasto Opole		5	
Namysłowski		5	
Nyski		5	
Oleski	10		
Opolski			0
Prudnicki	10		
Strzelecki		5	

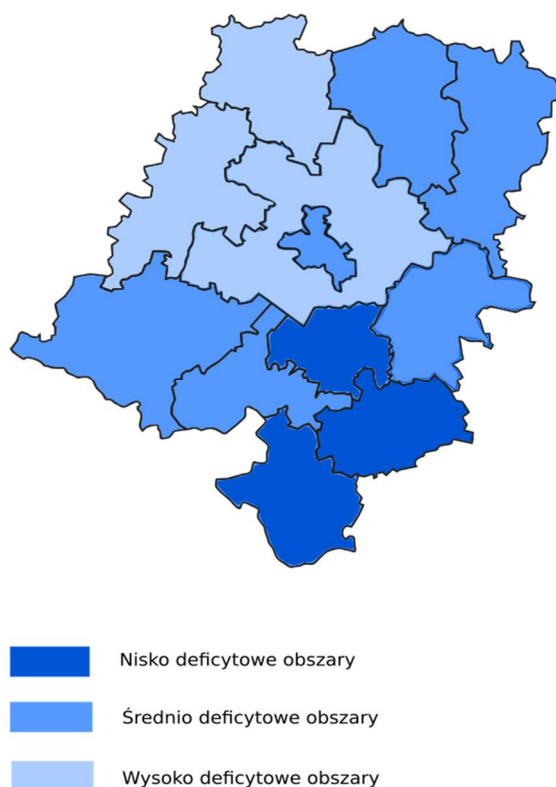
Razem wskaźniki wg przyjętych progów (wysokim, średnim, niskim) – suma punktów

Lp.	Powiaty	Wskaźniki				
		1	2	3	4	Suma
		punkty				
1	Brzeski	0	0	5	5	10
2	Głubczycki	0	10	10	10	30
3	Kędzierzyńsko-kozielski	10	10	5	5	30
4	Kluczborski	0	0	5	10	15

Lp.	Powiaty	Wskaźniki				
		1	2	3	4	Suma
		punkty				
5	Krapkowicki	0	10	10	10	30
6	Miasto Opole	0	10	5	5	20
7	Namysławski	0	5	0	5	10
8	Nyski	5	105	10	5	25
9	Oleski	0	0	5	10	15
10	Opolski	0	5	5	0	10
11	Prudnicki	0	0	10	10	20
12	Strzelecki	10	0	5	5	20

Dostęp do usług – wg powiatów woj. opolskiego

Obszary deficytowe w dostępie do infrastruktury usług społecznych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	Powiaty
Obszary wysoko deficytowe ≤ 10	Brzeski, Namysławski, Opolski
10 < Obszary średnio deficytowe < 30	Kluczborski, Miasto Opole, Nyski, Oleski, Prudnicki, Strzelecki
Obszary nisko deficytowe ≥ 30	Kędzierzyńsko-kozielski, Głubczycki, Krapkowicki

2. Centra Usług Społecznych

Centra Usług Społecznych (CUS) są nową jednostką organizacyjną gminy, która może powstać w wyniku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej lub zostać powołana jako odrębna jednostka w gminie, istniejąca obok OPS.

Centrum może być utworzone dla jednej gminy (i wsparciem obejmować tylko mieszkańców swojej gminy) lub może być powołane dla co najmniej dwóch gmin.

Centra Usług Społecznych są istotnymi podmiotami, mającymi na celu rozwój i koordynację usług społecznych dla mieszkańców gminy. Ich zadaniem jest integracja, rozwój i poszerzenie dostępności usług społecznych, tak by stanowiły one odpowiedź na konkretne potrzeby osób, rodzin i grup społecznych oraz ogółu mieszkańców, wykraczając tym samym poza klientów pomocy społecznej (spełniających kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy).

Obecnie w woj. opolskim funkcjonuje jedno Centrum Usług Społecznych w Gogolinie.

Z badania ROPS w Opolu (wśród ośrodków pomocy społecznej w woj. opolskim - lipiec-wrzesień 2024 r.) wynika, że 21% (15 OPS-ów) widzi potrzebę przekształcenia w centrum usług społecznych. Są to ośrodki pomocy społecznej w następujących gminach:

- ✓ Namysłów;
- ✓ Jemielnica;
- ✓ Paczków;
- ✓ Walce;
- ✓ Biała;
- ✓ Dobrzeń Wielki;
- ✓ Nysa;
- ✓ Turawa;
- ✓ Kędzierzyn-Koźle;
- ✓ Murów;
- ✓ Olesno;
- ✓ Strzelce Opolskie;
- ✓ Lewin Brzeski;
- ✓ Kluczbork;
- ✓ Popielów.

Spośród wyżej wymienionych gmin, 9 (nazwy gmin podkreślone) posiada już pracowników, którzy uczestniczyli w szkoleniach ROPS w Opolu, nabywając uprawnienia do zajmowania stanowisk w CUS, zgodnie z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (zatem posiadają już pracowników do realizowania usług w przyszłych CUS-ach)².

Pozostałe 55 gmin (ośrodków pomocy społecznej) w woj. opolskim obecnie nie widzi potrzeby przekształcenia w CUS.

² Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

3. Infrastruktura społeczna związana z procesem integracji społeczno-zawodowej

3.1 Zakłady Aktywności Zawodowej

Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ) to instytucje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, oferujące wsparcie umożliwiające im podjęcie pracy i uczestniczenie w życiu zawodowym.

Celem działalności ZAZ-ów jest zatrudnianie osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. ZAZ-y są także ważnym podmiotem ekonomii solidarnej w ramach obszaru ekonomii społecznej.

W woj. opolskim funkcjonuje 5 ZAZ-ów, które w 2022 r. zatrudniały 323³ osoby z niepełnosprawnościami.

Tabela 8. Zakłady Aktywności Zawodowej w województwie opolskim w 2022 r.

Lp.	Jednostka prowadząca	Adres ZAZ	Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami
1	Fundacja Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym	ul. Mielęckiego 4a 45-115 Opole	60
2	Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych im. Jana Pawła II	ul. Sobieskiego 5, 48-100 Głubczyce (miejsce wykonywania działalności: Lewice 25A)	58
3	Fundacja Różnosprawni	ul. Piastowska 51b 47-200 Kędzierzyn-Koźle	80
4	Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "Nadzieja"	ul. Pułaskiego 5 46-200 Kluczbork	55 ⁴
5	InfirmiCare Sp. non profit	ul. Grodkowska 54 48-300 Nysa	70
Razem			323

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród OPS-ów wynika, że 41% gmin widzi potrzebę utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej na terenie swojego powiatu.

³ W 2024 r. 324 osoby

⁴ W 2024 r. ZAZ zatrudnia 56 osób

Największa potrzeba utworzenia ZAZ-u występuje na terenach 2 powiatów o najwyższym odsetku osób z niepełnosprawnościami: **prudnickim (15,7%) oraz brzeskim (15,1%).**

Wśród najważniejszych potrzeb związanych z funkcjonowaniem i rozwojem ZAZ-ów wskazano:

- poprawę warunków pracy i rehabilitacji poprzez doposażenie nowych pracowni, zakup sprzętu niezbędnego w rehabilitacji, remonty lub modernizację zajmowanych pomieszczeń;
- budowanie sieci kontaktów z przedsiębiorstwami z otwartego rynku pracy, które mogą być potencjalnym miejscem pracy dla osób z niepełnosprawnościami, zatrudnionych w ZAZ;
- wsparcie rodziców osób z niepełnosprawnościami poprzez organizację warsztatów edukacyjnych w zakresie określenia celu, planu działania, metod, które mają pomóc w przejściu osoby z ZAZ na otwarty rynek pracy;
- prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej dotyczących niwelowania przeszkód w podejmowaniu pracy przez osoby z niepełnosprawnością, m.in. likwidacji barier architektonicznych, zmiany nastawienia do zatrudniania pracowników z niepełnosprawnościami, przepisów dotyczących wypłat rent socjalnych itp.;
- szkolenia dla zatrudnionych w ZAZ-ach osób z niepełnosprawnościami w zakresie m.in. poszukiwania pracy, asertywności i komunikacji interpersonalnej, umiejętności informatycznych, specjalistycznych szkoleń zawodowych itp.;
- szkolenia dla pracowników ZAZ-ów, zajmujących się obsługą administracyjną i finansową, w zakresie komunikacji interpersonalnej, pierwszej pomocy, systemu obsługi i refundacji Systemu Obsługi Dofinansowań i Refundacji PFRON (SODiR), pozyskiwania funduszy zewnętrznych, zmian prawnych i rozliczeń finansowych (w tym nowelizacji ustawy o rehabilitacji i zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, Funduszu Aktywności Zawodowej, rozliczenia z ZUS, dofinansowania do wynagrodzeń osób z niepełnosprawnością itp.).

Potrzeby w zakresie wsparcia już istniejących Zakładów zostały szerzej opisane w syntetycznym raporcie z przeprowadzonych wywiadów pogłębionych z dyrektorami opolskich ZAZ-ów.

Tabela 9. Wskaźnik liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w ZAZ-ach w 2022 r. do liczby osób z niepełnosprawnościami w powiecie (w %)

Lp.	Powiat	Wskaźnik
1	Brzeski	0
2	Głubczycki	0,8
3	Kędzierzyńsko-kozielski	0,7
4	Kluczborski	0,6
5	Krapkowicki	0
6	Miasto Opole	0,4
7	Namysłowski	0
8	Nyski	0,4
9	Oleski	0
10	Opolski	0
11	Prudnicki	0
12	Strzelecki	0

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie sprawozdań z działalności ZAZ-ów

Z uwagi na liczbę zakładów aktywności zawodowej w woj. opolskim jedynie w 5 powiatach (głubczyckim, kędzierzyńsko-kozielskim, kluczborskim, nyskim i w Mieście Opolu) możliwe jest wskazanie wskaźników zatrudnienia w ZAZ, które jednocześnie wskazują, że mniej niż 1% osób z niepełnosprawnościami w powiecie, jest w nich zatrudniony. Oznacza to, że taka forma przygotowania do aktywności zawodowej OzN jest ograniczona terytorialnie i instytucjonalnie (za mało ZAZ-ów, w tym na większości obszaru województwa).

3.2 Warsztaty Terapii Zajęciowej

Rolą warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz stwarzanie osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W woj. opolskim funkcjonuje 17 WTZ-ów na 562 miejsca, a liczba oczekujących wynosi obecnie 79 osób. W każdym powiecie jest co najmniej jeden WTZ, przy czym w powiecie brzeskim są 3 WTZ-y (w 3 gminach), a w powiatach: oleskim, nyskim i opolskim są po 2 WTZ-y (w 2. gminach).

Tabela 10. Liczba miejsc w Warsztatach terapii zajęciowej w 2022 r.* w woj. opolskim

Lp.	Powiat	Gmina	Liczba miejsc	Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 października 2023 r.)
1	Brzeski	Brzeg	25	2
		Grodków	25	2
		Lewin Brzeski	25	3
2	Głubczycki	Głubczyce	20	6
3	Kędzierzyńsko-kozielski	Kędzierzyn- Koźle	40	2
4	Kluczborski	Kluczbork	30	1
5	Krapkowicki	Krapkowice	30	8
6	Miasto Opole	Opole	35	8
7	Namysłowski	Namysłów	25	8
8	Nyski	Głucholazy	25	2
		Nysa	47	9
9	Oleski	Olesno	40	9
		Gorzów Śląski	25	2
10	Opolski	Popielów (WTZ w Starych Siołkowicach)	30	2
		Tarnów Opolski	30	8
11	Prudnicki	Prudnik	50	2
12	Strzelecki	Zawadzkie	35	5
Razem			562	79

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie informacji telefonicznych pozyskanych z WTZ-ów

*Liczba miejsc w 2023 r. była taka sama jak w 2022 r.

Z badań ankietowych ROPS w Opolu z przedstawicielami OPS-ów wynika, że 12 gmin (17%) wskazuje na konieczność utworzenia WTZ na terenie ich gminy. Są to: Biała, Chrzastowice, Dąbrowa, Gogolin, Korfantów, Kamiennik, Niemodlin, Pawłowiczki, Prószków, Tułowice, Walce oraz Zdzeszowice.

Tabela 11. Wskaźnik liczby miejsc w WTZ-ach do liczby osób z niepełnosprawnościami w powiatach woj. opolskiego (w %)

Lp.	Powiat	Wskaźnik
1	Brzeski	0,6
2	Głubczycki	0,3
3	Kędzierzyńsko-kozielski	0,3
4	Kluczborski	0,4
5	Krapkowicki	0,3
6	Miasto Opole	0,2
7	Namysłowski	0,4
8	Nyski	0,4
9	Oleski	0,8
10	Opolski	0,4
11	Prudnicki	0,6
12	Strzelecki	0,4

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu

Średni wskaźnik liczby miejsc w warsztatach terapii zajęciowej do liczby osób z niepełnosprawnościami w powiecie wynosi 0,4%, co oznacza, że wsparcie w ramach tych instytucji udzielane jest dla ograniczonej liczby OzN (mniej niż 1%).

3.3 Dostęp do usług w obszarze związanym ze wsparciem procesu integracji społeczno-zawodowej

W celu przedstawienia dostępu do usług w obszarze związanym ze wsparciem procesu integracji społeczno-zawodowej przyjęto 2 wskaźniki:

- 1. Wskaźnik liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w ZAZ-ach w 2022 r. do liczby osób z niepełnosprawnościami w powiecie**
 - ❖ wysoki $\geq 0,6 = 10$ pkt
 - ❖ $0,2 < \text{średni} < 0,6 = 5$ pkt
 - ❖ niski $\leq 0,2 = 0$ pkt

1 – Wskaźnik liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w ZAZ-ach w 2022 r. do liczby osób z niepełnosprawnościami w powiecie

Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski			0
Głubczycki	10		
Kędzierzyńsko-kozielski	10		
Kluczborski	10		
Krapkowicki			0
Miasto Opole		5	
Namysłowski			0
Nyski		5	
Oleski			0
Opolski			0
Prudnicki			0
Strzelecki			0

2. Wskaźnik liczby miejsc w WTZ-ach do liczby osób z niepełnosprawnościami w 2022 r. w powiecie (w %)

- ❖ wysoki $\geq 0,6 = 10$ pkt
- ❖ $0,2 < \text{średni} < 0,6 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 0,2 = 0$ pkt

2 – Wskaźnik liczby miejsc w WTZ-ach do liczby osób z niepełnosprawnościami w powiecie (w %)

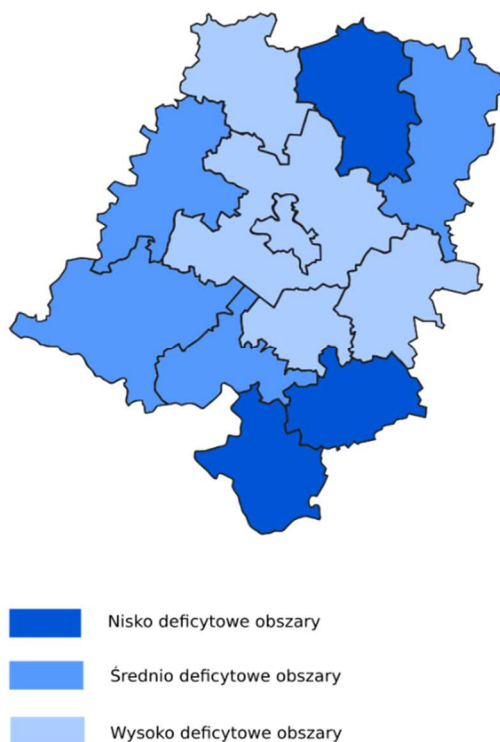
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski	10		
Głubczycki		5	
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski		5	
Krapkowicki		5	
Miasto Opole			0
Namysłowski		5	
Nyski		5	
Oleski	10		
Opolski		5	
Prudnicki	10		
Strzelecki		5	

Razem wskaźniki wg przyjętych progów (wysokim, średnim, niskim) – suma punktów

Lp.	Powiaty	Wskaźniki		
		1	2	Suma
		punkty		
1	Brzeski	0	10	10
2	Głubczycki	10	5	15
3	Kędzierzyńsko-kozielski	10	5	15
4	Kluczborski	10	5	15
5	Krapkowicki	0	5	5
6	Miasto Opole	5	0	5
7	Namysławski	0	5	5
8	Nyski	5	5	10
9	Oleski	0	10	10
10	Opolski	0	5	5
11	Prudnicki	0	10	10
12	Strzelecki	0	5	5

Dostęp do infrastruktury usług – wg powiatów woj. opolskiego

Obszary deficytowe w dostępie do infrastruktury usług społecznych	Powiaty
Obszary wysoko deficytowe ≤ 5	Krapkowicki, Miasto Opole, Namysławski, Opolski, Strzelecki
$5 <$ Obszary średnio deficytowe < 15	Brzeski, Nyski, Oleski, Prudnicki
Obszary nisko deficytowe ≥ 15	Głubczycki, Kędzierzyńsko-kozielski, Kluczborski

4. Rodzinna piecza zastępcza i infrastruktura służąca młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą oraz rodzinom w kryzysie

4.1 Rodzinna piecza zastępcza

W 2022 r. liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej obejmowała 1 011 podmiotów, z tego:

- 630 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem;
- 310 rodzin niezawodowych;
- 45 rodzin zastępczych zawodowych, z tego:
 - ✓ 30 „zwykłych” zawodowych rodzin zastępczych;
 - ✓ 11 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
 - ✓ 4 rodziny specjalistyczne (wychowujące dzieci z niepełnosprawnościami);
- 26 rodzinnych domów dziecka.

Tabela 11. Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w woj. opolskim w latach 2013-2022

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci w pieczy zastępczej	
		2013 r.	2022 r.
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	984	770
2	Rodziny zastępcze niezawodowe	489	392
3	Rodziny zastępcze zawodowe	144	218
4	Rodzinne domy dziecka	114	188
Razem		1731	1568

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.

Od 2013 r. prawie o 65% (z 114 do 188) wzrosła liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka – podmiotach, które w formie zdeinstytucjonalizowanej zapewniają obecnie najlepszą formę pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki rodziny biologicznej.

W 2022 r. - po raz kolejny, odnotowano wzrost liczby dzieci umieszczanych w rodzinach zawodowych lub rodzinnych domach dziecka (razem jest ich 406), mimo to nadal liczba dzieci w tych formach pieczy jest prawie 2-krotnie mniejsza niż w rodzinach spokrewnionych z dzieckiem (770).

Tabela 12. Podmioty rodzinnej pieczy zastępczej w powiatach woj. opolskiego w 2022 r.

Lp.	Powiat	Liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej
1	brzeski	98
2	głubczycki	42
3	kędzierzyńsko-kozielski	109
4	kluczborski	83
5	krapkowicki	77
6	namysłowski	37
7	nyski	139
8	oleski	33
9	Miasto Opole	116
10	opolski	103
11	prudnicki	84
12	strzelecki	90
Razem		1011

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.

Najwięcej podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej mają powiat nyski i Miasto Opole, a najmniej powiaty oleski, namysłowski i głubczycki.

4.1.1 Infrastruktura służąca młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o pomocy społecznej (z 28 lipca 2023 r.) osobie pełnoletniej opuszczającej pieczę zastępczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy lub schronisko dla nieletnich może zostać przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym. Jego celem jest przystosowanie i przygotowanie przebywających tam wychowanków do samodzielnego życia oraz prawidłowego funkcjonowania w środowisku społecznym.

Tabela 13. Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach dla osób usamodzielnianych, opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schronisk, zakładów poprawczych do liczby młodzieży w pieczy zastępczej w wieku powyżej 18 lat w woj. opolskim w 2022 r.

Lp.	Powiat	Liczba młodzieży powyżej 18 lat umieszczona w pieczy zastępczej*	Wartość wskaźnika
1	Brzeski	25	0,4
2	Głubczycki	9	0
3	Kędzierzyńsko-kozielski	11	0,3
4	Kluczborski ⁵	24	0
5	Krapkowicki	18	0,5
6	Miasto Opole	31	0,5
7	Namysławski	10	0
8	Nyski	32	0,2
9	Oleski	18	0,2
10	Opolski	37	0,2
11	Prudnicki	20	0,6
12	Strzelecki	18	0
Razem		253	0,2

Źródło: opracowanie własne ROPS na podstawie *Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania przez powiat zadań innych niż realizacja dodatku wychowawczego za 2022 r.*

*do obliczenia wskaźnika przyjęto liczbę młodzieży w pieczy zastępczej powyżej 18 lat, ponieważ tylko ta grupa gotowa jest do usamodzielniania i zamieszkania w mieszkaniu wspomagającym lub treningowym.

W 2022 r. najlepsza sytuacja pod względem dostępu do mieszkań dla wychowanków pieczy zastępczej była w powiecie prudnickim, które dysponuje największą liczbą miejsc, oraz w powiatach: krapkowickim i Mieście Opolu. Aktualnie trzy powiaty w swoich zasobach nie posiadają mieszkań dla wychowanków (głubczycki, namysławski i strzelecki).

W 2022 r. liczba dzieci w wieku 14-17 lat umieszczona w pieczy zastępczej wynosiła 621 osób i była prawie 2,5 krotnie większa niż liczba pełnoletniej młodzieży gotowej obecnie do opuszczenia pieczy (253 osób), w związku z czym w latach 2024-2027 **potrzeba tworzenia infrastruktury mieszkaniowej dla wychowanków pieczy zastępczej** będzie zdecydowanie pilniejsza, gdyż wówczas to ta grupa stanie się pełnoletnią młodzieżą gotową do usamodzielniania.

⁵ W czerwcu 2023 r. w powiecie kluczborskim (w miejscowości Bąków) powstało mieszkanie chronione dla 2 wychowanków pieczy zastępczej.

Jednocześnie z badania ankietowanego ROPS (przeprowadzonego w grudniu 2022 r.) w sprawie rozwoju usług społecznych (i deinstytucjonalizacji) wynika, że w zakresie rozwoju usług dla rodzin i dzieci, w tym przeżywających kryzys, do najważniejszych potrzeb prawie 50% badanych samorządów gminnych i powiatowych zaliczyło rozwój mieszkalnictwa dla wychowanków pieczy zastępczej.

4.2 Placówki wsparcia dziennego

Placówka wsparcia dziennego ma za zadanie wspierać rodziny przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze. Placówki mogą pełnić funkcje opiekuńcze, wspierać rodziców w wychowaniu dzieci, prowadzić zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami zachowania, prowadzić specjalistyczną pomoc dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

W woj. opolskim funkcjonuje 37 placówek wsparcia dziennego, dysponujących 901 miejscami, z czego 12 to placówki opiekuńcze, 7 placówki specjalistyczne (opiekuńczo-specjalistyczne), a 18 placówek działa w formie pracy podwórkowej (w bezpośrednim kontakcie z dziećmi w ich środowisku).

Tabela 16. Placówki wsparcia dziennego w woj. opolskim w 2022 r.

Lp.	Powiat	Gmina	Liczba miejsc w placówce wsparcia dziennego	Wskaźnik (liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego do liczby dzieci w wieku 7-15 lat w powiecie)
1	głubczycki	Branice	30	0,8
2	brzeski	Brzeg	15	1,3
		Lewin Brzeski z filiami: w Łosiowie i Skorogoszczy	90	
3	kędzierzyńsko-kozielski	Kędzierzyn-Koźle	155	2,2
4	kluczborski	Kluczbork	60	1,2
5	krapkowicki	Zdzieszowice	15	0,3
6	namysłowski	Pokój	105	2,6
7	nyski	Głucholazy	30	0,7
8		Nysa	30	
9		Paczków	15	
10	opolski	Turawa	30	0,7
11		Popielów	26	
12		Dąbrowa	15	

13	prudnicki	Prudnik	30	0,7
14	strzelecki	Zawadzkie	15	0,3
15	Miasto Opole	Opole	240	2,3
Razem			901	0,1

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.

Najwięcej miejsc w placówkach wsparcia dziennego ma Miasto Opole (240) oraz powiat kędzierzyńsko-kozielski (155), natomiast najwyższy wskaźnik miejsc w stosunku do liczby dzieci w wieku 7-15 lat występuje w powiecie namysłowskim (gm. Pokój). Jedynym powiatem bez placówki wsparcia dziennego jest powiat oleski.

4.3 Interwencja kryzysowa oraz wsparcie ofiar przemocy domowej

Interwencja kryzysowa to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w kryzysie. Ich zadaniem jest przywrócenie osobom równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacji kryzysu. Z usług interwencji kryzysowej może skorzystać każda osoba, bez względu na swoją sytuację materialną.

Interwencja kryzysowa ma na celu udzielenie natychmiastowej specjalistycznej pomocy osobie i rodzinie w kryzysie, tj. dostosowanego do potrzeb m. in. poradnictwa psychologicznego, socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Według danych ROPS w Opolu w woj. opolskim w 2022 r. interwencją kryzysową objętych zostało 2 421 rodzin (5 005 osób w rodzinach). Na terenie województwa działalność prowadzi 7 ośrodków interwencji kryzysowej w powiatach:

- kłobuckim (mięjsce i tereny);
- krupkowskim (mięjsce i tereny);
- myśkowickim;
- yckim;
- opolskim;
- miastem Opolu (mięjsce i tereny);
- prudnickim.

Pomimo ustawowego obowiązku⁶ w 5 pozostałych powiatach brak jest ośrodków interwencji kryzysowej.

⁶ Art. 16 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Natomiast w części gmin i powiatów funkcjonują punkty interwencji kryzysowej, choć ich funkcjonowanie odbywa się bez umocowania w ustawie o pomocy społecznej. Są to:

- Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu, przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzegu;
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Głubczycach;
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich;
- Zespół ds. interwencji kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu;
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.

W woj. opolskim funkcjonują 2 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej o zasięgu ogólnopolskim, co oznacza, że pomoc w nich znajdują osoby bez względu na miejsce zamieszkania:

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Opolu.

W zakresie wsparcia rodzin i osób w kryzysie ważną usługą jest pobyt w **mieszkaniu interwencyjnym**. Mieszkanie interwencyjne jest formą wsparcia osób, które niespodziewanie znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Docelowo są to mieszkania z miejscami krótkoterminowego pobytu (do 3 m-cy), w pełni przygotowane i wyposażone we wszystkie niezbędne rzeczy, które mieszkańcom będą potrzebne do życia. Mają służyć osobom, które w danym momencie wymagają wsparcia w związku z art. 7 ust. 14 zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej i ust. 15 klęski żywiołowej lub ekologicznej- zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) - np. dla pogrzelców, powodzian.

4.4 Ośrodek Adopcyjny

Przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Opolu działa Ośrodek Adopcyjny, którego główną kompetencją jest prowadzenie procedur przysposobienia

oraz przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka. Ośrodek przeprowadza diagnozy kandydatów do przysposobienia dziecka, w tym badania psychologiczne i pedagogiczne osób w celu wydania im opinii kwalifikacyjnej. Diagnozuje dzieci i przeprowadza kwalifikację do przysposobienia. Ośrodek prowadzi także działalność edukacyjną, w tym szkoleniową w ramach szkoleń dla kandydatów do stanowienia różnych form opieki dla dziecka, tj. dla kandydatów na rodziny adopcyjne i zastępcze. Ośrodek został wyznaczony przez Marszałka Województwa Opolskiego do prowadzenia Wojewódzkiego Banku Danych o Dzieciach z terenu województwa opolskiego oczekujących na przysposobienie. Realizacja w/w zadania polega na ścisłej współpracy z innymi WBD w kraju, ośrodkami adopcyjnymi, Centralnym Bankiem Danych w Warszawie, przedstawicielami licencjonowanych organizacji upoważnionych do prowadzenia procedur adopcji zagranicznej, Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą na rzecz pozyskania rodzin przysposabiających, w tym za granicą.

W latach 2012-2023 ośrodek przeprowadził: 549 procedur adopcji, adoptowano 613 dzieci. Zarejestrowano 2225 dzieci oraz 1162 kandydatów do przysposobienia. Przeszkolono 620 kandydatów do adopcji dziecka oraz 260 do stanowienia pieczy zastępczej.

Specyfika działalności ośrodka wymaga zapewnienia odpowiednich warunków dla rodzin i dzieci korzystających ze wsparcia, ale również dla kadry ośrodka. Zmieniające się przepisy, w tym m.in. nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z lutego 2023 r., która wyznaczyła kolejne zadania ośrodkowi, sprawiły że dotychczasowe zasoby lokalowe są niewystarczające. W ośrodku brakuje pomieszczeń biurowych dla specjalistycznej kadry, gabinetów diagnostycznych, zapewniających odpowiednią atmosferę podczas spotkań, w tym poczucie bezpieczeństwa, empatii, zaufania, brakuje dużej sali szkoleniowej oraz oddzielnego wejścia do ośrodka.

Praca specjalistów ośrodka polega także na sporządzaniu analiz, w tym obszernej dokumentacji sądowej, składającej się z licznych tomów, sporządzania opinii pedagogicznych, psychologicznych, różnych typów jak np. opinii kwalifikacyjnych, na zlecenie sądów itp., sprawozdań z nadzorów nad przebiegiem osobistej styczności i innych. W/w dokumentacja powinna mieć zapewnione miejsce dla przechowywania, ponieważ zgodnie z ustawą jest gromadzona i wielokrotnie

aktualizowana, w związku z czym jest bardzo obszerna i niejednokrotnie składa się z kilku tomów w ramach jednej sprawy.

Ośrodek Adopcyjny pełni bardzo ważną funkcję w systemie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a charakter jego działalności ma zasięg ogólnopolski, w związku z czym koniecznym jest zapewnienie nowej siedziby dla prawidłowego funkcjonowania ośrodka i poprawy jakości świadczonych usług.

4.5 Działalność usługowa Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu

ROPS w Opolu realizuje szereg usług bezpośrednio skierowanych do mieszkańców woj. opolskiego, w tym rodzin i dzieci oraz osób niesamodzielnych.

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w 2023 r. udzielono dofinansowania kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej. Zlecono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami fundacjom i organizacjom pozarządowym – łącznie przyznano 67 dotacji: 30 w trybie konkursowym oraz 37 w trybie pozakonkursowym. Dotacje przeznaczono m.in. na organizowanie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla samych osób niepełnosprawnych, a także ich opiekunów, kadry i wolontariuszy; prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielania informacji na temat przysługujących uprawnień; prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć; organizowanie regionalnych i lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych; promocję aktywności osób niepełnosprawnych.

W ramach zadań ROPS zajmuje się także dofinansowaniem, robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami.

W ramach struktury organizacyjnej ROPS funkcjonuje także Centrum Promocji i Rozwoju Ekonomii Społecznej, którego głównym celem jest promocja, rozwój i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej poprzez koordynowanie oraz prowadzenie działań w tym obszarze w województwie opolskim. W ramach aktualnie posiadanych zasobów brakuje przestrzeni m.in. dla siedziby Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Działalność usługowa Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej opiera się również na działalności edukacyjnej i szkoleniowej skierowanej do kadry pomocy i

integracji społecznej w województwie opolskim oraz na realizacji projektów partnerskich we współpracy z JST oraz NGO.

W strukturach ROPS w Opolu działa także Obserwatorium Polityki Społecznej, którego działalność skupia się przede wszystkim na obserwacji regionalnych problemów i zjawisk społecznych. Działania Obserwatorium służą wszystkim podmiotom i instytucjom działającym w obszarze aktywnej polityki społecznej, a zwłaszcza instytucjom gminnym i powiatowym. Analizy, które powstają w OPS stanowią m.in. podstawę do formułowania rekomendacji w zakresie rozwoju usług społecznych w woj. opolskim.

ROPS planuje poszerzenie oferty usługowej ROPS i rozwój wszelkich form wsparcia, w tym m.in. w zakresie:

- koordynowania polityki w obszarze ekonomii społecznej na poziomie regionalnym i wsparcie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej,
- utworzenia siedziby Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej,
- lepszą współpracę z OWES i organizacjami pozarządowymi dzięki możliwościom bezpośrednich spotkań w siedzibie CPiRES,
- utworzenie Centrum Wsparcia Społecznego i Szkoleń w celu realizacji indywidualnych i grupowych form wsparcia w ramach projektów własnych ROPS.

Ze względu na cel, należy uznać, że powstanie nowej regionalnej infrastruktury służącej m.in. wzmocnieniu potencjału realizacji usług społecznych ma strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju regionu.

4.6 Dostęp do usług w obszarze związanym ze wsparciem rodziny w kryzysie i systemu pieczy zastępczej

W celu przedstawienia dostępu do usług w obszarze związanym ze wsparciem rodziny w kryzysie i systemu pieczy zastępczej przyjęto 3 wskaźniki:

1. Wskaźnik (liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego do liczby dzieci w wieku 7-15 lat w powiecie)

- ❖ wysoki $\geq 10,0 = 10$ pkt
- ❖ $2,0 < \text{średni} < 10,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 2,0 = 0$ pkt

1 – Wskaźnik (liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego do liczby dzieci w wieku 7-15 lat danym powiecie)

Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski			0
Głubczycki			0
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski			0
Krapkowicki			0
Miasto Opole		5	
Namysławski		5	
Nyski			0
Oleski			0
Opolski			0
Prudnicki			0
Strzelecki			0

2. Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach dla osób usamodzielnianych, opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schronisk, zakłady poprawcze i inne do liczby młodzieży w pieczy zastępczej w wieku powyżej 18 lat

- ❖ wysoki $\geq 0,4 = 10$ pkt
- ❖ $0,1 < \text{średni} < 0,4 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 0,1 = 0$ pkt

2 – Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach dla osób usamodzielnianych, opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schronisk, zakłady poprawcze i inne do liczby młodzieży w pieczy			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski	10		
Głubczycki			0
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski			0
Krapkowicki	10		
Miasto Opole	10		
Namysławski			0
Nyski		5	
Oleski		5	
Opolski		5	
Prudnicki	10		
Strzelecki			0

3. Infrastruktura dla rodzin w kryzysie (objętych interwencją kryzysową):

- ❖ wysoki (powiat, w którym funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej) = 10 pkt
- ❖ średni (powiat, w którym funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej) = 5 pkt
- ❖ niski (powiat, w którym nie funkcjonuje OIK/PIK) = 0 pkt

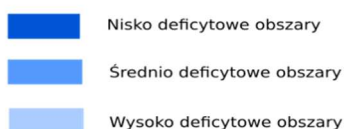
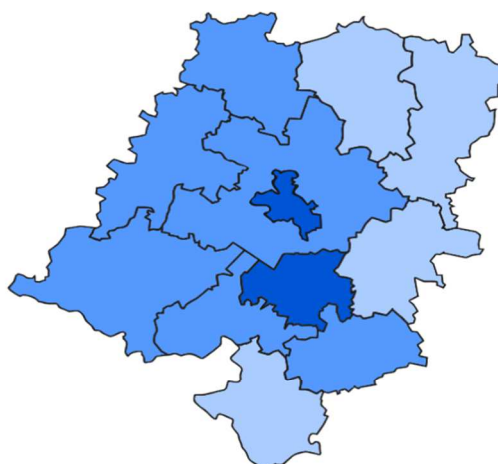
3– infrastruktura dla rodzin w kryzysie (objętych interwencją kryzysową)			
Powiat	Punktacja w podziale według		
	wysoki	średni	niski
Brzeski		5	
Głubczycki		5	
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski	10		
Krapkowicki	10		
Miasto Opole	10		
Namysławski	10		
Nyski	10		
Oleski		5	
Opolski	10		
Prudnicki	10		
Strzelecki		5	

Razem wskaźniki wg przyjętych progów (wysokim, średnim, niskim) – suma punktów

Lp.	Powiaty	Wskaźniki			
		1	2	3	Suma
		punkty			
1	Brzeski	0	10	5	15
2	Głubczycki	0	0	5	5
3	Kędzierzyńsko-kozielski	5	5	5	15
4	Kluczborski	0	0	10	10
5	Krapkowicki	0	10	10	20
6	Miasto Opole	5	10	10	25
7	Namysławski	5	0	10	15
8	Nyski	0	5	10	15
9	Oleski	0	5	5	10
10	Opolski	0	5	10	15
11	Prudnicki	0	5	10	15
12	Strzelecki	0	0	5	5

Dostęp do usług wg powiatów woj. opolskiego

Obszary deficytowe w dostępie do infrastruktury usług społecznych	Powiaty
Obszary wysoko deficytowe ≤ 10	Głubczycki, Kluczborski, Oleski, Strzelecki
$10 <$ Obszary średnio deficytowe < 20	Brzeski, Kędzierzyńsko-kozielski, Namysłowski, Nyski, Opolski, Prudnicki
Obszary nisko deficytowe ≥ 20	Krapkowicki, Miasto Opole

5. Usługi społeczne (w tym infrastruktura mieszkaniowa) służące wsparciu osób w kryzysie bezdomności oraz innych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

5.1 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności

W woj. opolskim funkcjonuje 17 instytucji udzielających pomocy w formie schronienia dla osób w kryzysie bezdomności dysponujących ok. 800 miejscami. Są to noclegownie, ogrzewalnie, hostele, schroniska i domy dla bezdomnych, zlokalizowane w 10 gminach, które świadczą pomoc osobom z terenu 42 gmin województwa (59%). Zdecydowaną większość z nich prowadzą organizacje pozarządowe, w tym w ramach dofinansowania ze środków publicznych. Instytucje te

świadczą pomoc stacjonarną, bez świadczenia usług w środowisku, ponieważ większość schronisk i noclegowni zlokalizowana jest na terenie gmin wiejskich, które z bezdomnością (szczególnie „uliczną”) rzadko się stykają.

Tabela 16. Noclegownie, ogrzewalnie, schroniska i domy dla osób bezdomnych w woj. opolskim

Lp.	Nazywa instytucja	Powiat	Gmina	Liczba miejsc
1	Schronisko św. Brata Alberta w Pępicach	brzeski	Skarbimierz	43 w tym 1 z usługami opiekuńczymi
2	Stowarzyszenie Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR - MARKOT w Zopowy	głubczycki	Głubczyce	35 w okresie zimowym 30 w okresie letnim
3	Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR - MARKOT w Kędzierzynie-Koźlu	kędzierzyńsko-kozielski	Kędzierzyn-Koźle	50
4	Schronisko św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn w Jasienicy Górnej	nyski	Otmuchów	50
5	Noclegownia i Ogrzewalnia w Nysie	nyski	Nysa	52 35 noclegownia 17 ogrzewalnia
6	Schronisko św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn w Bielicach	nyski	Łambinowice	120 w tym 40 z usługami
7	Stowarzyszenie "MONAR" Ośrodek Leczenia Terapii Rehabilitacji i Uzależnień w Zbicku	opolski	Chrzastowice	49 w tym 20 dla kobiet
8	Ogrzewalnia	kluczborski	Kluczbork	22
9	Dom wspólnotowy „DORYSZÓW”	strzelecki	Strzelce Opolskie	22
10	Dom wspólnotowy „KACZOROWNIA”	strzelecki	Strzelce Opolskie	22
11	Dom wspólnotowy „LEOPOLD”	strzelecki	Strzelce Opolskie	18
12	Schronisko zimowe „STAJENKA”	strzelecki	Strzelce Opolskie	18
13	Dom wspólnotowy	strzelecki	Strzelce Opolskie	10

Lp.	Nazywa instytucja	Powiat	Gmina	Liczba miejsc
	w Żędowicach			
14	Wspólnota „Wieczernik”	strzelecki	Strzelce Opolskie	12
15	Dom Matki i Dziecka w Opolu	Miasto Opole	Miasto Opole	25
16	Ośrodek Readaptacji Społecznej „SZANSA” w Opolu	Miasto Opole	Miasto Opole	130
17	Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu	Miasto Opole	Miasto Opole	132 (N- 84, S- 5, S z usługami - 25, O – 18)
Razem				810

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Rejestru miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach* z 02.12.2020 r., *Rejestru miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi noclegowniach oraz ogrzewalniach* oraz informacji tel. uzyskanych z tych instytucji w czerwcu 2021 r. (wg miejsc statutowych).

Z danych dotyczących opieki instytucjonalnej wynika, że potrzeby w zakresie doraźnej pomocy dla osób w kryzysie bezdomności w regionie w większości mogą być zabezpieczone w ramach dostępnych zasobów. Trudnością jednak pozostają działania mające na celu przezwyciężenie stanu bezdomności i wsparcia społecznego dostosowanego do potrzeb i możliwości osoby bezdomnej. Ma to szczególne znaczenie w przypadku osób rezygnujących z dostępnej oferty pomocowej i funkcjonujących poza formalnym, instytucjonalnym system wsparcia. Alternatywą dla opieki instytucjonalnej jest wsparcie w środowisku, np. w postaci mieszkań wspomaganych lub treningowych.

W woj. opolskim funkcjonuje **jedno mieszkanie treningowe dla osób w kryzysie bezdomności (w Mieście Opolu) na 6 miejsc**, prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Bezdomnym, Ubogim oraz Wykluczonym Społecznie "Nadzieja" w Opolu. Zamieszkać w nim mogą osoby bez skierowania przez ośrodek pomocy społecznej w drodze decyzji administracyjnej. Mieszkanie jest

prowadzone jako własna inicjatywa organizacji pozarządowej, w związku z czym nie jest wykazywane w sprawozdaniach z obszaru pomocy społecznej (nie jest prowadzone na zlecenie Miasta Opole lub Powiatu opolskiego).

5.2 Infrastruktura służąca osobom i rodzinom z problemem uzależnienia

Jedną z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym są osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych. Osoby dotknięte tym problemem lub otoczenie tych osób mogą poszukiwać wsparcia w różnego typu jednostkach specjalistycznego poradnictwa oraz placówkach leczenia uzależnienia, zlokalizowanych na terenie województwa. Najwięcej podmiotów świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom jest na terenie powiatu kluczborskiego, najmniej w powiecie namysłowskim. Wśród podmiotów są punkty konsultacyjne, które zajmują się głównie poradnictwem w zakresie uzależnień, oraz jednostki prowadzące stacjonarną terapię. Wykaz jednostek specjalistycznego poradnictwa oraz placówek leczenia uzależnienia opracowany przez ROPS w Opolu znajduje się w [zał. nr 1](#) do niniejszej analizy.

5.2.1 Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Opolu

Ważną rolę w systemie wsparcia osób z problemem uzależnienia lub współuzależnienia pełni Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Opolu. WOTUiW jest największą poradnią tego typu w woj. opolskim, oferującą pomoc w zakresie terapii indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych i ich rodzin. Oferta terapeutyczna skierowana jest także do dzieci i młodzieży uzależnionej oraz ich rodziców/opiekunów.

W Ośrodku zatrudnionych jest 20 terapeutów oraz 3 lekarzy, nadto w skład personelu wchodzi również pielęgniarka i dwóch pracowników działu statystyki.

W roku 2023 z wszelkich form wsparcia realizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Opolu, skorzystało 1100 osób, w tym 134 dzieci (poniżej 18 roku życia). Z oferty Poradni Uzależnień i Współuzależnienia dla osób dorosłych, w 2023 roku, skorzystało 701 osób. W procesie terapeutycznym (w różnych jego formach) pozostaje w chwili obecnej ok. 270 osób w skali miesiąca. Poradnia Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w 2023 roku zrealizowała świadczenia na rzecz 320 indywidualnych Pacjentów (z czego 134 osoby to dzieci i młodzież). Miesięcznie z usług poradni korzysta ok. 40 młodych Pacjentów (w wieku od 12 do 18 lat), przy czym z uwagi na fakt objęcia opieką całych

rodzin, stwierdzić należy, że Poradnia ta wspiera 90 osób miesięcznie. Nadto w oddziale dziennym przebywało, w ciągu 2023 roku, 89 pacjentów.

W porównaniu z rokiem 2021 placówka odnotowuje istotny wzrost zainteresowania usługami, w szczególności w odniesieniu do zakresu realizowanego na rzecz dzieci i młodzieży. Dla porównania, w całym roku 2021, poradnia obejmowała opieką 94 pacjentów (40 osób poniżej 18. roku życia i 54 członków rodzin).

Obecnie na czas oczekiwania na rozpoczęcie procesu terapeutycznego w odniesieniu do osoby dorosłej to okres jednego roku, w przypadku osoby niepełnoletniej około dwóch miesięcy.

Poradnia Leczenia Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży nie posiada własnej, wydzielonej przestrzeni. Sale terapeutyczne (zarówno grupowe i te przeznaczone do sesji rodzinnych czy indywidualnych) nie są przystosowane do wyjątkowych potrzeb młodych Pacjentów. Terapeuci i lekarze dzielą się swoimi gabinetami w zależności od potrzeb i dostępności. Nie są to warunki, które pozwalają myśleć o jakimkolwiek rozwoju, a wręcz ograniczają bieżące funkcjonowanie Poradni.

Jak pokazują wyniki dotychczasowych badań ogólnopolskich wśród młodzieży, problem uzależnień od alkoholu, środków nasennych, uspakajających i substancji psychoaktywnych stał się powszechny. Wszystkie te napawające niepokojem zjawiska podlegają dynamice⁷.

Statystyki jednoznacznie wskazują na stałe zwiększenie zapotrzebowania na usługi z zakresu pomocy osobom zmagającym się z uzależnieniami. Niestety pomimo posiadanych zasobów kadrowych i odpowiedniego potencjału merytorycznego w obecnej infrastrukturze nie jest możliwe budowanie długoterminowej perspektywy rozwoju.

Dotychczasowa siedziba WOTUiW jest niewystarczająca, aby stworzyć odpowiednie warunki będące odpowiedzią na zapotrzebowanie w zakresie regionalnej infrastruktury służącej przeciwdziałaniu uzależnieniom osób dorosłych, w tym również w stosunku do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, a także

⁷ *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*. Raport, prezentacja oraz informacja prasowa z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. Europejski program badań ankietowych w szkołach ESPAD. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2020 r.

dzieci i młodzieży z terenu woj. opolskiego. Stworzenie nowej przestrzeni terapeutycznej dla osób zmagających się z uzależnieniami, będących w sytuacji kryzysowej bądź traumatycznej, potrzebujących wsparcia z zakresu radzenia sobie ze stresem, przeciwdziałania zaburzeniom lękowym, samobójstwom czy uzależnieniom behawioralnym jest wysoce uzasadnione dla realizacji potrzeb grupy docelowej. Celem działalności ośrodka jest pomoc psychoterapeutyczna całemu systemowi rodziny. Poprawa warunków lokalowych WOTUiW umożliwi poszerzenie oferty wsparcia, a nowe i większe przestrzenie przyczynią się do poprawy jakości świadczonych usług.

5.3 Infrastruktura mieszkaniowa dla imigrantów

W latach 2022 - 2023 w ramach środków europejskich RPO WO 2014-2020 w woj. opolskim utworzono 54 mieszkania, dla 189 migrantów wojennych z Ukrainy. Najwięcej miejsc w takich mieszkaniach powstało w powiatach: strzeleckim (42), opolskim (41) i kluczborskim (32). Większość utworzonych mieszkań ma charakter komunalny, z wyjątkiem gmin: Brzeg, Biała i Nysa, w których powstały mieszkania wspomagane.

Tabela 17. Liczba miejsc w mieszkaniach dla imigrantów na terenie woj. opolskiego w 2023 r.

Lp.	Powiat	Liczba migrantów wojennych z Ukrainy *	Liczba miejsc w mieszkaniach **
1	Brzeski	1 200	11
2	Głubczycki	74	6
3	Kędzierzyńsko-kozielski	2 273	0
4	Kluczborski	1 655	32
5	Krapkowicki	1 708	6
6	Miasto Opole	4 357	0
7	Namysłowski	1 359	0
8	Nyski	3 380	24
9	Oleski	1 338	15
10	Opolski	3 574	41
11	Prudnicki	822	12
12	Strzelecki	1 708	42

Źródło: Opracowanie własne ROPS w Opolu

* szacunkowa liczba migrantów wojennych z Ukrainy ustalona na podstawie ankiet wysłanych przez ROPS w Opolu do gmin woj. opolskiego według stanu na 30.06.2023 r.

** liczba miejsc w mieszkaniach utworzonych w ramach projektu partnerskiego ROPS z 17 gminami (*Solidarni z Ukrainą - pomoc migrantom wojennym w*

5.3 Dostęp do infrastruktury mieszkaniowej

W celu przedstawienia dostępu do infrastruktury mieszkaniowej przyjęto 3 wskaźniki:

1. Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach wspomaganych/treningowych (ogółem) na 10 tys. ludności

- ❖ wysoki $\geq 5,0 = 10$ pkt
- ❖ $2,5 < \text{średni} < 5,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 2,5 = 0$ pkt

1 – Wskaźnik liczby miejsc w mieszkaniach wspomaganych/treningowych na			
Powiat	Punktacja w podziale według progów		
	wysoki	średni	niski
Brzeski			0
Głubczycki			0
Kędzierzyńsko-kozielski	10		
Kluczborski			0
Krapkowicki		5	
Miasto Opole			0
Namysławski			0
Nyski		5	
Oleski		5	
Opolski			0
Prudnicki			0
Strzelecki	10		

2. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb osób oczekujących na lokale socjalne (liczba osób oczekująca na mieszkania socjalne do liczby mieszkań/lokalii socjalnych – razem w powiecie) - %

- ❖ wysoki $\geq 30,0 = 10$ pkt
- ❖ $10,0 < \text{średni} < 30,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 10,0 = 0$ pkt

2 – Wskaźnik zaspokojenia potrzeb osób oczekujących na lokale socjalne (liczba osób oczekująca na mieszkania socjalne do liczby mieszkań/lokalii socjalnych–razem w powiecie)-%			
Powiat	Punktacja w podziale według progów		
	wysoki	średni	niski
Brzeski	10		
Głubczycki		5	
Kędzierzyńsko-kozielski	10		
Kluczborski	10		
Krapkowicki	10		
Miasto Opole			0
Namysławski		5	

Nyski		5	
Oleski		5	
Opolski		5	
Prudnicki		5	
Strzelecki	10		

3. Wskaźnik zaspokojenia potrzeb osób i rodzin, oczekujących na mieszkanie komunalne (liczba wniosków złożona na mieszkanie komunalne z zasobów gminy do liczby mieszkań komunalnych w gminie – razem w powiecie) - %

- ❖ wysoki $\geq 10,0 = 10$ pkt
- ❖ $5,0 < \text{średni} < 10,0 = 5$ pkt
- ❖ niski $\leq 5,0 = 0$ pkt

3 – Wskaźnik zaspokojenia potrzeb osób i rodzin, oczekujących na mieszkanie komunalne (liczba wniosków złożona na mieszkanie komunalne z zasobów gminy do liczby mieszkań komunalnych w gminie – razem w powiecie) - %

Powiat	Punktacja w podziale według progów		
	wysoki	średni	niski
Brzeski	10		
Głubczycki		5	
Kędzierzyńsko-kozielski		5	
Kluczborski		5	
Krapkowicki	10		
Miasto Opole		5	
Namysławski	10		
Nyski	10		
Oleski			0
Opolski	10		
Prudnicki		5	
Strzelecki	10		

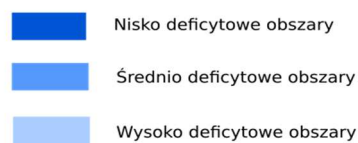
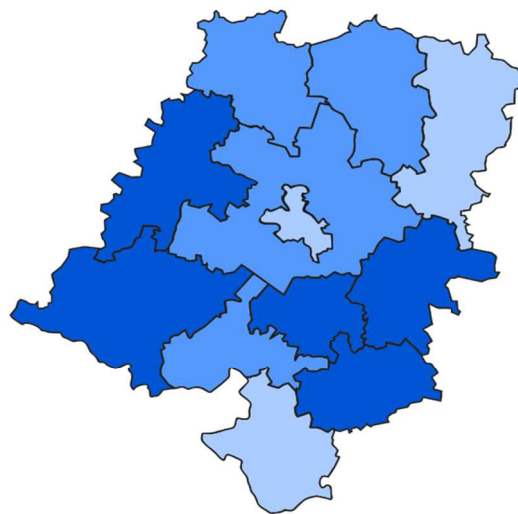
Razem wskaźniki wg przyjętych progów (wysokim, średnim, niskim) – suma punktów

Lp	Powiaty	Wskaźniki			
		1	2	3	Suma
		punkty			
1	Brzeski	0	10	10	20
2	Głubczycki	0	5	5	10
3	Kędzierzyńsko-kozielski	10	10	5	25
4	Kluczborski	0	10	5	15
5	Krapkowicki	5	10	10	25
6	Miasto Opole	0	0	5	5
7	Namysławski	0	5	10	15
8	Nyski	5	5	10	20

Lp .	Powiaty	Wskaźniki			
		1	2	3	Suma
		punkty			
9	Oleski	5	5	0	10
10	Opolski	0	5	10	15
11	Prudnicki	0	10	5	15
12	Strzelecki	10	10	10	30

Dostęp do infrastruktury usług wg powiatów woj. opolskiego

Obszary deficytowe w dostępie do infrastruktury usług społecznych	Powiaty
Obszary wysoko deficytowe ≤ 10	Głubczycki, Miasto Opole, Oleski
$10 <$ Obszary średnio deficytowe < 20	Kluczborski, Namysłowski, Opolski, Prudnicki
Obszary nisko deficytowe ≥ 20	Brzeski, Kędzierzyńsko-kozielski, Krapkowicki, Nyski, Strzelecki

Uwagi i wnioski

1. Wśród obszarów o najwyższym odsetku osób w wieku poprodukcyjnym są powiaty: głubczycki (25,7%), nyski (25,6%) oraz Miasto Opole (25,5%), dodatkowo powiat głubczycki ma najwyższy odsetek osób z niepełnosprawnościami (16,2%).
2. W 2022 r. najwięcej osób objętych usługami opiekuńczymi (w tym specjalistycznymi) w odniesieniu do liczby ludności miały powiaty: nyski (54,1 - tj. 54 osoby na 10 tys. ludności), krapkowicki (52,4) i prudnicki (46,6). Natomiast najmniej pomocy w formie usług opiekuńczych udzielał powiat namysłowski (16,4 osób na 10 tys. mieszkańców).
3. W 3 powiatach brak domów dziennego pobytu (kluczborski, oleski i strzelecki), natomiast niski wskaźnik miejsc w DDP-ach, co przy uwzględnieniu wysokiego odsetka osób starszych wskazuje na niewystarczający stopień zaspokojenia potrzeb.
4. Jedynym powiatem w woj. opolskim bez środowiskowego domu samopomocy jest powiat opolski (a po dwa ŚDS-y występują w Mieście Opolu oraz powiatach: brzeskim, nyskim i oleskim). Powiat oleski ma też najwyższy wskaźnik liczby miejsc w stosunku do liczby mieszkańców (14,8), co oznacza, że na każde 10 tys. ludności przypada prawie 15 miejsc.
5. Pomimo, że liczba mieszkań treningowych i wspomaganych na 10 tys. ludności w woj. opolskim jest jedną z najwyższych w kraju (w województwie są łącznie 434 miejsca dla wszystkich grup odbiorców), to stopień zaspokojenie potrzeb w tym zakresie jest niewystarczający, szczególnie w obszarze mieszkań dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą i osób niesamodzielnych.
6. Rodzinny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub podmiot uprawniony (o jakim mowa w art. 25 ustawy o pomocy społecznej) dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie. W woj. opolskim brak jest rodzinnych domów pomocy, będących alternatywą dla domów pomocy społecznej. Biorąc pod uwagę odsetek osób starszych największa potrzeba utworzenia rodzinnego domu pomocy występuje w powiecie głubczyckim, nyskim oraz w mieście Opolu, natomiast biorąc pod uwagę odsetek osób z niepełnosprawnościami największe zapotrzebowanie występuje w powiatach: brzeskim, prudnickim i głubczyckim.
7. Na terenie woj. opolskiego funkcjonuje 1 Centrum Usług Społecznych (w Gogolinie), jednak chęć utworzenia CUS wyraziło 15 gmin: Namysłów, Jemielnica, Paczków, Walce, Biała, Dobrzeń Wielki, Nysa, Turawa, Kędzierzyn-Koźle, Murów, Olesno, Strzelce Opolskie, Lewin Brzeski, Kluczbork, Popielów.

8. Na terenie 7 powiatów brak także zakładów aktywności zawodowej, a biorąc pod uwagę odsetek osób z niepełnosprawnościami, największa potrzeba utworzenia takiej placówki występuje w powiatach: prudnickim oraz brzeskim (jednak z uwagi na działalność 3 warsztatów terapii zajęciowej w powiecie brzeskim, można uznać że potrzeby osób z niepełnosprawnościami w tym powiecie są lepiej zabezpieczone).
9. W powiecie oleskim brakuje placówki wsparcia dziennego, natomiast najmniejszą liczbą miejsc w placówkach dysponują powiaty: krapkowicki (15) oraz strzelecki (15).
10. Na terenie woj. opolskiego działa 26 rodzinnych domów dziecka w 7 powiatach: brzeski – 4, kędzierzyńsko-kozielski – 6, krapkowicki – 8, nyski – 2, oleski – 2, prudnicki – 2, strzelecki – 2. W pozostałych powiatach nie funkcjonują rodzinne domy dziecka.
11. Dostęp do usług ośrodków interwencji kryzysowej ma 7 powiatów (kluczborski, krapkowicki, namysłowski, nyski, opolski, prudnicki oraz Miasto Opole), natomiast w pozostałych działają punkty interwencji kryzysowej, które choć świadczą szeroko pojętą pomoc w zakresie interwencji kryzysowej nie funkcjonują jak ośrodki, czyli np. nie prowadzą wsparcia całodobowo, co nie zabezpiecza w pełni potrzeb rodzin w kryzysie.
12. W związku ze stale rosnącymi potrzebami w zakresie funkcjonowania (zatrudnienie nowej kadry, konieczność przechowywania obszernej dokumentacji adopcyjnej oraz potrzeba utworzenia nowych specjalistycznych gabinetów diagnostycznych) Ośrodka Adopcyjnego w Opolu dotychczasowe zasoby lokalowe przestały być wystarczające. Nowa siedziba jest niezbędna dla zabezpieczenia podstawowej działalności ośrodka oraz poszerzenia oferty pomocy i podniesienia jakości świadczonych usług.
13. Istnieje potrzeba utworzenia nowej regionalnej infrastruktury służącej m.in. wzmacnianiu potencjału realizacji usług społecznych, skupiającej usługową działalność ROPS w Opolu w jednej siedzibie.
14. Zachodzi potrzeba tworzenia infrastruktury mieszkaniowej dla specjalistów przybyłych na teren woj. opolskiego z Ukrainy, szczególnie w powiatach, gdzie przebywa największa liczba imigrantów tj.: miasto Opole, powiat opolski, nyski i kędzierzyńsko-kozielski.
15. W woj. opolskim potrzeby mieszkaniowe w zakresie wsparcia środowiskowego osób w kryzysie bezdomności nie są zabezpieczone, brak jest infrastruktury mieszkaniowej (funkcjonuje 1 mieszkanie dla 6 osób w Opolu). Zabezpieczenie potrzeb odbywa się tylko w formie dostępnej bazy noclegowni, schronisk i ogrzewalni.

16. Zachodzi konieczność utworzenia infrastruktury dla osób uzależnionych, ponieważ dotychczasowa funkcjonująca w ramach Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Opolu jest niewystarczająca, aby stworzyć odpowiednie warunki będące odpowiedzią na stale rosnące zapotrzebowanie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom osób dorosłych, w tym również w stosunku do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, a także dzieci i młodzieży z terenu woj. opolskiego.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

Analiza dotycząca obszarów komunikacyjnie wykluczonych w województwie opolskim

*Dokument opracowany na potrzeby
programu regionalnego pn. Fundusze
Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

Opracowanie:

Referat Zarządzania i Programowania
Departament Programowania Funduszy Europejskich UMWO,
Departament Infrastruktury i Gospodarki UMWO oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Opolu

Spis treści

I.	WYKAZ SKRÓTÓW	4
II.	WSTĘP	5
III.	ZESTAWIENIE OBSZARÓW KOMUNIKACYJNIE WYKLUCZONYCH	8

I. WYKAZ SKRÓTÓW

DIG – Departament Infrastruktury i Gospodarki w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFSD – Europejski Fundusz Społeczny Plus

FEO 2021-2027 – Program regionalny *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*

IZ – Instytucja Zarządzająca

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu

II. WSTĘP

Zgodnie z zapisami *Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027: IZ we współpracy z ROPS określa obszary, które uznane są za wykluczone komunikacyjnie, tj. takie, na których brakuje połączeń transportem publicznym.*

Określenie obszarów komunikacyjnie wykluczonych zostanie wykorzystane podczas realizacji wsparcia w ramach programu regionalnego pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*, w tym w szczególności następujących działań:

- **5.7** Kształcenie ogólne,
- **5.9** Kształcenie zawodowe,
- **6.2** Aktywizacja społeczno – zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- **6.5** Wsparcie integracji społecznej społeczności romskiej oraz pomocniczo na potrzeby działań dotyczących usług społecznych.

Powyższe oznacza, że przy realizacji projektów z zakresu działań 6.2 i 6.5, beneficjenci, dla pojedynczych osób wykluczonych komunikacyjnie, powinni finansować ich dowóz umożliwiający udział w aktywnej integracji na zasadzie dostosowań indywidualnych. W przypadku realizacji wsparcia dla grupy osób z obszaru wykluczonego komunikacyjnie, powinny być stosowane adekwatne formy wsparcia np. usługi mobilne.

W przypadku działań edukacyjnych beneficjent może zastosować podobne podejście finansując dojazdy do szkół uczniom z obszarów wykluczonych komunikacyjnie oraz uczniom o obniżonej mobilności¹.

Obszary wykluczone komunikacyjnie zidentyfikowano pod kątem: braku połączenia komunikacyjnego ze wsi/sołectwa do siedziby gminy, braku połączenia z siedziby gminy do stolicy powiatu oraz braku połączenia z siedziby gminy do Opola.

Mając na uwadze powyższe, beneficjent, realizując projekt i znając jego specyfikę, powinien zdecydować czy dany uczestnik jest wykluczony komunikacyjnie tj. ze względu na np. brak możliwości dojazdu z siedziby gminy do Opola nie może w pełni skorzystać z oferowanego wsparcia.

W celu zidentyfikowania obszarów wykluczonych komunikacyjnie ROPS przygotował w lipcu 2023 r. kwestionariusz ankiety, skierowanej do wszystkich gmin woj. opolskiego, zebrał dane oraz poddał je koniecznej analizie i weryfikacji. Celem ankiety było **zidentyfikowanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie w gminie z możliwości dotarcia transportem publicznym** rozumianym jako kolej, PKS i inni przewoźnicy działający prywatnie lub na zlecenie, do miejsc świadczenia usług społecznych i zdrowotnych (w tym np. jednostek ochrony zdrowia,

¹ Poprzez uczniów o obniżonej mobilności należy rozumieć uczniów z trudnościami w poruszaniu się samodzielnie ze względu na ograniczoną czasowo lub stale sprawność i/lub uczniów z niepełnosprawnościami, dla których transport do szkół nie jest realizowany na podstawie odrębnych przepisów prawa, w szczególności ustawy z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe.

pomocy społecznej, instytucji rynku pracy, kultury, sportu, placówek dziennych, w tym świetlic, domów kultury, klubów seniora itp.).

Ankieta zawierała następujące pytania:

- **Czy na terenie Państwa gminy funkcjonuje transport publiczny do miejsc świadczenia usług społecznych** (pomiędzy sołectwami i do siedziby gminy)? (tak, nie, tylko częściowo);
- **Czy transport publiczny funkcjonujący na terenie gminy obejmuje dostępne połączenia?** (przed południem - w godz. 7:00-12:00; po południu - w godz. 12:00-18:00; w innych godzinach);
- **Czy na terenie Państwa gminy funkcjonuje transport publiczny do miejsc świadczenia usług społecznych (np. do miasta powiatowego)?** (tak, nie, tylko częściowo);
- **Czy transport publiczny funkcjonujący na terenie gminy do miasta powiatowego obejmuje dostępne połączenia** (przed południem - w godz. 7:00-12:00; po południu - w godz. 12:00-18:00; w innych godzinach);
- **Proszę o wskazanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie (brak jakiegokolwiek połączenia komunikacyjnego z ważnym miejscem świadczenia usług) na terenie gminy** (proszę wymienić brak wszystkich połączeń, np. z sołectwa/wsi X do siedziby gminy);
- **Proszę o wskazanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie (brak jakiegokolwiek połączenia komunikacyjnego z ważnym miejscem świadczenia usług) z siedziby gminy do stolicy powiatu** (proszę wymienić trasy na jakich brakuje połączeń);
- **Proszę o wskazanie obszarów wykluczonych komunikacyjnie (brak jakiegokolwiek połączenia komunikacyjnego z ważnym miejscem świadczenia usług) z siedziby gminy do Opola** (proszę wymienić trasy na jakich brakuje połączeń np. z Korfantowa do Opola).

W badaniu ankietowym wzięło udział 69 gmin, dwie gminy: Brzeg oraz Kędzierzyn – Koźle (gminy miejskie) nie wzięły udziału w badaniu przy czym wskazały, że nie posiadają obszarów wykluczonych komunikacyjnie. Z przeprowadzonego badania ankietowego w 69 gminach znajdujących się na terenie woj. opolskiego, wynika, że:

- 1) dostęp do transportu publicznego do miejsc świadczenia usług społecznych - **pomiędzy sołectwami i do siedziby gminy**, posiada 50 gmin (72,46%), nie posiada 1 gmina tj. Wilków (1,45%), a tylko częściowo transport publiczny występuje w 18 gminach (26,09%).
- 2) transport **publiczny pomiędzy sołectwami i do siedziby gminy** posiada:
 - przed południem (w godzinach 7:00-12:00) – 63 gminy,
 - po południu (w godzinach 12:00-18:00) – 54 gminy,
 - w innych godzinach – 23 gminy,
- 3) dostęp do transportu publicznego do miejsc świadczenia usług społecznych – **np. do miasta powiatowego**, posiada 60 gmin (86,96%), nie posiada 1 gmina tj. Skoroszyce (1,45%), a tylko częściowo transport publiczny występuje w 8 gminach (11,59%).
- 4) transport publiczny do miejsc świadczenia usług **np. do miasta powiatowego** posiada:
 - przed południem (w godzinach 7:00-12:00) – 63 gminy,
 - po południu (w godzinach 12:00-18:00) – 57 gmin,

- w innych godzinach – 22 gminy,
- 5) **24 gminy** wskazały brak połączeń komunikacji publicznej **z sołectwa/wsi do siedziby gminy,**
 - 6) **4 gminy** wskazały brak połączeń **z siedziby gminy do stolicy powiatu,**
 - 7) **16 gmin** nie posiada połączeń komunikacji publicznej **z siedziby gminy do Opola** albo innego ważnego miejsca świadczenia usług społecznych w województwie opolskim.

Na podstawie szczegółowego zestawienia danych ankietowych wskazano gminy w których identyfikuje się obszary wykluczone komunikacyjnie. Przedmiotowe zestawienie zostało przekazane do ostatecznej weryfikacji DIG , który zgodnie z kompetencjami dysponuje informacjami nt. połączeń komunikacyjnych w woj. opolskim. Po szczegółowej weryfikacji zestawienia przez DIG, liczba obszarów wykluczonych komunikacyjnie uległa zmniejszeniu w stosunku do danych uzyskanych z wypełnionych przez gminy ankiet. Zmiana ta spowodowana była m.in. uwzględnieniem prywatnych przewoźników obsługujących transport gminny.

Po ostatecznej weryfikacji danych ankietowych oraz porównaniu ich z informacjami pozyskanymi z DIG, zidentyfikowano na terenie woj. opolskiego obszary wykluczone komunikacyjnie, które prezentuje tabela nr 1.

III. ZESTAWIENIE OBSZARÓW KOMUNIKACYJNIE WYKLUCZONYCH

Tabela nr 1. Zestawienie Gmin woj. opolskiego w którym zidentyfikowano obszary komunikacyjnie wykluczone.

L.p.	Nazwa gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem dogodnego połączenia komunikacyjnego z sołectwa/wsi do siedziby gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do stolicy powiatu	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do Opola
1.	Baborów	Boguchwałów, Szczyty	-	brak bezpośredniego połączenia z Baborowa do Opola
2.	Biała	Ogiernicze	-	-
3.	Branice	Jabłonka	-	-
4.	Byczyna	Pogorzałka	-	-
5.	Cisek	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Ciska do Opola
6.	Domaszowice	Zalesie	-	brak bezpośredniego połączenia z Domaszowic do Opola
7.	Grodków	Żarów	-	-
8.	Kamiennik	Ogonów	-	brak bezpośredniego połączenia z Kamiennika do Opola
9.	Korfantów	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Korfantowa do Opola
10.	Lasowice Wielkie	Oś	-	-
11.	Leśnica	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Leśnicy do Opola
12.	Łambinowice	Szadurczyce, Dworzysko (przysiółek Malerzowic), Okopy, Malerzowice, Bielice, Drogoszów, Piątkowice, Wierzbie, Lasocice	-	-

L.p.	Nazwa gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem dogodnego połączenia komunikacyjnego z sołectwa/wsi do siedziby gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do stolicy powiatu	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do Opola
13.	Murów	Mańczok (przysiółek), Kęszyce (przysiółek), Bożejów	-	-
14.	Namysłów	Łączany, Nowy Folwark, Michalice	-	-
15.	Niemodlin	Góra, Mała Góra, Molestowice, Rutki, Sady, Sarny Wielkie.	-	-
16.	Olszanka	Przylesie, Obórki, Jankowice Wielkie, Krzyżowice, Gierszowice, Janów, Michałów	-	brak bezpośredniego połączenia z Olszanki do Opola
17.	Paczków	Lisie Kąty	-	brak bezpośredniego połączenia z Paczkowa do Opola
18.	Pawłowiczki	Ligota Wielka, Borzystawice	brak bezpośredniego połączenia z Pawłowiczek do Kędzierzyna - Koźła	brak bezpośredniego połączenia z Pawłowiczek do Opola
19.	Polska Cerekiew	-	brak bezpośredniego połączenia z Polskiej Cerekwi do Kędzierzyna - Koźła	brak bezpośredniego połączenia z Polskiej Cerekwi do Opola
20.	Popielów	Kuźnica Katowska, Kaniów	-	-
21.	Praszka	Kozieł, Marki, Lachowskie	-	-
22.	Radłów	-	-	brak bezpośredniego połączenia z Radłowa do Opola
23.	Reńska Wieś	Kamionka, Pociękarb	brak bezpośredniego połączenia z Reńskiej Wsi do Kędzierzyna - Koźła	brak bezpośredniego połączenia z Reńskiej Wsi do Opola
24.	Rudniki	Polesie, Mostki, Słowików	-	-
25.	Skarbimierz	-	-	brak bezpośredniego połączenia ze Skarbimierza do Opola

L.p.	Nazwa gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem dogodnego połączenia komunikacyjnego z sołectwa/wsi do siedziby gminy	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do stolicy powiatu	Obszar wykluczony komunikacyjnie pod kątem braku bezpośredniego połączenia komunikacyjnego z siedziby gminy do Opola
26.	Skoroszyce	-	-	brak bezpośredniego połączenia ze Skoroszyca do Opola
27.	Strzelce Opolskie	Farska Kolonia	-	-
28.	Świerczów	Zbica, Osiek, Oziąbel, Wołcz, Zawada, Zorzów, Staroścín, Dąbrowa, Bielice, Pieczyska, Lipa, Przygorzele, Skórze, Jaźwinka, Miodary, Grabówka, Kuźnice, Zielony Las, Kuźnica Dąbrowska, Górzyna (przysiółek wsi Staroścín)	-	-
29.	Tarnów Opolski	Kąty Opolskie, Przywory	-	-
30.	Ujazd	przysiółki: Wesołów, Wydzierów, Ferdynand, Kopanina, Osiedle Piaski, Kolonia Jaryszów, Buczki	-	brak bezpośredniego połączenia z Ujazdu do Opola
31.	Wilków	Bukowie, Pszeniczna, Pągów, Wojciechów, Idzikowice, Jakubowice, Krzyków, Wilków-Wilkówek, Dębnik, Lubska, Młokicie, Pielgrzymowice	-	brak bezpośredniego połączenia z Wilkowa do Opola
32.	Wołczyn	Brynica	-	-
33.	Zębowice	-	brak bezpośredniego połączenia z Zębownic do Olesna	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych z gminami woj. opolskiego przez ROPS w Opolu, zweryfikowanych przez Departament Infrastruktury i Gospodarki UMWO.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK NR 8

Kryteria wyboru projektów

dla działania 9.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja 1

marzec 2025 r.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

KRYTERIA FORMALNE

DLA WSZYSTKICH DZIAŁAŃ FEO 2021-2027

(z wyłączeniem działań wdrażanych przez instrumenty finansowe)

Zakres: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Projekt złożony w ramach właściwego działania oraz naboru	Bada się czy projekt został złożony w ramach działania i naboru wskazanego w Regulaminie wyboru projektów. Kryterium nie podlega poprawie. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.	Kryterium bezwzględne (0/1)
2.	Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeśli dotyczy) uprawnieni do składania wniosku	Rodzaj potencjalnych beneficjentów (za których należy rozumieć Wnioskodawcę i Partnerów) określony w Szczegółowym Opisie Priorytetów FEO 2021-2027 (dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego Regulaminu wyboru projektów), ogłoszeniu o naborze wniosków oraz regulaminie wyboru projektów. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
3.	Zgodność projektu z typem/rodzajem projektu, opisem działania	Bada się projekt w zakresie zgodności typu/rodzaju projektu oraz w zakresie zgodności z opisem działania (w tym celem oraz zakresem interwencji) przewidzianym w Szczegółowym Opisie Priorytetów FEO 2021-2027 oraz w Regulaminie wyboru projektów. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
4.	Projekt jest zgodny ze Szczegółowym Opisem Priorytetów FEO 2021-2027	Warunkiem spełnienia kryterium jest zapewnienie zgodności projektu co najmniej w zakresie: - nie przekroczenia pułapu maksymalnego poziomu dofinansowania;	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	(dokument aktualny na dzień zatwierdzenia przez Zarząd Województwa Opolskiego Regulaminu wyboru projektów), w tym w zakresie: - warunków realizacji projektów (jeżeli dotyczy) oraz Regulaminem wyboru projektów	- spełnienia warunku minimalnej/maksymalnej wartości projektu (o ile dotyczy); - spełnienia warunku minimalnej/maksymalnej wartości wydatków kwalifikowanych projektu (o ile dotyczy); - innych warunków realizacji projektów. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
5.	Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeżeli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie	Bada się czy Wnioskodawca oraz Partnerzy (jeżeli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie: - art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, - art. 12 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, - art. 9 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
6.	Projekt nie został zakończony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie	Na podstawie art. 63 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. projekty nie zostaną wybrane do wsparcia z Funduszy, w przypadku gdy zostały fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach programu, niezależnie od tego, czy dokonano wszystkich powiązanych płatności. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
7.	Projekt realizowany na terenie województwa opolskiego	Sprawdza się, czy projekt jest realizowany na terenie województwa opolskiego oraz czy Wnioskodawca (Lider) prowadzi/będzie prowadził biuro projektu na terenie województwa opolskiego. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
8.	Zasadność zawarcia partnerstwa w ramach projektu (jeśli dotyczy)	W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Udział partnerów nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji tych zasobów, niezbędna jest realizacja przez partnera/ów zadań merytorycznych zaplanowanych w	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		ramach kosztów bezpośrednich i tym samym korzystanie przez partnera/ów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnera/ów w budżecie projektu. W przypadku zawarcia w ramach projektu niezasadnego partnerstwa/ niezasadnych partnerstw kryterium zostanie ocenione negatywnie. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
9.	W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące wyboru partnerów, o których mowa w art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027	W sytuacji kiedy projekt realizowany jest w partnerstwie Wnioskodawca zobligowany jest spełniać wymogi utworzenia partnerstwa wskazane w art. 39 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
10.	Wnioskodawca określił wartość docelową większą od zera dla wszystkich wybranych wskaźników w projekcie	Wnioskodawca określa wartość docelową większą od zera dla wszystkich wybranych wskaźników w projekcie. Kryterium nie dotyczy wskaźników horyzontalnych. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
11.	Projekt, którego łączna wartość wyrażona w PLN nie przekracza 200 tys. EUR rozliczany jest z zastosowaniem uproszczonych metod rozliczania wydatków wskazanych w Regulaminie wyboru projektów	W projekcie, którego łączna wartość wyrażona w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR (do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia o naborze) następuje weryfikacja obowiązku zastosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków wskazanych w Regulaminie wyboru projektów. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
12.	Poprawność formalno-techniczna projektu	Sprawdza się, czy dołączona dokumentacja projektowa jest kompletna, czy wniosek i jego załączniki zostały prawidłowo podpisane oraz czy nie zawiera błędów formalno-technicznych.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

KRYTERIA ŚRODOWISKOWE

DLA WSZYSTKICH DZIAŁAŃ FEO 2021-2027

Zakres: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

OPOLE, 2025 r.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Wpływ projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju	Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie miał pozytywny lub w uzasadnionych przypadkach neutralny wpływ na zasadę zrównoważonego rozwoju. Głównym założeniem tej zasady jest zachowanie zasobów i walorów środowiska w stanie zapewniającym trwałe i nie doznające uszczerbku możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne, jak i przyszłe pokolenia. Działania te muszą jednocześnie nie stać w sprzeczności z zachowaniem trwałości procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej. W praktyce może to oznaczać podejmowanie działań wykraczających poza obowiązujące przepisy prawa krajowego jak i UE w zakresie ochrony środowiska, dotyczyć może także wdrożonych w jednostkach systemów zarządzania środowiskiem oraz stosowania zielonych zamówień publicznych. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby wymogi ochrony środowiska, efektywnego gospodarowania zasobami, dostosowanie do zmian klimatu i łagodzenia jej skutków, różnorodność biologiczna, odporność na klęski żywiołowe oraz zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem były promowane podczas przygotowania i wdrażania umów partnerstwa i programów. Produkty i efekty projektów powinny spełniać te wymogi lub w uzasadnionych przypadkach być w stosunku do nich neutralne.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Spełnianie wymogów rozwoju zrównoważonego lub neutralność produktu projektu musi wynikać z zapisów wniosku o dofinansowanie. W takim przypadku kryterium uznaje się za spełnione. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
2.	Projekt jest zgodny z zasadą 'nie czynić znaczących szkód' DNSH	Sprawdza się, czy projekt wpisuje się w „typy przedsięwzięć” na poziomie FEO 2021-2027, dla których zasada DNSH jest spełniona. Sprawdzenie polega na weryfikacji czy projekt wypełnia wszystkie wymogi nałożone na dany typ działań w analizie DNSH. Kryterium uznaje się za spełnione tylko wtedy gdy dane przedsięwzięcie wypełnia wszystkie wymogi dla danego typu przedsięwzięcia czyli nie ma wpływu na żaden z sześciu celów środowiskowych, wynikających z art. 9 rozporządzenia w sprawie taksonomii¹. W przypadku przedsięwzięć inwestycyjnych kryterium uznaje się za spełnione gdy w trakcie realizacji tych przedsięwzięć stosowane będą standardy ochrony drzew i zieleni.	Kryterium bezwzględne (0/1)

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, s. 13) <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=PL>

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
3.	Projekt jest zgodny z krajowymi oraz unijnymi przepisami ochrony środowiska	W ramach kryterium bada się czy projekt został przygotowany (albo jest przygotowywany) zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym: – ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko; – ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.); – ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098) i Dyrektywą Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; – ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.) i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE	Kryterium bezwzględne (0/1) warunkowe

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Kryterium badane jest przez jednego eksperta w ramach dziedziny ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Kryterium może być weryfikowane na każdym etapie i po rozstrzygnięciu postępowania w zakresie wyboru projektów na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie projektu i załączników do wniosku. Ocena kryterium może skutkować skierowaniem do uzupełnienia/poprawienia w zakresie i terminie zgodnie z zaleceniami ww. eksperta. Ww. termin na uzupełnienie dokumentacji ekspert ustala indywidualnie w odniesieniu dla każdej dokumentacji projektowej. W zależności od charakteru uzupełnień wynosi: – nie mniej niż 7 dni kalendarzowych (np. w przypadku <i>Formularza w zakresie oceny oddziaływania na środowisko</i>); – nie więcej niż 6 miesięcy. Ww. terminy liczone są zgodnie z zasadami doręczania i obliczania terminów, wskazanymi w Regulaminie wyboru projektów. Ekspert może każdorazowo wyznaczyć nowy termin dostarczenia dokumentacji jednak sumarycznie, okres ten nie może przekroczyć 6 miesięcy. Powyższe nie wymaga decyzji Zarządu	

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Województwa Opolskiego. Uzyskanie zgody Zarządu Województwa Opolskiego na wydłużenie terminu przedłożenia dokumentacji jest niezbędne w momencie, w którym Wnioskodawca przekroczył maksymalny sześciomiesięczny okres na dokonanie stosownych uzupełnień (dotyczy uzasadnionych przypadków). Wnioskodawca, który nie ma możliwości dostarczenia na czas wymaganych dokumentów, zobligowany jest do wystosowania do IZ/IP pisma z prośbą o wyrażenie zgody na wydłużenie terminu dostarczenia dokumentów. W przypadku braku możliwości dotrzymania przez Wnioskodawcę wyznaczonego terminu w uzasadnionych przypadkach Zarząd Województwa Opolskiego może podjąć indywidualną decyzję o wydłużeniu terminu dostarczenia uzupełnień. W przypadku stwierdzenia przez eksperta konieczności poprawy/uzupełnienia dokumentacji, projekt może zostać warunkowo wybrany do dofinansowania. Warunkiem podpisania umowy o dofinansowanie projektu jest spełnienie ww. kryterium.	
4.	Odporność infrastruktury na zmiany klimatu	Weryfikacja polega na ocenie czy projekt jest zgodny z art. 73 ust. 2 lit. j) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. tzn. czy inwestycja w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat przewidziana w ramach projektu jest odporna na zmiany klimatu. Weryfikacja przeprowadzana jest na podstawie	Kryterium bezwzględne (0/1/nie dotyczy)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		uzasadnienia odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu przedstawionego we wniosku o dofinansowanie i załącznikach.	
5.	Poprawność formalno-techniczna projektu	Sprawdza się, czy dołączona dokumentacja projektowa jest kompletna, czy wnioski i jego załączniki zostały prawidłowo podpisane oraz czy nie zawiera błędów formalno-technicznych. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

KRYTERIA MERYTORYCZNE - UNIWERSALNE

DLA WSZYSTKICH DZIAŁAŃ FEO 2021-2027

(z wyłączeniem działań wdrażanych przez instrumenty finansowe)

Zakres: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

OPOLE, 2025 r.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Założenia projektu zgodne z celami działania/typem projektu	Sprawdza się zgodność założeń projektu z celami działania określonymi w Programie Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 oraz w „Szczegółowym opisie priorytetów FEO 2021-2027” i zgodność z <i>Wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju</i>. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
2.	Prawidłowość ponoszonych wydatków (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów, których realizacja rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie weryfikacji podlega prawidłowość ponoszonych wydatków na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie oraz w załącznikach. Bada się w szczególności m.in. zapisy dotyczące stosowania prawa zamówień publicznych. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
3.	Wykonalność i efektywność projektu	Bada się wykonalność projektu wg: 1. planowanego harmonogramu; 2. zakresu rzeczowego, realności i zasadności planowanych wydatków do realizacji projektu;	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		3. złożoności procedur przetargowych; 4. innych okoliczności warunkujących terminową realizację projektu; 5. wykonalności instytucjonalnej (w tym bada się, czy wnioskodawca posiada zdolność instytucjonalną, organizacyjną i kadrową oraz czy posiada potencjał ekonomiczny do realizacji projektu, gwarantujące stabilne zarządzanie projektem (zgodnie z przyjętymi celami)). Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
4.	Kwalifikowalność wydatków	Bada się kwalifikowalność wydatków zaplanowanych/poniesionych w ramach projektu z uwzględnieniem: 1. racjonalności i niezbędności do realizacji projektu; 2. zakresu rzeczowego projektu; 3. realizowanych zadań, celów projektu oraz ich wskaźników; 4. czy wydatki nie są zawyżone w stosunku do cen rynkowych, czy prawidłowo uzasadniono ich wysokość; 5. prawidłowości wyliczenia stawek jednostkowych lub ryczałtowych/kwot ryczałtowych; 6. spełnienia wymogów określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz w przypadku projektów objętych pomocą publiczną zgodności z programem pomocy publicznej i odpowiednimi aktami normatywnymi wskazanymi w SZOP i/lub Regulaminie wyboru projektów;	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		7. zgodności z limitami i ograniczeniami wskazanymi w SZOP i/lub Regulaminie wyboru projektów. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
5.	Zgodność z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej	Sprawdza się m.in. czy prawidłowo założono występowanie lub nie pomocy publicznej. W przypadku występowania pomocy publicznej sprawdza się kwalifikowalność wydatków zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami właściwego ministra oraz odpowiednimi przepisami określającymi zasady udzielania pomocy publicznej wskazanymi w SZOP i/lub Regulaminie wyboru projektów. W przypadku niewystępowania pomocy publicznej, sprawdza się czy właściwie uzasadniono przyjęcie takiego założenia. Badana jest kompletność dokumentacji złożonej przez wnioskodawcę dla potrzeb weryfikacji spełniania kryterium. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
6.	Instytucjonalna i organizacyjna trwałość projektu	Bada się trwałość projektu: 1. instytucjonalną, 2. organizacyjną. Badana jest kompletność dokumentacji złożonej przez wnioskodawcę dla potrzeb weryfikacji spełniania kryterium. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
7.	Wybrane wskaźniki są adekwatne do określonego na poziomie projektu celu/ typu projektu.	Sprawdza się, czy wybrane wskaźniki w sposób kompleksowy opisują zakres rzeczowy i charakter projektu, a także czy mierzą założone w nim cele. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
8.	Założone wartości docelowe wskaźników są realne do osiągnięcia	Sprawdza się realność przyjętych do osiągnięcia wartości docelowych wskaźników w odniesieniu przede wszystkim do: wartości finansowej projektu, czasu i miejsca realizacji, kondycji finansowej wnioskodawcy oraz innych czynników istotnych dla realizacji przedsięwzięcia. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
9.	Termin realizacji projektu	Termin zakończenia finansowej realizacji projektu nie może wykraczać poza 24 miesiące od orientacyjnej daty rozstrzygnięcia naboru, jednak nie później niż do 30 czerwca 2027 roku. W uzasadnionych przypadkach na wniosek Beneficjenta IZ/IP może wyrazić zgodę na wydłużenie wskazanego we wniosku okresu realizacji projektu. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
10.	Projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami	Sprawdza się, czy Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Przez pozytywny wpływ należy rozumieć: zapewnienie dostępności infrastruktury, środków transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich innych produktów projektów (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne, dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek, zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027, stanowiącymi załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Ponadto, bada się zgodność projektu z koncepcją uniwersalnego projektowania w przypadku stworzenia nowych produktów, stosowania racjonalnych usprawnień, o ile wymaga tego charakter projektu. Sprawdza się, czy wytworzona w ramach projektu infrastruktura zwiększa dostępność i eliminuje bariery dla osób	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		niepełnosprawnych. Bada się, czy założenia projektowe uwzględniają równy dostęp dla wszystkich, z uwzględnieniem potrzeb tych użytkowników, których funkcjonowanie jest w jakimś aspekcie ograniczone. Dopuszcza się, w uzasadnionych przypadkach, neutralny wpływ produktów projektu (w tym także usług) na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Jeżeli Wnioskodawca uznaje, że któryś z produktów projektu (w tym także usług) ma neutralny wpływ na realizację tej zasady, wówczas taka deklaracja wraz z uzasadnieniem musi być zamieszczona w treści wniosku o dofinansowanie. W takim przypadku ocenione zostanie, czy ww. uzasadnienie można uznać za adekwatne i wystarczające. Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
11.	Projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn	Sprawdza się, czy Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie zgodny z zasadą równości mężczyzn i kobiet. Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć, z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie).	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć. Zasada ta ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci. Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach, neutralny wpływ projektu na zasadę równości mężczyzn i kobiet. Jeżeli Wnioskodawca uznaje, że projekt ma neutralny wpływ na realizację tej zasady, wówczas musi uzasadnić we wniosku o dofinansowanie projektu, dlaczego projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie spełniania ww. zasady. W takim przypadku ocenione zostanie, czy ww. uzasadnienie można uznać za adekwatne i wystarczające. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
12.	Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012), w zakresie odnoszącym się do	Sprawdza się czy we wniosku wskazano informacje potwierdzające zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy.	Sprawdza się czy na terenie JST (która jest wnioskodawcą lub której podmiot zależny lub kontrolowany jest wnioskodawcą) nie obowiązują żadne ustanowione przez organy tej JST dyskryminujące akty prawa miejscowego? (Tak/NIE/NIE DOTYCZY – jeśli wnioskodawcą nie jest JST ani podmiot od niej zależny lub kontrolowany). Kryterium jest weryfikowane na podstawie oświadczenia złożonego przez Wnioskodawcę. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	
13.	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy.	Sprawdza się czy we wniosku wskazano informacje potwierdzające zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
14.	Poprawność formalno-techniczna projektu	Sprawdza się, czy dołączona dokumentacja projektowa jest kompletna, czy wniosek i jego załączniki zostały prawidłowo podpisane oraz czy nie zawiera błędów formalno-technicznych. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
15.	Zgodność projektu w tym podstawowych parametrów technicznych z obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi realizowanej inwestycji	W ramach kryterium badane jest czy projekt przygotowany/ przygotowywany jest na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Wnioskodawca powinien wykazać możliwość realizacji inwestycji (w tym usług objętych projektem), zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi np. ustawą PZP, prawem budowlanym. Jeżeli realizacja zgłoszonego do objęcia dofinansowaniem projektu rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, oceniane będzie, czy w okresie tym przy realizacji projektu przestrzegano ww. przepisów prawa dotyczących danego projektu. W ramach kryterium weryfikuje się także, czy projekt nie jest powiązany z uzasadnioną opinią Komisji Europejskiej (KE) wydaną na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) kwestionującą zgodność z prawem i prawidłowość wydatków lub wykonania projektu.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Kryterium jest niespełnione w przypadku, gdy projekt jest bezpośrednio powiązany z taką opinią, tzn. miałby zostać zrealizowany na podstawie prawa, co do którego KE ma wątpliwości opisane w uzasadnionej opinii wydanej na podstawie ww. artykułu TFUE. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	

KRYTERIA MERYTORYCZNE - UNIWERSALNE (FINANSOWE)

DLA WSZYSTKICH DZIAŁAŃ FEO 2021-2027

(z wyłączeniem działań wdrażanych przez instrumenty finansowe)

Zakres: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

OPOLE, 2025 r.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

lp.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Finansowa wykonalność i efektywność projektu (jeśli dotyczy)	Bada się: 1. zgodność, poprawność przedstawionych analiz finansowych i ekonomicznych; 2. efektywność i wykonalność finansową projektu. Kryterium nie dotyczy projektów, dla których Regulamin wyboru projektów dopuszcza przedłożenie uproszczonego Studium Wykonalności Inwestycji. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)
2.	Finansowa trwałość projektu	Bada się finansową trwałość projektu na podstawie dokumentacji złożonej przez wnioskodawcę dla potrzeb weryfikacji spełniania kryterium. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę i/lub informacji dotyczących projektu pozyskanych w inny sposób.	Kryterium bezwzględne (0/1)

PRIORYTET 9 FEO 2021-2027

DZIAŁANIE 9.2 INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

KRYTERIA MERYTORYCZNE SZCZEGÓŁOWE

Opole, 2025 r.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Wersja nr 2 z marca 2025 r.

Priorytet	FUNDUSZE EUROPEJSKIE WSPIERAJĄCE INWESTYCJE SPOŁECZNE W OPOLSKIM
Działanie	9.2 Inwestycje w Infrastrukturę Społeczną
Projekty w trybie konkurencyjnym	
Typ przedsięwzięcia*:	
1 Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie podmiotów świadczących usługi społeczne dla osób starszych i z niepełnosprawnościami (dienne domy pomocy społecznej, dzienne domy pobytu, rodzinne domy pomocy, mieszkania treningowe i wspomagane).	
2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną powiązaną z procesem integracji społeczno-zawodowej, w tym m.in. warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zajęciowej.	
3 Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie centrów usług społecznych wspierające rozwój usług społecznych celem komplementarności interwencji z EFS+.	
4 Inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie podmiotów świadczących rodzicielstwo zastępcze zawodowe, w tym rodzinnych domów dziecka.	
* Numeracja typów przedsięwzięć zgodna z zapisami SZOP	

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
1.	Projekt jest zgodny z dokumentami wyższego rzędu w obszarze rozwoju usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy projekt jest zgodny z następującymi dokumentami: - Strategią Rozwoju Usług Społecznych - polityka publiczna do roku 2030(z perspektywą do 2035 r.), - Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030, - Polityką społeczną wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo - Uczestnictwo – Solidarność, - Strategią na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, - Regionalnym planem rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji dla województwa opolskiego na lata 2023-2025,	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		– Konwencją o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	
2.	Realizacja projektu wpłynie na zwiększenie dostępności usług świadczonych w lokalnej społeczności (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)	W ramach kryterium weryfikacji podlega, czy projekt będzie miał wpływ na zwiększenie dostępności usług świadczonych w lokalnej społeczności. Usługi świadczone w lokalnej społeczności – usługi świadczone w interesie ogólnym, umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i społeczności lokalnej, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Są to usługi świadczone w sposób: a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby); b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą (w zakresie wsparcia dzieci uwzględnianie ich zdania); c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem; d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami osoby z niej korzystającej. Warunki, o których mowa w lit. a-d muszą być spełnione łącznie. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
3.	Wsparcie musi być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami tych usług	Analiza dostępności form świadczonych usług musi być przeprowadzona w zakresie następujących usług: – instytucjonalnych, – środowiskowych, – rodzinnych. Ocenie podlegać będzie opis przeprowadzonej analizy dostępności form świadczonych usług oraz w jakim stopniu realizacja projektu zaspokaja indywidualne potrzeby jednostki, jak również wprowadza trwałą i realną zmianę w dostępie do wskazanych usług przez jednostki, będące odbiorcami tych usług. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium bezwzględne (0/1)
4.	Projekt jest komplementarny z interwencjami/ celami szczegółowymi EFS+	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie komplementarność projektu z projektami dofinansowanymi z EFS+ / celami EFS+. Komplementarność rozumiana jest jako dopełnienie się interwencji prowadzące do realizacji określonego celu. Uzupełnianie się projektów w dążeniu do osiągnięcia określonego celu może polegać np. na wykorzystywaniu efektów realizacji innego projektu, wzmocnieniu trwałości efektów jednego przedsięwzięcia realizacją drugiego, kompleksowym potraktowaniu problemu m. in. poprzez zaadresowanie projektów do tej samej grupy docelowej, uzależnieniu realizacji jednego projektu od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia itd. Planowana inwestycja w infrastrukturę społeczną powinna być komplementarna z celami szczegółowymi EFS+ w zakresie promowania integracji społecznej osób zagrożonych: ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym i/lub brakiem dostępu do wysokiej jakości usług społecznych.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	
5.	Projekt nie dotyczy placówek świadczących usługi w formie instytucjonalnej	W ramach projektów nie będzie finansowana infrastruktura placówek świadczących usługi w formie <i>instytucjonalnej</i>. Poprzez opiekę instytucjonalną rozumie się usługi świadczone w: a) placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 8 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek: • usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do możliwości i potrzeb danej osoby); • wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców; • mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki; • mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem; b) placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub w innej placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu lub opieki; c) placówce interwencyjnego zakwaterowania (noclegownie, schroniska dla osób w kryzysie bezdomności, ogrzewalnie).	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		<i>Opieka instytucjonalna</i> realizowana jest w szczególności w takich instytucjach jak dom pomocy społecznej, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	
6.	Analiza problemów w kwestii wsparcia mieszkalnictwa (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)	Wsparcie mieszkalnictwa opierać się musi na analizie problemów (mapowaniu potrzeb na danym obszarze), która uwzględniać będzie co najmniej: liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych, a także liczbę osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych (przesłanki wskazane w art. 7 pkt 1 i 9 ustawy o pomocy społecznej). Poprzez mieszkalnictwo rozumie się: mieszkania treningowe, wspomagane oraz mieszkania z usługami / ze wsparciem (np. mieszkania komunalne, interwencyjne, w ramach najmu socjalnego). Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium bezwzględne (0/1)
7.	Inwestycje w mieszkalnictwo (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)	Inwestycje w mieszkalnictwo nie mogą przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup zmarginalizowanych. Oznacza to w szczególności, że: a) <i>mieszkania treningowe*</i>, <i>wspomagane**</i> oraz <i>mieszkania z usługami/ze wsparciem***</i> nie mogą być zlokalizowane na nieruchomości, na której znajduje się placówka opieki instytucjonalnej,	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
		b) w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, mieszkania treningowe, wspomagane lub inne mieszkania z usługami/ze wsparciem mogą stanowić 50% lokali. W nieruchomości o większej liczbie lokali, maksymalna liczba takich mieszkań 4 i 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 4. W przypadku mieszkań, w których przebywa jedna osoba, mieszkania te mogą stanowić 100% lokali w przypadku nieruchomości, w której znajduje się do 8 lokali włącznie, a w przypadku większych nieruchomości – odpowiednio 25% nadwyżki liczby lokali powyżej 8. * <i>Mieszkania treningowe</i> to forma pomocy społecznej w art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. ** <i>Mieszkanie wspomagane</i> to forma pomocy społecznej określona w art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. ***W przypadku mieszkań z usługami/ze wsparciem obowiązuje standard opracowany przez IZ we współpracy z ROPS, który stanowić będzie załącznik do umowy o dofinansowanie/ decyzji o dofinansowaniu. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
8.	Liczba miejsc w mieszkaniu (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)	Liczba miejsc w mieszkaniu (treningowym, wspomagany oraz w mieszkaniu z usługami/ze wsparciem) nie może być większa niż 3, chyba że większa liczba miejsc wynika z faktu bycia rodziną w rozumieniu ustawy z dnia 13 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pokoje w mieszkaniu wspomagany powinny być 1-osobowe. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium bezwzględne (0/1)
9.	Zgodność z dokumentem pn. Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim	Zakres inwestycji musi wynikać z dokumentu pn. <i>Infrastruktura usług społecznych w woj. Opolskim – dostęp i potrzeby</i>, który stanowi załącznik do umowy/decyzji o dofinansowaniu projektu. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium bezwzględne (0/1)
10.	Wsparcie infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej (dot. typu przedsięwzięć: 2)	Wsparcie infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej będzie możliwe, o ile placówka otrzyma wsparcie w ramach działania 6.2 <i>Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym</i>. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium bezwzględne (0/1)
11.	Ocena efektów pilotażu Centrów Usług Społecznych	W przypadku projektów dotyczących centrów usług społecznych muszą one wykorzystywać oceną efektów pilotażu CUS (w tym doświadczenia/dobre praktyki). Raport końcowy z badania ukaże się na stronie internetowej: https://efs.mrips.gov.pl/wiadomosci.	Kryterium bezwzględne (0/1)

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

LP	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium
1	2	3	4
	(dot. typu przedsięwzięć: 3) ²	Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	

² Kryterium obowiązuje w ramach naborów ogłoszonych po opublikowaniu przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej raportu końcowego z badania efektów pilotażu CUS.

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
1.	Ocena Koncepcji funkcjonowania placówki (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 8)	W ramach kryterium oceniana będzie załączona Koncepcja funkcjonowania placówki pobytu dziennego lub typu rodzinnego w zakresie: 0 pkt - projekt nie spełnia żadnego z poniższych założeń; 1 pkt - doświadczenie zatrudnionego w ramach projektu personelu. Założenie uznaje się za spełnione jeśli minimum 50% personelu zatrudnionego w ramach każdej placówki posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie w pracy z daną grupą odbiorców infrastruktury społecznej; 1 pkt - w placówce przewidziano odpowiednią infrastrukturę funkcjonowaniu (m.in. w ogólnej sali: odpowiednie fotele, wózki, specjalistyczne uchwyty przy ścianach); 1 pkt - w placówce zakłada się organizację zajęć aktywizujących dla osób korzystających z powstałej infrastruktury minimum 5 razy w tygodniu. W ramach kryterium punkty sumuje się. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	4	0-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
2.	Dostępność komunikacyjna wspieranej inwestycji	W ramach kryterium oceniane będzie czy przewidziana do wsparcia inwestycja nie jest zlokalizowana na obszarze gminy/jst o słabej dostępności komunikacyjnej tj. na obszarze, który figuruje w dokumencie pn. <i>Analiza dotycząca obszarów komunikacyjnie wykluczonych w województwie opolskim</i>. Tym samym bada się czy nie występują trudności w dostępie komunikacją publiczną do obiektu, którego inwestycja dotyczy. 0 pkt – wspierana infrastruktura zlokalizowana jest na terenie gminy/jst o słabej dostępności komunikacyjnej; 1 pkt – wspierana infrastruktura zlokalizowana jest na terenie gminy/jst o dobrej dostępności komunikacyjnej; 2 pkt – wspierana infrastruktura zlokalizowana jest na terenie gminy/jst o dobrej dostępności komunikacyjnej, w pobliżu przystanku/stacji komunikacji publicznej w odległości nie przekraczającej 200 metrów. Metodologia obliczania odległości infrastruktury od przystanku/stacji komunikacji publicznej: najszybsza trasa wg wskazanej przez wnioskodawcę, ogólnodostępnej mapy internetowej.	Kryterium premiujące	2	0-2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
		Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
3.	Zwiększenie dostępności określonych usług, zgodnie z indywidualnymi potrzebami dzieci przebywających w pieczy zastępczej (dot. typu przedsięwzięć 4 i 8)	W ramach kryterium oceniane będzie czy placówki wsparcia dziennego lub typu rodzinnego świadczą usługi w zakresie: 0 pkt – Wnioskodawca nie świadczy dodatkowych usług zdrowotnych, psychologicznych, rekreacyjnych i edukacyjnych; 1 pkt – Wnioskodawca świadczy usługi zdrowotne lub psychologiczne; 2 pkt – Wnioskodawca świadczy usługi zdrowotne lub psychologiczne oraz rekreacyjne lub edukacyjne; 3 pkt – Wnioskodawca świadczy usługi zdrowotne, psychologiczne, rekreacyjne oraz edukacyjne. Przez usługi zdrowotne rozumie się w szczególności: • opiekę pielęgniarską, • rehabilitację, • świadczenie terapeutyczne, • leczenie farmakologiczne i dietetyczne,	Kryterium premiujące	3	0-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
		• opiekę psychiatryczną realizowane wg wskazań personelu medycznego dla danej osoby. Przez usługi psychologiczne rozumie się pomoc psychologa / psychoterapeuty – co najmniej 1 godzina tygodniowo. Przez usługi rekreacyjne rozumie się formy aktywności umysłowej lub fizycznej podejmowane poza obowiązkami społecznymi, domowymi i nauką, stosowane w celu odpoczynku i rozrywki, świadczone w wymiarze co najmniej 5 godzin tygodniowo. Usługi edukacyjne to usługi związane z kształceniem m.in. usługi polegające na nauce języka obcego - co najmniej 2 godziny tygodniowo. Ww. usługi należy wymienić oraz szczegółowo opisać w przedłożonej Koncepcji funkcjonowania placówki. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
4.	Zwiększenie dostępności określonych usług,	W ramach kryterium oceniane będzie czy placówki pobytu dziennego lub typu rodzinnego świadczą usługi w zakresie:	Kryterium premiujące	3	0-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
	zgodnie z indywidualnymi potrzebami osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (dot. typów przedsięwzięć: 1, 8)	0 pkt – Wnioskodawca nie świadczy dodatkowych usług zdrowotnych, psychologicznych, rekreacyjnych i edukacyjnych; 1 pkt – Wnioskodawca świadczy usługi zdrowotne lub psychologiczne; 2 pkt – Wnioskodawca świadczy usługi zdrowotne lub psychologiczne oraz rekreacyjne lub edukacyjne; 3 pkt – Wnioskodawca świadczy usługi zdrowotne, psychologiczne, rekreacyjne oraz edukacyjne; Przez usługi zdrowotne rozumie się w szczególności: • opiekę pielęgniarską, • rehabilitację, • świadczenie terapeutyczne, • leczenie farmakologiczne i dietetyczne, • opiekę psychiatryczną realizowane wg wskazań personelu medycznego dla danej osoby. Przez usługi psychologiczne rozumie się pomoc psychologa / psychoterapeuty – co najmniej 1 godzina tygodniowo.			

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
		Przez usługi rekreacyjne rozumie się formy aktywności umysłowej lub fizycznej podejmowane poza obowiązkami społecznymi, domowymi i nauką, stosowane w celu odpoczynku i rozrywki, świadczone w wymiarze co najmniej 5 godzin tygodniowo. Usługi edukacyjne to usługi związane z kształceniem m.in. usługi polegające na nauce języka obcego - co najmniej 2 godziny tygodniowo. Ww. usługi należy wymienić oraz szczegółowo opisać w przedłożonej Koncepcji funkcjonowania placówki. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
5.	Komplementarność projektu	Oceniane będzie logiczne i tematyczne połączenie projektu z innymi projektami zrealizowanymi bezpośrednio lub w partnerstwie: 0 pkt – brak komplementarności, 1 pkt – komplementarność z 1 projektem/ inwestycją, 2 pkt – komplementarny z 2 projektami/ inwestycjami, 3 pkt – komplementarny z co najmniej 3 projektami/inwestycjami. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	2	0-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
6.	Wpływ projektu na ograniczenie problemów społecznych występujących na terenie województwa opolskiego	W kryterium ocenie podlegać będzie, w jakim stopniu realizacja projektu zaspokaja potrzeby społeczne oraz wprowadza trwałą i realną zmianę w ograniczeniu problemów społecznych na terenie województwa opolskiego w zakresie: a) ubóstwa, b) bezrobocia, c) niepełnosprawności, d) sieroctwa, e) przemocy domowej, f) bezdomności, g) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, h) problemów wynikających ze starości, i) problemów wynikających z długotrwałej i ciężkiej choroby. 1 pkt – do 3 elementów z ww. listy; 2 pkt – od 4 do 6 elementów z ww. listy; 3 pkt – od 7 do 9 elementów z ww. listy. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące Rozstrzygające nr 1	3	1-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

7.	Ocena koncepcji funkcjonowania centrum usług społecznych (dot. typu przedsięwzięć: 3)	W kryterium ocenie podlegać będzie ile usług społecznych spośród wymienionych poniżej będzie realizowanych przez centrum usług społecznych: a) polityki prorodzinnej, b) wspierania rodziny, c) systemu pieczy zastępczej, d) pomocy społecznej, e) promocji i ochrony zdrowia, f) wspierania osób niepełnosprawnych, g) edukacji publicznej, h) przeciwdziałania bezrobociu, i) kultury, j) kultury fizycznej i turystyki, k) pobudzania aktywności obywatelskiej, l) mieszkalnictwa, m) ochrony środowiska, n) reintegracji zawodowej i społecznej. 1 pkt – od 1 do 4 usług z ww. listy; 2 pkt – od 5 do 8 usług z ww. listy; 3 pkt – od 9 do 12 usług z ww. listy; 4 pkt – powyżej 12 usług z ww. listy. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	2	1-4 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

8.	Dostępność do infrastruktury kulturalnej (lokalne centra kultury, kluby seniora, dom kultury, domy spotkań itp.) (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)	0 pkt - projekt nie zapewnia dostępu do infrastruktury kulturalnej, bądź odległość mieszkania, /placówki dziennego pobytu/ placówki typu rodzinnego od takiego obiektu jest większa niż 10 km; 1 pkt – projekt zapewnia dostęp do obiektu świadczącego usługi kulturalne znajdującego się w odległości nie większej niż 10 km od placówki Wnioskodawcy; 2 pkt – projekt zapewnia dostęp do obiektu świadczącego usługi kulturalne znajdującego się w odległości nie większej niż 5 km od placówki Wnioskodawcy; 3 pkt – projekt zapewnia dostęp do obiektu świadczącego usługi kulturalne znajdującego się w odległości nie większej niż 1 km od placówki Wnioskodawcy. Metodologia obliczania odległości obiektu od infrastruktury kulturalnej: najszybsza trasa wg wskazanej przez wnioskodawcę, ogólnodostępnej mapy internetowej. Dostępność ta oznacza zapewnienie osobom przebywającym w ww. placówkach/ mieszkaniach możliwości korzystania z infrastruktury kulturalnej znajdującej się poza obiektem, w tym zapewnienie transportu wraz z opieką wykwalifikowanego personelu placówki. W przypadku gdy Wnioskodawca wskaże więcej niż jeden obiekt infrastruktury kulturalnej, punkty przyznaje się za najbliższy położony. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	1	0-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
9.	Dostępność do infrastruktury sportowej (basen, boisko, sala sportowa, korty tenisowe, itp.) (dot. typów przedsięwzięć: 1, 4, 5, 6, 7, 8)	0 pkt - projekt nie zapewnia dostępu do infrastruktury sportowej, bądź odległość mieszkania, o których mowa w kryterium bezwzględny nr 5/placówki dziennego pobytu/ placówki typu rodzinnego od takiego obiektu jest większa niż 10 km; 1 pkt – projekt zapewnia dostęp do obiektu świadczącego usługi sportowe znajdującego się w odległości nie większej niż 10 km od placówki Wnioskodawcy; 2 pkt – projekt zapewnia dostęp do obiektu świadczącego usługi sportowe znajdującego się w odległości nie większej niż 5 km od placówki Wnioskodawcy; 3 pkt – projekt zapewnia dostęp do obiektu świadczącego usługi sportowe znajdującego się w odległości nie większej niż 1 km od placówki Wnioskodawcy. Metodologia obliczania odległości obiektu od infrastruktury sportowej: najszybsza trasa wg wskazanej przez wnioskodawcę, ogólnodostępnej mapy internetowej. Dostępność ta oznacza zapewnienie osobom przebywającym w ww. placówkach/ mieszkaniach możliwości korzystania z infrastruktury sportowej, znajdującej się poza obiektem, w tym zapewnienie transportu wraz z opieką wykwalifikowanego personelu placówki.	Kryterium premiujące	1	0-3 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
		W przypadku gdy Wnioskodawca wskaże więcej niż jeden obiekt infrastruktury sportowej, punkty przyznaje się za najbliższej położony. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
10.	Projekt realizowany jest na obszarze strategicznej interwencji	Weryfikacji podlega, czy projekt realizowany będzie na obszarze zidentyfikowanym jako OSI krajowe województwa opolskiego tj. miasta średnie tracące funkcje społeczno - gospodarcze oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją), które zostały wskazane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Miasta średnie tracące funkcje społeczno – gospodarcze – 8 miast: Brzeg, Kędzierzyn – Koźle, Kluczbork, Krapkowice, Namysłów, Nysa, Prudnik, Strzelce Opolskie. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – 15 gmin: Baborów, Branice, Cisek, Domaszowice, Gorzów Śląski, Kamiennik, Murów, Otmuchów, Paczków, Pakosławice, Pawłowiczki, Radłów, Świerczów, Wilków, Wołczyn. 0 pkt - projekt nie będzie realizowany na obszarze zidentyfikowanym jako OSI krajowe województwa opolskiego;	Kryterium premiujące	1	0 lub 2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
		2 pkt - projekt realizowany będzie na obszarze zidentyfikowanym jako OSI krajowe województwa opolskiego. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
11.	Doświadczenie Wnioskodawcy	Ocenie podlegać będzie doświadczenie Wnioskodawcy w zakresie usług społecznych. Preferowane będzie doświadczenie Wnioskodawcy, który udokumentował działalność w dziedzinie usług społecznych. Wnioskodawcy posiadający kilkuletnie doświadczenie w realizacji usług społecznych zapewnią wysoką jakość i skuteczność podejmowanych działań. 0 pkt - do 1 roku; 1 pkt - powyżej 1 roku do lat 5; 2 pkt - powyżej lat 5. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	1	0-2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
12.	Realizacja projektu w powiatach o największej liczbie odbiorców pomocy społecznej	W ramach kryterium punktowana będzie realizacja projektu w powiatach o największym odsetku klientów ośrodków pomocy społecznej: *Wskaźnik klientów ośrodków pomocy społecznej do liczby ludności w danym powiecie w roku 2022 r.: 0 pkt - $\leq 2\%$; 1 pkt - $>2\% \leq 2,5\%$; 2 pkt - $>2,5\%$. *Według danych dokumentu pn. <i>Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2022 r.</i> Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące Rozstrzygające nr 2	1	0-2 pkt
13.	Realizacja projektu w powiatach z najslabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną z pieczą zastępczą, osobami	W ramach kryterium punktowana będzie realizacja projektu w powiatach z najslabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną z pieczą zastępczą, osobami opuszczającymi pieczę i rodzinami w kryzysie: 0 pkt – obszary nisko deficytowe ≥ 20 (powiat krapkowicki, miasto Opole); 1 pkt – obszary średnio deficytowe $> 10 < 20$ (powiaty: brzeski, kędzierzyńsko – kozielski, namysłowski, nyski, opolski, prudnicki);	Kryterium premiujące	1	0-2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
	opuszczającymi pieczę i rodzinami w kryzysie (dot. typu przedsięwzięć: 4 i 8)	2 pkt – obszary wysoko deficytowe ≤ 10 (powiaty: głubczycki, kluczborski, oleski, strzelecki). *Według danych dokumentu pn. <i>Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim – dostęp i potrzeby</i>. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
14.	Realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą zakładów aktywności zawodowej i warsztatów terapii zajęciowej (dot. typu przedsięwzięć: 2)	W ramach kryterium punktowana będzie realizacja projektu w powiatach z najsłabiej rozwiniętą infrastrukturą zakładów aktywności zawodowej i warsztatów terapii zajęciowej: 0 pkt – obszary nisko deficytowe ≥ 15 (powiat głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, kluczborski); 1 pkt – obszary średnio deficytowe $5 < 15$ (powiaty: brzeski, , nyski, oleski, prudnicki); 2 pkt – obszary wysoko deficytowe ≤ 5 (powiaty: krapkowicki, strzelecki, opolski, namysłowski, miasto Opole). *Według danych dokumentu pn. <i>Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim – dostęp i potrzeby</i>.	Kryterium premiujące	1	0-2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
		Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
15.	Realizacja projektu w powiatach o deficytowym dostępie do infrastruktury mieszkaniowej (dot. typów przedsięwzięć: 5, 6, 7)	W ramach kryterium punktowana będzie realizacja projektu w powiatach o najwyższym wskaźniku deficytowym w dostępie infrastruktury mieszkaniowej: 0 pkt – obszary nisko deficytowe ≥ 20 (powiaty: brzeski, kędzierzyńsko – kozielski, krapkowicki, nyski, strzelecki); 1 pkt – obszary średnio deficytowe $> 10 < 20$ (powiaty: kluczborski, namysłowski, opolski, prudnicki); 2 pkt – obszary wysoko deficytowe ≤ 10 (powiaty: głubczycki, oleski, miasto Opole). <i>*Według danych dokumentu pn. Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim – dostęp i potrzeby.</i> Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	1	0-2 pkt
16.	Realizacja projektu w powiatach z najslabiej rozwiniętą infrastrukturą	W ramach kryterium punktowana będzie realizacja projektu w powiatach z najslabiej rozwiniętą infrastrukturą związaną opieką nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami*:	Kryterium premiujące	1	0-2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
	związaną z opieką nad osobami starszymi i z niepełnosprawnościami (dot. typu przedsięwzięć: 1 i 8)	0 pkt – obszary nisko deficytowe ≥ 30 (powiat kędzierzyński – kozielski, głubczycki, krapkowicki); 1 pkt – obszary średnio deficytowe $> 10 < 30$ (powiaty: kluczborski, nyski, oleski, prudnicki, strzelecki, miasto Opole); 2 pkt – obszary wysoko deficytowe ≤ 10 (powiaty: brzeski, namysłowski, opolski). <i>*Według danych dokumentu pn. Infrastruktura usług społecznych w woj. opolskim – dostęp i potrzeby.</i> Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.			
17.	Projekt realizowany w partnerstwie	Premiowane są projekty realizowane w partnerstwie: 0 pkt – brak partnerstwa, 1 pkt – projekt z jednym partnerem, 2 pkt – projekt z więcej niż jednym partnerem. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	1	0-2 pkt

Załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Kryteria merytoryczne szczegółowe (punktowane) - obowiązujące wyłącznie dla naborów przeprowadzonych w trybie konkurencyjnym					
Ip.	Nazwa kryterium	Definicja	Opis znaczenia kryterium	Waga	Punktacja
1	2	3	4	5	6
18.	Udział środków własnych wyższy od minimalnego	Wkład własny wyższy od minimalnego o: 0 pkt - ≤ 5 p.p., 1 pkt - >5 p.p. ≤ 10 p.p., 2 pkt - >10 p.p. ≤ 15 p.p., 3 pkt - powyżej 15 p.p. p.p. – punkt procentowy Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.	Kryterium premiujące	1	0-3 pkt

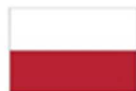
Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Fundusze Europejskie
dla Opolskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OPOLSKIE

ZAŁĄCZNIK NR 9

Lista wskaźników na poziomie projektu

dla działania 9.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną FEO 2021-2027

Wersja 1

Opole, marzec 2025 r.

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektów

Działanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Opracowanie:

Departament Programowania Funduszy Europejskich

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Opole, listopad 2024 r.

Tabela 1 Zestawienie wskaźników EFRR na poziomie projektu w ramach FEO 2021-2027

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
Wskaźniki horyzontalne						
1.	<i>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</i>	szt.	produkt	kluczowy	-	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.
2.	<i>Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami</i>	szt.	produkt	kluczowy	-	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027</i>). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie <i>Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027</i> .
Priorytet IX Fundusze europejskie wspierające inwestycje społeczne w opolskim						
Działanie 9.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną						
1.	Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji	osoby	produkt	programowy	-	Ludność odnosząca bezpośrednie korzyści z projektów w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji. Zintegrowane działania łączą inwestycje w co najmniej dwóch z następujących obszarów włączenia społecznego: zatrudnienie, edukacja i szkolenia, mieszkalnictwo, zdrowie i opieka społeczna. Społeczności marginalizowane, gospodarstwa domowe o niskich dochodach i grupy w niekorzystnej sytuacji są definiowane na poziomie krajowym.

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
2.	<i>Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych</i>	osoby	produkt	programowy		Maksymalna liczba osób, które mogą być zakwaterowane w nowo wybudowanych lub zmodernizowanych lokalach socjalnych. Lokale socjalne odnoszą się do lokali zapewnianych przez agencje rządowe lub organizacje non-profit osobom o niskich dochodach lub o szczególnych potrzebach. Oczekuje się, że prace zarówno nad wszystkimi nowymi jak i większością odnowionych lokali socjalnych będą obejmowały termomodernizację. Wskaźnik nie obejmuje konserwacji i napraw. Na gruncie polskim przez agencje rządowe w powyższej definicji rozumie się zarówno instytucje administracji rządowej jak i samorządowej"
3.	<i>Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne</i>	szt.	produkt	kluczowy	-	Wskaźnik mierzy liczbę obiektów służących realizacji usług społecznych, które zostały wybudowane, rozbudowane, nadbudowane, przebudowane, zaadaptowane, wyremontowane, zmodernizowane bądź wyposażone w wyniku udzielonego wsparcia. Obiekty realizujące usługi społeczne, w tym z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej - obiekty instytucji pomocy i integracji społecznej, w gestii podmiotów świadczących usługi dla osób starszych, niepełnosprawnych, obiekty , w których wykonywana jest interwencja na rzecz wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przez aktywizację społeczno-zawodową należy rozumieć zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mających doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanym przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.
4.	<i>Liczba wspartych dziennych domów pobytu</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Dzienne domy pobytu zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
5.	<i>Liczba miejsc utworzonych w dziennych domach pobytu</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Suma utworzonych miejsc umożliwiających jednocześnie korzystanie z dziennych domów pobytu. Dienne domy pobytu zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
6.	<i>Liczba wspartych dziennych domów pomocy</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Dienne domy pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
7.	<i>Liczba miejsc utworzonych w dziennych domach pomocy społecznej</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Suma utworzonych miejsc umożliwiających jednocześnie korzystanie z dziennych domów pomocy społecznej. Dienne domy pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
8.	<i>Liczba wspartych mieszkań treningowych/wspomaganych</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Mieszkania treningowe/wspomagane zgodnie z Wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027.
9.	<i>Liczba miejsc utworzonych w mieszkaniach treningowych/wspomaganych</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Suma utworzonych miejsc umożliwiających jednocześnie korzystanie ze wspartych mieszkaniach. Mieszkania treningowe/wspomagane zgodnie z Wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027.
10.	<i>Liczba wspartych rodzinnych domów pomocy</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Rodzinny dom pomocy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
11.	<i>Liczba miejsc utworzonych w rodzinnych domach pomocy</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Suma utworzonych miejsc umożliwiających jednocześnie korzystanie z rodzinnych domów pomocy. Rodzinny dom pomocy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
12.	<i>Liczba wspartych podmiotów świadczących rodzicielstwo zastępcze zawodowe (w tym rodzinnych domów dziecka)</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Rodzicielstwo zastępcze zawodowe zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
13.	<i>Liczba wspartych CUS</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Centra Usług Społecznych zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027
14.	<i>Liczba wspartych WTZ</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Warsztaty Terapii Zajęciowej zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej
15.	<i>Liczba wspartych ZAZ</i>	szt.	produkt	specyficzny	-	Zakład Aktywności Zawodowej zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej.
16.	<i>Liczba osób korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury społecznej</i>	osoby	rezultat	programowy	-	Liczba osób, które korzystają z infrastruktury lub wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej, dostarczonych w wyniku realizacji projektów. Wskaźnik mierzony w ciągu pełnego roku kalendarzowego od zakończenia realizacji projektu.
17.	<i>Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych</i>	osoby	rezultat	programowy	-	Liczba osób korzystających z nowo wybudowanych lub zmodernizowanych lokali socjalnych w roku następującym po zakończeniu interwencji objętej wsparciem. Obliczenia należy przeprowadzić ex post na podstawie zarejestrowanej liczby zakwaterowanych członków gospodarstwa domowego. Wartość bazowa wskaźnika odnosi się do liczby użytkowników obiektu objętego wsparciem oszacowanej rok przed rozpoczęciem interwencji i wynosi zero w przypadku nowo budowanych obiektów
18.	<i>Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach</i>	osoby	rezultat	kluczowy	-	Liczba miejsc pracy wyrażona w średnich rocznych ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) utworzonych w ramach działalności wspieranej przez projekt. Nowe stanowiska muszą być obsadzone i

Załącznik nr 9 do Regulaminu wyboru projektówDziałanie 9.2 *Inwestycje w infrastrukturę społeczną* FEO 2021-2027

Wersja nr 1, marzec 2025 r.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Typ wskaźnika	Inne uwagi	Definicja
						mogą być w pełnym wymiarze godzin, w niepełnym wymiarze godzin lub powtarzać się sezonowo. Wolne stanowiska nie są liczone. Ponadto oczekuje się, że nowo utworzone stanowiska zostaną utrzymane przez ponad rok po zakończeniu projektu. Wskaźnik jest obliczany jako różnica między rocznymi EPC obsadzonymi przed rozpoczęciem projektu i rok po zakończeniu projektu w ramach wspieranej działalności. Roczne EPC definiuje się jako stosunek godzin pracy przepracowanych efektywnie w ciągu roku kalendarzowego podzielony przez całkowitą liczbę godzin umownie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Zgodnie z konwencją dana osoba nie może wykonywać więcej niż jednego EPC rocznie. Liczba godzin umownie przepracowanych ustalana jest na podstawie normatywnych/ustawowych godzin pracy zgodnie z krajowym ustawodawstwem. Osoba pracująca w pełnym wymiarze czasu pracy zostanie zidentyfikowana w odniesieniu do jej statusu zatrudnienia i rodzaju umowy (pełny lub niepełny etat).
19.	<i>Liczba korzystających z obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami</i>	użytkownicy/ rok	rezultat	kluczowy	-	Wskaźnik mierzy liczbę osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały w ciągu roku ze wspartych, dostosowanych obiektów. Sposób pomiaru: należy zliczyć liczbę osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały w ciągu roku ze wspartych, dostosowanych obiektów. Wskaźnik dotyczy nowych, przebudowanych, zaadaptowanych, zmodernizowanych lub doposażonych obiektów.